

༐། །ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་

གསུང་འབུམ།

སྒྲེགས་བམ་བརྒྱད་པ།

དཔལ་ལྷན་འབྲས་བྱངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

Paldan Drepung Gomang Library

2015

༡༡། །བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་
 མཐའ་དབྱེད་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་
 རོན་ཀྱན་གསལ་བའི་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལེགས་པར་
 བཞུགས་སོ། །

སྒྲེགས་བམ་བརྒྱད་པ།
 དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

Drepung Gomang Library
 2015

Copyright © 2015 by Drepung Gomang Library

First Print. 1,000 Copies

Typesetting: Computer Section-Drepung Gomang Library

All rights reserved.

No part of this book may be reproduced in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, or by any information storage and retrieval system, without permission in writing from the publisher.

These books (*Kunkhyen Sungbum*) are dedicated to the memory of the Venerable Geshe Kalsang Monlam, Benjamin Cohen and Gerald Esner.

Ama-Sandra Esner, Geshe Ngawang Samten and His Eminence Drepung
Tripa Khensur Rinpoche Geshe Lobsang Tenpa.

Published by:-Drepung Gomang Library Computer Section,

L.C # 2 P.O.Tibetan Colony, Mundgod-581411

Dist: North Kanara, Karnataka, INDIA

Tel: 0091-8301-245687

Email: gomanglibrary@yahoo.com

དཀར་ཆག

སྐབས་བཞི་པ།

མཚན་བརྗོད།	1
མཁེན་གསུམ་བསྐྱུས་བསྐྱོམ།	3
ནམ་པ་མདོར་བསྟན།	13
གཞི་ཤེས་ཀྱི་ནམ་པ་རྒྱས་བཤད།	25
ལམ་ཤེས་ཀྱི་ནམ་པ་རྒྱས་བཤད།	43
ནམ་མཁེན་གྱི་ནམ་པ་མདོར་བསྟན།	55
ཐུན་མོང་གི་ནམ་པ་སོ་བདུན།	61
བྱང་སེམས་དང་ཐུན་མོང་པའི་སོ་བཞི།	83
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སོ་དགུ།	99
སྒྲོར་པའི་སྒྲོད།	113
སྒྲོར་བ།	117
སྒྲོར་པའི་ཡོན་ཏན།	123
སྒྲོར་པའི་སྒྲོལ།	127
སྒྲོར་པའི་མཚན་ཉིད།	129
ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན།	137

ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན།	143
སྒྲོས་སྒྲོང་།	147
ཕྱིར་མི་སྒྲོག་པའི་རྟགས།	151
སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད།	159
ཞིང་དག་སྐྱོར་བ།	169
ཐབས་མཁས་སྐྱོར་བ།	171

སྐབས་ལྔ་པ།

ཅེ་སྐྱོར་སྐྱིར་བཤད།	175
སྐྱོར་ལམ་ཅེ་སྐྱོར།	183
མཐོང་ལམ་ཅེ་སྐྱོར།	189
སྐྱོམ་ལམ་ཅེ་སྐྱོར།	209
བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྐྱོར།	221
བསལ་བྱ་ལོག་སྐྱབ།	223

སྐབས་དྲུག་པ།

མཐར་ཁྱིམ་སྐྱོར་བ།	231

སྐབས་བདུན་པ།

སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱོར་བ།	239

སྐབས་བརྒྱད་པ།

མཚོད་བརྗོད།.....	253
མཚམས་ལྗོད།.....	255
ཆོས་སྐུའི་ཕྱི་རོལ།	259
རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་བཤད་པ།	303
ལོངས་སྐྱེ།	345
སྐྱེ་སྐྱེ།	383
འཕྲིན་ལས།	389

སྐབས་བརྒྱད་པའི་མཐའ་དཔྱོད་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད།

འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ།.....	399
རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ།	411
ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ།	415
ལོངས་སྐྱེ་བཤད་པ།	433
སྐྱེ་སྐྱེ།	447
འཕྲིན་ལས་བཤད་པ།	489
མཐུག་ཚེ།	491
པར་བྱང་སློན་ཆོག་.....	493

དཔེ་སྒྲུབ་གསལ་བཤད།

ཇི་སྐད་དུ། རྟོན་པའི་དམ་ཆོས་ཀྱི་གཉིས་ཏེ། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། དེ་འཛིན་བྱེད་
པ་སྤྱི་བྱེད་དང་། རྒྱུ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉམ་མཁའི་མཐུན་གཏུགས་པའི་
གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ཁམས་དང་མོས་པ་མཐའ་དག་ཇི་བཞིན་གཟེགས་ཤིང་སྤྲུགས་བཅེ་ཆེན་
པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། རྟོན་པ་སྒྲུབ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་
ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བཀའ་བསྩལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། ལྷག་པའི་བསྐྱེད་
པ་རིན་པོ་ཆེ་ཀྱིས་པ་གསུམ་དུ་འདུལ། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་འཛིན་
ཏེན་དུ་གནས་པ་ནི་བཤད་པ་དང་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བ་ཁོ་ན་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་ངེས་
པ་ལགས་པས། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་འཕགས་ལུལ་གྱི་བཤུ་བྱུ་
གནས་ཀྱིས་ས་བཀའ་པ་ལྟ་བུ་རིམ་བར་བྱོན་པ་དག་གིས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྐྱེད་བཅོས་
མཐའ་གྲས་པ་ཡིག་འཛོག་མཛད་ཅིང་། བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་བསྐྱེད་རིན་པོ་ཆེ་འཕགས་པའི་ལུལ་
དུ་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པའི་སྐུ་རིན་ཀྱི་གཟུགས་སུ་གྱུབ་ན་ཡངས་པའི་ས་ཆེན་པོ་འདིས་ཀྱང་ཐེག་
པར་མི་བཟོད་ཅིང་། རང་ཅག་ཀྱམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་མཐའ་ཡང་བཀའ་རིན་གཙོ་བར་མི་རུས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྤྱབ་པའི་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྐྱེད་བཅོས་
ཆེད་དུ་བྱུང་བ་དག་མཁས་པ་དང་བྱུབ་པའི་དབང་སྤྲུག་འཕགས་པོད་ལོ་བཤུ་དག་གིས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་
ཁྱད་དུ་བསད་དེ་ལེགས་སྤར་ལྟ་ཡི་སྐད་ལས་གངས་ཅན་པོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྐྱུར་ཅིང་ལྷན་ཏེ་གཏན་ལ་པབ་
པའི་ཉེར་ལེན་ལས། རྗོངས་པའི་སྤྲུག་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་བྱུབ་པའི་བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བའི་ལྗོངས་སུ་འད་
སྤྱབ་བསྐྱེད་ཉིན་བྱེད་འོད་ཀྱི་སྤང་བ་ཆེས་ཆེར་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པས། གངས་ལྗོངས་སྐྱེ་འགྲོའི་ཕན་བདེའི་
ལེགས་ཆོགས་དཔག་བསམ་སྡོན་པའི་རྩ་བ་རབ་དུ་བཏོན་ཅིང་། ཤེས་བཙོན་དད་པའི་ཁོ་ལག་རབ་དུ་རྒྱས་
ཤིང་གཏན་བདེའི་འབྲས་བཟང་གཡུང་དུ་ཟ་བའི་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་མཁས་བྱུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་
དམ་པ་མཁའ་ཡི་རྒྱ་སྐར་དང་། ས་ཡི་ཅི་ཤིང་ལྟ་བུར་བསྐྱང་གིས་མི་ལང་བ་རིམ་བར་བྱོན་ཅིང་། དེ་དག་གིས་

ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ། འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་སོགས་སྐྱབས་གསུང་ཐུགས་
གསུམ་གྱི་མཛད་བཟང་སྒྲན་མེད་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཅིང་བཟོད་གྱིས་མི་ལང་བས་ལུང་དང་རྟོགས་
པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛམ་གླིང་ཞོར་འཛིན་གྱི་ཁྱོན་ཀུན་ཏུ་བྱུང་བར་སྤེལ་བ་ལགས་ལ།

དེ་དག་ལས་རབ་བྱུང་བཙུག་ཅིག་པའི་ས་པོ་བྱི་བ་བྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོར་མཆོན་དཔེ་མེ་རྟོག་གངས་
ཅན་སྤྱི་ལའི་སྤྲན་ལྗོངས་སུ་བཞད་ཅིང་། སྤྲོད་གསུམ་དང་། སྤྲུལ་སྤྲེལ་སྤྲོར་སྤྲན་དངགས་མཛོན་བཟོད་
ལ་སོགས་པའི་སྤྲན་མོང་དང་སྤྲན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་འཆད་ཅོད་ཅོམ་བར་
འགྲན་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་འཕགས་ཡུལ་པའི་ཆེན་དག་གི་རྒྱ་བོར་གྱུར་པ་ཡུལ་གངས་ཅན་པའི་
གནས་ལྷ་རིག་པའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཐུགས་རྒྱུད་ལེགས་
བར་ཐུག་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་དུ་མས་ནི་རྗེས་སུ་བཟུང་། ཟབ་ལམ་རྟོ་རྟེན་ཐེག་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ནས་བྱུང་
པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུ་མ་འཛམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྟོ་རྟེན་ཐུགས་
ལས་རྣམ་རྒྱལ་གཞན་པན་དབང་པོའི་སྤྲེ་ཞེས་གྲགས་སྤྲན་གྱི་བ་དན་དཀར་པོ་སྤྲིད་པ་གསུམ་ན་ཆེས་ཆེར་
གཡོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་རྒྱ་མཚོའི་འཛིང་ལྟ་བུ་རྣམས་ལས་
གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི། ཞིང་འདིར་མཁས་བྱུང་གཉིས་ལྟན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉན་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་བྱོན་
ཏེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དང་། ལྟག་པར་འཛམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ལུང་
རིགས་དེ་མ་མེད་པས་དག་ཐེར་ལེགས་པར་མཛད་ཅིང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་པའི་
བཞེད་སྟོལ་སྤྲན་མོང་མ་ཡིན་པ། ལྟ་སྤྲོད་གཅིག་གོགས་གཅིག་ཏུ་སོང་ཞིང་དབྱུང་འཛོག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་
སྒོམ་ཚུལ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ། ཐོས་བསམ་ཐུགས་རེར་མ་སོང་ཞིང་སྒོམ་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་ཐྱིང་ཆད་མར་
སོན་པ། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྤྲན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་སྟོལ། སྐོབ་དཔོན་བྱེད་
སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་བཙུང་། སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དང་། རྟེན་
འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་འཛོག་ཚུལ་གཞན་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་སོགས་བྱུང་བར་འཕགས་ཆོས་
འབུམ་གྱིས་ཐུག་པ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་
རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་འགལ་བ་མེད་པར་ལེགས་པར་འདོམས་པའི་ཆང་ལ་མ་ནོར་བའི་ཐུགས་བཟང་།
རྗེ་བཙུན་འཛམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་ལུང་། ལོ་གསུམ་ཐུགས་གསུམ་ཅམ་ལའང་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་

བདེ་ཐླག་ཏུ་སྟེར་བའི་སྤྱར་ལམ། དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དག་ལྡན་པའི་མདོ་སྤགས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཤེས་ལྟུང་བའི་ཆེ་གསུམ་གྱིས་སྟེལ་བར་མཛད་པ་འདི་ག་ལགས་ལ། དེ་དག་ལས་ཀྱང་འཇམ་པའི་དབྱངས་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྟོན་མེས། ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དོན། །རི་བཞིན་འདོམས་བཤེས་དཀོན་ཡང་། །འཁྲལ་བྲལ་ཁྱོད་གསུང་སྟེགས་བཅ་རྣམས། །གདུང་མེལ་དབྱགས་དབྱང་མཆོག་སྟོན་འབྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་རབས་གདུལ་བྱའི་ཐུན་མོང་གི་བགོ་སྐྱལ་དུ་གནང་བའི་ཆོས་པ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྟེམ་བཟང་པོ་འདི་དག་ནི་སྟེ་དགྲའི་མོངས་པ་མེལ་བའི་ས་གསུམ་གྱི་སྟོན་མེ་ཉིད་དུ་བཞུགས་ལ། སྤྱིར་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་ལེགས་བཤད་འདི་དག་ནི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་འཕགས་ལུལ་པཏྌ་བྱུང་དག་གི་དགོངས་འབྲེལ་ཆད་མར་གྱུར་བ་དག་གི་ཆོག་དང་དོན་གྱི་དཀའ་གནས་མཐའ་དག་བདེ་ཐླག་ཏུ་འབྱེད་པའི་ལྟེ་མིག་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ནི་གཟུ་བོར་གནས་པའི་མཁས་པ་དག་ལ་བསྟོན་མེད་དུ་བྱུང་ལ། བོ་དྲི་ལའི་མཐའ་དཔྱོད་ལྟར་མཆོན་ནའང་གདན་ས་གསུམ་གྱི་ཡིག་ཆ་པལ་མོ་ཆེའི་བྱི་ཆོས་ཡིན་གཤིས། སྟོན་བྱོན་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་མཐའ་དག་གི་བཅུད་འདུས་ཤིང་། ཆོག་གི་འབྲི་བ་ལྟ་མོ་ཆུན་ཆད་ནས་བདར་ཤོ་ཆོད་ཅིང་། མདོ་དང་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆད་ཐུབ་བོད་སྐད་དུ་འགྱུར་རོ་ཅོག་དཔང་པོར་བཞག་སྟེ་གནད་ལ་འདིལ་བའི་དབྱང་པ་མཐེལ་བྱིན་མཛད་པ་ཤུག་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་གཟུར་གནས་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་མིག་དཀྱུས་ལུང་ཅམ་གཡོས་པས་ཀྱང་མཁྱེན་པར་འགྱུར་རོ། །

སྟོན་ཆུ་ཡོས་དུས་འཁྲལ་གྱི་སྐབས་སུ་པར་བྱིན་སྐབས་བདུན་པའི་མཐའ་དཔྱོད་འཛོར་གྱུར་དུ་སོང་སྟེ་བསྐྱབས་པ་ལྟར་མཆོན་བཀའ་ཆོས་རྣམས་ལས་རྟེན་སྟེ་སྟོན་ཆོགས་ཀྱི་དབང་གིས་བོར་བསྐྱབས་སུ་སོང་བའང་རི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་ནི། དབུ་མའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད། འདུལ་བའི་དུས་ཆོགས་ལོ་ཆེན་སྟོ་བཟང་འོད་ཟེར་བས་ཟིན་བྲིས་མཛད་པ། ཅན་བྱ་བའི་རྒྱ་ཀ་ཆོས་འཕྲོ། བསྟན་ཅིས་ཆོགས་བཅད། སྟེ་ཆོགས་ལུལ་གྱི་བུམ་ཆོག་གཉོར་མའི་བཤད་པ། འཁྲལ་འཁོར་དང་ལུགས་མཁར་སྟོར་གྱི་དོགས་གཅོད་ཡིག་ཆུང་མང་པོ། ཁྱོ་བཅུའི་ཆོག་མི་འདྲ་བ། ཉག་པོ་མདའ་འགོངས་ཀྱི་སྟོར་ལེ་ཆོན་མང་པོ། རྣམ་འབྲེལ་གྱི་རྒྱ་ཀ་སོགས་དང་། གཞན་མཆོན་མ་ཐོས་པའང་དུ་མ་ཡོད་པར་སྤང་ཞིང་། དེང་དུས་མ་ཉམས་པར་བཞུགས་པ་རྣམས་ལས་སྟོ་བྱང་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་གྱི་ཤིང་དཔར་མ་སྟེགས་བཅ་བཅོ་ལྔ་བཞུགས་པ་

འདི་ཉིད་ཆ་ཆང་ཤོས་སུ་སྤང་ལ། ད་ལམ་གསུང་འབྲུམ་དེ་བ་ཐེང་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་འདི་པར་དུ་
 བཞེངས་ཆེད། འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་རི་ལྟར་གསོལ་འདེབས་རེ་སྐྱལ་ཞུས་པ་བཞིན། མཁས་བཙུན་
 བཟང་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དམ་པ། འབྲུམ་སྤངས་ཁྲི་པ་མཁན་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རྩེ་བཙུན་ལྷོ་བཟང་བསྟན་
 པ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་དང་། ཨ་རིར་བཞུགས་པ་རང་གྲུ་ཅུ་བཟང་དགེ་བཤེས་དག་དབང་བསམ་གཏན་
 རྣམ་པ་གཉིས་ནས་སྤྱགས་འཁུར་ཆེ་བཞེས་ཀྱིས་ཨ་རི་པ་ལྷག་བསམ་དང་གཏོང་མོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཨ་
 མ་(Ama- Sandra Esner) སེན་ལི་རྩ་ལགས་ལ་གཞུག་བསྐྱལ་དང་། ལམ་སྟོན་མཚམས་སྦྱོར་
 གནང་བས་རྒྱུན་བྱས། ཨ་མ་རང་ཡང་གསུང་རབ་པར་སྦྱོན་གྱི་ལས་གཞི་འདི་ལ་ཉ་ཅང་དགའ་ཆོར་ཆེན་
 པོས་དང་ལེན་གྱིས། ཁོ་མོར་བཀའ་ཤིན་མཆུངས་མེད་ཞིང་གཤེགས་དམ་པ་དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་སྟོན་
 ལམ་མཆོག་གི་སྤྱགས་དགོངས་ཟབ་མོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་བཀའ་ཤིན་རྩེས་བྲན། ཆེ་ལས་འདས་པ་
 བྱ་རྩེན་རྩ་མིན་ཁྲོ་ཉེན་(Benjamin Cohen)དང་། བཟའ་ལྷ་རྩེ་རྩལ་ལི་ཨི་སུའུ་ནར་(Gerald
 Esner) གཉིས་ཀྱི་དགེ་རྩལ་དམིགས་ཏེ། ད་ལམ་ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབྲུམ་པོ་ཉི་བཅུ་དྲུག་པོ་ཆར་གྲངས་
 ཆེག་སྟོང་ཐམ་པ་རེ་པར་དུ་བཞེངས་རྒྱུ་འཛོམས་ཆ་ཆང་གི་སྤྱོད་བདག་མཛད་རྒྱུ་འཛུགས་བཞེས་ཐོབ་པའི་
 ཤིན་ལས། གསུང་འབྲུམ་དཔེ་རིང་མར་པོ་ཉི་བཙེ་ལྷ་བཞུགས་པ་ལས་ད་རེས་གསུང་འབྲུམ་༼ཐ༽པར་
 སྟོད་སྤང་གཉིས་སུ་བྲེ་སྟེ་པོ་ཉི་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་པར་ཅ་སྤར་སྟོག་ཁྲད་དུ་བཞུགས་པ་
 རྣམས་ལ་ཞུས་དག་བསྐྱར་མ་ཐེངས་གསུམ་ཅམ་དང་། སྤར་མེད་གསར་དུ་བཅུག་པ་རྣམས་ལ་ཞུས་དག་
 ལན་གྲངས་བདུན་ཅམ་རེ་འགོ་ཞུས་བཀྱིས་ཀྱང་། མ་དཔེ་དང་བསྐྱར་དཔེའི་ཆེག་ཟེན་མི་མཐུན་པ་དཔེར་ན་
 མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཉེ་ལྷ་བྱ་ལ། མིན་པའི་བྱིར་ཞེས་དང་། ཡིན་ཀྱང་ལྷ་བྱ་ལ། ཡིན་ཡང་དང་། འབྲེལ་པ་ལྷ་བྱ་
 ལ། འབྲེལ་བ་དང་། སྟོང་ག་ལྷ་བྱ་ལ། སྟོང་ཁ་སོགས་མིང་མཐའ་དང་ཆེག་ཟེན་རི་སྟེད་ཅིག་བརྗོད་བདེ་དང་
 རྟགས་མཆུངས་འདྲིན་ཚུལ་གྱི་བྲད་ལས་ཅུང་མི་མཐུན་པ་འདུག་ཀྱང་གཞུང་དོན་ལ་གོ་བ་ལེན་པར་ཆེར་མི་
 གཞོད་པས་དེ་རིགས་ལ་མཚན་རྟགས་བཀོད་མེད་ལ། མ་དཔེ་༡༩༭༩ལོར་ལྷོ་ཡི་གསར་བར་པར་དུ་བཏབ་
 པའི་བྱི་དཔེ་བཀུགས་དང་ནང་དཔེ་རིང་ཤོག་ངོས་ཉིན་སྟེན་ལྷ་པ་ཅན་དེ་ཉིད་མདོ་སྤང་བཀའ་ཤེས་འབྲིལ་གྱི་
 པར་རྟིང་གི་བསྐྱར་པར་ཡིན་འདུག་པས་ཁྱེད་པར་ཅན་པར་བྱས་ཏེ། དེ་གཞིར་བཟུང་གིས་དབུས་པར་གང་
 བཞུགས་དང་སྤྱག་སའི་དོ་པར་མ་གང་བཞུགས། ཚུད་སྟོགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་ལུས་མཆོན་པའི་སྤར་ཡོད་དེ་བ་

གཟུགས་པར་མ་སོགས་བསྐྱར་དཔེ་དུ་བཟུང་སྟེ་ཞིབ་བསྐྱར་གྱིས་མཆན་རྟགས་སུ་(དབུས་པར་)(སྤག་ས་)
 (པར་ཐེངས་གཉིས་པ་)ཞེས་བཀོད་ཅིང་། རྟོགས་གནས་ཅན་རེ་བུང་དབྱེད་གཞིའི་ཚུལ་དུ་གྲུག་རྟགས་སུ་
 བཞག་ཅིང་གཤམ་མཆན་དུ་(ཡིན་ནས་སྟུང་)ཞེས་སོགས་བཀོད་ཡོད། གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་སྤྲིག་གི་ལས་
 གཞི་འདི་འདས་པའི་ལོ་ངོ་གཉིས་ལྷག་གི་རིང་རེད་དཔེ་མཛོད་ལས་བྱེད་གསར་ཉིད་མང་པོ་ཞིག་ནས་འབད་
 འབྱུངས་རྒྱས་པ་གཅིག་ཏུ་སྤྱངས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ངོམ་རེ་བ་ཞིག་ཏུ་རྫོམ་མོད། འོན་ཀྱང་རེད་དཔེ་མཛོད་པ་
 རྣམས་ལ་ཁུས་དག་གི་ཉམས་སྟོང་དང་། གཞུང་བརྒྱའི་ནམ་འཕང་གཅོད་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་འདབ་གཤོག་
 དམན་པས། རྟོར་འཕྲུགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་གཤོག་མི་ཟ་བ་ལགས་ན། མཁས་པའི་སྤྱན་སྲར་
 བཅོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ། །

མདོར་ན་རྣམ་དཀར་དགེ་ཚོགས་རྒྱལ་ས་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བསྟན་རིན་
 པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྲེས་བྲུ་སྤྱི་དང་། བྱང་པར་དུ་རྒྱལ་
 བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་ལ་གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདེན་ལ་སྐྱབས་མགོན་ལ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་
 མཆོག་གི་སྤྱི་ཆེ་བསྐྱལ་བརྒྱུ་བརྟན་ཅིང་སྤྲུགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མ་ལུས་གཤམ་མེད་སྟུན་གྱིས་འབྲུབ་པ་
 དང་། རྣམ་དཀར་གྱི་བསྐྱེད་པ་འདི་ལ་འབྲེལ་ཐོགས་སྤྱི་དང་བྱང་པར་ལྷག་བསམ་མཚུངས་མེད་ཨ་མ་སེན་ལི་
 ར་དང་། དགོ་བཤེས་དག་དབང་བསམ་གཏན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་ཡིད་བསམ་ལྟར་འབྲུབ་
 པ། གསུང་རབ་འདི་ལ་འཆད་ཉན་གནང་བའི་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་བཞིས་སྟོ་མང་གྲ་ཆང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་
 མཆོན་པའི་ཕྱོགས་བཅུའི་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་རྣམས་སྤྲུགས་མཐུན་ཁྲིམས་གཅོད་པའི་ངོས་ནས། ལམ་བསྐྱབ་
 པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་། ལུང་སྟེ་སྟོད་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན། བཤད་སྒྲུབ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྲ་བ་
 རྣམས་དབྱར་གྱི་ཚུ་གཏེར་ཆེན་པོའི་དཔལ་ལ་འབྲན་པའི་སྟོན་འདུན་བཅས། བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༧༥༣རབ་བྱུང་
 ༡༧རབ་གནས་ཤིང་ལུག་ཕྱི་ལོ་༡༧༠༡༥༥ཆེས་༡༧ ལ་གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདེན་ལ་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་
 བའི་དབང་པོ་མཆོག་ཕྱི་ལུགས་དགྲུང་གངས་བརྒྱུད་ཅུར་མེགས་པའི་སྤྱིའི་བྲ་སྟོན་ཉིན་སྟེལ་བ་དགོ་ལེགས་
 སུ་གྱུར་ཅིག་གྱ།

དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་བཀའ་ཤིས་སྟོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས།

མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟུས།

སྤང་མཐའི་སྤྱོད་ལྟུང་པ་ཆ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོའི་
དཔལ་གྱི་གསུང་ལས། དག་གི་དབང་ཕྱག་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཡི། །མདོ་སྡག་ས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚོ་
སྤེལ་བ་ལ། །བཙུན་འགྲུས་ལྟོད་པ་མེད་པའི་སྤྱིང་སྟོབས་ཅན། །དཔལ་ལྷན་ལྷ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །ཞེས་བསྟུགས་པ་སྤིང་གསུམ་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱུ་གྱུ་མའི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ཀུན་
མཁྱེན་ལྷ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྩོམ་རྒྱུ་དབང་བཙུན་འགྲུས་དཔལ་བཟང་པོ་ཞི་རབ་བྱུང་བ་རྩ་
གཅིག་པའི་ས་གྲེས་ལོ་༡༩༥༤ལོའི་ཉིན་ལྷ་དང་པོའི་ཆེས་བརྒྱུད་ལ་ཨ་མདོ་བསང་གི་རྩོག་ཞེས་པ་
དང་ཐག་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ཀན་གྱི་རིང་རིང་ལྷས་ཁྱེད་ཞེས་པར་ལྟོད་ལྟུང་ཆེན་བཙུན་གྱི་ནང་ཆོན་
དཔལ་ལྷ་གྱི་དཔོན་རྒྱུད་དུ་ཡབ་དཔལ་འབྱུང་ཟེར་བ་དང་ཡུམ་ཐར་མོ་བྱམས་ཟེར་བ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུང་
སྤྱོད་མཆོར་པའི་ལྷས་དུ་མ་དང་བཅས་སྤྱོད་པ་ལྷུ་མས། དགྲུང་ལོ་ལྷ་བཞེས་པའི་ཆེ་ལྷ་དབང་ལྷ་བ་
ཆེན་མོ་རྒྱ་ཐེབས་སྤྲུངས་མཚོ་སྟོན་པོའི་ཁར་མཛུགས་ཏེ་ཆོས་འབྲེལ་དང་ཕྱག་དབང་ཐོབ། དགྲུང་ལོ་བདུན་
པའི་ཆེ་ལྷ་པོ་བསོད་ནམས་ལྷན་གྱུ་བ་ལས་ཡི་གེ་འབྲི་ལྟོག། རི་མོ་འབྲི་བ། སྤྱོད་ཐབས། སྤྱོད་དབྱང་།
ཟ་ཡིག། །ས་དབྱང་། སྡག་ས་འབྱུང་། མཁྱེད་དབྱང་སོགས་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ཐུགས་སྤྱོད་ཅུང་།
དགྲུང་ལོ་བཙུན་གསུམ་པར་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དེ་ཉིད་ལས་འཛིགས་
བྱེད་ཀྱི་རྩེས་གནང་གསན་ནས་སྤྱོད་ཐབས་ཆག་མེད་དང་སྤྱོད་མཚམས་མཛད་དེ་ཡ་མ་ར་ཇ་བྱེ་ཆེན་སོང་
སྤྲུངས་མཆོན་ལས་དུ་རྩ་ལོ་རྩོམ་གསུམ་ཆེན་པོ་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་གསུང་གི་གནང་བ་ཐོབ། དགྲུང་ལོ་
བཙུན་གྱི་དུས་དགེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྤྱོད་ཆེད་ས་བཞོལ་ནས་མི་གཟིམ་པའི་དམ་བཅའ་མཛད།

དགྲུང་ལོ་ཉིང་གཅིག་པར་ཡབ་ཡུམ་ལ་གནང་བ་ཞུས་ཏེ་དབྱུས་སྤྱོད་ཐབས་ཁར་སྤྱོད་པར་
གྱུ་བའི་དབང་ཕྱག་སྤྲུང་ལྷན་རྒྱ་མཚོའི་བྱང་ནས་འཇམ་དཔལ་ལྷན་པོའི་རྩེས་གནང་ཞུས་པས་ཉམས་
ཤིབ་ཐམས་ཅད་རང་སར་དེངས་པར་གྱུར། དགྲུང་ལོ་ཉིང་གཅིག་པར་དབྱུས་གཙང་དུ་ཆེབས་བསྐྱར་མཛད་
པར་སྤྱོད་ནས་བྱེ་ཉིན་གང་དུ་འབྱོན་པའི་རི་ཐང་སོགས་འཆར་བ་དང་། གཞི་བདག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུ་

སྐྱེལ་བསྟན་བཀའ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་ཅིང་། ལྷང་ལར་ཕེབས་མཚམས་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་ཞལ་
 གཟིགས་པ་སོགས་ཡ་མཚན་པའི་ལྷ་ས་མང་པོ་བྱུང་། ལྷ་སར་མཆོད་མཇལ་སྐབས་ཇོ་པོ་ལྷ་ཁྱ་ལྷ་ཉི་དང་།
 འཇམ་དབྱངས་གྲང་ཐིམ་མ་གཉིས་ཀྱིས་མཇལ་དར་ཕྱག་གིས་བཞེས་ཏེ་ཞལ་འཇུ་མ་པ་མཛད་ཅིང་གསུང་
 འོན་པའི་གཟིགས་སྤང་བྱུང་། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་ལྷ་པ་ཆེན་པོར་མཇལ་བར་ཕེབས་སྒོ་དང་དབྱེས་བཅི་
 ཆད་མེད་མཛད། འབྲས་སྤངས་སུ་ཕེབས་པར་འབྲས་སྤངས་ཆོགས་དྲུང་བཏང་བ་དང་། དན་འབག་སྣ་ནས་
 དགོན་པ་མཇལ་བ་དུས་མཚུངས་བྱུང་། འབྲས་སྤངས་མཆོད་མཇལ་སྐབས་ལྷ་ལྷ་དབང་གོང་མའི་ཕྱེར་སྐྱ་
 ཞིག་བཞུགས་པ་སྐྱ་དངོས་སུ་གྲུར་ཏེ་གསུང་མང་པོ་བྲོན། ལྷ་ལྷ་དབང་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཆོས་བཞེངས་
 པའི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྐྱ་བརྟན་ཡང་རྗེ་དངོས་གནས་པར་གྲུར་ཏེ་ལུང་བསྟན་གནང་། ལོ་དེའི་རྟོར་ཆེད་ཀྱི་པའི་
 ཆོས་ཉིར་ལྷའི་ཉིན་སྒོ་གསལ་བྱེ་བའི་བསྟེ་གནས་དཔལ་ལྷན་བཀའ་ཞུ་སྒོ་མང་གི་ཆོས་གྲུང་ཞུགས། སྒོ་མང་
 མཁན་ཆེན་སྐྱ་འབྲུམ་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་མཆོད་དྲུང་ནས་བཅི་བཞག་གསན། ཆོས་ཐུན་གཉིས་གསུམ་ནས་ཅོད་གྲ་
 རྟེན་ཅིང་སྟོན་ཆོས་གསུམ་པ་ཚུགས་དུས་བཀོ་སྐྱེང་ཤར་ཤར་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་།

དགྲུང་ལོ་ཉིར་གཉིས་པ་ལ་གཞུང་གསར་དུ་ཕེབས་ཏེ་བསམ་སྒོ་ལྷང་སྐྱ་དག་དབང་ཆོས་ལྷན་དག་
 ཀན་དུ་བསྟེན་ནས་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་ཐུགས་ཀྱི་བར་མཛོད་ཡོངས་སུ་གཏམས། ལུགས་
 ཁྱིའི་ལོ་དགྲུང་ལོ་ཉིར་གསུམ་པའི་དུས་འཛིན་གྲ་སྐབས་དང་པོར་ཕེབས། ཟུར་བཀོལ་བཞེད་དང་། རྣམ་བཤད་
 སྐབས་དང་པོ་པལ་ཆེར་ཐུགས་ལ་བྱང་བར་བཟུང་། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤང་སོགས་ལེག་ཆ་མང་པོར་
 ཞེབ་གཟིགས་མཛད་པས་ཐུགས་སྐྱེད་ཆེ་བར་བྱུང་། བཅི་བཞག་སྒྲོར་ལམ་དུ་སྐྱེབས་དུས་འཇམ་དབྱངས་
 མའི་པོངས་ཆོད་ཅམ་པ་ལྷ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡུན་རིང་པོའི་བར་གཟིགས་པས་ཤེར་ཕྱིན་རྒྱན་གྱི་
 གོན་ལྷག་མ་མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད། དེ་ནས་བཟུང་མདོ་རྒྱུད་གང་ལ་གཟིགས་ཀྱང་ཆུང་སྤངས་དེའུ་ལྷར་
 ཐུགས་ལ་འཆར་བ་བྱུང་། ཆོས་གྲར་འབྱོན་པའི་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་སྐྱ་ཆས་བཀའ་པོ་བྱུང་སྟེ་སྟན་མ་རྒྱར་
 སྤངས་ནས་བཞེས་པ་སོགས་དཀའ་སྤྱད་མཛད། དགྲུང་ལོ་ཉིར་བཞེ་བར་འཛིན་གྲ་པར་ཕྱིན་ཏུ་ཕེབས། རྣམ་
 བཤད་གསེར་སྤང་གི་དཀའ་གནད་དང་། འབྲེལ་ཆུང་དོན་གསལ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོར་རྒྱུད་པའི་བར་
 བཅས་བཟུང་། ལོ་དེར་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་སྟོན་ཆ་པལ་ཆེར་ཐུགས་འཛིན་མཛད་ཅིང་།
 ཞར་ལ་རྗེ་བརྟན་པ་དང་བདེ་ལེགས་ཉི་མ་སོགས་ཀྱི་འདུལ་མཛོད་ལ་སྤངས་པས་རྣམ་དབྱོང་གྱི་གྲོང་བཞོལ།

དེ་གའི་ཁར་ལ་ལམ་རིམ་སྒྲགས་རིམ་འཛིགས་ཤིང་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་གཞུང་དང་མན་ངག་དུ་མ་ལ་
སྐྱེད་ས་ཡིང་། སྐྱེད་སྐྱོན་ངག་ལ་ཡང་སྐབས་སྐབས་སུ་གཞིགས་ཏོག་མཛད་པས་མེགས་པར་དགོངས།
ཡང་ཕྱིན་སྟོན་མོའི་དམ་བཅའ་དཔེ་མེད་མཛད། དགྲུང་ལོ་ཉིར་ལྷ་ཙུ་གྱི་ལ་འཛིན་གྲུ་མར་ཕེབས། རྣམ་
བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་བཟུང་ཞིང་། རྒྱ་པོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སྦྱི་དང་ལྷག་པར་རྗེའི་དབུ་མའི་གཞུང་
ལ། རྟོང་ཕུན་དང་བཅས་པ་ཞིབ་གཞིགས་ཀྱིས་ལྷ་བའི་གནད་ལ་དཔྱད་པ་རྫོགས་པར་མཛད། དགྲུང་ལོ་
ཉིར་དུག་པར་གསང་ཕྱ་ནེ་ཕྱ་ཐོག་དུ་དཀའ་བཅུའི་གྲ་སྟོར་མཛད། པསེ་ཁབ་པ་ཞལ་གཞིགས་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་
ལུགས་ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་དུ་ཁབ་པར་འགྱུར་ཞེས་ལུང་བསྟན་གསུངས།

དགྲུང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་ནས་འབྲས་སྤངས་སྒྲུབ་དེ་དགེ་འཕེལ་དེ་ཁྱོད་དུ་སྒྲུབ་པ་མཛད། ཁྱི་སྒྲིབ་
པ་སྒྲུ་མཚོ། སྒྲིབ་གྲོལ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུལ་པོ། སྒྲུང་ཆེན་དགོན་མཆོག་ཡང་འཕེལ་སོགས་བསྟེན་ནས་མདོ་སྒྲུང་
མན་ངག་མང་དུ་གསལ། དགྲུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་པར་དགེ་འཕེལ་དེ་ཁྱོད་དུ་བྲང་ངེས་མཐའ་དཔྱོད་ཆེན་མོ་
བརྩམས། དགྲུང་ལོ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལ་གནས་དེ་ཉིད་དུ་བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོ་བརྩམས། གཞན་ཡང་གནས་
དེ་ཉིད་དུ་དགྲུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་པ་ས་སྒྲུལ་ལོར་བྱུབ་མཐའ་རྩ་བ་བརྩམས་ཤིང་། དེའི་རང་འགྲེལ་བྱུབ་མཐའ་
ཆེན་མོ་རྩོམ་པའི་དབུ་བརྩྭ་གས། དགྲུང་ལོ་ར་གཉིས་པ་ས་མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོར་བྱུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་རྩོགས་པར་
བརྩམས། དགྲུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་པ་ཤིང་པག་ལོར་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ཆེན་མོ་ལྷང་ངེགས་གཏེར་མཛོད་
བརྩམས། སྟེ་སྟེད་སངས་སྒྲུ་སྒྲུ་མཚོས་བསྐྱས་ཆོན་དུ་ཡོད་ངེས་པའི་ལན་དུ་བསྐྱས་སྟེ་རྩ་ཆོག་བརྩམས་
པར་བཤད། གཞན་ཡང་བྲང་རྒྱུ་ལམ་ཀྱི་རིས་པའི་མཆན་འགྲེལ་གསེར་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་བྱ་བ་ཡང་
ལོ་དེར་མཛད། དགྲུང་ལོ་ར་གསུམ་པར་སྟེ་སྟེད་ཀྱིས་བསྐྱུལ་ངོར་རྩམ་འགྲེལ་མཐའ་དཔྱོད་རྩོམ་འཁོར་ལུས་
པ་དེ་མཛད། ཤར་སྐལ་ལྷན་སྒྲུ་མཚོའི་སྐལ་སྐལ་འོར་མ་ཏེ་ལུགས་ཀྱི་འཇམ་དཀར་སྐལ་ཐབས་མཛད། དེ་

ལྟར་དགྲུང་ལོ་སོ་གསུམ་ནས་ང་གསུམ་བར་རི་བོ་དགེ་འཕེལ་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་གཞོལ་ཅིང་སྒྲ་མ་
དང་ལྷག་པའི་ལྷ་མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོང་བརྗོད། ཞར་ལ་ལམ་རིམ་གྱི་འཁྲིད་
ལྷ་བརྩམ་ཏེ་བ་དང་། དབང་ལུང་མན་ངག་སོགས་མཐའ་ཡས་བ་གནང་།

སྒྲོ་མང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་འདུན་དང་། ལྟལ་བ་ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་བཀའ་བརྒྲིག་མ་
རྒྱས་པར་དགྲུང་ལོ་ང་གསུམ་པ་ལྷགས་འབྲུག་གྱི་ལོ་༡༧༠༠ རྟོར་སྒྲོ་བརྩམ་པའི་ཆོས་ལྷ་ལ་དཔལ་ལྷན་བཟླ་
ཤིས་སྒྲོ་མང་གི་མི་འཛིགས་སེང་གཤེ་ཁྲི་ལ་ཞབས་སོར་བཀོད། བཀའ་རམས་འཛིན་གྲུག་སྐྱགས་ཁྱར་
བཞེས་ཏེ་ཁང་ཆཅན་སོ་སོའི་དགེ་ཆུན་བཅས་ཀྱིས་ཆོས་གྲུབ་མཐུལ་རྟེན་གསུམ་འབྲུལ་ཆེན་བཅས་ལྷལ་ཏེ་
གྲུ་ཆང་གི་བཅེ་བཞག་ལ་གཏོང་རྒྱུའི་ཆེད་འདུལ་མཛོད་པར་བྱིན་བཅས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཅོམ་བསྐྱལ་རྒྱས་པ་
ལྟར་བརྩམས། གཞན་ཡང་བྲག་གཡལ་སྐྱལ་སྐྱལ་རྒྱས་འོར་འཛིགས་ཀྱི་དུ་ཆོས་འབྱུང་བརྩམས་པ་སོགས་
གསུང་ཅོམ་མང་དུ་མཛད། དགྲུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་པ་མེ་པག་གྱི་ལོ་༡༧༠༧ལོར་གྲུ་ཆང་གི་སྒྲ་མར་ཉི་ཐང་བསྒོ་
བཟང་ཤིས་རབ་བསྐྱོས་ཏེ་རང་ཉིད་སེ་ཆེན་ཞབས་བྱུང་གི་ཁང་པར་སྒོས་ནས་བྱར་བཞུགས་མཛད། དེ་ལྟར་
དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤེར་གཅིག་ནས་སོ་གཉིས་བར་དབྱས་གཅིང་དུ་མདོ་སྐྱགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་གསན་
སྒྲོང་མཐའ་ཆོད་པར་མཛད། དགྲུང་ལོ་སོ་གསུམ་ནས་ང་གསུམ་བར་རི་བོ་དགེ་འཕེལ་དུ་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་
མཆོན་བསྐྱེདས་ཤིང་དབང་ལུང་མན་ངག་སོགས་ཐབ་ཆོས་ཀྱིས་སྐལ་ལྷན་མཐའ་ཡས་པའི་རེ་བ་བསྐྱངས།
དགྲུང་བྱངས་ང་གསུམ་པ་ལྷགས་འབྲུག་ནས་དྲུག་ཅུ་པ་མེ་པག་བར་སྒྲོ་མང་སྒྲ་མ་མཛད་ནས་ཆོས་སྤིང་
གཉིས་ཀྱིས་གྲུ་ཆང་ལེགས་པར་བསྐྱངས། རེ་གཅིག་ནས་རེ་གཉིས་བར་པ་བོང་ཁའི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་
ཆོས་ཀྱི་ཆར་པབ་པ་སོགས་དབྱས་གཅིང་གི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ནས་མདོ་སྐྱད་དུ་རྒྱལ་
པའི་ལུང་གིས་ཟིན་པའི་ཆོས་སྤེ་ཆེན་པོ་བཟླ་ཤིས་འབྲིལ་བྲག་འདེབས་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་དང་། དཔོན་རྒྱ་
ནང་ཡལ་སྐས་ཀྱིས་གསོལ་བ་ཡང་ཡང་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྲམས་པ་གྲགས་པ་རིན་ཆེན་དང་།
རབ་འབྲམས་པ་སྒོ་བཟང་དོན་གྲུག་ སྐྱགས་སྐས་ངག་དབང་བཟླ་ཤིས་སོགས་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་མང་
པོའི་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་མདོ་སྐྱད་དུ་བྲགས་བཏེགས།

རབ་བྱུང་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ས་སྐྱང་གྱི་ལོ་༡༧༠༩ལོར་སྒྲོ་བྱང་བཟླ་ཤིས་འབྲིལ་བྲག་བཏབ། དགྲུང་
ལོ་དོན་གཅིག་པར་གཏེར་ལུང་དུ་གཏེར་བྱས་བཞེས། སྐྱགས་སྐས་གཙོ་བོ་ནི། ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་ཕུན་

ཆོགས། ཁྱི་ཆེན་དག་དབང་མཆོག་ལྟན། ཐུགས་སྤྲོས་དག་དབང་བཟུངས། འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྩོ་
 རྩོ། སྤྲེའི་སྒྲོ་བཟང་དོན་གྱུ་བ། ཐང་སག་པ་དངོས་གྱུ་བ་རྒྱ་མཚོ། ཞོགས་དོན་ཡོད་མཁས་གྱུ་བ་སོགས་ཤིན་
 ཏུ་མང། དེ་ལྟར་ས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་གཅིག་ཕུ་དེ་ཉིད་སྒྱུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྩོགས་པ་ན་དགུང་ལོ་དོན་
 བཞི་པ་ལུགས་མོ་སྤང་གི་ལོ་ཕྱི་ལོ་༡༧༥༡ཉོར་ལྷ་གཉིས་པའི་ཆེས་ལྷ་ཉིན་གཟུགས་སྒྱུའི་བཀོད་པ་ཉེ་བར་
 བསྐྱས་སོ། །ལེགས་བཤད་མད་དུ་བྱུང་བའི་བཀའ་ཚོམ་པོད་བཙུ་བ་ཞུགས། འདིར་མདོར་བསྐྱས་ཅམ་
 བཀོད་པ་ལས་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་
 དང་། ཐུགས་སྤྲོས་དག་དབང་བཟུངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོ་གཉིས་ལ་གཟིགས་འཆོལ།

འབྲས་སྤངས་སྒྲོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༩༧༩ ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༡༡ ལ།
 མཁྱ་ལོ།

༡༡། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མཐའ་དཔྱོད་འབྲུལ་སེལ་
གསུམ་ཀྱི་ཆུ་རྒྱན་མི་པམ་ཞལ་ལུང་ལས་སྐྱབས་བཞི་པའི་
མཐའ་དཔྱོད་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་མཆུ་ལྟོ་ཡ།

སྤྱི་ཞེའི་མིག་གཅིག་ཐུབ་པས་ང་ཉིད་འདས་ཐེས་སུ། །

ཁྱོད་ནི་བྱིས་པའི་ཚུལ་བཟུང་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་རུ། །

ལྷ་ལྷ་མི་སོགས་འཁོར་དབུས་དགོན་གནས་ལུང་བསྟན་པའི། །

ཡབ་གཅིག་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་བ་ཁྱོད་སྤྱི་ཐོར་བཞུགས། །

བྱམས་མགོན་བཞེད་ཡངས་མཁའ་ངོས་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །འོད་སྟོང་རབ་སྟོ་འཕགས་སེང་རང་
ལྷགས་ཅ། །ལུང་གི་རིན་ཆེན་དབྱུག་གུ་ལེགས་བཀྲལ་པས། །ཞོ་འཇམ་བསྟན་པའི་ཆུ་འཛིན་གྲལ་
བཞིན་སྟོན། །གངས་ཅན་མཁས་དབང་སོ་སོས་རབ་འབད་ཀྱང་། །མ་ཐིགས་འཕགས་ལུལ་བཞུ་
ཆེན་ཐེ་ཆོམ་ལུལ། །འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མས་ལྟོད་ལྟོད་ལེགས་བཤད་པའི། །གསེར་འབྲེང་ནམ་བཤད་
ཇི་བཞིན་འཆད་འདི་ཉོན། །

གཉིས་པ་སྦྱོར་བཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དབང་དུ་བྱེད་པ་རྒྱ་འབྲས་དང་། བརྟན་པ་རྒྱ་
འབྲས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྣམས་རྫོགས་སྦྱོར་བ། འབྲས་བྱ་ཅེ་སྦྱོར་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། སྐབས་བསྐྱེད་
བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། འབྲེལ་བར། ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་དབང་
དུ་བྱ་བའི་བྱིར་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལམ་དང་གཞི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཐམས་ཅད་
མཐེན་པ་ཉིད་གསུམ་སྒོམ་པར་བྱེད་པས་རྣམ་པ་ཀུན་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ། ཞེས་བྱུང་།
འདི་ལ་འཕྲོས་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་
དང་། །ནས། རྫོགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་མཐེན་གསུམ་བཤད་ཅིན་པར་བསྟན་
པ་ལ། དེ་ལ་སེམས་དབང་ཐོབ་པའི་བྱིར་སྒོམ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་དག་ཡོད་ཅེ་ན། སྒོམ་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་
ཀྱང་མཐེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་བཤམ་ཀུན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱན་གཅིག་ལ་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་
དུ་བསྐྱེད་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ལ་འདི་བྱུང་།

གཉིས་པ་ནི། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་བཤད་ནས། སྐབས་
 བཞི་པ་འདིར་རྣམ་ཅོག་སྐྱོར་བ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་
 སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་བསྐྱོམས་
 རྣམ་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་ཏེ་གོམས་པ་དབང་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བར། ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལམ་
 དང་གཞི་ཤེས་པ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པས་རྣམ་པ་
 གུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ། ཞེས་སོ། །ཡང་སྐབས་ཐོས་བསམ་དུ་མ་ཟད་སྒྲོམ་པ་བསྟན།
 རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་དང་། མཁྱེན་
 གསུམ་སོ་སོར་སྒྲོམ་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པས་འདིར་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤུན་གཅིག་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་ཞི་ལྷག་བྱང་འགྲེལ་གྱི་སྐྱོར་བའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་རྣམ་པ་རྫོགས་པར་
 བསྐྱོམ་པས་ན་རྣམ་ཅོག་སྐྱོར་བ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 དང་ལམ་དང་གཞི་ཤེས་པ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པས་
 རྣམ་པ་གུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཞེས་པ་མཐའི་
 གསལ་བྱེད་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལམ་ལ་ཡང་སྟུར།

གསུམ་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བཞི་པ་འདིར་ཡང་མཁྱེན་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། དང་པོ་གསུམ་དང་རྫོགས་སྐྱོན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཅོད་ཚུལ་འཆད་པར།
 འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་དང་རྣམ་པ་གུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་

རྟོགས་པའི་བྱང་པར་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྡོན་གྱི་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་ཆེན།
དེའི་སྒྲོལ་སྒྲོན་མེད་དེ། དང་པོ་གསུམ་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཅེས་དུ་བསྟན་
ཅིང་། བཞི་པ་འདིར་དེ་ཉམས་ལེན་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། འགྲེལ་པར།
ཐམས་ཅད་མཁའ་བ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། བྲལ་
སྟེ། དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལས་སྒྲོལ་པའི་སྒྲོལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྲལ་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་དུ་
ཡང་སོ་སོའི་སྒྲོལ་ཚུལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། འགྲེལ་པ་ལས། དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར།
ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁའ་བ་ཉིད་གསུམ་སྒྲོལ་པར་བྱེད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
བྲལ། བྲལ་སྟེ། དེ་ལ་སྒྲོལ་པ་ལས་ཐོས་བསམ་ཞེས་པའི་སྒྲོལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྲལ་སྟེ། དང་
པོ་གསུམ་དུ་བཤད་པའི་རྣམ་པ་ལ་བསྒྲོལ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདིར་བཤད་པའི་བསྒྲོལ་བྱ་ལ་དང་
པོ་གསུམ་གང་རུང་དུ་མ་བསྟན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། འདིར་དབང་དུ་བྱ་བའི་
ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། འདིར་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་སྦྱོར་བས་སྒྲོལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ལམ་དང་
དེ་ལས་ལྡོག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཤད་ཚུལ་དེ་གཏན་ནས་མི་འཐད་
པར་ཐལ། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་ཐོས་བསམ་ཁོ་ན་བསྟན་པ་དང་། བཞི་པས་སྒྲོལ་པ་ཁོ་ན་བསྟན་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེས་སྦྱོར་བཞི་མཐོང་སྒྲོལ་ས་བཅུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྲལ་
སྟེ། དེ་པལ་ཆེར་སྒྲོལ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པ་དེ་སྒྲོལ་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བྱམས་པ་ངས་ཆོས་གདགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ་
མདོའི་སྟེ་དང་། རས། གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་སྟེ་གང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ལ་བཤད་པ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ལས་ཐོས། ལེགས་པར་བཟུང་། ཁ་ཏོན་བྱང་
བར་བྱས། ཡིད་གྱིས་ལེགས་པར་བརྟགས། མཐོང་པས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། དེ་གཅིག་ལ་
དཔེན་པར་འདུག་སྟེ་ནང་དུ་ཡང་དག་བཞག་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་རྟོགས་

པར་བྱས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྟོགས་ཚུལ་བསྟན། ནང་དུ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཞི་ལྷག་སྒོམ་
 ཚུལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་
 པར་བྱེད་ལ། སྒོམ་བྱང་གིས་ཀྱང་སྒོམ་པར་བྱེད་པས། ཞེས་པ་ནས། རོར་བར་རིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཏྲགས་གཉིས་པ་བྱུ་བ་སྟེ། བཞི་པ་འདིར་ཡང་དེ་ལ་ཐོས་བསམ་
 བྱེད་ཚུལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་བར། སངས་རྒྱས་བསྟེན་དང་ཀུན་འཛི་དང་། །སོགས་ཅ་འབྲེལ་
 དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་མདོ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། འདི་ན་དང་པོར་ཐོས་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དགོངས་འབྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་
 བསམ་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སེམས་གང་གིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་དེ་ནང་དུ་
 རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །ནས། ཞི་གནས་ཞེས་བྲ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་བཤད་ལས། གཉིས་ཀ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་པས་ཐོས་བསམ་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་གཞུང་སོ་སོར་གཅོད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དང་པོ་གསུམ་དང་བཞི་པར་རྫོས་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། སྐབས་དང་པོ་
 གསུམ་དུ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་མ་བསྟན་ཅིང་། བཞི་པར་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 པ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་དང་པོར་ཆོས་བརྩ་
 སོགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁུན་པར་གསལ་བར་བཤད། གཉིས་པར་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་
 བོ་ལམ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། གསུམ་པར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྐབས་དང་
 པོར་རྒྱ་འབྲས་གཙོ་བོའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། གཉིས་པར་ལམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། གསུམ་
 པར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བསྐྱུས་

ནས་སྒོམ་པའི་དོན་སྔོན་གྱི་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཁའ་ལོ་གསལ་ནས་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་སྟོང་
ཉིད་དུ་བསྐྱུས་ནས་སྒོམ་པ་དེ། མཁའ་གསུམ་བསྐྱུས་སྒོམ་གྱི་དོན་ཡིན་ཟེར་ཏེ། རྣམ་པ་འདད་ལས།
སྔོན་གྱི་བོད་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ། དེས་ན་མཉམ་བཞག་དུ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྱུར་
བས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་སྒོམ་པ་མཁའ་གསུམ་བསྐྱུས་སྒོམ་གྱི་དོན་དུ་མཛད་པ་ནི།
ཞེས་སོ། །རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་མི་རྟག་པ་དང་སྐྱུག་བསྐལ་སོགས་ཞེས་བྱ་རི་སྟེད་
པའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་གཉིས་ཡོད་པར་བྱེད་རང་འདོད་པ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྱུར་བའི་འཛིན་
སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྒོམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་མི་སྒོམ་པ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་
བསྐྱུས་སྒོམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་མ་
ཡིན་པ་གང་ཞིག །མི་སྒོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། རྣམ་པ་དེ་དག་སྒོམ་པའི་
རྣམ་དབྱེ་གཅིག་སྐབས་འདིར་བཞག་རིགས་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་རྣམ་པ་རྫོགས་པར་རམ་མ་
ལུས་པར་སྒོམ་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་ཞི་ལྷག་ཟུང་
འབྲེལ་གྱི་སྒྱུར་བའི་འཛིན་སྟངས་སུ་བསྐྱུས་ནས་སྒོམ་པར་ཐལ། དེའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་ཙུ་
གཉིས་ཀྱང་སྒོམ། དོན་དམ་གྱི་རྣམ་པ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གཅིག་བྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་ཡང་སྒོམ་པར་འདོད་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོ་སོ་ནས་ཁས་ཁྲུངས། འདོད་ན། འབྲེལ་པའི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་
མཁའ་གསུམ་བསྐྱུས་སྒོམ་གྱི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་རྣམ་ཐར་སྒོ་
གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་སྒོམ་པ་མཁའ་གསུམ་བསྐྱུས་སྒོམ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་པ་འདད་
ལས། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྱུར་བས་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་
འདར་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་སྒོམ་པར་བྱེད་ན་དེའི་དབྱེ་བ་མི་མཛད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་མི་སྒོམ་པ་ཡིན་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མི་
སྒོམ་ན་འཕགས་པས་རྟག་འཛིན་སོགས་ཀྱི་གཉན་པོར་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པར་བཞག་པ་དང་འགལ།

འགྲེལ་པ་འདིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་འགྲེལ། ཅ་བ་དང་ཡང་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 གྱེ། ཉི་ལྷན་ལས། གྲེ་བྲག་ནི། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་གང་གི་གཉེན་པོའི་མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ།
 དཔེར་ན་རྟག་པར་འཛིན་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟག་
 གྱེ། བྱང་སེམས་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པས། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། ཉོན་མོངས་སྤུལ་ལ་སྤངས་པ་མེད། །ཅེས་
 པའི་དོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་པ་ལས། རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་མི་
 མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོ་སྙོམས་ཉིད་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གྲེ་བྲག་རྣམས་རྣམས་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མཆན་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཅ་བར། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་གྲེ་བྲག་རྣམས། །ནས། སུམ་ཅུ་བདུན་དང་
 སུམ་ཅུ་བཞི། །སུམ་ཅུ་ཅ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་པས་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 རྟག་སྟེ། དེ་མི་སྒྲོམ་ན་དེའི་དབྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། བརྒྱ་དང་དོན་
 གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་བྱས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། དོན་དམ་པའི་རྣམ་པ་བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག་བྱས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་
 ཟུང་འབྲེལ་ཆོགས་ལམ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་ལ་འདོད་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་པ་
 གསུམ་ཀྱི་རིགས་ངེས་གསུམ་ལ་སྒྱུར་ལམ་མ་ཐོབ་བར་དུ་བདག་མེད་སྤྱོད་རྣམས་གང་རུང་གི་ལྷག་
 མཐོང་ཐོབ་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། རྩོ་བར་
 གྱུར་པ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་རང་གི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་སྤྱང་བ་ཐོབ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་
 དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟག་སྟེ། སྤྱིར་ཆོགས་སྒྱུར་
 གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་འགྲོ་བའི་སྒྲོམ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་ཐོག་སོགས་བཞི་སྒྱུར་ལམ་ཀྱི་ཡིན་ལ་ཆོགས་
 ལམ་ལ་མེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། སྒྱུར་བའི་ཡིན་ལ་ཆོགས་ཀྱི་མ་ཡིན་
 པ་ཡོད་དེ། ཆོགས་བསགས་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་རྣམས་

ཏེ། དེ་ནི་ཐོ་བར་གྱུར་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་
ཆོགས་ལམ་ནས་ས་བརྩུ་བའི་བར་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་ཉེས་པ་ཡིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
པ་ནས། ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གེད་པ་མོས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་
ལ་དགག་པ་འབྲེལ་མེད་ཚུ་ལ་ཡང་ཤེས་སྒྲུལ། །ཡང་ཁ་ཅིག །མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་
ཐོབ་ཕྱིར་དུ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱུས་ནས་སློམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། རྣམ་
རྫོགས་སྦྱོར་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱད་གྱི་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་
པ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཅེ་སྦྱོར་ཆོས་ཙན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། རྣམ་རྫོགས་
སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་མ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ལ་
དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་བཞག་ན་རི་བཞིན་སྟོད་དབྱང་ན་མ་
མོ་ལའང་འགྲོ་ལ་མ་བསམ་པར་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་བསྐྱུས་དོན་ལས། བསམ་གཏན་
སེམས་ལ་དབང་བསྐྱུར་རྒྱལ་བོ་སྟེ། །བཞག་ན་གཡོ་མེད་རི་ཡི་དབང་བོ་བཞིན། །བཏང་ན་དགེ་
བའི་དམིགས་པ་ཀུན་ལ་འཇུག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་སྐབས་
བཞི་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་
བ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་རྒྱད་ལྔ་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྐབས་འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་རྒྱད་ལྔ་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་དང་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཙན་གྱི་བྱང་སེམས་དང་།
དབྱ་བཙོམ་རྟོགས་པ་སྟོན་སོང་གི་བྱང་སེམས་གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། མཆན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་ལ་སོགས། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དེ་ཡིན་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དག་གི་ལམ་རྣམས་བསྟན་བྱ་པལ་བའི་ཚུ་ལ་

གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུ་ཡིད་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་ཚོན་དང་རིགས་ངེས་
 གྱི་ལམ་བསྐྱོད་ཚུལ་གཙོ་བོར་བསྐྱེད། དབང་ཚུལ་དང་མ་ངེས་པའི་ལམ་བསྐྱོད་ཚུལ་ཞར་ལ་བསྐྱེད་
 པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། རྒྱལ་པོ་ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། ཡིད་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོའི་རྣམ་རྒྱུས་སྤྱིར་བ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་ན། བསྐྱེད་ཆེན་གྲངས་
 མེད་གསུམ་དུ་ཆོག་པ་བསགས་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་མགོ་ཚུལ་པའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་
 གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མཆན་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་
 སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་རྒྱུས་སྤྱིར་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྣམས་སྤྱི་
 འདོད་ན། གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོག་པ་བསགས་པའི་ཐོག་མའི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། གངས་མེད་དང་པོའི་ཆོག་པ་རྣམས་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་རིགས་ངེས་དབང་ཚོན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་བ་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་དང་། བཞི་པར་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་སྒྲོལ་མེད་པར་ཐལ། དང་པོ་གསུམ་
 དང་བཞི་པས་དེ་བཞིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཡོད་པ་ལྟར་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོལ་ཚུལ་དང་དགོས་པ་མི་གཅིག་རང་གི་ངོ་བོ་
 དང་སྒྲོལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོག་ཆའི་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་དགོས་པ་མི་གཅིག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་ཚུལ་
 དང་། གཉིས་པོའི་སྒྲོག་ཆའི་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་དགོས་པ་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྐབས་
 དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་བ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོལ་སོ་སོར་བཤད་ལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་
 རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་མ་བཤད། བཞི་པ་ཡིད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་རྣམ་
 པ་མ་ལུས་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཁ་ཅིག་
 ན་རེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་རྣམ་པས་རྣམ་པའི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་

བ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
མོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལའང་བརྗོད་ཚུལ་དང་དགོས་པ་གཉིས་ཀ་
མི་གཅིག་སྟེ། བརྗོད་ཚུལ་སྤྲ་ཞིང་དགོས་པ་དང་པོ་གསུམ་དུ་སོ་སོར་སྒྲོམ་པའི་ཆེད་དང་། འདིར་
རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ཐུན་གཅིག་ལ་སྒྲོམ་སྟེ། དབང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་འད་
ལས། སྤར་རང་རྒྱུད་ལ། ཞེས་པ་ནས། བརྗོད་ཚུལ་དང་དགོས་པ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་དུ་མཐུན་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པ་ཤེས་
ནས་སྒྲོམ་པ་དང་འདིར་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པའི་སྒྲོར་བ་ཤེས་ནས་སྒྲོམ་པའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཞན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་མཆོན་
ཉིད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་ལ། རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ནི་སྒྲོར་བ་ཡིན་
མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲོམ་བྱའི་ཡུལ་ཤེས་པ་དང་སྒྲོམ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་
ཤེས་པའི་དགོས་པ་མི་གཅིག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་འད་ལས། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་
དུ་མཐུན་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཤེས་ནས་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དང་། སྐབས་འདིར་སྒྲོམ་བྱེད་
ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཤེས་ནས་སྒྲོམ་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་བསྟན་ཚུལ་
མི་གཅིག་པ་རྫོགས་སྤྲ་ཞིང་དགོས་པ་སྤྲ་མ་དང་མི་གཅིག་སྟེ། བསྒྲོམ་བྱ་དང་སྒྲོམ་བྱེད་ཀྱི་མོངས་
པ་བསལ་ནས་དེ་གཉིས་ཤེས་པ་གཉིས་སྤྲ་མ་དང་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྤྲ་འགྲེལ་དུ། རྣམ་
པ་འད་ལས། འོ་ན་ཕྱི་མ་ཉིད་བསྟན་པས་ཆོག་མོད་ཅེ་ན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་སྟོན་པ་
ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་དུ་མཐུན་གསུམ་རང་རང་
གི་སྤང་བྱ་དང་བྲལ་ཚུལ་ཤེས་ནས་སྒྲོམ་པ་དང་། བཞི་པར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་
སོ་སོར་ཤེས་ནས་སྒྲོམ་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལ་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོར་བཞག་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་

བ་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྟོན་ཚུལ་མི་
 གཅིག་པ་དང་དགོས་པ་སྤར་བ་ཤད་པ་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་གསུམ་པ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 འདིར་སྤར་བུ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཆེད་དུ་གཉིན་པོའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་སྟོམ་པར་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། འདིར་མི་མ་སྟུན་ཕྱོགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་
 སྟོམ་པ་བསྟན་ནས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མི་མ་སྟུན་ཕྱོགས་ཅི་རིགས་པ་དང་བཅས་པའི་མཁུན་གསུམ་
 བསྟན་པ་ནི་བརྗོད་ཚུལ་དང་དགོས་པ་མི་འདྲ་བ་ཅན་དུ་ཟད་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་
 ན་དེ་ལྟར་མ་བཤད་པར་སྣ་ཆོགས་གཅིག་བཤད་དོ། །

རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆོམས། སྤྱོད་བཤད་དང་བཞི། དང་པོ་
 ཡོད་དེ། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་སྟོམ་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་
 པའི་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་དེ། རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆ་བཞག་སྟོས་
 པས་མ་ངེས་པ་དང་དབང་རྒྱལ་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཡང་སྤྱད་ཅིང་། ཟིན་པ་
 སྟོས་པས་གོགས་དང་སྟོམ་བྱུང་མ་ཡིན་པ་ཡང་སྤྱད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་
 ཅ་གསུམ། གསུམ་པ་ནི། ས་མཆོམས་ལ་འདོད་ཚུལ་མང་ཡང་རྗེ་ཡབ་སྤྲས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཆོགས་
 ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད་པར་བཞེད་དེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། ཆོགས་ལམ་
 རྒྱང་དུ་ནས་ས་བཅུ་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྤྱོད་ན་སྤར་
 བཤད་པས་ཤེས་སོ། །མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བའི་
 འདྲིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བསྟོམ་པ་དེ་མཁུན་གསུམ་བསྐྱུས་སྟོམ་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཙོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྟོང་ཉིད་ཞི་ལྷག་གིས་སྟོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་
 ལམ་བོད་ཆོས་ཅན། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྟོམ་པའི་སེམས་

དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་མ་ཐུབ། ཡང་ཁོ་
ན་རེ། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན་ནི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྟོམ་པས་
ཐུབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྟོམ་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པས་ཐུབ་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ་ཅིང་། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཟིན་ཅིང་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒོ་
གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་བར། དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་ནས་
བཟུང་སྟེ། །མཐོང་དང་སྟོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། །འཇལ་དང་
དེས་རྟོག་ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ལ་ནི་
ལྷག་ཐོབ་པས་ཐུབ་པར་ཐལ། མཐུན་གསུམ་བསྐྱུས་སྟོམ་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ལ་དེ་ཐོབ་པས་
ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙ་གསུམ་ནི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་
གྱིས་འཛིན་སྐྱངས་སུ་བསྐྱུས་ནས་སྟོམ་པ་མཐུན་གསུམ་བསྐྱུས་སྟོམ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་
སྦྱོར་བ་ཐོན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པ་གང་ཞིག །དེས་འབྱུང་གི་སེམས་
དང་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པ་ནི་གནས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས།
བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱེས་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཅོན་རར་བསྐྱུས་པའི་ཉམ་ཐག་
རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་བྱུང་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། མི་རྟག་པ་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
སྐྱངས་པ་ལ་ཡིད་འགྱུར་བའི་སྦྱོར་བ་སྦྱེ་བ་ཡང་ནི་གནས་ལ་རག་ལས་པ་ཏེ་ཅང་ཐལ་ཆེ་བར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྣམ་རྫོགས་སྒྲོར་བ་སྤྱི་ལོ་རྣམ་གཞག་དང་། ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱད་
ལ་སྒྱུ་རིམ་བཤད་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྣམ་རྫོགས་སྒྲོར་བའི་ངོ་བོ་དང་། སྒྲོར་བ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོན་
ཡོན། སྒྲོར་བའི་མཆན་ཉིད་གསུམ། དང་པོ་ལ་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་
པའི་དབྱེ་བ་དང་། བདེན་འཛིན་དངོས་སུ་འཛོམས་པའི་སྒྲོར་བ་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དང་། དོན་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཅ་བར། གཞི་ཤེས་པ་
ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། །ཞེས། ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ཅ་འབྲེལ་བྱུང་། སྒྲོར་བ་དང་མཐའ་དབྱུང་བ་གཉིས། དང་
པོ་ནི། བདེན་བཞིས་བསྟུས་པའི་གཞི་མི་རྟག་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་འགལ་ཆེ་མི་མ་ཐུན་
ཕྱོགས་དེ་དང་དེའི་འགལ་ཆེ་རིམ་པ་ཤར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དེ་དང་དེའི་
གཉེན་པོའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དེ་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་
སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྟུག་བདེན་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་
འདོགས་དང་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བཞིན། རང་གི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོ་
འདོགས་ཀྱི་ལྗོགས་སྒྲིའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་མཐུན་གསུམ་གང་རུང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཆན་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་
འདོད་དེ། གང་གི་རྣམ་ཅན་ཀུན་མཐུན་ཉིད་ནི་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་དབྱུང་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིའི་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད་བྱས་
པར། ལ་ལ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིར་རྣམ་པ་ལ་མཆན་ཉིད་བྱས་ན་ལོག་བཤད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པ་ཤར་ལས། རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་འཆད་པ་ནི་སྐབས་འདིར་རྣམ་པའི་དབྱེ་

བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་འདིས་ཅི་བྱེད་མ་ཤེས་པས་གཞུང་གི་དོན་ལོག་པར་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། གཞི་བདེན་བཞི་སོགས་དང་དོན་དང་གཉེན་སོ་དང་སྦྱོར་བ་གང་
རུང་ལ་མ་སྦྱར་བར་ཡན་གར་བར་རྣམ་པ་ཅམ་ཞིག་བཤད་ན་ལོག་བཤད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་རྣམ་པ་གཞི་མེད་པའི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་དོན་མེད་པའི་ལོག་བཤད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་ལས། གསུམ་
པ་ལྟར་ན་ཡང་རྣམ་པ་གཞི་མེད་པ་ཅམ་ཞིག་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་དོན་རྟོགས་པ་མེད་པས་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མ་བཤད་པའི་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་མཆམས་ཀྱི་རྟགས་
གྲུབ་སྟེ། རྣམ་པ་གཞི་མེད་པའི་བཤད་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྗེ་རིན་པོ་
ཆེས་འདིར་བསྟན་རྣམ་པའི་མཆོན་ཉིད་བཞེད་པ་གང་ཞིག །རྒྱལ་ཁབ་ཀྱང་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་
སོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་པ་སྦྱོར་བ་བཅས་རྣམས་དང་། ཞེས་པའི་རྣམ་པའི་མཆོན་ཉིད་བཞེད་པའི་ཕྱིར།
ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས། དང་སོ་རྣམ་པ་ནི་ཡུལ་ལམ་མཁྱེན་པའི་བྱང་པར་གང་སྦྱོར་
པའི་བསྐྱོམ་བྱར་གྱུར་པའོ། དེ་བྱེད་ན་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། དང་སོ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་ནི། དེའི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་བྱེ་
བྲག་སྟེ། དེ་བྱེད་ན་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུག་གསུམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བེན་ཏུ་མ་ཐུན། གོང་ལོག་
བསྐྱིག་མི་ཤེས་པའི་སྤྱན་པོ་ཁ་བཙུམ་སྟེ་བསྐྱད་ན་བསྟན་པ་ལ་པན་ནོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན།
རྣམ་བཤད་ལས། འདིར་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་མཆོན་བྱར་བྱས་ནས་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཁ་སྐྱོང་བ་ནི།
རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཆོན་ཉིད་དེ། ཞེས་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། བཤད་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། མ་འགྲེལ་བར་རྣམ་པའི་མཆོན་ཉིད་མི་རུང་ཞེས་པ་ཡིན་
ཏེ། དོན་བདུན་ཅུ་འདྲེན་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བ་མཆོན་བྱེད་ཆོས་བཙུག་ཅིག་
གི་དང་སོའི་མཆོན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟ་ན་གཞི་དང་གཉེན་

15

རྣམ་པ་ལ་དོན་རྣམ་ཤེས་རྣམ་གཉིས་བྱས་ནས། ཁ་ཅིག །ཤེས་རྣམ་ཁོ་ན་བསྐྱོམ་བྱ་ཡིན་ལ་དོན་
རྣམ་མིན་ཟེར། ལ་ལ་དོན་རྣམ་ཁོ་ན་བསྐྱོམ་བྱ་ཡིན་ལ་ཤེས་རྣམ་མིན་ཟེར་རོ། །དེ་གཉིས་སྐྱོམ་
ལ་དོན་སྤྱི་མ་ཤར་བའི་ཆོག་སྐྱམ་ཡིན་པས་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱག་བདེན་མི་ཏྲག་པར་རྟོགས་
བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱོམ་པར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་སྤྱག་བདེན་མི་ཏྲག་པ་སྐྱོམ་པར་འདོད་དགོས། སྟོང་
ཉིད་སྐྱོམ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐྱོ་སྐྱོམ་པར་འདོད་དགོས་པའི་བྱིར། དང་པོ་
བྱབ་སྟེ། སྤྱག་བདེན་མི་ཏྲག་པའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་སྤྱག་བདེན་མི་ཏྲག་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་
བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱོམ་ཚུལ་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱག་བདེན་
དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། མི་ཏྲག་པ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་བསྐྱོམ་བྱར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་མི་ཏྲག་པ་སྐྱོམ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བར་བྱས་ཏེ། བསྐྱོམ་བྱར་བཙོན་
པ་ཡིན་ན་དེ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཤར་བྱིན་སྐྱོམ་པ་ལ་ཡང་བཙོན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་བྱིར།
བདེན་བཞིར་གདམས་པའི་ཤར་མདོ་ལས། བཙོན་ལྡན་འདས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོས་ངེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བཙོན་པར་བགྱིས་ན་བཙོན་ཞེས་བརྗོད་
པར་བགྱི། ཞེས་པའི་ལན་དུ། མདོ་ལས། ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་གཟུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བཙོན་ན་བཙོན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
དང་། རྣམ་བཤད་ལས། མི་ཏྲག་པ་བསྐྱོམ་བྱར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱོམ་པར་
ཁས་མི་ལེན་ན་གཞི་སྟོར་བར་འགྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་
རེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱོམ་པའི་
ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་སྐྱོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཏྲགས་བྱབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་
པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་

ན། ཤེས་པ་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ས་ལ་འགོ་མ་པའི་གང་
ཟག་དངོས་པོ་འགོ་མ་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཁྱོད་རང་ལ་དེ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་
ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡི་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡི་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། སྟོང་ཉིད་སྒྲིམ་
པའི་ཡི་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡི་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དངོས་སུ་འགལ་
ལོ། །ཁྱབ་ཅིང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡི་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་རྣམ་མཁུན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཚུལ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ།
རྣམ་མཁུན་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་དེ་དང་རྗེས་མ་སྟུན་གྱི་ལམ་སྒྲིམ་པ་དེ་རྣམ་མཁུན་སྒྲིམ་པའི་དོན་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་རྣམ་མཁུན་སྒྲིམ་ན་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡུལ་མི་སྒྲིམ་པར་ཡུལ་ཅན་ཁོ་ན་
སྒྲིམ་པར་ཁྱོད་གྱིས་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལམ་དེའི་བསྒྲིམ་བྱ་ཡིན་ན། ལམ་དེའི་འཛིན་
སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱེད་ཅག་གིས་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གང་རུང་རེ་
ཁོ་ན་བསྒྲིམ་བྱར་འདོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྒྲིམ་ཚུལ་ལ་གསེར་
འཕྲང་ལྟར་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྒྲིམ་པ་གཅིག་དང་། ཡུལ་ཅན་དེའི་རོ་པོར་བསྐྱེད་
ནས་སྒྲིམ་པ་གཅིག་དང་། རྗེས་སུ་མ་སྟུན་པའི་རྣམ་པས་སྒྲིམ་པ་གཅིག་དང་། དེའི་རྟོགས་རིགས་
ཀྱིས་སྒྲིམ་པ་དང་། མཆན་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔྱོད་པའི་རྣམ་པས་སྒྲིམ་པ་དང་། སྒྲོན་ལམ་གྱི་རྣམ་པས་
སྒྲིམ་པ་དང་དུག་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བདག་མེད་དང་བདེན་བཞིའི་བྱང་ཆོས་
སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་སྒྲིམ་པ་ལ་སྒྲིམ་བྱེད་ཆོ་
དེའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱས་ནས་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོགས་ལམ་ན་དང་
སོགས་དབང་པོ་ལྟ་སྟོབས་ལྟ་མེད་ཀྱང་དེ་རྗེས་སུ་མ་སྟུན་པ་ཡོད་པ་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། མཁུན་གསུམ་མ་ཐོབ་གོང་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ལྷ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོགས་ལམ་དུ་སྦྱོར་ལམ་དང་མཐོང་སྒྲིམ་སོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དཔྱད་ནས་སྒྲིམ་

བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་གསང་གསུམ་འབྲུག་པའི་དམིགས་པ་
བྱས་ནས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒོན་པ་སྦྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་
ཀྱི་མཐུ་⁽¹⁾མ་ཐོབ་པས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ། དཀོན་མཆོག་ཏ་ལ་ལས། གང་དག་མོས་པའི་
ཁྱད་པར་རྒྱ་ཆེ་བ། །དེ་དག་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་ཉག་བྱེན་བརྒྱབས། །གང་དག་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་
བྱེན་བརྒྱབས་པ། །དེ་དག་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་སེམས་ཀྱང་བསྐྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་
ཁ་ཅིག་ན་རེ། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འཛིན་སྟངས་
དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་གཉེན་པོའི་མཆོད་ཉིད་ཟེར་ན།
ནམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་
བསྟན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་གི་གཞོམ་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྤང་པོ་མི་ཉག་པར་ཉོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་པོ་
བདེན་འཛིན་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པར་
ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་ཁས།
ཉག་ས་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་བརྒྱད་ནས་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མི་ཉག་ལས་ནི་
སྤྱག་བསྐུལ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ནང་ན་མི་ཉག་པའི་འདུ་ཤེས་མཆོག་
ཡིན་ཆུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་དང་། བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། རང་གི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཆགས་པ་དང་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉག་ས་སྤྱ། འདོད་ན། ཆགས་པ་བདག་འཛིན་གཉིས་
ཀ་དང་སྤྱི་བ་གཉིས་སུ་འབྱུང་རོ། །དེའི་རིགས་པས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་

1 པར་ཐེངས་གཉིས་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུ་མཐོང་པས།

མི་མ་སྐྱེན་སྤྱོད་གས་དང་འཛིན་སྐྱེད་ས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པ་དེ། རང་གི་མི་མ་སྐྱེན་སྤྱོད་གས་དེའི་
དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན་འང་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མི་
མ་སྐྱེན་སྤྱོད་གས་ཆགས་པ་དང་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། ཉགས་བྱལ་སྟེ། དེའི་དངོས་ཀྱི་
སྤང་བྱ་ཆགས་སྤང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤར་ལྟར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །ལམ་མ་ཞུགས་ན་གཉེན་པོ་མེད་ཟེར་ན། ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ན་དེ་སྤོང་
བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་བྱལ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཛོད་ལས། གཉེན་པོ་
རྣམ་བཞི་སྤོང་བ་དང་། །གཞི་དང་བསྐྱིད་ཉིད་རྣམ་པར་ནི། །སུན་འབྱེན་ཞེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཀྱི་སྤོང་གཉེན་དང་། གཞི་གཉེན་དང་། ཐག་བསྐྱིད་གཉེན་པོ་དང་། རྣམ་པར་སུན་འབྱེན་
པའི་གཉེན་པོ་བཞི་མེད་པར་ཐལ། ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ལ་སྤོང་གཉེན་གཅིག་ཤུས་བྱལ་པའི་ཕྱིར།
ཉགས་ཁས། བྱལ་སྟེ། སྤོང་གཉེན་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བྱལ་པའི་ཕྱིར། རང་འབྲེལ་ལས།
སྤོང་པའི་གཉེན་པོ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། དེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤོང་གཉེན་ཡང་ཡོད། གཞི་གཉེན་ཡང་ཡོད། ཐག་
བསྐྱིད་གཉེན་པོ་ཡང་ཡོད། རྣམ་པར་སུན་འབྱེན་གཉེན་པོ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱལ་སྟེ།
བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་རྒྱན་པོ་འབྱེན་མཁན་ལྟ་བུ་སྤོང་གཉེན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
བྱལ་སྟེ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་གཅོད་མཁན་ལྟ་བུ་གཞིའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
འབྲེལ་ལས། གཞིའི་གཉེན་པོ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་ལམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
པ་བྱལ་སྟེ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལམ་དང་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་རྣམས་ཉོན་མོངས་ཐག་བསྐྱིད་
པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། ཐག་བསྐྱིད་པའི་ངོ་བོའི་གཉེན་པོ་ནི་བྱེད་པར་
གྱི་ལམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆེས་ལེགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆེས་
ལེགས་པ་སྒྲོས་པ་ནི་བྱེ་སྤྱེའི་འདོད་པ་ལས་བྱུང་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་རང་གི་འདོད་པ་ལེགས་པར་བཤད་

པའོ། །བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་གང་གིས་ཉོན་མོངས་དེའི་སྒྲིན་མཐོང་ནས་སུན་འབྲིན་པ་དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་སུན་འབྲིན་པའི་གཉེན་པོ་ནི་ལམ་གང་གིས་ཁམས་དེ་
ལ་སྒྲིན་དུ་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་སུན་འབྲིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
མཛོད་ལས། མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་མི་མཐུན་སྟོགས། །ཡུལ་རྣམས་ཆད་དང་དུས་ཀྱིས་ཏེ། །འབྲུང་
དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟོགས་དང་ནི། །དུས་གཉིས་རིང་བ་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཚན་
ཉིད་མི་མཐུན་པས་རིང་བ་འབྲུང་བཞི་ལྟ་བུ་དང་། གཉེན་པོས་རིང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཚུལ་འཆལ་
ལྟ་བུ་དང་། ཡུལ་གྱི་རིང་བ་ཤར་རྩབ་གྱི་མཐའ་གཉིས་ལྟ་བུ། དུས་ཀྱི་རིང་བ་འདས་མ་འོང་ལྟ་བུ་
རིང་བ་བཞི་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཉེན་པོས་རིང་བ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཚུལ་
འཆལ་གྱི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་མ་ཞུགས་ན་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
རྣམ་པ་ཤད་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དབང་པོ་རྣོན་པོས་བྱང་ཆུབ་གྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
སྤྱོད་པ་ཏུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལམ་
མ་ཞུགས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལམ་མ་ཞུགས་ན་གཉེན་
པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དབྱུ་མ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་ཤེས་འཚོལ་སྡོན་བཏང་སྟེ། །དོན་
དམ་རྣམ་པར་ངེས་གྱུར་ནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྡོན་གྱི་དོན་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། སྟོང་རྩེ་
ཆེན་པོའི་སྡོན་དུ་འང་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་དབང་རྣོན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་མ་ཞུགས་ན་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཅུ་བར། སངས་རྒྱུ་
སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། །ནས། ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་
དང་རྣམ་ལུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཤུལ་བྱ་
དབང་པོ་རྣོ་རྒྱལ་གཉིས་ཀ་དད་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་པ་དེའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཞུགས་
ཞུབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དེ་ལྔ་ལ་མཁས་པ་ཅམ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཤད་ལས། རྒྱན་གྱི་

གདུལ་བྱ་གཉིས་ཀ་དད་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་པར་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་མཚམས་ཀྱི་རྟགས་བྱུང་སྟེ། ལམ་མ་ཁྲགས་ན་མཁྲེན་གསུམ་གྱི་ནུམ་པ་བརྒྱ་
 བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་གཉིས་
 མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལམ་མ་ཁྲགས་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་སྒོམ་བསམ་ནུམ་པ་
 བརྒྱ་དོན་གསུམ་ལ་སྤྱོད་བ་ཐོན་པ་དང་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཁྲགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ལམ་མ་ཁྲགས་ན་ནུམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ན་གཉེན་པོ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། །དེ་སོགས་སྒྲི་སྒྲུའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །ནུམ་པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་སྐབས་
 ཀྱི་མདོ་ལས་དོན་ནུམ་འབའ་ཞིག་བསྟན་ཟེར། ཁ་ཅིག །རབ་འབྱོར་གྱིས་ཤེས་ནུམ་དང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་དོན་ནུམ་བསྟན་ཟེར། ལ་ལ་དེ་ལས་ལྟོག་ནས་བསྟན་ཟེར་བ་གསུམ་ག་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། རབ་འབྱོར་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཉིས་ཀས་དོན་ནུམ་དང་ཤེས་ནུམ་གཉིས་ཀ་
 དངོས་ལྷགས་ཅི་རིགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན་ནུམ་པ་དང་པོ་ལ་རབ་འབྱོར་
 ཀྱིས་མ་མཆིས་པ་ཞེས་བསམ་དོན་ནུམ་དང་། བ་རོལ་དུ་བྱིན་བསམ་ཤེས་ནུམ་གཉིས་སྐྱས་ཟེན་ལ་
 བསྟན་པ་གང་ཞིག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནུམ་མཁའ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བསམ་རྟག་པར་
 མེད་པའི་དོན་ནུམ་དངོས་དང་ཤེས་ནུམ་ལྷགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། གསེར་སྤེང་
 ལས། རབ་འབྱོར་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཉིས་ཀས་དོན་ནུམ་དང་ཤེས་ནུམ་ཅི་རིགས་པར་
 གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་མ་མཆིས་བསམ་དོན་ནུམ་དང་། དེའི་པར་བྱིན་གྱིས་ཤེས་ནུམ་གཉིས་སྐྱས་
 ཟེན་པར་བསྟན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། གསེར་འཕྲུང་ལས། རུམ་མཁའ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསམ་དངོས་སུ་རྟག་པར་མེད་པའི་དོན་ནུམ་དང་ལྷགས་ལ་དེ་མེད་པར་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་ནུམ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ལ། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ནུམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་རང་

གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་རིག་པ་དེ། གཉེན་པོའི་མཆོད་ཉིད། ཆ་
བཞག་སྒོས་པས་འཛིན་སྤངས་མི་གསལ་བའི་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ལྟ་བུ་དང་མོས་སྒོམ་ཁ་ཅིག་
དང་རྣམ་མཐུན་ཡང་སྤྱད་དོ། །སྤྱིར་གཉེན་པོ་ལ་སྤང་བུ་ལ་གཞོད་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་ན་སྤོང་གཉེན།
གཞི་གཉེན། ཐག་བསྐང་གཉེན་པོ། སུན་འབྱེན་གཉེན་པོ་བཞི་ཡོད། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་
རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འདར་ནས་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་རིག་
པ་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་གཉེན་པོའི་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་ན་ལམ་ཞུགས་དང་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་
དེ་གཉིས་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཤེས་རྣམ་གསུམ་ཡོད། གཞུང་གིས་
བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། །ཞེས་པས་ཤེས་རྣམ་དེ་བསྟན། རྣམ་པ་ཞེས་
པས་གཉེན་པོའི་མཆོད་ཉིད་བསྟན། མཆོད་ཉིད་ཅེས་པས་བྱི་མ་སྤྱ་མའི་འཛིན་བྱེད་དུ་ཆོག་གིས་
བསྟན་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ཉི་སྤང་ལས། དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་ནི་གཞི་ཤེས་པ་ལོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། བྱེ་བྲག་གི་སྐད་དོད་མི་ཤེ་ཤེ་ཤེ་ཤེ་ཤེ་ཤེ་ཤེ་ཤེ་ཤེ་ཤེ་ཤེ་ཤེ་
པའི་བྱིར། ཉི་སྤང་ལས། བྱེ་བྲག་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་གི་གཉེན་པོའི་མཆོད་ཉིད་གང་ཡིན་པ་
སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། མཐུན་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་རྣམ་
པ་ལེགས་པར་འདར་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་མེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐབས་འདིར་
གཉེན་པོའི་མཆོད་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ། ཞེས་པའི་རྣམ་པ་ལ་
དུ་མ་ཡོད་དེ། བྱང་པོ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་དང་། བྱང་པོ་
མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་སོགས་མཐུན་གསུམ་གྱི་ཤེས་རྣམ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་དང་།
མཐུན་གསུམ་གྱི་འཛིན་སྤངས་བརྒྱ་དོན་གསུམ་འཛིན་སྤངས་སུ་བྱེད་པའི་བྱང་མེས་ཀྱི་སྦྱོར་
བའི་ཤེས་རྣམ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་ལ་རྣམ་པར་བྱས་པ་སྟེ་གསུམ་གྱིས་བཤད་དགོས་པའི་བྱིར་
ཉི། མདོ་ལས་བཤད་ཚུལ་དེའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཚུད་སྤོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རང་གི་འདྲིན་སྤངས་ཀྱི་ནུམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རང་ཡུལ་གྱི་ནུམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ཡུལ་དངོས་ཡུལ་གྲགས་ཡུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། དེའི་དངོས་ཡུལ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོས་བྱུང་པའི་བྱིར། དེས་ལྷག་མ་ཀྱུན་ཤེས་སྟེ། ཡང་ཁ་ཅིག །འགྲེལ་ཚུངས་སྐབས་འདིའི་ཆོག་ལ་དོན་ནུམ་ཤེས་ནུམ་གྱི་ཐ་སྙད་མེད་པས། ཁོ་ཆེན་དང་རྗེ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཀྱིས་དོན་ནུམ་དང་ཤེས་ནུམ་ཟེར་བ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་མིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་ནུམ་གྱི་ཐ་སྙད་གསུང་རབ་ལས་བཤད་པ་གང་ཞིག །ཤེས་ནུམ་ལ་ཡང་དེའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཅ་བར། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི་ནུམ་པ། ཞེས་དང་། ནུམ་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་ནུམ་ཅན་ནི་ཐ་དད་པས། ཁྲོ་ཡི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་བྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གངས་ཀྱིས་མི་ལངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རིགས་འབྱེན་གྱིས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནུམ་པ་ནི་གཉེན་པོ་མ་ལུས་པ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི་བྱུང་བར་རོ། ཞེས་མཁའ་གསུམ་གྱི་ནུམ་པ་ཞེས་ཡང་ཡང་དུ་མས་བཤད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་ནུམ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། མདོར་བསྟན་གྱིས་ཤེས་ནུམ་དངོས་བསྟན་གྱི་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། མདོར་བསྟན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་དངོས་བསྟན་དོན་ནུམ་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། འདྲིར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི་མདོར་བསྟན་དུ་ཤེས་པའི་ནུམ་པ་དང་། རྒྱས་བཤད་དུ་དོན་གྱི་ནུམ་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཅ་བར། བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་བཞི་དང་། །ལམ་ལ་དེ་ནི་བཅོ་ལྔར་བཤད། །ཅེས་དང་། ཉི་སྤང་ལས། བདེན་པ་གང་ལ་ནུམ་པ་རྗེ་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟོན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལྟར་བཤད་དོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ནུམ་མཁའ་གྱི་ནུམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་བཅོས་ཅན། བདེན་མེད་རྟོགས་

པར་ཐལ། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན་ཁྲབ་པར་
ཐལ། དེ་འབྲའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
འབྲའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་འཛིན་སྤངས་རྣམ་ཅན་གྱི་སྒྲོར་བ་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་ཁྲབ། འོ་ན། ཁྱོད་རང་ལ། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན།
བདེན་མེད་གྱི་རྣམ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རང་ཡུལ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ཁྱོད་གྱི་རྣམ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་
མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཉིས་པ་ལ། གཞི་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་དང་། རྣམ་མཁྲིན་རྒྱས་བཤད་གསུམ། དང་པོ་
 བློ་ཅན་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ། རྣམ་ལ་འདྲི་བའི་བཅོ་ལྔ་བཤད། རྟེན་རྒྱུད་
 འདི་ལ་འཕྲོས་སྦྱོར་སྦྱོར་དོན་མཐའ་དབྱེད་བཞི། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡུམ་བར་མ་ལས། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡུམ་འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །རབ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་མེད་
 པའི་བྱིར་རོ། རྣམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། པར་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་མི་གཡོ་བའི་པར་
 རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་བ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་
 བྱིར་རོ། ཞེས་པའི་མདོ་ལས་འཕྲོས་པའི་བྱིར་རོ། གཉིས་པ་བློ་མདོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞི་
 ཤེས་ཀྱི་དོན་རྣམ་ཉིད་བདུན་དང་ཤེས་རྣམ་ཉིད་བདུན་དང་། དེའི་སྦྱོར་བ་ཉིད་བདུན་གསུམ་བསྟན་
 པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞིའི་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་སོ་སོ་ལ་དོན་རྣམ་མེད་པ་ནས་མི་སྦྱོར་བའི་བར་
 རིམ་པས་བཞི་བཞི་དང་། དེའི་རྣམ་ཅན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་བཞི་བཞི་དང་། དེའི་རྣམ་ཅན་ཀྱི་སྦྱོར་བ་
 བཞི་བཞི་དང་། ལམ་བདེན་ལ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ནས། མི་གཡོ་བའི་བར་དོན་རྣམ་བཅོ་ལྔ་དང་།
 དེའི་རྣམ་ཅན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་བཅོ་ལྔ་དང་། དེའི་སྦྱོར་བ་བཅོ་ལྔ་བཤད་པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སྦྱོར་དོན་ལ། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། ལམ་བདེན་
 ཀྱི་དེའི་རྣམ་པ་དང་། གངས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ་བློ་སྟག་བསྟུ་ལ་རྟག་པར་མེད་པ་
 དང་། དོན་དམ་པར་མི་སྦྱོར་བ་དང་། བདག་གིས་དབེན་པ་དང་བདག་གིས་མི་རྗེ་བ་བཞི་སྟོན་པའི་
 མདོ་ཆོས་ཅན། སྟག་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་ཏེ། སྟག་བདེན་ཀྱི་མི་རྟག་པ་དང་། སོགས་
 པས་སྟག་བསྟུ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་བཞི་རིམ་བཞིན་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། འབྲེལ་
 པ་ལས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མེད་པ་དང་མི་སྦྱོར་བ་དང་དབེན་པ་དང་།

མི་རྗེ་བ་དང་། ཞེས་སོ། །སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་སྐྱོད་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པས་གནས་མེད་པ་དང་།
ཀུན་འབྱུང་དོན་དམ་པར་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་བ་དང་། རྟོག་དཔྱད་དོན་དམ་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་
དང་། ཡང་སྤྱི་གྱི་རྒྱུ་ཚོར་བ་དོན་དམ་པར་མིང་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། ཀུན་འབྱུང་
བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་ཏེ། རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ་རྒྱུ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་ལས། གནས་མེད་པ་དང་། རམ་མཁའ་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། མིང་
མེད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགོག་པ་དོན་དམ་པར་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་ཞི་བ་
རྒྱུ་གྱིས་མི་འཕྲོག་པ་དང་། བྱ་ལོ་པའི་ཐར་པ་མི་ཟད་པ་དང་། རི་བྲལ་གྱི་འགོག་པ་སྐྱེ་བ་མེད་
ཅེས་སྟོན་པའི་ཡུལ་ཆོས་ཅན། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་ཏེ། རིམ་པས་འགོག་པ་ཞི་བ་
བྱ་ལོ་པའི་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བ་ལས། འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། མི་
འཕྲོག་པ་དང་། མི་ཟད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། རང་གི་
སྤང་བྱ་ཉོན་སྤྱི་བ་ཀྱི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་དང་། རང་གི་སྤང་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱིས་སྤང་བའི་
ཤེས་སྤྱི་བ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་སྟོམ་ལམ་ཟག་བཅས་དང་། མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དེའི་
ཕྱིར། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྐབས་འདིར་ཤེས་སྤྱི་བ་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་འགལ་བ་མེད་དེ། གཞི་
ཤེས་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་རང་གི་སྤང་བྱའི་ཤེས་སྤྱི་བ་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ལམ་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱུས་པ་དེའི་
ཕྱིར། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཙུ་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་གྱི་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་ལ་
བཞི། སྟོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ལ་ལྷ། མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་ལ་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉི་སྤང་ལས། ལམ་
ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ནི་བཙུ་ལས། བཞི་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་
ལ། ལྷག་མ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། མདོ་
ལས། བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཤེས་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། འཕྲོ་བ་

པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། འདུལ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 མཐོང་ལམ་བཞི་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་དང་པོ་དེའི་ལམ་
 གྱི་རྣམ་པ་དང་། གཉིས་པ་རིག་པའི་དང་། གསུམ་པ་སྦྱབ་པའི་དང་། བཞི་པ་ངེས་འབྱེན་གྱི་རྣམ་པར་
 བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཉི་སྣང་ལས། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ་དེ་ནི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པ་པོར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་བྱུང་སྟེ། ཉི་སྣང་ལས། རིག་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་མ་ལུས་པར་རྟོགས་པ་ནི་རིག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་དུ་འཕོ་བ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ལམ་གྱིས་དམན་པ་སྤོང་ཞིང་ཁྱད་
 འཕགས་ལེན་པ་སོ་སོར་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར། ཉི་སྣང་ལས། སྤོང་བ་དང་ལེན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དེ་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ནི་སྦྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་
 པ་བྱུང་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་ཉོན་མོངས་བརྟུལ་ནས་སྤང་འདས་སུ་འགོ་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་འདུལ་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཉི་སྣང་ལས། ངེས་པར་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེར་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་བར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཅ་བའི་རྟགས་གཉིས་པ་སྟོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ལ་ལྡ་ཡོད་དེ། མི་ལམ་ལྟར་བྱི་དོན་མེད་པ་
 དང་། སྒྲ་བརྟན་ལྟར་བྱི་དོན་དུ་མ་སྟེས་པ་དང་། མིག་ཡོར་ལྟར་བྱི་དོན་མ་བཞག་པ་དང་། སྟིག་རྒྱ་
 ལྟར་བྱི་དོན་གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། སྦྱ་མ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་བྱི་དོན་མེད་
 བཞིན་དུ་སྤང་བར་རྟོགས་པའི་སྟོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལྡ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། སྟོམ་
 པའི་ལམ་རྣམ་པ་ལྡའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི་མི་ལམ་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་
 བའི་རྟགས་གསུམ་པ་རང་གི་སྤང་བུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་ལ་བྱུག་ཡོད་དེ། བྱི་
 དོན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། བྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་བྱུང་བ་མེད་པ་དང་། བྱི་དོན་གྱི་བག་ཆགས་
 བཤོས་པ་མེད་པ་དང་། བྱི་དོན་གྱི་དབྱེ་བའི་སྦྱོས་པ་མེད་པ་དང་། བྱི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་མེད་

བ་དང་། ཕྱི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་ཐོབ་ཟིན་ནས་ཉམས་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་
དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉེ་སྤང་ལས། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
དུག་སྟོང་བས་རབ་ཏུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེས་ན་དེ་ལ་ཉེར་བདུན་
ཡོད་པར་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་
གནས་པ་དེ། གཞི་ཤེས་གྱི་དམིགས་པ་ལ་ལོག་པར་སྟོ་འདོགས་པའི་གཉེན་པོའི་མཆོད་ཉིད་ཟེར་
ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་
པའི་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་གྱི་དམིགས་པ་ལ་ལོག་པར་སྟོ་འདོགས་པའི་
སྟོ་འདོགས་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོད་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ཁས། ཉགས་བྱམ་སྟེ། དེས་
དངོས་སུ་ཟིན་པ་གང་ཞིག །ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱམ་སྟེ།
ཟིན་བྱེད་དེས་དངོས་སུ་ཟིན་ན་ཟིན་བྱེད་དེ་དེ་དུས་སུ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱམ་
སྟེ། ཐེག་དམན་གྱི་ཐབས་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་གྱི་ཡང་
གཉེན་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་ཤེས་གྱི་དམིགས་པ་ལ་ལོག་པར་སྟོ་འདོགས་པའི་བདེན་འཛིན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིག་པ་སྟོ་མ་པོ་ལའང་། ཡང་ཟུར་གཉིས་པ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་རྟོགས་
རིགས་སུ་གནས་པ་ཟེར་ན། དེ་འདྲས་ཟིན་པའི་སྤྱུག་བདེན་མི་ཉག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་
དང་། སྤྱུག་བསྐལ་བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་གྱི་ཡང་གཉེན་པོར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དམིགས་པ་གང་ཟག་གི་
བདག་སོགས་སུ་སྟོ་འདོགས་པའི་གཉེན་པོའི་དེ་ལྟར་ཟེར་ནའང་། སྤར་ལྟར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། ཉགས་སྟེ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དེའི་སྟོང་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་སོགས་བཞི་གང་ཡང་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། བྱམས་སོགས་སྒྲིངས་དང་འགལ་མེད་ཕྱིར། །ཤེས་ཏུ་ཉེས་
 པ་ཚར་གཏོད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོགས་ཁོངས་ནས་འདོན་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 ཁ་ཅིག །གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཆོས་ལ་ལོག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་འགོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འདྲའི་
 ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། གཞི་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་ཡིན་ན་སྐབས་འདིར་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་
 རྣམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་གཙོ་བོར་སྒྲོམ་པའི་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་
 ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་
 འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྐབས་འདིར་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་ལ་སངས་འཕགས་
 རྒྱུད་ཀྱི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་ཉེར་བདུན་བཤད་པ་རྣམ་གཞག་གི་རྟེན་སོ་
 སོར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ལ་མི་རུང་བ་གང་ཞིག །ཉན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡང་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། འཕགས་པས་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་ཉིད་གསུངས་
 པས་བྱང་སངས་རྒྱས་ལ་ཐེ་ལྟར་སྐྱུར། ཞེས་དང་། ཡང་གསེར་འབྲེང་ལས། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་
 རང་ནས་གཞི་ཤེས་འབའ་ཞིག་གི་སྐབས་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་བྱེ་མ་འདི་
 ཤེས་ཏུ་གནད་ཆེ། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། རང་རྒྱལ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ན་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 སྒྲོན་གྱི་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ན་དེ། སྒྲོབ་དཔོན་འདིས་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་གྱི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱུས་
 པར་འདོད་པ་འབྲེལ་མེད་དེ། ལམ་བཟོན་གྱི་རྣམ་པ་བཙོ་ལྗེའི་སྐབས་ཀྱི་ཉན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉན་པོ་དང་

ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་གཉིས་དང་གསུམ་བཤད་པ་འདི་རྟོགས་བྱེད་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་
ནའང་མི་འཐད། དེ་རྟོགས་བྱ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དོན་རྣམ་ཡིན་ནའང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
སྟེ། དམིགས་པ་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྐབས་དོན་པོར་བའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲུང་
ལས། འདིར་ནི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་དམིགས་པ་ལ་དེར་འདྲུབ་པ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་ཤེས་སྒྲིབ་གཉེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་གསུམ་གའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉེན་
པོ་⁽¹⁾ ཟག་བཅས་ཟག་མེད་བསྟན་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཙོ་ལྷ་གང་
རུང་དང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མ་སྟན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གང་རུང་
དང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མ་སྟན་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། མ་ཁྱབ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དག་བསྟུས་
མ་བསྟུས་བསྟུབ་མི་བྱུང་པར་ཐལ། ཡིན་མིན་བསྟུས་ཚུལ་གཏན་ནས་མི་འདྲ་བ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་
གསུམ། ཅ་བར་འདོད་ན། བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་ནས་ཕྱི་དོན་
ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ཟིན་མི་ཉམས་པར་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་བཙོ་ལྷ་ཆོས་ཅན། ལམ་བདེན་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཞེས་བཤད་པའི་དགར་
ཆོག་གི་རྣམ་བཅད་མེད་པར་ཐལ། འདིར་མཁྱེན་གསུམ་ནང་ནས་གཞི་ཤེས་འབའ་ཞིག་སྟོན་པའི་
སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འཁོར་གསུམ། དེར་ཐལ། དེས་མཁྱེན་པ་གསུམ་ཀ་གཙོ་
པོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཞི་ཤེས་འབའ་
ཞིག་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འཕྲུང་ལས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་དེར་
འདྲུབ་པ་ཁྱབ་ཀྱང་ལམ་བདེན་གྱི་སྐབས་སུ་འདྲུད་གོས་ཏེ། འདི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་

1 དཔར་ཟེངས་གཉིས་ལ། ཟག་མེད་བསྟན་ཟེར།

གཞི་ཤེས་འབའ་ཞིག་གི་སྐབས་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐབས་
འདིར་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ལ་རྣམ་མཁྱེན་འཛིག་པ་མི་འཐད་
བར་ཐལ། དེ་ལ་འཕགས་པས་ཀྱང་མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་ལས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། དེ་
ལ་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། འཕགས་པས་
མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་ཉིད་གསུངས་པས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་ངེ་ལྟར་སྟུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གོང་གི་མ་ཁྲབ་མཆོམས་ལ་ཉགས་བྱ་བ་སྟེ། སྐབས་འདིར་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་ལམ་བདེན་གྱི་
རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་ལ་མཐོང་སྒྲོམ་གང་རུང་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བཅོ་ལྔའི་དང་པོ་
བཞི་མཐོང་ལམ་གང་ཞིག །དེའི་འོག་མ་ལྔ་ཡང་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་⁽¹⁾ཅིང་ལྷག་མ་དྲུག་མཐོང་ལམ་
ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱ་བ་སྟེ། ཉི་ལྟང་ལས། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ནི་བཅོ་ལྔ་
ལས། བཞི་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་
པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱེ་མ་གཉིས་བྱ་བ་སྟེ། ཉི་ལྟང་ལས།
ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོའི་ལམ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་
དང་། མཐོང་བའི་ལམ་ཟག་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་
འདིར་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་ལམ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་གཞི་ཤེས་འབའ་ཞིག་གཙོ་
བོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་ཅིང་། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། གཞི་ཤེས་སྟུ་གྱུར་པའི་ལམ་ཤེས་ཉིར་
བདུན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཉིར་བདུན་སྐབས་འདིར་དངོས་
སྟུ་མ་བསྟན་ན་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་མ་བསྟན་པའི་སྒྲིན་དུ་མ་འོངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་
རྣམ་ཛོགས་སྒྲིར་བས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་མི་སྒྲོམ་པར་ཐལ་བ་དང་། ཤེས་མཐོང་གིས་
བལྟས་ནས་འདའ་བའི་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཆང་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་ལ། སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ཞིང་།

ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་
རྣམ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བདུན་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ན་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་
མ་ལུས་པ་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སློབ་པ་གང་ཞིག །ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཉོན་སློབ་
ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་དེ་ཤེས་སློབ་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཤེས་སློབ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་
དེ་བཙལ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་སྤངས་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན་ ཉོན་སློབ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐར་
པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་རིགས་ངེས་ཀྱིས་
ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བདེན་འཛིན་ངེས་པར་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་
དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བདུས་ལས། དེས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
པ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་སློབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སློབ་པ་ཅིག་ཅར་སྤོང་ངོ་། ཅིག་ཅར་དགྲ་བཙལ་པ་
དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་མཛོད་གྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་དགྲ་བཙལ་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་
གཙོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁུབ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐར་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པར་
ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་སློབ་དེ་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་
ལམ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སློབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པས་རྣམ་
མཁྱེན་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་གང་ཞིག །རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ཐོབ་
པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། ཤེས་སློབ་ཙམ་སངས་མ་རྒྱས་བར་དུ་སྤངས་མི་

བྱས་ཀྱང་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་རྣམས་ཐོབ་ཆོག་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེས་སྒྲོམ་ལམ་ཐོབ་
པ་ལ་བར་དུ་གཏོད་པར་ཐལ། དེས་སྒྲོམ་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། གཞོད་
པ་ཙམ་གྱིས་བར་དུ་གཏོད་པ་དང་གོགས་བྱེད་པས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲིབ་
པ་ཡིན་ན་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁུབ་ཐེར་ན། འོ་ན་སྒྲིབ་པ་ཆོས་ཙམ། དེར་
ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་གང་ཞིག་ཉོན་སྒྲིབ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཁྱོད་
སྤངས་པས་ཁུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུམས་པ་ཆོས་
ཙམ། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། ཁྱོད་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཁུབ་པར་ཐལ་ལོ། །

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྩས་སྤྱི་ཆོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཐེར་ན། འོ་ན་སྒྲིབ་པ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཤེས་
སྒྲིབ་སྒྲོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
བྱས་ཏེ། དེ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དེ་སྟོབས་བརྩུ་ལ་དངོས་བརྩུད་ཅི་རིགས་པས་སྒྲིབ་ཚུལ་སྒྲོ་ནས་
གསུམ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྩད་ཆེ་མ་ལས། སྟོབས་སོགས་རྣམས་ལས་སྟོབས་དུག་དང་། །གསུམ་
དང་གཅིག་གིས་རིམ་པ་བཞིན། །ཤེས་བྱ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། །བག་ཆགས་བཅས་པ་
ཀྱན་བསལ་བས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་སྟེ། གནས་དང་གནས་མིན་མཐུན་པའི་དང་།
ཁམས་སྣ་ཆོགས་མཐུན་པའི་དང་། མོས་པ་སྣ་ཆོགས་མཐུན་པའི་དང་། ཀྱན་ཉོན་དང་རྣམ་བུ་
མཐུན་པའི་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དུག་གིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གོ་ཆ་
ལྟ་བུ་འཛོམས་པས་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །བསམ་གཏན་དང་རྣམ་ཐར་མཐུན་པའི་དང་། སྟོན་གནས་
རྩས་བྲན་མཐུན་པའི་དང་། འཆི་འཕོ་སྤྱེ་བ་མཐུན་པའི་སྟོབས་གསུམ་གྱིས་སྒྲོམས་འཇུག་གི་
སྒྲིབ་པ་ཅིག་པ་ལྟ་བུ་འཛོམས་པ་དང་། ཟག་ཟད་མཐུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་ཤིང་ལྟ་བུ་
འཛོམས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩད་ཆེ་དར་ལྷོག་ལས། གནས་དང་གནས་མིན། ཞེས་པ་

ནས། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པ་བྱལ་གིས། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པའི་
གོ་ཆ་ཤེས་སློབ་འབྱེད་པ་པར་བྱེད་པ་ལ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
བྱལ་སྟེ། རྒྱུད་ལྔ་མའི་དར་རྒྱུ་ལས། བསམ་གཏན་དང་། ནས། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་
སྟོབས་གསུམ་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སློབ་པ་ཅིག་པ་བརྟན་པོ་གཞིག་པ་ལ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུ་དང་།
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་བྱལ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གང་
ཡིན་པ། ཉོན་མོངས་པའི་སློབ་པའི་ཤིང་རྣམས་གཅོད་པའི་བྱིར་དོ་རྩེ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཤེས་སློབ་ཡིན་ཟེར། ལ་ལ་ན་རེ། ཉོན་སློབ་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་ཀ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་སློབ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཉོན་སློབ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་མ་བྱལ་
ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་སློབ་ཡིན་
པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲོལ་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པ་
ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། འགོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་གྲོལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
གཉིས་པ་མ་བྱལ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྔ་གྱི་དག་བཙམ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉོན་སློབ་
ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྟོམས་འཇུག་གི་སློབ་པ་ལས་མ་གྲོལ་པའི་དག་བཙམ་པའལ།
དག་བཙམ་རྒྱུ་མེད་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་སློབ་པ་ཡིན་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལས་སློབ་སློབ་པ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་སློབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ། འོ་ན། དེ་གཉིས་སློབ་པ་ཡིན་མིན་མཚུངས་པར་
ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྟོམས་འཇུག་གི་སློབ་པ་ཡིན་ན་སློབ་པ་མ་ཡིན་པས་
བྱལ་པར་ཐལ། ལས་སློབ་ལ་དེའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། དེར་རྒྱུར་པའི་བྱིར་ཁྱོད་གཉིས་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། བྱས་པ་ཁས། ཉགས་བྱལ་སྟེ། རྒྱུད་ལྔ་མ་ལས། གཉིས་མེད་ལས་
སུ་རུང་བའི་བྱིར། རྒྱལ་བའི་རེག་དང་བྲལ་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། དེའི་དར་རྒྱུ་ལས། སྟོམས་
འཇུག་གི་སློབ་པས་བསྐྱུས་པའི་བྱིར་ཁྱོད་གཉིས་མེད་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟོམ་པ་ལས་སུ་རུང་བའི་

ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་བ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པར་
 ཐལ། སྤྱི་བ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཁྲལ་པར་ཐལ། སྤྱི་བ་པ་ལ་སྤྱི་བ་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་
 པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྲལ། ཏྲགས་བྱུང་སྟེ། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གོགས་བྱེད་ཉོན་སྤྱི་བ་དང་། ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་གོགས་བྱེད་ཤེས་སྤྱི་བ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱས་
 མཐའ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྤྱི་བ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཡི་ནི་སྤྱི་བ་པ་སྟེ། དེར་ནི་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་
 ཅད་བསྟན། དེ་ཐད་པས་ན་གྲོལ་བར་འདོད། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག སྤྱི་བ་པ་ལ་ཉོན་སྤྱི་བ་ཤེས་སྤྱི་བ་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པར་ཐལ། གསུམ་དུ་ངེས་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཏྲགས་བྱུང་བེན། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་དེ་གཉིས་སུ་འདྲ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱས་མཐའ་ལས། དེར་ནི་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་བསྟན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་སྟེ། སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྟན་ནས་སྤྱི་བ་པ་ཆེན་པོ་ནས་
 ཁྲུང་པར་དུ་འགོ་བ་ལ་སྤྱི་བ་པའི་བར་བཅུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དབྱས་མཐའ་འགྲེལ་པ་ལས། སྤྱི་བ་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་སྟེ། སྤྱི་བ་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཁྲལ་པ་གང་ཡིན་པའོ། ཞས། དེ་ཁྲུང་པར་
 དུ་འགོ་བ་ལ་སྤྱི་བ་པ་ནི་ས་རྣམས་ལ་སྤྱི་བ་པ་གང་ཡིན་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་ཏུ་མོངས་པ་ནི་དུ་མཆིས། གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 བེ་དུ་མཆིས། ཞེས་པའི་ལན་དུ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་ཏུ་མོངས་པ་ནི་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་དང་།
 གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཅུ་གཅིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་བཅུ་
 པ་རྒྱན་མཐའི་ངོས་སྒྲུབ་ཀྱི་མོངས་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་ཉེར་གཉིས་དང་། གནས་ངན་ལེན་རེ་རེ་
 བྱས་པས་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། ས་བཅུ་འི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གནས་
 ངན་ལེན་བཅུ་གཅིག་ཆོས་ཅན། སྤྱི་བ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་བ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྲལ་པ་ཁས། ཏྲགས་བྱུང་སྟེ། དབྱས་མཐའ་ལས། དེར་ནི་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་བསྟན། ཞེས་པའི་

སྐྱེ་བ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས། དགེ་བ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་བ་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
ནམས་ལ་སྐྱེ་བ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་པ་ནི་ས་ནམས་ལ་སྐྱེ་བ་པ་གང་
ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་སྐྱེ་བ་པ་འདྲོག་ཚུལ་དུ་མ་དགོས་པར་དབྱ་མའི་མཐའ་
དཔྱིད་དུ་ཡང་མདོར་བསྡུས་བཤད་ཟེན་ཏོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉོན་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
ལས་བྱེད་པས་བྱ་བ་ཟེར་ན། བྱང་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན།
ཉོན་མོངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པར་ཐལ། ཉོན་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་
སེམས་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་དགྲ་བཙུན་པ་ལྟར་ཞེ་བར་བྱེད་ཀྱི་མ་ཞེ་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། འོད་སྤང་གིས་ཁུས་པ་ལས། དེ་བཞིན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཉོན་མོངས་ལྷན། །དེ་ནི་སངས་
རྒྱུ་ཆོས་ནམས་སྐྱེད་ལ་པན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་བརྟུས་ལས། ས་བཅུ་ནམས་སུ་
བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཤེས་བྱའི་སྐྱེ་བ་པའི་གཉེན་པོ་སྐྱོམ་ལམ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱེ་བ་པའི་གཉེན་པོ་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། ནས། དེས་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་སུ་ཟེན་ཡང་སྤགས་དང་སྤྲོན་གྱིས་བསད་པའི་དུག་ལྟ་
བྱ་དང་། དཔེར་ན། དེ་སྤངས་པའི་དགྲ་བཙུན་པ་ལྟར་ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་མི་
སྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་དར་རྒྱུག་ལས། སྲིད་པའི་ཟག་པ་མདོན་གྱུར་ཡོད་
ཀྱང་སྤགས་དང་སྤྲོན་གྱིས་བསད་པའི་དུག་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་མི་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་བྱང་སེམས་སྐྱོམ་ལམ་པ་ལ་ཡིན་གྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་མ་
ཐག་ནས་རུང་བར་བཤད་ན་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་ལ། བོད་དག་གིས་མི་སྤངས་པའི་
ཉོན་མོངས་བཏགས་པ་བཞི་ནར་བཤད་པ་དག་གིས་པར་ཕྱིན་གྱི་སྐབས་ཐམས་ཅད་སོ་སྐྱེ་དང་
ཉན་ཐོས་ལྟར་བཤད་པས་སྐྱོ་སྦྱར་གྱི་མཐར་ཐུང་ངོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
དེ་ལ་གཉིས་ཁོ་ནར་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཆགས་སྐྱེ་བ་དང་ཐོགས་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཉགས་བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཀྱི་ནམ་གངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རི་ལྟ་བུ་མ་ལུས་པ་ལ་སྒྲོངས་པས་ཆགས་སྐྱེ་བ་དང་། རི་སྒྲིང་བ་མ་ལུས་པ་ལ་སྒྲོངས་པས་ཐོགས་སྐྱེ་བ་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། བྱི་མེད་དབྱིངས་ལ་ཆགས་མེད་དང་། ཐོགས་མེད་ཕྱིར་ན་དག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱི་སྒྲེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷོག་སྒྲ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མཐུན་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། དེའི་ཐོགས་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་ན་ཆགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། རི་སྒྲིང་བ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མཐའ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་ན་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་ལ་གཉིས་སུ་བྱངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་ཆེན་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། ལུ་སྒྲེགས་ཀྱི་བདག་ལྟའི་སྐྱེ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་འཛིགས་པའི་དམན་སྐྱེ་བ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཅན་དོན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་དམན་སྐྱེ་བ་དང་བཞི་ཡང་སྐྱེ་བ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཉགས་བྱུང་སྒྲེ། དེ་བཞིའི་དང་པོ་གཉིས་སྒྲིང་མཐར་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཞི་མཐར་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ལྷོག་ཆ་དང་རྟེན་གང་ཟག་གི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེགས་ཆད་འདོད་ཆེན་པ་ཆོས་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། ལུ་སྒྲེགས་པའི་བདག་ལྟ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཛིགས་སྒྲིང་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རང་དོན་ཁོ་ནར་སྒྲིང་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ཆོས་ལ་ཁོང་ཁོ་བདག་ལྟ་དང་། །འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་འཛིགས་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་ལྟོས་མེད་ཉིད། །འདོད་ཆེན་ལུ་སྒྲེགས་ཉན་ཐོས་དང་། །རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རྣམ་བཞི། །ཞེས་དང་། དར་རྟེན་ལས། རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སོ་སོར་བྱེ་བ་ཡིན་གྱི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱི་སྒྲེ། ཐོགས་འབྲེལ་ལས། འདོད་ཆེན་པ་དང་། ལུ་སྒྲེགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་མི་རྟོགས་པ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྐྱེ་བ་པ་འདི་བཞི་ཡང་དག་པར་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱི་སྒྲེ། དེ་

དག་སྲིད་ཞིའི་མཐར་འཛིང་བྱེད་གྱི་སྤྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དར་རྒྱུག་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ལམ་དུ་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པ་ཀུན་གྱིས་འདི་དག་སྤངས་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྲིད་པའི་མཐར་
ལྷུང་བ་དང་། ཞི་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེའི་ཕྱི་
མ་གཉིས་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་ཆེན་པའི་ཐེག་ཆེན་ཆོས་ལ་སྤང་
བ་དང་། ལུ་སྟེགས་གྱི་བདག་ལྟ་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་འཛིགས་སྲིད་དང་། རང་རྒྱལ་
གྱི་ར་རྒྱལ་བས་སེམས་ཅན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བརྟེ་མེད་གྱི་སྤྲིབ་པ་བཞི་པོ་དེ་པར་ཕྱིན་ལ་སྤྲིབ་པའི་
སྤྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་བཞིའི་གཉེན་པོ་པར་ཕྱིན་བཞི་དང་། འབྲས་བུར་ཡང་གཙང་བ་
དང་། བདག་དང་། བདེ་བ་དང་། རྟག་པ་དམ་པའི་པར་ཕྱིན་བཞི་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
སྟེ། དང་པོའི་གཉེན་པོར་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་སྟེ། ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་དང་། གཉིས་པའི་གཉེན་
པོར་ཞེར་ཕྱིན་དང་། གསུམ་པའི་གཉེན་པོར་ནམ་མཁའ་མཛོད་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། བཞི་པའི་
གཉེན་པོར་ལྷག་བསམ་གྱི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ཐེག་
མཆོག་ལ་མོས་ས་བོན། ཞེས་དང་། དར་རྒྱུག་ལས། འདིར་བསྟན་པའི་མོས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཆོས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་དང་པའི་དད་པ་དང་། འདོད་པའི་དད་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་
གསུམ་ལས་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ཤེས་
རབ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཆོས་བསྐྱེད་མ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་
སྒྲ་མ་ལས། བསམ་གཏན་གྱི། །བདེ་བའི་མངལ་གནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་
སྟེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། སྟོང་རྗེའི་མ་མཐུན། །ཞེས་དང་། དར་རྒྱུག་ལས། སྤྲིབ་པ་རེ་དང་གཉེན་པོ་
རེ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ། ཞེས་དང་། ཐོགས་འགྲེལ་ལས། གང་གིས་གཉེན་པོར་མོས་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཆོས་འདི་བཞི་བསྟོམ་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་ག་སོ་སོར་སྦྱར་ཀྱང་མང་དོགས་
ནས་མ་བྲིས་ལ། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། དགོ་བ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ལ་སྤྲིབ་པ་ནི་པ་རོལ་

ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་སྐྱིབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་
ལ་པར་ཕྱིན་མེད་པར་བཤད་པས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཅེ་རྟགས་གཉིས་པ་བྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་ལྷ་མ་
ལས། གཙང་བདག་བདེ་དང་རྟག་ཉིད་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་འབྲས། །ཞེས་དང་། རོགས་
འབྲེལ་ལས། གང་གི་གཉེན་པོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་བཞི་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྟག་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བདེ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་དང་། བདག་གི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། གཙང་བའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟག་པར་གི་དེ་སྐྱིབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱང་པོ་མི་རྟག་པར་
རྟགས་པ་ལོག་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་། རས། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་
སྟེ། ཉན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བདེན་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་བར་འཛིན་པ་རྣམས་ཆོས་སྐུ་
དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་ཤེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དར་རྟེན་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་
ལྟོས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཞག་པ་ནི་ཕྱང་པོ་མི་རྟག་པ་ལ་ལོགས་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
འཛིན་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རང་ཉིད་གཅིག་ཕྱེ་ཞི་བདེ་
དོན་གཉེར་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱང་འདིའི་ཉན་རང་གི་སྐྱིབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཡོད་
ཀྱང་འདིའི་སྐྱིབ་པ་བཞི་ག་དངོས་གཉེན་གྱིས་སྤང་རྒྱུའི་སྐྱིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉན་རང་
གི་དེ་ཞེན་ཚུལ་མི་གཅིག་པ་མ་གཏོགས་པལ་ཆེར་བདེན་འཛིན་དུ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དར་རྟེན་
ལས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཉམས་སུ་སྦངས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བཤད་པའི་སྐྱིབ་པ་དེ་བཞི་འཛོམས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པས་བསྟན་པར་བྱི་མ་མ་བྱེད་ཅིག །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། གཞིཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་བཞིན་དུ་རང་གི་དམིགས་རྣམ་བྱས་

ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མཁའ་པ་དེ། གཞི་ཤེས་སྒྲིབ་པའི་མཆོན་ཉིད། ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྒྲིབ་
པས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིན་པར་སྟོན། དེའི་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་གཞི་ཤེས་སྒྲིབ་པ་གསུམ་
ཡོད་དེ། དམིགས་པ་བདེན་བཞི་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་འདྲིལ་སྒྲངས་ཉེར་
བདུན་གང་རུང་བྱས་ནས་སྒྲིབ་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སེམས་དཔའི་སྒྲིབ་པ་དེ། འདིར་དངོས་སུ་
གཙུག་པོར་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་མཆོན་ཉིད། དེའི་ན་ཉེར་བདུན། རང་
གི་དོས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྟོག་བྲལ་
ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་གི་དོས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
ཀྱི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེའི་ན་ཉེར་རང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་བཞི་ཡོད།
འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་གི་སྤང་བྱ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཞེན་རིག་རྗེས་ལ་
མངོན་རྟོགས་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྲིབ་ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེའི་ན་
རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྷ་ཡོད། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་གི་སྤང་བྱ་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་
པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་རྟོག་བྲལ་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
རང་རྒྱལ་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེའི་ན་རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་
ལམ་དུག་ཡོད། ལམ་འབྲས་ལ་གོགས་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་དངོས་གཉེན་ཀྱི་གཞི་པར་བྱ་བ་དེ་སྒྲིབ་
པའི་མཆོན་ཉིད། དེའི་ན་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྒྲིབ་ཚུལ་གྱིས་དབྱས་མཐའ་རྩ་འབྲེལ་ལྟར་བཅུ་དང་། ཐར་
པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁའ་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཉོན་སྒྲིབ་ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས་དང་། སྒྲིབ་ས་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པའི་
སྒྲིབ་ས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་སོགས་གསུམ་དང་། གཙང་བདེ་རྟོག་བདག་དམ་པའི་ཕར་བྱེན་བཞི་ལ་
སྒྲིབ་པའི་བཞི་ཡོད། ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སྒྲིབ་པ། ཉོན་སྒྲིབ་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཆ་བཞག་སྒྲིབ་པས་བྱང་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་སྤེད་ཀྱི་ཟག་པ་སྤུད། སེམས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་། སེམས་མ་ཞི་བ་དང་། སེམས་དགྲུག་པ་དག་འབྲེལ། སེམས་རྣམ་མ་དང་། ཞི་བ་

དང་། གྲོལ་བ་དང་། ཐར་པ་དག་ལྟ་བུ་བས། ཉོན་ཤིབ་ཀྱི་སྤྱོད་བཤད་མཆོད་ཉིད་དེས་ཤེས་སོ། །ཤེས་
བྱ་ཐམས་ཅད་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཆོན་པ་བཞག་
པའི་སྤིབ་པ་དེ། ཤེས་སྤིབ་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། ཆ་བཞག་གིས་ཤེས་སྤིབ་རགས་པ་སྤྱད་ཅིང་དེ་ཤེས་སྤིབ་
བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ཤེས་སྤིབ་དུ་བཤད་ཅིང་ཉོན་ཐོས་དག་བཙམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པ་དང་
སྤིབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཅ་བར། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱིས། །ཉམས་བྱིར་སློབ་མ་
བསེ་བྱ་དང་། །རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། དེའི་ཉི་མུང་ལས། རང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཤེས་བྱའི་སྤིབ་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ལྟེན་ལ་བ་
ལས་ཀྱང་། དེ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤིབ་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་པོ་གཟུང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་།
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷག་མ་བཤད་ཟིན། མདོ་དང་བསྟན་བཙམ་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ཡོད་དེ། མདོ་
ཆོན་ཉིད་བདུན་གྱིས་དོན་རྣམ་ཤེས་རྣམ་གཉིས་གཉིས་བསྟན་ཀྱང་བདེན་པ་སོ་སོར་མི་གསལ་བ་
རྗེ་བཙུན་གྱིས་དང་པོ་གསུམ་ལ་བཞེས་པའི་དང་། ལམ་བདེན་ལ་བཙུང་བཤད་པའི་བྱིར། གསེར་
ལམ་ལས། མདོ་དེ་དག་ལ་རྗེ་བཙུན་གྱིས། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
འདི་ནས་འདིའི་བར་གྱིས་གཞི་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་དང་། རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་ས་
གཙོད་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཅོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་དེ། ཤེས་སྤིབ་རགས་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྤིབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་
སྤིབ་རགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། འོ་ན། ཉོན་ཤིབ་རགས་པ་ཆོས་ཅན། ཉོན་ཤིབ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཉོན་ཤིབ་རགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་པ་ལྷིག་ཡང་ཁོ་ན་དེ། བྱེད་པ་པོ་བདག་མེད་
པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་པ་འདིའི་བསྟོན་བྱའི་
ལམ་བདེན་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལམ་ལ་དེ་ནི་བཙུང་བཤད། །ཅེས་པའི་དོན་རྣམ་
ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། བྱུང་སྟེ། བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་བཞེས་དང་། །ཞེས་པའི་བསྟོན་བྱ་དོན་རྣམ་

ལ་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་གི་བྱང་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 བསྐྱོམ་བྱ་ལམ་བདེན་གྱི་སྟངས་གི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱོམ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཡང་ཁོ་ན་རེ།
 སྐབས་འདིའི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་དེའི་ལམ་གྱི་འཛིན་སྐྱེད་ས་ཐ་དང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་པ་
 པོ་བདག་མེད་པ་དེའི་ལམ་གྱི་འཛིན་སྐྱེད་ས་ཡིན་ལ་དེའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མིན། དེ་ལྟར་མཛོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་དེའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ལམ་གྱི་འཛིན་སྐྱེད་ས་མ་ཡིན་པའི་
 བྱང་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱོམ་པ་ལམ་བདེན་གྱི་ལམ་གྱི་འཛིན་སྐྱེད་ས་
 སྐྱོམ་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱང་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་
 སྟེ། དེའི་འཛིན་སྐྱེད་ས་སྐྱོམ་ན་དེའི་རྣམ་པ་སྐྱོམ་པས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་
 འབྲའི་མཐོང་ལམ་སྐྱོམ་པ་དེ་ལམ་བདེན་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱོམ་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་ལམ་གྱི་འཛིན་
 སྐྱེད་ས་སྐྱོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱང་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། དེ་འབྲའི་མཐོང་ལམ་སྐྱོམ་པ་
 དེ་ལམ་བདེན་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་དེའི་ལམ་གྱི་འཛིན་སྐྱེད་ས་གཉིས་ཀ་སྐྱོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དོན་རྣམ་ཤེས་རྣམ་སྐྱོམ་པ་ཡིན་བྱུབ་མཉམ་ཡིན་ཚུལ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ལམ་བདེན་
 གྱི་རིགས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་དང་། དེས་འབྱེན་སྐྱོམ་ཚུལ་ཡང་ཤེས་དགོས་སོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 དེའི་ལམ་གྱི་འཛིན་སྐྱེད་ས་སྐྱོམ་པར་དེ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱོམ་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ལམ་གྱི་རྣམ་
 པ་སྐྱོམ་ཆེ་བྱེད་པ་པོ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་སྐྱོམ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲའི་མཐོང་ལམ་དེ་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་དེ། དེ་འབྲའི་མཐོང་ལམ་
 ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་གོ་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། ཉི་སྤང་ལས།
 ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས། བྱེད་པ་པོར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་རིགས་སྐྱབ་འབྱེན་གསུམ་ལའང་ཞིབ་ཆ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྤྲུལ་པ།

ཐུབ་པས་སྣོད་དང་བར་ཏྲན་དང་བྱང་ནས་བྱང་། །ཤེར་ཕྱིན་འབྲི་མཆོད་ཐོས་བསམ་ཡིད་
བྱེད་དག་སྒོར་སོགས། །ངས་དགོངས་གཟིགས་བཞིན་རྒྱལ་ཀུན་གཟིགས་ཤིང་དགོངས་གསུངས་
པ། །སྤྲིང་ལ་བསམ་ནས་དུས་འདིར་པན་པར་དཀའ་ཡང་བཤད། །འཕགས་སེང་གཉིས་ཀས་
ཤེར་དོན་དུས་རིང་ཞིག །།རྟོགས་པར་གསུངས་བཞིན་རེ་ཞིག་མ་རྟོགས་ཀྱང་། །ཡིད་ཆད་མི་
བཅུ་རྟོགས་ན་ཆེ་རབས་ཀྱི། །རང་གཞན་དོན་ཀུན་འབྲུབ་པས་བཙོན་པ་སྤྱེད། །དོན་འདི་རྟོགས་
དང་སེམས་ལ་གུས་ཅི་སྒོ་ས། །སྤྲེགས་བམ་བཅུད་དང་མཆོད་བསྟོད་གོས་འབྲུལ་སོགས། །ཉན་
རང་བསོད་ནམས་ལས་ལྷག་ཐུབ་དབང་གིས། །འཇུག་བཞིན་འོད་སྟོང་འབྱེད་བཞིན་བཀའ་
བསྟུལ་རྟོ། །མཐོང་ན་རོམས་པ་མེད་པའི་ཐུབ་དབང་སྤྱ། །བསམ་ཞིང་བསམ་ཞིང་སྤྲུལ་པ་མཆི་
མ་བྱུལ། །དད་ཅིང་དད་ཀྱང་མ་ཆོམ་མགོན་ཁོད་ཀྱིས། །ཐབ་མེའི་དབྱངས་ཀྱིས་དབྱགས་དབྱང་
དུས་ལ་བབས། །ཞེས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། ཅ་བར། རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྤྱག་བསྟུལ་དང་། །ནས། ལྷ་
དང་བཙུ་བྱག་ཅེས་བསྒྲགས་སོ། །ཞེས་དང་། འབྲེལ་པ་ལས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་གཅིག་
ཤོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས། །ཞེས་པ་ནས། སུམ་ཅུ་ཅ་བྱག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་
འཕྲོས། སྒྱོར་བ། སྤྱི་དོན། མཐའ་དབྱེད་པ་བཞི། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། བཙེམ་ལྷན་འདས་ཡུམ་འདི་
ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ནས། བཀའ་བསྟུལ་པ། དངོས་པོ་མེད་པའི་
རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་བར་ཀྱི་མདོ་ཆོམ་སོ་བྲུག་ཡོད་པ་
དེ་རྗེ་བཙུན་ཀྱིས་བདེན་པ་སོ་སོར་སྒྱོར་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་དང་ལམ་དང་། །སོགས་བྱུང་། སྒོ་བ་
དཔོན་ཀྱིས་དེ་བས་ཀྱང་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་སོ་སོ་ལ་གྲངས་འདི་ལྟར་ཞེས་བཤད་པ་ལ་བྱངས་

མ་ཐག་པ་འདི་བྱང་། གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། བཙུག་ལྷན་འདས་ཡུམ་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །ནས། དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་
བྱིར། ཞེས་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་བྲག་བསྟན་ཏེ། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་
ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་དེ་བདུན་དང་། སྤྱག་བདེན་གྱི་དེ་ལྔ་དང་། འགོག་
བདེན་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་བྲག་བཤད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། མདོ་ལས་འདི་ནི་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བའི་པར་བྱིན་ནས། སེམས་ཅན་མ་མཆིས་པའི་པར་བྱིན་གྱི་བར་བརྒྱད་ཀྱིས་བཤད་
པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། མདོ་ལས། ཆད་མ་མཆིས་པའི་པར་བྱིན་ནས། ཆགས་པ་མ་མཆིས་
པའི་པར་བྱིན་གྱི་བར་བདུན་གྱིས་བཤད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། མདོ་ལས་མི་རྟག་པའི་པར་
བྱིན་ནས། མཆོད་ཉིད་མ་མཆིས་པའི་པར་བྱིན་གྱི་བར་ལྔ་ས་བཤད་པའི་བྱིར། བཞི་པ་བྱུབ་སྟེ། མདོ་
ལས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་པར་བྱིན་ནས། དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་པར་བྱིན་གྱི་བར་བཅུ་
བྲག་གིས་བཤད་པའི་བྱིར། བསྟན་བཙུག་ལས་ཀྱང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཐོག་མཐའི་ས་མཆོམས་
སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་རྟོགས་མི་རུས་པའི་སྟོན་མེད་དེ། གཞི་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་
ཀྱི་ཐོག་མཐའི་ས་མཆོམས་བཟུང་བས་རྟོགས་སྒྲིབ་པའི་བྱིར་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ཡང་ལམ་ཤེས་
ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་ས་གཙོད་དངོས་སུ་མ་མཛད་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་སྟེ་དོན་ལ། གསུང་རབ་གཞན་ལས། རྒྱུད་ཆ་མ་ལས། སྤྱག་བསྟན་ཀྱི་དང་དེ་
འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འབྲས་བུ་གཉིས་སྟོན་ལ་སྟོན་ཀྱང་འདིར་
ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་བདེན་གཉིས་སྟོན་ལ་སྟོན་པ་དགོས་པ་དུ་མ་ལ་དགོངས་པས་སྟོན་མེད་དེ།
གཞན་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མདོར་རྟོགས་སྟེ་རིམ་ཡིན་ལ། འདིར་རྒྱུ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། གཞན་དུ་སྤྱག་བསྟན་ཐོག་མར་བསྟན་
པ་ནི་ཡུལ་ཅན་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཁོར་བར་འབྱུག་རིམ་ཀུན་འབྱུང་རྒྱ་དང་སྤྱག་བདེན་འབྲས་བྱར་ཤེས་
 ཆེད་དང་། འཁོར་བར་ལྷོག་རིམ་ལ་ལམ་བདེན་རྒྱ་འགོག་བདེན་བྲལ་འབྲས་སུ་ཤེས་ཆེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉམས་སུ་ལེན་ཆེ་བསྟན་ཚུལ་རེ་རེའི་ཆ་ལ་འང་དོན་རིམ་དང་། མངོན་རྟོགས་ཀྱི་
 རིམ་པའི་ཆ་གཉིས་གཉིས་དགོས་པར་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པ་ཤད་ལས། འདིར་ནི་སྐྱེ་
 རིམ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ཆ་རེ་རེ་ནས་གཉིས་ཀ་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདེན་བཞིའི་སྟེང་གི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་སྤྱག་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་
 ཡོད་དེ། ཀུན་འབྱུང་སྤང་གཉེན་སྟོན་སྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། ལམ་བདེན་དམ་བཅའ་དང་འཐད་
 པའི་སྟོན་སྣམ་པ་བདུན་བཤད་པ་དང་། སྤྱག་བདེན་རང་སྤྱིའི་སྟོན་སྣམ་པ་ལྔ་བཤད་པ་དང་།
 འགོག་བདེན་སྟོང་ཉིད་སྟོན་སྣམ་པ་བཅུ་སྤྱག་བཤད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཀུན་འབྱུང་གི་རྒྱུའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་ཡུལ་མ་འོངས་ལ་
 སྟེང་པའི་འདུན་པ་དང་། མི་འབྲལ་བར་སྟེང་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཡང་སྟེང་ལ་དགའ་བའི་སྟེང་
 པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཡུལ་ལ་ཆགས་
 ཞེན་གྱིས་མི་གནས་པ་དང་། ཡུལ་ལ་སྟེང་པ་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་འཆད་པར།
 འགྲེལ་པར། དེ་ལ། ཞེས་བྱུང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ནི། འགྲེལ་པར། རྒྱ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་འདུན་པ་དང་།
 འདོད་ཆགས་དང་། དགའ་བ་དང་། ཞེས་བྱུང་། ཉགས་ནི། འགྲེལ་བ་ལས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
 དང་། མི་གནས་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཐོང་ལམ་དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་
 ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་སྤྱག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་
 ཏེ། ཆགས་སྤང་མོངས་གསུམ་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་རྣམ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ནི། འགྲེལ་བ་
 ལས། ཀུན་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་སྤྱག་དང་། ཞེས་བྱུང་།
 ཉགས་ནི། འགྲེལ་བ་ལས། འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཏི་སྤྱག་མེད་པ་དང་།

ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ལ་དེ་ལྟར་རུང་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་བདེན་འདྲིན་
གྱི་ཆགས་སོགས་ཡོད་པས་ཞིབ་ཆ་བྱའོ། །མཐོང་ལམ་དེ་ཆོས་ཅན། གུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རབ་
སྐྱེའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་གི་གུན་ཏུ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེས་གུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིར། འགྲེལ་བ་ལས། རབ་ཏུ་
སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་གུན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་པས་ཆོས་
དང་རྟགས་རིམ་བཞིན་བཤད་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་རང་དབང་བའི་
སེམས་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། རང་དབང་བའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོས་དང་རྟགས་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། འགྲེལ་བ་
ལས། རྒྱུན་གང་ཡིན་པ་སྟེ་སེམས་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན། ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པའི་རྣམ་པ་
དག་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཤེས་
གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་སྤོང་གཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་གཉེན་པོར་གསུམ་དང་གསུམ་དང་
གཅིག་དང་གཅིག་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེའི་བྱིར། མདོ་ལས། ཕར་བྱེན་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །བཙུང་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་པ། འདོད་ཆགས་དམིགས་སུ་མེད་
པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །ནས། ཕར་བྱེན་འདི་ནི་སེམས་ཅན་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །སེམས་
ཅན་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཉི་སྤང་ལས། དེ་ལྟར་ན་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ་སེམས་ཅན་མེད་པའི་རྣམ་པའི་བར་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་
དུ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལས་གུན་འབྱུང་བདེན་པ་དངོས་སུ་མ་བཤད་པ་དེ་སྤང་
བྱར་ཤེས་ཆད་ཡིན་ཏེ། གསེར་འབྲང་ལས། དེ་ལྟར་མདོ་ལས་གུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་མ་
བསྟན་པར་གཉེན་པོ་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལམ་བདེན་དམ་བཅའ་དང་
འཐད་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བདེན་ལས་

ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། སེམས་
 ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་གོ་སྐབས་འབྱེད་ཅེ་
 བ། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་
 མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བར་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གཉིས་ནི་རིམ་བ་བཞིན་
 ཏུ་འབྲེལ་བ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ལམ་དང་། ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཉགས་གཉིས་རིམ་བ་བཞིན་ཏུ་འབྲེལ་བ་ལས།
 ཆད་མེད་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། ཞེས་སོ། །

བདེན་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་གང་ཡིན་
 པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱན་བདེན་མེད་ཏུ་ཐ་མི་དད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་རིགས་པ་ཡིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་གི་ལམ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པར་བདེན་
 ལྟར་ཏུ་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས་སོ། །གསེར་འབྲེང་ལས། མཆོག་ཏུ་
 འཛིན་པ་མེད་པས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་མ་ལུས་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 བསྟན་ཏེ་གསུངས་པ་ལེགས་ཏེ། ཉི་སྤང་ལས། ཡང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་ཉན་
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་
 གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན། འབྲེལ་བ་ལས། རིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་རིགས་པ་ཡིན་པ་དང་།
 ཞེས་དང་། ཉགས་གཉིས་རིམ་བཞིན། འབྲེལ་བ་ལས། ཐ་མི་དད་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་
 པ་དང་། ཞེས་སོ། །ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། སྐབས་པ་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཏེ་ཐར་པར་མི་རྟོག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་སྐབས་པ་ཡིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 འོན་ཏེ་ཐར་པར་གཞལ་ཏུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གཉིས་དང་ཉགས་གཉིས་རིམ་བ་བཞིན་

དུ། འགྲེལ་བ་ལས། སྐྱབ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། རི་ལྟར་སྐྱབ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་དང་། རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞལ་དུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་
མངོ་ལས། འདི་ནི་གཞལ་དུ་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའོ། །བཀའ་བསྩལ་བ། ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཆད་མ་དམིགས་སུ་མེད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། ཉི་སྤང་ལས་ཀྱང་། གཞལ་དུ་
མེད་པའི་རྣམ་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆད་མ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གང་གསུངས་
བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་བ་བྱ་བའི་སྟོན་མ་འཛིག་ བོད་འདིར་ཡོད་ཀྱང་ཆད་མ་
མེད་ཟེར་བའི་ཐལ་རང་དང་། ཆད་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་མེད་ཟེར་བ་ཀུན་གྱིས་ལེགས་སོ་
སྟར་རོ། །དེ་ཆོས་ཅན། གང་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རོན་དམ་པར་ཆགས་པ་མེད་པར་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ནི་འགྲེལ་བ་ལས། ངེས་པར་འབྱེན་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ། ཞེས་དང་། ཉགས་ནི་འགྲེལ་བ་ལས། ཆགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དག་ནི། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་འཐད་པ་མ་བསྟན་པ་གདུལ་བྱ་ཉི་བས་སོ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་
སྟོན་པའི་མངོ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་བདུན་བསྟན་ཏེ། ལམ་བདེན་གྱི་ལམ་དང་རིགས་པ་དང་སྐྱབ་བ་
གསུམ་ལ་གཉིས་གཉིས་དང་ངེས་འབྱེན་ལ་གཅིག་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོ་ལས། ཆད་མེད་པའི་
རྣམ་པ་ནས་ཆགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པའི་བར་བདུན་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཉི་སྤང་ལས་སོ། །གསུམ་
པ་སྟུག་བདེན་གྱི་ལྔ་རང་སྤྱི་ལེ་སྤྱི་ལེ་ནས་བཤད་དེ། མི་རྟག་སྟུག་བསྐྱེད་བདག་མེད་བཞི་རང་གི་
ངོ་བོ་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པ་སྤྱི་ལེ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས། ལྔ་མ་
བཞི་རང་གི་ངོ་བོ། ཞེས་སོ། །ཉར་ལེན་གྱི་ཕྱང་ལོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ལྔ་མ་ཅིག་གིས་འཛིག་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྤང་ལས། འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་འཛིག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས། ཞེས་སོ། །དེ་ཆོས་ཅན།
སྟུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་དོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཉི་སྤང་ལས། བདེ་
བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས། ཞེས་སོ། །དེ་ཆོས་ཅན། སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། རྟན་པར་བྱེད་པའི་བདག་མེད་པའི་

ཕྱིར། ཉི་ལྔ་ལས། རྟེན་པར་བྱེད་པའི་བདག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱི་ཙམ་ཡང་མེད། ཅེས་དང་།
གསེར་འབྲེང་ལས་ཀྱང་ངོ་། །དེ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་བདག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཉི་ལྔ་ལས། རང་ཉིད་བདག་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་སོ། །གསེར་འབྲེང་ལས་སོ། །དེ་ཆོས་ཅན།
མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རོན་དམ་པར་སྟོང་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས་སོ། །མདོ་ལས་
མི་རྟག་པ་ནས་མཆན་ཉིད་མ་མཆིས་པའི་བར་ལྷ་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་འགོག་བདེན་པན་ཡོན་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ནི། རང་
གི་དགག་བྱ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་བྲལ་བས་བསྐྱུས་པའི་འགོག་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཆོས་ཅན། རང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་འགོག་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་
ལ་བདེན་ཞེན་དགག་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་ལྔ་ལས། འགོག་པའི་རྣམ་
པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་སོ། །ཞི་བའི་རྣམ་པ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ཞི་བའི་རྣམ་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱི་འགོག་པ་ཆོས་ཅན། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་དང་། རོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་།
འདུས་མ་བྱས་དང་། མཐའ་འདས་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་། རྟོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། ཀྱན་བཏགས་པའི་བདག་སྟོང་ཉིད་ལ་བདེན་ཞེན་བྲལ་བ་དང་། སྟོང་གི་
འཇིག་རྟེན་ལ་དང་། རོན་དམ་པ་སྤང་འདས་ལ་དང་། འདུས་བྱས་ལ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་དང་།
རྟག་པ་དང་ཆད་མཐའ་ལ་དང་། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ལ་དང་། རྟགས་པའི་ཆོས་རྟོར་བ་མེད་པ་
ལ་བདེན་པར་ཞེན་པར་དགག་པས་བྱེ་བའི་བྲལ་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ནི་འབྲེལ་བ་ལས།
སྟོང་པ་དང་། ནས། རྟོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་བརྒྱུད་དང་། ཞེས་དང་། རྟགས་ནི།
འབྲེལ་བ་ལས། ཞི་བའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཏགས་པའི་བདག་སྟོང་པ་དང་། ནས། ཞེན་པ་དགག་
པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉི་ལྔ་ལས་ཀྱང་། མདོན་པར་ཞེན་པ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་གཉིན་པོར་
བཏགས་པ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུལ་གྱི་རྣམ་པ་ནི།

དེ་ཚེས་ཅན། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་ཀྱན་བཏགས་པའི་
བྱེད་པ་པོར་ཞེན་པ་དགག་པས་བྱེ་བའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྒྲུང་ལས། ཇི་ལྟར་གྲུ་ལོ་མ་པ་
རང་བཞིན་གྱིས་དང་། ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ནི། དེ་ཚེས་ཅན། ཚེས་ཐམས་ཅད་
སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཆན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ། ཇི་
ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་བར་ཡུལ་དུ་འཁྲུལ་བའི་བདེན་
བཏགས་དང་། གཟུགས་རུང་སོགས་མཆན་ཉིད་དུ་བདེན་པར་འཁྲུལ་བ་དང་། འདས་སོགས་དུས་
སྟེ་བདེན་པར་འཁྲུལ་བ་དགག་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་བྲལ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བ་ལས།
ངེས་པར་འབྱུང་བའི། རས། རྣམ་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། ཞེས་སོ། །གང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་
ཚེས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། གཞན་གྱིས་སྟོར་བཏགས་
པའི་ཐར་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དགག་པས་
རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་ལས། རེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་ཉིད་དགག་
པས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱ་དང་
ལམ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན། སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་པས་བྱུང་བའི་ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན། རོ་ན། དེ་དག་བརྒྱུད་དང་། ཞེས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པའི་ཡུལ་
མ་འོངས་པ་ལ་སྟེད་པའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བ་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ལས། དེ་བརྒྱུད་ཀྱི་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྟེད་
པ་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཉོན་མོངས་བརྒྱུད་པོ་གང་རུང་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་
པ་ཡིན་ན་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤོ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཁོ་ནས་
 བྱུང་བར་ཐལ། དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མདོ་ལས།
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་
 གང་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་པའི་
 དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་རྒྱད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་སྒྲིབ་བ་ལ་རྟོགས་རིགས་གསུམ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིར་གཉིན་པོའི་རབ་དབྱེ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 སྐབས་འདིར་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བརྒྱ་དོན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བའི་
 སྐབས་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་སྒྲིབ་
 བ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་ན། འདིར་བསྟན་ལམ་བདེན་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པའི་ལམ་ཤེས་
 སྒྲིབ་བ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སེམས་ཅད་ཆད་མེད་པ་ལ་
 ཐར་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་རིགས་སྐྱབ་
 སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྣམ་ཅན་གྱིས་མ་བྱུང་ཚུལ་
 ཤེས་པར་གྱིས། འདོད་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་གྱི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བྱེད་པ་
 བོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་བ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་བ་གཅིག་གྲངས་ལ་
 འཕྲེན་རིགས་པར་ཐལ། འདིར་འཕྲེན་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སྤར་སྤྱི་དོན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་སྤྱུག་བདེན་གྱི་རྣམ་ཅན་གྱི་འདིར་བཤད་པའི་ལམ་ཤེས་སྒྲིབ་བ་ལྔ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཕྱི་མ་ལ་གཉིས་སུ་རུང་ཡང་། དང་པོ་བཞི་ཐེག་དམན་རྟོགས་རིགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་སྒྲིབ་བ་དང་པོ་བཞི་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་སྒྲིབ་བ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། གཞི་ཤེས་སྒྲིབ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སེམས་དབང་གཞི་ཤེས་སྒྲིབ་བ་ཡིན་ན་ལམ་
 ཤེས་སྒྲིབ་བ་དང་རྣམ་མཁྱེན་སྒྲིབ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྟོགས་སྒྲིབ་བ་དང་གོ་

སྐྱབ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན་ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བ་
ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། སེམས་དཔའི་དེ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཉན་རང་
གི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན། ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བ་དང་རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཉམས་ལེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
མདོ་ལས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་བསྟན་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་
གི་རྣམ་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བ་བཅུ་དྲུག་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་དག་ཆོས་
ཅན། བྲལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་
ཅན་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
ན་རེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པར་བྱ་བ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། ལམ་
ཤེས་དེའི་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ། ལམ་ཤེས་དེའི་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་
ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་
པ་ཁས། མ་བྱལ་ན། གསེར་འཕྲེང་གི་མཁྱེན་གསུམ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལམ་
ཤེས་ཡིན་ན་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། འབྲས་བུ་ལམ་ཤེས་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རྣམ་གྲངས་པའི་ཟག་བཅས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། འདོད་སྲེད་ཀྱི་ཟག་པ་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོར་མི་སྦྱོང་བར་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་
ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བ་ལས། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཤིན་ཏུ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཁོ་ནའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་དོན་རྣམ་གང་རུང་ཤར་བར་བྱས་ནས་སྒྲོམ་པའི་སེམས་
དཔའི་སྒྱུར་བ་དེ། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལམ་ཤེས་སྒྱུར་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་སོ་བྲལ་ཡོད། འདིར་
བསྟན་རྣམ་པ་ལ་འང་དོན་རྣམ་དང་སྒྱུར་པའི་ཤེས་རྣམ་སོགས་ཡོད། ལམ་ཤེས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས། ལམ་ཤེས་སྒྱུར་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་སེམས་དཔའི་མངོན་
རྟོགས་དོན་གཅིག་ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ཡོད།

གསུམ་པ་ཚུད་སྒྲོང་ལ། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་སྒྱུར་བ་རྣམས་
རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱིས་སྒྲོམ་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་དག་བསྒྲོམ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། རྟགས་བྱུང་
སྟེ། རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་སྒྲོམ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་ལམ་ཤེས་སྒྱུར་བ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གང་ཞིག །ལམ་
ཤེས་སྒྱུར་བར་འཛོག་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒྱུར་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་མ་བྱུང་སྟེ། སྤིང་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་སེམས་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཚུལ་མཐའ་གཉིས་འགོག་པའི་ལམ་ལ་མཁས་དགོས་པའི་
ཕྱིར། མ་བྱུང་མཆོམས་ཀྱི་རྟགས་བྱུང་སྟེ། ཅ་བར། ཤེས་པས་སྤིང་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །སྤིང་རྗེས་ཞི་
ལ་མི་གནས་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། སྤིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྷག་བསམ་
ཀྱི་སྤིང་རྗེས་ཟེན་པའི་ལམ་རེ་རེས་ཀྱང་མཐའ་གཉིས་ཀ་བསལ་ནས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་ཆེན་པོ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་
ནི་སེམས་ཅན་ཆད་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ནས། ཤེས་ཕྱིན་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་
ལྟངས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གོང་འོག་གི་ལམ་ཤེས་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་
པའི་བྱུང་བར་གྱི་སྒྲོ་བརྒྱ་བྱེ་བ་ལེགས་སོ། །

སྤྲུལ་པ།

ཡང་ཡང་རྒྱ་ཆེན་ལམ་དང་བསམ་པ་སྤངས། །

སྤྱི་སྤྱི་སེམས་ཅན་ཁྱར་བྱེད་རྒྱལ་སྤྲུལ་རྣམས། །

མཐོ་མཐོའི་ས་ལམ་རིམ་བཞོད་སངས་རྒྱས་པ། །

བསམ་བསམ་ཀུན་འབྱུང་ཐོབ་པའི་དགའ་སྟོན་ཆད། །

མཁས་ཀྱང་ཐིགས་དཀའ་པ་རོལ་བྱིན་པའི་གནད། །འཆད་མཁན་མང་ཡང་ཆོག་དོན་འདབ་
སྟོང་གི། །དོན་གྱི་གནད་ཐོར་ཆོག་གི་ལོ་མའི་ཁྱར། །མཐོང་ནས་འཕགས་སེང་གནད་དོན་ཙོར་
བྱ་འཛིན། །སོ་དྲུག་ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་རྒྱན་ལྗན་པའི། །ལམ་ཤེས་སྒྲ་དབང་ཁྱོད་གྱི་རྣམ་པའི་
སྤྱན། །འབྲུལ་བའི་མི་འཇུག་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཡོངས་འདུ་ལ། །ཐེག་ཆེན་ལག་ལྗན་སྟོང་ནས་གཟིགས་
སམ་སྦྲུལ། །ཞེས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནམ་མཁའ་ཀྱི་ནམ་པ་མདོར་བསྟན། རྒྱལ་བ་འད་གཉིས། དང་པོ་འཆད་པར།
 ཅ་བར། རྩ་བ་ཉེར་བཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། །སངས་རྒྱལ་ནམ་པའི་མཐར་ཐུག་ནམས། །ལམ་གྱི་
 བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་པར། །ཀུན་མཁའ་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་ན། །ཞེས་བྱུང་། འཕྲོས་སྒྲོར་བ་མཐའ་
 དབྱེད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་རྩ་བ་ཉེ་བར་
 བཞག་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་
 རྒྱལ་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཀྱི་ནམ་པ་བརྒྱ་ཅ་བཅུ་ཡོད་པའི་བྱང་སྟོགས་
 སོ་བདུན་མདོ་བདུན་གྱིས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སོ་བཞི་མདོ་བཅུ་དྲུག་གིས། རྒྱལ་མཁའ་ཀྱི་སོ་དགུ་
 མདོ་བདུན་གྱིས་བཤད་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་སུ་ཐོག་མཐའི་མཆམས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུལ་དུ་འཆད་
 པར་བྱངས་མ་ཐག་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འཆད་པར། རྩ་བ་ཉེ་བར་བཞག་པ། སོགས་བྱུང་།
 གསེར་འཕྲེང་ལས། རྒྱལ་མཁའ་ཀྱི་ནམ་པ་སོ་བདུན་པོ་སྟེ་ཆོན་རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་སྟེ་མདོ་བདུན་དང་།
 སོ་བཞི་ལ་ནམ་ཐར་བརྒྱད་ལ་གཅིག་ སྟོམས་འདུག་དགུ་ལ་གཅིག་ སྟོང་ལམ་ལ་གཅིག་ གཞན་
 བཅུ་གསུམ་ལ་རེ་རེ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་དང་། སོ་དགུ་ལ་ཐ་མ་གསུམ་ལ་རེ་རེ། གཞན་སྟེ་ཆོན་བཞི་ལ་
 རེ་རེ་སྟེ་མདོ་བདུན་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་གཉིས་པ་ནི། དུམ་འདི་ནི་རྩ་བ། ནས།
 སངས་རྒྱལ་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་མཁའ་ཀྱི་ནམ་པ་བརྒྱ་ཅ་བཅུ་
 བཤད་དེ། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ནམ་མཁའ་ཀྱི་ནམ་པ་དང་སྒྲོར་བ་སོ་བདུན།
 བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ནམ་མཁའ་ཀྱི་ནམ་པ་དང་སྒྲོར་བ་སོ་བཞི། སངས་རྒྱལ་ཁོ་
 ནའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ནམ་པ་དང་སྒྲོར་བ་སོ་དགུ་བཤད་པའི་བྱིར་

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་དགག་བཞག་སྟངས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས། དང་

པོ་ལ། ཁ་ཅིག་རེ། གང་ཟག་གསུམ་ལ་ཡོད་པའི་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། འདིའི་རྣམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་ཁོ་ན་དང་རྟེན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་བཤད་པའི་སྐབས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཚིག་ཚུལ། གསེར་འབྲེང་ལས། ཚིག་པ་ནི། གཤམ་ཏེ། ཞེས་སོ། །དེའི་ལན་
བོད་སྤྲེལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མི་འགལ་ཏེ། དངོས་སུ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅིང་རྣམ་མཁྱེན་
ཡིན་ཀྱང་། རྟེན་གསུམ་ལ་ཡོད་པ་དང་། མཁྱེན་པ་གསུམ་དུ་སྤྱེ་བ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་ཡར་ལུན་དུ་བསྐྱས་པས་ན། དེའི་མཁྱེན་པ་གཉིས་ལ་རྣམ་མཁྱེན་བཏགས་ཟེས། ཡང་
འགྲེལ་བཤད་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྩོམ་བཤེས། དེ་མི་འགལ་ཏེ། སོ་བདུན་དང་སོ་བཞི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
རྒྱར་བཞག་གི་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སོ་བདུན་དང་སོ་བཞི་མི་ཟེར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། གཞན་དག་
ནི། བླ་མ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱའི་རྣམ་པར་བཞག་གི་དངོས་སུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
དང་ལམ་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་གོང་དུ་བྲངས་ཏེ་ཅི་འོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
སངས་རྒྱས་སའི་ལམ་ཤེས་གཞི་ཤེས་བཏགས་པ་བར་མི་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་མཁྱེན་པ་གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་བར། ལམ་གྱི་བདེན་
པའི་རྗེས་མཐུན་པར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྤྱོད་དེ་ལམ་དེ་ཡིན་པ་ལ་
བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བ་ལས། དུན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་ནས་བསྐྱང་སྟེ། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ལམ་ཡིན་
པའི་སྒོ་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྤྱོད་དེ་ལམ་དུ་འཕགས་པས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར།
ཉི་ལྔ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ནི་འདི་ཡིན་འོ། །ལམ་ནི་གསུམ་
སྟེ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལུགས་གཉིས་པ་རྒྱར་བཤད་པ་ཡང་མི་
འཐད་པར་ཐལ། སྤྱིར་ཡུལ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་ཡང་སོ་བདུན་དང་སོ་བཞི་ལ་

རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟུར་དང་སོ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། རྣམ་མཁྱེན་
 བྱི་ཡུལ་གཞི་ལས་རྣམ་གསུམ་དང་ཡུལ་ཅན་མཁྱེན་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་གི་
 ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་འདིའི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ན་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡང་སྟོན་
 དགོས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟུར་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 རྒྱུད་ལ་མཁྱེན་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དང་སོར་ལས་འོག་མ་གང་གི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་།
 མཁྱེན་པ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་སོགས་མི་ཤེས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
 ན་རེ། འཕགས་པ་འོག་མ་དང་ཐུན་མོང་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ། ཐུན་མོང་པའི་རྣམ་མཁྱེན་
 གྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན་འཕགས་པ་འོག་མ་དང་ཐུན་མོང་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་པར་
 ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། འཕགས་པ་འོག་མའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་
 པར་ཐལ་ལོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཅ་བར། སྟོབ་མ་ཐུན་མོང་ཆོས་རྣམས་དང་། ཞེས་གསུངས་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཉན་ཐོས་དང་སངས་རྒྱུས་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་དང་
 སྟོབས་བཅུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། བྱང་ཕྱོགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་
 མོང་གི་ཆོས་སམ་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ །འདིའི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་གང་ཟག་དེའི་
 ཉོགས་རིགས་སྟོ་ནས་ཟེར་ན། འོ་ན། ཉེན་བྱང་སེམས་ལ་བཞག་པའི་སོ་བཞི་གང་རུང་ལ་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་ཉོགས་རིགས་སུ་གནས་པས་ཁྲལ་པར་ཐལ་ལོ། །དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། གཉེན་སྤོའི་ལས་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་ཉོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 ཉོགས་སྟེ། འདོད་ན། མི་ཉག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཉོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཐེག་ཆེན་ཉོགས་རིགས་
 ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུང་འཛིན་རྩིས་གཞན་མེད་པར་ཉོགས་པའི་རྣམ་
 མཁྱེན་ཡང་ཐེག་ཆེན་ཉོགས་རིགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱུས་ས་

ན་ཉན་རང་གི་རྟོགས་རིགས་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་དག་གང་ལ་འད་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། འདིར་
བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་མིན་ཡང་རིགས་ཅན་གསུམ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་བྱང་སེམས་
ཀྱི་ལམ་ཞེས་ལ་རྟོགས་རིགས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་བྱང་
སྟོགས་སོ་བདུན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་པར་ཐལ། ལུན་མོང་གི་དོན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ལུས་ཏེ། སྐབས་འདིའི་བྲན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་ཆོགས་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཁོ་ནས་གཙོ་བོར་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན་ཁྲབ་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཀྱང་
ཐེག་དམན་གྱི་བྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས་ཁྲད་པར་བཅུ་བཞིས་ལྷག་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྒྲོ་
ལྷན་བྲན་པ་ཉེར་བཞག་པ། སྒྲོམ་པ་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་ཡིས། །མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ། །དེ་
ལས་གཞན་ལས་ཁྲད་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་མ་ཁྲབ་མཆོམས་ལ་རྟགས་
བྱུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་ཉན་ཐོས་ཐ་དད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཁྱེན་པ་གསུམ་ཐ་དད་
པའི་རྣམ་གཞག་གེད་པའི་ཆེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་རིགས་སུ་བཞག་པར་རིགས་པ་ཡིན་ན་ཡང་།
སྐབས་འདིར་བྲན་པ་ཉེར་བཞག་དང་ཐོར་ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་པའི་ཆུལ་འདི་དག་
ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱི་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉིད་ཀྱི་དོན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་དེ། སངས་འཕགས་ཀྱི་སྟོབས་བཅུ་བྱང་སེམས་དང་ལུན་མོང་བའི་
རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཐེར་ན། འོ་ན། དེ་བཅུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་བསྒྲོམ་བྱ་
ལུན་མོང་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་ལུན་མོང་ཡིན་པ་འཛིག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
བཅུ་དེ་གཉིས་ཀའི་བསྒྲོམ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཉམས་
ལེན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་སྒྲོམ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་ཅ་བཅུ་པོ་གང་རུང་གི་དོན་རྣམ་ལེགས་པར་
ཤར་བས་དེའི་སྒྲོག་ཆེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཞེས་དེ། སྐབས་འདིའི་དངོས་བསྟན་

གཙུག་པོའི་གཉེན་པོའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ཡོད། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་བསྟོན་བྱའི་
ནམ་མཁུན་ལ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་དེ་སོ་བདུན་དང་། བྱང་
སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་སོ་བཞི་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་
དང་མཐུན་པའི་སོ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་སྡེ་ཆོན་མཆན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་
ཡོད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ནམ་མཁུན་དེ། ཐུན་མོང་བའི་ནམ་མཁུན་གྱི་ནམ་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་
འཛོགས་ཐུན་མོང་བའི་དོན་ཡང་སྡེ་ཆོན་མཆན་ཉིད་པ་འོག་མ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཉན་
ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་དགོས་པ་གཉིས་གཉིས་
ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེའི་རིགས་ཐོག་མར་ལམ་གང་གི་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་
པ་དང་། ནམ་གཞག་གི་ཉེན་སོ་སོར་ཤེས་པའི་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སངས་
འཕགས་ཀྱི་བྱང་སྟོན་སྡེ་ཆོན་བདུན་བཞིན་ནོ། །

ཙུང་སྟོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ནམ་མཁུན་དང་བྱང་སེམས་དང་ཐུན་མོང་
བའི་ནམ་མཁུན་ཡོད་པར་ཐལ། འཕགས་པ་འོག་མ་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཐུན་མོང་བའི་ནམ་
མཁུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ཆོས་ཅན།
ཐུན་མོང་བའི་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་སྡེ་ཆོན་མཆན་ཉིད་པ་བྱང་འཕགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
བྱང་སེམས་ས་དགུ་བ་བས་དེ་བཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་སྟོ་
བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་སྟོ་གྲོས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། རྗེས་སུ་མཐུན་
པ་ལ་མིང་བཏགས་པའོ། །འོ་ན་ས་བརྒྱ་པ་བ་སངས་འཕགས་ཡིན་པར་ཐལ། ས་བརྒྱའི་ཡེ་ཤེས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི། །གང་
གི་སངས་རྒྱས་སར་གནས་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། སོ་སོ་
ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པ་ལ། ཆགས་ཐོགས་ཀྱི་སྟོབ་པ་གཉིས་སྟངས་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་

ས་དགུ་བ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་གང་ཞིག །འཕགས་
བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདིའི་མདོ་ལས། བཀའ་བསྟུལ་པ། ཡེ་ཤེས་
ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་
སྟེ། ཉི་སྒྲུང་ལས། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆགས་པ་མེད་པ་
དང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉི་སྒྲུང་ལས། སོ་སོ་
ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་རོ་སྤྱོད་བར་མི་བྱེད་པས་ན་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆགས་སྒྲིབ་
ཐོགས་སྒྲིབ་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། དེ་མེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། སོ་བདུན་དང་། སོ་བཞི་བཤད་པ་དང་། རྣམ་མཁུན་སོ་དགུ་
 བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ། ཞེས་སོགས་ལ།
 བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་སྤྱི་ལོ་དོན་དང་། སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། སྒྲོམ་
 ཚུལ་དང་། ས་མཆོམས་དང་། རྩས་བཏགས་དང་། སྒྲ་བཤད་དང་ལྡ། དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིའི་
 ཤེས་རྣམ་ལ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཉེར་བཞག་བཞི་དང་། ཡང་དག་སྤྱོད་བ་བཞི་
 དང་། རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བཞི་དང་། དབང་པོ་ལྡ་དང་། སྟོབས་ལྡ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་
 བདུན་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་དག་གི་སྒྲོམ་ཚུལ་
 གྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་དེ་ཆོགས་ལམ་རྒྱུ་དུ་ན་དེ་ཉིད་དང་། འབྲིང་ན་ཡང་དག་སྤྱོད་བ་དང་། ཆེན་པོ་
 ན་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་དང་། རྫོང་ཅེ་གཉིས་ན་དབང་པོ་ལྡ་དང་། བཟོད་མཆོག་གཉིས་ན་སྟོབས་
 ལྡ་དང་། མཐོང་ལམ་ན་བྱང་ལག་དང་། སྒྲོམ་ལམ་ན་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གསུམ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། ཆོགས་ལམ་ན་སྤེ་ཆན་དང་པོ་གསུམ་དང་། ཞེས་
 དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ན་དེ་ཉེར་བཞག་བསྒྲོམ་ལ། གཉིས་
 པ་ན་ཡང་དག་སྤྱོད་པའོ། །གསུམ་པ་ན་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་
 དང་ལྡ་པ་གྲུབ་སྟེ། དབྱས་མཐའ་ལས། དབང་པོ་རྣམས་དང་སྟོབས་རྣམས་ལ། །དེས་འབྲེད་ཆ་
 མཐུན་གཉིས་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་དང་བདུན་པ་གྲུབ་སྟེ། གཙོ་ཆེ་བས་
 དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་ན་ཡན་ལག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ཡང་
 མཐོང་ལམ་ན་བྱང་ལག་དང་སྒྲོམ་ལམ་ན་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་འཛོག་པ་ནི་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི་དང་
 པོ་ན་ཡང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་དག་གི་ས་མཆོམས་

ཡོད་དེ། སྒོམ་ཚུལ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དང་པོ་གསུམ་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་སྡེ་ཆན་དང་པོ་གསུམ་ག་ཆོག་ས་ལམ་ཚུང་དུ་ན་ཡོད། དབང་པོ་ལྷ་བོད་ནས་ཐོབ། སྟོབས་ལྷ་བཟོད་པ་ནས་ཐོབ། བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་དང་ལམ་ཡན་ལག་ཀྱང་མཐོང་ལམ་དང་ལྷན་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ཆོག་ས་ལམ་ཚུང་དུ་ནས་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ཡང་ཡོད་པས། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་ན་དང་པོ་གཉིས་ལྟ་ཅི་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལས། ཞི་གནས་བྱུབ་པར་གྱུར་པ་ཡི། །འབྲེལ་པ་ཉེར་བཞག་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུབ་སྟེ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་མཆོམས་ནི། རྣམ་བཤད་ལས། ཉིང་རེ་འཛིན་འདི་དག་རྩ་འབྲུལ་འབྲུབ་པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཡོད། །འདི་ཡང་ལམ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་འབྱུར་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཆོག་ས་ལམ་ཆེན་པོ་དང་སྐར་ཡང་ཆོག་ས་ལམ་ཚུང་དུ་འཇག་སྐབས་ནས་ཀྱང་བྱུབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུབ་སྟེ། ཡང་དག་སྟོང་བའི་ས་མཆོམས་ཀྱང་དེ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེས་ན་ཡང་དག་སྟོང་བའི་དད་པ་དང་བཙེན་འབྲུས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཆོག་ས་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། མགོ་འཕ་གོས་ལ་སྒྲོ་བྱར་མེ་ཤོར་ན། །སོགས་གྱི་བྱུང་པར་ཆོག་ས་ལམ་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་ལས། དེ་ལྟར་གོམས་པས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཆོག་ས་ལ། །ཡིད་སྟོན་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་སྟེ་ཞིང་། །ཉིན་མཆོན་ཀུན་ཏུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་སྟོ། །བྱུང་ན་དེ་ཆེ་རེས་འབྱུང་སྟེས་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཡང་དག་སྟོང་བ་རྒྱས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རྟེན་པ་དང་། འབྲེལ་པ་ཉེར་བཞག་སྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཆོག་ས་ལམ་འབྲིང་དང་སྐར་ཡང་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཆོག་ས་ལམ་ཚུང་དུ་ནས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་སྟེ། ཅ་རྟགས་བཞི་པ་བྱུབ་སྟེ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཐོབ་པས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་སྤྱི་བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མཐུན་པ། །རྣམ་པ་སྟོ་ཆོག་ས་ཐམས་ཅད་

ནི། །རྟག་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་དང་། །ལྟན་ཅིག་ཏུ་ནི་ཐོབ་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྲིས།
 །བྱ་སྟེ། དེའི་འབྲེལ་པ་ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་
 །འདྲ་བ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་ཐོབ་པར་རིག་པར་
 །བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྲིས། །བཞི་པ་ནི། །བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་འབྲེད་པ་མིང་གི་ལྷོག་ཆས་
 །འབྲེད་ཀྱང་རྣམས་སུ་བཅུ་ཡིན་ཏེ། །མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སོ་བདུན་ལ་ངག་དང་། །ལས་མཐའ་དང་།
 །འཆོ་བ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པས་དད་པ་དང་། །བཙུན་འགྲུས་དང་། །འདྲ་བ་དང་། །ཤེས་རབ་
 །དང་། །ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། །བཏང་སྟོམས་དང་། །དགའ་བ་དང་། །རྟོག་པ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་།
 །ཤིན་སྐྱངས་བཅུར་འདུས་པའི་བྲིས། །མཛོད་ལས། །མིང་གི་སྟོན་ས་རྣམས་སུ་བཅུ། །དད་དང་བཙུན་
 །འགྲུས་འདྲ་བ་དང་། །ཤེས་རབ་ཉིང་འཛིན་བཏང་སྟོམས་དགའ། །རྟོག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་
 །སྐྱངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྲིས། །བྱ་སྟེ། །བསྐྱ་བ་ལས་ཀྱང་། །དབང་པོ་ལྔ་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 །ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ། །ཞེས་པ་ནས། །སྤྱོད་པ། །སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་གྱི་ལྔ་བསྐྱས་ཀྱི་ལྔ་པ་ནི་སུམ་ཅུ་
 །ཅ་བདུན་མ་བསྐྱས་སོ། །ཤང་དག་མ་བསྐྱས་ཤེ་ན། །ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། །ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་།
 །འཆོ་བ་དང་། །དགའ་བ་དང་། །བཏང་སྟོམས་ཏེ། །དེ་ལྟར་བྱུག་པོ་དེ་དག་གམ་ཆོས་བཞི་མ་བསྐྱས་
 །སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྲིས། །ལྔ་པ་ནི། །དེ་དག་ཆོས་ཅན། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཞེས་བརྗོད་
 །པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། །ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ལ་དེ་དང་མཐུན་པས་དེ་སྐད་བརྗོད་
 །པའི་བྲིས། །མཛོད་ལས། །ཟད་དང་མི་སྟེ་ཤེས་པ་ནི། །བྱང་ཆུབ་དེ་དང་མཐུན་ཉིད་བྲིས། །སུམ་ཅུ་
 །ཅ་བདུན་དེ་ཕྱོགས་མཐུན། །ཞེས་སོ། །

འདིར་མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་ས་མཚམས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། །འདྲ་ཉེ་ཆོགས་
 །ལམ་དང་། །ཡང་དག་སྟོང་བ་བློད་དང་། །རྩ་འབྲུལ་རྒྱུ་པ་ཅེ་མོ་དང་། །དབང་པོ་བཟོད་པ། །སྟོབས་ཆོས་
 །མཆོག་ །འཕགས་ལམ་མཐོང་ལམ་དང་། །བྱང་ལག་སྟོམ་ལམ་ནས་འཐོབ་དགོས་པའི་བྲིས། །མཛོད་

ལས། སྡེ་ཆོན་བདུན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །ལས་ནི་དང་པོ་བ་དག་དང་། །རེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་རྣམས་
དང་ནི། །སྒྲོམ་དང་མཐོང་ལ་རབ་ཏུ་སྤྱེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་བྱེ་མདོའི་ལྷགས་
ཙམ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཛོད་ཀྱི་དེ་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྟེ་ཚུལ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ནི་བྱེ་སྤྱིའི་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟེ་
ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས། ཆོས་སོ་བདུན་གང་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་དེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། འབྲེལ་པའི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་སྡེ་ཆོན་བདུན་རིམ་ཙན་ཁོ་ན་དང་
ཆོགས་ལམ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་སྟེ་ཟེར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བྱང་པར་ཙན་ཀྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་ཙམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་བརྒྱས་དང་འབྲེལ་པ་སོགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་སྒྲོམ་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཆོགས་ལམ་ན་སྡེ་ཆོན་དང་པོ་གསུམ་དང་། རྟོད་ཅེ་ནས་
དབང་པོ། བཟོད་མཆོག་ནས་སྟོབས་སྒྲོམ་པར་ཀུན་བརྒྱས་སོགས་ནས་གསུངས་པ་འདི་ནི་སྤྱིའི་རྣམ་
གཞག་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་ཏུ་ན་བྲན་ཉེ་རྩ་འབྲུལ་རྟེན་
བ་དང་ཡང་དག་སྟོང་བ་ཅིག་ཙན་ཏུ་སྒྲོམ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དག་ཆོགས་ལམ་གསུམ་ལ་རིམ་ཙན་
ཁོ་ནར་སྟེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཀུན་བརྒྱས་ལས། ཡང་སྒྲོམ་པ་ནི་འདུན་པ་དང་། བཙོན་
འགྲུས་དང་། ཚོལ་བ་དང་། སྟོ་བ་དང་། མ་ཐུན་པ་དང་། ཕྱིར་རུར་བ་མེད་པ་དང་། བྲན་པ་དང་། ཤེས་
བཞིན་དང་། བག་ཡོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་སྟེ། ཉེས་པ་དགའི་གཉེན་པོར་དེ་དག་
སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། རོན་སྟེ་ཆགས་པ་གཅིག་གིས་བལྟས་ན་ལྟར་མོ་ཡོད་དོ། །ཆོག་མི་གཅིག་པས་
དོན་ཐ་དད་པར་རྩས་སུ་བརྩུར་བཤད། གཞན་ཡང་། ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་སྡེ་ཆོན་
གསུམ་སྒྲོམ་ཏུས་ཅིག་ཙན་སྒྲོམ་པ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་ཏུ་ལ་དེའི་ཕྱིར། ཁུབ་
སྟེ། ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་ཏུ་བ་ཡིན་ན་ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་ཐོབ་པས་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བརྒྱས་ལས།
རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། བཙོན་འགྲུས་སོ། །ཞེས་དང་། སྒྲོམ་ཚུལ་ཡང་། ཀུན་བརྒྱས་ལས། སྒྲོམ་པ་གང་

ཞེན། གང་འདུན་པ་སྦྱེད་དོ། །འབད་དོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཚུམ་མོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་ཏོ། །རབ་ཏུ་
འཛོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ཙམ་ཡང་མ་ཐོབ་ཟེར་ན། ཚེགས་ལམ་པ་དེ་
ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཁྱོད་ཀྱང་དགེ་བ་ཤེས་ཤིག་གོ། །དེ་དག་དབྱང་པའི་སྒོ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་དཀའ་གནས་ཀྱི་མཐའ་དབྱང་པ་ལ། སྡེ་ཆུན་བདུན་ལས། དང་པོ་ནི།
འགྲེལ་བ་ལས། དང་པོར་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ལས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། མཐའ་
དབྱང་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལུས་ཚུར་སེམས་ཚུས་
བཞི་ལ་དམིགས་ནས་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་གཉིས་སུ་བརྟགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་དེ།
འདྲ་བ་ཉེར་བཞག་གི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན་ལུས་འདྲ་བ་ཉེར་བཞག་གི་ཤེས་རབ་ཚུས་ཅན།
མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་སྒྲ། འདོད་ན། ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་ཡིན་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་
ལྟར་འཛིན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་
ན། ལུས་འདྲ་བ་ཉེར་བཞག་པའི་ཤེས་རབ་ཚུས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། ཁྱབ་
པ་ཁས། རྟགས་སྒྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་འདྲ་བ་ཉེར་བཞག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། འདྲ་བ་
ཉེར་བཞག་ཤེས་རབ་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་
པར་ཐལ། ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་ཁྱབ་ན་རྗེས་མཚུངས་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་། ལུས་འདྲ་བ་ཉེར་
བཞག་གི་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཚུས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར།
ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་སྒྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་བའི་འདྲ་བ་ཉེར་བཞག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རང་བཞིན་
གྱི་འདྲ་བ་ཉེར་བཞག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། གཞན་
ནི་འགྲེལ་དང་དམིགས་པ་ལས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་དང་

ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི་འབྲེལ་བའི་དྲན་པ་ཉི་ཤེར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 བའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྷན་ཡིན་པར་ཐལ། ཉིང་དེ་
 འཛིན་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། ཡང་ཁ་ཅིག་ །དེ་བཞི་
 ལ་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་བརྟགས་ནས་སྒྲོམ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་སྤར་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཟེར་
 བ། རྩོམ་བྱུང་གི་དང་། བསམ་བྱུང་གི་དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱ་
 པ་ཁས། རྟགས་བྱ་བ་སྟེ། རྩོམ་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གའི་དྲན་པ་ཉིར་བཞག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་
 ལས། ཤེས་རབ་རྩོམ་སོགས་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལུས་
 ཆོར་སེམས་ཆོས་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་
 པ་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། ལམ་མ་ཁྱེད་ན་དྲན་པ་ཉིར་བཞག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་དེ་
 འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་དེ་ཐོབ་ཁ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲུ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་ཕྱོགས་
 སོ་བདུན་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལུས་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་མི་གཙང་བའི་རྣམས་སོ་
 གཉིས་ཅམ་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དྲན་པ་ཉིར་བཞག་ཆོས་ཅན། དེ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་རང་
 སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དྲན་པ་ཉིར་བཞག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱ་བ་ཁས། རྟགས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནི་འདི་ལྟར་ལུས་འདི་ནི་རྟེན་པ་དང་། རྟེན་སོར་དང་། བྱིན་པ་དང་། ནས། མགོ་
 བོའི་ཐོད་པ་འདུས་པ་ཅམ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། བསྐྱེད་བཅུས་ལས། མི་སྤྱུག་པའི་
 སྐབས་ལས་ལུས་དྲན་པ་ཉི་ཤེར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏེ། དེའི་དབྱེ་བ་བག་ཅམ་གྱིས། ཞེས་ལུང་
 དེ་བྲངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དམིགས་པའང་དེ་བཞི་ག་མ་དམིགས་ལ། མཚན་ཉིད་ཀྱང་
 གཉིས་སུ་མ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དམིགས་པ་ལུས་ཅམ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅམ་ལ་
 བརྟགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་གི་ལུས་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སུ་བསམ་སྟེ།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་གནས་སུ་བསམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བླ་བ་
 ཉེར་བཞག་ཆོས་ཅན། ལུས་ཚོར་སེམས་ཚོས་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་རང་སྤྱི་འཆམ་ཉིད་གཉིས་
 སུ་བརྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ཏུ་ཐལ་ལོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་ལུས་བླ་བ་ཉེར་བཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱང་པ་ཁས། རྟགས་བྱུ་སྟེ། གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་
 ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་བླ་བ་ཉེར་བཞག་པ་སྒྲོམ་པ། བདག་གི་ལུས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ལུས་ཉེར་བར་འདོགས་ཤིང་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སྤྱི་གནས་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དམིགས་པ་བཞི་
 ལ་མ་ཡིན་ལ་སྤྱི་འཆམ་ཉིད་ཅུ་གིས་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། དེས་ལུས་བླ་བ་ཉེར་བཞག་ལའང་ཕྱི་
 ལུས་ནང་གི་ལུས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ལུས་ལ་དམིགས་པས་མ་བྱུང་བའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་སྤྱོད་ལས་པའི་ལུས་བདག་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྟག་མཐོང་ཏུ་
 གྱུར་པའི་བླ་བ་ཉེར་བཞག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུ་སྟེ། ལུས་སྤྱི་འཆམ་གྱི་
 སྒྲོམ་རྟོགས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲའི་ལུས་བླ་བ་ཉེར་བཞག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཡང་
 དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། དེས་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ན་འདི་སྟུང་ཏུ་སེམས་ཏེ། ལུས་འདི་ནི་ནམ་མཁའ་
 དང་མཚུངས་སོ་སྟུང་ནས། དེ་ལུས་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟར་བླ་བ་ཉེར་བར་འཇུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟག་མཐོང་ཏུ་མ་ཟད་བསམ་བྱུང་ལ་ཡང་
 ཆོས་ཅན་མི་སྤྱང་བར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐོང་
 གྱེ། དེ་ལུས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གང་ཏུ་ཡང་བླ་བ་མི་འཇུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་སྤྱོད་བས་སྤྱོད་གི་སེལ་འཇུག་གྱུང་མི་ཤེས་པའོ། །གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོར་
 བ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆོར་བ་བླ་བ་ཉེར་བཞག་ཆོས་ཅན། དེ་བཞི་ལ་རང་སྤྱི་འཆམ་ཉིད་
 ཏུ་རྟོགས་པར་ཐལ། བླ་བ་ཉེར་བཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲའི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་

ཀུས། དེས་སེམས་ཚོས་གཉིས་ལ་འདེམ་པར་བྱའོ།

རང་ལུགས་ལ། ཟླ་བ་ཉེར་བཞག་གི་མཆན་ཉིད། དམིགས་པ། དབྱེ་བ། གྲོགས། སྒྲོམ་ཚུ་ལ།
འབྲས་བྱ། སྒྲ་བ་འདད་དང་བདུན། དམིགས་པ་ལུས་ཚོར་སེམས་ཚོས་བཞི་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་
རང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཅི་རིགས་སུ་བརྟགས་ཏེ་སེམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཁའ་བ་
དེ། ཟླ་བ་ཉེར་བཞག་གི་མཆན་ཉིད། ཆ་བཞག་སྒྲོས་པས་རྣམ་མཁའ་བྱི་དེ་ཡང་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཀུན་བརྟུས་ལས། རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེན་ཟླ་བ་དང་ཤེས་རབ་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ནི། དམིགས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཕྱི་ནང་གི་ལུས་གསུམ་དང་། ཚོར་བ་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྒྲོམས་གསུམ་
དང་། རྣམ་ཤེས་ལྡན་དང་། དེ་དག་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས།
དམིགས་པ་གང་ཞེན། ལུས་དང་། ཚོར་བ་དང་། སེམས་དང་། ཚོས་སོ། ཞེས་གསུངས། གསུམ་
པ་ནི། དབྱེ་ན་ཉེན་ཉེན་རང་བྱུང་སེམས་ཀྱི་གསུམ་དང་། དམིགས་པའི་སྒྲོན་ནས་བཞི་ཡིན་ལོ། །བཞི་
པ་ནི། ཤེས་རབ་དང་ཟླ་བ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་དེ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གྲོགས་སེམས་བྱུང་དང་
སེམས་ཀུན་དེར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བརྟུས་ལས། གྲོགས་གང་ཞེན། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་
ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས་
ཀྱང་། གཙོ་བོ་སྒྲོས་པ་དེ་དག་ནི། །སྒྲོར་བྱང་ཡོན་ཏན་ཀུན་ཀྱང་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འདི་བཞིས་བདེན་བཞི་ལ་འཇུག་སྟེ། ལུས་ཟླ་བ་ཉེར་བཞག་གིས་སྤྱག་བདེན་དང་། ཚོར་བ་ཟླ་
བ་ཉེར་བཞག་གིས་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། སེམས་ཟླ་བ་ཉེར་བཞག་གིས་འགོག་བདེན་དང་།
ཚོས་ཟླ་བ་ཉེར་བཞག་གིས་ལམ་བདེན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དབྱུས་མཐའ་ལས། གནས་ངན་ལེན་
ཕྱིར་སྟེན་རྒྱུའི་ཕྱིར། གཞི་ཡི་ཕྱིར་དང་མ་ཚོངས་ཕྱིར། །བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་བྱ་བས། །ཟླ་བ་ཉེ་
བར་བཞག་པ་སྒྲོམས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོ་རིམ་གྱི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཕྱིས་པ་རྣམས་དང་
པོར་བདག་གི་གནས་དང་། དེ་ནས་ཚོར་བ་པོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད། དེ་ནས་སེམས་ལ་བདག་གི་དཔོན་

པོ་དང་། ཚོས་ལ་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བུར་གི་གཞིར་རྟོག་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། དེམ་ནི་རི་ལྟར་སྒྲེ་
 བ་བཞིན། །ཞེས་པ་དང་ཆ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། སྒྲོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལུས་ཚོར་སེམས་ཚོས་བཞི་
 རེ་རེ་ལའང་ཕྱི་དང་ནང་དང་གཉིས་ཀ་གསུམ་ཕྱེ་ནས་རྗེས་སུ་ལྷ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བདུས་
 ལས། སྒྲོམ་པ་གང་ཞེ་ན། རང་གི་ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་ལུས་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་ལྷ་ལོ། །རང་
 བ་རི་ལྟར་ཕྱི་དང་། རང་དང་ཕྱི་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐུན་མོང་དང་ཐེག་
 ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོམ་ཚུལ་གྱི་ཁྲད་པར་གསུམ་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་ཉན་རང་གིས་རང་
 ལུས་སོགས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས། རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ། ཉན་
 རང་གིས་མི་རྟག་སོགས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཚོས་ཀྱི་མཆོན་མ་དེར་མི་
 དམིགས་པར་སྒྲོམ་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ཁྲད་པར་ཉན་རང་གིས་སྦྱག་བསྐྱལ་གྱི་ལུས་སོགས་བྲལ་བ་
 ཁོ་ན་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ་དག་དང་འབྲལ་མི་འབྲལ་གཉིས་ཀ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མི་གནས་པའི་
 སྤང་འདས་འཛོལ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། རྟེན་དང་གཉེན་པོ་
 དག་དང་ནི། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཇུག་པ་དང་། །དམིགས་པ་དང་ནི་ཡིད་བྱེད་དང་། །ཐོབ་པས་སྒྲོམ་པ་
 ཁྲད་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དམིགས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། དམིགས་པས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ལ་སོགས་
 པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཡིད་ལ་བྱེད་པས་རི་ལྟ་བུ་
 ཞེ་ན། ལུས་ལ་སོགས་པར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། དེའི་འགྲེལ་པ་
 ལས། ལུས་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན། མི་འབྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲད་པར་བཅུ་བཞི་ཡོད་ཀྱང་མང་དོགས་སོ། །དུག་པ་འབྲས་
 སུ་དེས་བཞད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་པ་སྦྱོར་བཞད་ཡོད་དེ། དུལ་སོ་སོར་བྱེ་བ་ལ་བྲན་པ་ཉེ་བར་
 བཞག་པའི་སྒྲོ་ནས་དེར་བཛོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩྭ་བ་སྤྲོད་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་ལུས་བློ་བ་ཉེར་བཞག་
ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་སངས་རྒྱུ་མ་ཀྱི་སའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ།
ཁྲབ་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་དང་རྗེས་
སུ་མཐུན་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བསྐྱོམ་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། འདིར་
བསྟན་མི་རྟག་སྟུག་བསྟུང་སྟོང་བདག་མེད་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉེར་བཞག་ལ་དགོངས་ཀྱི་འདིར་བསྟན་
ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྩྭ་བ་བའི་ལམ་ཡང་དག་སྤྲོད་བ་བཞི་ནི། འགྲེལ་བ་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་
བརྩོན་འགྲུས་འབྱུང་བའི་རྩྭ་བ་ལས་བྱང་བའི་ལམ་ལ་ཞེས་སོགས་བྱུང་། སྤྱོད་བ་དང་མཐའ་དབྱེད་
བ་གཉིས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་འོག་ཏུ་ཡང་དག་སྤྲོད་བ་བཞི་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སྒྲོམ་པས་སྤང་གཉེན་སྤང་དོར་ལ་སྤྱོད་བའི་བརྩོན་འགྲུས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤང་གཉེན་ལ་སྤང་དོར་བྱེད་
པར་སྤྱོད་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དེ་ཡང་དག་སྤྲོད་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མཚན་ཉིད་དེ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་ན་
ཡང་དག་སྤྲོད་བ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། སྤང་གཉེན་ལ་སྤྱོད་བའི་ཉན་ཐོས་ལས་དུ་འཇུག་ཁ་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
ཅིག་ན་རེ། ཡང་དག་སྤྲོད་བ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གཅིག་སྤྱོད་
དུ་སོང་བས་ཁྲབ་པར་ཐལ། འགྲེལ་བ་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་འབྱུང་བས།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཉེར་ལེན་བྱེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དྲན་
པ་ཉེར་བཞག་ཤེས་རབ་དང་། ཡང་དག་སྤྲོད་བ་བརྩོན་འགྲུས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཤེས་
རབ་དང་དེ་གཉིས་རྗེས་རྒྱན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལམ་མ་ཞུགས་ན་བྱང་སྤྱོགས་སོ་

བདུན་སྒྲོམ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲོམ་པའི་སྤྱིང་བ་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲེ་
ཆོན་དང་པོ་གསུམ་ལ་སྤྱིང་བ་ཅིག་ཅར་ཐོན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེ་གསུམ་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། སྤང་གཉིན་གྱི་སྤང་དོར་ལ་སྒྲོ་བའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ཆ་ནས་
བཞག་པའི་མཁུན་པ་དེ། ཡང་དག་སྤྱིང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། བཙོན་འགྲུས་
ཡང་དག་འཛོག་ཅེས་བྲ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བདུས་ལས་ཀྱང་། རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན་བཙོན་འགྲུས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆ་བཞག་གི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། གྲོགས་ཡང་དག་སྤྱིང་བ་ལྟ་བུ་སྤྱད་
པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བདུས་ལས། གྲོགས་གང་ཞེ་ན། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སེམས་
དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། མི་དགེ་
བ་སྐྱེས་པ་སྤྱིང་བའི་དེ། མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེད་པའི་དེ་དང་། དགེ་བ་སྐྱེས་པ་སྤྱེལ་བའི་དེ་དང་། མ་སྐྱེས་
པ་སྐྱེད་པའི་ཡང་དག་སྤྱིང་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པ་ལས། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་ལ་མི་
དགེ་བ་དང་དགེ་བ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་སྤྱིང་བ་དང་། མི་སྐྱེད་
པ་དང་། སྤྱེལ་བ་དང་། སྐྱེད་པའི་རྒྱུའི་བཙོན་འགྲུས་ཡང་དག་པར་སྤྱིང་བའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཆོམས་ཆོགས་ལམ་ཆུང་དུ་ན་ཡོད། སྒྲོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྒྱ་འདུན་པ་དང་།
གཉིན་པོ་འབད་པ་ཞི་གནས་དང་རབ་འཛིན་དང་བཅར་སྒྲོམས་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོན་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་
ལས། འདུན་པ་སྐྱེད་དོ། །འབད་དོ། །བཙོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛོག་གོ། །ཞེས་བཞི་
ཀ་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤྱིང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་ཆ་བཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་བཙོན་འགྲུས་
ཀྱིས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས་རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། བཙོན་འགྲུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་བྲུབ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་དག་སྤྱིང་བ་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དང་

མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཚུལ་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱལ་སྟེ། གྲོགས་ཡང་དག་སྟོང་བ་
དང་འབྲེལ་བའི་ཡང་དག་སྟོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ལས། ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་ལམ་ལ་འདུན་པ་དང་།
ནས། རྩ་འབྲལ་གྱི་རྒྱུ་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །ཞེས་བྱུང་། སྟོང་བ་དང་མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚུལ་ཅན། དེའི་འོག་ཏུ་རྩ་འབྲལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་འཆད་པའི་རྩ་མཚན་ཡོད་
དེ། སྤང་གཉེན་ལ་སྤང་དོར་བྱེད་པའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་དངས་ཀྱིས་སེམས་ལས་སུ་
རུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཐའ་དབྱེད་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉེས་པ་ལྡེའི་གཉེན་
པོར་སྟོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་དང་ལྡན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ། རྩ་འབྲལ་གྱི་རྒྱུ་པའི་མཚན་ཉིད་
ཟེར་ན། ལམ་མ་ཞུགས་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞི་གནས་སྐྱབ་དུས་ཀྱི་དེ་ཚེས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་
ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ཉེས་པ་ལྡེའི་གཉེན་
པོར་སྟོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་དང་ལྡན་པའི་མཆོན་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་
རྒྱུད་ཀྱི་རྩ་འབྲལ་གྱི་རྒྱུ་པ་ཚུལ་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་སྟེ།
འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཉེས་པ་ལྡེའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ན་སྟོམ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉེས་པ་ལྡེའི་དང་བྲལ་བའི་
ཆེ་ཡང་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་ཀ་སྟོམ་དགོས་པར་ཐལ། རྩ་འབྲལ་གྱི་རྒྱུ་པ་ལ་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་དང་
ལྡན་པས་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཆོག་སྤྱི་ཅམ་མོ། འདོད་ན། དེའི་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་གཉེན་
པོ་འདུ་བྱེད་པ་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབྱས་མཐའ་ལས། ཞི་ཆེ་རྣལ་
དུ་འཇུག་པའོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཆེ་
འདུ་བྱེད་པའམ་ཚོལ་ན་སྟོན་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། སྟོམ་རིམ་ཕྱི་མ་གཉིས་
ལས། གལ་ཏེ་སེམས་མཉམ་པར་ཞུགས་པ་ལ་ཚོལ་བ་བྱས་ན་དེའི་ཆེ་རྣམ་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་

རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྤྱལ་བསྐྱར་སྤྲོ་ཚོགས་བྱེད་པའི་རང་གི་དམིགས་པ་
ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་གྱི་
རྩ་འབྲུལ་གྱིས་མ་ངེས།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་སྐྱབ་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་དོན་གཉིས་སོགས་གྱི་འབྱོར་པའི་གནས་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཁུན་
པ་དེ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ཀུན་བརྟུས་ལས། རོ་སོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཉིང་རེ་
འཛིན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རྩ་འབྲུལ་འབྱོར་བ་དང་། རྒྱུ་པ་གནས་དང་འཕྲོ་བྱེད་
ལ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དབྱུས་མཐའ་ལས། དེར་གནས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད། །དོན་རྣམས་
ཐམས་ཅད་འབྱོར་བར་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་གནས་དང་འབྱོར་བའི་སྐད་དོད་
གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རི་རྩི་སྤྲོད་ཞེས་པའི་རི་རྩི་རྩ་འབྲུལ་ལས་འབྱོར་བ་སོགས་དང་། སྤྲོད་
གནས་སམ་རྒྱུ་པ་སོགས་ལ་འབྱུག་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་བཞག་དེ་ཡིན་ནོ། །ཆ་བཞག་གིས་རོ་སོ་ཉིད་
གྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་མ་ཡིན་པའི་གྲོགས་གྱི་དེ་ཡང་སྤྱད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཀུན་བརྟུས་ལས།
གྲོགས་གང་ཞེ་ན། འདུན་པ་དང་། བཙོན་འབྲུས་དང་། སེམས་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། དེ་དག་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་། སེམས་ལས་སྤྱང་པའི་ཚོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དབྱེ་ན་བཞེ་ཡོད་དེ། འདུན་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་། བཙོན་འབྲུས་གྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་
རྒྱུ་པ་དང་། སེམས་གྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་། དཔྱོད་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་བཞེ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་སྒྲ། སྒྲུ་མ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྤྱི་བ་པ་སྤྱངས་དུས་ཉེས་པ་ལྟའི་
གཉེན་སོར་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་གིས་སྒྲོམ་ཡང་། དེ་སོ་བ་ཟེན་སྒྲོམ་རེས་གིས་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བསྐྱེན་
མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉི་སྤང་ལས། དེ་ལྟར་སྤྱི་བ་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པ་ནི་འདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་
སྒྲོན་ས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་བ་པ་སྤྱངས་དུས་དམིགས་གྱིས་བསལ་བའི་ཕྱིར།

ཙོང་མྱོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་ལ་འང་དེ་ཙམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟུན་མོང་བ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་
མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བསམ་གཏན་པ་རོལ་ཕྱིན་བརྟེན་ནས། །ཞེས་
སོགས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་ལས། བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུན་པ་
དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་དང་། དཔྱུད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་རྣམ་
པ་བཞེའོ་ཐབས་ཀྱང་རྣམ་པ་བཞེ་ཁོ་ན་ལོ། །མདོན་པར་སྦྱབ་པ་རྣམ་པ་བྱལ་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཐབས་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བཞེར་བསྐྱས་པ་ཀུན་བརྟུས་ལྟར་དང་། མདོན་པར་སྦྱབ་པ་བྱལ་ནི།
མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མཐོང་བ་དང་ནི་གདམས་ངག་དང་། །གནས་པས་རྣམ་པར་རྩེ་བ་དང་། །སྒོན་
ལམ་དང་ནི་དབང་དག་དང་། །ཆོས་ཐོབ་པ་ནི་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞེ་བ། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བའི་ལམ་ནི། འགྲེལ་བ་ལས། མདོན་པར་རྟོགས་པར་
སྦྱོར་བའི་ལམ་ལ་རྩོ་བ་དང་རྩེ་མོའི་རོ་བོ་ཉིད་དད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་བྱུང་། སྦྱོར་བ་དང་མཐའ་
དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེའི་འོག་ཏུ་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་འཆད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་སྤྱངས་པས་བདེན་བཞེ་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་མི་
མཐུན་སྟོགས་གྱིས་མི་རྩི་བའི་དབང་པོ་ལྟ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་
འབྲས་འཕགས་ལམ་སྦྱེད་པ་ལ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་ནང་
ཆོན་གྱི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གཙོ་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན།
མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། སྟོགས་རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབང་པོ་ལྟ་གང་རུང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱང་གཞན་གང་རུང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། སྟོགས་གང་ཞེ་ན། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་
སྦྱོར་ལམ་པ་དེ་འཕགས་ལམ་སྦྱེད་པ་ལ་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ལམ་དེ་

དེ་སྐྱེད་པ་ལ་རང་དབང་ཅན་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚ་བར། གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་འགོ་
བ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། འདིའི་
རྣམ་བྱང་དབང་པོ་ལ་སེམས་བྱང་དགོས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་
ཡང་སེམས་དང་སེམས་བྱང་གཞན་འདོད་ཟེར་ན། དང་པོ་དེ་ཁེགས་ལ་ཕྱི་མ་ཡང་མི་འཐད་པར་
ཐལ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བྱང་དབང་པོ་ལ་སེམས་བྱང་ལྡར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བརྟུས་ལས། རོ་
བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བློ་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོ་བདུན་རྣམས་བརྩུར་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ །ལམ་མ་
ཁྱེད་ཀྱི་དཔེ་སྟེན་དབང་པོ་ལྡོ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་བློ་པ་ཉིང་ངེ་
འཛིན་ཤེས་རབ་ལྡོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱེད། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དབང་པོར་འཛིན་པ་ལ་ཉོན་
མོངས་གཞོན་ཅིང་ལམ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། རྣམ་པར་བྱང་ལ་དབང་
བྱེད་ཕྱིར། །དད་སྟོགས་དབང་པོ་ལྡར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། རང་ལུལ་བདེན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་སྟོགས་ཀྱིས་དབང་བྱེད་པའི་དད་སྟོགས་
ལྡོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། བྱང་སྟོགས་ནང་ཆོན་གྱི་དབང་པོའི་མཁྱེན་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་བདེན་
པ་བཞི་པོ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེན་ལྡོ་སྟེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། རོ་བོ་ཉིད་གང་
ཞེ་ན། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བློ་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་རྩལ་ཡོད་དེ། བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་བསྐྱེད་ནས་
བརྩོན་པ་དང་བློ་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་འབྱུང་ཞིང་སྒྲོམ་པའི་གོ་ངེས་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོ་དོན་ཡོད་
དེ། འཕགས་ལམ་འབྲུག་པའི་བདག་པོར་གྱུར་པས་ན་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ཆེན་
ལས། འཕགས་ལམ་འབྲུག་པའི་བདག་པོར་གྱུར་པས་ཞེས་སོ། །

ཚོད་སྔོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལམ་མ་ཞུགས་ན་དང་བ་མི་ལྷོག་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ན་དང་པའི་དབང་
པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་རིགས་
ངེས་དབང་ཚོན་ལམ་ལ་འབྱུག་ཁ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་བར། སངས་རྒྱལ་སོགས་
དམིགས་དང་བ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ལམ་ཞུགས་ཀྱིས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་བ་ནི། འགྲེལ་བ་ལས། མངོན་བར་རྟོགས་བ་དང་འགྲེལ་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་བ་དང་ཆོས་
མཆོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་བྱུང་། སྦྱོར་བ་ནི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེའི་འོག་ཏུ་
མངོན་རྟོགས་དང་འགྲེལ་བའི་ལམ་སྟོབས་ལྷ་བ་ཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྫོང་ཅེའི་དང་སོགས་
ལས་བཟོད་མཆོག་གི་སྟོབས་ལྷ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མཐའ་དབྱུང་བ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དང་སོགས་
ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་ན། དང་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། རྫོང་ཅེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
དང་སོགས་ཆོས་ཅན། སྟོབས་ཡིན་པར་ཐལ། དང་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་དང་བ་སོགས་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། སྟོབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁྲབ་སྟེ། དང་སོགས་དབང་པོ་ལྷའི་མཉམ་བཞག་ཏུ་མ་དང་བ་སོགས་མི་འབྱུང་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་
འབྱུང་བས་སྒེལ་མ་དང་སྟོབས་ཀྱི་དུས་མཉམ་རྗེས་གང་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ།
འགྲེལ་ཆེན་ལས། མ་དང་བ་ལ་སོགས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། དང་བ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་
པོ་གཉེས་སུ་འདེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉེས་བ་བྱུབ་
སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་མ་འདེས་པར་གཉེན་པོ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བ་ནི་
སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འདི་ལ་འཁྲལ་ནས་དང་དབང་ལ་དེ་འབྲ་བས་
ཁྲབ་ཟེར་ན། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་བ་བའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་ཆོས་ཅན། དེ་འབྲ་བར་ཐལ། དང་པའི་
དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དང་པའི་སྟོབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡང་དབང་པོ་ཡིན་ལ་སྟོབས་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པས་སྦྱོན་མེད་ཟེར་ན། དེ་འབྲ་ཡོད་ཀྱང་

དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་འཕགས་
ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་དབང་འཕེན་ནོ། །འདི་ནི་རྒྱ་གར་པ་རྩེ་ཏའི་ཚོད་ཚུལ་ལོ། །

རང་ལུགས་ལ་རང་གི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མངོན་གྱུར་པ་བཙུག་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་
བཟོད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དད་སོགས་གང་རུང་གི་མཁུན་པ་དེ། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། དབང་པོ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུར་སྟོབས་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཀུན་བདུས་ལས། འདི་ནི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཏེ། མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་
ངེས་པར་སྤབ་པས་མི་རྩི་བའི་ཕྱིར་སྟོབས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་བ་ནི་ལྷ་
ཡོད། སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་ལ་དད་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས།
དད་པའི་དབང་པོའི་གཞི་ནི་བྱང་ཆུབ་སྟེ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བཙུན་འབྱུངས་ཀྱི་དབང་
པོའི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའི་སྟོང་པའོ། །དན་པའི་དབང་པོའི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱུས་པའི་
ཐོས་པའོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་དབང་པོའི་ནི་ཞི་གནས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའི་གཞི་ནི་ལྷག་
མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་ཚུལ་འདྲ། སྟོབས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཉེན་སོ་སྟོབས་དང་
ལྷན་པས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། མི་མ་ཐུན་
ཕྱོགས་ནི་སྤབ་པའི་ཕྱིར། །སྟོབས་ལྷན་འབྲས་བྱ་བྱི་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བྱན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་བྱུང་།
སྟོར་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྟོབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་
བདུན་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། རྟོད་སོགས་ཀྱིས་བདེན་བཞི་རྟོགས་ཤིང་སྒྲིམ་པས་མཐོང་
ལམ་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མཐའ་དབྱུང་པ་ལ་ཁ་
ཅིག་ན་དེ། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་དེ། བྱང་
ཆུབ་ཡན་ལག་གི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཅན།

མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་བཞིའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་དེ་ཡིན་
པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ལམ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་འབྲས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱུ་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བྲན་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གྱུར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་
ཡིན་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ངོ་མོ་ཉིད་ཡིན་པར་ལྟ་བར་བྱལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྟེ།
འདས་ལམ་གྱི་བྲན་སོགས་རྟོག་བྲལ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་བྲན་སོགས་རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་མཁུན་པ་དེ་དེའི་མཆན་ཉིད་
ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབགས་ལམ་དུ་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་
ཡིན་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གང་རུང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་བྱང་སྟེར་ན། མཐོང་
ལམ་པའི་བྲན་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆུབ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་སྟེ་ལས། བྱང་ཆུབ་ནི་གཉིས་
ཏེ། སྤངས་བ་དང་། རྟོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཟེན་པའི་བྲན་སོགས་བདུན་གྱིས་བསྐྱུས་
པའི་མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དེ། ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་མཆན་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། སར་ཞུགས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །ཡན་ལག་རྣམ་པར་བཞག་པ་
བརྗོད། །ཆོས་རྣམས་དང་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན། །མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ཡོད་དེ་བྲན་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ །ཆོས་
རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ །བཙུན་འབྱུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་

འེན་སྦྱངས་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག། དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག། ཉིང་ངེ་
འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག། བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་ཟུག་པ་གནས་ཀྱི་དང་། བཙུག་འབྲས་ངེས་འབྱུང་
གི་དང་། དགའ་བ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། འེན་སྦྱངས་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་
ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུས་མཐའ་ལས། རང་བཞིན་ཡན་ལག་གནས་
ཡན་ལག་གསུམ་པ་ངེས་འབྱུང་ཡན་ལག་སྟེ། བཞི་པ་པན་ཡོན་ཡན་ལག་ཡིན། རྣམ་གསུམ་ཉོན་
མོངས་མེད་ཡན་ལག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བདུན་གྱིས་རྒྱལ་སྤྱི་བདུན་ལྟར་སྦྱབ་པར་བྱེད་
དེ། ཟུག་པས་རྒྱལ་བྱེད་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ་དང་། ཤེས་རབ་གྱིས་མཆོན་འཛིན་གཞིམ་པ་སྤྱང་པོ་ལྟ་བུ་
དང་། བཙུག་པས་ཆོས་སྒྲུབ་ལོར་བུ་ལྟ་བུ་དང་། དགའ་བས་ས་ལམ་བཟོད་སྒྲུར་ཏེ་མཆོག་ལྟ་བུ་དང་།
འེན་སྦྱངས་གྱིས་བདེ་བ་བཅུན་མོ་ལྟ་བུ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་འཕྲོར་ཀྱན་སྦྱེད་པ་ཁྲིམ་བདག་ལྟ་བུ།
བཏང་སྟོམས་གྱིས་འདོར་ལེན་སྟོན་པོ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱན་ལས། ཏྲ་ཏུ་རིན་ཆེན་བདུན་ལྟ་
བུའི། བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་རྣམས་གྱིས་བསྐྱོར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱ་བཤའ་ཡོད་དེ། ཟད་
མི་སྦྱེ་ཤེས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། རྒྱ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དབུས་མཐའི་
འགྲེལ་བཤའ་ལས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། དེ་
ལ་ཟུག་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་ནི་བྱང་ཚུབ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཡན་ལག་རྣམས་སོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་པར་དག་པ་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་
བ་དང་། ཞེས་སོགས་བྱུང་། སྦྱོར་བ་ནི་དེའི་འོག་ཏུ་ངེས་འབྱེན་གྱི་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ།
མཐོང་ལམ་དུ་ཡན་ལག་བདུན་སྟོམས་པ་ལས་སྟོམས་ལམ་གྱི་ངོ་ཐོར་གྱུར་པའི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་
བརྒྱད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་དེ། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་

མཐོང་བེན་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་འཕགས་བླ་ཉིད་ཀྱི་མཁུན་པ་དེ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད་
ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
འཕགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རགས་པ་མངོན་སུམ་
དུ་གསར་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་ལ་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་དེ་དང་
རྟོག་མེད་ཀྱི་དེ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཡན་
ལག་ལ་འཛིག་རྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ལམ་དང་འདས་ལམ་རྟོག་བྲལ་གྱི་ལམ་
གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསྐྱེད་པ་ལས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་
སོགས་པ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་གང་དག་འཛིག་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྤྲུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་
བར་བྱའོ། །གང་དག་འཛིག་རྟོག་ལས་འདས་པ་དེ་དག་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་དེ། འགྲེལ་པ་ལས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྒོམ་ལམ་ལ་སྦྱར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
མཐོང་ལམ་ན་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད་སྟེ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་དེ་མཐོང་
ལམ་དུ་སྒོ་བརྟན་གྱིས་ཀྱང་བཞག་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲུང་ལས། དེ་ལྟར་ཡང་མཐོང་ལམ་དུ་བཞག་པ་
མི་འགལ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དབྱས་མཐའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་བཞི་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཆེ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་
ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྒོམ་སྤང་དག་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་ངས་པར་འབྲིན་པའི་སྒོམ་ལམ་དེ། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རྣམ་མཁུན་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཕགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས། འདི་ལ་དབྱེད་རྒྱ་མང་ཡང་
ཡི་གེ་མང་དོགས་སོ། །

རང་ལུགས་ལ། རང་འབྲས་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཁུན་པ་དེ།
འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡོད་དེ། སྒོ་བའི་དབང་

དུ་བྱས་ན་མཉམ་བཞག་དུ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་རྗེས་སྐྱོབ་དུ་དཔྱད་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་།
 དེ་དང་མདོ་དོན་གཞན་ལ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། རྩོམ་སོགས་དག་པའི་ངག་དང་། ལུས་ཀྱི་
 ལས་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཚུལ་འཆོས་ངག་གི་ཁ་གསལ་དག་པའི་ཡང་དག་
 འཆོ་བ་དང་། སྒྲིམ་སྤང་སྤངས་པའི་རྩལ་བ་དང་། ཞེ་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་གསུམ་མི་བརྗེད་པའི་
 དན་བ་དང་། མདོན་ཤེས་སོགས་སྦྱབ་པའི་རྟིང་རེ་འཛིན་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཀྱན་བརྟུས་
 ལས། རོ་སོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་
 དང་། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་དང་།
 ཡང་དག་པའི་རྩལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་དན་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟིང་རེ་འཛིན་རྟེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱུས་ན་བཞེ་ཡོད་དེ། ལྟ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་གཙུག་བྱེད་དང་། ཡང་དག་པའི་
 རྟོག་པ་གོ་བྱེད་དང་། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཆོ་བ་གསུམ་
 གཞན་ཡིད་ཆེས་པའི་ཡན་ལག་དང་། ལྷག་མ་གསུམ་གཉེན་སོའི་ཡན་ལག་དང་བཞེར་འདུ་བའི་
 ཕྱིར། དབྱས་མཐའ་ལས། ཡོངས་སུ་གཙུག་དང་གོ་བྱེད་དང་། རྣམ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་
 བྱེད། ཁི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་སོར་ནི། ལམ་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། སྤྱ་བཤད་ཡོད་དེ། འཕགས་པའི་ལམ་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

རྩོད་སྤྱོད་ལ་ཁོ་ན་དེ། ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་སྤོང་ལམ་གྱིས་བྱུང་བར་
 ཐལ། དེ་གསུམ་རིམ་བཞེན་དུ་ཉོན་མོངས་དང་། ཉེ་ཉོན་བྱིང་གོད་དང་། དབང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 གསུམ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱས་མཐའ་ལས། ཉོན་མོངས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་
 དབང་། ཁི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་སོ་འོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། བྱང་སེམས་
 ཀྱི་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་འབྲེལ་ལས། ཡང་དག་པའི་རྩལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གོ་རིམ་
 བཞེན་དུ་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་བ་དང་། ལམ་ཀྱི་སྤྱི་བ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་ཀྱི་སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་

པར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པ།

པོར་སྒོམ་པ་སྟེ། ཡུན་རིང་པོར་མི་སྐྱོ་བར་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོར་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། འདི་གཞི་ཤེས་སྐབས་ཡིན་པས། འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་སྤྱན་མོང་ཙམ་བཤད་
ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཤེས་ཆེད་དུ་མདོ་དང་རྒྱན་གྱི་དོན་ཅུང་ཟད་
བྲིས་ཏེ་རྒྱས་པར་ཤེས་སོ། །

སྐྱེས་པ།

ཐེག་གསུམ་བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མ་སྤྱན་འདབ་བརྒྱའི་ཆོལ། །

ཐོས་བསམ་འོད་སྟོང་ཤར་བས་རབ་བཞད་པའི། །

ལེགས་བཤད་ནི་བསྐྱང་ས་གསུམ་ཡོངས་བྱབ་པའི། །

མདོན་པར་རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་རི་མོ་བཀ། །

ཞེས་བའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ལམ་ལ་གཉེན་པོའི་ལམ་དང་། སྤུལ་པའི་
ལམ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་དང་། འདས་ལམ་དང་། སྟོང་པའི་ལམ་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དང་བྱུག་ལས། དང་པོ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། ལམ་ཞེས་པ་ཉིད་ལ་གཉེན་པོའི་
ལས། ལྟ་བུས་བྱས་པའི་གཉེན་པོ། སོགས་བྱུང་། འཕྲོས་སྦྱོར་བ་མཐའ་དབྱེད་པ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། དུམ་བར་བ་ལས། ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་བཤད་པ་ལས། ཅ་བར། སུམ་ཅུ་བཞི། ཞེས་
པའི་དང་པོ་གསུམ་འགྲེལ་པ་འདིར་འཆད་པར་བྱངས་མ་ཐག་བྱུང་། སྐབས་དེའི་གཉེན་པོའི་ལམ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྤུག་བདེན་ཀྱི་སྟོང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་
པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འགོག་ལམ་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་
པར་ཐར་པའི་སྟོ་མཆན་མ་མེད་པ་དང་། སྤུག་བདེན་ཀྱི་མི་རྟག་དང་སྤུག་བསྡུལ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་
བདེན་པའི་རོ་བོ་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོན་པ་མེད་པ་གསུམ་ཡོད་
པའི་བྱིར། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་ཐར་བཤད་ཚུལ་དེ་ཁོ་ནས་བྲབ་པར་ཐལ། འགྲེལ་
པ་དང་ཞེར་མདོ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྲབ། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། སྟོང་པའི་དོན་དེ་གང་
ཞིག །མཆན་མེད་ཀྱི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན། སྟོན་མེད་ཀྱི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་
བྱུབ་སྟེ། དུམ་བར་མ་ལས། ལྟ་བུས་བྱས་པའི་རྣམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། བྲབ་སྟེ། བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བུའི་ཡུལ་མེད་པ་གང་ཐག་གི་བདག་མེད་སྤྲོ་མོ་ཡིན་
པའི་བྱིར་ཏེ། ཉི་སྒྲུང་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་
པར་ཤར་བའི་སྟོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། དུམ་

བར་མ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། ལྷ་བའི་རྒྱ་ཚུལ་མིན་གྱི་མཆན་འཛིན་དེ་བསལ་བ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་དེ་སེལ་བྱེད་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་སྤང་ལས། འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་མཆན་མ་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་ལ་ཚེངས་པའི་གཉེན་པོར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་བར་མ་ལས། སྟོན་ལམ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། ཉི་སྤང་ལས། མི་རྟག་པ་དང་སྤྱུག་བསུལ་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོན་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས་སྟོ་གསུམ་ལ་འཛོག་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་བཤད་ཀྱང་འདི་ནི་ཀུན་བརྒྱས་ལས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ཉི་སྤང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྟོན་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་བཀོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལ་བཤད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་སོགས་གསུམ་བཤད་པ་དེར་ཐོས་བསམ་སྟོན་གསུམ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲས་བཤད་པ་དེར་སྟོན་བྱུང་ཁོ་ནས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་ཐར་ཅམ་གྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་དེར་འདས་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསྐྱ་བ་ལས། གང་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མཆན་མ་མེད་པར་བྱེ་བྲག་མེད་པར་བསྟན་པ་དེར་ནི་དེ་དག་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྟོན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་བརྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་མེད་པ་ནི་བྱེད་པར་མ་སྦྱར་བའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བསྐྱ་བ་ལས། གང་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲ་ཁོ་ནར་གསུངས་པ་དེར་ནི་དེ་དག་སྟོན་པ་ལས་བྱུང་བ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བརྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བསྐྱ་བ་ལས། གང་དུ་དེ་དག་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོང་སྒྲ་གསུངས་པ་དེར་ནི། དེ་དག་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བརྟ་བར་བྱའོ། །གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་བཤད་ཟེན་ཀྱན་བརྟམ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། མདོ་དང་འཕགས་མེད་གིས་དེ་ལྟར་
བཤད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ག་ཡོད་དེ། མདོ་
ལས་སྟོང་ཉིད་མཆོན་མེད་སྟོན་མེད་ཅམ་ལས་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་རྣམ་ཐར་གྱི་སྐྱེས་མ་བཤད་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་བ་གཏན་ལ་དབབ་བ་བསྐྱ་བའི་ལུང་དེས་སོ། །

ཅོད་སྟོང་ལ་ཁོན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་བར་ཐལ། འབྲེལ་པའི་ལུང་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་
དམན་དང་ཐུན་མོང་གི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སྟོང་
ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བདག་མེད་གཉིས་ཀའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལས། ཉིང་འཛིན་
གསུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་ནི། །བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་འབྲེལ་
བ་ལས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ནི་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེར་ཐལ། བྱང་མེམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་པོས་བདག་མེད་གཉིས་ཤེས་བར་
བྱེད། སྟོན་མེད་ཀྱིས་བདག་འཛིན་གཅིག་སྟོང་། མཆོན་མེད་ཀྱིས་བདག་འཛིན་གཉིས་སྟངས་བ་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱན་འབྲེལ་ལས། སྟོང་ཉིད་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་
མེད་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱན་
འབྲེལ་ལས། སྟོན་བ་མེད་པ་ནི། དེ་དག་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟེན་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་བ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་སྐད་དུ་རྒྱན་ལས། ཡོངས་སུ་ཤེས་དང་སྟངས་བ་དང་། །མངོན་
སུམ་དུ་ནི་བྱ་བའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་ཉིང་འཛིན་རྣམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་ནི། འབྲེལ་བ་ལས། སྤུལ་པའི་ལམ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་མ་བཞིགས་
བ་དང་བཞིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་བྱུང་། འདིར་འཕྲོས་སྟོར་སྤྱི་གསུམ་ལས། དང་པོ་འཕྲོས་
ནི། ཡུམ་བར་བ་ལས། ཤེས་ཕྱིན་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་བ་བརྒྱད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་

བཤད་པའི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གསུམ་འཆད་པར། སྤྱལ་པའི་ལམ་ལ། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་གསུམ་
མོ། ཞེས་དང་། བྱི་མ་ལྔ་འཆད་པར། འགྲེལ་པ་ལས། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་
ལམ་ལ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་ལྔ་འོ། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཆོས་
ཅན། ཁྱིད་ལ་སྤྱལ་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་གཉིས་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་
གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་དང་། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་དང་། སྤྱལ་བའི་རྣམ་
ཐར་གསུམ་དང་པོ་དང་། གཟུགས་མེད་དངོས་གཞིའི་རྣམ་ཐར་བཞི་དང་ཆོར་འདུ་རགས་པ་འགོག་
པའི་རྣམ་ཐར་གཅིག་སྟེ་རྣམ་ཐར་བྱི་མ་ལྔ་གཉིས་པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་སྤྱི་དོན་དང་མཐའ་
དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་དོན་ཡོད་དེ། རྟེན་དང་། སེམས་རྟེན་དང་། དུལ། སྤྱི་ཚུ་ལ། དེས་ཆོག་
དགོས་པ་བྱུག་ཡོད་པའི་བྱིར། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་
དང་། ཐེག་དམན་གྱི་བྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། དག་བཙུག་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་
གྱིས་བྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་ཁམས་གསུམ་གྱི། རྟེན་ཅན་ལྷག་མ་
མི་ལ་སྤྱོ། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་བཤད་ཀྱང་།
ཀུན་བཏུས་ལྟར་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིར། ཀུན་བཏུས་ལས། ཡོན་ཏན་འདི་དག་རི་
ལྟར་མངོན་པར་སྒྲུབ་ཅེ་ན། ཞེས་དང་། དེའི་ལན་དུ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཡོན་ཏན་ལྷག་མ་ནི་ཉན་ཐོས་
སམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་བྱང་སྟེ་རབ་ཀྱི་མཐར་བྱིན་པའི་བསམ་
གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། དུལ་
ཡོད་དེ། གཟུགས་ཆེ་ཆུང་བཟང་ངན་སོགས་གང་འདོད་ཀྱི་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར། བཞི་པ་རྣམ་ཐར་
གསུམ་གྱིས་སྤྱལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སེམས་རྟེན་བསམ་གཟུགས་གང་བྱང་ལ་བརྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་
པ་རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་བྱི་རོལ་ཏུ་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་བཟང་ངན་གང་འདོད་སྤྱལ་
པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དེ། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་དང་། སེམས་རྟེན་

དེས་ཀྱི་འགྲོ་ར་བ་རང་ལ་མིང་བཞིའི་ཕྱང་པོ་བཞིའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ག་ཟུགས་ཅི་འདོད་
 སྤྱུལ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དེ། ག་ཟུགས་མེད་ག་ཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་དང་། སེམས་
 ཉེན་དེས་ག་ཟུགས་སྤྱག་པ་ཡིད་འོང་སྤྱུལ་པ་ལ་དགའ། མི་སྤྱག་པ་ཡིད་མི་འོང་ལ་སྤྱུལ་པར་མི་དགའ་
 པའི་གཉེན་པོར་ག་ཟུགས་སྤྱག་མི་སྤྱག་པན་ཚུན་སྣོན་བཅས་དང་། བདག་གཅིག་པར་གོམས་པར་
 བྱས་ཏེ། སྣོན་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་བསལ་ནས་མཐར་
 ག་ཟུགས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་པ་ཡིད་འོང་དུ་མོས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་དེ་ག་ཟུགས་སྤྱག་པའི་རྣམ་
 ཐར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་རྣམས་འདི་དང་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་གཉིས་ལ་ལན་མང་གནས་པས་
 འདི་གཉིས་སྣོན་པ་ན། མདོ་ལས། ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་རྫོགས་པར་གནས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་ལ་གཞན་ལ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཐར་ཕྱི་མ་ལྗེའི་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཉེན་
 རྣམ་ཐར་དང་པོ་ཐོབ་ཅིང་སེམས་ཉེན་དང་ཡུལ་འབྲེལ་ཞིང་ལྟ་ཚུལ་རྣམ་འགྲོ་ར་བ་རང་ལ་ག་ཟུགས་ཅན་
 མ་ཡིན་པ་ནས་མཁའའི་མིང་བཞིའི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་མོས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ག་ཟུགས་
 མེད་པའི་དངོས་གཞི་དང་། ཚོར་འདུ་རགས་པ་ཉི་བར་ཞི་བའི་འགོག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་
 དེས་ཚིག་ཡོད་དེ། ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆ་སྟོམས་པའམ་སེམས་སེམས་བྱང་ཆ་མཉམ་དུ་བྱེད་པས་ན་
 སྟོམས་འབྲུག་དང་། རང་སའི་ཀྱན་དགྱིས་དང་མ་འབྲེས་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་ཐར་དུ་འཛོག་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། མཛོད་འགྲེལ་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གསུམ་མའི་ལུས་ཉེན་ཁོ་ན་ལ་
 སྦྱི་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ག་ཟུགས་དང་འདོད་
 ལྟའི་ལུས་ཉེན་ལ་ཡང་རྒྱང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ནི་ག་ཟུགས་དང་
 འདོད་ལྟའི་ཉེན་ལ་ཡང་སྒྲོམ་རུས་སམ་སྦྱུམ་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་འདས་ལམ་ནི། འགྲེལ་བར། འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་

དང་། གཟུགས་མེད་པ་བཞི་དང་། འཛོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དག་སྟེ་དགུ་ལོ། །ཞེས་བྱུང་།
འཕྲོས་སྦྱོར་མཐའ་དབྱེད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡུམ་ལས། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་མཐར་གྱིས་
གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས། འགྲེལ་པ་ལས་འཆད་
པར་འདི་བྱུང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་མཐར་གནས་སྟོམས་
འཇུག་དགུ་ཡོད་དེ། འདས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་
འཇུག་བརྒྱད་དང་འཛོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་སྟེ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་
གྱུར་པའི་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་། འཛོག་སྟོམས་འཕགས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ཅིང་སྟོམས་འཇུག་
གི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་ཡོད་དེ། སྟོམས་པར་འཇུག་ཆེ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
སྟེ། མཐར་གྱིས་ཏེ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་དང་ཐོབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་དགོས་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་... མཐའ་དབྱེད་པ་
འཛོག་སྟོམས་ལ་མི་འཇུག་ཟེར་ན། ཅ་བར། སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱུ་
ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་འཕགས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་
མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འབྲེལ་སྟེ། མདོ་དུ་མས་དེ་ལྟར་སྟོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་བཤད་
པའི་ཕྱིར། མདོ་མ་མཐོང་བར་ཟད་དོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཛོག་སྟོམས་ལྡན་མིན་དུ་འདོད་བཞིན་དུ་
འཛོག་སྟོམས་དང་འཛོག་པའི་རྣམ་ཐར་དོན་གཅིག་ཟེར་ན། འོ་ན། འཛོག་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་ལམ་
གྱིས་འབྲེལ་ཅིང་། འཛོག་སྟོམས་ལ་ལམ་མ་ཡིན་པས་འབྲེལ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱོད་ཀྱི་དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ནི་བྱང་
སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་རུས་པ་དང་། འཛོག་སྟོམས་འདས་
ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དུ་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ན་འདིར་མ་འབྲེལ། ཡང་ཁ་ཅིག །གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་འཛོག་སྟོམས་གསར་སྦྱེ་ཡོད་ཟེར་

ན། འོ་ན། མཛོད་ལས། གཉིས་ཀ་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན། །འགོག་པ་དང་པོ་མིའི་ནང་
 ི། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གསར་སྐྱེ་ལ་མིའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་སོང་། དེར་ཐལ། གཟུགས་མེད་རྟེན་ལ་གསར་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲོམ་
 པའི་རྟེན་ལ་མིས་བྱུང་བེད་ན། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། འགོག་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་དང་
 པོར་མི་དག་གི་ནང་དུ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་གོ །ཕྱིས་སུ་ཉམས་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྒྲོམས་
 པར་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་ལ་མིས་བྱུང་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཡང་ཁ་ཅིག །འགོག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གཅིག་མེད་
 ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཉིང་གཅིག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྒྲོམས་འཇུག་དགའི་འགོག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་ལ་སེམས་སྤྲ་
 མོ་གཅིག་ཡོད་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ཡིད་ཀྱི་སྤྲོ་སེལ་ལས།
 འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་སེམས་མེད་པར་མི་འཐད་ལ། ཡེ་ཤེས་ལས་གཞན་ཡང་
 ཡོད་པར་མི་འཐད་པའི་རིགས་པ་དག་གིས་དེའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་བྱུང་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གནས་གྱུར་པས་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་མངོན་པར་བརྟེན་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱལ་ཆ་བ་དེ་ལ་འདས་ལམ་ཀྱི་དོ་བོར་གྱུར་པ་མི་བཞེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། འགོག་སྒྲོམས་འདས་ལམ་ཀྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་འདས་ལམ་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བཤད་ཅིང་། སྒྲོམས་འཇུག་གི་
 ཡུལ་སེམས་མེད་ལྟན་མིན་ལ་ཡང་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདས་ལམ་ཀྱི་དོ་བོར་གྱུར་
 པའི་འགོག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་དང་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། འཛིག་རྟེན་ལས་

འདས་པའི་ལམ་གྱི་རོ་ཐོར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་དང་འགོག་པའི་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དག་སྟེ་དགུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
ཆེ་བླགས་ལྟར་ན་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱད་པར་བ་དང་། འཕགས་སེང་
གཉིས་ཆོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པའི་ལྡན་མིན་ལ་མི་བཞེད་པར་ཐལ། དེའི་སྟོམས་འཇུག་སྟོམས་
འཇུག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་
ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཞན་གྱིས་མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་པའི་དོན་དུ་མཛད་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་བྱད་པར་བ་གཅིག་ལ་མཛད་ལ། འདིར་ནི་སྟོབ་དཔོན་དང་འཕགས་
པ་གཉིས་ཀས་ཆོགས་བྱུག་འཁོར་དང་བཅས་པ་རགས་པ་བཀག་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བྱད་
པར་ལ་བཞེད་པར་གསལ་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། དེ་ཡུལ་ཆོར་འདུ་རགས་
པ་འགོག་པའམ། ཡུལ་དེ་རགས་པ་བཀག་པའི་འགོག་སྟོམས་བཏགས་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་པའི་
བྱིར་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བས་ས་བཅུ་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་འགོག་པ་ཆོར་འདུ་
རགས་པ་བཀག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་དང་འཕགས་པས་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
སྟེང་དུ་ཆོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པའི་ལྡན་མིན་གྱི་རོ་ཐོར་བསྐྱེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལ་བཞེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྟེ་བདུན་རྒྱུ་ལས། འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་
འཇུག་བཞིན་པའི་སྟེས་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་གསལ་བའི་ཆ་དེ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་
ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་ཅུང་ཞིག་གཤོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྦྱངས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། བྱབ་སྟེ། འདི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བཞེད་པ་སྤྲས་མཆོག་ཆེ་བལ་གཉིས་ལ་བསྐུལ་པ་དེ་བཞོད་
པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གསེར་འབྲང་ལས་མི་གསལ་བ་ཆོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པའི་སེམས་སྤྲ་
མོར་བཤད་པ་ལྟར་རྣམ་བཤད་ཀྱང་བཞེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་དེ་ལྟར་
ཡིན་པའི་བྱིར། འབྲེལ་པ་ལས། ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་

འགོག་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། ཚོར་བ་བཀག་ན་སེམས་མེད་
 གྱང་། ཚོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པས་སེམས་དང་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར།
 རྣམ་བཤད་ལས། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་རགས་པ་ཞི་བས་ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་
 ལ་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གཅིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱབ་
 སྟེ། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་ལས་རགས་པ་མ་སྦྱར་ཡང་དོན་རགས་པ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། འདི་ཡང་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་རྣམ་ཐར་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 འཁོར་གསུམ། དེ་ཤེས་སམ། སྟོབ་དཔོན་དང་འཕགས་པས་སྟོམས་འཇུག་དགའི་འགོག་པའི་
 སྐབས་སུ་བྱུང་པར་མ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་ཐར་དུས་སུ་བཤད་ཅིན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་ཚོར་འདུ་རགས་པ་མི་སྦྱོར་བ་ཚོར་
 འདུ་བཀག་པར་འདོད་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། ཚོར་འདུ་དང་སེམས་གཏན་མེད་ལུང་རིགས་དུ་མས་
 མི་རུང་བས་རགས་པ་སྦྱར་བའི་བྱིར། སྟེ་བདུན་རྒྱན་ལས། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་གྱང་
 དེའི་ཆེ་ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་མི་འདོད་ལ། སྒོ་ལཱའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་རགས་པ་འཁོར་བཅས་
 མ་ལུས་པར་བཀག་པའི་བྱིར། དེའི་ཆེ་ཤེས་པ་གཏན་མེད་པ་མི་འཐད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལུང་རིགས་ལྟ་སོགས་ཀྱིས་སོ། །

གཞན་ཡང་། ཉི་སྒྲུང་ལས། ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་ནི་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འཕགས་ལམ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། འདི་ཞི་
 བ་དང་རྣམ་ཐར་གྱི་སྦྱས་བསྟན་པ་འཕགས་ལམ་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བསྐྱབ་པ་ལས།
 གང་དུ་དེ་དག་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིའི་སྦྱར་གསུངས་པ་དེར་ནི་དེ་དག་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པ་
 ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཏེན་སྟོན་པ་ན་རྣམ་བཤད་ལས། འདི་
 ལ་ཉན་རང་འཕགས་པ་དག་གྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྟོས་པས་ཆོག་གོ། །ཡང་

ཁ་ཅིག ། ཀུན་གཞིའི་སྤྱི་ཏུ་ཆོག་པ་དུག་འཁོར་བཅས་བཀག་པ་ལ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
སྐབས་འདིར་ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཡང་གཤེགས་ཀྱི་ཡུང་། རྣམ་པར་
ཐར་པ་བརྒྱད་ཉིད་དང་། ཞེས་བྲངས་ཙམ་མ་གཏོགས་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་བཤད་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། འཕགས་མེད་དང་སྡེ་བདུན་སྐབས་སུ་ཀུན་གཞི་འདོད་པ་སྤྲོད་མེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞི་འཆོས་ཀྱང་། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་དག་གིས་ནི་གང་སྡེ་ཕྱི་མེད་པར་
སེམས་གཉིས་འབྱུང་བ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། ། རས། ཡུང་དང་འགལ་བ་བསྒྲིག་དགའོ། ། ཞེས་
དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མེད། ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྡེ་
བདུན་རྒྱན་ལས། སྡེ་བདུན་གྱི་སྐབས་སུ་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་རང་ཉིད་མ་
རིག་པའི་དཔྱད་ལོང་ཞེས་སོ། ། འཕགས་ཡུལ་དུ་འདོད་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་སོ་སོར་
བརྟགས་འགོག་གི་ངོ་བོ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་བཀག་ཙམ་ལ་འདོད། ཁ་ཅིག་སེམས་དང་ལྡན་
པ་མ་ཡིན་པ་ལ་འདོད། ཁ་ཅིག་རྟེན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འགོག་པའི་གནས་སྐབས་
དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱ་སྟེ། ཐེག་བསྐྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དོན་གསང་ལས། ཁ་ཅིག་
སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པའི་བྱུང་བར་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མི་སྐྱེ་
བ་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཐལ་འགྱུར་བས་ས་དུག་པར་འདོད་
པའི་ཡུལ་དང་འགྲིག་གཉིས་པ་བྱ་སྟེ། དོན་གསང་ལས། ཁ་ཅིག་སེམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་
པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱ་སྟེ། དོན་གསང་ལས། ཁ་ཅིག་རྟེན་གྱི་སེམས་
དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འགོག་པའི་གནས་སྐབས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། དང་པོ་ཡང་མི་འཐད། གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད། གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་བྱ་སྟེ། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་དང་འགོག་
པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་གོ་དོན་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དོན་གསང་ལས། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་ལྡན་

93

འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལུས་ལས་འདས་པ་ལགས་སམ་
ལུས་དང་མ་བྲལ་བ་ལགས། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། མདོ་ལས། དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་དང་
མ་བྲལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། གུན་གཞི་འདོད་པས་འདི་གུན་གཞིའི་ཤེས་བྱེད་
དང་མི་འདོད་པས་ཀྱང་དེའི་ཆེ་འཇུག་ཤེས་རགས་པ་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་སྤྲ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་
ཕྱིར། མཛོད་ལས། སྤྲ་བ་སྤྲ་བའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སེམས་སྤྲ་
མོ་ཡང་མེད་ན་ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་མི་རུང་བ་དང་། ཤི་ལུས་སུ་ཐལ་བ་དང་།
གྲུབ་མཐས་གང་ཟག་ངོས་འཛིན་དང་འགལ་བའི་སྦྱོན་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤེ་བདུན་རྒྱན་ལས།
ཤེས་པ་མེད་པར་མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ལུས་དང་མ་བྲལ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་མ་
ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་བ་ནས། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་པོའི་ལུས་རུལ་བ་ལ་སོགས་
པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱེས་བྱ་ཡིན་ན་ལུང་པོ་བཞེའམ་ལྗེའི་ཆོགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་
མཐའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སེམས་ཐལ་རང་གུན་གྱིས་
བྱངས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་ལྟར་བཛོད་པ་
ལྟར། །དེ་བཞིན་ལུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །གུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་ཆེ་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཤེས་
པ་ཡོད་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་བཤད། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་བཤད། ཤེར་མདོ་
ལས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སའི་སྦྱིང་པོ་འཁོར་ལོ་བརྒྱ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་རྒྱབ་
སེམས་དཔའ་འགོག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གནས་ནས་ཆོར་བ་གསུམ་དང་། འདུ་ཤེས་གསུམ་
ཡོངས་སུ་གཙུག་ཏུ། མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། གཡོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱོད་པ་མེད་པར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཆོར་འདུ་རགས་པ་གསུམ་གཙུག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཐར་

བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་ལས། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་
 མིན་སྟེ་མཆེད་ལས་འདས་ཏེ་འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པ་ཉེ་བར་སྐྱབ་སྟེ་གནས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཐར་ལའང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་སེམས་ཡོད་མེད་
 གི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུམ་
 ལས། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་
 འདས་ཏེ་འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པ་ཉེ་བར་སྐྱབ་སྟེ་གནས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་
 དེ། ཞེས་དང་། ཡང་ཤེས་མདོ་ལས། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་
 མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་པ་
 སྟེ། འདི་དག་ནི་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྤྲོ་མོ་དེ་ཡང་
 བཀག་པ་ན་དམིགས་པ་མེད་པས་སེམས་འགག་ནས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། འདུ་
 ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ལས་སེམས་སྦྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་སེམས་དེ་དེ་ལས་བསྦྱོད་པ་ན་
 དམིགས་པ་མི་ཉེད་དོ། །མ་ཉེད་ན་འགག་ཅིང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། སྦྱོད་འཇུག་
 ལས། འགག་པ་སྦྲར་ཡང་སྟེ་འགྱུར་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་བཞིན། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ན་ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་ཟེན་དེ་ལྟར་སྤང་མོད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མ་བྱུང་སྟེ། སེམས་སྤྲ་མའི་
 དམིགས་པ་བོར་བས་སེམས་སྤྲ་མ་དེ་འགག་ནས་སེམས་སྤེང་ཏུ་ཆོར་འདུ་རགས་པའི་འགོག་
 པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་འཇུག་པ་ཙམ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤེ་བདུན་རྒྱན་ལས། འོ་
 བ། ཡིད་ཤེས་ཡོད་ན་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ཡོད་དགོས་ལ། ཞེས་པ་ནས། ཆོར་འདུ་རགས་པ་མ་
 ལུས་པ་བཀག་པ་ཡིན་ཅིང་། རགས་པ་ངས་ཀྱང་མི་འདོད་ལ་མི་གསལ་བ་ཙམ་ཡང་མེད་དགོས་
 བ་ཀུན་གཞི་དེའི་ཆེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་དག་ལ་ཡང་སྦྱོན་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་

བཤད་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པར་གྱིས། དེས་ན་སྟོམས་འཇུག་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཀྱི་ཉེར་
ལེན་འཐད་ཅིང་། མེད་ན་དེའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོམས་པར་འཇུག་ཁ་མའི་
སེམས་དང་དེའི་བར་དངོས་པོ་གཞན་ལོ་དང་བསྐྱལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་
ལས། རྣམ་ཤེས་མིན་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། ཉེར་ལེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་འབྱུག། །ལྟ་བུ་དུ་མ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟེ་བདུན་རྒྱན་ལས། སྟོམས་འཇུག་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་དང་
པོ་དེའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡོད་མེད། ཅེས་སོགས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་སྟོམས་འཇུག་ལས་
ལྷང་ཁའི་ཡིད་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་དེ། ལངས་མ་ཐག་པའི་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་ཉེར་ལེན་དང་
དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་པར་བྱུང་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེད་པ་རྫོགས་པར་གནང་འདུག་
པས་ལེགས་པར་དབྱེད་པར་གོ་ནས་བྲིས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་དེ་ལ་ཞག་བདུན་ལས་
ལྷག་སྟོམས་པར་མི་འཇུག་སྟེ། གཞན་དོན་དོར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། གཞན་དོན་དུ་དེ་ལས་རིང་བར་ཞུགས་པའི་རྟོགས་བརྫོད་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་རྩེ་
བད་དཀར་ལས། སྟེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོག་པའི་བྱང་སེམས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་
སེམས་ཀྱིས་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་བཅུ་པོ་འདི་དག་འདའ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ཁ་ཅིག །འགོག་སྟོམས་སེམས་མེད་དང་། དེ་སྟེད་བྱེད་སྲིད་ཅེའི་སེམས་ཁོ་ན་དེའི་སེམས་
རྟེན་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག །འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་སེམས་རྟེན་ཡོད་ལ་འགོག་སྟོམས་ལ་སེམས་
རྟེན་དུས་ཀུན་ཏུ་མེད་ཟེར། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སེམས་རྟེན་ཐོག་མར་སྲིད་ཅེའི་
སེམས་དང་རྩེས་སུ་ཐག་མེད་ས་དགའི་སེམས་རྟེན་བྱས་ནས་ཀྱང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མཛོད་ལས། སྤ་བ་སྤ་བའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། ཞེས་དང་། མདོ་ལས།
འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲུང་ལས་ཀྱང་། སྲིད་ཅེའི་སེམས་དེ་ཤིན་ཏུ་སྤ་བས། རྣམ། མདོན་

བ་བ་རྣམས་འདྲོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དམིགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡུམ་
ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་
པར་འཇུག་གོ། རྣམ། དེ་ལས་ལངས་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་
པར་འཇུག་གོ། དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་ཀྱང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལས་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་
པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། ཞེས་དང་། གསེར་འབྲེང་ལས། འོན་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་མདོར་ས་དགུ་
གའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པས་སྔ་མ་ནི་རྩོམ་པ་དང་པོའི་ཆེ་ལ་འདྲོད་དགོས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཆོར་འདུ་སྤྱ་བའང་འགོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རགས་པ་
འགོག་རྒྱུའི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། ཆོར་འདུ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་རགས་པ་
མི་དབེན་པར་མཐོང་ནས། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་རགས་པ་
ཞི་བས་ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་བདུན་ཡོད་དེ། རྟེན་གང་
ཟག་དང་། སེམས་རྟེན་དང་། ཡིད་བྱེད་གང་གིས། དགག་བྱ་གང་འགོག་པ་དང་། རོ་བོ་དང་། ཏུས་རི་
ཅམ་དང་། ཁམས་གང་དུ་བྱེད་པ་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཞིའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སོགས་
བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རོ་བོ་འདྲོད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཐལ་འགྱུར་བ་དག་གིས་མདོ་སྤེ་ས་བརྩ་
པར་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཆོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ལ་འདྲོད།
འཕགས་སེང་གཉིས་འགོག་པ་ཆོར་འདུ་རགས་པ་ཞི་བའི་མཉམ་བཞག་ལ་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་དུ་
འདྲོད་པ་ལྟར་སྟོམས་འཇུག་ཀྱང་རུང་ལ། ཡུལ་ལྡན་མིན་ཡང་བཞེད། མདོ་སེམས་གཉིས་དེ་ཏུས་
སེམས་ཡོད་ཀྱང་འགོག་སྟོམས་ནི་འཇུག་ཤེས་ཀྱི་ཆོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པའི་ལྡན་མིན་དུ་ས་སྤེ་
དང་སྔོན་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྷག་མ་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཅོད་སྒྲོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་དང་པོ་ནས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། དེ་ས་རྒྱག་པ་མ་ཐོབ་པར་དུ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། ཤེས་རབ་
གནས་པའི་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འགོག་པའི་སྟོམས་
འཇུག་དུས་སྤང་དུ་གཅིག་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་ས་བརྩུ་བ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་རྒྱག་པ་ཡན་ཆད་དུ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེད་གྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་
སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ལ་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། འདི་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་
བ་ལ་ནི་ས་རྒྱག་པ་ཡན་ཆད་དུ་ཐོབ། ཅེས་དང་། ཀུན་བརྩུས་དར་རྒྱུག་ལས། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་
སོང་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་ས་རྒྱག་པ་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་ ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་
ཁྲབ་སྟེ། ཡུལ་ཅན་ཁྲད་པར་བ་ཡུན་སྤང་དུའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་
བརྩུ་བའི་མདོ་ལས། ས་རྒྱག་པ་ཡན་ཆད་དུ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་སྟེ་ས་བདུན་
པར་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་དང་སྐྱད་ཅིག་ལ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱིས་ཞག་བདུན་ལས་ལྷག་འགོག་པར་སྟོམས་པར་
འཇུག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལས་ལྷག་ཞུགས་ན་གཞན་དོན་རྒྱུན་ཆད་འགོ་བའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། མདོ་ཉི་མའི་སྟོང་པོ་ལས། ཞག་བདུན་ལས་ལྷག་པར་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ན་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྟོན་པ་ལས་དམན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་
སྟེ། ཉན་རང་ལྟར་རང་དོན་དུ་ཞི་བདེས་ཞུགས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་དམན་པ་སྟེ་བལ་བར་
འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྟུང་པས་ཤེས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་ལྟར་མིན་ཡིན་
པར་ཐལ། མདོ་དང་ཀུན་བརྩུས་སུ་ལྟན་མིན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། བྱུང་མཐའ་དང་
ཁྲུངས་གཏན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟེ། །

ལྷ་པ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། སྤྱོད་པའི་ལམ་ལ་སོགས་བྱང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་པའི་ལམ་ལ་
བཞི་ཡོད་དེ། ཆོས་བཟོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཤེས་རྣམ་བཤེན་བཞིའི་སྒྲོན་ས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དྲུག་པ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། སངས་རྒྱུ་ཉིད་གྱི་ལམ་ལ་སོགས་བྱང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སངས་
རྒྱུ་ཁོ་ནར་བཟོད་པའི་ལམ་ལ་བཅུ་ཡོད་དེ། དེ་འདྲ་སྤྱིན་སོགས་པར་ཕྱིན་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྤྲུལ་པ།

མ་དུལ་ཆེར་དང་ཉོན་མོངས་བྲི་ངན་བྲལ། །

སྒྲུག་བསམ་དག་པའི་རིན་ཆེན་ས་དོལ་ནས། །

ཆད་བྱང་སྤིང་ཞིའི་འདོད་དགུ་ཀུན་སྦྲེར་བའི། །

ལམ་ཤེས་རྣམ་སད་ཡོངས་འདྲའི་ལྷོན་ཤིང་མཆར། །

ལེགས་བཤད་རང་རང་སྒོ་མ་ཐུན་རིན་ཆེན་གྱི། །སྤྱོད་ཆོག་རྒྱུ་འབྱུངས་ཁེངས་བྲལ་འདུན་
པའི་ཤིང་། །རིན་ཆེན་ཀུན་ལས་བྱུ་བ་ཀྱང་མཉེན་ལྷུག་ཅན། །འཛིག་ཏེན་དོན་བྱུ་བ་སྤྱི་བྱེད་སྒྲན་
འབར། །ཞེས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་སྤྱི་བཅད་པའོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱུ་བཤད་དང་། དོན་བསྟུ་བ་
གསུམ། དང་པོ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕྱལ་དུ་
བྱང་བའི་ཕྱིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གཅིག་ཕུ་ཁོ་ན། ཞེས་བྱང་། འཕྲོས་སྒྲོར་མཐའ་དབྱང་པ་
གསུམ། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། པར་ཕྱིན་འདི་ནི་སྒྲོབས་བཅུའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ནས། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་རོའི་བར་མདོ་བདུན་གྱིས་བཤད་པ་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་འདི་བྱང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ལ་རྣམ་པ་སོ་དགུ་ཡོད་དེ། སྒྲོབས་བཅུ། མི་འཛིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི།

སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུག་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རྒྱུ་རང་གི་ཤེས་
རྒྱུ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་པའི་བར་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། མཐའ་དབྱུང་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཐའ་གྱི་རྒྱུ་པ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་
པས་བྱུང་བེད་ན། འོ་ན། རི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཐའ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་རྟོགས་
རིགས་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཐའ་གྱི་རྒྱུ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ལ་དོན་རྒྱུ་དང་ཤེས་རྒྱུ་གཉིས་ཡོད་པས་ཤེས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་
བཤད་ལས། ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱུ་གྱི་རྒྱུ་གྱི་རི་ལྟ་བུ་མཐའ་པའི་ཡེ་ཤེས་
དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་སེམས་
ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སངས་རྒྱུ་ས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་དེ་
གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་བར། གུན་མཐའ་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ཁ་ཅིག །འདིའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་དེ་རྒྱུ་མཐའ་གྱི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་པ་སོ་
དགའི་གཅིག་ལ་འདྲེན་བེད་ན། སངས་འཕགས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་བཞིན་
ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་བཤད་ལས། སངས་རྒྱུ་གྱི་སྤྱགས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་
ཅན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཐའ་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱུ་མ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པའི་
རྒྱུ་མཐའ་གྱི་རྒྱུ་པ་དེ། སྤྱོད་མོང་པའི་རྒྱུ་མཐའ་གྱི་རྒྱུ་པའི་མཆན་ཉིད། རང་གི་རིགས་འདྲ་
སྤྱུ་མ་མཆན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུ་ལ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཐའ་གྱི་རྒྱུ་པ་དེ། སྤྱོད་མོང་
མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཐའ་གྱི་རྒྱུ་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་འཛོག་བེད་ན། འོ་ན། གནས་དང་གནས་མིན་
མཐའ་པའི་སྟོབས་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་མོང་པའི་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་

རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་འཕགས་པ་འོག་མ་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་ཉེར་ལེན་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྟོབས་བརྩུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཆོས་ཅན། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་མཆོན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་ཐལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་སོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཅ་བར། སུམ་ཅུ་ཅ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱི་སྟེ། ཉི་སྤང་ལས། དེ་ལྟར་ན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བརྩུ་དང་། བཞི་དང་། བཞི་དང་། བཅོ་བརྒྱུད་དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་སྟེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ལམ་ལ་བཞེན་པའི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་དགུར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་ས་དགུ་བ་ནས་ཐོབ་པའི་བྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་སྟོབས་བརྩུ་ཏེ། །ས་དེ་ལེགས་པའི་སྟོབས་ལོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཐུན་གྱི་ཡང་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་འདྲེས་པ་ལ་ལྟའི་དབང་པོའི་རྩོད་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་དེ། འདིར་བསྟན་སྟོབས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོབས་བརྩུ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། འདིར་བསྟན་སྟོབས་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་བ་ཁས། འདོད་ན་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་སྤངས་ཟེན་པའི་རྣམ་མཁུན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ང་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཛོན་པར་རྩོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལ་ཆོས་མ་ཐུན་གྱི་གྲོལ་བ་མེད་པས་མི་འཛིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་

ཐུག་དེ། འདིར་བསྟན་མི་འདིགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སུ་
 གྱུར་པའི་བླ་བ་ཉིད་བཞག་བཞི་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་མི་འདིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་
 དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་
 རྣམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 འཆད་བྱ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོབས་པ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་མཁུན་པ་དེ། སོ་སོ་ཡང་
 དག་རིག་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གཞི་
 ཤེས་དང་། ཕྱི་དོན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་
 ཡིན་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
 རྒྱུ། བདེན་གཉིས་ལས། མཁུན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་། ཤེས་བྱའི་དགྲིལ་འཁོར་ཀྱན་ཁྱབ་
 ཅན། ཤེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ།
 ཐུན་མོང་གི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
 ན་རེ། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁུན་པ། རང་བྱུང་གི་རྣམ་
 པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། རང་བྱུང་གི་རྣམ་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་དང་རང་
 བྱུང་གཉིས། ཤེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་མཐར་ཐུག་པའི་མཁུན་པ་དེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་
 མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་
 ཕྱིར། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

རང་ལུགས་ལ། རང་གི་སྤྱི་ཆོན་མཆན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་
 བཞག་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁུན་པ་དེ། ཐུན་མོང་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་

ན། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སོ་བདུན་དང་ཉིད་བདུན་ལྟ་བུ། རང་གི་སྤྲེ་ཚན་མཚན་ཉིད་པ་
འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁུན་པ་དེ། ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད། ཐུན་མོང་བ་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་དོན་རང་གི་སྤྲེ་ཚན་
མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཆ་ནས་འཛོགས་དབྱེ་ན། སྟོབས་
བརྒྱ་མི་འཛིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་
བརྒྱད། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རྣམ། རང་བྱུང་གི་ཤེས་རྣམ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་དང་སྤྲེ་
ཚན་བདུན་ཡོད། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་རྟོགས་ལ། མི་མཐུན་སྤྱོད་ཤེས་ལས་རྒྱལ་
ཞིང་། དེ་དག་གིས་བརྩི་མི་རྒྱས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཁུན་པ་དེ། སྟོབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། སྤྱོད་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་དག་ཀྱང་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཤེས་ཐམས་ཅད་
ལས་རྒྱལ་ཞིང་དེ་དག་གིས་མི་རྩི་བས་སྟོབས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་། དབྱེ་ན། བརྒྱ་ཡོད་དེ།
འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་གནས་དང་གནས་མིན་པ་དང་། གནས། སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་། ཞེས་སོ། །

འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་མི་འཛིགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཐར་
ཐུག་པའི་མཁུན་པ་དེ། མི་འཛིགས་པའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རང་དོན་ཐུན་ཚོགས་ཀྱི་
གཉིས་དང་། གཞན་དོན་ཐུན་ཚོགས་ཀྱི་གཉིས་དང་བཞི་ཡོད། འགྲེལ་བ་ལས། ང་ནི་སངས་རྒྱས་
སོ་ཞེས་བདག་ཉིད་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་བྱུང་། འཆད་བྱ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་སྟོབས་
པ་སོ་སོར་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མདོན་སྤུ་གཟིགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཐར་ཐུག་
གི་ལམ་དེ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཆོས་དང་། དོན་དང་། དེས་
ཆོག་དང་། སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ཡོད་དེ། འགྲེལ་བ་ལས། རྣམ་གྲངས་དང་ཆོས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད། སོགས་བྱུང་། རང་གི་སྤྲེ་ཚན་མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མ་དང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མ་འདྲེས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་མཁུན་པ་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་

པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་བྱུག་
 གྱོད་པ་མ་འདྲེས་པ་བྱུག་ འཕྲིན་ལས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་དང་བཅོ་
 བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་
 རྣམ་པ་དག་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྦྲར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དངོས་བསྟན་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
 ཀྱི་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་འདྲིར་མཁུན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པའི་
 རང་བྱུང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བསྐྱར་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ། རང་བྱུང་གི་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས། ཉེར་འཁོར་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ། །ང་ལ་སློབ་དཔོན་སྤྱུ་ཡང་མེད། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདྲིའི་རང་བྱུང་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་དང་། ཡུལ་ཅན་ཡེ་
 ཤེས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། རང་བྱུང་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་།
 སྤྱིད་པ་ཐ་མ་བས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་འདྲིར་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བསྐྱར་བའི་རང་བྱུང་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 རྩབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་
 པས་འདྲིར་གཉིས་པ་བརྒྱད་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པར་
 མངོན་སྤྱད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁུན་པ་དེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་
 རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཚིང་སྟོང་ལ་ཁ་ཅིག །རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། རང་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་རྒྱལ་དུ་བྱུང་བར་ཐལ། རང་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། རང་
བྱུང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་
ཅད་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། འོ་
ན། ཡང་དག་པར་སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་ཐལ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོབས་བཙུ་པོ་དེ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་
མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་འཛོམས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འཛོམས་པ་ལ་ལྟའི་
དབང་པོའི་དོ་རྩེ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཉ། རྒྱུད་ཁྲ་མ་ལས། སྟོབས་ནམས་མ་རིག་སྒྲིབ་ལ་དོ་རྩེ་
བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་ལས། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་
བ་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་
པ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་བྱེ་སྤྱའི་བཙུན་པ་ཆོས་སྐྱོབ་དངོས་པོ་གཞན་དུ་
འགྱུར་བ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཉ། དེས་སྤྱ་གུ་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟར་བ་དང་། ད་ལྟར་བ་ནས་འདས་པར་
འཇུག་པ་ན། མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་འདོར་གྱི་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་རྣམ་མི་
འདོར་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གསེར་གྱི་སྟོད་བཙེམ་ནས་རྒྱན་བྱེད་པ་ན་དབྱེབས་འདོར་
ཀྱང་ཁ་དོག་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། བཙུན་པ་དབྱེད་སྟོགས་ནི་མཆན་ཉིད་འགྱུར་བ་
སྤྱོད་པ་ཡིན་ཉ། དེས་དུས་རེ་རེ་ཡང་དུས་གསུམ་ཀའི་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་ཀྱང་གང་ཤས་ཆེ་བའི་སྟོ་
ནས་འཛོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། བཙུན་པ་དབྱེག་བཤེས་ནི་གནས་སྐབས་འགྱུར་བ་སྤྱོད་པ་ཡིན་
ཉ། རྒྱ་གུ་སོགས་དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་མ་འོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སོ་སོར་ཕྱིན་པ་
མ་འོངས་པ་ལ་སོགས་པར་འཛོག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། བཙུན་པ་སངས་རྒྱས་ལྟ་རང་བཞིན་
གཞན་འགྱུར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཉ། བྱད་མེད་གཅིག་ལྟོས་ས་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་དང་བྱ་མོར་བརྫོད་

བ་ལྟར་དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་ལྷ་མ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་འོངས་པ་དང་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་ནས་འདས་པར་
འཛོག་ཅེས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། རྣམ་བཞི་དངོས་དང་མཚན་ཉིད་དང་། གནས་
སྐབས་གཞན་གཞན་འགྱུར་ཞེས་བྲ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེ་བཞི་མི་འཐད་པར་ཐལ། དང་
པོ་གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དང་། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་འཆོལ་བའི་སྟོན་དང་། གསུམ་པ་ལ་བྱ་བ་
བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་མེད་པའི་སྟོན་དང་། བཞི་པ་ལ་དུས་འཆོལ་བའི་སྟོན་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་བཞི་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདས་མ་འོངས་དུས་སྟུ་གཤེད་པོ་ཡོད་ན་སྟུ་གུ་
ཞིག་པ་དང་སྟེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཛོད་ལས། སྟེས་ལ་འགག་པ་འདས་པའི་
མཚན་ཉིད། སྟེ་བའི་སྟུ་ཡོད་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། སྟེས་ལ་མ་འགག་པ་ད་
ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། དུས་གསུམ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་ད་ལྟར་བ་ཡིན་མི་དགོས་
པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། འདས་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདས་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
སོགས་དང་། རྒྱལ་པོ་སྤང་དར་འདས་པ་དང་། ལྷ་ལུང་དཔལ་རྡོར་གྱིས་བསད་པ་ཡིན་ཟེར། མང་
བཀུར་བ་འདས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དུང་མ་འོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདས་དང་མ་འོངས་
བཛོད་བྱ་མིན། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མང་པོས་བཀུར་བ་བྱུང་བར་
གྱུར་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དུང་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པ་སྟོན་པ་ན། མཛོན་པ་ལས། རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་སོགས་ལྟར་སྤང་མང་པོ་སྦྱེའོ། འོ་ན། འདས་པ་ཆོས་ཅན། འདས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་
ཐལ། འདས་པ་དང་འབྲས་བུའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲིམ་པ་ཁས། འཁོར་གསུམ་ཡང་
ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་ཐ་དད་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། སྤང་དར་མ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། གསལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། ལྷ་ལུང་དཔལ་རྡོར་གྱིས་མེད་པར་བྱས་པའི་
 ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། འཁོར་སྐྱར་དུང་ཆོས་ཅན། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་
 འོངས་པ་དང་འཁོར་སྐྱར་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་པར་ཐལ།
 འཁོར་སྐྱར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་འོངས་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། གཞན་ཡང་། དུས་གསུམ་འཛོག་ཆེ་སྟུ་གུ་ལྟ་བུ་རང་གི་
 དུས་ལ་ལྟོས་ནས་འདས་མ་འོངས་ཅི་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དུས་ཀྱི་དགག་སྐྱབ་བྱེད་མཁན་གྱི་
 བརྗོད་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མང་བཀུར་དང་འཁོར་སྐྱར་དུང་འདས་མ་འོངས་སུ་
 འཛོག་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། སྟུ་གུ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་མིན་
 བེ་སྟུ་གུའི་རང་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་ཅི་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། དུས་ཀྱི་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་
 དེའི་ངག་བརྗོད་བཞིན་པའི་དུས་ན་སྟུ་གུ་མེད་པས་སྟུ་གུ་ད་ལྟར་བ་མ་ཡིན་པར་འཛོག་པ་མིན་ཏེ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རོན་འདི་ལྟར་མ་གོ་ནས། ད་ལྟོ་ལྷ་ཆོག་སྐྱེས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །འདས་པ་ལ་ཞིག་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་མ་སྐྱེས་པས་བྱབ་པར་ཁས་ལེན་
 ཅིང་རྒྱ་སྐྱར་ཡོད་དང་། འབྲས་བུ་ཕྱིས་འབྱུང་དུ་འདོད་བཞིན་དུ་སྐྱད་ཅིག་སྟེ་མ་ནམས་འདས་པ་
 དང་སྐྱད་ཅིག་ཕྱི་མ་ནམས་མ་འོངས་པར་སྐྱབ་བ་ནི་ནང་འགལ་ཏེ། འོ་ན། བྱམ་པ་སྐྱད་ཅིག་ཐོག་
 མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། ཞིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱམ་པའི་སྐྱད་ཅིག་སྟེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་
 སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་རང་དུས་ཆ་གསུམ་ཡོད་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན་འཕྲུང་བ་ལས། རི་སྤྱོད་སྐྱད་ཅིག་མཐའ་ཡོད་པ། དེ་སྤྱོད་ཐོག་མཐའ་དབུས་བརྟགས་
 དགོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་སྟེ། མ་བྱབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་ལ་མ་འགག་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ད་ལྟར་བ་

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པའི་སྐད་ཅིག་གསུམ་གྱི་
 སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲ་བའི་སྐད་ཅིག་གསུམ་པའི་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། མ་སྐྱེས་
 པར་ཐལ། མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པ་སྒྲ་ཕྱི་བར་གསུམ་གྱི་ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྐད་ཅིག་སྒྲ་མའི་འབྲས་བུ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྐྱེས་ལ་འགག་པ་དེ་འདས་
 པའི་མཆན་ཉིད། རྒྱ་ཡོད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་མ་འོངས་པའི་མཆན་ཉིད། སྐྱེས་ལ་མ་འགག་པ་དེ་ད་
 ལྟར་བའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། འདས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་བུས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་
 ན་སྐྱེས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཞིག་པ་དང་ཁྱོད་འདས་
 པ་མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། བུམ་པ་མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མེད་དགག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་འོངས་པ་མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྒྲ་ཡོད་འདས་པའི་མཆན་ཉིད། ཕྱིས་འབྱུང་མ་འོངས་པའི་མཆན་
 ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། རྒྱ་ལ་འདས་པས་བྱབ་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་མ་འོངས་པས་བྱབ་པར་ཐལ།
 མཆན་ཉིད་གཉིས་འཐད་པ་གང་ཞིག་རྒྱ་སྒྲ་ཡོད་དང་འབྲས་བུ་ཕྱིས་འབྱུང་ཡང་ཡིན་པ་དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ད་ལྟར་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་དངོས་པོ་ཡིན་ན་
 ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པས་བྱབ་ཟེར་ན། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བའི་དུས་ཡིན་ན་དེ་འཇིག་པ་དང་གནས་པའི་དུས་ཡིན་པས་བྱབ་
 པར་ཐལ། དེ་གསུམ་དུས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་གྲུའི་དངོས་རྒྱུའི་དུས་ཆོས་ཅན། ལྷ་གྲུའི་

གནས་དུས་དང་འཛིག་དུས་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་གྲུའི་སྐྱེ་བའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གི་དངོས་རྒྱུའི་དུས་དང་རང་དུས་གང་རུང་དུ་སྐྱེ། རང་དུས་སུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རང་དུས་སུ་རང་གི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། ལྷ་གྲུའི་དངོས་རྒྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་ལྷ་གྲུ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་ལྷ་གྲུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་དེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲུག་པ་ལས། སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་སྐྱེ་ལ་ཕྱོགས་པས་ཡོད་མིན་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་དངོས་པོ་ལ་རང་གི་སྐྱེ་གནས་འཛིག་པའི་དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་གྲུབ་པས་མ་འབྲུག་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ལ་རང་གི་སྐྱེ་གནས་འཛིག་པའི་དུས་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་གྲུབ་པས་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་ལ་རང་གི་དངོས་རྒྱུའི་དུས་དེ་རང་གི་སྐྱེ་དུས་དང་། རང་གྲུབ་པའི་དུས་དེ་རང་གི་གནས་དུས་དང་། རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་དེ་རང་གི་འཛིག་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རང་དུས་སྐྱེ་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དུས་སུ་སྐྱེས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་དུས་དང་རང་གི་གནས་དུས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་འགག་དུས་དང་རང་གི་འཛིག་དུས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འཛིག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དེ་འཛིག་དུས་ལ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། སྐྱོས་པས་ཆོག་གོ། །བརྟེན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ་གལ་ཏེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལས་མི་སྔོན་ཟེར་ན། འོ་ན། འོ་ཆོས་ཅན། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ལས་མི་སྔོན་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲུག་པ་ལས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བཞག་པའི་བགྲང་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲུག་སྟེ། འོ་དང་། ཡོང་བགྲང་དང་། བགྲང་གཞི་དང་། འདོད་བྱེད་རྣམས་ལོའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཆི་མེད་མཛོད་

ལས། ལོ་དང་ཡོང་བགྲང་བགྲང་གཞི་དང་། །འགོ་འོང་དང་ནི་འདོར་བྱེད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་མ་ཐག་དང་ལོ་གྲུབ་མ་ཐག་
 ཏུས་མཉམ་པར་ཁོ་བོས་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། རབ་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་དང་པོའི་ཆེས་གཅིག་གྲུབ་མ་ཐག་
 དང་རབ་བྱུང་གི་ལོ་གྲུབ་མ་ཐག་ཏུས་མི་མཉམ་པར་ཐལ། རབ་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་མ་
 ཐག་དེ་དེ་གྲུབ་ཏུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རབ་བྱུང་གི་ལོ་ཆོས་ཅན། རབ་བྱུང་གི་བཅི་གཞི་རྒྱ་
 བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡུན་རིང་ཐུང་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རབ་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་དང་པོའི་ཆེས་གཅིག་གི་
 ཏུས་ན་ཁྲོད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ལོ་དེ་གྲུབ་ཏུས་དང་འགག་ཏུས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། ལོ་རྫོགས་པ་ལ་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་དགོས་ཤིང་། དེའི་འོག་
 ཏུ་ལོ་དེ་མི་གནས་པས་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གྲུབ་པའི་ཏུས་ལས་ཏུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པའི་
 རྒྱུད་ཅིག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། ཏུས་གསུམ་དང་། དེ་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་དོགས་གཅོད་གཉིས། སྦྱེས་ཟེན་སྦྲར་
 འགག་པའི་ཆ་དེ། འདས་པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ལྷ་གྲ་འདས་པ་ལྷ་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་བཟང་མིག་
 འབྱེད་ལས། རྒྱ་ལས་སྦྱེས་ཟེན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་སྦྲར་ཞིག་པ་དང་། ཞེས་དང་། རིགས་རྒྱུན་
 དང་སྟེ་བདུན་རྒྱུན་ལས་སོ། །ཆོས་དེའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་ཏུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་སྦྱེ་བའི་ཆ་དེ། མ་
 འོངས་པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ལྷ་གྲ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་མ་ཆང་བས་མ་སྦྱེས་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ད་ལྟ་དངོས་པོ་དེ་མ་སྦྱེས་པ་དང་།
 ཞེས་སོ། །སྦྱེས་པ་དང་མ་ཞིག་པའི་གཞི་མ་ཐུན་དེ་ད་ལྟར་བའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ལྷ་གྲ་ལྷ་
 བྱ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། སྦྱེས་ལ་མ་འགག་པ། ཞེས་སོ། །ཏུས་གསུམ་སོ་སོའི་
 མཆན་ཉིད་དེ་ལྟར་འདོད་པ་དང་། འདས་མ་འོངས་གཉིས་མེད་དགག་དང་། དངོས་མེད་ཏུ་འདོད་པ་
 ལ་མདོ་སེམས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གསུམ་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། ཏུས་

གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟར་དུ་འདོད་པ་དང་། འདས་མ་འོངས་ཡིན་ན་དངོས་པོར་མེད་པས་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་པ་ལ་མདོ་སྟེ་བ་དང་སེམས་ཅན་པ་དང་དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གསུམ་ཀ་ཁྲད་པར་མེད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་གྱི་ནམ་མཁུན་གྱིས་དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་ཏེ། སྐད་ཅིག་གིས་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཚུལ་མངོན་སུམ་དུ་མཁུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདས་པའི་བྱང་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུས་དེ་དང་དེར་བྱང་ཚུལ་ད་ལྟ་སྐད་ཅིག་ལ་མཁུན་ཀྱང་ད་ལྟར་བྱང་བར་མཁུན་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ལ་འང་འབྲ་བས་དུས་གསུམ་མ་འབྲེས་པར་མཁུན་པ་དང་། ཅིག་ཅར་མཁུན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅོད་སྟོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། མང་བཀྲར་བ་འདས་པའི་མི་ཡིན་པར་ཐལ། འདས་པའི་མི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདས་པའི་མི་བློ་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ནི་བློ་མཁན་དེའི་དུས་སུ་འདས་པ་བློ་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་ཅན་གྱིས་འདས་པར་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སང་ཉིན་ཆོས་ཅན། འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གནངས་དུས་དེ་ལྟར་བློ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་གསུམ། ཨེ་ཤེས། ཡང་ཁ་ཅིག །བྱམ་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱམ་པ་འདས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱམ་པ་ཞིག་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཞིག་ཆ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱམ་པའི་དུས་སུ་འདས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱམ་པ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཁྱོད་བྱམ་པའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་བྱམ་པ་ཐལ་ཟེན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུན་དབང་གིས་དུས་དེར་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱམ་པ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱམ་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུན་གྱིས་དུས་དེར་བྱམ་པ་མ་བྱུང་བའི་ཆ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྐྱེ། འདོད་ན། ཁྱོད་བྱམ་པའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱམ་པ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འང་འགལ་བྱུང་སྟེ། བྱམ་པའི་དུས་སུ་དེ་ཐལ་ཟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་པལ་ཆེར་གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་འཛོག་ལ་སོ་སོའི་ཡིན་པ་མེད་ཟེར་

བ་མཆོན་སྐྱོར་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས་མོངས་པའི་དབང་ཕྱུག་གི་ཉགས་ཡིན་ནོ། །ཆོག་འཕྲི་མ་བྲིས་ཏེ་
ཤེས་སྒྲ། བྱང་བྲས་ཆད་རྒྱ་ལས་སྦྲེས་པ་ལ་བྱེད་མི་དགོས་ཏེ། གཞི་བྱ་བ་ན་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པས་
བྲབ་པའི་བྱིར་སོགས་བྱ།

ཅ་བའི་དོན་བསྟུ་ནི། འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱེ་བྲག་གིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་
དག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་བྱང་། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་གྲངས་པའི་ཟག་བཅས་
ཡིན་ན་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་བྲབ་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་པའི་ཟག་མེད་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཡིན་པས་
བྲབ་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། ཟེག་ཆེན་མཐོང་ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་
ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་གྲངས་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོངས་སྤང་བྱའི་གཙོ་
བོར་མི་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྲབ་སྟེ། དེ་གཙོ་བོར་མི་སྤོང་བས་དེ་དང་
བཅས་པར་བཤད་པའི་བྱིར། ཉི་སྤང་ལས། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཟག་པ་དང་བཅས་པས་ཟག་པ་དང་བཅས་
པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྲབ་སྟེ། དེ་ཆེན་འཕྲེང་བ་
ལས། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྤོང་རྗེ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྤིང་མཆོམས་སྒྲོར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་
གནད་གཅིག་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལས་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱུན་
ཞུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོངས་སྤོང་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཆོས་ཅན། ཟག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་གྲངས་
པའི་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉན་སྒྲིབ་གཙོ་བོར་སྤོང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྲབ་
སྟེ། དེ་གཙོ་བོར་སྤོང་བ་ལ་དེའི་ཟག་མེད་དུ་བཞག་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། སོ་སྦྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆགས་
མེད་བཞིན། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཉན་ཐོངས་རྣམས་མདའི་དུག་དང་འདྲ་བར་སྤོང་བའི་བྱིར་ཟག་
མེད་དོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་བྱིར་
ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རང་ལུགས་ལ་ཉན་རང་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་རྣམས་རྣམ་གྲངས་

ཀྱི་ཟག་མེད་དང་། བྱང་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་རྣམས་གྲངས་ཀྱི་ཟག་བཅས་དང་། སངས་འཕགས་
རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་རྣམས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཟག་མེད་ཡིན་ནོ། །

སྒྲིབ་པ་

འཛིག་རྟེན་སྐྱེ་དགའི་བདེ་སྐྱིད་མེ་ཉིག་ཆ་ལ། །

རབ་ཏུ་སྒྲུང་བར་བྱེད་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི། །

ཉི་མ་ཐེག་གསུམ་མངོན་རྟོགས་འོད་སྒྲོས་པས། །

སྐྱེ་བ་གཉིས་ཐུན་བསལ་སྐྱེ་འཕགས་དགའ་བདེ་རྒྱས། །

སེམས་ཀྱི་ཕྱག་པ་ཆོས་མིན་སྟོགས་སུ་བསྟན། །འཁོར་བའི་བག་ཆགས་སྐྱུལ་གདུག་མ་
མཐོང་བར། །གཏི་ཐུག་ཐེབ་པོར་གཉིད་པའི་བླན་པོ་དག །བསམ་ན་སྟོང་རྗེ་མི་སྐྱེ་དེ་སུ་ཞིག །ཅེས་
བའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་བདེན་འཛིན་དངོས་སུ་འཛོམས་བྱེད་སྟོར་བ་བཤད་པ་ལ། རྟེན་ཀྱི་གང་ཟག་དང་།
སྟོར་བ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཅུ་བར། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། །སོགས་ཅུ་
འགྲེལ་བྱུང་། འཕྲོས་སྟོར་མཐའ་དབྱེད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དུམ་བར་བ་ལས། ཤེས་ཕྱིན་འདི་
རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་གི་ན་ལམ་དུ་གྲགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གྱང་སྟོན་རྒྱལ་བ་
ལ་བསྟེན་བཀུར་བ་བྱས་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་མང་པོ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བ་དང་།
དེས་པ་དང་། དེ་དུས་སྐྱིན་སོགས་ལ་སྐྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་ཆོག་ཉན་པ་དང་། བསམ་
པ་དང་། བསྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་སྟོན་དུ་གསུངས་པའི། དང་པོ་འཆད་པར། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལ་
སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། གྱི་མ་གཉིས་འཆད་པར། སངས་རྒྱུས་བསྟེན་དང་ཀུན་འཛི་
དང་། །སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། སྟོར་བ་ནི། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དབང་ནོན་

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་གསུམ་གྱི་སྡོད་རུ་རུང་སྟེ། སྡོན་སངས་རྒྱས་མང་
པོ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བ་དང་། དུམ་དོན་ངེས་བ་དང་། ཕྱིན་བྱག་ཉམས་སུ་སྒྲངས་བ་སྟེ་བ་དུ་མར་
བྱས་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཡིན་ན་
ཤེར་ཕྱིན་སྡོན་པའི་སྡོད་རུང་གིས་བྱབ་ཐེར་ན། ཉན་ཐོས་སྟེ་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་བ་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤར་བཤད་པའི་
དམན་སྟོབ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལ་སྤང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་སྒྲ་མ་ལས། ཆོས་ལ་ཁོང་ཁོ་བདག་ལྟ་དང་། ་ནས། རང་བྱུང་ནམས་ཀྱི་སྟོབ་ནམ་
བཞི། ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་གནས་མ་བྱ་པའི་བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱང་ཁེགས། ཡང་
ཁ་ཅིག ་ཤེར་ཕྱིན་ཉན་པའི་སྡོད་རུང་ལ་བསམ་སྒྲུབ་གྱི་སྡོད་རུང་གིས་བྱབ་ཐེར་ན། སྡོན་སྒྲ་མ་
དང་སངས་རྒྱས་དུ་མ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ལ། དུམ་དོན་ངེས་བ་སོགས་བྱེད་མ་སྟོང་བའི་གང་
ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱབ་བ་ཁས། ཉགས་བྱབ་སྟེ། ཅ་བར། འདི་མཉན་བ་
ཡི་སྡོད་ཡིན་ནོ། ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གང་ཟག་དེ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར།
བྱབ་སྟེ། ཅ་བར། སངས་རྒྱས་བསྟེན་དང་ཀུན་འདི་དང་། ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་
ཀྱང་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕྱི་ནང་གི་བཤེས་གཉེན་གཉིས་དང་
ལྷན་པའི་བྱང་སེམས་དེ། འདིར་བསྟན་སྟོར་བ་བསྟོམ་པའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གི་མཆན་ཉིད་ཐེར་
ན། གཞུང་སྡེ་མའི་བསྟན་དོན་ཕལ་པའི་སེམས་ཅམ་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་བ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱབ་སྟེ། སེམས་ཅམ་པར་གྱུར་པའི་ཤེར་མདོའི་གདུལ་བྱ་ཕལ་བ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་བ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་
བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོར་བ་བསྟོམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་

ཅིག ། ཡུམ་ཉན་པའི་སྒྲོན་ཡིན་ན། དེ་ཉན་པའི་སྒྲོན་རུང་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། སྒྲོན་སངས་རྒྱས་
 སོགས་ལ་མ་བསྟེན་པར་གཞི་ལེས་སྒྲོར་ཙམ་ཉན་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བད་དཀར་ལས། མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་གྲུར། ། བྱང་ཚུབ་དམ་
 བ་ཡང་དག་བསྐྱབས་པར་བགྱི། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་མཆོན་ཉིད་མི་
 ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྒྲུང་ལས། རི་སྐད་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་ལས་བསྐྱོག་པ་མི་མོས་བ་དང་སྒྲོང་
 བར་བྱེད་པའི་རྒྱས་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ། སྒྲོར་བའི་སྒྲོན་རུང་ལ་དེ་གསུམ་
 ཀ་བྱས་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲོར་བའི་གདུལ་བྱ་བཞི་སོ་སོར་འཐེན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ཉན་པའི་སྒྲོན་གསུམ་དང་བསམ་སྒྲོམ་གྱི་སྒྲོན་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉི་སྒྲུང་ལས།
 དེ་ལ་སྒྲོར་བ་པོ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཉན་
 པ། ལེན་པ། འཛིན་པ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། སྒྲོན་སངས་རྒྱས་བསྟེན་པ་དང་། དེ་ལས་དགེ་ཙམ་བསྐྱབས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟེན་པ་གསུམ་ཆང་བའི་སྐབས་འདིར་བསྟེན་པའི་གདུལ་བྱ་དེ།
 སྐབས་འདིར་བསྟེན་པའི་ཡུམ་ཉན་པའི་སྒྲོན་རུང་གང་ཟག་གི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ལམ་ཁྱགས་
 དང་ལམ་མ་ཁྱགས་རིགས་ཅན་གསུམ་སོགས་ཡོད་དེ། འདི་ལམ་མ་ཁྱགས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 ཡུམ་ལས། ཤེར་ཕྱིན་འདི་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་དག་གི་རྣ་ལམ་དུ་གྲགས་པ་དེ་
 དག་ཀྱང་སྒྲོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བ་བྱས་པའོ། ། ཞེས་གཞན་འདྲ་བ་ལ། གང་གི་རྣ་ལམ་
 དུ་གྲགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའོ། ། གང་གི་རྣ་ལམ་དུ་
 གྲགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ལམ་མ་ཁྱགས་ནས་མཐེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་དགོས་པ་
 སྒྲར་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ལམ་གྱི་སྐབས་ཁོ་ནར་སྒྲོར་བ་འཁྱལ་བ་ཆེ་ཤོས་སོ། ། ཁྱད་པར་དེ་

གསུམ་ལྟན་པའི་བྱང་སེམས་དེ། སྐབས་འདིའི་ཡུམ་ཉན་པའི་སྟོང་རུང་གི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཆན་
ཉིད། འགྲེལ་པ་ལས། ཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་སྟོར་བ་པོ། ཞེས་སོ། །དེ་རེ་རེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ།
སངས་རྒྱུ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བ་དང་། རོན་འདྲི་བ་དང་། སྤྱིན་སོགས་བཅུ་སྟུང་བ་དང་། དག་བའི་
བཤེས་གཉེན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་བཞིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཉན་པ་དང་། ཆོག་འཛིན་པ་
དང་། རོན་མི་བརྗེད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོང་རུང་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཐོག་
མཐའ་གཉིས་བཞི་ཀ་ལ་ཆང་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ལ་སྤྱིར།
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། སྤྱིར་ཞེས་པ་སྟོར་བ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ཡོད་
པར་སྟོན་པའོ། །ཞེས་དང་། གསེར་འབྲེང་ལས། བཞི་ཀ་ཡང་ཐེག་ཆེན་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་
གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་རྣམས་ནིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། དག་
བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱངས་པ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཡང་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། ཚོད་སྟོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡུམ་ཉན་པའི་སྟོང་རུང་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་བར་
ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། མཆན་
གཞི་ཡིན་ཅུ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་མ་བྱས་པར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་རྒྱུད་
ལ་མི་སྟེ་བའི་བྱིར།

ལམ་ནས་རྩི་སྟེང་པའི་ལྷག་མཐོང་ཡོད། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་ཡོད་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ལྷག་མཐོང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཞི་གནས་མཆོན་ཉིད་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
བཞིན་པའི་དུས་ཉིད་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔྱོད་པ་དང་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་
ཆོགས་ལམ་ན་ཡང་ཡོད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་དེ། དེ་འདྲ་བའི་བདེན་
སྟོང་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་ཐོབ་སྟེང་གི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ།
འདིར་བསྟན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྱུར་བའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་སྒྱུར་ལམ་
པའི་རྒྱད་ཀྱི་གནས་པ་བཀག་པའི་སྒྱུར་བ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་བྱུང་སྟེ། གནས་པ་བཀག་པའི་སྒྱུར་བ་སོགས་ལྷག་མཐོང་སྒྱུར་ལམ་ནས་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་བྲངས་ཟེན་ཏོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། སོ་སྟེའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བོད་སྔ་མ་རྣམས་ན་དེ། ཉི་ཤུའི་སྔ་མ་ལྟ་སྒྱུར་བའི་རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་
བཅུ་བཞི་ཟེར་ན། འོ་ན། སྒྱུར་བ་སྔ་མ་ལྟའི་གནས་སྐབས་བཅུ་བཞིར་ཐལ་ལོ། །བྱད་པར་མ་བྱེ་
བར་གནས་སྐབས་བཅུ་བཞིར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་
སྒྱུར་བ་ཡང་དེ་ལྟའི་གནས་སྐབས་ལ་སྒྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་སྐྱལ་
ནས་ཤེར་ཕྱིན་སྤངས་ཏེ་རན་སོང་དུ་ཡུན་རིང་བོར་ལྷུང་བས་ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་དུ་བཤད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཉི་ལྔ་ལས། ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པས་ཟེན་པར་འགྱུར་ཏེ་དེར་ངེས་པར་ལྷུང་བས་རྟོགས་པའི་
ཆོས་ཀྱི་སྟོང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེར་མཛོད་ལས། ཐེག་
པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནས། ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་སྤངས་ཏེ་ལོག་
པར་ལྷུང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆོགས་ཆེན་སོས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ །ཆོགས་ལམ་པ་དབང་རྣམ་རྒྱུད་
ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱལ་པ་ཁོ་ནར་སྒྱུར་བ་མི་འཐད་དེ། འདི་དབང་རྒྱལ་

དང་ཆེགས་ཆེན་པོ་གཉིས་དགོས། དབང་རྒྱུ་ལྟར་གྱིས་རྒྱུ་ལྟར་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ཡང་དེ་ལ་དབང་པོ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་རྒྱུ་ལྟར་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་
བྱ་སྟེ། འདི་སྒྲིབ་བཞུགས་པར་ཅན་གྱི་འགལ་ཆེ་སྒྲག་བ་དེ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། འབྲེང་ཆེན་ལས་ཀྱང་རྒྱ་གསུམ་མ་ཚང་བ་སྒྲག་པར་བཞག་པ་དེའི་ཕྱིར། འབྲེང་ཆེན་ལས།
རྒྱ་གསུམ་ལས་བརྒྱུག་བ་ནི། དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱུ་བ་དང་ཡོངས་སུ་མི་འདྲི་བ་དང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་དང་
མི་ལྟན་བ་རྣམས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་དེ། རྒྱ་གསུམ་དང་པོ་ལྟ་ཆེགས་ལས་དང་
བཅོ་ལྟ་སྒྲིབ་ལས་ནས་ས་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་ཟེར་ན། མི་འབྲེང་པར་ཐལ། ཆེགས་ཆེན་ལྟར་རིང་སྒྲིབ་
བ་ཐེག་ཆེན་སྒྲིབ་ལས་དང་མི་མ་ལྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲིབ་ཉིད་ལ་སྒྲག་ནས་སྒྲིབ་བ་གང་
ཞིག ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱོང་སྒྲིབ་ཉིད་ལ་མི་སྒྲག་བ་རྒྱུ་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཟེན། གཉིས་
པ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲིབ་ལས་སྒྲགས་སུ་བཞག་ཟེན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་མི་འབྲེང་པར་ཐལ། སྒྲ་མ་ལྟས་སྒྲིབ་བ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་རྒྱུ་ལྟར་སྟེ། ཕྱི་མ་བཅོ་ལྟ་
སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་རྒྱུ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲིབ་བ་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་ལུས་གཏོན་ལ་
ཕབ་པས་ལུས་ཅན་མཐེན་གསུམ་གྱི་ལུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་རྒྱུ་ལྟར་པའི་ཐབ་དཀའ་ཆད་མེད་ཀྱི་
སྒྲིབ་བ་གསུམ་འབྲུང་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འབྲེང་ཆེན་ལས། གནས་པ་མི་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་བ་ལ་མངོན་པར་
བཅོན་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་ཐབ་བ་ཉིད་དང་། གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ཉིད་དང་།
ཆད་མེད་བ་ཉིད་རྒྱུ་ལྟར་པའི་ཐབ་དཀའ་ཆད་མེད་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆེགས་ཆེན་
གྱི་དེ་ཆེགས་ལས་ན་ཡོད། ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་དེ། ཕྱིར་མི་སྒྲིབ་པའི་དེ། དེས་འབྲུང་གི་དེ། བར་
ཆད་མེད་པའི་དེ་བཞི་སྒྲིབ་ལས་བཞིའི་གནས་སྒྲགས་ན་ཡོད། ལུང་རྒྱུ་ཉེ་བའི་དེ་མཐོང་ལས་ན་
ཡོད། སངས་རྒྱུ་སྒྲིབ་པའི་དེ་མ་དག་ས་བདུན་ན་ཡོད། གཞན་དོན་གྱི་དེ། འཕེལ་འབྱིབ་མེད་
པའི་དེ། ཆོས་ཆོས་མིན་སོགས་མི་མཐོང་པའི་དེ། བསམ་མི་བྱུང་གྱི་དེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་

དེ་ལྟ་ས་བརྒྱད་པ་ན་ཡོད། འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྦྱིན་བྱེད་ཀྱི་དེ་ས་དགུ་པ་ན་ཡོད། ཉེས་སེལ་དག་
པའི་དེ་ས་བརྒྱ་པ་ན་ཡོད། ས་མཆམས་སྦྱོར་བ་ཆོགས་ལམ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། མི་སྐྱལ་པ་ནི་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་དང་ཆོགས་ལམ་པ་
དབང་ཚོན་དང་ཚོད་ནས་ཏེ། ཞེས་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཉིད་དང་འདི་ཅེ་མོ་ནས་ཏེ། ཞེས་དང་།
ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་འདི་བཟོད་པ་ནས། ཞེས་དང་། བར་ཆད་མེད་པ་དང་འདི་ཆོས་མཆོག་
ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཟག་མེད་གསར་བ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྒྱན་ལས། བྱང་རྒྱབ་ལ་ནི་ཉེ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། རྫོགས་
པའི་བྱང་རྒྱབ་ལ་ཉེ་བ་དང་། འདི་མཐོང་ལམ་ནས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་
སྟེ། ལྷུང་བའི་དེ་མདོ་ལས། བྱད་མེད་འདི་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་བཅའ་བར་འབྱུང་རོ། ཞེས་
པ་ནས། བྱང་ཆེན་དེ་དག་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པར་རིག་
པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེའི་ལུང་བསྟན་ས་བརྒྱད་པའི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱད་
ཟླ་མ་ལས། ས་བདུན་རྗེས་འབྲེལ་བྱི་མ་རྣམས། །མངལ་སྐབས་བྱི་མ་དག་དང་མཚུངས། །མངལ་
སྐབས་བྲལ་འབྲེལ་མི་རྟོག་པའི། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་ས་བརྒྱད་པར་གཞོན་ཅུའི་སར་བཤད་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་དུ། གསེར་འབྲེང་ལས། འདི་
ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ཏེ། ཞེས་སོ། །ཅ་ཉགས་བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དོན་གྱི་སྦྱོར་
བ་སོགས་ལྟ་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་གཞན་དོན་ཡོད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལས། རྣམ་ཀུན་
དོན་ཡོད་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ལྟར་གཞན་དོན་བྱེད་
པ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་རྟོགས་པ། ནས། དེ་རྣམས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཅ་ཉགས་ལྟ་ས་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། རིན་པོ་ཆེ་སྦྱིན་པ་དང་འདི་ས་དང་པོ་ནས་
ཡོད་ཀྱང་དགུ་པ་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་བྲུག་པ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས།

རང་ལུགས་ལ། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་པའི་སྒྲིམ་བྱལ་དུ་སྒྲིམ་པའི་ཆ་ནས་བཞག་
པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་
ན་ཉི་ཤུ་ཡོད། དང་པོ་ལྔ་ཚོགས་ལམ་ཚུང་དུ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དང་། ལྔ་ག་པ་ཚོགས་ལམ་ཚུང་
དུ་ནས་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་བར་དང་། བཅུ་བཞིའི་ས་མཆོམས་རྒྱན་སྣང་ལྟར་གསེར་འབྲེང་
ལས་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

ཚྱུང་སྒྲིམ་ལ་ཁོན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་ས་མཆོམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེར་འབྲུང་གིས་སྒྲིམ་ལམ་ལ་ལྔ་
བཞག་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། དེ་ལྔའི་མི་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པ་ལ་ཡང་ཐོས་བྱུང་བསམ་
བྱུང་སྒྲིམ་བྱུང་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་བཞི་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར། རྒྱས་པར་གསེར་འབྲེང་
ལྟར་རོ། །འདི་དག་ཐལ་རང་སྤའི་ལུགས་ལ་འད་དགག་བྱའི་བྱུང་པར་མ་གཏོགས་སྒྲིམ་པ་ཉི་ཤུའི་མིང་
དོན་འདི་བཞིན་དགོས་ཤིང་པར་བྱིན་སྒྲིམ་ཚུལ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་ཅུང་ཟད་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་བསྐྱོམ་པའི་གོགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་
 བོ། ཅ་བར། བདུད་གྱི་མཐུ་བཅོམ་ལ་སོགས་པ། ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་ལོ། ཞེས་པ་ཅ་
 འགེལ་བྱང་། འཕྲོས་སྒྲིབ་མཐའ་དབྱེད་གསུམ། དང་པོ་བོ། སྤྱི་འཛིན་བྱ་བྱེད་པ་བཅུ་འཛིན་ཏེན་
 གུན་གྱི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཆད་མེད་གངས་མེད་པ་དག་ན་སངས་རྒྱས་ཆད་མེད་གངས་མེད་
 པ་གཅིག་བཞུགས་ཤིང་འཆོ་སྒྲིབ་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་སྟེན་གྱང་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་འདི་འདི་བ་
 འཆང་བ་སྟོག་པ་ཁ་ཏོན་བྱེད་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་བསྐྱོམ་པ་ལ་དགོངས་པར་མཛད་པ་ནི་
 ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས། བར་ཕྱིན་བྱུག་པོ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ལས་བཙོན་འབྲས་ཉམས་པར་
 མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་མདོ་ཆོན་བཞིས་སྒྲིབ་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་བཤད་པ་ཇི་བཅུན་གྱིས་
 བཅུ་བཞིར་བྱས་ཏེ་འཆད་པར་འདི་བྱང་། གཉིས་པ་བོ། རྣམ་རྫོགས་སྒྲིབ་པ་བསྐྱོམ་པའི་ཡོན་ཏན་
 ཆོས་ཅན། བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། བདུད་གྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱིས་དགོངས་པ་དང་།
 དེས་གཟིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་ཉེ་བ་དང་། རོན་ཆེ་བ་དང་། ཡུལ་དབྱེད་པ་དང་། ཡོན་
 ཏན་རྫོགས་པ་དང་། སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་བྱ་ཉིད་དང་། མི་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། དགེ་ཅ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
 སྒྲིབ་པ་དང་། དམ་བཅའ་སྒྲིབ་པ་དང་། འབྲས་བྱ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྒྲིབ་པ་དང་།
 འདོད་དོན་ངེས་པར་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲིབ་པ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བཏེན་ནས་
 ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དེ། ཐེག་ཆེན་སྒྲིབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་དབྱེད་བཅོམ་
 རྒྱུད་གྱི་གཞི་ཤེས་སྒྲིབ་པ་བསྐྱོམས་པ་ལས་ཐོབ་པའི་མདོན་རྫོགས་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་
 པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་ཐོབ་བྱེད་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲིབ་

བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་སྒྲོམ་པ་ལས་ཐོབ་པའི་
ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་
རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིས་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན་དེ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་
གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བ་དང་བདུད་གྱི་མཐུ་བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བྱུབ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་ཏན་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་
ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོམ་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་བདུད་གྱིས་མི་ཚུགས་པའི་ཕྱིར། ཉི་སྤང་ལས། བདུད་གྱི་མཐུ་
བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། བདུད་བར་ཆད་བྱེད་པར་བཅོན་པ་ལ་ཞུགས་སུ་ཟེན་ཀྱང་སྤྱོགས་བཅུའི་
འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ནི་བདུད་གྱི་མཐུ་
བཅོམ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དང་རུས་མཉམ་
པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིས་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་ཡོན་
ཏན་དེ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། རྒྱན་གྱི་གདུལ་བྱའི་འཛོལ་བྱའི་རྣམ་
མཐུན་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། ཏྲགས་བྱུབ་སྟེ། བཅུ་
བཞིའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་ཆེ་བ་སོགས་
ཀྱི་ནང་གི་འབྲས་བྱ་ཆེ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉི་སྤང་ལས། དོན་ཆེ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
ནི། ཞེས་དང་། དེའི་མདོ་ལས། ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་སྤེས་ཤིང་འཆང་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་དོན་
ཆེ་བ་དང་འབྲས་བྱ་ཆེ་བ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། སངས་རྒྱས་
(1)བའི་འབྲས་བྱ་ཆེ་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཆོམས་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བཅུ་བཞིའི་དང་པོ་
བཞི་སྦྱོར་ལམ་དང་ལྷག་མ་བཅུ་ས་བཅུ་ལ་འཛོག་པར་ཐལ། གྲུ་མ་ར་ཤེས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་བྱུང་སྟེ། དང་པོ་བཞི་གཙོ་ཆེར་རུང་ཡང་བཅུའི་ས་མཆོམས་ངེས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། སངས་རྒྱས་པས།

མི་རྒྱུས་ཏེ། མོས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆོག་པ་ལམ་ན་འདྲ་བཅུ་བཞི་དབང་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོག་གསལ་ལས། ཡོན་ཏན་འདི་དག་ནི་ལས་དང་པོ་བའི་ས་ནས་བརྒྱུ་བའི་ཕྱིར་མེད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲིབ་རྣམས་སྒྲིབ་བ་མི་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཡོན་ཏན་ཡང་སྒྲིབ་བ་སྒྲིབ་པའི་རྒྱར་འདོད་ཟེར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡོན་ཏན་དེའི་འབྲས་བུའི་ཕྱོག་པ་ནས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲིབ་བ་སྒྲིབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉི་ལྟ་ལས། སྒྲིབ་བའི་པན་ཡོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་དང་། གསེར་འབྲེང་ལས། སྒྲིབ་དཔོན་ཡང་པན་ཡོན་དུ་བཞེད་པས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཆོག་པ་ལམ་རྒྱུད་དུ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་དང་དུས་མཉམ་པའི་དང་པོ་བཞི་ཆོས་ཅན། ཆོག་པ་ལམ་པའི་སྒྲིབ་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲིབ་བ་བསྒྲིབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ཤེར་ཕྱིན་བསྒྲིབ་པའི་འབྲས་བུ་ཆོག་པ་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲིབ་ལམ་དུ་རྣམ་མཁྱེན་སྒྲིབ་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིབ་ཚུལ་བཞི་སོགས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རྒྱུས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ཆོག་པ་ལམ་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདིའི་པན་ཡོན་དེ་ཆོག་པ་ལམ་པའི་སྒྲིབ་བ་བསྒྲིབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འབྲེང་ལས། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུས་བ་དང་རྒྱུས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་བཤད་ཚུལ་ལ་རྣམ་ཏྲོག་མང་ཡང་མ་སྒྲིབ། གསེར་འབྲེང་ལས་སོ། །

རང་ལུགས་ལ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་བསྒྲིབ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་ཞུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་བསྒྲིབ་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུ་བཞི་ཡོད། ས་མཆོམས་རིགས་ངེས་ཀྱི་ཆོག་པ་ལམ་རྒྱུད་དུའི་དེའི་པན་ཡོན་བཅུ་བཞི་ནས། སངས་རྒྱུས་སའི་བཅུ་བཞིའི་བར་ཡོད། ཅོད་སྟོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྒྲིབ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་
བྱིར། ཚིག་བསྐྱུས་པ་མི་ཤེས་པའི་མོངས་སྐད་ཡིན། ཐེག་ཆེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ལམ་
ཤེས་པར་ཐལ། ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁུན་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བའི་ཡོན་
ཏན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་པའི་
ཡོན་ཏན་ཡིན་ཀྱང་སྦྱོར་བ་དང་རྒྱས་པ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་དུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར། བྱང་སེམས་
སྦྱོར་ལམ་པའི་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཆོས་ཅན། དམིགས་མེད་དེ་ཁྱོད་གྱི་དམིགས་
པར་ཐལ། ཁྱོད་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་ཤེས་སམ།
འདིའི་ཡོན་ཏན་བྱུག་པ་ཡུལ་དབྱུད་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་གནས་ཆད་ལ་འགྲེལ་བ་མང་པོའི་
ལུགས་ཐ་དད་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ཀྱང་པར་བྱིན་པ་སྔ་མ་དག་ལ་དབྱུགས་རྒྱ་བ་མི་སྣང་བས་སྦྱོས་
ན་མཁུས་འདོད་དུ་འགྲོ་སྟེ་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲོན་ནི་བཅུ་ཆེན་བཞིར་བཅས་པ། །དུག་ཏུ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་
 བ་ལ། འཕྲོས་སྒྲོར་བ་མཐའ་དབྱེད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་སྒྲོབས་པ་ཏ་ཅང་
 འཕྲི་སྟེ་སྒྲོན་དེ་ནི་བྱང་ཆེན་གྱི་བདུད་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱུ་རྣམས་
 ཅེ་ནས་ཀྱང་སྒྲོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་
 བར་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བསྐྱབ་པ་དང་སྒྱབས་པ་དང་སྤྲོ་བར་མཛད་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་
 སྒྲོན་ཞེ་དུག་བཤད་པ་རྗེ་བཅུན་གྱིས་འཆད་པར་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་པའི་
 སྒྲོན་ཆོས་ཅན། ཞེ་དུག་ཡོད་དེ། སྒྲོར་པའི་འགལ་རྒྱུན་རང་ལ་བརྟེན་པ་ཉི་ཤུ། རང་གཞན་གང་
 རུང་ལ་བརྟེན་ནས་མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་ཉེར་གསུམ། འགལ་རྒྱུན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་
 རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་བ་སྤྱོ་བ་དང་གནས་པ་
 ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་བདུད་གྱི་ལས་དེ། ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་པའི་སྒྲོན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་
 ཆོགས་ལམ་པའི་སྒྲོབས་པ་ཏ་ཅང་སྐྱར་པའི་སྒྲོར་སྒྲོན་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་
 བྱ་དེའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་ལས། སྒྲོབས་པ་ཏ་ཅང་སྐྱར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། ཆོགས་ལམ་པ་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲོར་བ་མེད་པར་ཐལ། སྒྲོར་བ་སྤྱོ་བ་དང་གནས་པའི་གོགས་
 རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས། ཡང་སྤྲ་མ་དང་དབང་རྒྱལ་གྱིས་ཆོགས་ཆེན་པོས་ཐོབ་
 བ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། བདུད་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོར་བ་སྤྱོ་གནས་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་
 བདུད་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མཆན་ཉིད་ལ་ཁས། འདིའི་སྒྲོན་ཞེ་དུག་ཀྱན་བདུད་ལས་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདུད་དངོས་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་དེ་བདུད་ལས་དངོས་དང་། དེ་ལས་
 གཞན་འགལ་ཞིག་འབྲ་བ་དང་། འགལ་ཞིག་དེའི་བདུད་ལས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པས་བདུད་ལས་སུ་བཤད་

པའི་ཕྱིར། གནོད་འཛམས་ཚུང་བ་ལས། དེ་ལ་བདུད་གྱི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ནི་བདུད་ཉིད་གྱིས་
བར་ཆད་བྱས་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་ཀྱང་བདུད་གྱི་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་བདུད་གྱི་ལས་
ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

རང་ལུགས་ནི། བསལ་བྱ་སྐྱོན་དང་། སེལ་བྱེད་གཉིན་པོ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་བ་སྐྱེ་
གནས་གོང་འཕེལ་ཅི་རིགས་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བདུད་ལས་སུ་བཤད་པ་དེ། སྐྱོར་བའི་
སྐྱོན་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེན་ཞེ་བྱུག་ཡོད། ས་མཆམས་ཞེ་བྱུག་པོ་པལ་ཆེར་ལས་དང་པོ་བའི་ས་
དང་། སྐྱོར་ལམ་ལ་ཡོད་ཅིང་། སྤུལ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ན་ཡོད། ཐེག་ཆེན་འདོར་བ་སོགས་
བདུན་ནི་ཆོགས་ལམ་མན་ཆད་ཁོ་ནར་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། ཐོགས་བཅུའི་འཛིག་
ཉིན་གྱི་ཁམས་གསལ་གྱི་ཕྱི་མ་སྟེང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཞུགས་ཤིང་འཆོ་སྐྱོང་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཤེར་བྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུན་གྱིས་ཉག་ཏུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་དགོངས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཟབ་མོའི་སྐྱོར་བ་
པོ་ཆོས་ཅན། སྐྱོན་མང་ཡང་སྐྱོར་བ་བསྐྱོམ་པའི་བར་ཆད་མི་སྟབས་སྟེ། སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་གྱིས་
ནོར་བུ་གཅེས་པ་བཞིན་བསྐྱུངས་པའི་ཕྱིར། སྐུད་པ་ལས། རྒྱ་ནམས་བཞི་ཡིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་མཁས་སྟོབས་ལྡན། །བདུད་བཞིས་སྟབས་པར་དཀའ་ཞིང་བསྐྱོད་པར་མི་རུས་ཏེ། །སྟོང་པར་
གནས་དང་སེམས་ཅན་དོན་ཡོངས་མི་གཏོང་དང་། །རི་སྐད་སྤྲས་བཞིན་བྱེད་དང་བདེ་གཤེགས་
བྱིན་རྒྱལ་ཅན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་སྒྲོལ་བའི་མཚན་ཉིད་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱལ་བ་ཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྩ་བར།
གང་གིས་མཚན་དེ་མཚན་ཉིད་དུ། །ཞེས་སོགས་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། འཕྲོས་སྒྲོལ་མཐའ་
དབྱེད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཡུམ་ལས། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱེད་བཅོམ་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་བསྐྱེད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོལ་བའི་ཤེས་མཚན་
སོགས་བཞི་བཤད་པ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་བྱེད་སྒྲུབ་ལས་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པར་འདི་བྱུང་།
གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས་བཤད་པའི་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་ཚུལ་
བཞི་ཡོད་དེ། གང་གིས་མཚན་པར་བྱེད་པ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཉན་རང་དང་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞན་ལ་པན་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་
དེ་བྱེད་སྒྲུབ་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་གྱིས་མཚན་པར་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་ལས་སྒྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་
བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་སྒྲོལ་གྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཅིག་ན་རེ། །ཞེས་
མཚན་སྒྲོགས་ཆོས། བྱེད་མཚན་རྗེས་བྱུང་། བྱེད་མཚན་ཕྱོག་བྱུང་། བཞི་པ་དཔག་བྱ་བེར་ན། མི་
འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་མཚན་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་སྒྲོལ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་སྒྲུབ་དང་། ཡོད་སྒྲུབ་
གང་བྱས་ཀྱང་བྱུང་པ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ན་ཤེས་མཚན་མེད་པར་
ཐལ། ཤེས་མཚན་ལ་སྒྲོལ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། རྗེས་ཕྱོག་གཉིས་བྱུང་
པར་བྱུང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔག་གཞི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། མཐེན་གསུམ་མི་བྱུང་། གཞན་མ་བཤད་
པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། ཤེས་མཚན་རྟགས་སུ་བྱས་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་
པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་བྱུང་བར་ཐལ། ཤེས་མཚན་ལ་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་དང་། བྱེད་མཚན་ལ་གཞན་

ལྷན་རྒྱུ་གཅོད་དང་། བྱེད་མཆོན་ལ་མི་ལྷན་རྒྱུ་གཅོད་བྱས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་མ་ཁུབ་
 ཟླ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དོན་མི་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔག་གཞི་མཁུན་གསུམ་ལ་མི་རུང་
 པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། སློབ་ལམ་ན་རྣམ་མཁུན་མེད་པས་མཁུན་གསུམ་ཆོས་ཅན་དུ་མ་
 གྲུབ་པོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ཆེན་པོ་བསྟན་དོན་པ་ཁ་ཅིག་དང་། བོད་ཀྱི་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ན་
 དེ། སྤར་གྱི་བདེན་བཞིའི་བཙུངས་ཏྲུག་སྟགས་པའི་ཀྱན་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་ཏྲུག་ས་
 པས་སྦྱོར་བ་མཆོན་པ་ཤེས་མཆོན། དེ་ལ་རྣམ་དག་སྦྱེ་བ་ཁྱད་མཆོན་སོགས་སུ་འདོད་ཟེར་ན། དེ་
 ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤར་རྣམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཁུན་གསུམ་དང་། མིང་འདྲ་ཡང་དོན་གཏོག་
 རྣམ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤར་བདེན་བཞིའི་མི་རྟག་སོགས་མཁུན་པའི་ཆ་རྣམས་བཤད་ལ།
 འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་མི་འདྲ་བ་ཞེ་བརྒྱད་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཁྱད་མཆོན་ཡང་ནོར་བའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། ཡུལ་ཞེ་བརྒྱད་ལ་གསུངས་པས་
 དེ་གཉིས་མཁུན་གསུམ་གྱི་མིང་མཚུངས་ཀྱང་མཁུན་ལུགས་མི་འདྲ་བས། ཞེས་གསུངས་པས་
 ཕྱིར། ཡང་སྟོན་གྱི་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ན་དེ། མཆོན་བྱ་ཆོས་སྦྱེའི་རྒྱ་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོར་བ་ལ།
 ཁྱད་མཆོན་དངོས་དང་བྱེད་མཆོན་གྱིས་མཆོན་ཞིང་། སྤར་མས་རང་དོན་སྦྱབ་བྱེད་དང་། ཕྱི་མས་
 གཞན་དོན་སྦྱོར་ཆོགས་སྦྱབ་བྱེད་དུ་མཆོན་པས། དེས་ན་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་གསུམ་གྱི་གཞུང་གིས་
 མཆོན་ཉིད་ཁོ་ན་དང་། རོ་བོ་ཉིད་བཙུངས་ཏྲུག་གི་གཞུང་གིས་མཆོན་བྱ་དང་། དེས་བྱེད་ཆད་མ་ལ་
 མཆོན་པར་ཟེར་བ་སྟོན་པར་འདོད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། མཆོན་བྱ་ནི་ཁྱད་མཆོན་དང་བྱེད་མཆོན་
 གྱིས་རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བར་མཆོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཞེས་དང་། དེས་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་འཕངས་
 རྣམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྩ་བར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་
 བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ག་བཞིས་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་བཙུངས་ཏྲུག་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཞི་
 ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཆོན་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་བཙུངས་ཏྲུག་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་ཁྱད་བྱེད་གསུམ་

གྱི་མཆོན་ཉིད་དོན་བརྒྱུད་གྱི་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་སྒྲོལ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཤུགས་ལ་འབངས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ཤིན་རྒྱུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྗེ་བཙུན་གྱིས་དེ་བཤད་པ་གང་ཞིག །འཕགས་སེང་
 གཉིས་གྱིས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ཅུ་བར། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་སྐབས་
 གྱི། །ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་དེ་དངོས་
 སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱུ་སྟེ། དངོས་སུ་མ་ཐད་ཆོག་ལ་ཐོན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལའང་དེ་ལྟར་བྱ།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉི་སྤང་ལས། དེ་ལ་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི་རེ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་པ་བཙུ་བྱག་རྒྱུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་ལས་
 ཀྱང་། ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བཙུ་བྱག་གིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་སྒྲོལ་བ་
 རྣམས་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་མཆོན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། ཅུ་བར། སྒྲོལ་ཉིད་མཆོན་མ་མེད་བཅས་དང་། །སོགས་གྱིས་ལམ་ཤེས་གྱི་ཤེས་
 མཆོན་དངོས་སུ་མ་བཤད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱུང་བྱེད་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པ་ཁོ་
 བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅུ་བར། ལམ་ཤེས་ཉིད་གྱི་སྐབས་གྱི་ནི། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱུ་སྟེ། དེས་དངོས་སུ་ཆོག་ཟིན་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་
 པ་ལས། ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱུང་པར་བཙུ་བྱག་གིས་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་དུ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་སྒྲོལ་
 བ་དག་མཆོན་པས་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོལ་བ་མཆོན་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉི་
 སྤང་ལས། དེ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་བཙུ་བྱག་གིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། ཅུ་བར། དེ་ནི་ཉིད་གྱི་ཆོས་བརྟེན་ནས། །སོགས་གྱིས་རྣམ་མཐུན་སྒྲོལ་བའི་ཤེས་
 མཆོན་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཅུ་བར། རྣམ་
 པ་ཀུན་མཐུན་ཚུལ་ལ་ནི། །ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུ་
 སྟེ། འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལྟར་བར་སྐབས་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དགུས་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་སྤྱིའི་

ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། བསམ་མི་བྱ་བ་སོགས་བྱང་པར་
གྱིས། །ནས། བྱང་པར་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
སྒྲིབ་པའི་བྱང་མཆོན་དངོས་སུ་མ་བཤད་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། བྱ་བ་ཅིང་འདོད་མི་རུས་ཏེ།
འགྲེལ་བ་ལས། བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་
ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་བ་དག་མཆོན་པས་ན་བྱང་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། འཁོར་གསུམ། བྱ་བ་སྟེ། སྒྲིབ་བ་དག་ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཉི་ལྔ་ལས། བྱང་པར་གྱི་
མཆོན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། བསམ་མི་བྱ་བ་སོགས་བྱང་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། བྱ་བ་སྟེ། བྱང་པར་གྱི་དོན་ཡང་ཉན་རང་ལས་བྱང་པར་འཕགས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉི་
ལྔ་ལས། བྱང་ལྷགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། ཉི་ལྔ་ལས། བྱང་པའི་མཆོན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།
པན་དང་བདེ་དང་སྒྲིབ་བ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། པན་དང་སོགས་གྱིས་སྒྲིབ་
པའི་བྱང་མཆོན་དངོས་སུ་མ་བཤད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན་དངོས། བྱ་བ་སྟེ། ཅ་བར། ཐ་མ་རྟེན་གྱི་
མཛད་པ་སྟེ། །འདི་ནི་བྱང་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། ཅ་བར།
མཆོན་བྱ་ལྟ་བུར་མཆོན་པས་ན། །མཆོན་ཉིད་བཞི་པར་བཞེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་མཆོན་ཉིད་དངོས་སུ་མ་བཤད་པའི་བྱིར། བྱ་བ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་
བཞིའི་བཤད་པ་བསྒྲུལ་ན་མཆོན་ཉིད་དགུ་བཅུ་ཅ་གཅིག་བསྟན་པའི་བྱིར། འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལྟར་
སྒྲིབ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུལ་པ་ན་ནི་དགུ་བཅུ་ཅ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་
ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱང་མཆོན་དང་མཆོན་གཞི་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་སངས་འཕགས་ཀྱི་གཞན་
དོན་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མཆོན་པར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་གཞན་དོན་ཕུན་ཆོག་གས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་
བྱིར་ན་མ་བྱ་བ་སྟེ། དེ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་མཆོན་ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་མཆོན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་

ཐོག་མར་ལམ་ཤེར་བྱིན་དང་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་བ་ཚད་མས་ངེས་ཇེས་སུ་དེ་རྣམ་མཁུན་གྱི་
 རྒྱུ་ངེས་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་བྱིན་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ངེས་ནས་
 འབྲས་བུ་ཤེར་བྱིན་ལ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་དོན་གཉེར་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཤེར་
 བྱིན་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་སྒྲོན་དུ་ལམ་ཤེར་བྱིན་ཚད་མས་ངེས་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་ལམ་ཤེར་
 བྱིན་མཆོན་ཉིད་བཞིའི་སྒྲོན་ས་བཤད་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེད་
 བྱེད་ཡིན་ཡང་ཚུལ་དེ་ལྟར་མཆོན་པ་མིན་ཏེ། རས། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་མཆོན་ཉིད་འདི་དག་ཅེས་
 སོ། །སངས་རྒྱས་ས་ན་འདིའི་ཤེས་མཆོན་ཡོད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ས་ན་མཁུན་གསུམ་ཡོད་
 པའི་བྱིར་ན་མ་བྲལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཁུན་གསུམ་གྱི་ཤེས་མཆོན་ཅམ་མིན་གྱི། དེའི་སྒྲོར་བའི་
 ཤེས་མཆོན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་བཞི་བཤད་པའི་དགོས་པ་དེའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་
 ལས། ཤེས་མཆོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཞེད་པ་སོགས་ནི། མཆོན་ཉིད་འདི་དག་གི་སྐབས་དོན་
 མ་རྟོགས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱེད་མཆོན་གྱིས་ཤེས་མཆོན་ཞེ་བྱུག་རང་རང་གི་ཕྱོག་བ་ནས་ཀྱང་ཉན་རང་
 གི་སྒྲོར་བ་ལས་བྱེད་ཞུགས་པར་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་ལམ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་སོ་གཉིས་རང་ཕྱོག་ནས་
 ཀྱང་བྱེད་ཞུགས་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་དེ་རང་ཕྱོག་གིས་བྱེད་མ་ཞུགས་ལ་
 ཇེས་ཀྱིས་བྱེད་ཞུགས་པས་ན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དེ་མ་བསྟན་ལ་ལམ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དེ་རང་ཕྱོག་ནས་ཀྱང་
 བྱེད་ཞུགས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བ་ཅམ་ནི་རང་གི་ཕྱོག་
 བས་ཉན་རང་གི་སྒྲོར་བ་ལས་བྱེད་པར་བྱེད་མི་རུས་ཤིང་། ཞེས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞི་ཤེས་
 ཀྱི་ཤེས་མཆོན་བཅུ་བྱུག་སོ་གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་འཛིག་མེད་ཅེས་པའི་
 དངོས་བསྟན་གྱི་འཛིག་རྟེན་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་ཤེར་བྱིན་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྲལ། རྟགས་
 བྱུང་སྟེ། དེ་གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བ་ཟེན་བྱེད་ཡིན་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཆོན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅ་བར་

འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བའི་ཤེས་མཚན་བཙུ་བྱུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། མཚན་གཞི། མཚོན་བྱ། མཚན་ཉིད། རི་ལྟར་མཚོན། ས་མཚམས་
ལྗེ་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བཙུ་བྱུག་དང་སྒྲོར་བ་ཉི་ཤུ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་
ནི། སྒྲོང་ཉིད་དམ་བདག་མེད་པ་རགས་གང་རུང་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་ཐབས་ཤེས་རྫོགས་
པས་ཟེན་པའི་ནི་ལྟག་རྒྱུང་འབྲེལ་གྱི་ལྡོག་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་དེ་ལམ་ཤེར་
ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད། མདོ་ལས་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་པ་ལམ་གྱི་དེ་དང་དོན་སྒྲོང་ཉིད་གཙོ་བས་ཆ་བཞག་
བྱས་སོ། །འདིར་སྒྲོར་བཅས་བཤད་དོ། །དབྱེ་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་བརྒྱ་དང་བདུན་
ཙུ་དང་། མཚན་ཉིད་བཞིའི་ལྡོག་ཆ་ནས་མཚན་ཉིད་གོ་གཅིག་ལྡོག་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི།
སྒྲིར་མཚན་ཉིད་ལ་རྣམ་གངས་དུ་མ་ཡོད་དེ། མའི་ཆ་བ་ལྟ་བུ་རང་གི་མཚན་ཉིད། བདག་མེད་ལྟ་
བུ་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་བྱས་མི་ཉལ་དངོས་པོ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྟ་བུ་
ལྡོག་ཆ་ནས་བྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དེ་ལ་མ་བྱལ་བྱལ་ཆེས་གཉིས་གཙོད་པའི་མཚན་ཉིད་
རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་དུ་མ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་ནི་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྡོག་ཆའི་མཚན་ཉིད་གཙོ་སྟེ།
ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ལྡོག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་བྱད་བྱེད་ངོའི་མཚན་ཉིད་བཞི་བྱས་པའི་ཕྱིར། མཁྱེན་
གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས། སྒྲོར་བ་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་
པ་སོགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་འདིར་བསྟན་ཤེར་ཕྱིན་དེ་འདིར་བསྟན་ཤེས་མཚན་སྒྲོར་བའི་མཚན་
ཉིད། འབྲེལ་པ་ལས། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི། ཞེས་སོ། །དབྱེ་
ན་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བ། ལམ་ཤེས་སྒྲོར་བ། རྣམ་མཁྱེན་སྒྲོར་བ་གསུམ། གཞི་ཤེས་གྱི་
དམིགས་པ་ལྟར་དམིགས་ནས་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སོགས་བཙུ་བྱུག་གི་ཆ་ནས་
བཞག་པའི་འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཙུ་བྱུག་སོགས་ཡོད། ཅ

བར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་བྱུང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལྟར་དམིགས་ནས་
སྒྲིབ་ཉིད་མཆོན་མེད་ཤེས་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་ཕྱིན་
དེ་གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཡོད། ཅ་བར། སྒྲིབ་ཉིད་མཆོན་མེད་སོགས་
བྱུང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་རྣམ་ལྟར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཤེས་པ་སོགས་བཅུ་
དྲུག་གི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ལམ་ཤེས་ཕྱིན་དེ་གསུམ་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུ་དྲུག་སོགས་
ཡོད། ཅ་བར། བརྗོད་དང་ཤེས་མཛད་སོགས་བྱུང་། བསམ་མི་བྱུང་སོགས་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ཅི་
རིགས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་
ཕྱིན་དེ། འདིར་བསྟན་སེམས་དཔའི་བྱུང་མཆོན་སྒྲིབ་བའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུ་དྲུག་སོགས་
ཡོད། ཅ་བར། བསམ་མི་བྱུང་དང་སོགས་བྱུང་། གཞན་ལ་ཕན་བདེ་སྒྲིབ་སོགས་བྱེད་ཆོས་བཅུ་
གཅིག་གི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ལམ་ཤེས་ཕྱིན་དེ། འདིར་བསྟན་སེམས་དཔའི་བྱེད་མཆོན་སྒྲིབ་བའི་
མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུ་གཅིག་སོགས་ཡོད་དེ། ཅ་བར། པན་དང་བདེ་དང་སོགས་སོ། །ཤེས་བྱུང་
བྱེད་གསུམ་གྱིས་མཆོན་ནས་ལས་སྒྲུབ་གྱིས་བསྟན་པའི་སྒྲིབ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་
དེ། འདིར་བསྟན་མཆོན་གཞིའི་སྒྲིབ་བའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་གཞི་ཤེས་སྒྲིབ་བ་དང་པོ་བཞི། ལམ་
ཤེས་ཀྱི་ལྟ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བདུན་དང་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། ཉོན་མོངས་རྟགས་
དང་སོགས་བྱུང་། མཆོན་ཚུལ་ནི་སོ་སོ་ལ་མཆོན་སྒྲིབ་རེ་བྱ་སྟེ་རྟགས་སྟེ། ལྟ་བུ་ས་མཆོམས་ཡོད་
དེ། མཆོན་ཉིད་བཞི་ཀ་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ཡོད།

ཅོད་སྒྲིབ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་སྒྲིབ་བ་
ལས་ཤེས་བྱུང་བྱེད་གསུམ་གྱིས་འཕགས་པར་ཐལ། བྱོད་དེ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་ནས་བཤུད་པའི་
རྒྱ་མཆོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདིའི་རྟགས་རིགས་གང་རུང་ཉན་རང་ལ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང།

སྤྲུལ་པ།

ཐུབ་དབང་འཇུག་པའི་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ།
སོང་བས་ཉེར་བཀུག་རྒྱལ་སྤྲུལ་མི་མཛེད་ཁམས།
ཁུབ་དབྱུས་འདས་དང་མ་འོངས་ད་ལྟར་གྱི།
རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་བདུད་ཅི་འབྱེད་བའང་འདི།

གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩུག་ཉེས་ལས་གཅེས་པར། །ལན་གཉིས་ལམ་གསུམ་གཏད་པས་ས་
གསུམ་གྱི། །རིམས་ཀྱན་ནི་མཛེད་ཟབ་མའི་ཨ་མི་ཉའི། །སྤྲུགས་བམ་གཟུགས་འབྲིལ་འདི་ནི་སྤྲུལ་
བ་བཟང་། །ཞེས་བའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

གཉིས་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་སྟེ་རིམ་ལ། གངས་མེད་གསུམ་གྱིས་འཆང་རྒྱ་
 བའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ངོས་བརྒྱུད་བའི་སྟོན་སྐྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ངོས་བརྒྱུད་བ་དང་།
 རྒྱུད་སྟེན་བྱེད་ལམ་སྟེ་རིམ་དང་། མཛོན་རྟོགས་བྱེད་པར་ཅན་སྟེ་རིམ་བཤད་པ་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ནི། ཅ་བར། མཚན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་ལ་སོགས། །ནས། ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་
 ལུ། །ཞེས་བྱུང་། འཕྲོས་སྦྱོར་མཐའ་དབྱེད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། ལྷ་རིའི་བྲ། བྱང་
 ཆེན་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་དང་མ་བྲལ་
 བར། །ཞེས་པ་ནས། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་མདོ་དུ་
 མས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱུད་འབྱེད་བསྟན་པས། དང་པོ་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་ཡིན་པས་
 དངོས་སུ་དང་གཞན་གཉིས་ཤུགས་བསྟན་བྱས་ནས་འཆད་པར་བྱངས་མ་ཐག་བྱུང་། གཉིས་པ་
 བའི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷ་རབ་ཤེས་པའི་སྦྱོར་བ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་སྟོན་ཆུ་ལ་དང་། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་
 མཚན་ཉིད་བཞེས་བཤད་པ་ལྷ་རབ་སྟོན་པའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མར་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་སྟེ་
 བ་དང་། བསྐྱེད་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་གྱིས་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མར་དུས་མཉམ་དུ་སྟེ་
 སྟེ། ཐོག་ཆེན་རིགས་ཅན་གྱིས་དད་སོགས་ལྷ་ལ་མཁས་པའི་དེ་ལྷ་རབ་སྟོན་པས་སྟོང་བ་ཐོན་པ་
 དང་། ཆོགས་ལམ་དུ་ཞུགས་ཤིང་ཡུལ་ལྷ་ལ་མཁས་པས་ལམ་ལས་མི་ལྟོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 བྱུང་སྟེ། འབྲེལ་བ་ལས། འདི་ལ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཆེན་ཉིད་གཅིག་གི་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་
 རིགས་མཐའ་དག་ལ། རྣམ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྒྱུད་ལ་སྟེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། མདོ་ལས་གྱང་། ཤེས་ཕྱིན་དང་ཐམས་མཁས་དང་མ་བྲལ་བར་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་

དང་དེ་ནམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡིད་ལ་སེམས་ཀྱང་མཆན་མར་མི་བྱེད།
ནམ་ཐར་སློ་གསུམ་ལ་མཆན་མར་མི་བྱེད་ན། དེ་གཉིས་སུ་མི་ལྟང་ཞིང་མ་སྦྱས་མ་ཉམས་པར་སྦྱ་
མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་འཆང་རྒྱལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་ལ་
ཁ་ཅིག་ན་རེ། ནམ་མཁུན་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱབ་པར་མཁས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་མངོན་
རྟོགས་དེ། འདྲིར་བསྟན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་དམན་དུ་ལྟང་བར་ངེས་པའི་
བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། འདྲིར་བསྟན་ཐེག་ཆེན་གྱི་དེ་ཡིན་
པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། ཅ་བར། ཐར་པའི་
ཆ་དང་མཐུན་པར་འདོད། །ཅེས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་ཆོགས་ལམ་བསྟན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་དེ་དངོས་བསྟན་གཙོ་པལ་དང་། ཉན་རང་གི་དེ་བྱགས་ལ་བསྟན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
དེས་བརྒྱ་དོན་གསུམ་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་བསྟན་པའི་བྱིར། མདོ་ལས། ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་
པའི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བར་སྦྱིན་པ། ཉས། ནམ་མཁུན་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་བསྒྲོམ་ཞིང་མཆན་མར་མི་
བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། ལེ་བརྒྱད་མ་ལས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
པ་སྦྱིར་བསྟན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་ཁུས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལ་དེ་བསྐྱེད་
པའི་ཐབས་མཁས་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། མདོ་ལས། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་
རྒྱུས། ཉས། སྟོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིད་ལ་བྱེད་ཀྱང་མཆན་མར་མི་བྱེད་དེ། བྱང་ཆེན་འདི་
ནི་མ་སྦྱང་ཅིང་མ་སྦྱས་པར་སྦྱ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་འཆང་རྒྱལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ།
ཉན་རང་དུ་ལྟང་བ་དེ་སྦྱང་སྦྱས་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉི་སྦྱང་ལས། སྦྱང་བ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
པའི་སར་ལྟང་བའོ། །སྦྱས་པ་ནི་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་
ཅིག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་པ་དབང་པོ་ནོ་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་པོ་དེ་རིམ་པ་ལྟར་ངོས་བཟུང་
ཡོད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དབང་རྟོན་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་

རིགས་ཅན་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་བྱང་སེམས་
 ཚོགས་ལམ་པ་དབང་རྒྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདྲིའི་མདོ་ལས། སྤྱི་འདྲི་བྱ། ཅི་ཡང་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བཤམ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་བཤམ།
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་བ་གསུམ་དུ་འདོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་བྱང་སེམས་བཏགས་པ་བ་དང་། དད་སོགས་རྒྱང་འབྲིང་གཉིས་ཉན་རང་གི་
 ཐེག་པ་རྒྱང་འབྲིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དད་སོགས་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ།
 དད་སོགས་རྒྱང་དུ་དང་འབྲིང་ཐེག་པ་རྒྱང་འབྲིང་ཡིན་གྱི་མདོའི་སྒྲིམ་བཞིན་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་མིང་བཏགས་པ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ལམ་ལ་གནས་པའི་
 རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་སོགས་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཁུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཉི་སྒྲུང་ལས། དེ་ལྟ་ན་འོན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་
 ལ་སོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་གསུམ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འདོད་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁུབ་སྟེ། དོན་དམ་པར་བྱང་སེམས་
 གཅིག་སུ་ཡང་མི་འདོད་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉན་རང་གི་བྱང་སེམས་དུ་མ་ཡང་མི་
 འདོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉི་སྒྲུང་ལས། བདེན་པ་དང་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གཅིག་དང་དུ་མར་
 ཁས་མི་ལེན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་ནི་རྒྱལ་གཉིས་བཤད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཐེག་དམན་ཡིན་
 ཟེར་ན། འོན། དེ་ནི་རྒྱལ་དད་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་པར་མཚུངས་ཀྱང་དད་བཙོན་སོགས་ལྔ་ལ་སྟེ་
 སྒྲུང་བ་རྣམས་པོ་དང་སྟེ་བུལ་བ་རྒྱལ་པོའི་དབང་གིས་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་དཀའ་སྒྲིམ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། རྒྱལ་པོ་ཐེག་དམན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ། འབྲེལ་པ་ལས། ཡུལ་རྣམ་པ་ལྔ་ལ་
 ཆེས་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་འབྲིང་ལས། འདིར་རྒྱལ་
 པོ་ཐེག་དམན་གྱི་ཡིན་པར་རྒྱ་བོད་འགའ་ཞིག་བཞེད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་

ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཏུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོ་རྒྱལ་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་དབང་འབྲིང་ཟུར་དུ་བཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉི་སྤང་རྣམ་འགྲེལ་གྲགས་ཆ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལེ་བརྒྱད་མར་ཆོག་གས་ལམ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། རྟགས་བྱུང་སྟེ། གསེར་འབྲིང་ལས། ཉི་སྤང་རྣམ་འགྲེལ་གྲགས་ཆ་སློབ་དཔོན་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པས་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དུ་བཤད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་དབང་རྣོན་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་དབང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེས་འབྲིང་པོ་ཟུར་དུ་ཅི་མི་དགོས་པར་རྒྱལ་པོ་དབང་པོ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲིང་ལས། སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པས་ཐེག་ཆེན་དབང་འབྲིང་རྒྱལ་པོའི་ནང་དུ་བསྐྱུས་ནས་གཉིས་སུ་མཛད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེ་རྗེ་ཡབ་སྐུ་གྱི་བཞེད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དད་པའི་རྗེས་འབྲངས་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་གཉིས་སུ་ངེས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དབང་པོ་འབྲིང་པོ་ཟུར་དུ་འཆད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཐེག་དམན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་སོགས་ནི་གཞུང་གི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞིབ་ཆ་འདི་ཆོག་གས་སྦྱོར་མཐོང་སྟོམ་ལམ་གོང་ལོག་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་དགོས།

རང་ལུགས་ལ། ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་གཉིས་སེམས་བསྐྱེད་དང་འབྲ། དད་སོགས་ལྔ་ལ་མཁས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་རྣོན་གྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་དེ། འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་མཆན་ཉིད། ཐབས་ཤེས་ཉི་ཆེ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་འབྲིང་གི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་དེའི་མཆན་ཉིད། ཐབས་ཤེས་ཉི་ཆེ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་གཉིས་ལྷགས་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར། ཉི་ཆེ་བ་དང་སྒྲ་ཆོག་གས་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་བ་ཐོས་བསམ་གཙུག་ཆེ་ཡང་སྟོམ་བྱུང་ཡོད་དེ། ཉི་སྤང་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱོད་པ་འདྲ་ཡོད་
དེ། ཐར་པ་ནི་བྲལ་བ་ཡིན་ལ་དེའི་ཆ་ལ་པན་པས་ན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཞེས་བརྗོད་པར་འཕགས་
པས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ལྔ་གང་རུང་དེ་དང་དེ་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་
རིགས་ཅན་དེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དབང་
པོ་རྣེས་ཀྱིས་གཉིས་ཡོད། ས་མཆན་ལས་མ་ཞུགས་ནས་འཕགས་ལས་བར་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ཡན་
ཆད་ནའང་གདམས་ངག་དང་རྗེས་བསྟན་གང་རུང་རེ་བྱས་ན་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་
ན་མེད་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རྟོག་གེ་རྟེན་ཅིང་མ་ངེས་ལ། །མ་བྱལ་ཀྱན་རྫོབ་
སྒྲིབ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷང་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་ལྔ་སོ་སྒྲིབ་ཁོ་ནར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་ཆ་དུ་མ་ཤེས་དགོས། ཡུལ་ལྔའི་དེ་ཡོད་དེ། བདེན་པར་མེད་ཀྱང་དུས་གསུམ་གྱི་ཐེག་ཆེན་
གྱི་ལས་འབྲས་ལ་ཤེས་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་རྟེན་པ་དེ་སྐབས་འདིའི་དད་པ་ལ་མཁས་ཚུལ་
དང་དེས་གཞན་ལའང་འབྲ།

ཅོད་སྤོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་གཉིས་རྫོགས་བྱང་འཛོལ་དཀའ་སྤེའི་
ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། གཉིས་ཀས་དེ་ཐོབ་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐོབ་དཀའ་
བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། དུས་རིང་ཡང་གདུལ་བྱའི་དབང་ཡིན་གྱི་སྤྱར་དུ་བགྲོད་པའི་གདུལ་བྱ་ཡང་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་དང་དབྱ་བཙུང་པའི་རྩ་འབྲུལ་ལྟ་བུའི་ལས་བགྲོད་པ་སྤྱར་བ་གཉིས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་བྱང་འཕགས་ཀྱང་ཡོད་ཟེར་
ན། འོན་ཀྱང་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཆད་མས་ངེས་ཟེན་པའི་བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱན་ལ་ཆེད་
དུ་བརྟེན་དགོས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་
ལས། དོན་ཤེས་པ་ཡི་ཆོས་རྣམས་ཀྱན། །གཟིངས་དང་འབྲ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
གཟིངས་དང་འབྲ་ཚུལ་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཆད་མས་ངེས་ཟེན་ཀྱང་ཆེད་དུ་བརྟེན་

དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དང་པོ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། སངས་མ་རྒྱས་བར་
དུ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དང་པོ་དེ་སྐབ་ཀྱི་
ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་ཟིན་དུས་ཀྱང་དེའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ་བ་སོགས་མང་པོ་མཐོང་ཡང་སྟོ་བསྟན་པས་ཤེས་སྟེ།

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། མངོན་རྟོགས་བྱུག་གི་གོ་རིམ་ལ་ལོག་རྟོག་སྤངས་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ནི། ཅ་བར། རྩོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །ཞེས་སོགས་ཆིགས་བཅད་གསུམ་
 བྱུང་། འཕྲོས་སྦྱོར་མཐའ་དབྱེད་པ་གསུམ། འཕྲོས་ཚུལ་མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་འཆང་རྒྱ་འདོད་པས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་དུ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་བྱ། སོགས་མདོ་ཆེན་བརྩ་
 གཉིས་ཀྱིས་སྦྱོར་ལམ་བཞི་རེ་རེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་། དེ་དག་གི་དམིགས་རྣམ་བཤད་
 པ་དེ་འདིར་བཤད་དོ། །སྦྱོར་བ་སྟེ། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་བོད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོབ་དཔོན་བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོས་གང་ལ་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་ལམ་རྣམ་པ་དང་བདེན་པ་དམིགས་པར་བཤད་པ་ཞོར་བར་ཐལ།
 ཅ་བར། རྩོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད། ཅེས་དང་། བདེན་ཤེས་
 ལ། ཞེས་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 དམིགས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་བརྩས་རྩོད་སོགས་
 བཞེས་དམིགས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་
 དམིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ། རང་གི་བྱི་ངན་བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོར་བྱུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འབྲེང་ལས། འདིར་ཁ་ཅིག་ནས། ཅ་བའི་
 བདེན་ཤེས་དང་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཆིག་གསལ་ན་རེ། སེམས་བརྩའི་དང་པོ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་རྩོད་ཆུང་དུའི་ས་
 ཡིན་ཟེར་ན། དེས་མཉམ་པ་དང་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་ཤིང་རྣམ་པར་མི་འཆེ་བའི་རྣམ་
 པ་ཅན་མི་བསྟོམ་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱན་སྤང་ལས། རྩོད་དུ་གཏོགས་པ་
 ཆུང་དུ་ནི་མཉམ་པ་དང་བྱམས་པའི་སེམས་དག་གིས་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་གཞན་ལ་ཐོ་འཆོམས་པ་མེད་

པ་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལེ་བརྒྱད་
མ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པའི་སེམས་དང་བྱམས་པའི་སེམས་དང་སྣོད་རྗེ་ཆེན་
པོ་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་སྦྱར་འདུག་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། ཆོག་གསལ་
ལས་སེམས་དང་པོ་ཉིད་རྫོང་རྩ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དང་པོ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་གསུམ་ག་དང་མི་
མཐུན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེད་ཀྱི་དེ་རུང་བར་ཐལ། ཉི་སྣང་ལས།
རྫོ་བར་གཏོགས་པ་རྩུང་དུ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་
ལ་དམིགས་པར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་བྲུབ་སྟེ། སོགས་སྒྲས་བྱམས་པའི་སེམས་དང་སྣོད་རྗེའི་སེམས་ཀྱང་འདོན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ཉི་སྣང་སོགས་ལས་རྩུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཀྱི་དམིགས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་དམིགས་པའི་
ཁྱོགས་རེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྩུང་འབྲིང་སོ་སོར་བཅད་པ་མཆོན་པ་ཙམ་ཡིན་
ཀྱི། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་
ཁ་ཅིག་ན་རེ། སློབ་དཔོན་རྫོང་སོགས་བཞི་ལ་རྩུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་མི་བཞེད་པར་ཐལ། འགྲེལ་
པར་ཆོག་གསལ་ཁ་ཅིད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲུབ་སྟེ། ཅ་བའི་ཆོག་དང་སྟོ་བསྐྱུན་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གསེར་འབྲེང་ལས། འདིར་རྩུང་འབྲིང་གསུམ་དང་སྦྱོར་བ་ལྟར་མ་སྒྲངས་པར་ཅ་བའི་ཆོག་གིས་
ཟེན་ཆོད་བཀའ་ནས་བཞི་པོ་སྟེ་ཙམ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་རྣམ་བཤད་
ཀྱིས་ཅ་འགྲེལ་བཤད་ཚུལ་ཡང་དེར་བསྐྱུན་པའོ། །ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉི་སྣང་དང་རྒྱན་སྣང་
གཉིས་ཀར་སྦྱོར་ལམ་བཞི་གའི་རྩུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་སོ་སོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
དང་། མདོར་བསྟན་དུ་འདེམ་ཉི་སྣང་དང་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ལས། དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
པ་འདི་དག་ཀྱང་རྩུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་རེ་རེ་ཞིང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བཟོད་ཆེན་དང་ཆོས་མཆོག་སྐྱེད་ཅིག་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། མཛོད་ལས། རི་ལྷར་བཟོད་ཆེན་སྐད་ཅིག་ལ། །གཅིག་ཡིན་དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ །ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། རང་དོན་བྱེད་པའི་ཉན་རང་ལ་དེ་ལྷར་བཤད་ལ་འདི་ལ་གཞན་
དོན་གོ་རིམ་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་བ་ཡོད་པས་བཟོད་ཆོས་གཉིས་ཀ་ལ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཉི་ལྷང་ལས། འདི་ནི་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་ཆུང་དུ་དང་། སོགས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ནི་
རང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡིན། ཞེས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ །རྫོད་སོགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་
བ་སོ་སོ་ཁོ་ནར་བཤད་རིགས་པར་ཐལ། ཅུ་བར་ཡང་། རྫོད་ལ་བཅུར་བཤད་ཅིང་། ཅེ་མོར་མི་
དགེ་བཅུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བ་དང་པར་བྱིན་བཅུ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བཟོད་པར་བདེན་བཞི་ལ་
འཇུག་པ་དང་འབྲས་བུ་བཞི་དང་རབ་དགའ་སོགས་ལ་འགོད་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་གིས་སེམས་
ཅན་སྤྲིན་པ་དང་སྤྲིབ་མེད་དང་། རབ་དགའ་སོགས་ལ་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ།
ཆོས་མཆོག་སྐབས་སུ་སེམས་བཅུས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་ཆུལ་ཡང་མི་དགེ་
བཅུ་སྒྲོང་དང་པར་བྱིན་ལ་སྒྲོབ་པ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་འང་འབྲས་བུ་ཕྱིར་ དེར་
ཐལ། སྒྲིབ་ལམ་རེ་རེའི་སྐབས་ན་སེམས་བཅུས་དམིགས་པ་དང་བདེན་བཞིའི་སྒྲོང་དོར་དང་བྱིན་
བྱུག་ལ་རང་གཞན་འགོད་པ་སོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཞི་ག་བསྒྲོམས་པས་རྩ་འགྲེལ་
མདོ་གསུམ་གྱིས་དམིགས་རྣམ་ཚང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། གསུམ་
གའི་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་དོན་ཚང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
ཆུང་འབྲིང་སོ་སོར་བཅད་པ་མཆོན་པ་ཙམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། གཙོ་བོར་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ནས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་དོན་
མདོན་ཉོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། འདིར་ཉན་རང་གི་རྫོད་སོགས་
ལུགས་ལ་བསྟན་ནོ། །དབྱེ་ན་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྫོད་སོགས་བཞི་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་
པས་སོ། །འདིར་གཙོ་བོར་རྗེས་ཐོབ་དང་ཐབས་གཙོ་སྟེ། འདིར་རྗེས་ཐོབ་དུ་སྟོང་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་

པར་བྱིན་སྐབས་བཞི་པ།

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཚུལ་དང་ལམ་ལ་འགོད་ཚུལ་བཤད་པའི་བྱིར། པར་བྱིན་ལམ་སྒྲིགས་
ལས། སྐབས་དང་པོར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོར་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཙོ་བོར་བསྟན་ཅིང་།
འདིར་རྗེས་གྱི་གནས་སྐབས་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ནི། གོང་འོག་ཀྱན་བསྟོམས་པས་སྟོར་ལམ་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་པ་ལས། རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་ཐམས་ཅད། ཅེས་པ་ནས། ཤེས་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱང་། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདི་
 རྒྲིམ་སྒྲིམ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐབས་དང་པོ་དུག་ཏུ་སྐྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གསུམ་ལན་དུག་
 བསྟན་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དེ། དང་པོ་གསུམ་དུ་བཤད་པའི་སྐྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ལམ་མཆོན་ཉིད་པ་
 དང་། སྐབས་བཞི་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་པོ་བཏགས་པ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་བཞི་པར་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་སྐྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་
 དུ་བཤད། ལྟ་བུ་པར་དགྲུ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་སྐྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཅེ་སྐྱོར་
 གསུམ་དུ་བཤད། དུག་པར་ས་བརྒྱུད་པའི་སྐྱོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་སྐྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་
 པའི་ལམ་གསུམ་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཙོད་ཚུལ་ནི། འབྲེལ་ཆེན་ལས། མངོན་པར་རྟོགས་
 པ་རེ་རེ་ལ་ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་བརྗོད་ཅེ་ན། ཞེས་བྱང་། དེའི་ལན་བྱས་
 ཚུལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཁ་ཅིག །གཞུང་འདི་རྒྲིམ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱས་ནས། ཞེས་སོ། །འདོད་
 ཚུལ་དེ་རྒྱུད་ཟད་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། བཞི་པར་བཤད་ཚུལ་མི་འཐད། ལྟ་བུ་པར་བཤད་ཚུལ་ཡང་
 མི་འཐད། དུག་པའི་དེ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཁྱོད་ལྟར་ན་ཆོག་པ་ལམ་ལས་
 ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། བཞི་པས་སྐྱོར་ལམ་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
 རྟགས་མ་བཤད་པར་ཐལ་བ་སོགས་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲེལ་པ་ལས། ཐར་པའི་ཆ་
 དང་མཐུན་པའི་སྐྱོ་བ་ཅན་ལ་ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བས། ཞེས་གསུངས་
 པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་སྐྱོར་ལམ་ས་བརྒྱད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འབྲེལ་ཆེན་
 ལས། རྒྲིམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོག་པ་མཆོན་ཉིད་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ནི་མི་སྒྲིམ་

པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་དང་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ། ཞེས་གསུངས་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྦྱོར་ལམ་པའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
རྩ་བར། ཆོས་མཆོག་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་རྣམས། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་ཆོས་མཆོག་སྦྱོར་
ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཞི་པའི་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྐད་ཅིག་མ་
གསུམ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་བ་ལས། ཆོས་མཐོན་པའི་མཐོང་ལས། རི་ལྟར་བཟོད་ཆེན་སྐད་
ཅིག་མ། གཅིག་ཡིན་དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ ཁེས་བྱ་བ་དེ་ནི། རས། དེ་དང་འདི་ལ་འགལ་
བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་འགལ་སྔོང་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྦྱོར་ལམ་མ་
ཡིན་པས་བྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལམ་གསུམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་
པར་ཐལ། རྩ་བར། བག་ལ་ཉལ་ཀྱན་འཛོམས་པ་དང་། ཞེས་བག་ལ་ཉལ་འཛོམས་བྱེད་དང་།
ཀྱན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྦྱ་མེད་པ། ཞེས་མཁྱེན་གསུམ་
གྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འོ་ན། སྐབས་དང་པོའི་སྦྱོར་ལམ་ཡང་སྦྱོར་ལམ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩ་བར། དག་དང་དེ་དག་མཆོན་མ་མེད། ཁེས་དང་། ཉིང་འཛིན་དེ་ཡི་བྱེད་པ་
ཉིད། ལུང་སྟོན་པ་དང་ཆོས་པ་ཟད། ཁེས་སོ་སྟེ་ལ་སྟོ་གསུམ་དག་པ་དང་། ཞིང་དག་པ་དང་།
དཔའ་བར་འགོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྟོམ་པ་དང་། ལུང་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་པ་ཟད་པ་དང་། ཉིང་རེ་
འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་འགྲིག་མ་བྱལ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་དང་། མོས་
སྟོམ་དང་སྟོག་ཏུ་ལུང་སྟོན་པ་སོགས་ཡིན་ཟེར་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་ཞེས་སྦྱ་བའི་
ལན་བྱ་རོག་གིས་མ་ཐོས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། དེ་བྱུག་ལ་སྟོམ་སྟོན་མེད་དེ། སྐབས་དང་
པོ་གསུམ་དུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་བཤད་པ་ཉམས་སུ་སྦང་བའི་དབང་དུ་བྱས། སྐབས་བར་བ་
གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཉམས་སུ་ལེན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་མི་འགལ། འོག་རྟོག་གསུམ་
ལྷོག་པའི་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དགོས་པ་དང་། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་སོགས་གསུམ་ས་བརྒྱད་པ་དགུ་

བ་བཅུ་པའི་སྟོང་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་རེ་རེ་སྒྲིམ་མཁ་སྟམ་པའི་ལོག་ཏྟག་དགག་ཆེད་དུ་དེར་སྒྱུར་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། གཞུང་འདི་ལམ་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ལ་ཡང་
 ཅུང་ཟད་སྒྱུར་དུ་རུང་མོད། ཅེས་དང་། གསེར་འབྲེང་ལས། སྤྱི་དང་པོ་སོའི་སྒྲིམ་པ་སྤངས་པ་ཆོག་
 པའི་ཕྱིར་བྱོགས་འདི་ལ་འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ།
 རྣམ་བཤད་ལས། ཅིག་ཅར་སྤྱི་བ་དགག་རྩས་ཏེ། སྒྱོར་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ།
 ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྣམ་རྫོགས་སྒྱོར་བ་ས་བརྒྱད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
 སྒྲིམ་གྱི། ཞེས་པ་ནས། ཅེ་སྒྱོར་ས་དགུ་པ་དང་བཅུ་པའི་སྟོང་འབའ་ཞིག་དང་། མཐར་གྱིས་སྒྱོར་
 བ་ས་བཅུ་པའི་སྟོང་འབའ་ཞིག་གི་སྐབས་སུ་ཅིག་ཅར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་
 ལས། ལམ་ལྔ་ཆང་མ་གཅིག་བཤད་པར་འདོད་པ་ལམ་རྒྱུད་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་རེ་
 རེའི་སྐབས་སུ་ལམ་ལྔ་ཡང་ཡང་བཤད་པ་ལམ་ཁྱག་པར་འདོད་དེ་སྤྱད་འགྲེལ་ལས་སོ། །འདིར་
 ལམ་རྒྱུད་པའི་ལོག་ཏྟག་གཙོ་བོར་བཀག་པའོ། །

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་བར་བ་གསུམ་གྱི་སྒྱོར་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་ལྟར་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་སྤྱད་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། སྒྲོབ་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་
 གྱི་ལུགས་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། སྤྱད་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་དེ་ཡང་སྒྲོབ་
 དཔོན་རང་གི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲོབ་དཔོན་སྤྲུམ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཀོད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། མ་ཁུབ་མཆམས་གྱི་ཏྟགས་བྱུང་སྟེ། སྤྱད་འགྲེལ་ལས། དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པར་
 བཏགས་ནས་འདིར་བསྟན་པ་ཡིན་པར་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་སྟེ། སྒྱོར་
 བ་དང་པོ་གསུམ་ས་བརྒྱད་དགུ་བཅུའི་སྐབས་ཁོ་ནར་སྤྱད་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྤྱད་འགྲེལ་
 ལས། མི་གཡོ་བ་དེའི་དབྱེ་བ་རྫོགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཀུན་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་
 པར་བསྟན་ཏེ། རྣམ། ལེགས་པའི་སྒྲོ་བློས་ལ་སོགས་པ་ལ་གཉིས་ནི་ཅེ་མོའི་མཛོན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་

ནོ། །དེའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་ས་བཅའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི། ནས། དེ་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ནི་མཐར་
གྱིས་པའི་མངོན་བར་རྟོགས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དཀའ་གནས་ལེགས་པར་བཤད་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་མདོན་རྟགས་བྱེད་པར་ཅན་སྤྱི་རིམ་ལ། སྤྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
 རྟགས། སྤྱི་གསུམ་སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་ལས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཅ་བར། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། །སོགས་ཆོགས་བཅད་
 གཅིག་བྱང་། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྟོག་སོགས་རྟགས། །ནས། སྤྱི་ལྟོག་མཐོང་
 བའི་ལས་གནས་ཀྱི། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན། །ཞེས་བྱང་། འཕྲོས་སྤྱིར་མཐོང་དབྱང་
 གསུམ། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་མཆོན་མ་དག་གང་ལགས།
 །ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་གང་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཡང་བྱང་རྒྱལ་དུ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་།
 མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟགས་པ་མེད་པ་བརྟགས་མེད་པ་མཆོན་མ་མེད་པའོ། །སོགས་སྤྱིར་
 མཐོང་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་རྟགས་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འཆད་པར་མདོར་བསྟན་དང་། གཉིས་
 པ་འཆད་པར་རྒྱས་བཤད་བྱང་། གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་མཐོང་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་བྱང་སེམས་ཐམས་
 མཉམ་པའི་སེམས་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོན་མེད་དུ་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་དང་ལྟན་པ་
 དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་གང་ཟག་དུ་དེས་ཏེ། བདེན་འཛིན་གྱི་རྟགས་པར་མི་རྟོག་ཅིང་
 ལུས་བག་ཡོད་དང་དག་དོན་ལྟན་དང་གཞན་ལ་སྤྱོད་མི་ཆོལ་བར་ལེགས་བཤད་ཁོ་ན་ལྟར་ལེན་
 གྱི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རེ་རེ་མེད་གཉིས་སུ་མེད་གཉིས་སུ་
 མ་ཡིན་པ་ཡང་མེད་དེ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཀྱང་རྟགས་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་གང་ཅུང་ཟད་ཅུང་
 ཡང་བྱང་རྒྱལ་དུ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་དང་ལྟན་པའི་ཆོག་སྤྱི་དོན་དང་མི་ལྟན་པའི་ཆོག་སྤྱོད་པ་
 ཡིན། གཞན་གྱི་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་མི་ལྟ་ཞིང་ལེགས་པར་བརྟོག་པ་ཆོལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་མི་
 ལྟོག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་སྐྱོར་ལམ་པ་དབང་རྣམ་ཡིན་ན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
རྟགས་ཐོབ་ཅིང་དེ་ལུས་ངག་གི་མཆན་མ་ཟེར། ཁ་ཅིག །ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པ་དང་
སྐྱོར་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་གི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་རྟགས་ཀྱིས་དཔོགས་པ་རང་བཞིན་
ཀྱི་རྟགས་ཟེར། ལ་ལ་འབྲས་རྟགས་ཟེར། མང་པོ་ཞིག་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་དཔོགས་པ་མེད་ཟེར་
རོ། །འདི་དག་ལ་སྔ་ཕྱིའི་ལུགས་མང་ཡང་རིགས་པ་རེ་རེ་སྦྲ་ན། འོ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་འོད་ཐོབ་
མ་ཐག་གི་རྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་ལོག་པ་དང་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་
བུལ་བའི་ཆ་ཆོས་ཅན། ལུས་ངག་གང་རུང་གི་མཆན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱོར་ལམ་པ་དབང་རྣམ་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཉི་ཤུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། རྟགས་བྱུང་སྟེ། རྩ་བར།
གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྟོག་པ་དང་། །ཐེ་ཆོམ་མི་དཔ་ཟད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་མ་ཡིན་ངག་གི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་བྱུང་སྟེ།
གཟུགས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུགས་གཉིས་པ་ལ་སྐྱོར་ལམ་
འོད་ཀྱི་རྟགས་ཐོབ་ན་དེ་གཞན་ལ་དཔོགས་དུས་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྐྱོར་ལམ་པ་
དབང་རྣམ་འོད་ཐོབ་མ་ཐག་ལ་རྟགས་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། འོད་ཀྱི་རྟགས་བཅུ་གཅིག་
ལ་སེམས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱབས་གནས་ཡང་དག་ལ་ཐེ་ཆོམ་མངོན་
གྱུར་ཟད་པ་དང་། བུམས་པའི་ཡིད་གཉིས་ཆོས་ཅན། འོད་ཀྱི་རྟགས་བཅུ་གཅིག་པོ་གང་རུང་མ་
ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རྩ་བར། བུམས་ལུས་སོགས་དང་སྦྱིབ་པ་ནི། །རྣམ་པ་སྔ་དང་མི་
འགྲོགས་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། རྩ་བར་འདོད་ན། སྐྱོར་ལམ་ཅེ་མོ་ཐོབ་མ་ཐག་ལ་
ཅེ་མོའི་རྟགས་ལྡན་པ་མེད་ཅིང་། ཆོས་མཆོག་ཐོབ་མ་ཐག་ལ་དེའི་རྟགས་ལྡན་པ་མེད་པར་ཐལ།
སྐྱོར་ལམ་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་མཆོག་ཐོབ་མ་ཐག་གི་རྒྱད་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་
དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཅེ་མོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བྱ་བྱ་མེད་པ་དང་། བཟོད་པ་བའི་རྒྱུད་

གྱི་བདུད་ལ་བདུད་དུ་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཉི་ཤུ་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ་ལོ། །དེ་དག་ཐོབ་མ་ཐག་གི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་པར་སྒྲ། ལུགས་གསུམ་པ་དང་
 བཞི་པ་ལ། འོ་ན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྒྲོ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་རྟགས་པ་ཞིག་མེད་
 པར་ཐལ། རྟགས་དེ་ལ་འབྲས་རང་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་ལས། རྣམ་པ་དང་
 རྟགས་དང་མཆོན་མ་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་གཟུང་བར་
 གྲ། ཞེས་པའི་གཟུང་ཆུལ་ལ་དེ་གཉིས་གང་རུང་གི་ཤེས་པ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །རྒྱས་པའི་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་
 གྱེ་བར། །རྗེས་སུ་དཔོགས་པ་གང་ཡིན་པ། །དོན་གཞན་ལ་ནི་མི་ལྟོས་ཕྱིར། །དེ་ནི་རང་བཞིན་
 ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་པའི་ཆུལ་གྱིས་དཔོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་
 བ་རེ། ལུས་ངག་གི་དེ་མི་དཔོགས་པར་ཐལ། གཡོ་ཅན་གྱི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་དང་ནང་གི་སྒྲོ་མི་
 མཐུན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། གཡོ་ཅན་གྱི་ལུས་སེམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མ་ངེས་ཀྱང་། ལུས་ངག་
 གི་ཐ་སྙད་ཅན་ལ་སེམས་དཔོགས་པ་མི་འབྲལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱད་གཞན་སྐྱབ་པ་ལས། རང་ལུས་
 གྲོ་སྒྲོན་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱ་བ་མཐོང་ནས་གཞན་ལ་དེ། །འཇིན་ཕྱིར་གལ་ཏེ་གྲོ་ཤེས་འགྱུར། །ཞེས་
 དང་། ས་བརྩུ་པའི་མདོ་ལས། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། །ཆུ་སྐྱར་ལས་ནི་ཆུ་ཤེས་ལྟར། །བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲོ་ལྡན་གྱི། །རིགས་ནི་མཆོན་མ་དག་ལས་ཤེས། །ཞེས་དང་། ཉི་སྣང་ལས།
 རྟགས་ནི་རང་ལ་བཞེན་ནས་མཆོན་མས་བསྐྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲུག་པ་
 སོགས་དུ་མས་བཞད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་བ་ལ་དེའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
 པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་བྱལ་བེད་ན། ཅེ་མོ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱལ་བར་ཐལ། བཟོད་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར།
 བྱལ་སྟེ། སྦྱོར་ལམ་བྱོད་ཀྱི་རྟགས་བརྩུ་གཅིག་ཐོབ་ལ་གཞན་མ་ཐོབ་པར་ཅེ་མོ་ཐོབ་མ་ཐག་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེས་མཐོང་ལམ་པ་དང་སྒྲོ་མ་ལམ་པ་ཡང་ཤེས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །

གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་ལྟོག་པ་སོགས་ཉགས་ཞེ་བཞི་གང་རུང་དང་ལྷན་
 བའི་སེམས་དབའ་དེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་ཆོས་
 ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་སྟོབ་པའི་དགོ་འདུན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་དབར་ཐལ་ལོ། །མཆན་ཉིད་དེ་སྟོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་
 འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། དབང་རྒྱལ་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་
 བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོབ་པ་དང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། གསེར་
 འཕྲེང་ལས། ཉགས་མ་ཐོབ་ཀྱང་ས་ཐོབ་ནས་ཐེག་དམན་དུ་ལྷུང་བ་ནི་མི་སྲིད་དེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ལམ་གཞན་དུ་མི་འཇུག་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
 སྟོབ་པའི་དགོ་འདུན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་སྟོབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྟོབ་
 པ་སྦྱོར་ལམ་ལས་དམན་པ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ་ཞེས་རབ། རྒྱུད་སྒྲུབ་མ་ལས། ཇི་
 སྲིད་ས་བརྒྱད་མ་ཐོབ་པ། །དེ་སྲིད་ཐེག་པ་དམན་པས་འཇིགས། །ཞེས་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ།
 ལུང་དེ་ལང་ག་ཤེགས་ལས་ཟེར་བ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུད་དོ་རྩེ་ཅེ་མོའི་ཆོག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་རོང་རྟེན་པ་ན་རེ། མ་དག་ས་བདུན་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བའི་སྟོན་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
 པའི་ཉགས་ཐོབ་ཀྱང་བསམ་པའི་སྟོན་པ་མ་ཐོབ་སྟེ། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་དོན་དུ་ཐར་པ་དོན་
 དུ་གཉེར་བའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལས། ཇི་སྲིད་ས་བརྒྱད་མ་ཐོབ་པ། །དེ་སྲིད་
 ཐེག་པ་དམན་པས་འཇིགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བརྒྱུད་
 ཉམས་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་དོན་དུ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
 དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཡང་ཁ་ཅིག །སྦྱོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཉགས་ཐོབ་པའི་དེ་
 ཡིན་ན་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་པ་འགགས་པས་བྱུང་ཟེར་ན། སྦྱོར་ལམ་ཕྱིར་

མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་གཟུགས་ལ་བདེན་འཛིན་ལྟ་སྒྲིམ་མངོན་གྱུར་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པའི་
 སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་དག་ས་བདུན་
 གྱི་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་ལྟ་སྒྲིམ་མངོན་གྱུར་འབྱུག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ས་དགུ་པ་བ་
 ཡིན་ན། སྒྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྒྱོར་མཐོང་
 གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་དེའི་རྟགས་མ་ཐོབ་པར་ས་བརྒྱུད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་ས་
 དགུ་པ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། དབང་ཚོན་གྱིས་སྒྱོར་ལམ་སྐབས་དང་།
 དབང་འབྲིང་གིས་མཐོང་ལམ་སྐབས་སུ་དང་། དབང་རྒྱལ་གྱིས་ས་བརྒྱུད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་
 འཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཉ། རྣམ་བཤད་ལས། དབང་པོ་ཚོན་པོས་ནི་སྒྱོར་ལམ་བྱོད་ནས་དང་། འབྲིང་པོས་
 མཐོང་ལམ་དང་། དབང་པོ་ཇི་ལྟར་རྒྱལ་ཡང་ས་བརྒྱུད་པ་ནས་ཐོབ་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ལོད་ལས། དབང་པོ་འབྲིང་ནི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་ཉ། རྣམ། དབང་པོ་
 རྒྱལ་པོ་ནི་ས་མི་གཡོ་བ་ལས་ཉ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། བསམ་སྒྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་
 པ་ལྟོག་པ་སོགས་རྟགས་ཞེ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་དེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་
 ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཞེ་བཞི་ཡོད་
 དེ། སྒྱོར་ལམ་བྱོད་ཀྱི་བཅུ་གཅིག ཅེ་མོའི་བྱུག བཟོད་པའི་གཉིས། ཆོས་མཆོག་གི་གཅིག་སྟེ་
 སྒྱོར་ལམ་གྱི་ཉི་ཤུ་དང་། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་བྱུག་གི་རྟགས་བཅུ་བྱུག་དང་། སྒྲོམ་ལམ་
 གྱི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བརྒྱུད་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཅ་བར། རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་
 དེ་དག་གིས། ཁྱོད་དང་ཅེ་མོ་བཟོད་བཅས་དང་། ཆོས་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པ་ནི། རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྟོག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། མཐོང་ལམ་སྐབས་ཀྱི་
 གཟུགས་སོགས་བདེན་འཛིན་ལོག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་བརྟན་པ་ནས་

ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སློབ་གཏོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་བཅུ་བྱུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། དེ་འབྲེལ་སྐད་
ཅིག་བཅུ་བྱུག་ནི། །སློ་ལྡན་མཐོང་བའི་ལམ་གནས་ཀྱི། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན། །ཞེས་
སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཟབ་པ་སོགས་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་
དང་། །ནས། ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་
ལ་སྒྱུར་ལམ་བྱོད་ཀྱི་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དེའི་སྟངས་ལ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་དེ་དེའི་སྟངས་གི་རྣམ་པ་
ནི་གཉེན་པོའི་སྟོགས་སམ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། རྟགས་ནི་རང་ལ་གནས་པའི་མཚན་མཁམ་
ངག་གི་རྟགས་གཉིས་དང་། མཚན་མ་ནི་དེའི་ལོངས་སྟོང་དམ་ཉམས་སུ་ལེན་འཛིན་སོགས་ལ་བྱེད་
བ་ཉི་སྟངས་དང་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཅོད་སྟོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་ན། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཞེ་
བཞི་གང་རུང་ཐོབ་པས་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་དེའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། དེའི་རྟགས་
མ་ཐོབ་པའི་བྱང་འཕགས་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཟླ་འོད་ལས།
འདིར་དབང་པོ་རབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཆོགས་ཀྱི་ས་ནས་ཀྱང་། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་
ལས། འགའ་ཞིག་རིགས་མ་དེས་བ་ཡིན་ཡང་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། འོ་ན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཡིན་ན་ཞེ་བཞི་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། དེ་ཐོབ་ན་ཞེ་བཞི་གང་རུང་ཐོབ་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྱུར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་
སྒྱུར་ཕུན་ཆོགས་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེའི་བསམ་སྒྱུར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་
རྟགས་ཀྱིས་གང་ཟག་དེ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་དཔོག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཐབས་ཤེས་བྱང་
པར་ཅན་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་ལས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་དང་
གཞན་པལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། ཐབས་ཤེས་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་གཉིས་ནི་
རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་གཞན་རྣམས་ཆ་ཅམ་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་

ཁོ་ན་རེ། མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་བྱུག་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཅ་བར། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་བྱུག་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་མི་ལྟོག་པའི། །མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ།
 གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྟོག་པ་ནས་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སོག་གཏོང་བའི་རྗེས་སྟོན་གྱི་ལུས་ངག་
 གི་བྱ་བ་བཅུ་བྱུག་ལ་རྒྱ་ཤེས་བཟོད་བཅུ་བྱུག་གི་མིང་བཏགས་པ་གང་ཞིག། །དེ་ལ་དགོས་པ་ཆེན་
 བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་བྱང་པར་ཅན་ལ་ཤེས་
 བཟོད་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བཤད་ཅེས་དང་། གསེར་འབྲེང་ལས། བཟོད་པ་དང་ཤེས་པས།
 ཞེས་པ་ནས། འབྲས་བུ་ལ་རྒྱ་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་
 སྟེ། སར་གནས་ཀྱི་ལུས་ངག་གདུལ་བྱའི་དབང་མ་གཏོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་བཞག་
 དང་འབྲ་བར་ཤེས་ཆེད་དུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐད་ཅིག་བཅུ་བྱུག་གིས་ཐ་སྙད་བཅུ་བྱུག་སོ་
 སོར་སྦྱེད་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། རྒྱལ་སྤྱི་འགྲུར་མེད་ཆོས་ཉིད་
 འདི། །རྟོགས་ནས་མ་རིག་ལྟོངས་རྣམས་ཀྱི། །སྦྱེ་བ་ལ་སོགས་དག་ཏུ་ནི། །མཐོང་བ་གང་ཡིན་དེ་
 སྤྱད་དོ། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས། །འདས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལས་མ་གཡོས། །འཇིག་རྟེན་
 དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་ན། །འཇིག་རྟེན་བྲི་མས་མ་གོས་སྦྱོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་
 ལས། སེམས་ཅན་གདུལ་བའི་དགོས་པའི་དབང་མ་གཏོགས་པར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་
 བཞག་གི་རྟོག་པ་དང་མཐུན་པ། ཞེས་སོ། །གསེར་འབྲེང་ལས་ཀྱང་དེའོ། །དང་པོ་ཉིར་གཉིས་སྟེ།

གསུམ་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་ལ་སྒྲོམ་ལམ་དང་དེའི་རྟགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་
 སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱང་ཆོས་དང་། །བྱང་གཞི་སྒྲོམ་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི།
 ཅ་བར། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་ཐབ་པ་སྟེ། སོགས་ཆེགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། ཅ་བར།
 དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། །སོགས་ཆེགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ་དགྲུར་

ཕྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་ཚྱོད་སྤྱོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཅ་བར། དེ་ནི་རྒྱན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་
སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ་གངས་ཀྱི་ཚྱོད་སྤྱོད་དང་། བྱེད་པའི་ཚྱོད་སྤྱོད་
གཉིས། དང་པོ་ནི། ཅ་བར། གངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་ནམས། །ཞེས་སོགས་བཞི་བྱུང་།
གཉིས་པ་ལ། རོན་ལ་ལྟོས་པའི་ཚྱོད་སྤྱོད་དང་། ཐ་སྟོད་ལ་ལྟོས་པའི་ཚྱོད་སྤྱོད་གཉིས། དང་པོ་ལ་
ཚྱོད་པ་དང་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཅ་བར། དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་
བཅད་གཅིག་བྱུང་། གཉིས་པ་དེའི་ལན་ནི། ཅ་བར། བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་དུ། །ཞེས་སོགས་
ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ་ཐ་སྟོད་པའི་ཚྱོད་པ་དང་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། སེམས་
བསྐྱེད་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་རེ་རེ་བ་དང་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཆོགས་པ་མ་ཡིན་པས་འཆང་རྒྱ་བ་མི་
འཐད་ཅེས་པའི་ཚྱོད་པ་ནི། ཅ་བར། སེམས་ནི་སྤྱི་མས་བྱང་ཆུབ་པར། །ཞེས་ཀྱང་བ་གཉིས་བྱུང་།
གཉིས་པ་དེའི་ལན་ནི། མར་མེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་དེ་རེ་རེ་དང་ཆོགས་པས་མིན་ཀྱང་སྤྱི་མས་ཕྱི་
མ་ལ་པན་བཏགས་པའི་སྒོ་ནས་འཆང་རྒྱལ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཅ་བར། མར་མེ་དཔེ་ཡི་རྩ་ལ་
གྱིས་ནི། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཅེས་བྱུང་། གཉིས་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་
འཆད་པར། ཅ་བར། སྤྱི་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་།

གསུམ་པ་སྐྱེ་གསུམ་འབྲུག་གྲེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཆོས་སྐྱེ་འབྲུག་གྲེད་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་
 བ་དང་། ལོངས་སྐྱེའི་རྒྱ་ཞིང་དག་སྐྱོར་བ་དང་། སྐྱེལ་སྐྱེའི་རྒྱ་ཐབས་མཁས་སྐྱོར་བ་གསུམ། དང་
 བོ་ནི། ཅ་བར། ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་བྱུང་།
 འཕྲོས་སྐྱོར་མཐའ་དབྱུང་བ་གསུམ། མདོ་ལས། སྤྱི་རིའི་བྱས་རབ་འབྱོར་ལ་མི་ལམ་དུ་རྣམ་ཐར་
 སྐྱོ་གསུམ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ན་ཤེས་ཕྱིན་རྣམ་པར་འཕེལ་ལམ། རབ་འབྱོར་
 གྱིས་ཉིན་པར་བསྐྱོམ་པས་འཕེལ་ན་མི་ལམ་དུ་བསྐྱོམ་པས་ཀྱང་འཕེལ་ཏེ། ཞེས་སོགས་གྱིས་སྲིད་
 ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཤུགས་བསྟན་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་འཆད་པར་འདི་བྱུང་། ས་བརྒྱད་པ་བ་
 ཆོས་ཅན། སྲིད་ཞི་བདེན་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྗེས་སོ་བ་དུ་བདེན་འཛིན་
 མདོན་བྱུང་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐྱབས་བཅོམ་པའི་མཉམ་ཉིད་སྐྱོར་བ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མཐའ་དབྱུང་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་
 ཟེར་ན། ས་བརྒྱད་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ། སྲིད་
 ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དག་པའི་བདག་མེད་སྤྱི་རགས་གསུམ་གང་
 རུང་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་
 གྱི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་དང་། ཆོས་སྐྱེའི་ལག་རྗེས་འཛོག་གྲེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 བཤད་ལས། དང་པོ་ཆོས་སྐྱེའི་ལག་རྗེས་འཛོག་གྲེད་སྲིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བའི།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཅ་བར། གངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་བ་རྣམས། །དམ་པའི་དོན་དུ་བཟོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་

བདེན་གཉིས་ལ་འབྲེ་དང་བྱང་སོགས་ན་རེ། འདིའི་བདེན་གཉིས་དབྱ་མ་ལ་གྲགས་པའི་སྒྲིམ་པ་
དང་བྲལ་མ་བྲལ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྩས་རང་མཚན་དང་ལྷོག་པ་སྤྱི་མཚན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྒྲིམ་ལམ་དགུའི་རྒྱུ་དུ་ལའང་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གངས་
མེད་གཞལ་མེད་ཆད་མེད་གསུམ་བསྟན་པ་ལྟར་རེ་རེ་ལའང་གསུམ་གསུམ་བྲས་ནས་རྩས་གཅིག་
ཉིད་ལྷོག་པ་ལ་སོ་སོར་བཤད་པ་དོན་དམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱེད་
ཆ་པ་རིག་རལ་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་གང་ཞིག །དེ་འཕགས་མེད་གི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་བྱབ་སྟེ། གསེར་འབྲང་ལས། འདིར་བདེན་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དེ་སྒྲིམ་པ་དང་བྲལ་མ་
བྲལ་དབྱ་མ་ལ་གྲགས་པའམ་རྟོག་གེ་ལ་གྲགས་པའི། ནས། དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱེད་གི་
བཞེད་པ་ཕྱི་མ་དང་འབྲེའི་བཞེད་པ་སྤྲ་མར་གྲགས་ཤིང་དཔལ་ལྷན་ཆ་པ་དང་རིག་རལ་ཡང་ཕྱི་
མ་བཞེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། རྒྱན་སྤང་ལས། ལྷོག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཉེ་བར་སྐྱེད་པ་
སྤྲ་ཆོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་གཅིག་ལ་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་དོན་དམ་པར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་སྐད་དུ། གསེར་འབྲང་ལས། སྒྲིམ་ལམ་གྱིས་སྐྱེད་པའི་བསོད་
ནམས་སྤྲ་ཆོགས་པ་དེ་རྩས་གཅིག་ཉིད་ལྷོག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བ་དེ་དོན་དམ་དུ་དབྱེ་
བ་མེད་པའི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་སྒྱུར་
ལམ་ན་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྱུར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤིང་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་དབྱེར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་
སྒྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། འདིའི་སྤིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྩིས་ཐོབ་ཏུ་སྤིང་ཞི་སོ་སོར་
བདེན་པར་འཛིན་པ་མངོན་གྱུར་སྟེ། བ་སྤངས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉེ་སྤང་ལས། འདི་པན་ཆད་
མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་དབང་
དུ་བྲས་ནས། གཉིས་ཀ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ས་བརྒྱུད་
པའི་སྐབས་འཁོར་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིན་མོ་བསྒྲིམ་པ་གཉིས་

དོན་དམ་པར་སོ་སོར་འཛིན་པ་ཟད་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། ལུ་རིའི་བྲ། མི་ལམ་དང་ཉིན་
 པར་ནི་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཅ་བར། ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་འབྲ་བའི་
 ཕྱིར། །སྤྱི་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྦྱོར་ལམ་ན་སྤྱི་
 ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། སྦྱོར་ལམ་དུ་མ་ཟད་ཆོགས་ལམ་ན་སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་
 དང་། ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་དང་། ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་གསུམ་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་
 འཕྲེང་ལས། ཆོགས་ལམ་ནས་བཞག་དགོས་ཏེ། འདི་གསུམ་ནི་ཆོས་རྣམས་སྦྱོས་བལ་དུ་སྦྱོམ་
 པ་དང་ཞིང་དག་པར་བྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་སྤྱི་བར་བྱེད་པ་གསུམ་ཡིན་ལ་དེ་གསུམ་མི་བྱེད་
 ན་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་གསུམ་
 བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱོམ་ཚུལ་ཅམ་བཤད་ཅིང་། དེ་སྦྱོམ་པ་ཅམ་གྱིས་ཐོབ་པས་མ་ཁུབ་པར་
 བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་བདེན་འཛིན་སྟེ་བའི་གོ་
 སྐབས་བཅོམ་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། དམན་
 ལམ་སྦྱོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་སྟེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་བྱས་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་སྟེ་རུང་གི་ས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུན་མེད་པས་
 གཏན་ནས་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ལམ་མ་ཡིན་པས་ཁུབ་
 པར་ཐལ། མི་ལམ་གྱི་རྟ་ཡིན་ན་རྟ་མ་ཡིན་པས་ཁུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། མི་
 ལམ་ཡིན་ན་དགོ་བ་མ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་ལམ་དུ་སྦྱོང་ཉིད་སྦྱོམ་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཅ་བར། མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱལ། །མི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཅོད་ལན་འདི་དག་ཁ་ཅིག་དངོས་སྟེ་བ་དང་དབྱུང་མ་པའི་ཅོད་པ་དང་ལན་དུ་སྦྱོར་ཟེར།
 ཁ་ཅིག་དེ་བཞག་ནས་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཅོད་པ་དང་ལན་དུ་སྦྱོར་ཟེར་བ་དག་ལ་

ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གཤི་མདོ་ལས་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཚོད་པ་དང་ལན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། འདི་ལ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་གཤི་
ཚོད་པ་དང་པར་ལན་བཏབ་ཚུལ་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཚོད་མཁན་ལ་བྱེ་མདོ་
སེམས་ཙམ་གསུམ་ཡོད་པ་གང་ཞིག། ལན་བྱེད་མཁན་སེམས་ཙམ་པ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཐལ་
འགྱུར་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་བཅད་ཚུལ། འགྲེལ་བ་ལས།
རི་ལྟར་བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལ་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད། ཉས། སྟོག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་
རྣམ་པར་འཛོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་དང་། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། རི་ལྟར་བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་
སྤྱོད་པའི་ལུགས། ཉས། ཕྱིའི་དོན་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་
འབྲེལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁུམ་བཤའ་ལས། རི་ལྟར་བྱེ་རོལ་དོན་དུ་སྤྱོད་པའི་མདོ་
སྟེ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པར་ཉེ། སྟོ་དོན་དམ་པ་དབང་གེས་མ་འབྲུལ་
བས་གཟུང་ངོར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཙམ་པས་བཅད་ཚུལ་བསྐྱུ་བར་
ཡང་བྱུང་ལ། ཡང་རྩ་བར། རྣམ་པ་ཞི་ཉིད་འདི་ལ་ནི། རབ་ཏུ་སྤྱོད་རྣམས་བརྒྱུད་མར་གྲོལ། ཞེས་
པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུམ་སྟེ། འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀའི་དངོས་བསྟན་ལྟར་ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ལ་
སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཚོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤའ་ལས། དངོས་སུ་དབུ་མ་པ་ལ་ཚོད་
པའི་གྲོལ་བ་དོན་སྤྱོད་གཉིས་བཞེད་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་སྤྱར་རི་ལྟར་དོན་སྤྱོད་པས་ཚོད་པ་
ལྟར་དབུ་མ་པ་ལ་ཚོད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལན་
ནི། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། དོན་མེད་ན་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་ནི་རི་ལྟར་འགྱུར་
སྟམ་དུ་སོམ་ཉི་བརྒྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། འག་ཏི་པས་ཚོད་པ་དང་ལན་
གསུམ་གསུམ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། འུན་ཏི་པ་ནི་ཀླུ་ལན་གསུམ་
དུ་མཛད་དོ། ཞེས་པ་ནས། དང་པོ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁུམ་

སྟེ། ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་ལན་ནི། རྒྱལ་སྤང་ལས། དེ་བས་ན་དབྱ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་གཉིད་ཀྱིས་
མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་ལམ་དང་འབྲ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
སྟོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་སྐྱེ་འབྲ་ན། །ཤི་ནས་ངེ་ལྟར་སྐྱེ་ཞེ་ན། །ཞེས་གསུངས་པ་
ཡང་སྐྱེ་མ་དང་མི་ལམ་མ་གཏོགས་མཚུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། བྱ་བ་མཐའ་བཞིའི་བཅད་
ཚུལ་པལ་ཆེར་མདོའི་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཚོད་བ་དབྱ་སེམས་སོགས་ཀྱི་
ཚོད་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཅ་བར། ལན་ནི་ངེ་སྐྱད་བཤད་པར་ཟད། །ཅེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། བྱ་སྟེ། སྟོན་བ་བཞུགས་དུས་ནས་བྱ་བ་མཐའ་བཞིའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་བྱིར་
ཏེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་ལ་ར་རྩ་སིར་བྲང་སྟོང་སྐྱེ་བ་རི་
དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
དེའི་ཐེག་པ་ལ་བརྗོད་བྱེད་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་ཉན་ཐོས་ལ་བྱེ་མདོ་གཉིས་གཙོ་བའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་
ལས། དུས་དང་པོར་རང་སྤེ་དང་གཞན་སྤེ་ཁ་ཅིག་ཅེས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མི་ལམ་དུ་སྟོག་གཙོད་བ་མིས་ནས་སད་དུས་ཨ་ལ་ལ་བསད་ཅེས་
མདོན་ཞེན་བྲག་པོ་བྱས་ན་སྟོག་གཙོད་ཀྱི་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན།
མི་ལམ་ཀྱི་མི་བསད་པའི་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མི་ལམ་དུ་སེམས་ཅན་
བསད་པ་མིས་ནས་སད་དུས་སུ་མདོན་ཞེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་ན་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་བསྐྱེད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མི་ལམ་ཀྱི་མི་མི་མ་ཡིན་པ་དང་དེ་ལ་སེམས་མེད་པའི་
བྱིར། བྱ་སྟེ། སྟོད་འཇུག་ལས། སྐྱེ་མའི་སྐྱེས་བུ་བསད་སོགས་ལ། །སེམས་མེད་བྱིར་ན་སྟེག་
མེད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ་ཉགས་བྱ་བ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་
གཞུགས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ལེགས་ལྡན་སོགས་འདོད་བ་གང་ཞིག་ །རྒྱ་བས་ཆོས་
ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་ཀུན་བཏགས་པའི་གཞུགས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱ་བ་སྟེ། འཇུག་

པའི་རྣམ་བཤད་ལས། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས། ནས། ཚས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པའི་
གཟུགས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཞིག་མི་ལམ་ན་ཡོད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་དེ་ཉིད་ལས། མི་ལམ་ན་དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་ལྔར་སྤང་བ་རྣམས་ནི་
ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྤང་བས་ན། ཞེས་པ་ནས། ཚས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་
དེའི་གཟུགས་ལྗེ་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱུབ་སྟེ། མི་
ལམ་གྱི་གཟུགས་སྒྲིབ་ཅི་རོ་རེག་བྱ་ལྔ་གཙོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
མི་ལམ་གྱི་མི་བསད་པ་མིས་པ་ལ་ངས་བསད་དོ་སྟེ་དེ་མཛོན་ཞེན་བྲག་པོས་གསོས་བཏབ་པས་
མི་བསད་པའི་ལས་ལམ་རྫོགས་པར་འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་ལས་མི་བསད་པའི་ལས་ལམ་འབྱུང་བའི་
བྱིར་ན་མ་བྱུབ་སྟེ། མི་ལམ་འཁུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་སེམས་མི་གསལ་བ་དང་འཆོལ་བས་མི་
དགོ་བ་བརྩེད་ལས་ལམ་ཡོད་ཀྱང་མ་རྫོགས་པས་དམན་པར་བྱེད་དགོས། སད་དུས་མ་འཁུལ་
ཞིང་སེམས་གསལ་བས་དགོ་མི་དགོའི་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ཉི་
ཤུ་པ་ལས། མི་ལམ་སེམས་ནི་གཉིད་ཀྱིས་ཉམས། །དེས་ན་འབྲས་བུ་འབྲས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
རྒྱན་སྤང་ལས་ཀྱང་། གཉིད་ནི་སེམས་འཁུལ་བའི་རྒྱ་ཆེ་ལྷག་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་མི་གསལ་བ་
དང་འཆོལ་བར་རྫོགས་པས་མི་ལམ་དུ་དམན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། རྒྱན་སྤང་
ལས། གཉིད་ཀྱིས་མ་ལོག་པའི་སྐབས་སུ་ནི་གཉིད་ལ་སོགས་པའི་འཁུལ་པའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བས་
སེམས་གསལ་ཞིང་⁽¹⁾མ་འཆོལ་བར་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་འབྲས་བུ་ལྷག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་དམན་འཕགས་པས་སྤོང་ཉིད་མ་རྫོགས་པར་ཐལ། སྤིང་ཞི་མཉམ་
ཉིད་སྐབས་སུ་ལས་སོགས་འཕེལ་འགྱིབ་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་མི་འཐད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུབ།
བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱུབ་པར་ཐལ། འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པས་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། གསལ་ཞིང་འཆོལ་བར་སྤང་བ།

རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་དག་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ལ། །སོགས་པས་གཏིང་དཔོགས་མ་
 གྱུར་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་འཁོར་འོད་སྤང་སོགས་ཀྱིས་མ་
 རྟོགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་ངི་བ་དང་ཚོད་པ་མཛད་པ་གདུལ་བྱའི་དོགས་པ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། སྤྱི་འོད་ལྷན་རབ་འབྱོར་ལ་ཁྲུག་ཀ་དེ་ཉིད་བཀོད་པ་ནི་བདེན་གཉིས་
 འགལ་བར་འཛིན་པའི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་པ་ལྟར་བཙས་ནས་མཛད་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རོང་རྟེན་པ་ན་རེ། མི་ལམ་དུ་མི་བསད་པ་མིས་པས་ཀྱང་སྟེག་
 པ་བསོག་ན་དེའི་ཆེ་དགོ་སྤྱོད་གི་སྤྱོམ་པ་བཏང་བ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར། མི་ལམ་དུ་
 དགོ་མི་དགོའི་ལས་གསོག་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། དགོ་སྤྱོད་གི་སྤྱོམ་པ་གཏོང་མི་དགོས་པར་ཐལ། མི་ལམ་
 ལ་སྟོན་པས་བཙས་པ་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་ལ། ཁྲབ་སྟེ། སྟོན་པའི་བཙས་དབང་
 གིས་སྤོམ་པ་ཐོབ་གཏོང་སོ་སོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཞོན་ལུ་བཅུ་བདུན་སྟེ་དང་ཕྱིས་ཉི་ཤུ་མ་
 ལོན་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་བཞིན། རི་སྐད་དུ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་གནས་
 སྐབས་སུ་ཡང་ལས་དང་འབྲས་བྱ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོ་སྤྱོད་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་
 པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པར་མི་བརྗོད་དེ། བསྐྱབ་པ་སྦྱིན་པ་དང་འབྲ་བར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། མི་ལམ་ན་དགོ་མི་དགོའི་ལས་གསོག་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཡོད་ན་དགོ་སྤྱོད་གི་སྤྱོམ་པ་
 གཏོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྲབ་ཁས། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཅ་བར། མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་
 ཀུན། །ཞེས་དང་། བརྒྱད་སྟོང་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་མི་ལམ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ལས་
 དང་འབྲས་བྱ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེན་དུ་སྟོ་སྟེ།

རང་ལུགས་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་བདེན་འཛིན་མཛོན་གྱུར་སྟེ་བའི་གོ་

སྐབས་བཙུང་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་དག་སའི་ལམ་ཤེར་བྱིན་དེ། སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཞི་བདེན་མེད་མཉམ་པར་སྒྲོམ་པ་ཙམ་སོགས་དེ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མིན་ལ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་སྤྱི་བ་དང་བྱང་འདས་སོ་སོར་བདེན་འཇིན་ཟད་པ་སྐབས་འདིའི་མཉམ་ཚུལ་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དེས་བྱུང་བའི་བྱིར། དེས་ན་སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་དང་། ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་གསུམ་འབྲས་བུའི་ཕྱོག་ཆ་ནས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་དག་སའི་ལུས་བྲན་བ་ཉེར་བཞག་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་གང་ཞིག །སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་གཉིས་བ་སྤར་བྲན་བ་ཉེར་བཞག་གི་བྱང་པར་བཅུ་བཞིས་སྦྱབ་སྦྲ་ཞིང་། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལུས་བྲན་བ་ཉེར་བཞག་གིས་ཀྱང་སྟོད་བཅུད་གཉིས་སྦྱོར་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། ཉི་ལྔ་འཕམ། བྲན་བ་ཉེར་བཞག་ལ་སོགས་པ་ལས་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་འཕྲོ་བ་ཐ་དད་པ། ཞེས་པ་ནས། འཁོར་བ་དང་ལྷ་འཕྲུལ་ལས་འདས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཕར་བྱིན་བྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ཉི་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷན་ཀ་བཞི་ཡོད་དེ། ལས་སོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། མི་ལམ་ན་ཡང་ལས་ལམ་རྫོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། ལྷང་དང་འགལ་བར་ཐལ་བ་དང་། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། ལན་བྱེད་ཚུལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ལ་སྟོས་པའི་ལན་གཉིས་རེ་ཡོད་པའི་བྱིར།

ལྷན་ཀ་དང་པོ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱས་ཉིན་པར་ཡང་དགེ་སྤྱི་གི་ལས་སོག་པ་དང་འཕེལ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལས་འབྲས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་བཞིན། ཉི་ཁྲི་ལས། བྱང་ཆེན་མི་ལམ་དུ་རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཤེར་བྱིན་འཕེལ་ལས། ཞེས་དང་། བརྒྱད་སྟོང་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་རྣམ་ཐར་སྒྲོ། རས། འཕེལ་ལམ་ཞེས་བྱང་། ཐལ་འགྱུར་དེ་

སུན་འབྱིན་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གུན་རྫོབ་ཏུ་བྱུང་བ་མེད་ཅིང་། རོན་དམ་དུ་འདོད་ལན་ཐེབ་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡུམ་བར་བ་ལས། སྤྱི་རིའི་བྱ་ཉིན་པར་བསྐྱོམ་པས་ཀྱང་རྣམ་པར་འཕེལ་
 ལོ། །ཞེས་དང་། འོན་ཏེ་སང་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་ན་ནི་དེ་ལས་སོག་པའམ་འབྲི་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 དང་། བརྒྱད་སྟོང་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གཤམ་ཏེ་ཉིན་པར་བསྐྱོམ་པས་རྣམ་པར་འཕེལ་ན་མི་ལམ་དུ་
 མིས་པས་ཀྱང་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་དང་། སང་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་བསད་པར་འདུ་ཤེས་
 སྐྱེད་དེ་ཨ་ལ་ལ་བསད་དོ། །ནས། ལས་སོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་གྲུབ་སྟེ། རོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉི་མེ་ལས། སྤྱི་རིའི་བྱ་རི་ལྟར་བཅོམ་ལྟན་
 འདས་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ན་དེ་ལས་སོག་པའམ་འབྲི་བ་མེད་
 དོ། །ཞེས་དང་། བརྒྱད་སྟོང་ལས། བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱི། ནས། སོག་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་རིའི་བྱས། འོན། མི་ལམ་ན་བསད་བྱ་གསེད་བྱེད་དང་སྦྱིན་བྱ་
 སྦྱིན་བྱེད་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སང་པ་དང་མི་ལམ་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་ལམ་དུ་མི་བསད་པ་མིས་པས་ཀྱང་དག་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་གཏོང་
 བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཉི་མེ་ལས། ཉིན་པར་སྟོག་གཅོད་པ་དང་། མི་ལམ་ན་སྟོག་གཅོད་
 པ་དེ་ལ། ནས། ཁྱོད་རི་སྐད་ཟེར། ཞེས་པའི་བྲགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། བརྒྱད་སྟོང་
 ལས། སྤྱི་རིའི་བྱས་སྒྲས་པ། མི་ལམ་ན་སྟོག་གཅོད་བྱས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། སྤྱི་རིའི་བྱ་དེ་དེ་བཞིན་
 ཉི། ཞེས་སོ། །ལན་ནི། རབ་འབྱོར་ཐལ་འགྱུར་དེ་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སང་མི་
 གཉིས་ལ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེད་པར་ཡོད་ཅིང་མངོན་ཞེན་བྲག་པོས་གསོས་བཏབ་ན་དག་མི་དགའི་
 ལས་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་ཀྱང་མི་བསད་པ་མིས་པས་སྟོམ་པ་མི་གཏོང་སྟེ། དེ་
 ཐོབ་གཏོང་བསྐྱབ་པ་བཅས་དབང་ལས་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཉི་མེ་ལས། རབ་འབྱོར་ལས་ནི་དམིགས་
 པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནར་སྟེ། ཞེས་དང་། གསེར་འབྲེང་ལས། ལན་གཉིས་པ་ནི་ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་

ཚོད་ལན་དེ་གཉིས་ཀྱིས། ཞེས་སོ། །

ཐལ་འགྱུར་གསུམ་པ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱས་མདོ་ལས་ལས་དང་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པར་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སད་མི་གཉིས་ཀར་ལས་བསོག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཉི་ཁྲི་ལས།
རབ་འབྱོར་ལས་ཐམས་ཅད་དང་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ན། དེ་རི་ལྟར་
དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་སྟེ། ཞེས་དང་། བརྒྱད་སྟོང་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟར། ཞེས་པ་ནས།
མི་སྟེ། ཞེས་སོ། །ལན་ནི་རབ་འབྱོར་གྱིས་མདོ་དང་མི་འགལ་བར་ཐལ། མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་
དོན་དམ་པར་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྩོམ་ཏུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཉི་ཁྲི་ལས། ལྷ་
རིའི་བྱ་མཆན་མར་བྱས། ཞེས་པ་ནས། དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ལས་སྟེ་སྟེ། དམིགས་པ་མེད་
པར་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་དང་། བརྒྱད་སྟོང་ལས། སེམས་པ་ཡང་མཆན་མས་དབེན་པ་སྟེ། འདྲི་ག་
ཉེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་བཞེན་ནས་སྟེ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། དམིགས་མེད་དང་མཆན་
མས་དབེན་པ་དོན་དམ་དུ་དང་། དམིགས་བཅས་དང་འདྲི་ག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྙད་ནི་ཀྱི་རྩོམ་ཏུ་ཡོད་པར་
བཤད་པའི་བྱིར། ཐལ་འགྱུར་བཞི་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱས་རབ་འབྱོར་ལ་མི་ལམ་དུ་བྱིན་
དུག་བསྐྱོམ་ཞིང་དགེ་བ་རྗེས་བྱང་དུ་བསྡུས་ན་ཆོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྗེས་པར་འགྱུར་བར་
ཐལ། མི་ལམ་ན་ལས་ལམ་རྗེས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ། མི་ལམ་གྱི་ལས་ལམ་
ཡང་དག་ཀྱི་རྩོམ་ཏུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཉི་ཁྲི་ལས། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་གྱི་སྦྱིན་པ།
ནས། རྒྱ་མེད་རྗེས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། བརྒྱད་སྟོང་ལས། ལྷ་
རིའི་བྱས་སྒྲིམ་པ། ནས། སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བའས། ཞེས་སོ། །ལན་གཉིས་ཡོད་
དེ། རབ་འབྱོར་གྱིས་དོན་གྱིས་ལན་སྒར་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་བྱིར་དང་།
རབ་འབྱོར་གཅིག་ལྟར་ལན་ཐམས་ཅད་འདེབས་ཀྱང་མི་རྗེས་པའི་བྱིར། དེས་ན། ཉི་ཁྲི་ལས།
བྱང་ཆེན་ཆེན་པོ་བྱམས་པ། ནས། ལན་སྦྱོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། བརྒྱད་སྟོང་ལས། བྱམས་

པ་འདི་མངོན་སུམ་དུ་འདུག་ན། ནས། ལན་ལྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་བྱམས་པས་
 གྲང་ལན་ལྟོན་པའི་བཅའ་པ་ནས་སྲིད་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་གྱིས་ལན་
 མཛད་དེ་དངོས་སུ་མི་མཛད་པ་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱུ་ལྟོན་པའི་དགོས་པར་གཟིགས་པའི་
 ཕྱིར། མདོ་ལས། བྱམས་པ་ཞེས་པའི་མིང་ལན་ལྟོན་ནས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་
 རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །སྙམ་སོ། །ཞེས་དང་། ལེ་བརྒྱད་མ་ལས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷན་ཀ་བརྒྱད་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཞེས་དང་། བརྒྱད་སྟོང་ལས། བྱམས་པ་ཞེས་བྱ་བ། སོགས་བྱུང་། གསེར་འཕྲེང་ལས། འདི་ཉི་
 སྤང་ལེ་བརྒྱད་མ་རྣམས་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པར་སྤང་ཡང་རྒྱུ་བྱེད་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཐོན།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ཉུང་དུས་ལེགས་པར་བཀའ་ཡོད་པས་སློ་ལྷན་ཡིད་ཀྱི་ཞོར་བྱར་
 ཞེས་པར་བྱའོ། །

རྩྱུ་མེད་ལ་ཁོན་རེ། ས་བརྒྱད་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཞེས་ཆོས་ཅན། ཆོས་སྐྱའི་
 ལག་རྩེས་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། གཟུགས་སྐྱའི་ལག་རྩེས་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། གཙོ་མི་གཙོ་ཙམ་ལས་ཆོས་
 སྐྱུ་ལའང་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ལག་རྩེས་དགོས། གཟུགས་སྐྱུ་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆོན་
 དཔེ་རེ་རེ་ལ་ཕྱིན་དུག་གི་ལག་རྩེས་བཞག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཞིང་དག་སྐྱོར་བ་ནི། ཅ་བར། སེམས་ཅན་འཛིག་རྟེན། སོགས་ཆོགས་བཅད་
 གཅིག་བྱུང་། གསུམ་པ་ཐབས་མཁས་སྐྱོར་བ་ནི། ཅ་བར། དབྱ་རྣམས་ལས་ནི་འདས་པ་
 དང་། །སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་བྱུང་། འཕྲོས་སྐྱོར་མཐའ་དབྱེད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། མདོ་
 ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཕྱིན་ལ་སྐྱོད་པས་གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་

པར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པ།

བར་བརྟགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་གནོན་པས་ཞེས་པས་ཐབས་མཁས་
སྦྱོར་བའི་ཡུལ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་འདིར་སྦྱོར་བ་བཅུ་འཁོར་ནས་བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བར་མཛད་པ་
སྟོན་པར་འདི་བྱང་།

གཉིས་པ་ནི། ཐབས་མཁས་སྒྱུར་བ་བཅུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། བདུད་
 བཞི་ལས་རྒྱལ་བའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་སྒྲུལ་སྒྲུའི་ལག་རྩེས་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག །ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལས་ཐོབ་ནས་ལྷའི་བུའི་བདུད་བཅོམ། ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་ཐོབ་
 ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དག་བཅོམ་པས་འཆི་བདག་
 གི་བདུད་ཀྱན་བཅོམ། ལྷག་མེད་སྤང་འདས་ཐོབ་ནས་ཕྱང་པོའི་བདུད་བཅོམ་ཟེར་ན། འོ་ན། སྐབས་
 འདིར་ཐེག་དམན་ལྷག་མེད་སྤང་འདས་ཐོབ་པའི་དག་བཅོམ་པས་བདུད་བཞི་མ་ལུས་པར་བཅོམ་
 པར་ཐལ། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཆེ་ཕྱང་པོའི་བདུད་བཅོམ་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། ཉོན་མོངས་དང་ཕྱང་པོ་
 དང་འཆི་བདག་གི་བདུད་ཀྱན་བཅོམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་
 རྒྱུ་པར་ཐལ། བདུད་བཞི་མ་ལུས་པར་བཅོམ་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། རྩབ་སྟེ། བདུད་བཞི་མ་
 ལུས་པ་བཅོམ་པ་དང་སངས་རྒྱུ་པ་དུས་མཉམ་པའི་བྱིར། ཕྱང་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་པ་དང་
 དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་བདུད་བཞི་བཅོམ་ལགས་སམ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསེར་འབྲེང་
 ལས་ཀྱང་། ཅིག་ཅར་བཅོམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཆོག་གསལ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་
 སྒྲུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། བདུད་བཞི་མ་ལུས་པར་བཅོམ་པ་ནི་སངས་རྒྱུ་པ་
 ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། ལས་ཉོན་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་འཆི་བ་བཅོམ་
 ན་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་པས་རྩབ་པར་ཐལ། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲོལ་བའི་དག་བཅོམ་པས་
 འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་པའི་བྱིར། འདོད་ན། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲོལ་བའི་དག་བཅོམ་པ་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེས་འཆི་བདག་གི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་
 ཡང་ཐེག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་ཡིད་ལུས་ཀྱི་འཆི་བདག་གི་བདུད་སྤོམ་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པ་དང་འཆི་བདག་གི་བདུད་སྤྲོ་མོ་བཙུག་པ་དུས་མཉམ་པའི་
ཕྱིར། གསེར་འབྲང་ལས། ལས་ཉོན་གྱིས་འཆི་བ་ས་དང་པོ་ནས་མེད་ཀྱང་། ཡིད་ལུས་ཀྱི་འཆི་
འཕོ་བ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་ལྷོག་པས། ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། འཆི་མེད་ཞི་བའི་
གནས་ཐོབ་པ། །འཆི་བདུད་རྒྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤང་
པོའི་བདུད་ལ་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོས་ཁྲབ་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་ལྷག་མེད་པས་སྤངས་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཅམ་གྱིས་སྤངས་
པའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཡང་སྤང་པོའི་བདུད་སྤྲོ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲང་ལས།
སྤང་པོའི་བདུད་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་དང་། ཞེས་དང་། དེའི་ཐོགས་འགྲེལ་དུ་མདོ་བྲངས་
པ་ལས། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྤང་པོ་ཀྱན་རྒྱ་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར། དེ་ལགག་པ་ཕྱིན་རྒྱ་བདེ་བའི་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་མི་འཛོལ། ཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་
སྟེ། ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཡིན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བདུད་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་མ་ཁྲབ་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་བག་ཆགས་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཐོགས་འགྲེལ་དུ་
དཔལ་འབྲང་གི་མདོ་བྲངས་པ་ལས། དེ་ལ་དག་བཙུག་པ་རང་སངས་རྒྱས་དང་། དབང་ཐོབ་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་མ་རིག་པའི་
བག་ཆགས་ཀྱི་ས་མ་སྤངས་པས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་བྱི་མའི་བྱི་ང་བའི་བག་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་
ཕྱིར། གཙང་བའི་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་མི་འཛོལ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
བདུད་བཞི་སྤང་བྱ་མིན་ཟེར་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྤངས་པའི་སངས་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
དང་། དེ་སྤང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར། དག་རྣམས་ལས་ནི་འདས་པ་དང་། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། དེ་བཞིར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་འཆི་བ་སྤང་པོའི་བདུད་ཉེར་

ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། གང་གིས་འཆི་བ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བདུད་རྩ་ཉིའི་ཉོན་མོངས་དང་། འཆི་བ་གང་
ཡིན་པ་འཆི་བདག་གི་བདུད་ནི་རང་དབང་མེད་པར་སློག་དབང་འགག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལས་
འདའ་བའི་གོགས་ལྷའི་བྱའི་བདུད་ནི་དགའ་རབ་དབང་ལྷག་དང་བཞིར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཉེར་ལེན་
གྱི་ཕུང་པོ་སྤར་རགས་གང་རུང་དེ། ཕུང་པོའི་བདུད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཉོན་མོངས་དང་དེའི་བག་ཆགས་
གང་རུང་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ལས་ཉོན་དང་དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་
འཆི་བའི་ཆ་དེ། འཆི་བདག་གི་བདུད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལས་འདའ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་འདོད་
ལྷ་དང་དེའི་བྱེད་པ་ཅི་རིགས་དེ། ལྷའི་བྱའི་བདུད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་དག་རགས་པ་ལས་འདའ་ཚུལ་
ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་པ་རྣམས་མཐོང་ལམ་ནས་དང་ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་ལམ་ནས་ལྷའི་བྱའི་བདུད་ལས་
འདལ། ཐེག་དམན་དག་བཙུགས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ལས་འདལ། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་
སློལ་བའི་དག་བཙུགས་ནས། འཆི་བདག་གི་བདུད་ལས་འདལ། ལྷག་མེད་ཆེ་ཕུང་པོའི་བདུད་རགས་
པ་ལས་འདའོ། ཐེག་ཆེན་ས་བརྒྱད་པར་ཕུང་པོ་འཆི་བདག་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བདུད་གསུམ་པོ་རགས་
པ་ལས་འདའ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་པ་དང་བདུད་བཞི་མ་ལུས་པ་བཙུགས་པ་མཉམ་མོ། །

ཅོད་སྒྲོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྷའི་བྱའི་བདུད་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། བདུད་བཞི་གང་
རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱན་འཆད་པར་ཐལ། སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ།
འཆང་རྒྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ངན་འགྲོ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་མི་འཆད་པར་ཐལ། འཆང་རྒྱ་བའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རྒྱན་འཆད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། ངན་སོང་ཆད་དང་འབྲས་བུ་ནི། །མངོན་
དུ་བྱ་ལ་མི་རྟོག་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ས་དང་པོ་ནས་འཆི་བདག་གི་དང་
ཕུང་པོའི་བདུད་གཉིས་བཙུགས་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་འཆི་བ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་
ཕུང་པོ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཉགས་བྱལ་སྟེ། རྒྱད་ཁྲ་མ་ལས། འཕགས་པས་ན་དང་ཆ་བ་
དང་། །འཆི་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅད་ནས་སྤངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྐྱུ་སྐྱུ་པ།

ཐབས་ཤེས་ལུས་རྒྱས་ཐེག་ཆེན་ས་སྤང་སྤྱོད། །
ནམ་རྩོགས་སྤྱོར་བའི་སྤྱན་སྤྱོད་རབ་བཟད་དེ། །
གཉེན་པོ་ཅེ་བརྒྱ་གདངས་པའི་ལྷ་དབང་འདི། །
སྤྱིབ་བཞིའི་ལྷ་མིན་འཛོམས་ཚུལ་སྤྱོན་མེད་ཅད། །

སྐྱུ་བཞིའི་ཞལ་ནས་མངགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱིས། །རིགས་ཅན་ས་གསུམ་དག་བྱེད་ལྷའི་
མཆོད་ཡོན། །ཤེས་བྱ་བྱེད་མཆོད་སྤྱོད་མཁུན་གསུམ་གྱི། །སྤྱོར་བའི་རྒྱབས་སྤོང་ཅན་འདིས་
དེ་ཀྱན་འཁུད། །མངོན་མཐོའི་ཐེམ་སྐྱས་ལ་ཞུགས་ཐོས་བསམ་གྱི། །གོས་བཟང་མཛེས་གྱོན་ལེགས་
བསྐོས་ལྷའི་ཚོར་བུའི། །སེམས་ཀྱི་གཙུག་སྤྱེས་མཛེས་པའི་རྒྱལ་སྤྱས་འདིས། །ཆོས་ཀྱི་དབང་ལྷག་
གོ་ས་གཞོན་ལ་བེལ། །རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་ཡུམ་གྱུར་རྣམ་པའི་ཆོགས། །བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་རི་མོ་
རབ་བཟ་བའི། །བཞི་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་དབང་པོ་བྱང་བུ། །སྤྱོད་ཐོས་ཅི་དགར་རོལ་བ་སྤྱོད་ལབར། །
ཞེས་བའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །སྐབས་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱོད་བྱས་ཐེན་ཏོ། །
བཟ་ཤིས། དགའོ།

༡༡། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མཐའ་དཔྱད་
འབྲུལ་སེལ་གཏུག་ཅུ་རྒྱུན་མི་པམ་ཞལ་ལུང་ལས་
སྐབས་ལྔ་པའི་མཐའ་དཔྱད་
བཞུགས་སོ། །

རབ་འབྲུམས་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལུང་པོའི་ཆ། །
གཅིག་གྱུར་མི་ཁྲིའི་མདངས་ལྡན་གཞོན་ནུའི་སྒྲ། །
གསུང་དབྱངས་སྤིད་ཞིའི་ཁམས་ན་བྱབ་མཛད་པའི། །
འཇམ་མགོན་ལྷ་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ། །

ཅེ་སྟོར་སྐབས་དེ་ལེགས་བཤད་ཅེ་མོ་རུ། །ཞོར་བུའི་རྟོག་བཞིན་བྱང་འཕགས་ཆེས་གསལ་
ལྷ། །གེ་བར་བསྐྱེལ་གྱང་མ་བྱབ་མི་ན་ཀས། །ཁེངས་འཕྲོག་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་རྗེས་འཕྲོ་ལེན། །

གཉིས་པ་དབང་དུ་བྱ་བ་འབྲས་བུ་ཅེ་སྟོར་འཆད་པ་ལ། །འབྲེལ་བཀོད་པས་མཚམས་སྦྱར་
བ་དང་། །ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། །སྐབས་ཀྱི་དོན་གསུམ། །དང་པོ་ནི། །འབྲེལ་བ་ལས། །ནམ་པ་
ཐམས་ཅད་མདོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་རབ་ཀྱི་མཐའ་ཕྱིན་པའི་རྟོགས་པ་འབྱུང་
བས། །ནས། །ཅེ་མོའི་མདོན་པར་རྟོགས་པ། །ཞེས་པའི་མཐའ་དབྱུང་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཅེ་སྟོར་
ཆོགས་ལམ་ནས་ཡོད་ཟེར་ན། ཅེ་བར། ཅེ་སྟོར་བདུན་བཤད་པའི་ཐ་མ་སྟོར་ལམ་ཐོད་ལ་སྦྱར་

བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཆོགས་ལམ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། གསེར་ཐོང་ལས། ཅ་བ་ལས་
ཀྱང་ཅེ་མོ་བདུན་བཤད་པའི་ཐ་མ་བྱོད་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཅེ་
སྒྲོར་ཐོབ་པ་ལ་དབང་ཚེན་གྱིས་བྱ་བ་ཐེར་ན། འོ་ན། དབང་རྒྱལ་གྱིས་ནམ་ཇོགས་སྒྲོར་བ་བསྐྱོམ་
ནས་རྟོགས་པ་དབང་དུ་གྱུར་བ་ཐོབ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཐོབ་པ་ལ་དབང་ཚེན་གྱིས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དབང་པོ་རྟོ་རྒྱལ་གྱི་བྱང་སེམས་གང་ཡིན་ཀྱང་ནམ་ཇོགས་སྒྲོར་བར་དབང་ཐོབ་
ན་དེ་ནས་ཅེ་སྒྲོར་ཐོབ་པར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅེ་སྒྲོར་ཐོབ་ན་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་ཕྱིར་
མི་ལྟོག་གི་རྟགས་ཐོབ་པས་བྱ་བ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཅེ་སྒྲོར་ཐོབ་ཅམ་གྱི་མ་ཡིན་པར་དེའི་
མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཐོང་ལས། ཅེ་སྒྲོར་ཐོབ་པ་ལ་རྟགས་དེ་དག་
ཐོབ་པས་བྱ་བ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དབང་
ཚེན་གྱིས་སྒྲོར་ལམ་ནས། དབང་འབྲིང་གིས་མཐོང་ལམ་ནས། དབང་རྒྱལ་གྱིས་ས་བརྒྱད་པའི་
སྐྱོམ་ལམ་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལ་དབང་པོ་རྟོ་པོས་ནི་སྒྲོར་ལམ་བྱོད་ནས་
དང་། འབྲིང་པོས་མཐོང་ལམ་དང་། དབང་པོ་རྟོ་རྒྱལ་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་པར་བཞག་
གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། དེ་སྐད་དུ། ཅ་བར། དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་ནས་བརྒྱད་
སྟེ། །མཐོང་དང་གོམས་པའི་ལམ་དག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གནས། །དེ་འདྲིར་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས། །ཞེས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་གནས་
ཡང་དག་ཡིན་མིན་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཐེ་ཆོམ་མངོན་གྱུར་བ་དང་བྲལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་གང་རུང་
ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་དེ། སྟོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉོན་སྐྱེ་
སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་བ་ཆོས་ཅན། སྟོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་པར་
ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཁས། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་ཐེ་ཆོམ་སྤངས་པའི་སེམས་དཔའ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཆོགས་ལམ་བ་ཆོས་ཅན། སྟོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་

དགེ་འདུན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྒྲིང་ལམ་ཐོབ་མ་སྒྲིང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
བྱང་སེམས་ཆོག་མ་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་སོགས་ལ་འདུ་ཤེས་ལྡོག་
པ་སོགས་ཀྱི་ཉག་མ་གང་རུང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔལ་དེ། སྒྲོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་
མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་ཉག་པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོག་མ་ལམ་
པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཉག་པ་དེར་ཐལ། ཀྱུ་
བཏགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་ལྡོག་པའི་སེམས་དཔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་ཉག་པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་སེམས་དཔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
ཅ་བར་འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིང་ལམ་ཐོབ་སྒྲིང་གི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོབ་པ་ཕྱིར་མི་
ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཅ་བར། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་སྒྲིང་ལམ་པ་དབང་རྣམས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་
འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་ལོག་པའི་སེམས་དཔལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱབ་པ་མཆན་ཉིད་ལ་སོང་། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ཐོབ་སྒྲིང་གི་སེམས་དཔལ་
ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་ལྡོག་པའི་སེམས་དཔལ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཅ་བར། གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་དང་། །ནས། དེ་འབྲེལ་སྒྲིང་ཅིག་བཅུ་
དྲུག་ནི། །སྒྲོ་ལྡན་མཐོང་པའི་ལམ་གནས་ཀྱི། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཉག་པ་དག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པ་ལས། རང་གི་མཆན་ཉིད་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སུ་
རྟོགས་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་
ལྡོག་པ་སོགས་ཀྱི་ཉག་པ་ཉི་ཤུ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔལ་དེ། སྒྲོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་
མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་སྒྲིང་ལམ་པ་དབང་རྣམས་དོད་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཉག་པ་ཉི་ཤུ་ཐོབ་

པར་ཐལ། སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཉི་
 སྤུའི་ནང་གི་གཟུགས་སོགས་ལ་ལྟོག་པ་ནས་གོས་སོགས་གཙང་བའི་བར་བཅུ་གཅིག་ལས་མ་ཐོབ་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྫོང་ལ་དེ་བཅུ་གཅིག་དང་། ཅེ་མོ་ལ་ལུས་ལ་སློན་བུ་མི་འབྱུང་བ་ནས་གཞན་
 རྟོན་དུ་དཔྱལ་བ་འདོད་པའི་བར་བཅུ་གཅིག་དང་། བཟོད་པར་གཞན་གྱིས་ལོག་པར་བགྱི་མི་བརྟུབ་པ་དང་།
 ལམ་ལྟར་བཅོས་པ་སྟོན་པའི་བདུད་ལ་བདུད་དུ་རྟོགས་པ་གཉིས་དང་། ཆོས་མཆོག་ལ་སངས་རྒྱས་
 དགྲེས་པའི་སྦྱོང་བ་གཅིག་ཐོབ་པར་བཞད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། འབྲེལ་བ་ལས། གོས་ལ་
 སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་གཙང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་པ་བཅུ་གཅིག་དང་། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བྱུབ་
 སྟེ། འབྲེལ་བ་ལས། འགྲོ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་རྟོན་དུ་དཔྱལ་བ་འདོད་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་དང་། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། འབྲེལ་བ་ལས། བདུད་ལ་བདུད་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་རྣམས་པ་གཉིས་དང་། ཞེས་སོ། །བཞི་པ་བྱུབ་སྟེ། འབྲེལ་བ་ལས། སངས་རྒྱས་དགྲེས་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་རྣམས་པ་གཅིག་གིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྫོང་བ་དང་ཅེ་མོ་དང་བཟོད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་
 ལ་གནས་པའི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུབ་སྟེ། དང་པོར་རྟགས་བཅུ་གཅིག་དང་། གཉིས་པར་
 བཅུ་བདུན་པ་དང་། གསུམ་པར་བཅུ་དགུ་དང་། བཞི་པར་རྟགས་ཉི་ཤུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
 ར་རེ། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་ན་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་བྱུབ་
 ཟེར་ན། འོ་ན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་ན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་བྱུབ་པར་ཐལ།
 དེ་ཡིན་ན་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འཁོར་
 གསུམ། བྱུབ་སྟེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ལ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན།
 སེམས་དཔའ་དབང་རྟལ་གྱི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་
 སུ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་
 ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་དཔའ་དབང་རྟལ་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། ཐལ་ཆེན་སྒྲོང་ལམ་སྐབས་སུ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་
 བ། སྒྲོང་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་དུ་བྱང་སེམས་དབང་པོ་ནོ་འབྱིང་རྒྱལ་གསུམ་གྱིས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་
 རྟགས་ཐོབ་ཚུ་ལ་སོ་སོར་བཤད་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་མི་
 རྒྱས་ཏེ། ཅ་བར། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། །མཐོང་དང་གོམས་པའི་ལམ་དག་ལ། །བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔལ་གང་དག་གནས། །དེ་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཆོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། རང་རྒྱ་རྣམ་ཐོགས་སྒྲོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐལ་ཆེན་ཆོགས་ལམ་
 ལས་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲེ་མེད་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་
 ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཅེ་སྒྲོང་གི་མཆན་ཉིད། དེའི་བ་བསྐྱས་ན་སྒྲོང་མཐོང་སྒྲོམ་
 གསུམ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲོང་བཞི། འབྱིང་དུ་སྒྲོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོང་བཞི། མཐོང་སྒྲོམ་བར་ཆད་
 མེད་པའི་ཅེ་སྒྲོང་གསུམ་དང་བདུན། རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་མཐེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་སྒྲོམ་
 པའི་ཅེ་སྒྲོང་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་ཡོད་དེ། གསེར་འབྲང་ལས། དེའི་ན་ཅེ་མོ་བདུན་དང་། ཞེས་དང་།
 རྣམ་བཤད་ལས། དེའི་བ་བསྐྱས་ན་བཞི་དང་། རྒྱས་པར་ན་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་མོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྒྱ་དོན་གསུམ་ནི་ཅེ་སྒྲོང་བདུན་གའི་རེ་རེའི་སྐབས་ནའང་ཡོད་དོ། །ས་
 མཆོམས་ཐལ་ཆེན་གྱི་སྒྲོང་ལམ་དོད་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་
 སེམས་དཔལ་དེ། སྒྲོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད། དེའི་ན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་སྒྲོང་
 མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་སྒྲོབ་པ་གསུམ་ཡོད། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་སྒྲོང་ལམ་པ་དེ། སྒྲོང་
 ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་
 མཐོང་ལམ་པ་དེ། མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད། ཕྱིར་མི་
 ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་སྒྲོམ་ལམ་པ་དེ། སྒྲོམ་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགོ་འདུན་
 གྱི་མཆན་ཉིད། སྒྲོང་ལམ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔལ་དེ། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་

སློབ་པ་དབང་རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་སྦྱོར་མཐོང་སློམ་གསུམ་གྱི་དབང་རྣམས་ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པ་གསུམ་ཡོད། མཐོང་ལམ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔལ་དེ། ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པའི་སློབ་པ་དབང་འབྱེང་གི་དགེ་འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་གཉིས། སློམ་ལམ་ནས་ཕྱིར་
མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔལ་དེ། སློབ་པ་དབང་རྩལ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་
གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་གསུམ་ཡོད།

ཅོད་སྤོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ས་བརྒྱད་པར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཆོས་
ཅན། དབང་རྩལ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་རྩལ་གྱི་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་བྲལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁ་ཅིག་སྤངས་པ་ལས་སྤྱར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་རང་
ལ། འོ་ན། དབང་རྩལ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་འཕགས་ཆོས་ཅན། དབང་རྩལ་ཡིན་པར་ཐལ།
དབང་རྩལ་སངས་རྒྱས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་འགྲིག་ འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། དབང་
རྩལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་མཁུན་པའི་འཕགས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སེམས་དཔལ་དབང་རྩལ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་
བ་ཆོས་ཅན། དབང་རྩལ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་དཔལ་དབང་རྩལ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་མཐོང་
ལམ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དབང་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སར་གནས་
གྱི་སེམས་དཔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཆོས་སྟོ་
བརྒྱ་འབྱེད། སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྟོན་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཐལ་བཅུ་གཉིས་བྱེད་པའི་སེམས་
དཔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་བ་ལས། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་གཅིག་ལ་ཉིང་རེ་
འཛིན་བརྒྱ་རབ་རྟེན་ཅིང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་། ནས།
བསྐལ་བ་བརྒྱ་ལ་སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་རབ་རྟེན་འཇུག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྟོ་བརྒྱ་ནམ་
པར་འབྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། སེམས་འཇུག་པ་སྤྱར་བུམ་གྱིས་དབང་

པོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དག་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་ཉག་ལ་བཏེན་ནས་ཆོས་ཤེས་
 མི་དགོས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། ཉག་ལ་བཏེན་པ་ཡིན་ན་རྟོག་གི་བ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་
 བ། འོ་ན། བྱང་སེམས་ཆོག་ལས་པ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་
 སྟོན་སོང་གི་རྒྱུ་ལ་སྟོང་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་
 པ་གང་ཞིག །མངོན་སུམ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེས་ཉག་ལ་སྒྲིབ་མཆོག་
 ཡང་དག་ལ་བཏེན་ནས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་
 གྲུབ་ན། དེས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་རིམ་གྱིས་བྱེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་སྒྲིབ་འགྲོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དང་
 པོར་སྟོང་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྟོགས་ནས་སྒྲོམ་པའི་ཞེ་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་ཐོབ་ཆེ་སྒྲིབ་ལས་པ་དང་
 དེ་ནས་གཉིས་སྒྲུབ་ཏུ་བ་བཅས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཆེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
 བྱུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་རྒྱལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ཤིང་མངོན་སུམ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་མི་རུང་
 བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བས་འཕགས་པར་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་
 འདོད་པས་དག་བཅོམ་རྟོགས་པ་སྟོན་སོང་ཆོག་ལས་པས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་
 འཐད་ཀྱང་། སེམས་ཅམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པ་ལ་དེ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རང་གཞན་
 མང་པོས་སྒྲར་དེ་ལྟར་བྱེས་འདུག་པས། དེ་མ་ཐུན་བྱས་ཀྱང་རང་ལུགས་འཐད་ལྡན་བྱས་པ་མིན་
 མོ། །གཞན་ཡང་། ཅུ་བར། དངོས་པོ་ལྡན་དང་མི་ལྡན་དང་། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པར་སྟོང་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་ཀྱི་མི་འཆད་པར་ལྡན་པ་དང་། ཐེག་དམན་འཕགས་པར་དེ་རྒྱུན་མི་འཆད་
 པར་མི་ལྡན་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་འཕགས་པས་དེ་རྟོགས་པ་ཡང་བརྗེད་
 བས་སྒྲར་རྟོགས་དགོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉག་ལ་ཁས། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་

རྟོགས་པ་བར་ཆད་མེད་པ་དང་། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་དེ་གཅིག་ཤོས་བར་ཆད་པར་
སྤང་བའི་བྱིར་ཉེ། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་དང་ཟླ་ཡེ་ལ་སྤྲོས་ནམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བྱིར། འགྲེལ་
ཆེན་ལས། བར་ཆད་མེད་པ་དང་གཅིག་ཤོས་སུ་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་
དང་མི་ལྡན་དང་། ཞེས་དང་། འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། བར་ཆད་མེད་པ་དང་གཅིག་ཤོས་སུ་སྤང་བ་
ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལྡན་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བར་
ཆད་མེད་པ་དང་། གཅིག་ཤོས་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། བྱང་འཕགས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ཆེན་
གངས་མེད་དུ་བསྐྱོམ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆེ་གསུམ་སོགས་ཡུན་རིང་མ་བསྐྱོམ་པའི་ལག་ཟླ་སོ་
སོར་ཡོད་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། བདེན་འཛིན་གྱི་བར་ཆད་མེད་པ་དང་གཅིག་ཤོས་སུ་བར་
ཆད་དང་བཅས་པར་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱིས། ལམ་གྱི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་ལྡན་པ་དང་
མི་ལྡན་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཤེན་རྒྱ་གསལ་ལ། གསེར་འབྲེང་ལས། ཁ་ཅིག་ལམ་དེ་དག་
གི་བར་ཆད་མེད་པ་དེའི་རྒྱ་འབྲས་མཐའ་དག་རྒྱན་ལྡན་དུ་འཇུག་ཅིང་ཡོད་ན་དེ་ལས་བསྐྱོག་པར་
འཇུག་པ་ལ་འཆད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་མ་བཀག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་བྱིར། དེས་མཚོན་
ནས་དཀའ་གནས་སྟོ་བྱ་མང་ཡང་ཡི་གེ་མང་དོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྒྱུར་ལམ་ཅེ་སྒྱུར། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྱུར། སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྒྱུར། བར་ཆད་མེད་
 པའི་ཅེ་སྒྱུར་བཞི། དང་པོ་ལ། རྫོང་ཅེ་མོ་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་གི་ཅེ་སྒྱུར་བཞི། དང་པོ་སྟོན་
 པར། ཅ་བར། མི་ལམ་ན་ཡང་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱང་། འཕྲོས་སྒྱུར་མཐའ་དབྱེད་
 པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་མི་ལམ་གྱི་ནང་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་
 ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་དང་། ཉན། གང་དེ་ལྟར་སྒྱུད་པའི་རྣམ་མཁུན་ཉིད་དང་ཉེ་བར་འགྱུར་
 པ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པར་འདི་བྱང་། གཉིས་པ་ནི། འདིར་བསྟན་དབང་རྣོན་
 ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་རྟགས་ཆོས་ཅན། བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྫོང་ཅེ་འདི་རྟགས་དང་
 པོ་དུག་མི་ལམ་གྱི་སྐབས་དང་དེ་ནས་སང་མི་གཉིས་ཀའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཉིས་དང་ཐ་མ་བཞི་
 སད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་སུ་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བརྒྱད་འབྲས་རྟགས་དང་ཕྱི་མ་
 བཞི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་བརྒྱད་ཅེ་སྒྱུར་ཐོབ་རྗེས་སུ་དེ་དཔོག་གྲེད་དང་། ཐ་མ་
 བཞི་ཅེ་སྒྱུར་དང་དུས་གཅིག་པའི་དཔོག་གྲེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཅེ་སྒྱུར་རྫོང་ལ་གནས་པའི་བྱང་
 སེམས་དབང་རྣོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མི་ལམ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་གཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། དེ་ལ་འགྲོད་གཉིད་མི་
 དགོ་རྣམས། །བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་
 སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དེ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་མི་དགོ་བའི་གཉིད་མེད་ཀྱང་དགོ་བའི་གཉིད་ཡོད་
 པས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས། གཉིད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་རང་དབང་
 མེད་པར་གྲེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ལུས་བརྟན་པར་གྲེད་པ་དགོ་བར་བཟང་བ་གཉིས་ཡོད་

པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་དུ་མ་ཟད་ས་བཅུ་ལའང་
མིས་ལྟས་གསེར་འོད་སོགས་ལས་བཤད་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཅུ་བར། བྱས་ས་ལུས་
སོགས་དང་སྤྱི་བ་པ་ནི། །རྣམ་པ་ལྟ་དང་མི་འགྲོགས་དང་། །ཞེས་སྦྱོར་ལམ་བྱོད་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
རྟགས་ལ་གཉིད་རྟགས་སོགས་སྤྱི་བ་པ་དང་མི་ལྟོག་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་
དབང་རྣམས་ཀྱི་བྱོད་པ་བར་མི་ལམ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཟེར་ན་ཡང་མ་བྱུང་སྟེ། མི་དགེ་བའི་སྤྱི་བ་པ་ལྟ་
དང་མི་ལྟོག་ཡང་དགེ་བའི་མི་ལམ་ཡོད་པ་སར་གནས་ལའང་མི་འགལ་བའི་བྱིར། གསེར་འཕྲེང་
ལས། འདི་དག་མིས་ལྟས་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ན་བྱོད་ནས་གཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བ་པ་ལྟ་དང་མི་
འགྲོགས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། དགེ་བར་བསྐྱང་བའི་གཉིད་ཡོད་པས་སྤྱ་མ་མེད་ཀྱང་བྱི་མ་
ཡོད་པས་སྦྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཞེས་པ་སྟོ་བྱར་བའི་སྤྱང་བ་ལ་
མི་ལམ་བརྟགས་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བརྟགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བྱིར།
ཡང་ཁ་ཅིག །བྱོད་པ་དབང་རྣམས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཡིན་ན་རྟགས་བཅུ་གཉིས་དང་ལྟོག་པས་བྱུང་
ཟེར་ན། དབང་རྣམས་ཀྱི་བྱོད་ཅེ་སྦྱོར་ཡིན་ན་རྟགས་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དེའི་བྱང་
སེམས་ལ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། འོ་ན། བྱོད་ཅེ་སྦྱོར་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་སྦྱོར་ལམ་པ་དབང་རྣམས་གཉིད་
མ་ལོག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱོད་ཅེ་སྦྱོར་ཆོས་ཅན། རྟགས་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པར་ཐལ། དབང་རྣམས་བྱང་
སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱོད་ཅེ་སྦྱོར་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེའི་མི་ལམ་ཀྱི་རྟགས་རྣམས་
ཅེ་སྦྱོར་མཆོན་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྟགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་བརྒྱད་
འབྲས་རྟགས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱོད་ཅེ་ཐོབ་རྗེས་སུ་བྱང་བའི་དེ་དཔོག་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
ཡིན་པའི་བྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། དང་པོ་བརྒྱད་འབྲས་རྟགས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
ཡང་ཁ་ཅིག །དང་པོ་བཞི་བྱུག་པ་དང་ལྟ་པོ་མི་ལམ་དང་། ལྟ་བུ་གཉིས་གཉིས་ཀ་དང་། ཐ་མ་
ལྟ་སྤྱད་པའི་རྟགས་སུ་བྱེད་ཟེར་ན། རྟགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་བརྒྱད་མི་ལམ་ཀྱི་སྐབས་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། ཐ་མ་ལྔ་སད་པའི་ཉག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཐ་མ་བཞི་མ་གཏོགས་པ་
 མི་ལམ་ན་ཡང་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲང་ལས། མི་ལམ་ན་ཡང་ཞེས་ཐ་མ་བཞི་
 མ་གཏོགས་པར་ཐམས་ཅད་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞོད་སྤྱི་ན་དང་ཤ་བ་ལོགས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་བདེན་ཆོག་གིས་བསྐྱད་པ་སད་པ་
 ཁོ་ནའི་སྐབས་ཀྱི་ཉག་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་མ་ལྔ་སད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ཀྱི་ཉག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོ་བྱུག་མི་ལམ་དང་།
 དེ་ནས་གཉིས་གཉིས་ཀའི་དང་། ཐ་མ་བཞི་སད་པའི་ཉག་སྲ་བྱུག་གིས་བཞེད་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 གསེར་འབྲང་ལས། བརྒྱད་པ་ནི་མི་ལམ་མཐ་སད་པའི་ཆེ་གཞོད་སྤྱི་ན་དང་ཤ་བ་ལོགས་པའི།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བདུད་ཀྱི་ལུང་བསྟན་སོགས་བཤད་པས་སད་མི་གཉིས་
 ཀའི་སྐབས་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐ་མ་ལྔ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དགྲ་པ་མན་ཆད་ཐ་
 མ་བཞི་སད་པ་ཞེས་སྐར་རིགས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲང་ལས། དགྲ་པ་ནི་སད་པའི་ཆེ་ཞེས་བཞི་
 ག་ལ་སྐར་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉག་པ་བཅུ་གཉིས་དང་ལྔ་པའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་རེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དང་པོ་དེ། འོད་ཅེ་སྤྱོད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་དབང་པོ་
 རྒྱལ་འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཅེ་སྤྱོད་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་
 ཕྱིར། བྱང་པ་ཁས། ཉག་པ་བཅུ་གཉིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་འོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བ་འདོན་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། ཉག་པ་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་
 སྤྱོད་ལམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཉག་པ་ཐོབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་ཉག་པ་བཅུ་གཉིས་གཉིས་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་སེམས་དབང་དབང་རྣོན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉག་པ་བཅུ་
 གཉིས་ཐོབ་པའི་སྤྱོད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་འབྲེད་སྤྱོད་ལམ་དེ། སེམས་དབང་དབང་རྣོན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འོད་ཅེ་སྤྱོད་

གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན་དབང་ནོན་བོད་ཐོབ་མ་ཐག་གཉིད་མ་ལོག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བོད་ཆོས་ཅན།
 ཏྲགས་བཅུ་གཉིས་དང་ལྷན་པར་ཐལ། རྟོད་ཅེ་སྦྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན། མི་ལམ་
 གྱི་ཏྲགས་བཅུ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་བོད་ཐོབ་ནས་མ་
 གཉིད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མི་ལམ་མམ་སད་པ་གང་རུང་ལ་
 གོང་བྲེང་མེས་ཆོག་པ་བདེན་པའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ལ་ལ་ཆོག་ཅིང་འགའ་ཞིག་མ་ཆོག་ན་
 སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཆོས་སྤངས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་པར་ཐལ། ཉི་ཁྲི་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱིས་ཆོས་སྤངས་པས་ལ་ལ་ཆོག་པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད།
 བྲང་སེམས་རང་ཉིད་ཀྱི་དེ་དང་གཉིས་ཡོད་པས་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་བརྒྱུད་སྟོང་པས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་དཔལ་བཞིའི་ངོས་འཛིན་སྟོབ་དཔོན་རང་ལུགས་ལ་
 མེད་པར་ཐལ། ངོས་འཛིན་ཐ་དད་པ་གསུམ་བཤད་ཅིང་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཏྲགས་བྱུ་
 སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་དུ་བཤད་ལུགས་གསུམ་བཤད་པའི་དང་པོ་རྣམ་ཏྲོག་བཞིའི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་
 སྟོམ་ལམ་རྟོགས་པ་པོ་བཞི་ལ་གནས་པ་དང་། གཉིས་པ་སྦྱོར་ལམ་བོད་ཅེ་སྦྱོར་སོགས་བཞི་ལ་
 གནས་པ་དང་། གསུམ་པ་མོས་སྦྱོད་དང་མ་དག་ས་བདུན་དང་དག་པ་ས་གསུམ་དང་ས་བཅུའི་བྲང་
 པར་ལ་གནས་པར་འདོད་པ་གསུམ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུ་བ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཁ་ཅིག་ན་
 རེ། ཅེ་རིགས་པར་སྤར་བཤད་པའི་མཐོང་ལམ་དང་སྟོམ་པའི་ལམ་དག་གིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིའི་
 གཉེན་པོ་རྟོགས་པ་པོ་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་པས་རྣམ་པ་བཞིར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འདི་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཉི་སྤང་ལས། རི་ལྟར་སྤྱིད་པར་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར་མཐོང་བ་དང་སྟོམ་པའི་ལམ་དག་གི་རྟོགས་པ་པོ་རྣམ་པ་བཞི། ཞེས་པ་
 བས། རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་བསྟན་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཤད་ཚུལ་དེ་ཉི་སྤང་གི་སྐབས་དང་
 པོ་དང་མ་ཐུན་པར་ཐལ། གསེར་འབྲེང་ལས། ལུགས་གསུམ་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི་འཕགས་པའི་

ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཞན་དག་ནི་རྟགས་དང་
 རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དང་བརྟན་པ་དང་སེམས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པའི་བྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་དབྱེ་
 བས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འདོད་དོ། ཞེས་དང་། གསེར་འབྲེང་ལས། ཅེ་སྒྲོལ་བཞི་དང་། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། འདིས་ཅ་བར། རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྟན་བརྟན་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བསམ་
 པར་མཛོན་ནོ། རྟགས་གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། ལུགས་གསུམ་པ་དེ་སྟོབ་དཔོན་རང་ལུགས་ཡིན་ཞིང་
 ཉི་ལྟང་གི་སྐབས་དང་པོ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལ་ཐེག་པ་ལ་དང་པོར་
 རྟགས་པ་ནི་མོས་པས་སྒྲོད་པའི་སའོ། སྒྲོད་པ་ལ་རྟགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའོ། བྱིར་མི་ལྟོག་པ་ནི་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་གསུམ་ལ་གནས་
 པའོ། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ནི་ས་བརྩ་པའོ་ཞེས་གཞན་དག་འཆད་དོ། ཞེས་དང་། གསེར་
 འབྲེང་ལས། བྱི་མ་ནི་རང་ལུགས་སུ་མཛོན་པས་དེ་ཉིད་འཐད་པར་སེམས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མི་ལམ་གྱི་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་དང་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པ་སོགས་བྱིར་
 མི་ལྟོག་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་ན་བདུན་ལས་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་གྱི་
 མཐུས་དེ་འདྲ་འབྲུང་བ་སོགས་བཤད་པའི་བྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། མཆོན་མ་འདི་དག་སྐབས་མ་
 ཡིན་པར་བྱུང་ན་སྐབས་སམ་བདུན་གང་རུང་གི་མཐུར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་ཆོག་གསལ་ལོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ལ། ཅེ་སྒྲོལ་རྟགས་ཀྱིས་མཆོན་ནས་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དང་པོ་དེ། རྟོན་ཅེ་སྒྲོལ་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཆ་བཞག་གིས་རྟགས་མ་ཐོབ་པའི་
 དེ་ལྟར། དབྱེ་ན་སྒྲོལ་ལམ་རྟོན་པ་དབང་པོ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གསུམ་ཡོད། བསོད་
 རྣམས་འཕེལ་བས་མཆོན་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་པ་དེ། ཅེ་མོའི་
 ཅེ་སྒྲོལ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་གསུམ། ཐབས་ཤེས་རྟོགས་པ་བརྟན་པོས་མཆོན་ནས་བསྟན་པའི་

ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་གསུམ་པ་དེ། བཟོད་པའི་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ་འབྲ།
སེམས་ཀྱན་ནས་གནས་པས་མཆོན་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་བཞི་བ་
དེ། ཆོས་མཆོག་གི་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད།

ཅོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཅེ་མོའི་ཅེ་སྒྲོར་ཡིན་ན་རྣམ་འཕེལ་བ་ཅུ་དྲུག་ཆང་བས་བྲབ་པར་
ཐལ། དོན་བསྟུས་སྒྲོན་མེ་ལས། བ་ཅུ་དྲུག་ཉིད་ནི་ཅེ་མོ་ཞེས། །ཁ་ཅིག་དེ་སྐད་འདོད་པ་ཡོད། ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲབ། འོ་ན་རྣམ་འཕེལ་དང་པོ་ཐོབ་ལ་ཕྱི་མ་རྣམས་འཐོབ་དགོས་མེད་པར་
ཐལ། ཅེ་མོའི་ཅེ་སྒྲོར་ཡིན་ན་རྣམ་འཕེལ་བ་ཅུ་དྲུག་ཆང་བར་ཐོབ་པས་བྲབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། འདིའི་རྣམ་འཕེལ་བ་ཅུ་དྲུག་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་གནས་སྐབས་
བ་ཅུ་དྲུག་དང་སྒྲུར་ནས་བཤད་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་སྔ་ཕྱིའི་
གནས་སྐབས་བ་ཅུ་དྲུག་དང་སྒྲུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་ལས། གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་བར་
འཕགས་པ་གནས་སྐབས་བ་ཅུ་དྲུག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་སྐབས་བ་ཅུ་དྲུག་འབྱེད་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། བསོད་
ནམས་དེ་ལས་དང་པོ་དང་དེ་ལས་ཕྱི་མ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་བར་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་
གྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྲབ་སྟེ། དེ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་རྒྱལ་ཆབ་གྱིས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཅེ་མོའི་ཅེ་སྒྲོར་བ་ཅུ་དྲུག་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་བ་ཅུ་དྲུག་གི་ངོ་བོ་
ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ནས། སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་
མ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཐོབ་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དཀའི་
གནས་ཡིན་པས་ལེགས་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲུབ་ལ། སྤང་བྱ་རྟོག་པ་བཤད་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཅེ་སྒྲུབ་བཤད་
 པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 འཇུག་ཐོག་གི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་སྟོན་པར། འཇུག་པ་དང་ནི་ཐོག་པ་ལ། །སོགས་བྱུང་། གཉིས་
 པ་རྩས་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་རྟོག་གཉིས་སྟོན་པར། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། །སོགས་བྱུང་།
 གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ལས། དང་པོ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་
 དགུ་སྟོན་པར། རོ་བོ་ཉིད་དང་རིགས་དང་ནི། །སོགས་བྱུང་། ཐོག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ་སྟོན་པར།
 སྲིད་དང་ཞི་བར་ལྷུང་བའི་བྱིར། །སོགས་བྱུང་། གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་གི་རྩས་འཛིན་དགུ་སྟོན་པར།
 འཛིན་པ་དང་ནི་འདོར་བ་དང་། །སོགས་བྱུང་། བཏགས་འཛིན་དགུ་སྟོན་པར། ཆེད་བཞིན་ངེས་
 པར་མི་འབྱུང་དང་། །སོགས་བྱུང་། འདི་ལ་འཕྲོས་དང་། མཐའ་དབྱུང་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདོ་
 ལས། རབ་འབྱོར་འདི་རི་སྣམ་དུ་སེམས། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་མཐོང་
 བས། ཉས། ཤིང་གི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་དཔེ་གསུངས་པའི་བར་གྱིས་འཇུག་ཐོག་ཤུགས་ལ་བཤད་
 པ་དངོས་སུ་སྟོན་པར། རོ་བོ་ཉིད། སོགས་བྱུང་། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་
 འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ། ཞེས་པ་ནས། དཔུང་གི་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་
 དུ་འདོང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཤུགས་ལ་བཤད་པ་དངོས་སུ་སྟོན་པར། སྲིད་
 དང་ཞི་བར། སོགས་བྱུང་། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་བྱིན་ནི་ཆོས་གང་ཡང་འཛིན་པ་དང་
 གཏོང་བར་མི་བགྱིད་ལགས་སོ། །ནས། འདི་ནི་གཟུགས་སོ་འདིའི་གཟུགས་སོ་ཞེས་མདོན་པར་
 ཆགས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་སྤྱིབ་རྩས་འཛིན་རྟོག་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་དངོས་
 སུ་སྟོན་པར། འཛིན་པ་དང་ནི་འདོར་བ་དང་། །སོགས་བྱུང་། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ།

འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནི་རྟ་བུར་བཞིའི་ཤིང་རྟ་ལ་ཞོན་ཅིང་ལམ་གཉའ་ནས་འགྲོའོ། །ནས།
དགྲ་དང་ཕྱིར་ཞོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐབ་པར་དགའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་སྤྱོད་བཏགས་འཛིན་
ཤུགས་ལ་བཞད་པ་དངོས་སུ་སྟོན་པར། ཆེད་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་དང་། །སོགས་བྱུང་།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀྱི་བཞད་ཚུལ་འདྲ་ཟེར་
ན། འོ་ན། མདོ་ལས་ཡུལ་དགུ་བཞི་སོ་དྲུག་བདེན་མེད་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་སོ་དྲུག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་བདེན་འཛིན་
སོ་དྲུག་དང་ཞེན་ཡུལ་བདེན་གྲུབ་སོ་དྲུག་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་
རུས་ཏེ། དངོས་སུ་གཉེན་པོ་རྟོགས་པའི་ཤིང་ཕྱིན་བསྟན་ནས་ཤུགས་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་
སོ་དྲུག་བཞད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཤེས་སྤྱོད་རྣམས་འཛིན་དགུ་བཞིན་ནོ། །གསེར་འཕྲེང་ལས།
ཡུམ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། གཉེན་པོའི་སྟོན་ནས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང་། དེའི་
ཤུགས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་དགུ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཆོས་དགུ་རྣམས་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་བཅོས་ལས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། རྣམས་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དུ་ཞེས་པ་དང་གཉེན་པོའི་སྟོན་ནས་
ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམས་འཛིན་སོ་སྟེང་རྟོན་ཅན་དུ་བཞད་ནས་
བཏགས་འཛིན་སོ་སྟེང་རྟོན་ཅན་དུ་མ་བཞད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སོ་སོ་སྟེ་བོ་ལ་ཡང་བཏགས་
འཛིན་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཏགས་གྲུབ་སྟེ། སོ་སོ་སྟེ་བོ་ལ་ཡང་གང་ཟག་བདེན་སྟོང་
སྟེ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སྟེས་བྱར་བཏགས་པའི་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་པ་པོར་བདེན་པར་
འཛིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་
ཆེན་ལས། སོ་སོའི་སྟེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་
ནམ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བཞག་པ་དང་པོ་ནི་མ་ཁྲབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སོ་སྟེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་མདོར་

ལུ་ཁྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོན་ཅན་དང་། འཕགས་པ་ལ་དེ་མཐོང་ལུ་
 ཁྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོན་ཅན་དུ་བཤད་པའི་བྱིན། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ཅུམས་ཀྱི་དེ་ནི་ལྷག་པར་མོས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་འདིར་ནི་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པར་བཞེད་པས་མི་མཚུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིན། གཉིས་པ་
 གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འཕགས་པ་ཅུམས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཐ་སྙད་པ་ཡིན་ཀྱི་དོན་
 དམ་པ་མ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིན། འདི་སྤར་རྒྱས་པར་བཤད་
 ཟེན་ཏོ། །ཡང་སྐབས་འདིའི་དོན་ལ་སྤར་ན་སྟེས་བྱ་ལོངས་སྟོན་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཇུས་
 འཛིན་སོ་སྟེའི་ཉེན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་གིས་དེ་མ་སྤངས་ཤིང་འཕགས་པ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་
 མི་ལྷན་པའི་བྱིན། དེར་ཐལ། མཐོང་སྤང་གི་སྐབས་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་བྱིན། འཁྱི་བས། མཐོང་བའི་
 སྤང་བར་བྱ་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱིན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིན། ཡང་ཁ་ཅིག །མཐོང་ལམ་ཅེ་
 སྟོར་དང་བཟོད་པ་བརྒྱད་ལས་མེད་ཟེར་ན། གཟུང་འཛིན་གྱི་ཉོག་པ་སོ་དུག་སོ་ཁམས་ཀྱི་བྱེན་
 བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལྟར་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་དང་བཟོད་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་མི་རུང་བར་ཐལ། དམ་
 བཅའ་དེའི་བྱིན། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཐོང་སྤང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ནམ་ཉོག་གིས་དབྱེ་བ་
 ལྟར་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལྷོག་པས་དབྱེར་ཡོད་པའི་བྱིན། གསེར་འབྲེང་
 ལས། སྐད་ཅིག་གཅིག་པའི་བཟོད་པ་ཡིས་བསྐྱས་པ་དེ་ཅེ་སྟོར་འདིར་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
 དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མཐོང་ལམ་ཅེ་མོ་དེ་རྫོགས་པར་སྟེས་པ་ནས་མཐོང་སྤང་གི་གཟུང་བ་
 དང་འཛིན་པའི་ནམ་པར་ཉོག་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་སྤངས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིན། ཡང་ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། སོ་སོའི་སྟེ་བོའི་བདག་ཇུས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ཇུས་འཛིན་དང་སོ་སྟེ་ཁོ་ནར་ཡོད་
 འཕགས་པའི་བདག་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་བཏགས་འཛིན་དང་འཕགས་པ་ཁོ་ནར་ཡོད་
 ཅིང་། དེ་གཉིས་ཤེས་སྤྱི་བ་འཛིན་ཉོག་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་། འཛིན་ཉོག་གཉིས་སྟེ་འཕགས་

གཉིས་ཀར་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅ་བ་དང་འགྲེལ་བ་ཉི་ལྔ་སོགས་ལས་སེམས་ཅན་
 རྩས་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་འཛིན་རྟོག་གཉིས་སུ་གསུངས་ཤིང་འཛིན་པ་གཉིས་དང་
 ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། སོ་སོའི་སྤྱི་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། །སེམས་
 ཅན་རྩས་དང་བཏགས་ཡོད་པར། །རྣམ་རྟོག་འཛིན་པ་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་དང་། འགྲེལ་བ་ལས།
 སོ་སོའི་སྤྱི་བོ་དང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྤྱིས་བྱ་རྩས་དང་བཏགས་པར་
 ཡོད་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་དག་ཡོད་པས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །བྱ་སྤྱེ། ཅ་བར་སེམས་
 ཅན་ཞེས་དང་། འགྲེལ་བ་ལས་སྤྱིས་བྱ་ཞེས་འཛིན་རྟོག་གི་ཡུལ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 །གསེར་འཕྲེང་ལས། དེ་ནི་ཆེས་མི་འཐད་དེ། ཅོད་པའི་སྐབས་སུ་རྟོག་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་
 །རྣམ་བཞག་མ་བྱ་བོ་ཞེས་རྟོག་པ་གཉིས་ལ་བརྟན་ཅིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བཤད་
 །ཆོག་གསལ་ལས། སོ་སྤྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རྩས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་དང་འཕགས་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་
 །ནས་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕགས་སེང་གཉིས་
 །ཀ་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར། །ཉི་ལྔ་ལས། དེ་ལ་སོ་སོ་སྤྱི་བོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་སྤྱིས་བྱ་
 །རྩས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟན་པ་ནི། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། །གཉིས་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་འཛིན་
 །པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྱིས་བྱ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་བརྟན་པ་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །བྱ་
 །སྤྱེ། དེས་དེ་གཉིས་རྟོན་དུ་བཤད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། སོ་སོ་
 །སྤྱི་བོ་དང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དག་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྤྱིས་བྱ་རྩས་དང་བཏགས་པར་ཡོད་
 །པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ཡོད་པས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །སྤང་བྱ་རྟོག་
 །པའི་དཀའ་གནས་བཤད་ཅིང་རྒྱས་པར་སྤར་བཀོལ་བེན་རྟོ། །

གཉིས་པ་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་ལ་འབྲས་བྱ་བྱང་ཆེན་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་
 །གཉིས། དང་པོ་སྟོན་པར། །དེ་མ་ཟད་དང་མི་སྤྱི་བའི། །སོགས་བྱང་། འདི་ལ་འཕྲོས་ནི། མདོ་ལས།

ཀུན་དགའ་པོ་ཡུམ་ནི་ཟད་པར་བྱ་བར་སེམས་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ཟད་པར་འདོད་ཏུ་ཟད་དོ། །ཡུམ་
 ནི་མ་ཟད་མི་ཟད་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ནས། རྣམ་མཁུན་བར་ལ་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་དེ་དག་
 ལ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་ན་དེ་དག་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་གཤམ་ཡོད། ཅེས་པའི་དོན་བཤད་པར་འདི་
 བྱང་། །མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱི་མ་ཟད་སྐྱེ་བ་དེན་པར་མེད་པར་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། སྐྱེ་
 བཞི་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱེ་
 བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཀྱི་བདག་ཉིད་བྱང་
 ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བརྟུན་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་
 ལ་སྐྱེ་བཞི་ཡོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཀྱི་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བརྟུན། ཅེས་སོགས་
 སྐྱེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། འོ་ན། བྱེད་མཆོན་བཅུ་གཅིག་དང་བསལ་བྱ་ལོག་སྐྱབ་བཅུ་
 སྟག་གངས་འབྲེན་ཆུ་ལ་འགྲེལ་ཆེན་དང་འགྲེལ་པ་འདི་གཉིས་མཐུན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་སྐྱབ་
 བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དག་འགྲེལ་ཆེན་དང་འགྲེལ་པ་མི་མཐུན་པ་མངོན་
 སུམ་གྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཆོན་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཁས་ལེན་
 མཁན་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཁས་ལེན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། སེམས་ཅམ་པས་དེ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་བྱི་མ་
 ཟད་སྐྱེ་གཉིས་བདེན་བྱུང་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དངོས་པོ་བདེན་བྱུང་ཏུ་འདོད་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། བྱང་
 ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་སྟེ། གནས་སྐྱབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཐ་མའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་འབྲས་བྱང་ཆེན་དངོས་སུ་

འབྲིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོག་ས་སྐྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེའི་ཐང་
ཀྱི་པཎ་ཆེན་འབྲུམ་སྟག་གསུམ་པའི་རྒྱ་དཔེ་ལ་སོགས་སྐྱ་མེད་པས་སོགས་སྐྱ་མི་འཐད་ཟེར་ན།
དེ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། རྒྱ་དཔེ་དེ་མ་དག་པར་མངོན་པར་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲེལ་བར་
སོགས་སྐྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀར་སོགས་སྐྱའི་བཤད་པ་མངོན་པའི་
ཕྱིར། ཆོག་གསལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་སྐྱ་བཞི་ཆར་གཟུང་སྟེ། ཞེས་
དང་། གསེར་འབྲེང་ལས། ཆོག་གསལ་ལས་སྐྱ་ལྟག་མ་སོགས་ཁོང་ནས་བཏོན་ཞིང་རྟོགས་དཀར་
ཡང་སོགས་སྐྱ་ཡོད་པས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་
བྱང་ཚུབ་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན། རྣམ་བཤད་ལས། མཐའི་བྱང་ཆེན་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་སྟོན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི།
གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་ཀྱི་རྒྱ་སྟོན་པ་ལ་ངེས་པར་སྐྱར་བར་བྱ་བ་
ཁོ་ནའོ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅ་བར། དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་ཡོངས་གཏོང་དང་། ཞེས་
པའི་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་སྟེ། དེ་ཞེས་པས་གནས་སྐབས་དང་
མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་བསྟན་ཅིང་། རྒྱ་ནི་ཡོངས་གཏོང་ཅེས་པས་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་
རྒྱར་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་མི་ཉམས་པར་གཏོང་ཚུལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་
བས་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཁྱོད་ལ་གཏད་ཀྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། ཅི་མ་ཟད་སྐྱེ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་
དེ། འདིར་བསྟན་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་མཆན་ཉིད། སྤྱིར་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱ་གསུམ་ཡོད། ཅོད་
སྟོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆེན་དེ་འདིར་བསྟན་བྱང་ཚུབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱལ། རྟགས་བྱུང་སྟེ། སྤར་བསྐྱབས་ཟེན་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་དངོས་སྤྱིའི་ཁས་ལེན་རིགས་པས་བཀག་པར་མ་ཟད་ནང་འགལ་སྟོན་པར།

གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། །ཞེས་སོགས་དང་། འགྲེལ་བར། དེ་ཡང་སྤྱི་བ་དང་འཛིན་
 བས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་
 འབྱོར་གྱི་ས་འདི་དག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དང་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནར་སྦྱར་བ་མི་འཐད་
 བར་ཐལ། དེ་དག་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་རྣམས་སྐབས་འདིར་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་དག་གི་དོན་དམ་པར་འདོད་པ་འདི་དག་གིས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་
 གཉིས་ལས། གཞན་གྱིས་དོན་དམ་བྱས་གང་ཡིན། །དེ་ནི་གཞན་གྱིས་ཀྱན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞིར་བྱས་ནས་གཉིས་པ་རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་མཐུན། གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་ས་
 བསྟན་ཐེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་དང་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་མཐུན་པར་བཤད་ཐེན་
 བས་འདི་ཡང་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཉིས་པས་བྱེ་རོལ་དོན་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་
 འཛིན་ཇས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་ས་བསྟན། གསུམ་པས་ནང་ཤེས་པ་
 ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་ས་བསྟན་ཐེར་བ་
 ཡང་མ་བཟླ་ཉམས་དགའ་བ་ཙམ་ལས་དོན་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་འབྱོར་གྱི་ས་གཉིས་པར་
 ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་ལྟ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། དེ་ལས་ལྟག་པའི་ལྟ་བ་
 སེམས་ཙམ་པ་སུས་ཀྱང་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྣམ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞིར་བྱེད་པ་
 ཡང་ཤེན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་སྟོ་སྟང་ཤེས་པ་ལས་ཇས་གཞན་ཡིན་པ་ཁེགས་ནས། སྟོ་
 སྟང་ཤེས་པ་སྟོན་པོ་ལས་ཇས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་མ་ཁེགས་པའི་གང་ཟག་གི་
 ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་། །གཉིས་ཀའང་ཉམས་
 བར་འཇུག་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་གཉིས་སྟོང་གང་
 ཡིན་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡིའང་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། རྣམ་འབྱོར་གྱི་

ས་གཉིས་པར་སྟོན་པོ་བྱི་དོན་ཡིན་པ་ཁེགས་ཀྱང་ནང་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་པའི་གཟུང་བྱ་ཇས་གཞན་
ཅམ་མི་ཁེགས་པས་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་པས་སྟོན་ཟེར་
བའང་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྤྲ་མ་འགོག་པའི་རིགས་པས་བྱི་མ་ཁེགས་པའི་བྱིར། རྣམ་
འགྲེལ་ལས། དེར་ཡང་བཅད་པ་མཚུངས་བྱིར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། སེམས་
ཅམ་པའི་ལྟ་བ་སྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྩོགས་པར་རྟོགས་ལུས་ལ་དེ་
ལས་གོང་ན་དབྱུ་མ་པའི་ལྟ་བ་མ་གཏོགས་མེད་པའི་བྱིར། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། །ཁ་ཅིག་ལ་
ནི་གཉིས་རྟེན་པ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་རྟེན། །ཟབ་མོ་ཁྱ་འབྲིགས་ཅན་འཛིགས་པ། །སྟོང་ཉིང་
སྟོང་རྩེའི་སྟོང་པོ་ཅན། །བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པ་ཁ་ཅིག་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། ཀྱང་པ་
དང་པོས་བྱེ་མདོ་གཉིས་ལྟར་གཟུང་འཛིན་ཇས་ཐ་དད་དང་། གཉིས་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་
དང་། གསུམ་པས་ཟབ་མོ་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་སྟོན་པར་བཤད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འདིར་ལྟ་བ་ལ་སྟོས་པའི་ཐེག་པའི་རིམ་
པ་གསུམ་བསྟན་ཏེ། རྒྱང་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། འབྲིང་པོ་གཟུང་འཛིན་
ཇས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཆེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྟན་པའི་
བྱིར། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འདིས་རྩེས་སུ་གཟུང་རྒྱའི་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་
དུ་ངེས་པ་དང་བསྟོམ་བྱའི་བདག་མེད་སྤངས་གསུམ་དང་། སྤང་བྱའི་སྐྱབ་པ་གསུམ་དང་། ཐོབ་
བྱའི་བྱང་ཚུབ་དེ་ལ་མཚན་འབྲིང་དམན་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ལ་དགོངས་ནས་མཚན་བརྗོད་དུ་
དང་པོར་གཞི་ཤེས་དང་། དེ་ནས་ལམ་ཤེས་གསུམ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཤེས་
མཚན་གསུམ་དང་། སྟོར་བ་གསུམ་དང་། འདིར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་བསྟན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་
བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེས་ཀྱང་དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་དང་། དེ་རྩེས་སུ་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། དེ་རྩེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་

དུ་གཏན་ལ་པའ་ནས་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གདུལ་
 བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་འདོད་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བཙེ་ལྟན་སྤྱག་བསྐལ་གཞོམ་
 པའི་ཕྱིར། །ཐབས་རྣམས་ལ་ནི་མངོན་སྟོར་མཛད། །ཐབས་བྱང་དེ་རྒྱ་སྒྲོག་གྱུར་པས། །དེ་འཆད་པ་
 བེ་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན། གཞུང་ཆོན་པ་བཞི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་
 ཞེ་ན། ཡོད་དེ། རྣམ་འབྱོར་གྱིས་ས་གཉིས་པར་མཉམ་བཞག་ཏུ་སྒྲོམ་ཚུལ་དང་། རྗེས་སོབ་ཏུ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་དངོས་སུ་མ་སྒྲོམ་གྱང་
 གོ་བུས་ཉེ། བར་པས་བཤད་ཚུལ་དེ་གཉིས་ལ་ཡོད་པར་རྟོགས་བུས་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྣམ་འབྱོར་
 གྱི་ས་གསུམ་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་འབྱོར་སྟོང་པའི་དབུ་མ་པའི་སྒྲོམ་རིམ་ལས་བསྟན་པ་ཡིན་ཉེ། རིགས་
 ཅན་གསུམ་གྱི་ལྟ་བུའི་སྒྲོམ་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྒྲོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། དེ་ལ་འཕགས་པ་ལང་
 ག་ཤེགས་ལས། ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་མདོར་བཀའ་བསྐལ་ཉེ། སེམས་ཅམ་ལ་ནི་རབ་བརྟེན་
 ནས། །ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་བརྟག་གོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་གནས་ནས། །སེམས་ཅམ་ལས་གྱང་
 བཟུང་བར་བྱ། །ནས། ཡེ་ཤེས་དམ་པ་བདག་མེད་པར། །སྤང་བ་མེད་པས་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས་གྱང་། དེ་ལ་སྟེ་བ་དང་འཛིག་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོང་པའི་དོན་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་འདི་ནི། ཞེས་དང་། རྟོགས་དཀའ་
 ལས་གྱང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་སྟེ་མའི་མན་
 དག་མདོར་བསྐྱས་ཉེ་བསྟན་པས་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་འཕྲེང་
 ལས། འདིར་བསྟན་པ་བཞི་དབུ་མའི་སྒྲོམ་རིམ་དུ་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་གྱང་བཞེད་དེ། ཞེས་དང་། རྣམ་
 བཤད་ལས་གྱང་། འདིར་རྣམ་འབྱོར་གྱི་ས་བཤད་པ་འདི་དག་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས་ཇི་ལྟར་
 གསུངས་པའི་སྟེང་པའི་དོན་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་
 ཆོགས་ལམ་པས་སྟེ་འཛིག་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་བསམ་

བྱུང་གིས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒྲོམ་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་
ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་
ཆོགས་ལམ་པས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་སྔོན་འཛིན་རྗེས་གཞན་ཀྱིས་སྤང་
བར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒྲོམ་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་
རྗེས་སུ་གཟུང་བ་དང་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་ཀྱི་རྟག་པ་སྤྱོད་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སྐབས་གཉིས་
པ་དང་གསུམ་པའི་གཞི་ཤེས་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ནས་མཐོང་ལམ་བར་
དུ་སྒྲོམ་ལོ། །བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་
མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒྲོམ་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་
པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩྭ་པ་སྤྱོད་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཆོས་དེ་དང་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་གང་ཞིག །ཁྱོད་དམིགས་
བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན་དེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་དེ། ཁྱོད་ཆོས་དེ་དང་ལྷན་
ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་
མ་ཡིན་ན་སྔོན་འཛིན་ཆད་མ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་དང་། སྔོན་འཛིན་ཆད་
མ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན་ཁྱོད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་
སྔོན་འཛིན་ཆད་མ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོན་འཛིན་ཆད་མ་
ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་མདོན་སུམ་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་ཉམས་སྤྱོད་གི་ཆད་མར་
ཐལ་ལོ། །སྔོན་འཛིན་ཆད་མ་ཉམས་སྤྱོད་གི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
ན། སྔོན་འཛིན་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉམས་སྤྱོད་གི་རང་རིག་ཆད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆད་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ལ་ཤེས་པས་མ་བྱུང་བར་
ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛིན་ནམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སྔོན་འཛིན་

མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྟོན་འཛིན་ཆད་མ་དམིགས་པར་ཐལ་ལོ། །སྟོན་པོ་དམིགས་པའི་ཆད་མ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དབང་པོའི་སེམས་ནི་ངེས་བྱིར་དང་། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོན་པོ་དང་སྟོན་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་
 ཡིན་ཟེར་ན། སྟོན་པོ་ཆོས་ཅན། སྟོན་འཛིན་ཤེས་པ་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་
 དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་མཆོག་གི་འགྲེལ་པ་ལས། ལྷན་ཅིག་
 པ་ནི་དུས་མཉམ་པའོ། །དམིགས་པ་ནི་རྟོགས་པའོ། །ངེས་པ་ནི་ཁྱབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། སྟོན་པོ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་སྟོགས་ཆོས་ཅན། སྟོན་པོ་ཡོད་པར་
 ཐལ། སྟོན་འཛིན་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྟོན་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁྱབ་
 སྟེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ། སྟོན་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། བོད་དུ་འདོད་ན། སྟོན་པོ་མེད་པར་ཐལ། སྟོན་པོའི་དགག་གཞི་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྟོན་པོ་དང་སྟོ་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ཞེ་
 བ། སྟོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་སྟོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ལྷན་
 ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྟོན་པོ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་
 སྟོགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གངས་རི་སྟོན་པོར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་
 ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་དེ་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་ཡོད་ན་ཆོས་དེ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་བྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། རྩ་གཅིག་རྩ་གཉིས་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྩ་གཅིག་རྩ་གཉིས་ཡིན་པ་སྒྲུང་བའི་དབང་
 ཤེས་ཡོད་པའི་བྱིར། དིགས་པའི་དབང་སྟུག་གིས། རྣམ་ཤེས་འབྲུལ་བས་རྩ་བ་གཉིས། །མེད་
 པར་ཐ་དད་མཐོང་བ་བཞིན། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་གྲུབ་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཅིག་ཡིན་
 ན་དུ་མ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་རང་དིག་
 མཛོན་སྟུང་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་དམིགས་པས་ཁྱབ་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། སྟོན་འཛིན་

མིག་ཤེས་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་གིས་སྡོན་པོ་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པར་ཐལ་ལོ། །སྡོན་པོ་དང་སྡོན་འཛིན་དབང་ཤེས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་ངེས་ལས། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །སྡོད་དེ་སྟོ་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྡོན་འཛིན་དབང་ཤེས་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་ཆོས་ཙམ། གཞན་རིག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་རྣམ་ལ་གཟུང་རྣམ་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཙན་ཐམས་ཙང་གྱི་སྟོ་ལ་སྟོས་པའི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཏྲགས་སུ་འགོད་ཟེར་ན། ཤིན་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། སེམས་ཙན་ཐམས་ཙང་གྱི་སྟོ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཏྲགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཙན་གཅིག་གི་སྟོས་སྡོན་པོ་དམིགས་ན་སྡོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱང་དམིགས་པས་བྱུང་བས་དེ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཙན་ཐམས་ཙང་གྱི་སྟོ་ལ་སྟོས་པའི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་འདྲིལ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙམ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་དེའི་སྤང་བ་བདག་འཛིན་གཉིས་སེམས་ཙན་ཐམས་ཙང་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོས་པའི་སྤང་གཉེན་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཙན་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་ན་དེའི་སྤང་བ་བདག་འཛིན་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཙན་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་དེ་སྐྱེས་ན་སྤང་བ་བདག་འཛིན་དེ་སྤྱོད་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་སེམས་ཙན་ཐམས་ཙང་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོས་པའི་གཉེན་པོར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རྒྱུད་ལ་གཉེན་པོ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་མེད་པའི་སེམས་ཙན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་མང་པོ་ན་རེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་སྡོན་པོ་དངོས་སུ་དམིགས་ན་སྟོ་དེས་སྡོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱང་དངོས་སུ་དམིགས་པས་བྱུང་། སྡོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དངོས་སུ་དམིགས་པ་ན་སྟོ་དེས་སྡོན་པོ་ཡང་དངོས་

སུ་དམིགས་པས་བྱུང་བེད་རྟོ། །འོ་ན། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དངོས་སུ་
 དམིགས་པར་ཐལ། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དེས་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
 འདོད་ན། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྲུལ་ཉག་ཉགས་ཀྱི་ཇེས་དཔག་ཆད་མ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་ཡིན་པར་
 ཐལ་ལོ། །ཤེས་པ་རྣམས་ཅད་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྲུལ་ཉག་ཉགས་ཀྱི་ཇེས་དཔག་ཆད་མའི་
 ངོ་བོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྲུལ་ཉག་ཉགས་ཀྱི་ཇེས་དཔག་ཆད་མའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་
 དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཁྱོད་ལ་རང་རིག་མངོན་
 སུམ་ཡིན་པ་བྱད། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་གང་ཟག་གི་ངོར་སློག་གྱུར་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཇེས་དཔག་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཁས། འདོད་ན། རང་སྟོང་རང་ལ་སློག་གྱུར་དུ་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ཇེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉག་གཞལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གསུང་ཡུལ་རང་
 མཆོན་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་རང་
 མཆོན་མངོན་སུམ་དུ་སྤང་བའི་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉག་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་
 ཕྱི་ངོལ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཉགས་པའི་ཕྱིར།
 འཁོར་གསུམ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཕྱི་ངོལ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་
 ལས། དབང་པོའི་སེམས་ནི་ངེས་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་ཁ་ཅིག་
 །ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཞེས་པའི་དམིགས་པ་ཆད་མས་དམིགས་པར་འདོད་བཞིན་དུ་ལྟན་ཅིག་
 དམིགས་ངེས་ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་མ་སྤུང་དཔེར་སྒྲ་གཉིས་དང་སྒྲ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་བཞིན་ཟེར།

འོ་ན། རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་གཉིས་ཆད་མས་དམིགས་པར་ཐལ། དམིགས་པའི་དོན་ཆད་མས་དམིགས་པ་
ལ་བྱེད་ཅིང་རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ཤེས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱ་
སྟེ། མདོར་ན་སྔོ་སོགས་དབང་ཤེས་ལས་དོན་གཞན་མིན་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་དཔེར་འགོད་རིགས་
ཀྱང་། གཞན་ལ་སྤྲོ་ཅིག་དམིགས་ཤེས་ཡིན་པར་སྒྱུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་འགོད་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རྣམ་ཤེས་འབྲུལ་བས་རྒྱ་བ་གཉིས། །མེད་པར་ཐ་དད་མཐོང་བ་བཞིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་དེ་ལ་སྤང་བའི་སྔོན་པོ་གཉིས་ནི་
གཅིག་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་ཚོས་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་དངོས་སུ་དམིགས་པར་འདོད་ཀྱི། སྔོན་པོ་
ཅམ་དང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། ལྷས་སྦྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་ཀྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་
སྔོན་པོ་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་ཆེ་དེ་འདྲ་བའི་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་མིག་ཤེས་དེས་དངོས་སུ་དམིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་མིག་
ཤེས་ལ་སྤང་བའི་སྔོན་པོ་དེ་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔོན་པོ་ལ་ལྷ་བའི་ལྷས་སྦྱིན་
དང་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀས་སྔོན་པོ་གཅིག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ན།
རིགས་རྒྱན་གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། གཅིག་ལ་སྤང་བ་གཅིག་ཤོས་ལ་མི་སྤང་བེད། སྟེ་བདུན་རྒྱུ་ལྟར་
ན་གཅིག་ལ་སྤང་བ་གཅིག་ཤོས་ལ་མི་སྤང་བ་རྟགས་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་རིགས་མཐུན་གྱི་བག་
ཆགས་སད་པའི་མིག་ཤེས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྲེལ་ལས། རིགས་མཐུན་བག་ཆགས་སད་
པ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟེ་བདུན་རྒྱུ་ལྟར་ན། སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་ཆད་མ་
དུས་མཉམ་དུ་ཆད་མས་དམིགས་པས་བྱུང་སྔོན་པོ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་གཅིག་གིས་སྔོན་
འཛིན་ཀྱང་བྱུང་བར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལེགས་པར་སེམས་ཏེ། ཆོས་མཆོག་གིས་འབྲེལ་
པ་ལས། ཤེས་བྱ་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་པ་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་
ཡིན་ལ་ཤེས་པ་དམིགས་པ་ཡང་ཤེས་བྱ་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཤེས་བྱ་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་པ་དམིགས་པ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་དང་ཤེས་པ་
 དམིགས་པ་ཡང་ཤེས་བྱ་དམིགས་པ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 འདི་རིགས་རྒྱན་གྱི་ཡང་དགོངས་པར་སྣང་ངོ། །བཙུན་པ་དགེ་འདུན་སྤང་བ་ན་རེ། རྩམ་གཅིག་པ་
 དང་ལྷན་ཅིག་པ་འགལ་བར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་པ་ལ་རྩམ་གཞན་གྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། ཕྱི་
 རོལ་དོན་གྲུབ་ལས། ལྷན་ཅིག་གཟུང་བ་གཅིག་འཛིན་སྟོ། །གཅིག་པར་འདོད་ན་དེ་མ་གྲུབ། །ཅེས་
 སོ། །དེ་ལྟར་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ན་རྩམ་གཞན་མ་ཡིན་པས་བྱུང་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བན་ཚུན་ཐ་དད་གཅིག་དམིགས་ན་གཅིག་ཤོས་དམིགས་དགོས་ན་འབྲེལ་བ་
 གྲུབ་པས་བྱུང་བའོ། །ལྷན་ཅིག་གམ་དུས་མཉམ་དུ་དམིགས་དགོས་པས་དེ་བྱུང་འབྲེལ་ཁེགས་པའི་
 ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ན་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་
 ཕྱིར། བྱུང་བའོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བན་ཚུན་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ན་རྩམ་གཞན་མ་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས། རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ལ་ནི་འདི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པའི་རྒྱ་མཚན་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དགེ་འདུན་སྤང་བ་ན་རེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་
 ལ་རྩམ་གཞན་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་
 གྱུར་རྩམ་གཞན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལྷན་ཅིག་
 དམིགས་ངེས་ཡིན་གྱུར་རྩམ་གཞན་ཡིན་ཟེར་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གཞན་སེམས་
 དང་། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས། །གཏན་ཆིགས་འདི་ནི་འབྲེལ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 སོ། །དེའི་རྟགས་རེ་རེ་ནས་མ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་
 པ་གང་ཞིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་གྱུར་ལྷན་ཅིག་དམིགས་
 ངེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་མ་དམིགས་པར་སེམས་བྱུང་དམིགས་པ་ཡོད་ཅིང་
 སེམས་བྱུང་མ་དམིགས་པར་སེམས་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཆད་

མས་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚོས་མཆོག་གི་འགྲེལ་པ་ལས། སེམས་དང་སེམས་ལས་
བྱུང་བས་ཀྱང་འབྲུལ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནམས་ཀྱང་སོ་སོར་བདག་ཉིད་ཡང་དག་པར་རིག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དམིགས་ཀྱང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་དམིགས་པ་མཐའ་ཡས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་དཀའ་གནས་མཐར་
ཐུག་ཡིན་པས་ཅུང་ཟད་བཤད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ །ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་གཅིག་ཡོད་པའི་
ཡུལ་དུས་དེར་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་ཡོད་པས་ཁྲབ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། འོན་ཀྱང་སྤྱི་རྒྱུགས་ད་ལྟར་
བ་ཡང་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་གོ་དོན་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་རྒྱུགས་མཐོང་ན་སྤྱི་རྒྱུགས་ཀྱི་རྒྱུང་བས་ཁྲབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་
ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་བས་ན་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པར་ངེས་པའི་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། ལྟན་ཅིག་ཅེས་
བ་སྐབས་འདིར་ཡུལ་དུས་གཅིག་པའི་དོན་དང་། དམིགས་པ་ནི་ཆད་མས་དམིགས་པ་དང་། ངེས་པ་
ནི་ཁྲབ་པའི་དོན་ཡིན་པས། གཅིག་ཆད་མས་སྤྱིང་བའི་དུས་སུ་དེའི་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་སྤྱིང་བས་ཁྲབ་
ལ། གཅིག་ཤོས་ཆད་མས་སྤྱིང་དུས་ཀྱང་གཅིག་ཆད་མས་སྤྱིང་བས་ཁྲབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། སྟོན་པོ་སྟོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆད་མས་སྤྱིང་དུས་སྟོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཡང་
རང་སྤྱིང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མས་སྤྱིང་བས་ཁྲབ་ལ། སྟོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆད་མ་རང་
རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མས་སྤྱིང་བའི་དུས་སུ་སྟོན་པོ་ཡང་སྟོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆད་མས་སྤྱིང་
བས་ཁྲབ་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །སྟོ་
དང་དེ་སྟོ་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྟོན་པོ་དང་ནི་དེའི་སྟོ་དག །ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་
ཕྱིར། །ཞེས་དང་། ཚོས་མཆོག་གི་འགྲེལ་པ་ལས། ཤེས་བྱ་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་པ་དམིགས་པའི་
བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མིན་ལ། ཤེས་པ་དམིགས་པ་ཡང་ཤེས་བྱ་དམིགས་པའི་བདག་
ཉིད་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་པན་ཚུན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལ་བདག་གཅིག་འགྲེལ་ཡིན་

བས་ཁྲབ་པ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་རུང་
པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས། རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ལ་ནི་འདི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། དེ་བས་ན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པར་
ངེས་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། སྡོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆད་མས་སྤོང་བས་ཁྲབ་ཅེས་
བ་ལྟ་བུ། ཞེས་དང་། རིགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སྡོན་པོ་ཆོས་ཅན། སྡོན་འཛིན་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་
དམིགས་ངེས་ཡིན་ཏེ། སྡོན་འཛིན་ཤེས་པ་དང་ཐ་དད་གང་ཞིག་ཁྱོད་དམིགས་ན་སྡོན་འཛིན་ཤེས་
པ་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པས་ཁྲབ། དེ་དམིགས་ན་ཡང་ཁྱོད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་
དུ་སྐྱེས་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་ཅེ་མོས་སྐྱབ་པ་སྤོང་ཚུལ་སྟོན་པར། དེ་ནས་སང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་
པའི། །ཞེས་སོགས་བྱུང་། འཕྲོས་དང་མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར།
དེ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་། མཐར་ཀྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགུ་པོ་དེ་དག་ཕྱེ་ཞིང་།
སང་གོ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ་ནས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པར་འདི་བྱུང་། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ།
ཤེས་པའི་དག་ལྷན་ལས། སྐབས་འདིའི་སང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་དེ་ཐོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་སང་གོ་རྣམ་
བསྐྱེད་ས་དེ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། གསེར་འབྲེང་ལས། སང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་ནི། ནས། ཐོད་ཀྱིས་
ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བཤད་པའི་སང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་དེ་ཡིན་པར་འཆད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོག་དོན་གང་ལའང་དེ་གཉིས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོག་ལ་དེ་
གཉིས་གཅིག་པ་མི་འཐད་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། ནུག་
ཆོན་དུག་རྫོགས་རྗེས་ཀྱི་སང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་སྐབས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་ཚུལ་མདོ་ལ་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཉི་ཁྲི་ལས། དེ་སང་གོ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་བཏང་ནས་ཐོད་ཀྱིས་

གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། རབ་འབྱོར། བྱང་ཆེན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཐོན་ཀླལ་
གང་ཞེན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་སྐད་དུ། གསེར་འབྲེང་ལས། རྒྱག་ཆན་རྒྱག་ཇོགས་རྗེས་
སུ་གསུངས་པའི་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱིངས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉེན་འབྲེལ་ཉོགས་ཚུལ་མདོ་ལ་མེད་པས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱིངས་གཉིས་གསུངས་
པའི་དང་པོ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་དང་། གཉིས་པ་སྟོམ་ལམ་ཅེ་སྟོར་ཡིན་པ་འབགས་སེང་གཉིས་
གས་བཤད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ཉི་ལྔ་ལས། དེ་ལ་དབང་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་ཉིང་རེ་འཛིན་
ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི། དེ་ནས་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱིངས་པའི། ཞེས་པ་ནས། མཐོང་པའི་ལམ་
བཤད་ཅིན་ཏོ། །ཞེས་དང་། འབྲེལ་ཆེན་ལས། མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཉོན་
མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་འཛིགས་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཉིང་རེ་འཛིན་རྣམ་པར་བསྐྱིངས་
པ། རས། དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་ལམ་བཟོད་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ཉི་
སྟངས་ལས། སྟོམ་པའི་ལམ་ཡང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུས་བསྐྱུས་པ་
ཡིན་ལ་དེ་དག་ཀྱང་ཐོན་ཀླལ་གྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། བརྒྱད་
སྟོང་ལས། རབ་འབྱོར་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་འདོད་པས། ཞེས་
དང་། དེའི་འབྲེལ་ཆེན་ལས། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འདིར་སྟོམ་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཡང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོན་ཀླལ་གྱི་
སྟོམས་པར་འཇུག་པས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་
སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱིངས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོན་ཀླལ་གྱི་སྟོར་བའི་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱིངས་ཁོ་ནར་བཤད་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱིངས་སྔ་བྱི་གཉིས་གསུངས་པའི་སྔ་མ་མཐོང་ལམ་དང་། བྱི་
མ་ཐོན་ཀླལ་གྱི་དེ་སྟོམ་ལམ་ལ་བཤད་པ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་མདོན་ཉོགས་རྒྱུ་གྱི་དགོངས་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། དེས་ན་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱིངས་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི་

མཐོང་ཅེ་ལ་དབང་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་བ་ནི། ཐོད་ཀྱིས་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་འཕགས་བ་དང་
སྟོབ་དཔོན་རྣམས་བཞེད་པ་ཉིད་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་རང་ལུགས་ལ། རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཉིང་དེ་འཛིན་བཞེས་བསྟན་
བར་བཞུགས་པ་ལྟར་ཡིན། སྐབས་འདིའི་སང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་སྤྱི་མ་མཐོང་ལམ་དང་ཕྱི་མ་སྟོམ་
ལམ་ལ་བྱེད་བར་འཕགས་སང་གོས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཚོད་སྟོང་ལ་ཁོ་ན་དེ། ཉི་ལྔ་ལས།
རྣམ་པར་བསྐྱེད་ས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་
སོ་སོར་རྟོགས་པའི་རྗེས་ལ་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་དང་མཉམ་པར་མ་
བཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར། ཞེས་གསུངས་བ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། དེར་སང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་ཞེས་བ་གཅིག་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་
སྟེ། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་དང་། ཞེས་བས་སང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་ཕྱི་
མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐྱེས་པ།

འཕགས་ཡུལ་འཛམ་གླིང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱན། །

མཁས་མཆོག་ལྷ་བའི་འོ་ནའང་ར་རི་ཅན། །

ཐུབ་བསྟན་བཅུ་གཉིས་བདག་པོའི་འོད་སྟོང་གིས། །

བཙུམ་པའི་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་འདབ་མ་བཞད། །

ཁེངས་པའི་མེ་ཁྲེར་ངང་ཚུལ་མི་འཛིན་ཀྱང་། །འཆར་རྒྱབ་མེད་པར་ཤེས་བྱ་ཀུན་གསལ་
བའི། །འོར་བུའི་སྟོན་མེ་སྤྱན་སྟོང་ལྡན་པས་ཀྱང་། །རྟེན་མིན་དམ་པའི་བཀའ་བློན་བླ་
བྱས། །ཞེས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གསུམ་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྒྲོམ་སྟོན་པར། འགོག་དང་བཅས་པའི་སྒྲོམ་ས་འཇུག་དགུར། །ཞེས་
 སོགས་བྱུང་། འདི་ལ་འཕྲོས་དང་། སྒྱུ་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། བྱང་
 ཆེན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ས་པ་གང་ཞེ་ན། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ནས་བསམ་གཏན་
 དང་པོ་ལའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་སོ། །ཞེས་པའི་སྒྲོམ་དངོས་ཀྱི་
 དོན་འཆད་པར་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་སྒྱུ་དོན་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་བསྟན་བཅས་ཀྱིས་
 བསྐྱེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིའི་མདོ་ལས་སྒྲོམ་ས་འཇུག་ཆར་ལྔ་གསུངས་པ་ཡིན་
 ཉེ། མཐར་གནས་སྒྲོམ་ས་འཇུག་དགུ་ལ་ལྷགས་མཐུན་ལྷགས་མི་མཐུན་དུ་སྒྲོམ་ས་པར་འཇུག་པའི་
 སྒྲོམ་པ་སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ས་ཆར་གཉིས་དང་། ཐོད་ཀླལ་ངེས་པའི་ལན་དུ་མཐར་གནས་སྒྲོམ་ས་
 འཇུག་དགུ་ལ་གང་ཡང་མ་སྤེལ་བའི་ཡར་སོང་གཅིག་དང་། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལ་འགོག་པ་
 སྤེལ་བའི་ཡར་སོང་གཅིག་དང་། མཐར་གནས་སྒྲོམ་ས་འཇུག་དགུ་ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་བའི་མར་
 འོངས་གཅིག་རྣམས་གསུངས་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གྱི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ས་པ་གང་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་འདོད་སེམས་
 དབེན། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྤྱོད་མཆོད་ཀྱི་སྒྲོམ་ས་འཇུག་ལའོ། །དེ་ནས་
 བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལའོ། །དེ་ནས་གསུམ་པ་ལའོ། །དེ་ནས་གཉིས་པ་ལའོ། །དེ་ནས་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་ལའོ། །དེ་སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་བཏང་ནས་ཐོད་ཀླལ་གྱི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྒྲོམ་ས་པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། མདོ་ལས།
 རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཐོད་ཀླལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་
 དང་པོ་ལ་སྒྲོམ་ས་པར་འཇུག་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་འགོག་པའི་བར་ལ་སྒྲོམ་ས་པར་འཇུག་པ་དང་།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ལས། དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་དང་
པོ་ཉི་བར་སྐྱབ་སྟེ་གནས་སོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། ཞེས་པ་
ནས། དེ་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ལོ། དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་
འཇུག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ལས། མཉམ་
པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལས་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །དེ་
ལས་ལངས་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་སོ། །དེ་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་མིན།
ཞེས་པ་ནས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ལངས་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་
སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། འགོག་དང་བཅས་པའི་སྟོམས་འཇུག་
དགྲུང་། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སོང་འོངས། ཞེས་པས་ཡར་སོང་མར་འོང་གི་སྒྲིབ་བ་སེང་གི་རྣམ་
བསྐྱེད་ས་གཉིས་བསྟན་ཅིང་། རྣམ་ཞེས་པས་གང་ཡང་མ་སྟེལ་བར་སྟོམས་འཇུག་དགྲུང་ལ་ལྷགས་
མ་སྟན་དུ་འཇུག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལྷགས་ལ་བསྟན་ཅིང་། འདོད་པར་ཞེས་སོགས་ཆིག་རྒྱུ་
གཉིས་ཀྱིས་མཆོམས་འཛིན་གྱི་འདོད་སེམས་དངོས་སུ་བསྟན། གཅིག་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆིག་
རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་མར་འོངས་འདོད་སེམས་སྟེལ་བ་དོན་བསྟུ་དང་བཅས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས།
གང་ཡང་བར་དུ་མ་བརྟག་པའི་ཡར་སོང་དང་། བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ལ་འགོག་པ་སྟེལ་བའི་ཡར་
སོང་སྟེ་བར་བ་དེ་གཉིས་ལྷགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལྟར་རོ། །བསྟན་ཚུལ་གཞན་ཡང་
ཡོད་དེ། གཅིག་དང་ནས། མི་འབྲར་འགྲོ། ཞེས་པས་སྟོམས་འཇུག་བརྒྱུད་དང་འགོག་པ་བརྒྱུད་
སྟེལ་ནས་ལྷགས་མ་སྟན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐོད་རྒྱལ་བསྟུས་ལ། འདོད་པར་ཞེས་པའི་རྒྱུ་དང་བསྟུས།
འདོད་པར་ཞེས་པའི་རྒྱུ་དང་། མི་འབྲར་འོང་ཞེས་པས་སྟོམས་འཇུག་དགྲུང་།

དང་འདོད་སེམས་དགུ་སྒྲེལ་ནས་ལུགས་མི་མ་བུན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐོད་ཀླུ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། གཅིག་དང་ནས། མི་འབྲར་འགྲོ་ཞེས་པས་སྒྲིམས་འཇུག་བརྒྱད་
དང་འགོག་པ་བརྒྱད་སྒྲེལ་ནས་ལུགས་མི་མ་བུན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐོད་ཀླུ་བསྐྱུས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། འདོད་པར་ཞེས་པ་ནས། འདོད་སེམས་ལ་གནས་
པའི་བྱད་ཚུང་བསྐྱུས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། འདོད་
པར་ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་དང་། གཅིག་དང་ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་དང་། མི་འབྲར་འོང་ཞེས་
པའི་སྒྲིམས་འཇུག་དགུ་དང་འདོད་སེམས་དགུ་སྒྲེལ་ནས་ལུགས་མི་མ་བུན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐོད་ཀླུ་
བསྐྱུས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཤད་ཚུལ་དེ་རྒྱུ་པ་དང་པོ་སྒྲོར་དངོས་ཐམས་ཅད་ལ་
སྒྲུར་བའི་དོན་འབྲེལ་གྱི་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། རྒྱུ་པ་དང་པོ་སྒྲོར་དངོས་
ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུར་ན་དོན་ལ་འབྲེལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་སྣང་ངོ། །

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་རྟེན་དང་། སྒྲིམས་འཇུག་གི་
ངོ་པོ་དང་། བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པ་སོགས་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟེན་དམན་ལམ་སྒྲོན་དུ་
མ་སོང་བའི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་དང་པོར་ཐོབ་ཐེར་ན། འོ་ན། འཇུག་པ་ལས། ཤེས་རབ་གནས་པས་
འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
ན་རེ། དམན་ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་ན་ས་བྱུག་པ་ཡན་ཆད་ཁོ་ནས་ཐོབ་པ་འཇུག་པ་དང་ནམ་བཤད་
གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཐེར་ན། འོ་ན། དམན་ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་མཐར་
གནས་སྒྲིམས་འཇུག་དགུ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་གྱི་
མཐར་གནས་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེདས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར།
དེ་ནས་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེདས་པའི། ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྒྲིམས་ལུགས་ནས། ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་གྱི་
མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་

དགྲུ་པོ་དེ་དག་རྣམ་པར་བྱེ་ཞིང་སང་གེ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
 གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་འཕགས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འགོག་པའི་
 སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་ཐོབ་པར་ཐལ། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་གཉིས་
 ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོད་ཀྱིས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་གསུངས་
 པའི་བྱིར་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་དེས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འགོག་པར་སྟོམས་པར་འཇུག་
 པ་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཐོབ་དུས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བསྐྱུ་བ་ལས་ཀྱང་། བསྐྱལ་བ་གངས་
 མེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐོད་
 ཀྱིས་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་
 གཉིས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱེད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ།
 བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་གསུང་གི་བྱང་བ་ཞེས་མ་གསུངས་
 པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། བྱང་འདས་ངེས་འབྱུང་ཡིན་ཅིང་། ངེས་འབྱུང་གི་བྱ་བའི་ཆོག་དུས་གསུམ་
 ལ་འཇུག་པའི་བྱིར། བྱ་བ་དུས་གསུམ་ཡུལ་ཅན་བྱིར། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཐད་ཀྱི་གཞུང་དུ་མ་
 ཡོད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐོད་ཀྱིས་སྟོམས་འཇུག་མེད་དེ།
 དེ་དེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་སྤངས་ཉོགས་མཐར་བྱིན་ཡིན་པའི་
 བྱིར་ཟེར། འོ་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དང་། དག་བཙུངས་པ་འགོག་པར་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
 མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཙུངས་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་དེའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་
 རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགྲུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཅ་བར། སྟོམས་འཇུག་དགྲུ་ཡི་བདག་
 ཉིད་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསམ་གཏན་སྟེལ་སྟོམ་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་
 ཡོད་ཟེར་ན། མཛོད་ཀྱི་ཐོད་ཀྱིས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅུས་ན་འདིའི་བསམ་གཏན་སྟེལ་སྟོམ་ལ་

སྒྲིམ་པར་འཇུག་ཀྱས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། འདིའི་ཐོད་ཀྱལ་ལ་སྒྲིམ་པར་འཇུག་པའི་ཉན་ཐོས་
 ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྒྲིམ་པར་འཇུག་བརྒྱུད་པོར་ནས་
 འགོག་པར་སྒྲིམ་པར་འཇུག་ཀྱས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདིའི་ཐོད་ཀྱལ་ལ་སྒྲིམ་པར་འཇུག་པའི་
 ཉན་ཐོས་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་ཀྱས་ཏེ། རིང་བ་རྣམ་པ་བཞིས་རིང་བས་ཉན་ཐོས་ཐབས་དམན་
 པས་མི་ཀྱས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྲིད་ཅེ་དང་འདོད་སེམས་གཉིས་རིང་བ་བཞིས་རིང་བས་ཉན་
 ཐོས་གྱིས་སྲིད་ཅེ་འདི་དེ་མ་ཐག་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་མི་ཀྱས་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས།
 ཉན་ཐོས་རྣམས་ཐབས་དམན་པས་ཉེན་དང་། དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། སྒྲིམ་པར་འཇུག་དང་
 རིང་བ་རྣམ་པ་བཞིས་རིང་བའི་བྱིར་སྲིད་ཅེ་འདི་དེ་མ་ཐག་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་མི་ཀྱས། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་ཡང་བར་དུ་མ་བརྟག་པའི་ཡར་སོང་ཆོས་ཅན། ཐོད་ཀྱལ་གྱི་
 སྒྲིམ་པར་འཇུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐོད་ཀྱལ་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཉགས་གྲུབ་
 ལྟ། ཐོད་ཀྱལ་གྱི་དངོས་གཞི་མིན་ཀྱང་ཐོད་ཀྱལ་གྱི་དངོས་གཞིས་བསྐྱས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་
 པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐོད་ཀྱལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། ཐོད་ཀྱལ་གྱི་དངོས་
 གཞི་དང་མཉམ་བཞག་སྐྱན་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཐོད་
 ཀྱལ་གྱི་དངོས་གཞི་དང་མཉམ་བཞག་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པའི་ཐོད་ཀྱལ་གྱི་དངོས་གཞིས་བསྐྱས་
 པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་མདོ་དང་མཐུན་པར་འགྲེལ་བ་
 དུ་མས་ཀྱང་ཐོད་ཀྱལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་བཤད་པའི་བྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། ཁ་ཅིག་འདི་ཐོད་
 ཀྱལ་མཆན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟེལ་བ་དང་། བོར་བ་གང་ཡང་མེད་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་ཡང་མདོ་
 འགྲེལ་དུ་མ་ཞིག་གིས་ཐོད་ཀྱལ་དུ་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲིམ་
 བ་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་དེ་མ་ཐག་ཐོད་ཀྱལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྒྲིམ་པར་འཇུག་མི་ཐུབ་པར་
 ཐལ། བར་དུ་གང་ཡང་མ་བརྟག་པའི་ཡར་སོང་ཐོད་ཀྱལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་

ཁས། འདོད་ན། མདོ་ལས། སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་བཏང་ནས་ཐོད་ཀྱིས་
གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲོར་བ་སེང་གེ་
རྣམ་པ་སྐྱེད་ས་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་བཏང་མ་ཐག་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། བྱ་བ་སྟེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཐོད་ཀྱིས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བར་དུ་མ་
བཅུག་པའི་ཡར་སོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོད་ཀྱིས་
དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་པ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནས་
དེ་བཞིན་དུ་འགོག་པའི་བར་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉི་
སྤང་ལས། སྟོམ་པའི་ལམ་ཡང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་
ལ། དེ་དག་གྱང་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། ཐོད་ཀྱིས་གྱི་སྒྲོར་བའི་སེང་གེ་རྣམ་པ་སྐྱེད་ས་རྗེས་གྱི་གང་དང་མ་སྟེལ་བའི་ཡར་སོང་གི་
སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་དངོས་གཞིས་བསྐྱུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་
ཡང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ཡང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུས་བསྐྱུས་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐོད་ཀྱིས་གྱི་སྒྲོར་བ་སེང་གེ་རྣམ་པ་སྐྱེད་ས་རྗེས་སུ་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་
པར་བཤད་པའི་བར་དུ་མ་བཅུག་པའི་ཡར་སོང་གི་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཇུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ལྷགས་བཞིན་སེང་གེ་རྣམ་པ་སྐྱེད་ས་གྱི་རྗེས་
སུ་བྱང་ཆུབ་པར་ཁས་སྐྱེད་ས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གསེར་འབྲེང་ལས། མདོ་འགྲེལ་དུ་མས་བཤད་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉི་སྤང་དང་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུང་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་མ་བཤད་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཕགས་པས་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ལྷགས་བཞིན་སེང་གེ་རྣམ་པ་སྐྱེད་ས་གྱི་རྗེས་
སུ་དངོས་གཞི་ལ་གང་ཡང་མ་བཅུག་པའི་ཡར་སོང་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཉི་ཁྱི་ལྟར་སེང་གེ་རྣམ་

བཤད་ལས། སྤེལ་གཞི་དང་མི་འདྲ་བ་སྤེལ་ནས་འགྲོ་བ་ཐོད་ཀྱིས་དུ་གསུངས་པས། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་སྟེ། ཐོད་ཀྱིས་གྱི་དངོས་གཞིའི་གཙོ་བོ་དང་སྐྱ་བཤད་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཐོད་ཀྱིས་གྱི་སྟོམས་འདུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐར་གནས་གྱི་སྟོམས་
པར་འདུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོམས་འདུག་དགུ་ལ་མཐར་ཆགས་སུ་སྟོམས་པར་འདུག་
པའི་སྟོམས་འདུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ་སྟེ། དེ་སྐྱ་བཤད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུས་གྱི་
བཀའ་དགུགས་པར་མི་བྱའོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་བ་ལས་སྤིང་ཅེའི་རུད་ཚུང་གསུངས་པ་དེ་གདུལ་བྱ་དབང་
རྒྱལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། ཉི་ཁྱི་ལས་རུད་ཚུང་མ་གསུངས་པ་དེ་གདུལ་བྱ་དབང་རྣོན་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་ཐེར་ན། མདོ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་འདྲ་ལ་དགོངས་པར་ཐལ།
དེ་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉི་ཁྱིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལས་ཁྱི་བརྒྱད་
སྟོང་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རྒྱལ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤེམ་ལས་
ཕྱི་མ་རྣོ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལས་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མགོ་སྟོས་པ་ཅམ་གྱིས་གོ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། མགོ་སྟོས་པའི་གོ་བ་མདོར་བསྡུས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
རྗེས་སུ་འཛིན་པ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གདུལ་བྱ་
དབང་པོ་རྣོ་རྒྱལ་སྟོན་ནས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་འཕགས་གཅིག་གིས་བྱང་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་ཉིང་རེ་
འཛིན་མ་བྱང་བའི་ཆེ་རུད་ཚུང་བྱེད་དགོས་པ་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང་། བྱང་བའི་
ཆེ་རུད་ཚུང་མི་དགོས་པ་ཉི་ཁྱི་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པར་ཡང་ཡང་འགྲོའི་
སྤེལ་ཆོས་གྱི་འགོག་པ་དང་མཆམས་འཛིན་གྱི་འདོད་སེམས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རུད་ཚུང་གསུངས་
ལ་མར་འོང་གི་སྤེལ་གཞིའི་འགོག་པ་ནས་སྤེལ་ཆོས་འདོད་སེམས་བར་དུ་རུད་ཚུང་མ་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཛད་པ་དང་པོར་མ་སྒྲིམ་པ་སྒྲིཅ་དུས་དང་། སྒྲིམ་ཟེན་བྱང་བའི་དབང་
 དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱམ་སྟེ། ཡར་སོང་གི་སྟེལ་ཚོས་འགོག་པ་དང་འདོད་སེམས་གཉིས་རིང་
 བ་བཞིས་རིང་བར་མ་ཟད་སེམས་ཆེས་ཞི་བ་དེ་ལས་ཏ་ཅང་མ་ཞི་བས་གང་ཟག་གི་བྱང་པར་འགའ་
 ཞིག་གསར་དུ་དང་པོར་སྒྲིཅ་པའི་ཆེ་ལྡང་མ་རྒྱས་པས་སྲིད་ཅེ་ལ་རུད་ཚུང་བྱས་པའི་ཕྱིར། གསེར་
 འཕྲང་ལས། འོན་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བྱང་པར་འགའ་ཞིག་གསར་སྒྲིམ་པ་དང་པོར་སྒྲིཅ་པའི་ཆེ་
 འགོག་པ་ཆེས་ཞི་བ་དེ་ལས་འདོད་སེམས་ཏ་ཅང་མ་ཞི་བ་དེས་ལྡང་མ་རྒྱས་པས་སྲིད་ཅེ་ལ་རུད་
 པར་གསལ་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། མདོ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་གང་ཟག་འགའ་
 ཞིག་དང་བྱང་མ་བྱང་ལ་སྒྲར་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲང་ལས། མདོ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་
 པ་དེ་ལྟར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཏྟགས་གཉིས་པ་བྱམ་སྟེ། བྱང་བའི་ཆེ་འཕྲང་གང་ཟག་གི་
 བྱང་པར་འགའ་ཞིག་ལ་འགོག་པ་ལས་འདོད་སེམས་ཀྱིས་ལྡང་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 བྱང་བའི་ཆེ་འཕྲང་གང་ཟག་གི་བྱང་པར་ལ་དེ་ལྟར་ལྡང་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉི་མེད་དང་
 འགྲེལ་པ་ལེ་འུ་བརྒྱད་མར་སྲིད་ཅེ་ལ་རུད་ཚུང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲང་ལས། དེས་ན་
 བྱང་བའི་ཆེ་འཕྲང་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ལ་ལེ་བརྒྱད་མར་བྲངས་པ་ལྟར་འགོག་པ་ལས་འདོད་སེམས་
 ཀྱིས་ཀྱང་ལྡང་རྒྱས་མོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲོར་བ་ལ་རིང་སྒྲོར་དང་
 ཉེ་སྒྲོར་གཉིས་བྱས་ནས་དང་པོ་ལ་སང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་སྤྱད་གཅིག་དང་གཉིས་པར་གང་ཡང་
 མ་བརྟག་པའི་ཡར་སོང་སྒྲོམས་འཇུག་དགུ་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲོར་བ་དེ་འདྲ་རྗེ་
 ཡབ་སྐུ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དངོས་གཞིའི་བསྐྱེད་པར་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲང་
 ལས་ཀྱང་། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སོང་བ་དང་འོངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འགོག་པ་དང་མ་སྟེལ་
 བ་དང་སྟེལ་བའི་སོང་བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། གཉིས་པ་ནི་མདོ་
 ལས་ཀྱང་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གང་ཡང་མ་བརྟག་པའི་ཡར་སོང་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་

སྟེ། ཡལ་སྤུལ་གཉིས་ཀས་དངོས་གཞིའི་ས་ཁུངས་སུ་མཛད་པ་མདོ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་ཡར་སོང་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཚེས་ཅན། རོད་ཀླུ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ཡིན་པར་ཐལ། མཉམ་བཞག་གཅིག་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་དགུ་པའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་དངོས་གཞིའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉི་ལྔ་དུ་
 མདོ་བྲངས་པ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་རོད་ཀླུ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནས་དེ་བཞིན་དུ་འགོག་པའི་
 བར་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉི་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ཆེ་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་བོར་བའི་ཡར་
 སོང་གི་རོད་ཀླུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་མར་འོངས་མ་བྱས་པར་ཡར་
 སོང་གཉིས་བྱེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེར་ཐལ། ཡར་སོང་སྤྲ་མ་ལ་
 མ་སྟེལ་བར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཡར་སོང་གཉིས་པར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འགོག་པ་
 སྟེལ་ནས་སོང་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲང་ལས། ཉིང་དེ་འཛིན་རོད་ཀླུ་དེ་གང་ཞེ་ན། རབ་
 འབྱོར་འདི་ལ་ཞེས་སྤར་ལྟར་སྤར་ནས་འགོག་པའི་བར་དང་། དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་དང་
 པོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་སྤྲ་ཆེའི་བར་ལ་འགོག་པ་སྟེལ་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་
 ལས་ལངས་ནས་ཞེས་པའི་སྤྲ་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་འགོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་སྟེགས་ས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རོད་ཀླུ་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན་སྟེལ་གཞི་སྟེལ་ཆོས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་
 སྟེལ་ཡན་ཆད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རོད་ཀླུ་ལ་སྟེལ་གཞི་སྟེལ་ཆོས་མེད་པར་གོ་རིམ་འཆོལ་ནས་
 སྟེལ་བ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རོད་ཀླུ་གྱི་དོན་སྟེལ་གཞི་སྟེལ་ཆོས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཆོགས་
 ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱིར་བ་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱིདས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་

ཡར་སོང་གི་སྒྲིམ་ས་འཇུག་ཆོས་ཅན། རོད་ཀྱི་གྲི་ཉིང་དེ་འཛིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤེལ་གཞི་སྤེལ་
 ཆོས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཆོག་ས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛོད་མི་རུས་ཏེ། རོད་ཀྱི་གྲི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་བར་དུ་བརྒྱད་བོར་ནས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྒྲེ། རོད་ཀྱི་ལ་བར་དུ་བོར་བ་དང་སྤེལ་བ་གང་རུང་གིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། ཁྱོད་མཐར་གནས་སྒྲིམ་ས་འཇུག་དགའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་བར་དུ་བརྒྱད་བོར་ནས་བསམ་གཏན་
 དང་པོ་ལ་སྒྲིམ་ས་པར་འཇུག་པའི་རོད་ཀྱི་གྲི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་
 གུལ། གཞན་ཡང་། ཡར་སོང་བསམ་གཏུགས་བརྒྱད་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་བའི་ནང་ཆོན་གྱི་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་སྒྲིམ་ས་འཇུག་གཅིག་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། རོད་ཀྱི་གྲི་ཉིང་དེ་འཛིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤེལ་གཞི་
 སྤེལ་ཆོས་གཉིས་ཆོག་ས་གྲི་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་སྤེལ་གཞི་རྒྱུད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ལ་སྤེལ་ཆོས་ཡང་ཆང་བར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་
 བ། དེ་ཆོས་ཅན། སྤེལ་སྒྲིམ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རོད་ཀྱི་གྲི་ཉིང་དེ་འཛིན་མ་ཡིན་པ་
 དེའི་ཕྱིར། འཛོད་མི་རུས་ཏེ། སྤེལ་སྒྲིམ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤེལ་གཞི་སྤེལ་
 ཆོས་གང་རུང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཡར་སོང་སྤེལ་ཆོས་འགོག་པ་དང་སྤེལ་
 གཞི་དངོས་གཞི་བདུན་པོ་དེ་རེ་ནས་སྒྲིན་དུ་འཕེན་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་
 སྤེལ་བའི་འགོག་སྒྲིམ་ས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཛོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤེལ་བའི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཛོད་པའི་ཕྱིར། འཛོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་སྤེལ་གཞི་སྤེལ་ཆོས་གང་རུང་གི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཡར་སོང་འགོག་པ་དང་སྤེལ་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཆོས་ཅན། རོད་ཀྱི་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། སྤེལ་གཞི་སྤེལ་ཆོས་གཉིས་ཆོག་ས་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འཛོད་མི་རུས་ཏེ། བསམ་
 གཏུགས་དགའ་བོར་ནས་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྤེལ་གཞིའི་བསམ་གཏན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྒྲེ།

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་ལྔ་པ།

རང་གི་ཕྱིན་དུ་བསམ་གཟུགས་དགུ་བོར་རྗེས་སུ་བཞི་བོར་ནས་འགོག་བ་ལ་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་བསམ་
གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲོར་བཤད་པ་ལ་དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། འོག་སྒྲུབ་བསལ་བ་གཉིས། དང་པོ་སྒྲོན་པར། སྒྲོང་གསུམ་སྒྲེ་བོ་ཉན་ཐོས་དང་། །ནས། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྲེན་ཉིད། །ཅེས་བྲུང་། འདི་ལ་འཕྲོས་སྒྲོར་མཐའ་དབྱེད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དུམ་བར་བ་ལས། འགའ་ཞིག་གིས་སྒྲོང་གསུམ་གྱི་སྒྲོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པ་བས། ནས། བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་དང་། ཞེས་པ་འདིའི་དོན་བཤད་པར་འདི་བྲུང་། གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲོར་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལྷན་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁྲེན་བར་མ་ཆད་པར་འཕྲེན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཁྲེན་གསུམ་བསྐྱེད་སྒྲོམ་རབ་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་གང་། རྣམ་མཁྲེན་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར། རྣམ་མཁྲེན་གྱི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉགས་དང་པོ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །གཉིས་པ་ཡང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། ཅེ་སྒྲོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་དོན་བདུན་ཅུ་ལས། ས་མཚམས་རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲོར་གཉིས་འགལ་ཟེར་ན། འོ་ན། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲོར་ལ་སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་གྱིས་མ་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་འགལ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲོར་ལ་སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་གྱིས་བྱུང་བར་ཇེ་ཡལ་སྤྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་

འཕྲེང་ལས། འདི་ནི་གཙོ་ཆེ་བས་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བར་ཆད་མེད་ཅེ་སྒོམ་ཅེ་མ་ཡིན་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། སྒོམ་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་སྦྱི་དང་། བར་ཆད་མེད་ཅེ་དེའི་ཁྱད་
བར་ལ་བཤད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་སྤྱི་
མེད་པར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ཅེ་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྒོམ་ཅེ་སྦྱོར་ལ་
སྦྱེས། དེའི་རྗེས་སུ་བར་ཆད་མེད་ཅེ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། གཞུང་གིས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། སྒོམ་ཅེ་དེ་རྗེས་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་ཅེ་མོ་སྦྱེ་བ་ཡིན་པས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་ལ་ངི་མ་དག་མ་དག་གི་ཁྱད་པར་མི་རུང་
བར་ཐལ། དེ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་བྱས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །འདོད་མི་
རུས་ཏེ། སྒོམ་ཅེ་ལ་ངི་མ་མ་དག་པས་བྱས། གཅིག་ཞོས་ལ་དག་པས་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱས། ཉགས་བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་
ལས། ཡང་ན་སྒོམ་ལམ་ཅེ་མོའི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་རྣམས་ནི་རྟོག་པའི་ས་བོན་དང་བཅས་པ་
ཡིན་ལ། བར་ཆད་མེད་ཅེ་དེ་དུས་ན་ས་བོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཁྱད་པར་འཛིན་ཏུ་ཆེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ནས་བཤད་པ་ཞེས་པའི་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཙོ་དེ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཁྱེན་གསུམ་བསྟན་སྒོམ་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་གང་། རྣམ་
མཁྱེན་དངོས་སུ་སྦྱེད་བྱེད་དེ། བར་ཆད་མེད་ཅེ་དེ་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་འབྲས་བུར་
གྱུར་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གསལ་ཁས།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། མཁྱེན་གསུམ་བསྟན་སྒོམ་རབ་གྱུར་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་
སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་གང་། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་སུ་སྦྱེད་
པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་དམན་
ལམ་སྡོན་དུ་སོང་མ་སོང་གི་གཉིས་སོགས་ཡོད། ས་མཆོམས་རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ནར་ཡོད། ཅོད་

སྒྲོང་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་
 དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་བར་ཆད་མེད་ཅེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
 ཏྲགས་མ་བྱལ། ཅ་བར་འདོད་ན། རང་རྒྱད་ལྟོ་གྱི་རྒྱད་ལ་ནམ་མཁུན་དངོས་སུ་སྦྱེད་པར་ཐལ།
 དེའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཁོ་རང་ལ། འོ་ན། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐད་
 ཅིག་དང་པོ་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྐད་ཅིག་
 དང་པོ་ཁོ་ནས་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྒྲོང་ཐུབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མར་མེ་
 སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཁོ་ནས་སྒྲོང་བྱ་སྤྲེག་བྱས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཅ་བར། སེམས་ནི་སྤྲེལ་ས་
 བྱང་ཚུབ་བར། །རིགས་མིན་ཕྱི་མས་ཀྱང་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འབྲེལ་བར། དེ་རེས་བྱང་ཚུབ་
 བར་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་མེད་པར་རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་
 མཆོན་ཉིད་སྤྲེག་པར་བྱེད་པ་དང་བསྤྲེག་པར་བྱ་བ་མེད་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནམས་མི་འཐད་
 བར་ཐལ་ལོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བྱས་པའི་
 ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་ཁས་མི་
 ལེན་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་ཆ་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཅིང་ཏྲགས་བྱལ་སྟེ།
 དུས་ཆ་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དུས་ཆ་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་མི་
 སྤྲིད་པས་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་ཐུང་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཇི་སྤྲིད་
 སྐད་ཅིག་མཐའ་ཡོད་པ། །དེ་སྤྲིད་ཐོག་མཐའ་དབྱས་བཏྲགས་དགོས། །དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་གསུམ་
 བདག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་སེལ་ཚུལ་དང་བཅས་པ་སྟོན་པར། འདི་ལ་ནི། རབ་ཏུ་སྤྲེལ་ས་

གྱུད་མར་ཤོལ། །ནས། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་བྱུང་། འདི་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ནི། མདོ་ལས། ཅིའི་སྤྲད་དུ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ལགས། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཕྱང་པོ་གསུམ་དུ་ལྷང་བསྟན་⁽¹⁾ཏོ། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་
པར་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་དང་བར་ཆད་མེད་ཅེའི་དམིགས་རྣམ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་
གཉིས་འགལ་བར་སྒྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བྱས་
པའི་ཕྱིར། ལམ་སྒྲོམ་པ་ལ་གཉིས། དེའི་འབྲས་བྱ་ལ་གཅིག། གཞི་བདེན་གཉིས་ལ་གཉིས། སྦྱོད་
པར་གཅིག། སྦྱོད་པའི་རྟེན་སྒྲུབས་འགྲོ་ལ་གསུམ། སྦྱོད་པའི་ཁྱད་པར་ལ་གཅིག། མངོན་རྟོགས་
དང་དེའི་སྤང་བྱ་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གཅིག། སྦྱོང་གཉན་དབྱེ་བར་གཅིག། སྒྲོམ་བྱའི་སྤྱི་ལ་
གཅིག། དེ་སྒྲོམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་གཅིག་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས།
གདུལ་བྱའི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ལོག་པར་རྟོག་པ་མཐའ་ཡས་ན་ཡང་། ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་དབྱུད་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་
ཡིན་པས་ཁབ་ཟེར་ན། ས་བོན་གྱི་ཐུ་གུ་གཅིག་སྦྱེད་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་རང་ངོས་
ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དངོས་སྒྲུས་དབྱེ་མ་པ་ལ་འཕངས་པའི་སུན་འབྱེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འབྲས་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་
ན། ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཀུན་རྫོབ་སྒྲོ་ཅན་གྱི་ལྷན་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འཁོར་གསུམ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་བསྟན་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བར་མི་རུང་
བར་འཛིན་པའི་ས་བོན་དང་། དེ་མངོན་གྱུར་གང་རུང་འདིར་བསྟན་བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཆོད་

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། ལྷང་བསྟན་ཏེ།

ཉིད་ཟེར་ན། འདིར་བསྟན་བསལ་བྱ་ལོག་སྐྱབ་ཀྱི་ཐལ་ངག་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། འདིར་བསྟན་ལོག་སྐྱབ་ལ་བསྐྱུས་ན་ཀུན་རྫོབ་སྟོ་ཅན་དང་། འོན་དམ་སྟོ་
 ཅན་གཉིས་དང་། ཕྱི་ན་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས།
 དེ་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་སྟོ་ཅན་གྱི་ཁྲན་ཀ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་དང་ཀུན་
 རྫོབ་སྟོ་ནས་ལན་གདབ་དགོས་པས། ཞེས་དང་། ཉི་ཁྱི་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་། ངག་གི་བརྗོད་པའི་ལམ་
 མཐར་ཐུག་པ་མེད་པར་བརྗོད་པ། ཞེས་དང་། ཅ་བར་ཡང་། རྣམ་པ་ཞི་ཉིད་འདི་ལ་ནི། །རབ་ཏུ་སྦྲོ་
 རྣམས་རྒྱུད་མར་ཆོལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས།
 ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ལོག་པར་རྟོག་པ་མཐའ་ཡས་ན་ཡང་། ཞེས་དང་། གསེར་འབྲེང་
 ལས། ལོག་པར་རྟོག་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ཉི་བ་ལ་པན་གདགས་
 པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། ཡུལ་གྱི་སྟོ་ནས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཞེད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་དགུ་ཆོས་ཅན། བདེན་གཉིས་ངོ་ཤོ་གཅིག་ལ་
 གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་མི་རུང་བར་འཛིན་པའི་ས་བོན་དང་། དེ་མངོན་གྱུར་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ།
 བསལ་བྱ་ལོག་སྐྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། རྟགས་སྟེ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེའི་ས་བོན་ཡང་
 མ་ཡིན། མངོན་གྱུར་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་སྟོ་ཅན་གྱི་ཁྲན་ཀ་ལ་
 དོན་དམ་གྱི་ལན་འདེབས་པས་ཁྲབ། དོན་དམ་སྟོ་ཅན་གྱི་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལན་འདེབས་པས་
 ཁྲབ་ཟེར་ན། ལམ་གསུམ་བསྟོམ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ལམ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཉན་རང་
 གི་མུང་འདས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྟོ་ཅན་གྱི་ཁྲན་ཀ་ཆོས་ཅན། དོན་
 དམ་གྱི་སྟོ་ནས་ལན་བྱེད་དགོས་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་སྟོ་ཅན་གྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས།
 རྟགས་བྱུང་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་རིགས་མཐུན་གྱི་ཁྲན་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་རྟགས་སུ་
 བྱས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐལ་བ་སྐྱབ་པའི་ཁྲན་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། རྟགས་གསལ་གཉིས་ལ་

ཀུན་རྫོབ་ལྷ་བྱ་བཀོད་པ་རིགས་མཐུན་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ལ་རིགས་
 མཐུན་ནི་ཀུན་རྫོབ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཙ་བར་འདོད་
 མི་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྒྲོན་ས་ཁྲབ་མེད་ཀྱི་ལན་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས།
 རིགས་མཐུན་གཉིས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་དེ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དོན་དམ་
 ཏུ་བར་ཆད་མེད་ཅེའི་དམིགས་པ་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་ཏུ་ཡུལ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པའི་ཁྲམ་ཀ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་སྒྲོན་ས་ལན་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དོན་དམ་སྒྲོན་ཅན་གྱི་ཁྲམ་ཀ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། རྟགས་བྱུང་སྟེ། དོན་དམ་གྱི་རྟགས་གསལ་རིགས་མཐུན་གྱི་ཁྲམ་ཀ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་དམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དོན་དམ་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་ཁྲམ་ཀ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེ་རིགས་མཐུན་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དོན་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གསེར་འབྲེང་ལས། དོན་དམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དོན་དམ་ཐལ་བ་འཕེན་པའོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཙ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་དོན་དམ་ཏུ་དེའི་དམིགས་པ་མི་འཐད་པར་འདོད་པའི་
 ལན་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། དོན་དམ་ལ་ཡང་དོན་དམ་གྱི་སྒྲོན་ས་ལན་གདབ་
 དགོས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བརྩ་བ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་ལན་
 དང་། བརྩ་གཉིས་པ་ལ་ཡང་ལོག་གི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀྱི་ལན་དང་། དང་པོ་གསུམ་པ་བཞི་པ་ལྔ་
 པ་དྲུག་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལན་བྱེད་པ་རྟོགས་དཀའི་ལུགས་སུ་བྱེད་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། དེས་དགུ་པར་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་ལན་དང་། བརྩ་གཅིག་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་
 ཡང་ལོག་བྱེ་བའི་ལན་དང་། གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལན་འདེབས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར།
 གསེར་འབྲེང་ལས། རྟོགས་དཀའ་དགུ་པ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་དང་། བརྩ་གཅིག་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་
 ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དང་། གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལན་འདེབས་པར་བཞེད་པ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ལན་རྟོགས་དཀའི་བཤད་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་

པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དགུ་པ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ལན་བྱེད་ཚུལ་དེ་གཞན་རྣམས་ལ་མཚུངས་པར་
 ལྷང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ན་དགུ་པའི་ཚོད་ལན་གཉིས་ཀ་ཀྱན་རྫོབ་སྟོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསེར་འབྲེང་ལས། ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགུ་པ་ལ། རས། མཚུངས་པར་ལྷང་བས། ཞེས་
 དང་། གསེར་འབྲེང་ལས། འདིའི་ཚོད་ལན་གཉིས་ཀྱན་རྫོབ་སྟོ་ཅན་ལོ། ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་།
 རྟོགས་དཀའ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པས་ལན་བྱེད་ཚུལ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསལ་བྱ་བ་ཅུ་དྲུག་
 གི་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་གསུམ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ལན་གང་ཞིག གཞན་རྣམས་
 ལ་དངོས་བསྟན་གྱི་རྗེས་འགྲོ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ལན་དང་། རྟོག་འགྲོའི་ཁྲུག་ཀ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ལན་
 བྱེད་པ་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གསུམ་ཀྱན་རྫོབ་རིགས་
 མཐུན་གྱི་ཁྲུག་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས། དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་
 གསུམ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རིགས་མཐུན་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་
 འབྲེང་ལས། གཞན་རྣམས་དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་ཀ་སྟེ། ཐལ་བའི་
 རྗེས་འགྲོ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། གཞན་རྣམས་
 ཀྱན་རྫོབ་རིགས་མི་མཐུན་ཏེ་རྟོག་པ་གཉིས་དང་རིམ་བཞིན་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། ས་བོན་རང་ངོས་ནས་སྒྲུ་བྱ་སྟེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱིས་སྒྲུ་བྱ་སྟེད་པ་སྟོའི་
 ལྷང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅ་མ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཀྱན་རྫོབ་
 སྟོ་ནས་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དོན་དམ་སྟོ་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མ་བའི་དོན་དམ་གྲུབ་ཆད་རྟགས་སྒྲུ་བཀོད་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་ཡིན་ཀྱང་། ཁྲབ་པ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཞེས་པ་དོན་དམ་
 སྟོ་ཅན་གྱི་ཁྲུག་ཀ་ཡིན་ཡང་ཁྲབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་རིགས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་
 འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དོན་དམ་སྟོ་ཅན་གྱི་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་ཁྲུག་ཀར་ཡང་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ལོ་

ནས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དོན་དམ་སྒོ་ཅན་གྱི་མཆན་ཀ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ནས་
རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་འབའ་ཞིག་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
ས་བོན་ལས་སྤྱ་གྲུ་སྐྱེད་པ་སྒོ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་སྔོན་ལུགས་ཀྱི་ངོས་
ནས་གྲུབ་པར་ཐལ། ས་བོན་རང་གི་ངོས་ནས་སྤྱ་གྲུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་
ཅན། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྟགས་ལན་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མ་པའི་འདོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་དེ་རྟགས་སྤྱ་བཀོད་པའི་
ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ཀྱང་། ཁུབ་པ་
མ་གྲུབ་པར་ལན་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཞེས་པ་ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་
ཡིན་ཡང་། ཁུབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་གདབ་རིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གངས་འབྲེན་
ཚུལ་ལའང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་དེ། འགྲེལ་པ་འདིར། དམ་པའི་དོན་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཞེས་
པས་གཉིས་བསྟན་པར་བཤད། གྲགས་ཆར་ཡང་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་པ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་
དུ། གཉེན་སོ་མི་མཐུན་སྟེགས་དག་དང་། ཞེས་པས་གཉིས་བསྟན་པར་བཤད་པའི་འགྲེལ་ཆེན་
ལེགས་པར་རྗེས་གསུངས་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས། རྒྱན་སྤང་དུ་སྤང་གཉེན་གཉིས་སོ་སོར་མཛད་
པ་ཉིད་ཅ་བའི་དགོངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། ཡང་སྐབས་འདིར་འགྲེལ་ཆུང་དང་རྣམ་བཤད་ལྟར་
བྱ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཚོད་པ་གཉིས་དང་འདི་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྒོ་བ་
དཔོན་གྱིས་གཉིས་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་ཆུང་གཙོ་བོར་འཆད་
སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སོགས་ཁྱད་པར་མང་ངོ་། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། བདེན་སྟོང་དང་བྱ་བ་བྱེད་རུས་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བར་མི་
རུང་བར་འཛིན་པའི་ས་བོན་དང་དེ་མངོན་གྱུར་གྱི་ཆ་ནས་བཞག་ཅིང་འདིར་བསྟན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
ཏུ་བྱེད་པ་དེ། འདིར་བསྟན་ལོག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ལོག་སྒྲུབ་

བཅུ་དྲུག་དང་། དེ་ལྟར་ཚོལ་བའི་སུན་འབྲེན་ལྟར་སྤང་བཅུ་དྲུག་གཉིས་ཡོད་དེ། སྤྲུལ་ལོག་རྟོག་
དང་། ཕྱི་མ་ཐུན་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སུན་འབྲེན་བཅུ་དྲུག་བསྐྱུས་ན་དོན་དམ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཐུན་ཀ་
དང་། གུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཐུན་ཀ་གཉིས་སུ་འགྱུར། དབུ་མ་བས་ཁས་སྤངས་ཀྱི་དོན་དམ་གང་
རིགས་ཏྲགས་སུ་བཀོད་བས་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་སུན་འབྲེན་ལྟར་སྤང་དེ། དོན་དམ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཐུན་
ཀའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཏྲགས་གསལ་རིགས་མ་ཐུན་དང་། རིགས་མི་མ་ཐུན་གྱི་ཐུན་ཀ་གཉིས་
ཡོད་ཅིང་། ལན་གྱིས་སེལ་ཚུལ་སྤར་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་བས་ཁས་སྤངས་ཀྱི་གུན་རྫོབ་
གཉིས་གང་རིགས་ཏྲགས་སུ་བཀོད་ནས་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་སུན་འབྲེན་ལྟར་སྤང་
དེ། འདིར་བསྐྱར་གུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཐུན་ཀའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཏྲགས་གསལ་རིགས་མ་ཐུན་
དང་། རིགས་མི་མ་ཐུན་གཉིས་ཡོད། ལན་གྱིས་སེལ་ཚུལ་སྤར་བཤད་ཅིན་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

ཚྱོད་སྤོང་ལ་ཁོན་རེ། བཅུ་དྲུག་གི་གངས་བདེན་གཉིས་ལ་གཉིས་བྱེད་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྤང་གཉེན་སོ་སོར་བགྱང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། ཏྲགས་བྱུ་བ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་
ལས། ལོག་པར་རྟོག་པ་བཅུ་གསུམ་པ་དང་བཅུ་བཞི་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། ནས། གཉེན་སོ་དང་
མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་
བར་འདོད་མི་རིགས་ཉེ། འགྲེལ་བ་འདིར་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བགྱང་བའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་ལས།
གུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བ་སྟེ། གཉིས་
དང་། ཞེས་པའི་སོ་སོར་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཚྱོད་པ་གཉིས་དང་འདི་
གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་གཉིས་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གཉེན་སོ་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཉིས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། གཞིའི་
གནས་ལུགས་གུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མི་འཐད་པར་ཚྱོད་པ་གཉིས་དང་། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བ་སྟེ། འགྲེལ་ཆུང་ཕྱི་ཚུལ་ཡིན་པས་འགྲེལ་ཆེན་གྱིས་མ་ཐོན་པ་སྐྱབ་བཞི་

སོགས་མང་པོ་བཤད་པས་འདི་དབང་བཅན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལོག་རྟོག་བསལ་ནས་
བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲོར་སྒྲེད་པར་གདམས་པ། འགེལ་པ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་
བ་འདོད་པ་ནམས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་བྱུང་བ་ལྟར། དེ་སྒྲེས་པ་ན་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོ་ལ་
ཚུ་བོ་ལྟར་འདུ་བའི་ཕྱིར། ཅེ་བར། བདེ་སྐྱབ་ཡོན་ཏན་ཕྱན་ཚོགས་ཀྱི། རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་ཚུ་བོ་
བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ལྔ་པ་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སྒྲེས་པ།

ཅེ་སྒྲོར་ནམ་བཞིའི་ཅེ་མོ་ཆེས་མཐོ་བའི། །
རྒྱལ་ཡུམ་རི་དབང་སྒྲོར་བཞིའི་བང་རིམ་སྟེང་། །
སྐྱ་བཞིའི་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་པོ་བྲང་ན། །
མཁའ་པའི་སྐྱུན་སྟོང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་། །

ཡུམ་དོན་ཅེ་སྒྲོར་སོ་སོའི་ནམ་སངས་ཀྱི། །
ངོ་མཆར་དགའ་སྟོན་ཡོན་ཏན་ལོ་འདབ་དང་། །
འབྲས་བུའི་རོ་དང་མཛད་པའི་ཁ་དོག་སྟོང་། །
ལྷ་འདོད་ལེགས་བཤད་མེ་ལོང་ཆལ་འདིར་ལྟོས། །

ཞེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མཐའ་དཔྱོད་འབྱུང་སེལ་གཞུང་འཁྱེད་ཀྱི་མེ་པམ་ཞལ་
ལྷང་ལས་སྐབས་ལྔ་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། ། མཛྲ་ལོ།

༡༡། །ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་མཐར་དཔྱོད་འབྲུལ་སེལ་
གསྒྲའི་ཚུ་རྒྱན་མི་པམ་ཞལ་ལུང་ལས་སྐྱབས་དྲུག་པའི་
མཐར་དཔྱོད་བཞུགས་སོ། །

ན་མཆོག་ར་སྤྱི།

མཁྱེན་པའི་མཁའ་ལ་ཤེས་བྱའི་རྒྱ་སྐྱར་བཟ། །
ལེགས་བཤད་བདུད་ཅིས་སྐལ་ལྷན་ཀྱི་ཐུད་ཆོགས། །
མ་ལུས་བཞད་པའི་སྤྲུལ་བཞིའི་ཚུ་གཏེར་ཆེ། །
འཕེལ་མཛད་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་གྲུས་བས་འདུད། །

བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་ཟབ་དོན་མ་ལུས་ཀྱི། །མཐར་གྱིས་སྒྲོམ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་ཅིས་ཟིན་སྒྲུ། །མ་
ལུས་ཡམས་ནད་སེལ་བའི་བདུད་ཅི་དང་། །འདོད་པ་ཀྱན་སྒྲེར་དཔག་བསམ་སྒྲོན་འདིར་སྤེལ། །

དེ་ལ་འདིར་བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། །བརྟན་བྱེད་མཐར་གྱིས་སྒྱོར་བ་དང་།
བརྟན་པའི་འབྲས་བྱ་སྐྱད་ཅིག་སྒྱོར་བ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ལ། །འཕྲོས་སྒྱོར་བ་མཐར་དཔྱད་པ་
གསུམ། །དང་པོ་ནི། །མདོ་ལས། །བཙུང་ལྷན་འདས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་
ལ་བྱང་ཆེན་མཐར་གྱིས་སྒྱོད་པ་དང་། །མཐར་གྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་། །མཐར་གྱིས་ནན་ཏན་དུ་བགྱི།
སོགས་གྱི་དོན་འཆད་པར་འདི་བྱང་། །གཉིས་པ་ནི་བྱང་སེམས་སྒྱོར་ལམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།
མཐར་གྱིས་སྒྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། །ཆོས་བཅུ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོན་མ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་

རིམ་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
དགྲེ་བ་ཡོད་དེ། ཅ་བའི་དགྲེ་བ་གསུམ་དང་། ཡན་ལག་གི་དགྲེ་བ་བཅུ་གསུམ་དང་བརྒྱ་དོན་
གསུམ་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་བཅུ་གསུམ་གོ་རིམ་གྱིས་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་དེ། མཐར་གྱིས་སྒྲོར་བའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་
ན། དེ་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་གོ་རིམ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྣམ་འབྱོར་
མེད་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་
མ་ལུས་པ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པའི་མཐར་གྱིས་སྒྲོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲོར་བ་
བཞི་ཀ་མཁྱེན་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་
རྣམ་པ་རྗེ་གས་པར་ལུལ་དུ་བསྐྱུས་ནས་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་རྗེ་གས་སྒྲོར་བ་དང་། དེ་དེ་སྒྲོམ་པ་རབ་ཏུ་
ལུལ་དུ་བྱུང་བར་འགྲོ་བའི་ཅེ་མོ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་གོ་རིམ་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་
པའི་མཐར་གྱིས་སྒྲོར་བ་དང་། དེ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། དེ་ཡི་
སྒྲོར་བ་དང་། །དེ་རབ་དེ་ཡི་གོ་རིམ་དང་། །དེ་མཐའ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། དེ་ཡི་
གོ་རིམ་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། སོ་སོ་བ་དང་བསྐྱུས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
པའི་དོན་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲགས་ནས་བརྟན་པོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་
པས་མཐར་གྱིས་པའི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། མཐའ་དག་དུ་སྒྲོམ་པའི་དོན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་འདོད་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་དང་འགལ་བར་ཐལ། མཐར་གྱིས་པའི་
ཆོས་བཅུ་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱལ་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མཆོམས་
སྒྲོར་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། སོ་སོ་བ་དང་བསྐྱུས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲགས་
ནས་བརྟན་པོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པས། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།

སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། བཞི་པར་སྒྲོར་བའི་ཡུལ་
 དུ་བསྐྱུས་ནས་རྣམ་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། འདིའི་མཆོམས་སྒྲོབ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་
 ལས། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་རྟ་རྒྱལ་པ་ལྟར་དཀྲུས་ཐོག་གཅིག་ལ་སྒྲོམ་པ་མཐར་
 གྱིས་པའི་སྒྲོམ་ཚུལ་དུ་ངེས་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོས་པས་ཆོག་
 ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཐར་གྱིས་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཆོགས་ལམ་ཡིན་པས་ཁྲབ། མཐར་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ཡིན་
 ན་སྒྲོར་ལམ་ཡིན་པས་ཁྲབ། མཐར་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ཡིན་ན་བྱང་འཕགས་གྱི་མཁུན་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་
 ཟེར་ན། འོ་ན། མཐར་གྱིས་སྒྲོར་བ་ཡིན་ན་མཐར་གྱིས་བྱ་བ་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅང་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་མཐར་གྱིས་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར།
 མཐར་གྱིས་པ་ཡི་བྱ་བར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 པ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེའི་
 མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་
 དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱ་བ་སྟེ། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་
 སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པར་ཐལ།
 མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། གོང་དུ་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་དོན་དུ་གོ་རིམ་དུ་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་
 བ། བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་མཐར་གྱིས་པའི་སྒྲོར་བ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་
 བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲུ། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་

པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
རང་ལུགས་ལ། མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
ཆ་རྣམས་བཞག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་མཐར་
གྱིས་བྱ་བ་དང་། མཐར་གྱིས་སྦྱོབ་པ་དང་། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། གཙུ་བོ་
ཆོགས་ལམ་ལ་འཛེག། གཉིས་པ་ནི། གཙུ་བོ་སྦྱོར་ལམ་ལ་འཛེག། གསུམ་པ་ནི། གཙུ་བོ་སྦྱོར་
ལམ་ལ་འཛེག་ཀྱང་། སྦྱོར་ཡོད་ཅུ་ལ་དེ་གསུམ་གཤམ་གསུམ་ལམ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་ཡོད།
ཡང་དེ་ལ་དབྱེ་ན་པར་ཕྱིན་དྲུག་གི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་དྲུག་། རྗེས་པ་དྲུག་གི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་
དྲུག་། དངོས་མེད་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་གཅིག་དང་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཅུ་
གསུམ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སྦྱོར་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྦྱོབ་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་དང་པོ་དྲུག་། །དེ་དག་གི་རྟེན་དཀོན་མཆོག་རྗེས་སུ་པ་བ་གསུམ་དང་། མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་གཏོང་བ་དང་དབང་པོ་ཉིད་དུ་
ལྷ་དང་སྒྲ་མ་རྗེས་སུ་པ་བ་དང་། དེ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཀྱི་རྒྱས་འདེབས་པའི་
དངོས་མེད་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་གྱིས་དང་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཅོད་སྦྱོར་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཅེ་སྦྱོར་
ཐོབ་པ་སྡོན་དུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འགེལ་པར་ཅེ་མེད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་སོ་སོ་བ་
དང་བསྐྱུས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། ཅེ་སྦྱོར་གྱི་འོག་དུ་མཐར་གྱིས་པ་བ་ཤད་པའི་
ཆོག་འགེལ་ཡིན་གྱི་དོན་གྱི་འགེལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། སྦྱོབ་དཔོན་ལྟར་
ན་ཅེ་མོ་ཐོབ་ནས་སྦྱོར་པར་མངོན་ཡང་དེ་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་འཆད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་
དུ་དགོངས་པ་བརྟགས་རྒྱས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །ཅུ་བར་འདོད་
མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་སྤྲ་ལོགས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད་པ་མདོ་དང་འཕགས་

བས་བཞེད་པ་གང་ཞིག །དེ་རྗེ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀས་ཀྱང་གསུངས་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ།
 ཡུམ་བར་བ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆེན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་བྱིན་ལ་སྦྱོད་པ་ན་མཐར་ཀྱིས་བཟྱི་བ་དང་།
 མཐར་ཀྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་། མཐར་ཀྱིས་སྒྱུབ་པར་ངེ་ལྟར་གདགས་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། བྱུབ་སྟེ། མཐར་ཀྱིས་བྱ་བའི་སྦྱོར་བ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ནས་འཛོལ། མཐར་ཀྱིས་སྒྲོབ་
 པ་སྦྱོར་ལམ་ནས་འཛོལ། མཐར་ཀྱིས་སྒྱུབ་པ་མཐོང་སྒྲོམ་ལ་གཙོ་པོར་འཛོལ་བའི་བྱིར། ཉལ་ས་
 དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ཉི་ལྟང་ལས། བཟྱི་བ་སྒྲོས་པས་ནི་སེམས་སྐྱེད་པ་གཟུང་བའི་དོན་དུ་ལོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། སེམས་སྐྱེད་ཅམ་ལས་བྱུང་གཞན་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་
 སྟེ། ཉི་ལྟང་ལ། སྒྲོབ་པ་སྒྲོས་པས་ནི་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 དོན་དུ་ལོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། ཉི་ལྟང་ལས། སྒྱུབ་པ་སྒྲོས་པས་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་
 དང་། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱུབ་སྟེ། དེ་གསུམ་སྒྲོས་
 པས་མཐར་ཀྱིས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉི་ལྟང་ལས། གསུམ་སྒྲོས་པས་ནི་མངོན་
 པར་རྟོགས་པའི་མཐར་ཀྱིས་པ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་རྟགས་གསུམ་
 པ་བྱུབ་སྟེ། གསེར་འབྲང་ལས། གསུམ་སྒྲོས་ནས། ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོགས་ལམ་
 ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ཡོད། ཅེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ནས་
 རྒྱན་མཐའི་སྤྲ་ལོགས་ཀྱི་བར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཕགས་པའི་འཕགས་
 ལ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་ལ་དེ་མི་རུང་བར་ཐལ། སྒྲོབ་དཔོན་ཀྱིས་སྦྱོར་ལམ་ཡན་ཆད་ཁོ་
 ནར་བཤད་པའི་བྱིར། འབྲེལ་ཆེན་ལས། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་
 དང་། མཐོང་བ་དང་། སྒྲོམ་པའི་ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུབ་སྟེ།
 འབྲེལ་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ལམ་དེ་གསུམ་ལས་མ་སྦྱར་ཡང་འཕགས་པའི་འཕགས་དང་མི་འགལ་
 བ་སྒྲོབ་དཔོན་འདིའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཉི་ལྟང་ལས་བཤད་ཚུལ་ལ་འདིར་

དགག་པ་རྒྱུ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། སློབ་དཔོན་འདིའི་དེ་ལྟར་བྲན་པའི་
གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་མཛད་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཚིག་དང་བསྟུན་པར་སྤང་ཡང་འཕགས་
པ་དང་མི་འགལ་བར་ཆོག་པ་ལས་ནས་ཀྱང་བཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན།
འོ་ན་སངས་རྒྱུ་སྤྲེལ་བྱེད་པར་སློབ་དཔོན་གྱིས་མི་བཞེད་པར་ཐལ། འགྲེལ་བ་གཉིས་
སུ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཆོན་པ་གསུམ་དུ་བཅད་ནས་སྒྱུར་མཐོང་སློབ་གསུམ་དུ་སངས་རྒྱུ་སྤྲེལ་
ཚུལ་བྱས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དེ་ལྟར་འགྲེལ་བ་གཉིས་
སུ་ནི་སངས་རྒྱུ་སྤྲེལ་སུ་བྲན་པ་གསུམ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་སོ་བདུན་པོ་དེ་ཆོན་པ་གསུམ་
དུ་བཅད་ནས་ལས་གསུམ་དུ་སངས་རྒྱུ་སྤྲེལ་ཚུལ་དེའི་སྟོན་པར་བཞེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་བྲན་པ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱུ་སྤྲེལ་
སུ་བྲན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་གོ་རིམ་བཞེན་དུ་ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་མཐོང་བ་
དང་སློབ་པའི་ལས་སྟོན་པར་བྱེད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་ཆུང་ཡང་འདྲོ། ཅ་
བར་འདོད་ན། དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་གཟུགས་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞེན་དུ་
མཆོན་དཔེ་སོགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལྟར་དང་། སྟོབས་སོགས་སུ་དང་། ཉེན་འགྲེལ་དུ་དོན་
དམ་པར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱུ་སྤྲེལ་སུ་བྲན་ཚུལ་ལྟ་བུས་ནས་དང་པོ་ཆོག་པ་ལས།
གཞན་བཞེ་སྒྱུར་ལས་བཞེ་ལ་འཛོག་པར་འཕགས་མེད་གཉིས་ཀས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསེར་
འཕྲེང་ལས། སངས་རྒྱུ་སྤྲེལ་སུ་བྲན་པ་རྣམ་པ་ལྟ་ཉི་ལྟར་དང་ལེ་བརྒྱད་མར་གསུངས་ཏེ། དང་
པོ་ཆོག་པ་ལས་དང་ལྷག་མ་སྒྱུར་བ་བཞེ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ལེ་བརྒྱད་མ་
སློབ་དཔོན་འདིས་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཉི་ལྟར་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱུ་སྤྲེལ་སུ་བྲན་པ་རྣམ་
པ་ལྟོ། །དེ་ལ་དང་པོར་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །བཞེ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་
དང་མཐུན་པ་བཞེདོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྒྲིམ་པ།

སྤྲོ་ཞིང་འགྲུགས་དཀའི་ཡུམ་དོན་གནམ་རུ་དེ། །

འཕགས་སེང་དགོངས་པས་བཀྲུགས་ཀྱང་བོད་མ་རྟེན། །

ཡབ་རྗེས་འདོམས་སུ་བཀང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིམ། །

ལོག་སྤྲིའི་ལྷ་མིན་ལྷན་འགེམས་སྤྲོ་གསུམ་གྲགས། །

མཐར་ཀྲིས་སྒྱོར་བའི་མེན་ཀ་ཡི་སྒྲུ། །སྒྲིན་ཅིང་བཀྲ་བར་འདོད་ན་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །མཁོ་
དགའི་ཆོག་སྒྱོར་ལོ་འདབ་སྤྲོ་ཆོགས་ཅན། །ནམ་སད་མེ་ལོང་དགའ་བའི་ཆལ་འདིར་ཞུགས། །

ཞེས་པར་བྱིན་མཐའ་དཔྱོད་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་ལོར་བྱའི་འཕྲེང་མཛེས་ལས། །སྒྲིམ་
བྱུག་པའི་ཆོག་དོན་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། ། དགེའོ། ། བཀྲ་ཤེས།

༡༡། །སྐབས་བདུན་པའི་མཐའ་དཔྱོད་འབྲུལ་སེལ་
གསྐྱའི་ཚུ་རྒྱན་མི་པམ་ཞལ་ལུང་
བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་མཆོ་ལྟ་ཡ།

མི་ཁྱིའི་མདོག་འཆང་ལྷན་ལྟ་རྒྱུ་མིག་གཡོ། །

དབང་སྒྲོན་ཐོར་ཙོག་རྒྱ་སྐར་འཕྲེང་བས་སྤྲ། །

གདོད་བལ་ཆོས་སྐར་ཀུན་རྟོག་ལུས་མེད་ཐེམ། །

ཀུན་གཟིགས་སྤྲ་དབང་འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མར་འདུད། །

གསང་གསུམ་ཆེར་འཕགས་གཟི་བྱིན་འབྲུམ་ཆགས་པའི། །འབྲུམས་སྐྱུ་འབྲུལ་གྱིས་ཀུན་
བཟང་མཛད་འཕྲིན་གྱིས། །མཁའ་མཉམ་འགྲོ་ལ་རིས་མེད་བྱབ་རྒྱར་ཆེ། །ཁྱོད་ཉིད་བསྐྱགས་ལ་
རྒྱལ་ཀུན་གཅིག་ཏུ་གཞོལ། །མཁའ་གསུམ་ལུལ་གྱི་རོ་མོ་ཆོན་རིས་བཀྲ། །སྒྱུར་བཞིའི་བཟོ་མོས་
བསྐྱུས་སྒྲོམ་རིང་སྤྲངས་པས། །སྐྱུ་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་འབར་བའི་དགའ་སྒྲོན་འཆར། །ཚུལ་དེ་སྒྲོན་
ལ་མགོན་ཁྱོད་ཨེ་མ་ཆེད། །

གཉིས་པ་མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ཐེན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་འཆད་
པ་ལ། སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཐོང་། །ཞེས་
པའི་བར་གྱི་གཞུང་འདི་བྱང་། །འདིའི་སྐབས་སུ་འཕྲོས་སྒྱུར་བ་མཐའ་དབྱེད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི།

མདོ་ལས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་
ཆོ་སེམས་བསྐྱེད་གཅིག་གི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་
དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོ་སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས།
ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་། གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་འགོད་པ་ནི། རྒྱུ་མཐའི་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཀྱིས་སྦྱོར་བས་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་
བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་བར་མ་ཆད་པར་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་
ཡུན་ལ་སྒོམ་པར་བྱས་པ་ལ་གོམས་པ་རབ་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་
མ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་མ་ལུས་པར་སྒོམ་པ་ལ་
ཀུས་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཐར་དབྱེད་པ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ལ་
རྒྱུ་མཐའི་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། རྒྱུ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན་རྒྱུ་
མཐའི་སྦྱོར་བའི་ལམ་དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་
མའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། ཅ་བར། དེ་མཐའ་ཞེས་དང་། འགྲེལ་བ་ལས་
ཀྱང་། དེ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བར་མེད་པའི་ཡང་དག་པར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་ཞེས་དང་། ཉི་སྤང་ལས་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གསེར་
འབྲེང་ལས། སྐད་གཅིག་མ་གཅིག་ནས་ནི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་ལམ་ན་དེ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་
འགྲོ་བར་མེད་པས་སོ་ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན་དེ་ལས་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྟོབ་ལམ་མེད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུ་མཐའི་སྦྱོར་བའི་

ལམ་དེ་སྐད་ཅིག་སྐྱོར་ཡིན་པ་གང་ཞིག་། དེའི་གོང་ན་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་
 དང་པོ་ཁས། གཞན་ཡང་། རྣམ་བཤའ་ལས། སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱོར་བ་ལ། མཆོན་ཉིད་ནི། མཐར་
 གྱིས་སྐྱོར་བའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་གོ་ཞེས་པའི་ལུང་དོན་
 མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ན་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཡིན་
 པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་ཁ་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
 ལམ་དེ་བྱེད་གྱིས་སྐད་ཅིག་སྐྱོར་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་
 ཁ་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་དགོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱོར་བའི་ས་མཆོམས་རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ན་ནས་འཛོག་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤའ་ལས། ས་མཆོམས་རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱན་མཐའ་ཐོབ་ཁ་མའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ལམ་དེ་ཆོས་ཅན། མཐར་གྱིས་
 སྐྱོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱན་མཐའ་ཐོབ་ཁ་མའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་
 སྟེ། དེའི་ལ་མཐའ་རྒྱན་མཐའ་ལ་ཐུག་གི་བར་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཐའ་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་པའི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྣམ་བཤའ་ལས། བརྟན་པ་ཐོབ་དོན་དུ་སྒྲོམ་པ་མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཐའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ཟེན་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། སྐད་ཅིག་སྐྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་ཁས། རྣམ་བཤའ་ལས། བརྟན་པ་ཐོབ་པ་སྐད་ཅིག་
 མའི་སྐྱོར་བའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐད་ཅིག་སྐྱོར་ལ་རྒྱན་མཐའི་སྐྱོར་
 བའི་ལམ་གཅིག་དང་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། པར་ཕྱིན་ལམ་བསྐྱིགས་ཐེག་
 ཆེན་སྟོ་འབྲེད་ལས། སྐད་ཅིག་སྐྱོར་ལ་སྐྱོར་བའི་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གཉིས་ཡོད་

པའི་ཕྱི་མ་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལས་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་
པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱན་མཐའི་སྤྲ་ལོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྟོར་ཡོད་པར་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་
ན་རེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུག་གསུམ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་རིམ་གྱིས་སྒྲོམ་པའི་
ས་བརྩུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་སྟོར་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འབྲེ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་
ཡོད་པ་གང་ཞིག །མཐར་གྱིས་སྟོར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཉགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་སྟེ། དཀྱུས་
ཐོགས་གཅིག་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུག་གསུམ་མཐར་གྱིས་སྒྲོམ་པའི་བྱང་
འཕགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཀྱུས་ཐོགས་གཅིག་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་
པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུག་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྒྲོམ་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
སྟེ། དེ་རྒྱན་མཐའི་སྟོར་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཟག་མེད་ཀྱི་
ཆོས་གཅིག་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་ཞེས་པ་ནས་རྒྱན་མཐའི་སྟོར་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པས་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུག་གསུམ་དཀྱུས་ཐོགས་གཅིག་
ལ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་རིམ་གྱིས་སྒྲོམ་པའི་ས་བརྩུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་སྟོར་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། མཐར་གྱིས་སྟོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་
ཙུག་གསུམ་དཀྱུས་ཐོགས་གཅིག་ལ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་རིམ་གྱིས་སྒྲོམ་པའི་ས་བརྩུ་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མཐར་གྱིས་པའི་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། མཁྱེན་
གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུག་གསུམ་དཀྱུས་ཐོགས་གཅིག་ལ་རྟ་རྒྱུག་པ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས།
འདོད་དགོས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཅོལ་བ་གཅིག་གིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་
པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུག་གསུམ་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་མི་ཉག་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཅིག་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ན་བསྐྱེམས་

པའི་རྩོམ་པ་ཅུང་ཟད་དགོས་ཀྱང་ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡང་བསྐྱེམས་པའི་རྩོམ་པ་ཅུང་ཟད་
 གྱང་མི་དགོས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ས་བཅའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། མཐར་གྱིས་སྒྲིང་བ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་སྒྲིང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དང་པོ་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་ཆེ་རྩོམ་པ་
 མི་དགོས་པར་མ་ཟད་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་རྩོམ་པ་ཅུང་ཟད་གྱང་མེད་པའི་སྐབས་ལ་སྐད་ཅིག་
 སྒྲིང་དང་། མཐར་གྱིས་སྒྲིང་བ་ཡིན་ན་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་གྱི་དང་པོ་
 ཡིད་ལ་བྱས་པ་ན་རྩོམ་པ་དགོས་ལ་ལྷག་མ་རེ་རེའི་སྐབས་ལ་ཡང་རྩོམ་པ་ཅུང་ཟད་དེ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། རྣམ་པ་ཤད་ལས། རྒྱུ་མཐའི་སྤྲོ་ལོགས་ས་བཅའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་
 ཡིད་ལ་བྱས་པ་ན་ཞེས་པ་ནས། བསྐྱེམས་པའི་རྩོམ་པ་ཅུང་ཟད་དང་བཅས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། དེས་དགྲུས་ཐོགས་གཅིག་ལ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་
 ཅུ་ཅ་གསུམ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་རིམ་གྱིས་སྒྲོམ་པའི་ས་བཅའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མཐར་གྱིས་སྒྲིང་བར་
 བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་མཐར་གྱིས་སྒྲིང་བ་ལ་དེས་ཁྲལ་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྲིད་གྱི་
 རྩོམ་པ་གཅིག་གིས་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་རིམ་
 གྱིས་སྒྲོམ་པའི་ས་བཅའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྐད་ཅིག་སྒྲིང་བུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དཔེ་དང་
 མི་འགྲིགས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བྱས་ཐོ་རྒྱུན་རྒྱུ། །ནས། སྐད་ཅིག་གཅིག་ཤོས་དེ་
 བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་སྟེ། སྐྱེས་བྱས་སྟོག་ཐབས་ཀྱིས་ཐོ་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུད་གཅིག་
 བསྐྱོད་པ་ན་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འགྲུལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་སྒྲིང་གི་ཆེ་དང་པོ་ཡིད་ལ་
 བྱས་པ་ན་ལྷག་མ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡིད་ལྟལ་དུ་འཆར་རུས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་ལས། ཐོ་རྒྱུན་
 གྱི་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་འགྲུལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཟག་
 མེད་ཡེ་ཤེས་གཅིག་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ན་རིགས་མཐུན་གྱི་ལམ་མཛོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་སྟེ། ཅིག་ཅར་དུ་དུས་གཅིག་ལ་ཞེས་པ་དང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཞེས་པའི་

ནམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱེད་ཅག་གི་འདོད་ཚུལ་དེ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་པ་ནས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་བར་གྱིས་ཟག་མེད་
ཀྱི་ཆོས་མཐའ་དག་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲོམ་མི་རྒྱས་པར་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པ་དེའི་ཆེ་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་
བ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་པ་ནས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་བར་གྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་
མཐའ་དག་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲོམ་རྒྱས་པ་ནི་རིམ་སྒྲོམ་མཐར་ཕྱིན་བ་དང་། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་ཐོབ་པ་ཡིན་
ལ། བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཆད་ཀྱང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གཅིག་སྒྲོམ་
པ་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མཐའ་དག་སྒྲོམ་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཆེ་དེ་ལྟར་
སྒྲོམ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ཆར་ཁིང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གསེར་འབྲེང་ལས། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་ལ། མཆོན་ཉིད་
ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཤེས་རྣམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྦྱེ་བའི་རྟོག་པ་བརྟན་པོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཁྱེན་གསུམ་
ཀྱི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་བསྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ལ་
མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་སྒྲོམ་མི་དགོས་པར་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲོམ་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་པའི་
དོན་དུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
ཐོབ་ཁ་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་དང་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྦྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
ལམ་གཉིས་ཡོད་ཟེར་ན། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་ཁ་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་དེ་
ཆོས་ཅན། གནས་ངན་ལེན་གྱི་བྱི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱན་མཐའི་
ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ཅན་ལྟ་བུར། གང་ཆེ་ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཞེས་པ་ནས། དེ་
ཆེ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡེ་ཤེས། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་
སྒྲིབ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་བྱི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ལམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་འགག་ཟེན་པར་ཐལ། དེའི་ལམ་དེ་ཤེས་

སྒྲིབ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་འགག་
ནས་དེའི་རྗེས་སུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གང་ཟག་
གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་འགག་པ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་སྟེ། སྐབས་འདིར་གཉེན་པོས་སྤང་བུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱིས་ཚུལ་གྱི་སྤོང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །དེའི་ཐད་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཆོས་ཉིད་གྱི་གནས་སྐབས་ངི་མ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྟོན་རྒྱུ་འོད་བཞིན་དུ་དཀར་བའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆེ་ཞེས་པའི་
ངི་མ་དང་བྲལ་བ་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བདེན་འཛིན་སོགས་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱེད་ཟེར་
ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྟོན་ཀའི་རྒྱ་བ་རྒྱལ་དང་ཁྱག་སྒྲ་སོགས་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེ་དཀར་བའི་རྒྱ་མཆན་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མི་
མཐུན་སྟོགས་བདེན་འཛིན་སོགས་དང་བྲལ་བ་བོད་དུ་བཤད་ཟེན་པས་རྫོས་སྟོན་ཡང་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དཔེ་དཀར་བའི་རྒྱ་མཆན་ནི་ཆར་གྱིས་རྒྱལ་
གྱི་ཆོགས་མནན་པ་ན་ཁྱག་སྒྲ་སོགས་གྱི་ངི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། འགྲེལ་བ་ལས། བདག་མེད་སྟོམ་པའི་ཆེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མི་མཐུན་
སྟོགས་སོགས་དང་བྲལ་བ་བོད་དུ་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། གཟུང་བར་ལྟ་བ་
ལ་སོགས་པ་སྤོང་བ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་ལེགས་ཏེ་རྫོས་པར་འགྱུར་ལ་རྒྱན་སྤང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་དང་
མ་བྲལ་བའི་ལམ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་ཁ་མའི་གནས་སྐབས་
གྱི་ལམ་དེ་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་
པར་ཐལ། དེ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་དང་མ་བྲལ་བའི་ལམ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་ཁ་མའི་གནས་སྐབས་གྱི་ལམ་ལས་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་

ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་ལས་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲུང་ལས། སྐད་ཅིག་མ་ནི་བྱ་རྒྱུ་གསུངས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
མ་ཡིན་པས་རྒྱན་དང་བཅས་ཡང་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་
ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་དབྱེ་བ་ཁས་སྦྲངས་
པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། སྐད་ཅིག་སྒྲོར་ཞེས་པའི་སྐད་ཅིག་བྱ་རྒྱུ་གསུངས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་བྱས་
ནས་དེའི་ཡུན་ཆད་ལ་འདྲིའོ་ཞེས་དངོས་བཟུང་མེད་ཟེར། ལ་ལ་དུས་ཆ་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཟེར་བ་
གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བྱ་རྒྱུ་གསུངས་ཀྱི་ཐུང་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་
ལས། རྒྱན་གྱི་མཐའ་ནི་དུས་ཆ་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་མི་སྲིད་པས་བྱ་རྒྱུ་གསུངས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་
མཐའ་ཞེས་དང་། གསེར་ཕྲུང་ལས། དེས་ན་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་ནི་བྱ་རྒྱུ་གསུངས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐད་ཅིག་སྒྲོར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་གྱི་ཆ་ཡོད་
པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱ་རྒྱུ་གསུངས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་དེ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་གཉིས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལས་
སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་ཕྱེ་བའི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་བྱུང་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་མཐའི་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་འཐད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་སྔ་མ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། སྐད་ཅིག་སྒྲོར་ལ་དབྱེ་བའི་རྣམ་པར་སྲིན་པ་མ་ཡིན་
པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་དང་། རྣམ་པར་སྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་དང་། མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་
དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་
པས་བྱུང་བེད་ན། འོ་ན་རྣམ་པར་སྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ན་རྒྱན་མཐའི་བར་
ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་པར་ཕྱིན་

སུ་རྫོགས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཙ་བདུན་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ས་མ་ཐོབ་པའི་
གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དང་། ས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་
པར་སྦྱིན་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ །རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མ་ཡིན་པ་
དང་། དེ་ལས་ཐོག་པ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ །ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྦྱིན་སོགས་རྣམ་
པར་སྦྱིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྦྱིན་སོགས་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ཡིན་ཟེར་ན།
དེ་གསུམ་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དང་པོ་ཡང་མི་འཐད། གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད། གསུམ་པ་ཡང་
མི་འཐད་པའི་བྱིར། དང་པོ་མ་བྱུབ་ན། འདིའི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཟག་མེད་ལ་མི་བྱེད་པར་
ཐལ། ས་དང་པོ་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཟག་མེད་ཀྱིས་མ་བྱུབ་པའི་བྱིར། དེར་
ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་བ་དང་ཉོན་མོངས་སོགས་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་སྟོང་གཞི་
ཟག་མེད་མིན་ལ་ཆོས་ཉིད་ཟག་མེད་ཡིན་པས་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དང་། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མ་ཡིན་
པའི་དབྱེ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ལ་རིགས་མི་འབྲུག་པའི་དབྱེ་
བ་མེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྣམ་སྦྱིན་དང་རྣམ་སྦྱིན་མ་ཡིན་པའི་དོན་
མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ལ་རྣམ་
པར་སྦྱིན་པ་མ་ཡིན་པས་བྱུབ་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འདིའི་ཟག་མེད་ལ་སྦྱིན་སོགས་ནས་སྟོབས་
བརྩུ་མ་འབྲེས་པ་མཆན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱུད་ཅུའི་བར་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་དེ་དག་
མེད་པའི་བྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ལ་མཆན་དཔེ་དང་སྟོབས་མ་འབྲེས་པ་རྣམས་འཆད་པ་
ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ལ་རི་ལྟར་འགྲིག་ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིའི་རྣམ་
སྦྱིན་དང་རྣམ་སྦྱིན་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ་སྐད་ཅིག་སྟོར་རང་གི་ངོས་ནས་འབྱེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་

པར་ཐལ། འདིའི་རྣམ་པར་སྤྲོད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་དང་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་
 སྒྲོར་གཉིས་ཀྱི་ཡུན་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་ལ་མི་བྱེད་པར་ཡུལ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར། གསེར་འབྲེང་
 ལས། འདིའི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པོ་ལྟོག་པས་བྱེ་བ་ཡིན་པས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱ་
 རྟེ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་མཆན་དཔེ་སྟོབས་མ་འདྲེས་པ་སོགས་ཟག་མེད་དེ་དག་གི་རྟོགས་
 རིགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མཐར་ཐུག་པ་མ་ཐོབ་ལ། སྟོམ་པའི་ཆེ་ཡང་འབད་ཚོལ་རགས་པ་དང་བཅས་
 བས་སྟོམ་དགོས་པས་རྣམ་པར་སྤྲོད་པའི་གནས་སྐབས་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དང་། བྱ་
 པར་དུ་རྒྱན་མཐའི་གནས་སྐབས་སུ་རྟོགས་རིགས་དེ་དག་གི་རྒྱས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་ཅིང་སྟོམ་
 པའི་ཆེ་ཡང་འབད་ཚོལ་མེད་པས་རྣམ་པར་སྤྲོད་པའི་གནས་སྐབས་དང་ཟག་མེད་དེ་དག་ལ་རྣམ་
 པར་སྤྲོད་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། རྒྱ་མཆན་ནི། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
 ཁོ་ན་ལ་རང་རྒྱུད་ལ་རྣམ་པར་སྤྲོད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་
 ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ལ་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆན་མས་གསུམ། དང་པོ་ནི།
 མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་སྟོམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་མཐར་
 ཐུག་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་གྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་
 ཅིག་སྒྲོར་དང་། རྣམ་པར་སྤྲོད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་དང་། མཆན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་དང་།
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་དང་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་འཆད་པ་
 ལ། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་བྱུང་། དེའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ།
 རྣམ་པར་སྤྲོད་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་བར་སྐད་
 ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་རྒྱས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་དེ་འཆད་པར། གང་ཆེ་ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བྱུང་།

དེའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྲིན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་
བརྒྱད་ཅུའི་བར་སྐད་ཅིག་མ་ཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། སྤྲིན་པ་ལ་སོགས་སྟོང་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་
གཅིག་བྱང་། དེའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་
ནས་བཞག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དེ་ཉིད་འཆད་པ་
ལ། ཆོས་ཀྱན་མི་ལམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བྱང་། དེའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་
པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞི་ཡང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་
ཅིང་ས་མཆོམས་རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ནར་ཡོད།

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྟོང་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྲིན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་
བརྒྱད་ཅུའི་བར་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་མ་སྤྲིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
རྣམ་པར་མ་སྤྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྟོར་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་མ་སྤྲིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདོད་
བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་མ་སྤྲིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྲིན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་
བར་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་མཐར་ཐུག་པ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་མ་ཐོབ་
པས་རྣམ་པར་མ་སྤྲིན་པ་དང་། རྒྱན་མཐའ་བའི་རྒྱད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་
པས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་འགལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱང་
སེམས་རྒྱན་མཐའ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་སྤྲིབ་པ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས། གང་ཆེ་ཆོས་དཀར་
ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་འདོད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེའི་
རྒྱད་ཀྱི་སྤྲིབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་སྤྲིབ་ཀྱི་འཛིགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུད་ཆེ་མ་ལས། འཛིགས་དང་བཅས་ཕྱིར་འཕགས་པའི་ཚོགས། གཏུག་གི་སྐྱབས་མིན་
 ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་ན་གཏུག་གི་
 སྐྱབས་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། གཏུག་གི་སྐྱབས་མིན་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་འཛིགས་པ་
 དང་བཅས་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་བ་སྤྲོ་མོ་མེད་པར་ཐལ། ལས་ཉོན་གྱིས་འཆི་བ་ས་དང་པོ་ནས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
 བ་མ་ཁྱབ། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། རྒྱུད་ཆེ་མ་ལས། འཕགས་པས་ན་དང་ཤྱ་བ་དང་། འཆི་བའི་སྐྱག་
 བསྐྱལ་ཅད་ནས་སྤངས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྒྲེ། རྟེན་པ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་མེད། ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཀྱན་མཁྱེན་གོང་མས་གནང་བའི་སྐབས་བདུན་པའི་དཔེ། མཆོ་སྟོན་དུས་འཁྲུགས་སྐབས་
 གཞན་དུ་འབྱར་ཏེ་མ་ཉིད་པས། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྐབས་བདུན་པ་འདིས་ཁ་
 བསྤངས་པར་དམ་པ་ནམས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ལྟར་ཡིན་པས། ད་དུང་ཀྱན་མཁྱེན་མཆོག་གི་གསུང་
 ལ་འདྲིས་པའི་ཉམས་རྒྱས་ཅན་དག་གིས་འབད་པས་འཆོལ་བར་རིགས་སོ། །

༢༡། །སྐབས་བརྒྱད་པའི་མཐའ་དབྱེད་འབྲུལ་སེལ་
གཏུའི་ཚུ་རྒྱན་མི་པམ་ཞལ་ལུང་
བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་མེ་རྩ་ཐ་མཚུ་མོ་ཤུ་ཡ་ཅ་རྩེ་ཉིཤུ་སྤ་མ་མ་སུ་སྤྲུམ།
ཆོས་དབྱིངས་མཁའ་ལ་སྐྱབ་ཞེའི་ཆད་མེད་སྤྲིན། །
ཆོས་འཕྲིན་རྒྱབས་ཆེ་འགོ་བའི་རྒྱར་འཆམས་བར། །
ཆོས་སྒོ་འབྲམས་ཁྲིམ་རང་སྐྱད་ཞེན་སྐལ་ངོར། །
ཆོས་འཁོར་རིམ་བསྐྱོར་རྒྱལ་དང་དེ་སྤྲུལ་མཆོད། །

མཆོད་པར་འོས་མཆོག་རྒྱལ་ཆབ་བྱམས་འཇམ་དབྱངས། །དབྱངས་བདག་འཇམ་དཀར་ལ་
སོགས་ལྷག་པའི་ལྷ། །ལྷ་སོགས་སྐྱེ་དགུའི་རེ་སྐྱོང་རིན་པོ་ཆེ། །ཆེ་བའི་མཆོག་བརྟེན་བརྒྱད་པར་
བཅས་ལ་འདུད། །ཐུགས་རྗེའི་ཕྱག་རྒྱུང་ལ་གནས་འཕང་འགྲོའི་རྒྱད། །དགོལ་བྲན་སྙིང་ལ་འཁོར་
ལོ་བཀོད་ཅམ་གྱིས། །མོངས་སྐབས་ཀུན་གྲོལ་དབྱངས་ཅན་ལ་འདུད་ཀྱེ། །རྩེ་བལ་འཆད་ཅོད་ཅོམ་
པའི་སྒོ་བརྒྱ་ཕྱེ། །ཁམས་གསུམ་ཡོངས་ཀྱི་རྣམ་འབྲེན་ཅོང་ཁ་བ། །སྤང་མཐའི་རྣམ་འབྲུལ་སྒོ་བཟང་
ཆོས་རྒྱན་དང་། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་བད་དཀར་འཛིན། །རྣམ་གསུམ་ཡལ་སྤྲུལ་བརྒྱད་
པར་བཅས་ཕྱག་འཆའ། །སྒོ་གྲོས་ལང་ཆོ་དར་བའི་ས་སྤྱང་སྙེད། །འཆད་ཅོད་ཅོམ་པའི་ཅེ་བརྒྱ་
གདེངས་ཅམ་གྱིས། །འབྲུལ་ལྷན་རི་བོ་འབྲམས་པའི་ཆོགས་བཅོམ་སྟེ། །རྒྱ་མཆོའི་གོས་ཅན་མགོན་

མཛད་ནམས་ལ་འདུད། །གསང་ལས་ཆེས་གསང་སྐྱ་བཞིའི་གསང་བའི་གནད། །མཛོགས་རབ་རིབ་
མཁར་བས་ཆོལ་མཐོང་འགོད། །པན་ཆེད་གྲགས་འདོད་དབྱུག་གྲུས་བསྐྱན་མིན་ཞིང་། །ལྷག་བསམ་
ནམ་སད་རྩ་ཐོ་ཆེ་འདི་གྲགས། །རང་ལས་དམན་ལ་པན་དང་མཉམ་སྒྲོ་འཕེལ། །མཐོ་ལའང་དོགས་
སྒྲོང་ཆེད་སྐབས་བརྒྱད་པ་ཡི། །དཀའ་སར་ཉེས་བཤད་ཤིང་འཁྱོགས་གཙོད་པའི་སྒྲད། །འཇམ་
དབྱངས་མཁྱེན་རབ་རལ་གྱི་གདེངས་བཞིན་ཞུགས། །

འདིར་ཆོས་སྐྱེའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ། མཚམས་སྒྱུར་བ་དང་། ལེ་འུའི་དོན་བཤད་པ་དང་།
 མཐུག་སྐྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་འཆད་པར། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མདོན་པར་རྩོགས་པར་
 བྱང་ཆུབ་པ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་མདོན་པར་རྩོགས་པར་
 བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱུང་། འདིའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐད་ཅིག་སྒྱུར་གྱི་དུས་གཉིས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ་འབྲུག་པ་
 ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་སྒྱུར་གྱི་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་བཞེ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 འགོད་ལ། སྐབས་བརྒྱད་པ་དང་བདུན་པ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་གྱི་སྒྱུར་བ་མི་འགོད་ཅིང་། སྒྱུར་དག་
 འདི་འབྲེལ་བར། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མདོན་པར་རྩོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་
 པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་མདོན་པར་རྩོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་
 གཙོ་བོར་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྱུར་བ་རྣམ་དག་ཡིན་ཟེར་ན། འོན་ཀུང་འདི་གཙོ་བོར་སྐབས་བདུན་
 པའི་རྗེས་སུ་བརྒྱད་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་འདི་གཙོ་
 བོར་འཆང་རྒྱ་ཚུལ་འཆད་བྱེད་ལ་སྒྱུར་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། དེར་ཐལ། བྱིད་ཀྱི་སྒྱུར་
 བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུང་འདི་སྐབས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཕྱིའི་མཚམས་སྒྱུར་གྱི་གཞུང་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྗེ་ཡབ་སྐུ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་བཤད་
 གཉིས་ལས་འབྲེལ་བའོད་པས་མཚམས་སྒྱུར་བ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་སྟེགས་ས་རེ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུང་འདི་སྐབས་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པའི་གོ་རིམ་
 ཀྱི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་བྱེད་ལ་སྒྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་གཞན་དང་གཞུང་ཚན་སྤྱི་ཕྱི་ལའང་
 འབྲེལ་དེ་སྟོན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་འདིའི་ཐད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་འབྲེང་བ་ལས། སྐད་

ཅིག་སྒྲིར་གྱི་འོག་ཏུ་ཆོས་སྐྱབས་གསུངས་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་
ཚུབ་པའི་⁽¹⁾སྒྲིར་བ་ནམ་པར་བསྐོམ་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་བྱང་ཚུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ནམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་
སྒྲིར་གྱི་རྗེས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་སྒྲིར་བ་ནམ་པར་བསྐོམ་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། རིགས་པས་ཀྱང་བྱུང་སྟེ། སྐབས་འདི་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་སྟོན་གྱི་དགེ་ལེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གཞུང་གཞན་དང་སྐབས་གཞན་བཞིན་ནོ་སོགས་སྟོ། ཡང་ཁ་ཅིག །འབྲེལ་བར། སྐད་ཅིག་མ་
གཅིག་པའི་ཞེས་པ་ནས། བཞི་ཡིན་པས། ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་རིལ་བོ་སྐབས་འདི་གཉིས་
ཀྱི་མཚམས་སྐྱར་གྱི་གཞུང་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་དེ་ཡིན་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། འདི་སྐབས་བརྒྱད་པའི་ནང་གི་སྐྱེ་བཞི་འཆད་ཀྱི་དྲ་
ཀྱི་གཞུང་ཆན་སྒྲིའི་མཚམས་སྐྱར་གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་བདུན་པའི་རྗེས་སུ་
བརྒྱད་པ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སྐབས་བརྒྱད་པ་འདིར་ཆོས་སྐྱེ་རྗེ་ལྟར་འཆད་ཅེ་ན།
དེ་ངོ་བོ་འཕྲུལ་དུ་བའི་སྟོན་པ་བཞིར་འཆད་ཅེས་མཚམས་སྐྱར་གྱི་སྟོན་པ་འཆད་པར། འབྲེལ་བར།
དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ། ཞེས་སོགས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་
གསེར་འབྲེང་ལས། གཉིས་པ་ནི་ཆོས་སྐྱེ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་དུའི་བས་ནམ་
པ་བཞི་ཡིན་པས་དེ་དག་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྐྱེ་དང་མཛད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་བདུན་པའི་རྗེས་སུ་སྐབས་བརྒྱད་པས་ཆོས་
སྐྱེ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་འབྲེལ་སྟོན་པར། འབྲེལ་བར། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི། ཞེས་སོགས་

1 རྒྱ་དཔར་དཔེ་རིང་། བྱང་ཚུབ་པའི་སྒྲིར་བ།

སྒྲོར་གཏན་ནས་མི་རུང་བེར་ན། དེ་རུང་བར་ཐལ། གཞུང་འདིས་ཆོས་སྐྱེ་འབྲུག་དུས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་བར། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པ་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །དངོས་བསྟན་ལ་དེ་འདྲ་མི་རུང་བེར་ནའང་། མི་
འཐད་པར་ཐལ། དངོས་བསྟན་གཙོ་བོ་མིན་ཀྱང་དངོས་བསྟན་པལ་བ་དང་ཞར་བྱང་ཅམ་དུ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འབྲུག་དུས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འབྲེལ་བའི་གཞུང་གཅིག་འདིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། འདིར་སྐབས་སུ་ཡང་བབས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་བའི་ལུང་དོན་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདི་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཕྱི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ།
བཤད་རིམ་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི་ལམ་འབྲས་ཐོབ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། ལམ་འབྲས་ཐོབ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཕྱི་འདི་ལྟར་འོས་ཏེ། སྐད་ཅིག་
སྒྲོར་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཆོས་སྐྱེ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གཞུང་འདི་གཙོ་བོར་འདི་
ལྟར་བཤད་རིགས་ཏེ། གཞུང་འདི་སྐབས་འདི་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤར་
བསྐྱབས་ཐེན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་བསྟན་པལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཆང་བྱ་དུས་ལའང་
སྒྲོར་རིགས་ཏེ། དེ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་སྐབས་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འོ་ན་ནམ་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དེ་ནམས་སྤྱིའི་
མཆན་ས་སྒྲོར་ལས་གཞན་ས་བཅད་མ་བྱས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་འཐད་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། ཆོགས་ཚུང་དུར་དགོངས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་
གསེར་འབྲེང་གིས་ས་བཅད་དེ་ལྟར་མཛད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཡབ་སྐས་ཀྱི་གཞུང་མི་མཐུན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ནམ་
བཤད་ཀྱང་གསེར་འབྲེང་གི་རྗེས་འབྲང་དུ་སྤར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤར་བསྐྱབས་ཐེན་པ་དེའི་ཕྱིར་
དང་། དེ་ཡང་། ཞེས་སོགས་ལ་སྐབས་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ས་སྒྲོར་གྱི་བཤད་པ་མི་སྤར་བའི་

ཕྱིར་དང་། ཅ་བར་གོང་དུ། རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བཟོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐབས་
འདིའི་གཞུང་ཆོན་བཞིའི་ཁོང་ན་གནས་པའི་སྐུ་བཞིའི་དབྱེ་བ་མཆོམས་སྦྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་
དེའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་པས་ཆོག་ལ་རྟོགས་ཀྱང་སྤོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱང་
སེམས་རྒྱན་མཐའ་བས་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་གྱི་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སྐུ་བཞི་ཅིག་ཅར་འབྱུང་སྟེ།
དེར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་ཅིང་སྒྲིབ་གཉིས་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ།
གཞུང་འདི་འཆང་རྒྱ་ཆུལ་ལའང་སྦྱོར་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་དངོས་བསྟན་
གྱི་གཙོ་བོར་དེ་ལྟར་འགོད་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྗེ་ཡབ་
སྐུ་གིས་ཀྱང་སྦྱོར་བ་དེ་དངོས་བསྟན་ལ་བཞེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
སྦྱོར་བ་དེ་འབྲེལ་བ་གོད་པར་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཕྱིའི་མཆོམས་སྦྱོར་ལ་སྦྱར་བའི་སྦྱོར་འགོད་
མཛད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དངོས་བསྟན་གཙོ་བོ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་བར།
བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཞེས་པའི་དེ་སྐྱོད་ཡང་སྤྱིའི་རུས་པ་སྤྱང་ནས་བཤད་ཆུལ་གཅིག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་སྟེ། ཆོས་སྐུ་འབྱུང་དུས་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་མ་ཐད་ཆོས་སྐུ་དེ་ལ་དབྱེ་བ་ཡང་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་སོགས་བཞི་ཡོད་ཅེས་པ་ཡང་སྤྱིའི་དོན་དང་། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
དེ་སྐྱོས་པས་འོག་མ་འཕྲེན་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་ཆགས་པ་དེ་སྤྱིའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
སྐྱོ་ལྟག་མ་འཕྲེན་ཆོག་དང་། ཡང་སྐུ་འབྱེད་སྤྱད་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ཆོས་སྐུའི་རྣམ་གཞག་དང་། འཕྲེན་ལས་འཆད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཆོམས་
སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་འཆད་པར། འབྲེལ་བར། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་འཆད་པ་ལ་

དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བས་གསར་དུ་
འཆང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ལ་འདོད་གཟུགས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན། ལང་ག་ཞེགས་ལས།
འདོད་པ་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ན། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་འཆང་མི་རྒྱ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་
ཀྱི་འོག་མིན་དུ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་ཁྱོད་འཆང་རྒྱ་ལོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
འདོད་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་མེད་ལ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་འོག་
མིན་ཀྱི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་འཆང་རྒྱ་དགོས་ཞེས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་
གསར་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྒྱན་མཐའ་བ་གཅིག་ཡོད་
པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། འོག་མིན་ཀྱི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་མཐའ་བ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྒྱན་མཐའ་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར། ཉགས་སོང་། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། འོག་མིན་ཀྱི་རྟེན་ལ་སངས་མ་རྒྱས་པར་འདོད་པའི་རྟེན་
ལ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ།
སྤྱག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འོག་མིན་དུ། །སངས་རྒྱས་མ་གྱུར་འདོད་
ཁམས་སྟ། །སངས་རྒྱས་མཛད་པ་མི་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་གང་ཐག་ཡིན་ན་འོག་མིན་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འཆང་རྒྱ་
བ་ཐམས་ཅད་དེའི་ཆེ་འོག་མིན་ཀྱི་རྟེན་ལ་འཆང་རྒྱ་དགོས་པའི་བྱིར་ན། ཁ་ཅིག་རེ་ཞིག་མ་ཁྱབ་
ཟེར། ཅ་བར་འདོད་ན། གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་རི་བོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་
ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱོད་དང་། རྟོག་བྱ་དང་ལྡོག་ཤིང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱོད་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་བྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱལ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་སྤྱལ་སྤྱོད་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་དག་དགོན་
པར་ལྡོག་ཤིང་ཆེན་པོར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། འོག་མིན་ཀྱི་ལུས་
རྟེན་ཅན་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གང་གི་འང་ལུས་རྟེན་

ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གོང་དུ་མ་ཁྲབ་མཆམས་ལ་ཉགས་བྱུང་སྟེ། སྤྱག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་
ལས། སངས་རྒྱུ་མ་ཐམས་ཅད་འོག་མིན་དུ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་
ཏེ། འོངས་སྐྱ་དང་དངོས་རྒྱ་ཉེར་ལེན་རྒྱུ་ཆུང་ཆུང་སྐྱོད་པ་ཆར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
བྱུང་པའི་འདོད་ཉེན་ཅན་གྱི་སྤྱལ་སྤྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འོངས་སྐྱ་སྤྱུ་བདག་རྒྱུན་བྱས་པའི་
མཆོག་སྤྱལ་སོགས་འོངས་སྐྱ་བྱུང་མ་ཐག་གི་དུས་སུ་མེད་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བྱུང་གྱི་འདོད་
གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་ཅན་གྱི་སྤྱལ་སྤྱུ་ཅམ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་དེའི་
ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། འོངས་སྐྱ་སྤྱུ་བདག་རྒྱུན་བྱས་ནས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་
ཀྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་ཇེས་སུ་འཛིན་པའི་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་དེའི་ཆེ་ཆོགས་པ་གཅིག་ཏུ་མེད་ཀྱང་།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱུ་མ་ཐག་ནས་སེམས་ཅན་གང་ལ་
གང་འདུལ་གྱི་ཆེད་དུ་སྒོར་བཅུད་མཐའ་ཡས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱལ་སྤྱུ་རབ་འབྲམས་སྟོན་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། འདོད་པའི་གང་ཐག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་འདོད་པའི་ཉེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་
དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱལ་སྤྱུ་དེ་ཁམས་གསུམ་གང་གི་འད་ཉེན་ཅན་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་ལུས་ཉེན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་མ་བྱུང་ན། དེ་འདྲ་བའི་འོངས་
སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་མ་ཐག་གི་སྤྱལ་བ་དེ་ལྟར་སྟོན་བར་ཐལ། མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་
བཞི་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སངས་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དུས་ཀྱན་
ཏུ་གདུལ་བྱ་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྐྱ་དང་། བྱ་སྐྱབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒོར་བཅུད་རབ་འབྲམས་སྤྱལ་
ནས་དེ་ལྟར་སྟོན་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་འདོད། །དུས་
རྣམ་ཀྱན་ཏུ་བྲམས་པ་དང་། །ཐུགས་ཇེ་ཆེན་པོ་དག་དང་ལྡན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མོས་པ་
བཞིན། །སངས་རྒྱུ་མ་ཐག་གི་དེས་པར་སྟོན། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། དུས་
ཐམས་ཅད་དུ་བྲམས་པ་ཆེན་པོ་ཐུགས་ཇེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མོས་པ་

ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུ་ཤི་སྐྱེ་ངེས་པར་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཁ་
ཅིག་གིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོན་པོར་མཛོང་ཁ་ཅིག་གིས་ཁ་དོག་སེར་པོར་མཛོང་ངོ་ཞེས་
བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཅ་འབྲེལ་གཉིས་ཀའི་དུས་
ཀུན་ཏུ། ཞེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན། ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདིས་ནི་ཁ་ཅིག་ཡོངས་སྤྱོད་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤང་བ་ལྷུང་བེད་ན། དེ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། དེ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་བྱལ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བྱ་
བ་སྐྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཁམས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་ཤིང་། །དཔག་མེད་བསམ་ཡས་སྤྱོད་
བ་ཡིས། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བྱལ་པའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བར་དབྱིག་གཉིས་གིས།
བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྤྱོད་བ་རྣམས་སྣ་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་དག་
གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའོ། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
ལས། རྣམ་པ་གང་དང་གང་གིས་ནི། །གང་དང་གང་ན་གང་གང་ཆེ། །སྤྱོད་ལྡན་སྤྱེ་བོ་གང་དང་
གང་། །དེ་དེ་ཡོངས་སུ་སྟོན་བྱ་བར། རྣམ་པ་དེ་དེས་དེ་དང་དེར། །དེ་ཡི་ཆེ་དང་དེ་ཡི་ཆེ། །ཐུབ་
པའི་བ་སྤྱིའི་ཁུང་སོགས་ནས། །སྤྱོད་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་
སྟེ། རྣམ་པ་གང་དང་གང་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་དང་དུས་གང་དང་གང་གི་ཆེ། །སྤྱོད་ལྡན་
སྟོན་ཆེད་དུ་བ་སྤྱིའི་ཁུང་དང་བྱལ་ཞབས་སོགས་ལས་སྤྱོད་བ་སྣ་ཚོགས་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། རྣམ་པ་འདད་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱུ་ཤི་སྐྱེ་ལ་བའི་སྤྱིའི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
པའི་སྤྱོད་དང་དངོས་རྒྱ་ཚོགས་པ་ཆར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱལ་པའི་ཚུལ་དུ་སྟོབ་པར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུས་དེ་དང་དེའི་ཆེ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་ན་སངས་རྒྱུ་མ་
ཐག་གི་དུས་ནའང་དེ་ལྟར་ཡོད་དགོས་ཏེ། དེ་དུས་སྤྱོད་སྤྱོད་བས་འདུལ་དགོས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་ན་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དུས་སྤྱོད་བཞི་མ་བྱལ་བར་

འདོད་པ་འང་འདིས་ཁེགས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱལ་མ་ཐག་པའི་འདོད་རྟེན་ཅན་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། སྤྲེའི་
བྱང་ཆུབ་རྟེན་མ་ཐག་གི་འདོད་རྟེན་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲེའི་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་མ་ཐག་པའི་
ཁམས་གསུམ་གང་རུང་གི་རྟེན་ཅན་ལ་འོག་མིན་ཁོ་ནའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་
འགྲེལ་ལས། སྤྲེའི་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་བཙུགས་ལྟར་འདས་ཀྱིས་འོག་མིན་གྱི་གནས་ཁོ་ནར་
བརྟེན་སོ། །ཞེས་དང་། རྗེའི་གསུང་དུ། འཆང་རྒྱ་པའི་རྟེན་ནི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ལྟར་འོག་མིན་
གྱི་ལྟའི་རྟེན་ཁོ་ནར་བཞེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱ་སྐྱབ་ཡེ་ཤེས་ལོངས་
སྐུའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྐུལ་སྐུའི་རྒྱད་ཀྱི་མཐེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། སོར་རྟོགས་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ལོངས་སྐུའི་རྒྱད་ཀྱི་
མཐེན་པ་གང་ཞིག །བྱ་སྐྱབ་ཡེ་ཤེས་སྐུལ་སྐུའི་རྒྱད་ཀྱི་མཐེན་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་བྱུང་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱན་གྱི་རྒྱ་མཆན་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཆེན་པོ་
འདྲ། །ལོངས་སྐུའི་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཉིད། །ཅེས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལོངས་སྐུར་བཤད་པ་
དང་། ཅན་གྱི་མིས་ཀྱང་། གང་ཡང་ཀྱན་གཞི་རྣམས་པར་ཤེས། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གྱུར་པ། །དེ་
ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ནི། །དོ་བོ་ཉིད་དུ་འགའ་ཞིག་འདོད། །ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་གནས་གྱུར་
པ། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་བརྗོད་པར་བྱ། །སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་
དེ་ལོ། །དེ་དག་ལོངས་སྐུའི་རྟོགས་སྐུའི་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལོངས་
སྐུའི་བདག་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ལོངས་སྐུར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས།
འདི་ལོངས་སྐུར་བཤད་པ་ནི། དེའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཅན་གྱི་མིས། བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ཙམ་ཉིད་ཐོབ། །དེ་ཡང་
རྟག་པར་ཐམས་ཅད་དུ། །དུས་རིམ་བཞིན་དང་བསམ་རིམ་བཞིན། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྐུལ་སྐུ་

སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་སྤྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་བྱེད་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཅན་གོ་མིས། དེའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ། སྤྱལ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྲོད་རང་ལ། འོངས་སྤྱལ་ནམ་རྟོག་མེད་ཅིང་ཅི་འདོད་འདོད་ཀྱི་སྤྱལ་བ་
སྟོན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། སྤྱལ་སྤྱིའི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་
ཀྱི་སྟོན་མཁས་འབྱུང་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་མོས་པ་འི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱུ་སྟོན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
མེད་པར་ཐལ། འོངས་སྤྱལ་དེ་ལྟར་མེད་པ་གང་ཞིག །སྤྱལ་སྤྱིའི་དེ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
དང་པོ་བྱབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བྱ་སྤྱབ་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྲབ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་
ཀྱིས་ནམ་རྟོག་མེད་བཞིན་དུ་མཛད་པ་སྣ་ཆོགས་སྟོན་པ་བྱ་སྤྱབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། བྱ་བ་སྤྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཞེས་སོགས་སྤར་བྱངས་པ་དེའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་མ་བྱབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་དང་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་སོར་
རྟོགས་ཡེ་ཤེས་ནམས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྲབ་སྟེ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་ཏུ་
འཛིན་པ་མེད་པའི་སྟོན་མཁས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་དང་། དུས་ཀུན་ཏུ་ཐོགས་པ་
མེད་པར་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལག་རྗེས་གང་ཞིག །རྒྱལ་བ་ནམས་
ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་བཅེ་བ་དང་དེའི་དབང་གིས་བྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བ་དེ་
མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལག་རྗེས་ཡིན། རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་
པར་མདོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་ཅིང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་མི་གཡོ་བར་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབབས་པ་དེ་སོར་
རྟོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལག་རྗེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་
ང་ཡི་མེད། །ཡོངས་སུ་མ་ཆད་རྟག་ཏུ་ལྟོན། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་སྟོངས་པ། །རྟག་ཏུ་དེ་ལ་མདོན་
ཐོགས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མདོན་ཐོགས་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། གསེར་
འབྲེང་ལས། ཁྲད་པར་བྱི་མའི་དོན་ནི་ནམ་པས་བར་མ་ཆོད་པར་ཡུལ་མཁྱེན་ཞེས་སམ། ཡང་

ན། འཛིན་སྐྱེད་སྤྱི་རྣམས་པ་རིས་སྤྱི་ཆད་པ་མེད་པས་ཡུལ་ལ་རིས་སྤྱི་ཆད་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱོགས་
 བའང་མ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བདེ་སྤྱི་རྣམས་ལས།
 སྒོ་མ་པ་དག་པ་སེམས་ཅན་ལ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདོད། །མི་གནས་ཞི་བར་ཞུགས་པ་
 བྱི། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་འདོད། །དུས་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་བྱམས་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་སྤྱིར་
 བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བདེ་སྤྱི་རྣམས་ལས། སོ་སོར་ཉོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 བྱི། །ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་ཉག་མི་ཐོགས། །ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་རྣམས་ཀྱི། །གཏེར་དང་འབྲུ་བ་
 ཁོ་ན་ཡིན། །འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སྤྱི་བྱི། །འབྱོར་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲོན་མཛད་པ། །ཐེ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་གཙོད་པ་ཡི། །ཆོས་ཆེན་ཆར་ནི་རབ་ཏུ་འབེབས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་མདོ་སྤྱི་རྣམས་དང་ཅ་རྒྱ་གོ་མའི་གསུང་གི་ཆོག་ཟེན་ལ་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་དང་པོ་གསུམ་
 འོངས་སྤྱི་དང་། ཕྱི་མ་སྤྱི་སྤྱི་བཞུགས་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་བཞི་གས་འོངས་སྤྱི་ལྟེ་བདག་རྒྱུན་བྱེད་
 ཚུལ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཡེ་ཤེས་བཞིས་འོངས་སྤྱི་ལྟེ་བདག་རྒྱུན་བྱེད་ཚུལ་གཙོ་
 ཆེ་ཆུང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། བདག་རྒྱུན་བྱེད་ཚུལ་དང་རྒྱུད་ལ་ཐུན་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡང་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གསལ་འབྲེང་ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་ཡང་འདིར་ནི་ཡེ་ཤེས་བཞི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 སྤྱི་བྱེད་ལས་གཟུགས་སྤྱི་གཉིས་དེའི་བདག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱི་བྱེད། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འཆང་རྒྱ་བའི་གནས་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག །ཤིན་ཏུ་མཐོང་བའི་སྤྱི་དེ་མ་ཐག་གི་འོག་མིན་ཏུ་
 སངས་རྒྱས་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་ཉན་ཐོས་གོང་འཕོ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་བསམ་གཏན་སྤྱི་ལ་བསྒོམ་
 གྱིས་སྤྱི་བ་ལེན་པའི་འོག་མིན་ཏུ་འཆང་རྒྱ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཉེ། དེ་
 གནས་འོག་མར་བཞག་པའི་སྤྱི་དེ་མ་ཐག་མིན་སྤྱི་གོ་བཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་དེར་སངས་
 རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བདེ་ལས། དེ་ཆེན་སྤྱི་ཆོགས་མཛེས་པ་ཡི། །འོག་མིན་གནས་ནི་
 ཉམས་དགའ་བར། །གཙང་མའི་གནས་ཀྱི་སྤྱི་བཞུགས་ནས། །ཡང་དག་རྒྱུགས་སངས་དེར་

སངས་རྒྱལ། །སྤྱལ་བ་པོ་གཅིག་འདིར་འཁོར་ཆུ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས། འོག་མིན་དེ་
གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། ལྷའི་གནས་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་གཙང་མའི་གནས་ཀྱི་འོག་མིན་ཏེ། དེའི་
གོང་ན་འོག་མིན་སྤྱག་པོ་བཞོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཞིང་དེ་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེར་སྤྱི་བ་སྦངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་བསམ་གཏན་སྤེལ་བསྟོམ་
གྱིས་སྤྱི་བ་སྦངས་པའི་འོག་མིན་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རྒྱས་ཏེ། དེར་སྤྱི་བ་ཡེན་པ་ལ་ཆོག་པ་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་བསགས་ཤིང་ཉིང་དེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་
པའི་སྟོ་བྱེ་བ། སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་འབྱམ་ཐུག་བརྩལ་སོགས་པ་བཏབ་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་
པ་ཡན་ཆད་ཅིག་དགོས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྤེལ་བསྟོམ་བྱུབ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། འོངས་སྤྱི་འཁོར་དུ་སྤྱིས་པའི་ཉན་རང་སོགས་མེད་ལ་བྱང་འཕགས་ཡན་ཆད་ཅིག་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས། དེར་ས་བརྩལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སྤེད་པ་ཐ་མ་བ་ཁོ་ནར་སྤྱི་བ་བཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྤྱིད་པ་
ཐ་མ་བ་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས་སོ། །འདིའི་གནས་འོག་མིན་དེ་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བརྩུ་
བདུན་གྱི་ནང་གི་འོག་མིན་དུ་མ་གཏོགས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟ་བུའི་འཁོར་རྒྱ་བའི་གནས་
དེ་ཤེར་སྤྱོགས་ཀྱི་མདོ་རྩ་འགྲེལ་དང་། མདོན་པའི་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་བཤད་
པའི་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བརྩུ་བདུན་པོ་གང་རུང་དུ་མ་གཏོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སངས་མ་རྒྱས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
འོངས་སྤྱི་དེ་མདོ་སྤེ་དག་ཏུ་བཤད་པའི་འོག་མིན་དུ་སངས་མ་རྒྱས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་བྱུབ་སྟེ། གནས་རིགས་བརྩུ་བདུན་གྱི་འོག་མིན་དང་དེ་བཙོ་བརྒྱད་དུ་བྱས་པའི་འོག་མིན་གཉིས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་སྤེར་བཤད་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །འདོད་ན། དེ་མདོ་དེ་དག་ནས་བཤད་
པའི་གཟུགས་ཁམས་སུ་སངས་མ་རྒྱས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཁམས་གསུམ་པོ་

གང་གི་འདྲ་ཉེན་ལ་སངས་མ་རྒྱས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཉེན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདིས་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་དུ་མ་གཏོགས་པའི་བཙུང་བ་མི་འདོད་ཟེར་བ་ཡང་ཁེགས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མདོ་ལས། གཙང་མའི་གནས་དག་སྤངས་ནས་ནི། །འོག་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གནས་གཙང་ལྔ་ལ་མ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འོག་མིན་ལ་མ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྒྲེ་བ་ལེན་པའི་གནས་གཙང་ལྔ་སྤངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་ཞི་ཐོབ་དུས་ལ། ཁོ་ན་རེ། སྐྱབ་ཞི་རིམ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཆོལ་བ་ནི། །སྐྱེ་མེད་པ་དང་སྐྱབ་ཐོབ་དང་། །སྐྱེ་ཡོངས་རྫོགས་དང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། །འདྲ་རྒྱལ་སྤང་རྒྱལ་མེད་པར་འདོད། །ཅེས་ཆོགས་ལམ་གྱི་དུས་སྐྱེ་ཆོས་སྐྱེ་མེད་ལ། སྐྱོར་ལམ་གྱི་དུས་སྐྱེ་ཆོས་སྐྱེ་དང་བཅས། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་དུས་སྐྱེ་ཆོས་སྐྱེ་ཐོབ། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་དུས་སྐྱེ་ཆོས་སྐྱེ་རྫོགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པ་དང་ཡོངས་སྐྱེ་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ལས་སྐྱལ་སྐྱེ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གཉིས་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལས་སྐྱལ་བའི་སྤྱིན་གྱི་རྒྱལ། །ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། འབྲས་བྱ་ཆོས་སྐྱེ་ཐོབ་པའི་མཐོང་ལམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཆོས་སྐྱེ་ཐོབ་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱོབ་ལམ་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། འཆང་རྒྱ་དགོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་པ་དང་མི་སྐྱོབ་ལམ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། ཅིག་ཅར་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱོབ་པ་སྤོང་ངོ་ཅིག་ཅར་དགྲ་བཙུན་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་གསེར་འཕྲུང་ལས། ཞེས་བཤད་ཀྱང་སྐྱོབ་ལམ་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་མེད་པས་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེས་ཆོས་སྐྱེ་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། དེས་ངོ་བོ་

ཉིད་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་མ་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །ལོངས་སྐྱུལ་ཁྱིད་རང་གིས་ཀྱང་མི་འདོད་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་རྒྱད་ལྔ་གྱི་གང་
ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཅ་བར། རྟོགས་པ་ཡི་
ནི་ཆོས་བྱུག་དང་། །ཞེས་པ་ནས། འཇུག་པའི་རྟོན་ལ་རིགས་ཞེས་བྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེས་དེ་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། དེས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་
སྐྱུ་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་འོག་མིན་དུ་རྒྱུན་མཐའི་
བར་ཆད་མེད་ལམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་རྟོ་རྟུ་བྱུང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྐྱབ་པ་ཀུན་བཅོམ་
སྟེ་དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་དང་། རི་ལྟ་བུ་མཐུན་
པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣམ་མཐུན་དང་། མཆོད་དཔེས་སྤྲས་པའི་སྐྱུ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་རང་ཉིད་ལོངས་
སྐྱུ་དང་། གཤུལ་བྱའི་གངས་སྟེང་གྱི་སྐྱུལ་སྐྱུ་ཐོབ་པ་བཞི་དུས་མཉམ་པས་སྐྱུ་བཞི་ཅིག་ཅར་ཐོབ་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲུ་བའི་སྐྱུ་བཞི་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱུ་ཐོག་
མར་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། ཡང་རི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་འདི་རགས་
པས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་འཐོབ་ཅེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མ་འབྲས་པ་ལ་དམིགས་པ་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ལྷ་ལེགས་པར་སྟོན་པས་ཐམས་ཅད་དུ་
ཆོགས་ལེགས་པར་བསགས་པ། སྐྱབ་པ་སྤྲབ་མོ་གཞིག་པར་དཀའ་བ་བཞིགས་པའི་ཕྱིར། རྟོ་
རྟུ་བྱུང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་པའི་
ཕྱིར་དེ་དག་གནས་གྱུར་པས་ཐོབ་པོ། །ཞེས་དང་། ཚུལ་འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་
རྒྱུན་ལས་ཀྱང་། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ཤེས་བྲ་རི་ལྟ་བུ་ལ་
གཉིས་སྐད་རུབ་ནས་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་བཞག་དུ་སོང་བ་དེའི་གཞིགས་པའི་ངོར་ཤེས་བྲ་རི་སྟེང་པ་ཐམས་
ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་དུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་མཛོན་སུམ་དུ་གཞིགས་པ་དེའི་ཆེ་ཤེས་སྐྱབ་ཐད་པར་

སྤངས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མདོན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མདོན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་བརྩ་རྒྱ་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཆེ་མཆོན་དཔེས་སྤྲས་པའི་སྐུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པའི་ཆེ་མཆོན་ཉིད་ལྟ་ལྟ་དང་། ཡོན་ཏན་ལྟ་ལྟ་དང་། དེས་པ་ལྟ་ལྟ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་འགྲུབ་ལ། ཞེས་དང་། སྐུ་ལ་པའི་སྐུའི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག །ཅེས་སོགས་སྤར་བྲངས་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་བཞིན་གནས་རིགས་གནས་འགྱུར་མཐར་ཐུག་ཐོབ་ལ། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གནས་འགྱུར་མཐར་ཐུག་མ་ཐོབ་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལག་རྩེས་མཐར་ཐུག་ཐོབ་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལག་རྩེས་མཐར་ཐུག་མ་ཐོབ་པར་ཐལ་བ་སོགས་སྤྲ་མ་གོང་མའི་གཞུང་བཞིན་མཐའ་ཡས་སྤྱོས་པས་ཆོག་གོ །གཞན་ཡང་། ཆོས་སྐུ་འགྲུབ་པ་ལ་སྤང་བོ་ལྟ་གནས་འགྱུར་མཐར་ཐུག་ཐོབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ལ་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འགྲུབ་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་རྣམས་ལྟ་ཐོབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཐོབ་པ་དང་དབང་འབྱོར་ལྟ་ཐོབ་པ་སྤང་བོ་ལྟ་གནས་འགྱུར་མཐར་ཐུག་ལྟ་ཐོབ་པ་དག་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་བསྐྱས་ལས། ཡང་དབང་འབྱོར་བ་རྣམས་དུས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དབང་འབྱོར་བ་འཐོབ་ཅེ་ན། མདོར་བསྐྱས་ན་རྣམས་ལྟ་ཐོབ་སྟེ། གཞུགས་ཀྱི་སྤང་བོ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞིང་དང་ལུས་དང་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དང་། དབྱངས་མཐའ་ཡས་པ་དང་། སྤྱི་གཙུག་ལྟར་མི་མཐོང་བ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་བོ་གནས་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སོ་སོར་རྫོགས་པ་དང་། བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་འབྱོར་འཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། འཆང་རྒྱ་བའི་ཆེ་སྐུ་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱ་མཐའ་བ་དེས་རང་དུས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་རང་དོན་ཆོས་སྐུ་

དང་གཞན་དོན་ལོངས་སྐྱ་གཉིས་ཁོ་ན་ཅམ་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ལྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས། ས་
བརྩ་བ་རྫོགས་མཆམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཀྱང་བྲ་དོ་རྩེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་རེ་
འདྲིན་ཞེས་ཀྱང་བྲ་སྟེ། དེ་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་ས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་ལོངས་སྤྱོད་
རྫོགས་པའི་སྐྱ་གཉིས་བརྟེས་ཏེ་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་
ཁྲབ་སྟེ། དེ་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གྱི་སྤྱི་གཙོ་བོ་ཅམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ།
སྐྱ་བཞིའི་གོ་འཕང་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་བསྐྱབས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ལོངས་སྤྱིའི་གནས་
འོག་མིན་ལ་བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འོག་མིན་སྤྱག་པོ་བཀོད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
ན། འགལ་ཁྲབ་ལ་འབྱུད་རིགས་ཏེ། དེ་འོག་མིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། གཙང་མའི་གནས་
དག་སྤངས་ནས་ནི། འོག་མིན། ཞེས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་དུ། འདོད་ཆགས་
བལ་ཁྱོད་འཆང་རྒྱལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཁས་པར་རྫོམ་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདག་
ཅག་གི་སྟོན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སངས་
རྒྱས། དེ་རྩིས་ལྷའི་བྱ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོར་གྱུར་ནས་འོད་སྤང་གི་རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བ་
ཡིན་ལ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་གྱི་རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱན་རྩོམ་པའི་རྩེ་བཅུན་བྱམས་པ་ནི་
འོག་མིན་དུ་ཆོས་སྐྱ་བརྟེས། དེ་རྩིས་རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆད་ལྷན་གྱི་ལུང་མེད། ཡོད་
ན་སྟོན་ཅིག་ཟེར་ནས་ང་རྒྱལ་བྱེད་ལོ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྩེ་ལྷར་འཆང་རྒྱ་སྤྲས་
ན། དེ་འཇམ་སྤིང་འདིར་ཕེབས་པར་ཉེ་བ་ན་རང་གི་རྣམ་སྤྱོན་གྱི་ལུས་བཞག་ནས་འོག་མིན་དུ་
ཕྱིན་ནས་འཆང་རྒྱ་ཟེར། ཁྱོད་ཀྱི་ཉམས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལུང་རིགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རེ་ཞིག་ལུང་ནི། རྩེའི་གསུང་རབ་ལས། དགའ་ལྷན་དུ་སྤྱིས་པ་སོགས་སྟོན་སངས་རྒྱས་
ཟེན་པའི་མཛད་པར་གསུངས་ལ། ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྒྱུད་སྤྱི་མའི་སྐབས་ཀྱི་
མཛད་པ་བརྩ་གཉིས་སྟོན་མཁན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བརྩ་གཉིས་

པོ་གང་རྒྱུ་ལ་སངས་རྒྱུ་གི་མཛད་པས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་མཛད་
 པ་ལ་དེའི་ཕྱིར། དགའ་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་ཆབ་ལ་སངས་འཕགས་ཀྱིས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སངས་
 རྒྱུ་པར་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། འོ་ན་རྒྱུད་སྒྲ་མ་
 ལས། ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་ལས་མ་གཡོས་པར། །སྤྱུ་ལ་བའི་རང་བཞིན་སྤྱ་ཆོགས་ཀྱིས། །སྤྱེ་བ་མཛོན་
 པར་སྤྱེ་བ་དང་། །དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་དར་རྟེན་ལས།
 ཆེད་དུ་བྱ་བ་འཛིག་ཉེན་ཀུན་ལ་གཟེགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་ལས་མ་གཡོས་པར་རྣམ་པ་སྤྱུ་ལ་བའི་
 རང་བཞིན་སྤྱ་ཆོགས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་དང་མཐུན་པར་དོན་མཛད་དོ། །འདིས་ནི་མོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
 པའི་སྤྱུ་ལ་སྤྱུ་ལ་བར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ཐོག་མར་སྤྱེ་བའི་
 ཚུལ་སྟོན་པ་དགའ་ལྡན་དུ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོ་ལྟ་བུར་མཛོན་པར་སྤྱེ་བ་དང་། དེ་ནས་མཛད་པ་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་ནི་འཛམ་གླིང་དུ་འཕོ་བ་དང་། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་
 ཉིད་ལས། དགའ་ལྡན་དུ་སྤྱེ་བ་དང་པོར་བྱེད་ན་སྤྱུ་ལས་སུ་ཞུགས་པ་དང་བསྟམས་པ་གཅིག་ཏུ་
 བྱའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ལུང་དེ་དག་གིས་རྒྱུན་མཐའ་བ་རྣམས་འོག་མིན་དུ་
 སངས་རྒྱུ་མེས་སུ་ཆོས་སྤྱུ་ལས་མི་གཡོ་བ་བཞིན་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པར་བཤད་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ཆབ་བྱམས་མགོན་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་རྒྱུན་མཐའ་བས་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་མ་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་
 རེ། དེ་སྤྱུ་ལ་སྤྱེ་བའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་བྱེད་ཡིན་གྱི། འདི་རྒྱུན་ཚོམ་པ་པོ་དང་རྒྱུད་གཅིག་
 པའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་བྱེད་མིན་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་སངས་རྒྱུ་པའི་དུས་ཀྱི་མཛད་པ་བཅུ་
 གཉིས་སྟོན་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་གཞུང་གིས་དེ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་སྟེ།
 འདིས་མ་བསྟན་པའི་མདོ་ལུགས་འདིར་འཆང་རྒྱ་ཚུལ་ཞིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིས་མ་བསྟན་
 པའི་རིགས་གཉིས་དང་དེ་གནས་འགྱུར་ཚུལ་སྟོན་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤྱུ་ལ་སྤྱེ་བའི་

མཛད་པ་དེ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་འདིས་མི་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམ་དག་ཡོད་ན་སྟོན་ཅིག །གཞན་ཡང་། ལུང་ལས། ཡང་དག་རྫོགས་སངས་དེར་སངས་རྒྱལ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འཆང་རྒྱ་བ་རྣམས་དེ་ལྟར་འཆང་རྒྱ་བར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེ་བཙུན་ལ་དེའི་ཕྱིར། སོགས་དང་། གཞན་ཡང་། སོགས་མེད་ཀྱི་ཐེག་བསྟུས་ལས། སྤྱལ་བའི་སྤྱི་ནི་གང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱལ་བ་རྟེན་པ་ཉིད་དེ། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། འཕོ་བ་དང་། བསྟུམས་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། མངོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གན་དུ་གཤེགས་པ་དང་། དགའ་བ་སྦྱད་པ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ལྷ་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྤྱལ་སྤྱིའི་མཛད་པ་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མ་དགའ་ལྡན་དུ་གནས་པ་ནས་འཛིན་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱལ་བའི་སྤྱི་དགའ་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་བའི་རྟེན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་སྤྱལ་གནས་བཞིན་དུ་དགའ་ལྡན་ན་བཞུགས་པ་སོགས་བྱེད་པ་པོར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅོམ་དག་དགའ་བྱི་རྒྱལ་ཆབ་དེས་དེ་ལྟར་མཛད་པ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མདོ་སྟེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ལས། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོགས་དང་། སེང་བཟང་གིས་ཀྱང་། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་དུ་སྟོན་པར་བྱང་བ། ཞེས་པའི་དོན་མེད་པར་ཐལ། མཛད་པ་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མ་དགའ་ལྡན་དུ་རྒྱལ་ཆབ་ལ་བཞུགས་པ་ནས་འཕོ་བ་གཅིག་དུ་བྱས་ཏེ་མཛད་པ་བཙུ་གཉིས་སྟོན་པར་འཆད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ཚྭ་པ་པོ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མཛད་པ་དང་པོ་ལ་གནས་མཁན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དང་པོར་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱལ་ནས་དེ་རྗེས་འདོད་ཁམས་སུ་སངས་རྒྱལ་པའི་མཛད་པ་མཛད་པར་ཐལ། དེ་འདོད་ཁམས་སུ་སྤྱལ་བའི་སྤྱིའི་མཛད་ཆེན་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་མཛད་མཁན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ལྷབ་

སྟེ། འོག་མིན་དུ་སངས་མ་རྒྱས་པར་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་མི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་སྒྱུག་པོ་བཀོད་པ་
 ལས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འོག་མིན་དུ། །སངས་རྒྱས་མ་གྱུར་འདོད་ཁམས་སྟེ། །སངས་རྒྱས་
 མཛད་པ་མི་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་། དེགས་པས་སྐྱབ་ནའང་།
 འོ་ན་གཞུང་འདིས་བསྟན་པའི་དོན་སྟུལ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱེ་བྲག་རྣམས་ལ་འང་ཆང་བར་ཐལ། འདི་སྟུལ་སྒྲུ་
 སྟེའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སོང་། འབ་སྟེ། སྟེའི་སྒྲ་བྱེ་བྲག་ལ་འབྱུག་ཚུལ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་དོན་བསྐྱལ་བཟང་གི་མཆོག་སྟུལ་སྟོང་ལ་ཆང་བར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་དོན་དེ་སྟོང་གི་ལྷ་པ་ལ་ཆང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 དེའི་བསྟན་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམ་དག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འཁོར་གསུམ་ཁས། གཞན་
 ཡང་། དེས་སྟུལ་སྒྲུ་གཞན་རྣམས་དང་མཛད་པ་མི་མ་བུན་པ་ཞིག་སྟོན་པར་ཐལ། སྟུལ་སྒྲུ་སྟེའི་
 མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་བྱེད་འདིས་དེའི་མཛད་པ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 བཞིན་དུ་གཞུང་འདིས་དེའི་མཛད་པ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཞུང་
 འདིས་དུས་གསུམ་གྱི་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་པའི་སྟུལ་སྒྲུབ་མཛད་པ་
 བསྟན་མ་བསྟན་དང་། མ་འོངས་པའི་གདུལ་བྱ་སངས་རྒྱས་པའི་དེ་བསྟན་མ་བསྟན་སོགས་དང་།
 དེ་དག་གི་ལམ་དང་རིགས་སོགས་ལ་དབྱེད་ནས་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཐེང་བ་སྟེར་བ་ཡིན་པས་ཤིན་
 ཏུ་སྟོས་པས་ཆོག །ཡང་ཁ་ཅིག །འོངས་སྒྲུ་དང་དངོས་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཆར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་
 མཆོག་སྟུལ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གི་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་དེ་
 འབྲེལ་མཆོག་སྟུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་འབྲལ། ཉགས་བྱུང་སྟེ། གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་
 ཆོས་འཁོར་སོ་སོར་བསྐྱོར་བའི་སྟུལ་སྒྲུ་དེ་འབྲུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གདུལ་བྱ་ཉན་
 རོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་སྟུལ་སྒྲུ་ལ་མཆོག་སྟུལ་གྱིས་མ་འབྲལ་པའི་ཕྱིར།

དེ་གཞན་གཉིས་ལའང་འདྲ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བས་རང་དུས་སྐད་
ཅིག་གཉིས་པར་ཆོས་སྐྱོ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ལོངས་སྐྱའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
ལོངས་སྐྱས་མངོན་དུ་བྱེད་རྒྱའི་ལོངས་སྐྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བས་རང་
དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འཆང་རྒྱ་བའང་མི་འཐད་ཟེར་རོ། །འོ་ན་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བས་དུས་
ནམ་དུའང་འཆང་མི་རྒྱ་བར་ཐལ། དེ་རང་དུས་སྐད་འཆང་མི་རྒྱ་བ་གང་ཞིག་། དེ་རང་དུས་སྐད་ཅིག་
གཉིས་པར་ཡང་འཆང་མི་རྒྱ་བའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་དངོས། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་
དུས་སྐད་འཆང་རྒྱ་བའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པའི་དུས་སྐད་དེའི་ཕྱིར། མ་བྱུབ་
ན། དེ་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་དེ་འཆང་རྒྱ་དུས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དུས་ཡོད།
དེ་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་དུས་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲ། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་ལོངས་
སྐྱར་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་དུས་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་། འདོད་ན། ལྷ་གྲུ་
སྒྲེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་དུས་དེ་ལྷ་གྲུ་སྒྲེ་དུས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་གྲུའི་
རྒྱ་དུས་སམ་དེའི་ས་བོན་གྱི་དུས་དེ་དེ་སྒྲེ་དུས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་གྲུའི་
རྒྱ་ལགག་པ་དང་ལྷ་གྲུ་སྒྲེ་བ་དུས་མི་མཉམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལུང་
རིགས་མཐའ་ཡས་པའི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། མཁས་བྱུབ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པའི་ལྷ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྤང་བ་ལས། དེ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བྱུབ་ཅམ་ནས་འཛིག་པ་
ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་སྒྲེས་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ན་འཛིག་པ་ཡིན་པས་བྱུབ་ཀྱང་། དངོས་པོ་དེའི་
རང་དུས་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་དེའི་འཛིག་དུས་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་གཅིག་གི་འཛིག་དུས་དང་གནས་
དུས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས། ཁོ་རང་གི་རྒྱ་དུས་ན་སྐྱེའོ་ཞེས་འཛིག་ཏུ་མི་རུང་བས།
འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་དང་འབྲས་བུའི་སྐྱེ་དུས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། དཔེར་ན།
བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་དེ་དང་དེ་འཆང་རྒྱ་

བ་ལ་མངོན་དུ་སྒྲིགས་པའི་དུས་ཡིན་ཀྱང་། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་དེ་
འཆང་ཆུ་དུས་སུ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་འཆང་མི་ཆུ་བར་
ཐལ། དེ་དུས་སུ་སླེབས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཆར་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། ཁོ་རང་ལ་འོ་ན། བྱས་པ་ཆོས་
ཅན། རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་འཛིག་པར་ཐལ། དེ་དུས་སུ་སླེབས་པ་ན་ཞིག་ཟེན་པའི་
ཕྱིར། བྲལ་པ་འགྲིག །འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ནམ་འཛིག་ན་རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འཛིག་
ཅེས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་བུ་དེ་ནམ་སྐྱེ་ན་རང་རྒྱ་འཛིག་དུས་སམ་འགག་དུས་
སུ་སྐྱེ་བེད་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྣང་བ་ལས། དངོས་པོ་དེ་དུས་
ནམ་གྱི་ཆེ་འཛིག་ན་རང་གི་དུས་གཉིས་པར་འཛིག་གོ་ཞེས་འཛིག་དགོས་ཀྱི་རང་དུས་ན་འཛིག་
གོ་ཞེས་འཛིག་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་དུས་ནི་ཆུ་འགག་དུས་ལ་བྱ་
དགོས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འཆང་
ཆུ་དགོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སངས་རྒྱས་ཆར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེའི་དུས་སུ་དེའི་ཕྱིར་ན་ནམ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་བྲལ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་
པར་འཆང་ཆུ་དགོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བེད་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་
འཛིག་དགོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་ཆར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་དེའི་
ཕྱིར། བྲལ་པ་འགྲིག ཉགས་བྲལ་སྟེ། དེའི་དུས་སུ་ཞིག་ཆར་རྒྱ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་
འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རང་དུས་གཉིས་པར་འཛིག་དགོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་སྤར་
གྱི་བོད་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་⁽¹⁾སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་མེད་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མ་
གཟིགས་པ་དེ། སྟོན་འཇུག་ལས། དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས།

1 དཔར་བེད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སེམས་བྱུང་།

སེམས་འགག་པས་དེ་སྐྱེ་ཡིས་མངོན་སྲུང་མངོན། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཟེར་ན། འོན་འཇུག་
པ་ལས། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། །མངོན་སྲུང་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད། །ཅེས་དང་།
སྟོད་འཇུག་ལས། སངས་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག །ཀུན་ཏུ་ཐོགས་མེད་གཟིགས་པར་
ལྷན། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
བདེན་གཉིས་མངོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་རྗེས་པས་མེད་ཟེར་ན། རྒྱང་པན་དང་དཔྱོད་
པ་པ་དངོས་པོ་འདི་སངས་རྒྱུ་རང་སྣང་ལ་མ་གཟིགས་ལ། གཞན་ངོར་⁽¹⁾གཟིགས་ཟེར་བའང་
ཞིགས་ཤིང་འདི་དག་འགོག་སྟེ། ཡང་སྟོན་ཀྱི་ཐང་སག་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་དང་། ལྷག་ཆང་ལོ་
རྩ་བ་དག་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྣང་བ་གཏན་མི་འཆར་ཏེ། ཆོས་ཉིད་འབའ་
ཞིག་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་
འབའ་ཞིག་མངོན་དུ་མངོད་དེ། དེ་ཉིད་ཐུགས་སྲ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་
དང་། སྐབས་གསུམ་བདུན་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལ། །གནས་པའི་སྟོ་
ལ་སངས་རྒྱུ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབའ་ཞིག་དང་རང་བཞིན་ཁོ་ན་འེ་རྣམ་
བཅད་ཀྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་མེད་དང་སྣང་མེད་གཟིགས་པ་མངོད་དང་།
སྟོད་འཇུག་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཟེར་ན། ལུང་བྲངས་མཆོམས་ལ་མ་བྱུང་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ལ་སྟོས་
གཟིགས་པའི་ངོར་དངོས་པོ་སོགས་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་མ་གཟིགས་པར་ཆོས་ཉིད་འབའ་ཞིག་
དང་ཆོས་ཉིད་⁽²⁾ཁོ་ནར་གཟིགས་ནས་མཉམ་བཞག་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་གནས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ལ་སངས་རྒྱུ་སྲ་འཆད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱོད་རང་དག་ལ་འོ་ན། མངོན་རྟོགས་

1 དཔར་ཟེངས་གཉིས་ལ། གཞན་ངོར་གཟིགས་མེད་པའང་།

2 དཔར་ཟེངས་གཉིས་ལ། ཆོས་ཉིད་ཁོ་ནས་མཉམ་བཞག་

རྒྱལ་དང་མདོ་ལས་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙམ་གསུམ་བཤད་པ་དང་། འཇུག་པ་ཙམ་
འབྲེལ་དང་དེའི་ཤེས་བྱེད་གྱི་མདོ་སོགས་ལས་སྟོབས་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་བཤད་པ་
དག་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་མཐའ་དག་མདོན་སུམ་དུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སངས་འཕགས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ནི་གཏན་
ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་ངོ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱུ་
བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སེམས་སེམས་བྱང་མཐའ་དག་ཞི་འགྲོ་བེད་ན། འོ་ན། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་གྱི་
ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་དེ་དག་རབ་རིབ་ཅན་ལ་ནམ་མཁའི་སྐྱེ་ཤེད་སྤང་བ་བཞིན་གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་
གདུལ་བྱ་ལ་སྤང་ཙམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་
ཅིག །ཆོས་ཉིད་ལས་མི་ལྡང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀྱན་རྫོབ་མི་སྤང་བེད་ན། འདི་དང་སྤྲ་མ་ཀྱན་
ལ་སྟོན་ནི། འོ་ན། མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་མེད་
པར་ཐལ། སངས་འཕགས་ལ་ཀྱན་རྫོབ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། རྒྱུད་སྤྲ་མ་
ལས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས། །གསལ་དང་འཕྲོ་དང་དག་ཕྱིར་དང་། །ཐ་དད་མེད་
ཕྱིར་འོད་དང་བེད། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་དང་མཚུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་མ་གྲུབ་
པར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ལ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་ཏུ་
མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྤྱི་བ་ཐུན་སེལ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པས་ན་འོད་གསལ་བ་དང་མཚུངས།
ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཇི་སྟེད་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པར་གཟིགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་
ཡེ་ཤེས་ནི་བྱེད་པར་འཕྲོ་བའི་བེད་དང་མཚུངས་པས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཉི་མ་དང་དཔེ་དོན་སྦྱོར་མི་
རིགས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་སྟེ། གསལ་དང་ཞེས་པས་མཉམ་བཞག་དང་། འཕྲོ་དང་ཞེས་པས་རྗེས་
ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དང་། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་དང་མཚུངས། །ཞེས་པས་ངོ་བོ་གཅིག་ཚུལ་བཤད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཇི་ལྟ་བུ་གཉིས་སྤང་བའི་ཆ་ནས་མཉམ་

བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་ཉིད་རི་སྟེང་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་ཆ་ནས་རྗེས་ཐོབ་
ཡེ་ཤེས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་ལུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་ཐོགས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་བྱའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་པའི་ཐུན་པ་སེལ་བར་ཉི་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་འོད་གསལ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་
སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པའི་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པས་ན་འོད་ཟེར་གྱི་བྱ་བ་འཕྲོ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་།

དེ་སྐད་དུ། རྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། གཉིས་སྤང་བྱུང་བའི་སྟོན་སྒྲུབ་ཆོས་ཉིད་
ལ་རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པར་སོང་བའི་ཆ་དེ་ལ་མཉམ་བཞག་དང་། གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་སྟོ་
ནས་ཀྱུན་རྫོབ་ལ་རི་སྟེང་པ་མཐུན་པར་སོང་བའི་ཆ་དེ་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ཡེ་ཤེས་འདི་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཚུལ་དང་ལྡན་པ་ཐ་དད་ཚུལ་གཉིས་བསྟན་
ཏོ། །ཡང་བོད་ཀན་སྒྲུབ་པོ་མང་པོ་ཞིག་ །མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་འགྲོ་འདུག་སོགས་བྱས་པ་
མཉམ་རྗེས་འབྲེས་པའི་དོན་ཟེར་ན། འོ་ན། མཉམ་རྗེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་སོ་སྟེ་ཡོད་པར་
ཐལ། དོན་དེ་ལྟར་ཐུབ་པའི་སོ་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དེ་འབྲེས་པས་གཟུགས་བརྒྱད་ཐོབ་ཆེ་ལྟ་
ཅི་སྟོས། སེམས་གནས་དགུ་པའི་རྗེས་ཞི་གནས་བྱུང་མ་ཐག་ནས་འོང་བར་ས་སྟེ་དང་ཀྱུན་བཏུས་
འགྲེལ་པ་དང་ཉན་སར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། བདེན་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་བའི་
སྟོ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། གསལ་
དང་འཕྲོ་དང་། ཞེས་པའི་ལུང་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཇུག་པ་ལས། རྣམ་ཀྱུན་མཐུན་
ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། །མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད། །གཞན་ནི་ཉི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས། །མངོན་
སུམ་ཞེས་བྱར་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་དང་། མ་ཏི་ཅི་བྱའམ་དཔལ་པོས། ཁྱོད་འབའ་ཞིག་གི་ཡེ་ཤེས་

ཀྱིས། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཁྲབ་ལགས་ཀྱི། །ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཤེས་བྱ་ཁོ་ན་
ལྷག་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བདེན་པ་གཉིས་སྤྲུགས་སྤྱི་ཚུད་པས་
སངས་རྒྱུ་ལྷ་བཤད་པ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དཔལ་ལོ་དང་ཞི་བ་ལྷ་དང་རྩྭ་བའི་ཞབས་ཀྱི་
ལྷགས་ལ་སངས་འཕགས་ཀྱི་མཁུན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མདོན་སྤྲུལ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྲབ་ལ།
བྱང་འཕགས་མན་ཆད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མདོན་སྤྲུལ་དུ་རྟོགས་པས་མ་ཁྲབ་པས་ཤེས་བྱ་ལྷག་
པ་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་སངས་འཕགས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མདོན་སྤྲུལ་
དུ་མི་མཁུན་པའི་བྱེད་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་གཞན་མི་མཁུན་པའི་བྱེད་སོགས་མཐའ་
ཡས་པ་སྤྱོད་ལ་ཆར་བཅད་པ་ཁོ་ནའོ། །

གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་རིག་གནས་མཐའ་དག་ལ་སློབ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་
ཐོབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། བྱང་སེམས་ས་བཙུ་བ་བ་དང་སངས་འཕགས་གཉིས་ཇི་སྟེད་
པ་ལ་ལྷོས་ཏེ་བྱང་སེམས་ས་བཙུ་བ་བ་མཁུན་པ་རྒྱ་ཆེ་བར་ཐལ་ལོ། །སངས་འཕགས་ཀྱིས་དེ་
བཞིན་ཉིད་ཅམ་ལས་མི་མཁུན་པའི་བྱེད་དང་། དེས་ན་ཉན་རང་སོགས་དང་མཚུངས་པར་འགྲུ་
ལ། ཉིང་དེ་འདྲིན་གྱི་སློ་མཐའ་ཡས་པ་མི་མངའ་བར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱེད་ལ་སོ། །ཞེས་པར་
ཁོ་བོས་བྱི་ནང་གི་བྱུ་མཐའ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ལམ་རབ་ཏུ་
གསལ་བའི་སློན་མེར་བཤད་ཟེན་པས་དེར་བལྟའོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདེན་བྱུ་ཏུ་སྤྲང་བ་ཆོས་
ཅན། ཀྱན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤྲང་བར་ཐལ། ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཀྱན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་ལ་
བདེན་བྱུ་ཏུ་སྤྲང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་བདེན་བྱུ་ཏུ་སྤྲང་བ་སྤྲང་བའི་བྱིར་ན་འགལ་ཁྲབ་
སོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཁྲལ་བ་མཐའ་དག་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་དེ་ལྟར་
འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་མ་བྱུ་བཞིན་དུ་དེར་
བྱུ་བ་པར་སྤྲང་བ་སྤྲང་བ་གང་ཞིག །དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་བྱུ་ཏུ་མི་སྤྲང་བའི་བྱིར། དང་

པོ་བྱུང་སྟེ། དེས་གདུལ་བྱ་ཡུལ་དེ་དག་ལ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱ་དེའི་དབང་གིས་རི་ལྷོ་རྣམས་སྤང་བ་
དང་འབྱུང་བ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་སྤང་བ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་མཐེན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལྷོ་
མཐེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཚེས་ཕྱང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་དོན་རང་གིས་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་ནས་གདུལ་བྱར་འདོམས་པའི་བདག་ཆེན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོབས་
བརྒྱ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མེད་ན་གཞན་ལ་རང་དབང་གིས་བཤད་མི་ཐུབ་པར་བསྐྱང་
རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ལས། ཡོད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མི་
མཐེན་པ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་མ་འདྲེས་པ་བརྒྱ་གཅིག་པ་
ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཐད་ཀྱི་མདོ་གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཁྲུས་པ་ལས། དེགས་ཀྱི་བྱ། གཞན་
ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མེད་དོ་ཤེས་རབ་གང་ཞེ་ན། ཚེས་ཐམས་ཅད་
རབ་ཏུ་ཤེས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ཚིག་གཅིག་ལ་འཇུག་པས་བསྐླལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་གནས་ཤིང་
སྟོན་པ་ཤེས་པའོ། །རི་ལྷོ་རིས་པ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པའི་ཤེས་པའོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ཆགས་
པ་མེད་པའི་ཤེས་པའོ། །ཐེག་པ་གསུམ་རྣམས་པར་དགོད་པ་བསྟན་པ་ཤེས་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་
སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། །ཚེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་
སོ་སོ་ཅི་དེགས་པར་སྟོན་པ་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྟོབས་རེ་རེའི་མདོ་
དང་འགྲེལ་བར་སྟོན་དང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཤོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེས་འབྱུང་རྒྱ་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་དེར་མ་བྱུང་བཞིན་དུ་བྱུང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་
སྤང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལ་བདེན་བྱུང་ཏུ་སྤང་བ་སྤང་ཡང་གདུལ་བྱ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་སྤང་བ་
ཡིན་གྱི་རྒྱལ་བ་རང་ངོས་ནས་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱལ་བ་རང་ངོས་ནས་གཟུགས་སོགས་བདེན་
པར་མ་བྱུང་པ་དང་བདེན་པར་མེད་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ལས། དེའི་ཕྱིར་
གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུང་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཐེན་པ་ཡང་

མ་རིག་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་ངོས་ནས་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་དེ་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ལ་
མ་ལྟོས་པར་སངས་རྒྱས་རང་ངོས་ནས་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཐུན་པ་མིན་པས། ཞེས་པ་
ནས། དེ་ལྟར་རི་སྟེང་པ་མཐུན་པའི་རང་ངོས་ནས་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ངོ་བོར་སྤང་བས་རྩུན་པ་སྤྱི་མ་བཞིན་དུ་སྤང་གི་བདེན་པར་མི་སྤང་ལ། ལྷ་
སྤྱབ་གྱིས་ཀྱང་། དངོས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་ནི། །དངོས་པོ་མི་རྟག་སྤྱི་བའི་ཆོས། །གསོག་
དང་སྟོང་པ་བདག་མེད་པ། །རྣམ་པར་དབེན་ཞེས་བྱ་བར་མཐོང་། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བར་
ཆེ་བའི་ཞབས་གྱིས། འདི་ལྟར་སོ་སོ་སྤྱི་བོ་རྣམས་གྱིས་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་
སྤྱད་ག་པ་ཡིན་ཡང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་རང་གི་རྟོག་པའི་བྱི་མས་སྤགས་ཤིང་ལོག་པར་ཁོང་དུ་
ཆུད་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་གྱིས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟོ་
མི་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། འདིར་ཡང་སངས་འཕགས་རང་སྤང་ལ་བདེན་སྤང་དང་གཉིས་སྤང་མི་སྤང་བར་
ཐལ། དེ་གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤང་བ་ཡིན་གྱི་རང་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་
སྟེ། སངས་འཕགས་རང་སྤང་ལ་འདེམས་བྱ་ཀུན་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲབ་སྟེ། བོད་དག་གིས་
སངས་རྒྱས་རང་སྤང་ལ་མི་སྤང་ཟེར་བའི་དོན། སངས་རྒྱས་ལ་སྤང་བ་དེ་མི་སྤང་ཡང་གདུལ་བྱའི་
ངོ་བོར་ཚུལ་བསྟན་ཅུ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་གཏན་ནས་མི་འདྲ་ཡང་། ལམ་རིམ་ཆུང་བ་
འདིར། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་གྱིས་ཡུལ་འཇལ་བ་ན། དེ་ཅུ་ལ་དུ་མ་ཟད་ཡུལ་དེ་ལ་
ཆད་མ་གཉིས་གང་དུ་སོང་ལེགས་པར་ཤེས་ན། ཡུལ་སོ་སོར་མ་ངེས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀའི་
གཞི་མ་ཐུན་མི་འོང་བ་ཡང་ཤེས་པར་ཀུས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་རང་རེའི་མཁས་པ་མང་
པོས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་རིགས་ཤེས་གཉིས་འགལ་ཡང་ཡུལ་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་དུ་⁽¹⁾བསྟན་

1 དཔར་ཟེངས་གཉིས་ལ། ཡུལ་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་དུ་ཟེར།

ཟེར། ལྷག་ཆང་བ་སོགས་མང་པོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྟན་སྟམ་ནས་ཚོད་བ་ལྟར་སྤང་སྤྲོ། །དེ་དག་
ལ་འོན། ཇི་ལྟ་བ་འཇལ་བའི་རིགས་ཤེས་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཇི་སྟེད་བ་ལ་འང་གསར་དུ་མི་སྤྲོ་བའི་
རིག་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ལ་འང་གསར་དུ་མི་སྤྲོ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
ན་སོང་། དེར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ལ་འང་མངོན་སུམ་ཆད་མར་སོང་བའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་སོང་བའི་སྟོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་སོང་བའི་སངས་རྒྱུ་ལས་གས་
པའི་སྟོ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཀྱན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་
གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །ཤེས་བྱའི་
དགྲིལ་འཁོར་ཀྱན་བྲབ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་ཆབ་རྗེས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཆད་
མ་མིན་བ་མི་རྟེན་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཇི་སྟེད་བ་ལ་ཐ་སྦད་དཔྱོད་པའི་
རིགས་ཤེས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཇི་སྟེད་བ་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་
རིགས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འཁོར་གསུམ་སོང་། ཆོས་རེ་རེ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཆད་མར་ཁས་སྤངས་ནས་ཡང་བདེན་གཉིས་འཇལ་བའི་ཆད་མར་འགལ་བར་སྤྲུམས།
དེས་ན་ལུང་དེས་ཡུལ་དེ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆད་མར་སོ་སོར་སོང་བ་འགལ་ཚུལ་བཤད་པ་ཙམ་
མོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་
ཇི་སྟེད་བ་ལ་གཟིགས་ཟེར། ཡང་ལ་ལས། དེས་ཇི་ལྟ་བ་ལ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་དེ་མ་
གཟིགས་ལ། དེས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཇི་སྟེད་བ་གཟིགས་ཞེས་ཟེར་ན། བྱེད་ཅག་
གིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཇི་སྟེད་བ་ཡོད་མེད་བརྟན་པའི་དོན་
མེད་པར་ཐལ། གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཞེས་སྟོས་བ་དོན་རྒྱང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཇི་
ལྟ་བ་ལ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་རྒྱ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དེ། དེས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་ཤིང་ཡེ་ཤེས་དེའི་
གཟིགས་ངོར་ཇི་སྟེད་བ་ཡོད་མེད་ཚོད་བའང་མིན། ཡེ་ཤེས་དེས་ཇི་ལྟ་བ་ལ་གཟིགས་པའི་ངོ་དེ་

རང་ལ་སྒྲོ་ཅི་གཏད་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ན་སྒྲོ་ལོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། རྣམ་མཁུན་གྱིས་རི་ལྷ་བ་གཟིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཟིགས་ངོ་ཞིག་གམ་གཟིགས་སྐྱུ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡུལ་གང་ཡང་མི་འཛིན་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདི་ལ་ཆོག་འཁྱིེར་ན། འོ་ན། རྣམ་མཁུན་གྱིས་གཟིགས་པའི་བྱམ་པའི་གཟིགས་པ་ཡོད་པ་དོན་ཐོབ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདིས་ཤེས་པས་རང་ཡུལ་འཛིན་པའི་འཛིན་ངོར་ཞེས་བའང་ཞིགས་སོ། །གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། རྣམ་མཁུན་གྱིས་རི་ལྷ་བ་གཟིགས་པ་དང་རྣམ་མཁུན་གྱི་གཟིགས་ངོར་རི་སྟེང་བ་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་གྱིས་རི་ལྷ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་རི་སྟེང་བ་མེད་པ་གང་ཞིག་དེའི་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། རྣམ་མཁུན་གྱི་གཟིགས་ངོར་རི་སྟེང་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འབྲུ་སྟེ། རྣམ་མཁུན་གྱིས་རི་ལྷ་བ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ཅུབ་ཅིང་རྣམ་མཁུན་གྱིས་རི་སྟེང་བ་ཐམས་ཅད་མཛོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་དེ་ལྟར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ཤེས་བྱ་རི་ལྷ་བ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ཅུབ་ནས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་ཏུ་སོང་བ་དེའི་གཟིགས་པའི་ངོར་ཤེས་བྱ་རི་སྟེང་བ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་ཏུ་སྐྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་མཛོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དེའི་ཆེ་ཤེས་སྐྱིབ་ཟད་པར་སྒྲངས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲུ་སྟེ། དེའི་གཟིགས་ངོར་ཞེས་པའི་དེ་སྐྱུ་རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་སྒྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་ལྷ་བ་ལ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་ཏུ་སོང་བའི་ངོ་ལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་མཁུན་གྱིས་རི་ལྷ་བ་ལ་གཟིགས་ངོར་རི་སྟེང་བ་ལ་མ་གཟིགས་བྱས་པ་འདིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། འབྲུ་སྟེ། དེས་ཆོག་བཞིན་དུ་གཟིགས་པ་གཉིས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རི་ཡབ་སྐས་སུས་ཀྱང་། དེའི་རི་ལྷ་བ་ལ་གཟིགས་ངོར་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་པའི་སྐྱུ་མཆོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་སྒྲོས་ན་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་བྱས་པ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་

མེད་ཡིན་པར་དགོངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ཅག་ཆོག་དོན་གང་ལ་འང་པལ་ཆེར་རྟོག་དཔྱད་མེད་པར་
ཁར་ཐོན་ཆད་གིས་པས་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་སྤྱོད་སྤྲོས་མང་པོས་ཆབ་ལ་དང་ཉད་དེ་བ་དོད་ལྟ་བུ་
འབྲེལ་མེད་ཀྱང་གིས་འདུག་པས་བག་ཡོད་ཀྱིས།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྤྱི་མཆན་ཉིད། སྤྱོད་བཤད། དབྱེ་བ། ས་མཆམས་
དང་བཞེ་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་བཞེ་སྤྱོད་སྤྲོས་ཀྱིས་འཛོལ་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་དེ་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྤྱོད་བཞེ་རེ་རེ་ནས་མཆན་གཞི་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཅ་བར། དེ་ཡི་རྣམ་སྤྲིན། ཞེས་
དང་། ཆོས་སྤྱོད་འཕྲིན་ལས་འབྲས་བུ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤྱོད་བཤད་པ་ལ་སྤྱོད་སྤྲོས་
པ་དང་། བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱིངས་མདོ་ལས། རྒྱུ་འཛིན་པ་ལ་ལོ། ཞེས་པས་རྒྱུ་འཛིན་བཞག་
ཉ་རྩེས་འབྲེལ་ཕྱིས། ཨ་རྟེ་རུ་སྤྱོད་ཆེ་ཁྱེ་སྤྱོད་སྤྲོས་ལས་མཐོ། ཞེས་པས་མ་རྒྱུན་བྱིན།
རྒྱ་མི་མཐའི་བྱིངས་དང་བེ་ཀ་ར་ཏ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ལོ། ཞེས་པས་རྒྱུ་འཛིན་སྤྱོད་གི་རི་དཔེ་ཡོན་ཏན་
ཨར་དུ་བྱས་མཆམས་སྤྱོད་བས། བྱིངས་སམ་དབྱིངས་དང་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པས་རྣམ་བྱུང་སྟེ།
ཆོས་ཞེས་པའོ། ཅི་ཉ་གསོག་པ་ལ་ལོ། ཞེས་གསོག་པའི་བྱིངས་སམ་ཁམས་ཅི་ཉ་བཞག་ ཉ་སྤར་
ལྟར་ཕྱིས། རྒྱུ་འཛིན་ཉ་བྱིན། ཉ་ཏ་འཕེལ་བའི་དོན་ཡིན་པས། ཅི་འི་ཨི་ཨི་རྟ་དང་ཉ་ཕྱིས། ལུས་དང་
གནས་དག་ལ་དང་པོའི་ཀའང་ངོས་ཅ་ཀར་བྱས། རྒྱུ་འཛིན་ཨ་དང་མཆམས་སྤྱོད་བས། ཀྲ་ཡ་བྱུང་སྟེ།
མཆོག་དང་འབྲེལ་ན་སྤྱོད་དང་པལ་ཆེར་ལུས་ལ་འཇུག་འདི་ཆོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ལོ། །ཡང་།
ཀེ་སྤྱོད་ལ་ལོ། ཞེས་སྤྱོད་བྱིངས་ཀེ་ཨ་ཅ་བྱིན། ཅ་ཕྱིས་མཆམས་སྤྱོད་བས། ཨི་ཨྲ་ཡར་བརྒྱུད། དངས་
པས་ཀྲ་ཡ་སྟེ་སྤྱོད་པས་ན་སྤྱོད་འདི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་གོ།

གཉིས་པ་སྤྱོད་བཤད་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆོས་སྤྱོད་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
མཆན་ཡོད་དེ། ཆོས་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གྱི་མུང་འདས་སམ་ལམ་གྱི་བཟོད་པ་རྣམས་
ཀྱིས་འདུས་ཉེ་བསགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད། བསམ་གཏན་སོགས་འཛིན་ཉེན་

དང་དམིགས་མེད་སོགས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་རྟེན་བྱེད་
 བསམ་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད། རིགས་པས་རྗེས་འབྲངས་སྟེ་དེའི་རྣམ་པར་བཞག་པའམ་དེ་⁽¹⁾ཐོབ་པར་གནས་
 པའི་སྐྱུ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱང་
 གྱི་ལུས་ཡིན་ཕྱིར། ཆོས་སྐྱུར་འདོད། ཅས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་
 བེ་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངོ་བོ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཤན་ཉི་པས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་ཞེས་བརྗོད་དེ། གང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་ནི་ཅི་ཉ་
 བསྐྱུབ་པའི་བཤད་བ་དང་། ལུས་ལ་བསྐྱུར་བའི་བཤད་བ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་
 གསེར་འབྲངས་ལས་ཆོགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱུ་གཞུང་གི་དོན་བཤད་བ་ལས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་བྱུབ་
 སྟེ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཚུ་བོ་དག་བཞིན་དུ་འདུས་ནས་རྟེན་ཅིང་བསགས་ནས་གནས་པས་
 དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བདེན་གཉིས་ལས། ཡོན་ཏན་བསམ་ཡས་ཀྱང་རྟེན་བྱེད། ཆོས་སྐྱུར་
 འདོད། ཅས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། འཛིག་རྟེན་བ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་
 ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་ནམ་ལུས་ནི་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ། ཞེས་དང་། སྐྱ་བཤད་བ་དག་གིས་ཀྱང་།
 ཆོགས་དང་ལུས་དང་འདུས་པ་ནི། རྣམ་གངས་དག་སྟེ་དེ་བཞིན་སྐྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 འདི་གཙོ་བོར་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ལ་འདི་འདྲ་ཞིག་གིས་བཤད་དགོས་ཉེ། དེ་ཡང་། ཀླ་ཡ་ཆོགས་པར་བྱས་
 ཆེ་ཐོབ་བྱེད་ལ་སྐྱོར་བ་མ་གཏོགས་བསགས་སྐྱེད་ལ་མི་རུང་བས་སོ། །གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། བདེན་
 གཉིས་ལས། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། སྐྱོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱུར་འདོད། ཅས་དང་།
 འགྲེལ་བར། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ནི་རིགས་པས་རྣམ་པར་གནས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། རེ་
 ཉིད་རིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཆེ་ཆོས་སྐྱུ་ཞེས་པའི་ཆོས་

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་ལ། དེ་ཐེབ་པར།

ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བྱས་ནས་དེའི་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་པར་བྱས་པའི་ཆ་ནས་བཤད་དགོས་
སོ། །གཙོ་བོ་རང་བཞིན་ནམ་དག་ཡིན་ཡང་མོ་བྱར་ནམ་དག་ཀྱང་རིགས་པའི་ལག་རྩེས་ཡིན་པས་
སྐྱབ་ཤད་རུང་ལ། གཟུགས་སྐྱབ་གཉིས་དང་ཐུབ་པའི་གསུང་དབྱངས་དག་ལ་ཆོས་ཅན། དེ་ཞེས་
བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་ལ་དམ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོ་སྐྱོག་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱོ་
སྐྱོག་པའི་དབྱིངས་ལས་ཀྱང་ཀླ་ཡ་སྐྱབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་
འདིར་ཆོས་ནམས་སྐྱོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་འདི་གི་ལས་སྐྱབ་པའི་བཤད་པའོ། །དེས་
ན་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱབ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་དུ་བྲེ་བའི་སྐྱའི་སྐྱ་འདི་དག་ལ་ཞུགས་པར་ནི་མི་སེམས་
ཏེ། ཀླ་ཡ་ཞེས་བ་ལུས་ཁོ་ནར་བསྐྱར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆོགས་བ་དང་བསགས་བ་དང་
འདུས་བ་དང་སྐྱོག་བ་དང་རིས་ལའང་བཤད་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སརྒྱ་ཡ་འདི་ག་ཆོགས་དང་ནི་ཀླ་
ཡ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་རིས་སུ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་བ་དབྱེ་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། གཉིས་སུ་དང་། གསུམ་དུ་དང་། བཞི་རུ་དང་། ལྷར་དབྱེ་
བ་ནམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། རང་དོན་དོན་དམ་ཆོས་སྐྱད་གཞན་དོན་རྒྱ་
མཐུན་ཀྱང་རྫོང་གཟུགས་སྐྱབ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ལྷ་མ་ལས། ཆོས་སྐྱབ་ནམ་གཉིས་ཤེས་
བྱ་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་ཐིམ་པར་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱ་མཐུན་ཐབ་པ་དང་། །སྐྱ་ཆོགས་ཚུལ་ནི་སྟོན་
པའོ། །ཞེས་བྱང་། འདིའི་ཐབ་པ་ཁོངས་སྐྱད་དང་། སྐྱ་ཆོགས་བ་སྐྱལ་སྐྱའོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རང་
དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྐྱད་ཅི། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀྱང་རྫོང་སྐྱེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། རིགས་གཉིས་གནས་འགྱུར་བས་སྐྱེ་དེ་གཉིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གནས་
རིགས་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་རྒྱུ་ཀྱི་རིགས་ལས་གཟུགས་སྐྱབ་གཉིས་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ལྷ་མ་ལས། རིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི། །སྐྱབ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་
པ་ཡིན། །དང་པོས་སྐྱེ་ནི་དང་པོ་སྟེ། གཉིས་བ་ཡིས་ནི་བྲེ་མ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། རང་དོན་ལོངས་སྤྱོད་དང་གཞན་དོན་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་། དེ་གཉིས་
ཀའི་རྟེན་རོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོ་སྡེ་རྒྱུ་ལས། སྤྱོད་གསུམ་དག་གིས་
སངས་རྒྱུ་གྱི། སྤྱོད་གསུམ་པར་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་གསུམ་དག་གི་རང་བཞིན་གྱི། དོན་འདི་རྟེན་
དང་བཅས་པར་བསྟན། ཞེས་དང་། རྒྱུ་རྒྱ་མ་ལས། དེའི་དབྱེ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། བདག་ཉིད་
ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱིས། ཆོས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་རང་བཞིན་ལ། སོགས་པའི་སྤྱོད་གསུམ་དག་གིས་
འཇུག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སོགས་མེད་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་གསུམ་དུ་བཤད་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བཞིར་དབྱེར་ཡོད་དེ། རོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱོད་
བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འགེལ་བར། དེ་ཡང་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་སོགས་པའི་དབྱེ་བའི་རྣམ་པ་
བཞི་ཡིན་པས། ཞེས་དང་། ཅ་བར། རོ་བོ་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་གསུམ་བཅས་དང་། རྣམ། རྣམ་པ་བཞིར་ནི་
ཡང་དག་བཟོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་སྤྱོད་ལྟར་དབྱེར་ཡོད་དེ། རོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་ ཡེ་ཤེས་
ཆོས་སྤྱོད་ ལོངས་སྤྱོད་ མཆོག་སྤྱོད་རྣམ་སྟོན་གྱི་སྤྱོད་ སྤྱོད་བཟོད་སྤྱོད་སྤྱོད་རྣམ་སྟོན་པ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་
རུང་། ཡང་ཆོས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཆོས་སྤྱོད་ལ་རོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
སྤྱོད་བཞི་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྤྱོད་སྤྱོད་གསུམ་དབྱེ་བས་ལྟར་ཡང་རུང་། རོ་བོ་ཉིད་ལོངས་
སྤྱོད་བ་རྣམ་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལྟར་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུ་བ་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། གཞན་
དག་ནི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ལ་རྣམ་པར་སྟོན་པ་དང་རྣམ་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བས་སྤྱོད་ལྟར་
སྟོན་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ལྟ་འདྲེན་ཆེ་ལོངས་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་གསུམ་གཉིས་
སམ། ཡང་ན་སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིས་བྱས་ནས་ལྟར་བྱེད། ལོངས་སྤྱོད་བྱུ་བ་པ་བ་མི་ལེགས་པར་འོག་
ཏུ་འཆད་དོ། གཉིས་པ་བྱུ་བ་སྟེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། སྟོན་དཔོན་འཇམ་དཔལ་
གཤམ་པས། རོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་སྟེ། ཆོས་སྤྱོད་དབྱེ་བ་གསུམ་དང་།
ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་གསུམ་པའི་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་ ཞེས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་མཁས་

པ་ཁ་ཅིག །དབྱེ་གཞི་ཡ་གྲུལ་དུ་མི་རིགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་སྐྱ་བྱས་པ་ཙམ་
གྱིས་དབྱེ་གཞི་འདྲན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ལོངས་སྤྱལ་གསུམ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་
སྟེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། སྒྲེག་པའི་རྩོམ་རྩིས་ཏིང་ལོངས་སྤྱོད་རྩོགས་པ་དང་
ནམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་སྤྱལ་བ་དང་ཆོས་སྐྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་
དག་གོ་ན་མདོ་དང་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གཞུང་མང་པོ་གོ་བ་ལ་པན་པར་སྤང་བས་བྲིས་ཀྱི་བྲིས་
པའི་ཀྱི་ན་དག་དོར་བར་བྱས་སོ། །བཞི་པ་ས་མཆམས་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་བཞིའི་ས་
མཆམས་མཉམ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་རིགས་ངེས་མ་ངེས་གང་ཡིན་
ཀྱང་འཆང་རྒྱ་ཆེ་སྐྱ་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་གཉིས་གནས་འགྱུར་མཐར་
ཐུག་གྲུབ་དུས་ཀྱང་གཅིག་ཆོགས་གཉིས་ལག་རྩེས་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ཡང་དུས་མཉམ། སྤང་པོ་
ལྷ་གནས་འགྱུར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་དབང་འབྱོར་ལྷ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དག་གྲུབ་པ་དུས་མཉམ་པར་
ལུང་རིགས་དུ་མས་བསྐྱབས་ཐེན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་བཞི་གསར་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་ཡོད་དེ། དེ་བཞི་འགྲུབ་
ཁ་མའི་རྟེན་ཅན་ལ་སྦྱར་གཞུགས་ཁམས་པ་དང་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གནས་རིགས་བཙུང་བརྒྱད་པའི་
རྟེན་ཅན་གྱིས་བྲབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་རིགས་བཙུང་བརྒྱན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འདོད་གཞུགས་ཀྱི་
རྟེན་ཅན་དང་གཞུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཆང་རྒྱ་ཁ་མཐའ་རྒྱན་མཐའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་ལ་གནས་གཙང་ལྷ་ལས་ཀྱང་འདས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་བྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། གཙང་
མའི་གནས་དག་སྤངས་ནས་ནི། ཞེས་སོགས་དང་། ལང་གཤེགས་ལས། འདོད་པ་ཁམས་དང་
གཞུགས་མེད་ན། སོགས་དང་། ས་སྡེ་ལས་ཀྱང་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། དེ་གཞུགས་
ཁམས་གནས་རིགས་བཙུང་བརྒྱན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་གཞུགས་ཁམས་པ་དང་འོག་མིན་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་
གཞུགས་ཁམས་པ་དང་འོག་མིན་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་
མིན་དུ། འདོད་ཆགས་བྲལ་བྱོད་འཆང་རྒྱའོ། །ཞེས་དང་། ས་སྡེ་ལས། གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་ནི་

གནས་གཞན་བཙུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་གཉིན་གྱིས་སྤང་བྱར་གཞོད་ཚུལ་
འདི་སྐོར་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡང་རང་གཞན་གྱི་མཁས་སྒྲོམ་མང་པོས་རྣམ་བཤད་དག་གི་ཆོག་གིས་
བ་ཙམ་ལས་མི་སྤང་བས་ཉུང་གསལ་བཟོད་ན། སྐོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གཞན་དང་གཞན་ཏུ་
མཁུན་གསུམ་བསྐྱུས་སྐོམ་ལྟ་བུའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་བ་བསྐོམ་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་
ཤིན་ཏུ་མཐར་ཐུག་པའི་མཉམ་བཞག་ཐ་མ་དེ་ལ་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྱང་སེམས་གྱི་སྐོམ་
ལམ་རྟོ་རྟེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་ལ། རྟོར་ཉིང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡུལ་སྤྲོད་ཉིད་ལ་
རྒྱ་ལ་རྒྱ་བཞག་གི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་དེའི་གཟིགས་ངོ་ན་ཤེས་བྱ་རི་སྟོད་པའི་རྣམ་
བ་སྤྲ་མོ་ཙམ་མི་གཟིགས་ཏེ། དེའི་ཆེ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཏུ་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ངན་པའི་
ལག་རྩེས་སམ་བྷི་མ་མེད་ཀྱང་ད་དུང་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། དེ་མ་སྤངས་གྱི་བར་དུ་ཤེས་
བྱའི་ཡུལ་མཐའ་དག་མངོན་ཏུ་འགྱུར་མི་སྲུབ་ཅིང་། དེ་དང་བྲལ་བ་ན་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མངོན་
གྱུར་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱན་སྤོང་སོགས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཏུ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། སྤྱི་བ་
བྱེད་གྱིས་བཀའ་པའི་མིག་བཞིན་ནོ། །

སྤོང་སྤྱན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། སྤོབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་
ཐ་དད་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉིས་སྤང་འཁྱུལ་བའི་བག་ཆགས་གྱི་རི་མ་མ་སྤངས་བས་སྒྲོ་གཅིག་ལ་དོན་
དམ་དང་ཀྱན་རྩོལ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་སྤང་བ་མི་སྤིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉམ་རྩེས་རེས་
འཛིག་ཁོ་ན་དང་མཉམ་རྩེས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། རི་སྤིད་ཀྱན་
སྤོང་གི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤིད་དུ་མི་རྒྱས་ལ། ཞེས་དང་། ས་བཅུའི་རྒྱན་གྱི་མཐའ་མའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྒྱ་ལ་རྒྱ་བཞག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པ་ན་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱི་དུས་དེའི་ཆེ་མཉམ་བཞག་དེའི་གཟིགས་ངོ་ན་ཤེས་བྱ་རི་སྟོད་པའི་རྣམ་བ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་
མི་འཆར་ཏེ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཏུ་འཛིན་པའི་རི་མ་ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།

ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། རི་ལྷར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་འདི་རིག་པས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་འཛོལ་ཅེན་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ཆོས་མ་འབྲས་པ་ལ་དམིགས་པ་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། ནས། ཐམས་ཅད་དུ་ཆོགས་
ལེགས་པར་བསགས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྒྲུབ་མོ་གཞིག་པར་དཀའ་བ་བཞིག་པའི་ཕྱིར་དོན་རྩ་བུའི་ཉིང་
རེ་འཛིན་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཁྲབ་མཆམས་ལ། དེར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་
གྱི་ཆེ་དེ་ལགག་ཆར་ཀྱང་གཏན་ནས་སྐྱེ་མི་རུང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་གཅིག་གིས་རྒྱན་པོ་ཕྱིར་
དབྱུང་བ་དང་སྒོ་འཕར་གཙོད་པར་མ་བྱས་ཆེ་རྒྱན་པོ་ཕྱིར་དབྱུང་བུའི་ཀྱང་སྒོ་གཙོད་མ་བྱུང་བས་
ད་དུང་རྒྱན་པོ་འོང་རུང་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་བྱས་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ་
དེ་ལས་ལངས་ཏེ་དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མ་ཐོབ་ན་སྒྲིབ་པ་དེ་སྐྱེ་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱིས་ལག་རྩེས་འཛོག་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་
ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་དེ་མེད་ཅིང་སྐྱེར་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཡང་རྒྱན་མ་ཆང་བས་ཡིན་གྱི་སོ་
སོར་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་པའི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་དབགས་ནས་ས་བཙུའི་རྒྱན་གྱི་ཐ་མའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་གནས་ངན་ལེན་གྱི་བྱི་མ་སྤོ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་ཀྱང་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཞེས་
མི་བྱ་སྟེ། དངོས་གཉེན་གྱིས་ལག་རྩེས་བཞག་པའི་ཆ་ནས་སྐྱེར་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་
ལམ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགོག་བདེན་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་
རང་འབྲེན་བྱེད་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ལག་རྩེས་ཡིན་ནོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བར་ཆད་མེད་
ལམ་དུས་ན་ལག་རྩེས་བྱུང་ཆར་བར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ནས་དེ་གཏན་ནས་སྐྱེར་མི་
རུང་བྱས་ཐེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་དེ་མེད་ཅིང་སྐྱེར་མི་རུང་བའི་
ཆོས་ཅན་ཡིན་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་དུས་ན་མེད་ཅིང་དེ་ཕྱིན་ཆད་སྐྱེ་མི་
སྟིན་ཀྱང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་དེ་ཅམ་ལ་སྐྱེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།
མ་བྱུང་ན། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངས་ཀྱིས་སྐྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་སྐྱེ་མི་

རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ནས་དེར་དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་མི་སྤྱད་པའི་བྱིར། འདོད་
ན། དེ་མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དོན་འདི་ཅུང་ཟད་མ་མཐུན་ནས་ཀུན་མཐུན་རོང་པོས་
ཀྱང་མཐོང་ལམ་ལ་འགག་འགྱུར་དང་། རྒྱུན་མཐར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱིས་སྤོང་ཚུལ་བཤད་སྤང་དོ། །དེ་
ལ་དཔྱད་ལྡན་ན་རེ། འོ་ན། དེའི་ཆེ་རྒྱུན་མཐའ་བའི་རྒྱད་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་མ་གཏོགས་
ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་རྣམས་སྒོག་གྱུར་བག་ལ་ཞ་བ་ལྟར་གྱུར་པར་ཐལ། བདེན་གཉིས་
གྱི་འགྲེལ་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་རྟོག་པའི་ས་བོན་མཐའ་དག་བག་ཆགས་དང་བཅས་ཉེ་རྩད་
ནས་བཏོན་པ་ཉིད་གྱི་བྱིར། ཞེས་དང་། འཇུག་པར། སེམས་འགག་པས་དེ་སྐྱེ་ཡིས་མངོན་སུམ་
མཛད། །ཅེས་དང་། མདོ་ལས། གང་ལ་སེམས་གྱི་རྒྱ་བ་ཞེས་སོགས་གྱི་རྣམ་རྟོག་འགག་པར་བཤད་
དུས་དེ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པ་བ་དེའི་རྒྱད་
གྱི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆན་ཉེར་གཅིག་པོ་ཀུན་རང་གི་དངོས་གྱི་ཉེར་ལེན་ལས་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་
བར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་འབྲུལ་བའི་རྣམ་རྟོག་གི་ངོ་བོའི་ལམ་ཀུན་སྒོག་གྱུར་
དུ་འགག་ཅིང་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆན་ཉེར་གཅིག་པོ་དངོས་གནས་མ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་རིགས་
འབྲས་མ་རེ་དེ་དུས་ནས་ཐོབ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཉེ། དེ་དུས་གྱི་ལམ་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས། བར་ཆད་མེད་
ལམ་དེས་ཀྱང་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆན་ཉེར་གཅིག་གི་ཉེ་རྒྱ་བྱེད་ཐུབ་པའི་བྱིར་ཉེ། རྒྱུན་མཐའི་
དུས་སུ་རྒྱུན་མཐའ་བ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་ཆེ་ལོངས་སྐྱར་འགྱུར་བར་མ་
ཟད་སྐྱུལ་སྐྱར་བ་འབྲམས་གྱི་ཉེ་རྒྱ་བྱེད་པའི་བྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས། འོན་ཀྱང་དེའི་ཆེ་ཟག་པ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆན་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་མ་ལུས་པ་ཐོབ་པའི་བདག་
ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདིའི་འོན་ཀྱང་གི་རྒྱས་པ་དེ་ལྟར་འདོན་དགོས་
པ་ནི་སྤར་རི་སྤྱད་ཀུན་སྟོང་གི་ཞེས་སོགས་གྱི་མདོ་དེ་དག་དང་འགལ་དོགས་དང་། རྣམ་རྟོག་སངས་
རྒྱས་སར་མི་འགོ་བར་འགག་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་དོགས་སེལ་རྗེ་སྤྲ་མའི་བྱིས་སུ་མདོ་སྤགས་

གྱི་དབྱུང་པ་རྫོགས་པའི་མདོ་སྒྲགས་མེད་གཤམ་བསྐྱོལ་གྱི་ཆོས་སྐྱད་ཕྱོག་མེད་ཅིག་ཡིན་ཡང་
མཚན་ཉིད་པ་ཀུན་པོ་དག་གིས་སོ་མ་ཐེབས་པར་བཞག་འདུག་པ་ཁོ་བོས་ལེགས་པར་འཆད་པ་འདི་
ཟེ་སྒྲ་མ་བྲེད་མཉེས་པའི་རོལ་མོར་འབྱུལ་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་སྒྲུན་རས་གཟིགས་འཆའ་ཞུས་སོ། །སྒར་
གྱི་ཞེན་རིག་གི་ལམ་རྒྱུ་མས་འདིའི་དུས་སུ་འབྱུལ་བའི་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་འགག་ནས་དེའི་རྟོག་མེད་དུ་
འགྱུར་ཉི་ཡང་མདོན་གྱུར་དུ་སྒྲེ་མ་ཐུབ་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་མི་རྟག་སོགས་མདོན་སྒྲུལ་དུ་
རྟོགས་པའི་མདོན་སྒྲུལ་ཡོད་ཀྱང་མདོན་དུ་གྱུར་མ་ཐུབ་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཟེ་ཞེ་རྒྱུ་
ཐར་ལས། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དབྱུང་པ་སྒྲ་མོན་སྒྲོགས་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་ཡང་དག་མཐའ་དེའི་ཕྱིན་
པར་གོ་བ་སྒྲགས་ལ་རག་ལས་འདུག་གསུངས་པ་ནི་འདི་འདྲའི་དོགས་པ་ཐབ་མོ་འགའ་ཡིན་ནོ། །

འདིའི་རྟོག་པ་དང་རྟོག་བྲལ་ལ་རྒྱུ་གངས་མང་བས་མགོ་མ་འཁོར་ཅིག །འདི་དུས་སུ་
དམིགས་བསལ་ལ་འདི་འདྲ་དགོས་ཏེ། རྟོག་པ་གནས་འགྱུར་གྱི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་འདྲ་བའི་
ཞེས་ཆ་མ་གོ་བར་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་བསྐྱེད་མེད་ཟེར་བ་དང་། དེ་
ཡང་དེའི་སེམས་དེ་རེས་སྒྲ་དོན་འདྲིན་པའི་ཞེན་རིག་དང་། རེས་རྟོག་བྲལ་དུ་འགྱུར་སྒྲུལ་པ་ནི་
ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་རྒྱལ་འབྱོར་མདོན་སྒྲུལ་དང་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུབ་ལུགས་བཤད་པ་སོགས་མི་ཤེས་
པའི་ཅ་ཅ་ཡིན་ཏེ། རྟོང་ཉིད་མདོན་སྒྲུལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲར་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་རྒྱུ་མཁྱེན་
ཀྱང་སྒྲར་རྟོག་པར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་གནས་འགྱུར་གྱི་རྒྱལ་འབྱོར་མདོན་སྒྲུལ་ཙམ་
དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ན་ཕྱིན་ཆད་དེའི་རྒྱུད་ལ་མི་
འབྱུང་བས་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་གཞོན་དུས་ལྷ་བུའི་ཆེ་དེའི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་
ན་ཀུན་པོའི་དུས་སུ་འདྲ་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་བས་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲེལ་ལས། བརྒྱ་ཡི་རྒྱ་དང་
བྲལ་བའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྟོག་
མེད་ཅིག་སྒྲར་རྟོག་པར་འགྱུར་ན། དེ་དུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་ཀྱང་སྒྲར་རྟོག་པར་འགྱུར་དགོས་

ཏེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡིད་ཡོད་དེས་ན་དེ་འདོད་ན། །དེ་བཞིན་
 དབང་སྦྱེས་ལ་ཡང་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་བའི་ངོ་ཚའང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལ་
 བལྟས་ན་ཤེས་པས་དོར་ཅིག་དེ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྦྱེས་པའི་ཆེ་
 ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ལུགས་ལ་རྒྱུ་ལ་ཆུ་བཞག་ཏུ་སོང་ཡང་ཡེ་ཤེས་དེའི་
 གཟིགས་འོར་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པ་ལག་མཐེལ་གྱི་སྦྱུ་རུ་ར་རྩོན་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་
 ཏུ་མཛོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཤེས་བྱ་དེ་ལྟར་གཞལ་བ་ལ་སྦྱིབ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་སྦྱིབ་
 རོ་ཇི་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྦྱེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ་
 ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། སྦྱིབ་པ་དེ་དག་མ་ཟད་བར་དུ་ཡུལ་མཐའ་དག་མཛོན་དུ་འགྱུར་
 མི་སྤྱབ་ཀྱང་ཟད་པ་ན་མཛོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་གོགས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་སྦྱིབ་བྱེད་དང་
 བལ་བའི་ལག་གི་སྦྱུ་རུ་ར་རྩོན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་
 གཉིས་པ་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྦྱེས་པའི་ཆེ་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ལུགས་ལ་རྒྱུ་ལ་ཆུ་བཞག་ཏུ་
 སོང་བ་དེའི་གཟིགས་པའི་ངོར་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐེལ་དུ་སྦྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་
 མཛོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དེའི་ཆེ་ཤེས་སྦྱིབ་ཟད་པར་སྤངས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ། རང་ལག་སྦྱུ་རུ་ར་བཞིན། ཞེས་སོགས་མདོ་ལས་བཤད་པའི་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སོགས་
 ཤེས་བྱེད་མང་ལ། སྦྱུ་རུ་ར་རྩོན་པ་ནི་ནང་རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཕྱི་ནང་ཀུན་གསལ་བ་འདི་དཔེ་
 ཡིན་པ་མཁས་བྱུང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་རྒྱུན་ཡིན། ཞེས་འཇམ་མགོན་མི་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་
 སྤུས་དག་གསུང་རོ། །ཤོད་དུ་མ་བྱུང་མཚམས་ལ། དེར་ཐལ། དཔེར་ན་མི་གཅིག་ཕུ་དེས་རྒྱན་པོ་
 ཕྱིར་སྤྱང་བར་མ་ཟད་སྒོ་ཡང་བཅད་ཟིན་ནས་སྤྱར་འོང་མི་སྤྱབ་པར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་དེའི་གཉེན་པོ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྦྱིབ་པ་སྤྱར་སྦྱེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ལག་ཇེས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་སྦྱེས་པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བར། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་དག་སྦྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་

ཀུན་པོ་སྤང་བ་དང་སློའཔར་བཅད་པ་ལྟར་དུས་མཉམ་དུ་གཉེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་
འགག་པ་དུས་མཉམ་པ་དག་གོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། མཐོང་སློམ་གྱི་ལམ་དེ་དག་གིས་
བསྐྱས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངོས་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བའི་ས་བོན་ཟད་པ་དུས་
མཉམ་པ་ནི་ཀུན་པོ་སྤང་བ་དང་སློའཔར་བཅད་པ་ལྟར་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་ལ། ཞེས་དང་། གཉེན་
པོའི་ལག་ཇེས་ཀྱིས་སྐྱེར་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་
དེ་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཞེས་བྱ་ལ་དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོན་རེ། དེ་ལྟར་མི་འཐད་པར་ཐལ། སློའཔར་གཅོད་པ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་དུས་ལ་སྦྱོར་
མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་སྤང་བའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ་ལ་སྦྱོར་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེས་དེ་གཉིས་ཀ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རང་དུས་སྤང་དེའི་ཇེས་སྤང་རང་གི་ལག་
ཇེས་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་གྱི། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་སྤང་བའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་ཚུལ་ལ་སྦྱོར་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེའི་དངོས་གཉེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་བྱེད་ལས་གཞུང་འདིའི་འོག་ཏུ་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་གཞུང་འདིས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་
ཀའི་སྤང་བྱ་སློང་ཚུལ་ལ་འཆད་པ་དོན་དུ་མ་མཐོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཀུན་མཐའ་བས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེའི་ཆེ་སྐྱབ་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
ཆེ་སྤང་དེ་མ་ཐག་པའི་གཉིས་སྤང་བྱུང་བའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་མཉམ་ཇེས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱར་གྱིས། དེའི་སྤང་ལམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་སྐྱབ་བལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
སྐྱར་གྱིས། དེའི་ཆེ་མཆོན་དཔེས་སྐྱབ་བརྒྱན་པའི་ཀུན་མཐའ་བ་དེ་ལོངས་སྐྱར་གྱིས་ཅིང་། དེའི་ཆེ་
སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀུན་སློང་མེད་པར་ཕྱོགས་བཅུའི་སྤྱལ་སྤྱིའི་ཞིང་སོ་སོར་སྤྱལ་
སྐྱབ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་གཡོ་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་
པ་མེད་པས་སྤང་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡང་དག་མཐའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་སྐྱབ་མངོན་དུ་

བྱས་པ་གང་ཞིག་ །དེའི་ཆེ་སྒྲིབ་པ་ཟད་པ་དང་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་
 སུམ་དུ་སྒྲུབ་འདུག་གི་སྒྲོར་སོང་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནུམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་
 པར་བྱང་ཚུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། རྣམ་པ་ཤད་ལས། དེའི་ཆེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པ་
 དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཞེས་དང་། བདེན་
 གཉིས་ལས། གང་ཆེ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག་ །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བས། །དེ་ནི་མཚན་མ་
 མི་འབྱུང་ཕྱིར། །གནས་པ་བརྟན་ཕྱིར་མི་བཞེངས་སོ། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འབྲེལ་ལས། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་འདི་རྟོག་པའི་ས་བོན་མཐའ་དག་བག་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་རྩད་ནས་བཏོན་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་མཚན་མ་མི་འབྱུང་ན་བཞེངས་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། བསྐྱལ་བ་བྱངས་མེད་པ་དུ་མར་གྱུས་པར་
 མཛད་དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལེགས་པར་བསྐྱོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤར་གྱི་ཤེས་བྱེད་དགོད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་
 ཀྱིས་ཀྱང་། རི་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འམ་དེ་ལ་གཟེགས་པའི་ངོར་རི་སྟེད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གཟེགས་
 ཏེ། དེ་དེ་ལ་གཉིས་སྤང་བྱུང་བའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ངོར་དེ་དག་མ་
 གཟེགས་པ་དེའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་ཀྱི་དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་
 དེགས་པས་བཅའ་ནས་མ་རྟེན་པ་དེ་དག་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐལ་བཟང་མིག་
 འབྱེད་ལས། དེས་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྒྱུར་རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་
 ཡིན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་རི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པ་ཡིན་གྱི་རི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ལ། ཀྱན་
 རྫོབ་ལ་རི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པ་ཡིན་གྱི་རི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་དང་། དངོས་པོ་བྱས་པ་
 ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་དུ་མཛད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་
 རེག་དང་འབའ་ཞིག་གི་དོན་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་།
 ཞེས་པ་ནས། ཆོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། ཞེས་དང་། ལེགས་པ་ཤད་

སྒྲིང་པོ་ལས། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རིག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
གསུངས་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་ཆོས་ཅན་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་
ཏེ། ཞེས་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རང་ཉིད་ལྷགས་ལ་
རྟོགས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་ཀྱང་རྫོབ་གང་ཡང་མ་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མ་གྲུབ་ན། དེས་དེ་གང་ཡང་ལྷགས་ལའང་མ་གཟིགས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ལྷགས་ལ་
ལྷགས་ལ་གཟིགས་ནའང་གཟིགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷགས་ལ་རྟོགས་ན་
རྟོགས་པས་ལྷགས་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྲུར་སངས་འཕགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་འབའ་ཞིག་གིས་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་དེ་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་སྐལ་བཟང་མིག་
འབྱེད་ལས། གཞན་དུ་ན་ལྷགས་ལ་རིག་པས་རིག་པའི་གོ་མི་ཆོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་ནི་ཁོང་དུ་
ཆུད་པ་རྟོགས་པའི་དང་། རྫོགས་པར་ནི་མ་ལུས་པའི་དོན་དང་། མངོན་པར་ནི་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་
པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིང་བྱུན་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ནི་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བའི་བག་
ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་
ཤེས་གཉིས་དང་། མཉམ་རྗེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པས་འབྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་
ཀྱང་། སོགས་སོ། །རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེའི་ཆེ་སྒྲིབ་ཟད་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་སུ་སོང་
བའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེའི་ཆེ་⁽¹⁾དེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཟུགས་སྐྱར་གྱུར་པའི་

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། དེ་དེའི་ཆེ་ཆངས་པ་ལྷ་ལྷན།

ཕྱིར། ཅ་ཉགས་བཞི་བ་བྱུབ་སྟེ། དེའི་ཆེ་ཀུན་སྒྲོང་མེད་པར་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུ་ལས་ལོངས་
 སྐྱེ་དེའི་སྐྱུལ་བར་བྱུར་བའི་དེ་འདྲ་མཐའ་ཡས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་བདག་རྒྱུན་བྱས་པའི་དུས་
 མཉམ་གྱི་དེ་མེད་ཀྱང་དེའི་སྐྱུལ་བ་ཙམ་མཐའ་ཡས་པར་དེ་དུས་སྐྱེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རང་དང་དུས་
 མཉམ་རྩེ་འབྱུལ་ཡ་མ་བྱུང་སྐྱུལ་བ་བཞིན་ནོ། །བདེན་གཉིས་ལས། དེའི་ཆེ་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་
 དེའི། །སྟོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དོན། །ཉག་ཏུ་སྟོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ། །རྣམ་པ་ཀུན་
 ཏུ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། དེ་ཆེ་ཞེས་པ་དེའི་གོང་གི་སངས་རྒྱུ་
 མ་ཐག་ལ་སྟེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིས་ནི་དེ་ཆེ་འདོད་ཁམས་སྐྱུལ་སྐྱེ་འབྱུང་བར་
 བཤད་དེ། སྟོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མར་མེ་ལས་འོད་བྱུང་བས་ཀྱང་
 སྒྲ་ཕྱི་མི་དགོས་པ་བཞིན། ཁ་གདེངས་ནས་ཉལ་བྱས་པ་ཡང་སྒྲ་ཕྱིའི་ཆོག་མ་ཡིན་པར་རྣམ་བཤད་
 རིགས་པ་དང་མཛོད་འབྲེལ་སོགས་དང་སྒྲ་དག་ལས་བཤད་པ་བཞིན་དུ། འདིའི་སྐྱུལ་བར་ཡང་
 མཚུངས་ལ་སྐྱུལ་མཁན་མེད་པའི་སྐྱུལ་བ་བྱུབ་མཐའ་སྐྱུས་ཀྱང་མི་འདོད་པས་དེ་མ་སྟོས། འོག་ཏུ་
 ཡང་ཅུང་ཟད་འཆད་དོ། །འོ་ན། སངས་རྒྱུ་གྱི་སར་རྟོག་པ་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཡང་མི་⁽¹⁾འགོད་
 བའམ་དེའི་རྟོག་བྲལ་གྱི་རྟོག་པ་དེ་གང་སྟུམ་ན། སྤྱིར་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། རྣམ་འབྲེལ་
 ལས། ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཆད་མ་མདོར།
 མིང་དང་རིགས་སོགས་སྒྲོར་བ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་མདོན་སུམ་མོ། །ཞེས་སྒྲ་ཕྱི་དང་དོན་སྤྱི་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། དབྱས་མཐའ་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ནི། །སེམས་དང་སེམས་
 བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །ཞེས་གཉིས་སྤྱང་འབྱུལ་བ་ཅན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་རྟོག་པར་བཤད་
 བ་ལྟ་བུ་གཉིས་སྤྱང་འབྱུལ་བའི་རྟོག་པ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས། །ཞེས་
 བདེན་འཛིན་ལ་རྟོག་པར་བཤད་པ་དང་། གཞན་ལའང་། སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་ཅ་གཅིག་གི་ནང་གི་

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། གང་ཡང་མི་འཐད།

ཅིང་བར་རྟོག་པར་བཤད་པའི་གཞན་འགྲུར་གྱི་རྟོག་པ་དང་། ཚས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་དབྱེད་པའི་
ཤེས་རབ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་པའི་སོར་རྟོག་གི་རྟོག་པ་དང་། ཀུན་སྒྲོང་ལ་ཞིབ་པར་རྟོག་པའི་
འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་སོགས་ཡོད་པ་ལས། མྱི་འཛིན་
རྟོག་པ་དང་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་འདིར་མི་འོང་རྒྱ་དང་བྲད་པར་དུ་ཞེན་རིག་ལ་
རྟོག་བྲལ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དུག་གསུམ་གྱི་རྟོག་པ་དག་བཅོམ་ལའང་མེད་ལ་གཞན་འགྲུར་གྱི་
རྟོག་པ་སངས་རྒྱས་ལའང་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྟོམས་འཇུག་དགྲུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སོར་
རྟོག་གི་རྟོག་པའང་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་ནང་ན་ཀུན་མཁྱེན་ལྷག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོ་སོ་
ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་ཡང་དག་རྟོག་པའང་ཡོད་དེ།
འདི་སྟོབ་ལམ་དུ་སྟོད་ལམ་སོགས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ཞེན་རིག་ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་རྟོག་མེད་
ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལས་བཟང་པོ་འོ། །འདི་ལས་ནག་པོ་འོ། །འདི་ལས་འབྲས་མཐོ་སྒྲུལ་པ་
ལྷ་བུའི་མཛོན་སུམ་གྱི་མཁྱེན་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་སངས་རྒྱས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་སྟགས་ཡོད་པར་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཀའི་སྐབས་སུ་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བོད་མང་པོས་འདིའོ་སྒྲུལ་པའི་སྟོ་ཀུན་སྒྲོང་བདེན་འཛིན་ཡིན་ཟེར་བ་
དང་། ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་རྟོག་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དག་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་ལ་འདི་ངའི་ཚས་གོས་
སོ་སྒྲུལ་པའི་སྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་བྲལ་གྱི་དབང་ཤེས་དང་། རྟོག་བྲལ་གྱི་ཡིད་ཤེས་
གཉིས་ཀྱིས་བསམ་སྟོམ་བྱེད་ཐུབ་མི་ཐུབ་དང་མཁས་སྒྲུན་བྲད་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། མདོ་ལས།
མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྟོན་པོ་ཤེས་ཀྱི། སྟོན་པོའོ་ཞེས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་བྲལ་ལ་དེ་འདྲས་མ་བྲལ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། དེས་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་
བྲལ་ཙམ་བསྟན་གྱི་ཡིད་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བོད་ཀྱི་བརྗོད་ཆེན་པོ་
འགའ་ཞིག །མཛོན་སུམ་གྱིས་ཡུལ་གང་ཡང་ངེས་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་ངེས་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་

རང་གི་ངོས་ནས་མི་སྣང་བར་ཐལ། དུང་སེར་དང་གངས་རི་སྤྱོད་སྣང་དང་རི་རྒྱལ་བར་སྣང་བའི་
གང་ཟག་དེ་དང་དེ་ལ་སྣང་ཚུལ་སྤྲུས་ཆོ། དེ་ལྟར་མ་ལུལ་བ་ལའང་དེ་ལ་སྣང་ཚུལ་གྱི་ནམ་བུ་
འཆར་ཡང་རང་གི་ངོས་ནས་དུང་དཀར་དང་གངས་རི་དཀར་པོ་དང་རི་མི་རྒྱལ་བར་སྣང་བ་བཞིན་
དུ་ཐུབ་བ་དང་རང་གི་ངོས་ནས་བདེན་པར་སྤྱོད་མ་བཟགས་པར་རི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་སྣང་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ལུལ་རྒྱ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། བཟགས་
པའི་ངོ་བོས་དབེན་པ་ཡིས། །རི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ཁོ་ན། །བཞེན་ཏེ་སྤྲེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པས་མངོན་སུམ་གཟིགས། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འབྲེལ་ལས། ཡང་དག་པར་སྤྲེ་བ་
ལ་སོགས་པས་དབེན་པ། བཞེན་ནས་སྤྲེས་པ་ཁོ་ནའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནམ་བུ་ཐམས་ཅད་དུ་
ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྟོག་པ་དང་
ནི་ཉོན་མོངས་དང་། །བག་ཆགས་མ་ལུས་གཏན་བཅད་ཅན། །ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ནམས་མི་ཤེས་
པའི། །ཆོགས་ནི་མཐའ་དག་ནམ་སྤངས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་སངས་
རྒྱས་འཕགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་
སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རིགས་ཤེས་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་གཉིས་འགལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། རི་ལྟ་བུ་ལ་
ལྟོས་ཏེ་ནམ་མཁྱེན་དེ་རིགས་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རི་སྟེང་བ་
ལ་ལྟོས་ཏེ་ནམ་མཁྱེན་དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ཀྱང་རིགས་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུ་བ་
སྟེ། རི་ལྟ་བུ་གཅིག་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རི་སྟེང་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཅིག་བྱ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུ་བ་སྟེ། རི་སྟེང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆད་
མར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་རི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། ནམ་མཁྱེན་
ཡུལ་དེ་དང་དེ་བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་ལ་ཆད་མར་སོང་ལ། དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ཆད་མར་

འགྲོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱབ་ཚུལ་དེ་སྐད་དུ། ལམ་རིམ་ལས། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་འཇལ་བ་ན། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཡུལ་དེ་ལ་ཆད་མ་གཉིས་གང་དུ་སོང་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ཡུལ་སོ་སོར་མ་ངེས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་གཞི་མ་ཐུན་དུ་མི་འོང་བ་ཡང་ཤེས་པར་རུས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཚེད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་འདོད་ཉེན་ཅན་གྱི་སྐྱལ་སྐྱེ་མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་ཁམས་གསུམ་སོ་གང་རུང་གི་ཉེན་ཅན་ལ་འོག་མིན་གྱི་ཉེན་ཅན་གྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་འདོད་པའི་གང་ཐག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱལ་སྐྱེ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་ཅིང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་ཅན་གྱི་བཟོ་དང་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱེ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་ཅན་གྱི་བཟོ་དང་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱེ་ལ་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་གི་ཉེན་ཅན་གྱིས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་ཅན་གྱི་བཟོ་བ་སྐྱལ་སྐྱེ་ལའང་མ་བྱུང་། དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱེ་ལའང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་སོ་མ་གྲུབ་ན། ལྷའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་བའམ་གར་མཁན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱལ་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། ཏྲགས་སྤྲ། འདོད་ན། འདོད་ཉེན་ཅན་དུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ཀྱེན་གཉིས་གང་རུང་གི་ཉེན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷའི་ལུས་ཉེན་ཅན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་འདོད་གཟུགས་གང་རུང་གི་ཉེན་ཅན་གྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུད་འགྲོའི་ལུས་ཉེན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རི་སོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱེ་དང་ཤིང་ལྗོན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤོང་སོ་བཞེད་པའི་མདོ་ལས། དེ་དག་དགོན་པར་ལྗོན་ཤིང་ཆེན་པོར་འགྱུར། སྤྲན་དང་རིན་ཆེན་མི་ཟད་གཏིར་རྣམས་དང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འདོད་པ་འབྱིན་ཤིང་དང་། ལམ་གོལ་འབྲས་པ་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་དག་འདོད་ཉེན་

ཅན་མ་ཡིན་པར་སྤར་བཞིན་སྐྱབ་ཆོག་པ་དེའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སངས་འཕགས་ཀྱི་མཉམ་རྗེས་
འཛིན་ཅན་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ། སློབ་ལམ་ན་དེའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ། བྱབ་པར་ཐལ། རྗེས་ཐོབ་ཅེས་པའི་
དོན་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་ཡང་མ་བྱལ་སྟེ། སྟོང་བྱན་ལས། དེ་ཡང་སློབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟར་
མཉམ་བཞག་ལས་དུས་བྱིས་བྱུང་བའི་རྗེས་ཐོབ་མ་ཡིན་གྱི་མཉམ་བཞག་དེའི་སྟོབས་ལས་ཐོབ་
པས་རྗེས་ཐོབ་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དར་རྒྱུ་འང་འདི་ལྟར་ཡོད།

འདིར་སྐྱེས་པ།

སྐྱབ་ཞིའི་རི་མོ་ཆེས་བཟའི་སྟོང་གསུམ་དར། །

ཉེས་བཤད་རྩལ་གྱི་ནང་དུ་མི་མཛོན་པ། །

ནམ་དཔྱོད་མེ་ཞལ་མིག་གིས་ལེགས་ཏྟགས་ནས། །

ལེགས་བཤད་རྒྱལ་མཆན་ཆེན་པོ་ལྟབ་ལྟབ་གཡོ། །

བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འོངས་སྐྱབ་ཞིའི་མཆོ། །མ་མཐོང་སྒོས་བྱས་ཁོན་པའི་ཚུ་
ཅམ་གྱིས། །ཡབ་སྲས་ནམ་དཔྱོད་རྒྱ་མཆོ་གཞལ་འདོད་པ། །ཀྱེ་མ་བྱིས་པའི་ཀྱམ་བཞད་གད་
རྒྱ། །བསམ་བཞིན་དབྱེད་ན་འཕགས་ཡུལ་རྒྱན་དུག་ཀྱང་། །གང་གིས་གློལ་བའི་བླ་བས་བཟོད་
དཀའ་བའི། །གངས་ལྗོངས་ནོར་འཛིན་སྟོང་ལ་ཡོན་ཏན་ལྟི། །ཀུན་མཁྱེན་ཆད་མའི་སྤང་གིས་
འདེགས་སམ་སྟུམ། །ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ། ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐྱུ། ལོངས་སྐྱུ། སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་བཤད་པ་བཞི། དང་པོ་
ལ་གསུམ་ལས། མཚམས་སྐྱུར་ནི། དང་པོ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་ཙ་བ་ནི། ཐུབ་
པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་དངོས་དང་། དང་པོ་ལས་སྐྱུ་ལྷག་མ་གསུམ་
ཐ་དད་དུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱུ་མ་ཙཱ་ལྷན་འདས་ཀྱི་རོ་བོ་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ནི། ཞེས་སོགས་བྱུང་། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བོད་
ཁ་ཅིག་ན་རེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་སྐྱུ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉི་ཁྱི་སྣང་བ་ལས། དེ་ལ་སྐྱུ་ཞེས་བརྗོད་པ་
ནི་སྟོན་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐྱུ་ནམས་ཀྱང་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུར་སྐྱུ་དྲན་དེར་དབྱེར་
མེད་པས་བསྐྱུ་མི་ཐུབ་པོ་སྟུམ་ན་སྟོབ་ལམ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་མིང་
ཐ་དད་དུ་བཏགས་པ་སྟེ་ཐ་སྣང་བྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སར་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཅེས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཀྱི་འཕྲེང་བ་ལས། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་བསྟན་པ་ནི། སྟོན་སྟོབ་
ལམ་ཀྱི་རྒྱུའི་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བཏགས་པ་ཙཱ་ཡིན་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ས་ན་ནི་ཡེ་
ཤེས་དེ་དག་ཀྱང་དབྱེར་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། ཡོན་ཏན་ཙམ་
ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་ཀྱང་མ་ཡིན། གནས་སྐབས་ཀྱི་དེ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཏྲགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱུ་སུ་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེ་གཉིས་དོན་
གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སངས་རྒྱུ་ས་འབའ་ཞིག་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ལྷ་
མ་ལས། འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། འབའ་
ཞིག་གི་དོན་སངས་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

འཆད་པར། དར་རྒྱུ་ལས། སངས་རྒྱུ་ལབ་འཁྱིལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། རང་བཞིན་དང་སྒྲོ་བར་རྣམ་དག་གི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་
གཉིས་ཀ་ཡོན་ཏན་ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་
ཡོན་ཏན་ལྡན་དང་མཆོན་ཉིད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། དེ་ལ་སངས་རྒྱུ་
རྣམས་ཀྱི་ནི། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མཆོན་ཉིད་ལྡན། མཛོད་ན་ཡོན་ཏན་ལྡན་དང་ནི། ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རིག་
པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་གནས་མཐར་ཐུག་ཡོན་ཏན་ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་
བ་ལས་སྒྲིག་ཆེ་བ་མེད་པ་དང་། སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་ན་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་
ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། སྒྲིག་པ་བས་ཀྱང་ཆེས་སྒྲིག་
སྟེ། ཞེས་དང་། སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་ན་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་ཀྱང་ཡོན་ཏན་མ་
ཡིན་པར་མཚུངས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས་ཀྱང་བཀག་གོ།

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་
ན། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། འགོག་བདེན་དུ་ཐལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱུང་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་
རང་བཞིན་རྣམ་དག་གིས་ཆ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྒྲོ་བར་རྣམ་དག་
གིས་ཁུད་པར་དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་དང་། དེའི་སྟེང་གི་སྒྲོ་བར་རྣམ་དག་གི་ཆ་
ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
ཏེ། འགོག་བདེན་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགོག་པ་མཛོད་དུ་བྱས་ཀྱང་སྟོང་
ཉིད་མཛོད་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་མ་ཐུན་སྒྲིགས་ཀྱི་གཞི་
ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་སངས་རྒྱུ་ཁོ་ནས་མཛོད་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་
ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། འབའ་ཞིག་བག་ཆགས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

འོ་ན། རྣམ་མཁུན་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱུབ་ཟེན།
འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བྱོད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱ་བ་ལས། གཅིག་ཤེས་ན་ནི་
ཐམས་ཅད་ཤེས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་
བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡིས་དངོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་། །ཞེས་སོ། །

ཡང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཆེན་ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ན་རེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ཆོས་
ཉིད་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོད་འཇུག་ལས། རོན་དམ་སྒོ་ཡི་སྟོད་ལྷལ་
མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུབ་སྟེ། འོ་ན། བདེན་གཉིས་ལས། དེགས་པའི་རྗེས་
འབྲངས་རོ་བོའི་ཕྱིར། །སྟོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱར་འདོད། །ཅེས་པའི་ལུང་དོན་མ་བྱུབ་པར་
ཐལ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེགས་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་དོན་དེ་སྟོབ་པ་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་རང་
དོན་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུབ་ན། སྐྱུ་དང་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་བྱད། ཡང་ཁ་
ཅིག །དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དགག་བྱ་སྟོ་བྱར་གྱི་བྱི་མ་སྤངས་པའི་འདུས་
མ་བྱས་ཀྱི་སྐྱུ་དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཆོས་ཡོད་པར་ཐལ། དབྱིངས་
རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སོང་། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་
མ་བྱུབ་པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། རང་བཞིན་རྣམ་དག་མེད་པར་
ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུབ་སྟེ། རང་བཞིན་དེས་དག་པ་མེད་
ཀྱང་རང་བཞིན་སྐྱབས་པ་སོགས་ཀྱིས་དག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བུམ་པས་དག་པ་དང་བུམ་པ་
དག་པ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་
ཀྱི་སྐྱུ་དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱབས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས།
འདོད་ན། སྐྱུ་བཞིར་བྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སྐྱུ་བཞིར་བྱེ་བའི་དབྱེ་གཞི་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་མཁྱེན་ངོ་ནང་ན་རེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་
སྐྱབ་པ་རང་དབང་བའི་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པ་རྒྱུད་སློང་མ་དང་དུས་འཁོར་ལུགས་ཟེར་ན། འོ་ན། ཏྲག་
པ་རྣམས་འཇིག་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ལ་མི་འདོག་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་བྱས་ཏེ། མདོ་སྡེ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཏྲག་དངོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཁྲིཀ་ཆེན་
ལས། མདོ་སྡེ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཏྲག་
པ་ནི། འཇིག་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ལ་འདོད་ཀྱི་དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྒོ་ལུལ་དུ་
འཆར་བའི་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བའི་ཏྲག་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་དང་རང་གི་སྡེ་བ་ཏྲག་དངོས་ཁས་ལེན་
པ་དག་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་པ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ རྩོམ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་རྩས་
སྤྱི་ཆོད་ན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་སྒོ་བྱར་རྣམ་དག་གི་ཆ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་བེར་
ན། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཉིས་སྟོང་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སོགས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། དེ་དག་སྐྱེ་བཞི་གང་རུང་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དབྱིངས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་ཐལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་གང་ཞིག་སྒོ་
བྱར་རྣམ་དག་གི་ཆ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཉིད་དོན་
དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཉན་རང་གི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དོན་དམ་
དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་བྱུང་པར་ཐལ། རྣམ་
བཤད་ལས། རིགས་པའི་རྩིས་འབྲངས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། ཞེས་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་
ཀྱི་ཉིད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲིན་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་སའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་
བའི་ཉིད་དོན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཏུ་བསྟན་ཀྱང་། རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
མ་གྲུབ་ན། སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱི་མས་དག་པའི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཆོས་ཉིད་

གྱིས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་སོང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་བཞིན་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། འོ་ན། རོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་སྐྱེ་དང་། རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་སྐྱེ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་སྐྱེ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲིབ་བཤད། ཁྲད་པར་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབྱིངས་དེ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་སྒྲོ་བྱར་རྣམ་དག་གི་སྐྱེ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། བདག་གསུམ་གྱིས་དབེན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་མ་བཅོས་པས་ན་རོ་བོ་ཉིད་དང་། ཆོག་གཉིས་བསགས་སྟོབས་ལས་ཐོབ་པས་ན་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་རོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་ཞེ་ན། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་གསར་དུ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ཏེ། ཞེས་དང་། འགེལ་བར། རོ་བོ་ཉིད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞེ་བ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་ཁྲད་པར་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ལྡན་པའི་ཁྲད་པར་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉིད་གཅིག་དང་ལྡན། རལ་བའི་ཁྲད་པར་སྒྲིབ་གཉིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དག་པ་སྟེ། སྤངས་པ་དང་། རོ་བོའི་ཁྲད་པར་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་དང་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཅ་བར། ཐུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

གྲུབ་སྟེ། ཅ་བར། རྣམ་ཀུན་རྣམ་དག་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཅ་བར།
དེ་དག་རང་བཞིན་མཆོན་ཉིད་ཅན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་
ཅམ་སོགས་གང་ཡང་རུང་བས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་རྒྱ་ཆེན་པོས་བེན་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་བར། ཐོབ་
འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་ལྡན་ཡིན་ཏེ། སྟེ་འཛིག་གནས་གསུམ་
གྱི་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་དབྱེར་མེད་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་
དང་། སྐྱབ་པ་གསུམ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་མཆོན་ཉིད་དམ་རང་
བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་ཆེ་མ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་
རྣམ་དབྱེ་མེད། ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མཐའ་གཉིས་དག་ནི་རྣམ་པར་སྤངས། ཞེས་
གསུངས། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟོམས་འཇུག་གི། སྐྱབ་གསུམ་ལས་ནི་ངེས་གྲོལ་
ཏེ། ཞེས་གསུངས། ལྡན་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱི་མེད་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་
ཡིན་ཕྱིར། ཆོས་དབྱིངས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ནི། །དག་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་གསལ་བའོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཆད་འདི་ཅམ་ཞེས་གཞལ་དུ་མེད་པ། ཡོན་
ཏན་གྱི་གངས་མཐའ་མེད་པ། ལུ་བཞིར་རྟོག་གོས་བསམ་དུ་མེད་པ། སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་ལ་
ཡོད་པས་གཞན་དང་མི་མཉམ་པ། བྱི་མས་དག་པ་སྟེ་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ཞེས་སྒྲུར་བ་དེ་ལྡན་
དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ཆེ་མ་ལས། གཞལ་མེད་གངས་མེད་བསམ་མེད་པ། མཉམ་མེད་དག་
པའི་མཐར་ཐུག་པའི། ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ཡང་དག་པར། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་ལྡན་ཏེ། ཞེས་སོགས་
གསུངས། དེ་ལྡིང་དོན་ཡང་རིམ་བཞིན་རྒྱ་ཆེ་བ་སོགས་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར་དང་གངས་མེད་
ཕྱིར། རྟོག་གའི་ཡུལ་ནི་མིན་ཕྱིར་དང་། །འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་ཕྱིར། །གཞལ་
མེད་ལ་སོགས་གོ་རིམ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་

དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་པ་དང་དུས་མཉམ་པར་⁽¹⁾འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་དེའི་རྒྱུད་ལ་
འབྱུང་དུས་ཡོད་པ་གང་ཞིག། རྒྱུག་མ་མེད་པ་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་ཚེ་མི་དགོས་པར་གདོད་ནས་སངས་རྒྱས་པར་ཐལ་ལོ། །ཅ་བར་འདོད་
ན། དེ་རེས་འགའ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་རྟག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
ཁྲལ། ཁྲལ་པར་ཐལ། རེས་འགའ་བ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུ་དང་བཅས་པས་ཁྲལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་
ལས། རེས་འགའ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། །སྤྱུག་བསྐྱལ་འདི་རྒྱུ་ཅན་ཉིད་གྲུག། །ཅེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ་སྟེ། རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་ལ་རང་རྒྱུ་དང་བཅས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་
མེད་ལས་ཕྱང་སོགས་སྟེ་བ་འགོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱང་སོགས་རྒྱ་མེད་ལས་སྟེ་ན་རྟག་
ཏུ་སྟེ་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མི་སྟེ་བར་རེས་འགའ་སྟེ་བ་དེའི་ཕྱིར་⁽²⁾ན། ཕྱང་སོགས་སྤྱུག་བདེན་
འདི་རང་རྒྱུ་ཅན་ཉིད་གྲུབ་པོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རེས་འགའ་མི་འབྱུང་ལ་རེས་འགའ་འབྱུང་བ་
འདི་མི་རྟག་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་སྒྲུབ་པོ་རང་དགའ་བ་ལ་ཚུ་རྒྱུ་དུ་འབྱུང་བ་
དང་། རྒྱུ་དུ་མི་འབྱུང་བ་ལ་ཚུ་འདི་རྟག་ལ་འདི་མི་རྟག་ཟེར་ཡང་དེ་ཅུ་མཁས་པས་རྟག་པར་
མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་རྣམས་རེས་འགའ་བ་ཡིན་མིན་ཅུ་མ་ལ་མི་བྱེད་པར་ཆོས་གང་གི་
རང་བཞིན་ལ་འཇིག་པ་ཡོད་མེད་གིས་མི་རྟག་པར་དང་རྟག་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་རང་
བཞིན་མི་འཇིག་པའི་ཆོས་ནི་རེས་འགའ་བ་ཡིན་ཀྱང་རྟག་པར་འཇོག་པ་དེ་ལྷུང་གི་མདོན་པ་དང་
རིགས་པའི་ཆད་མར་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་
གི་རང་བཞིན་འཇིག་མེད་པ། །དེ་ལ་མཁས་རྣམས་རྟག་ཅེས་བརྗོད། །ཅེས་དང་། མཛོད་ལས།
འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྟག་པའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། རྟག་པ་བརྟན་པ་ཟེར་བྱུག་ཅེས་སོགས་

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། དུས་མཉམ་པར་ཐལ།

2 དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། སྟེ་བ་དེའི་ཕྱིར།

ཞིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་རྣམ་བཤད་ལས། མཁས་སྒོངས་ལ་གྲགས་པའི་རྟག་པའི་
བྱད་པར་དངོས་པོ་རེས་འགའ་བ་དང་། འདུས་མ་བྱས་རེས་འགའ་བའི་བྱད་པར་མ་བྱེ་བས་ནོངས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པས་ཀྱང་སྦྱབ་ན། འོན་ཟུམ་པའི་ལྟོག་པ་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་
དག་བྱམ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱུབ་པར་ཐལ། བྱམ་པ་མེད་པར་དེ་དག་བྱུབ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མ་
བྱུབ་ན། དེ་དག་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བྱུབ་པར་ཐལ། དེ་དག་ཡོད་པ་གང་ཞིག །འདི་ཡན་ཆད་དུ་
མ་བྱུབ་ཀྱི་མཆམས་འདྲིན་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱད་གཞི་མེད་པའི་བྱད་ཆོས་ཡོད་པར་
ཐལ། བྱམ་པའི་ལྟོག་པ་དང་། དེའི་ཆོས་ཉིད་བྱམ་པའི་རྒྱ་དུས་ནས་ཡོད། དེ་དུས་བྱམ་པ་གཏོན་
ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་དག་རེས་འགའ་བར་ཐལ། བྱམ་པ་
དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱུབ། བྱམ་པ་མེད་སོང་ཆེ་དེ་དག་ཀྱང་མེད་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་
མ་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་དབྱེད་ནས་བྱུབ། འདོད་ན། མི་རྟག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་
དུ་བྱམ་པ་ཞིག་པ་ཁང་པ་སོགས་རེ་རེ་ནས་ཐོག་མེད་ནས་བྱུབ་པར་ཐལ་ལོ། །འཁོར་གསུམ། དེ་
སྐད་དུ་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་
སྐྱེ་ལྟག་མ་གསུམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་འཆད་པར། འགྲེལ་བ་ལས།
སྐྱེ་ལྟག་མ་གསུམ་པོ་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ། ཞེས་པ་ནས། ཐ་དད་པར་རྣམ་པར་བཞག་
གོ། །ཞེས་གསུངས།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། མཆོག་སྤྱལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་
གང་ཟག་ཡིན་ན་སོ་སྐྱེ་ལས་དག་ཡན་ཆད་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ན། སྤྱི་ལྟགས་སྟོན་པ་དུག་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་རྩ་འཁྱུལ་འགྲན་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་ལས་སྤང་གཉིས་ཀ་མ་དག་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ལ་སྟོན་པ་དམན་པར་སྤང་ཞིང་རང་ཉིད་རྩ་འཁྱུལ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལས་

མཐོ་བར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཆེ་དེ་ལ་བསྒྲིག་ཏུ་མེད་ཅིང་ཤས་ཆེ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། དེའི་དབང་གིས་ཆེའི་དུས་བྱས་པའི་ལོག་ཏུ་དཔྱལ་བར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། འདི་ཡང་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། དགེ་སློང་ལྟས་བྱིན་དང་ལེགས་སྐར་སོགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
བྱབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། ཁྱོད་གཉིས་ཀྱིས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཛོང་། ཆོས་
ཀྱང་རིམ་བུ་བཞིན་སྒྲུབ་པོ་ཆེའི་ཁྱར་ཆད་ཀྱི་སྒྲག་ཆས་བྱི་བྱུབ་ཆད་དང་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩ་
གཉིས་བརྩུང་བའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལས་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་མ་དག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་མ་དག་པ་གང་ཞིག །སྒྲུབ་བ་མ་དག་པ་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ལྟས་སྦྱིན་
ནི་མཆོམས་མེད་གསུམ་བྱས་པའི་གང་ཟག་དང་། ལེགས་སྐར་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཐོག་
པོར་མཛོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དབང་གིས་སྒྲུབ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་
སྟེ། གཉིས་ཀ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐོག་ཏུ་སྒྲུབ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རྣམ་
མཁྱེན་སངས་རྒྱས་ནང་པན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྦྱོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་
འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་དེ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་ཁྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པས་བྱུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་སྟོན་ཏེ་བྱུབ་བདེ་
རྩིས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ། བྱུབ་པར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྒོ་བྲོས་ཆེན་པོའི་
མཐོང་ཉིད་ལས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཡང་
ལུང་འདིས་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་ན་དེའི་རྩིས་གཅིག་གི་རྣམ་པ་ཀྱང་ངེས་དགོས་
པར་བསྟན་ཟེར་བའང་མི་འཐད་པ་ཁོ་ནའོ། །མ་ཁྱབ་མཆོམས་ལ་ཉགས་བྱུབ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དངོས་ལས་མི་རྟག་གཞན་དུ་མེད། དེ་ཡང་དབང་པོ་ལས་
སྤར་གྲུབ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་རང་ལ་འོན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་
འཕགས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གཤགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་
བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཤེས་སྒྲིབ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པར་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སངས་འཕགས་ཀྱི་ཐུགས་
ཀྱི་གསང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་རྣམ་མཁྱེན་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་
ལྟར་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ལ་
འཁྲལ་བྱེད་དང་སྒྲིབ་བྱེད་མེད་ན་དེ་རྣམས་དང་རྩལ་གཅིག་པ་རྣམས་གཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་ཀྱང་། དེ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་ན་རྩལ་གཅིག་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་ཅིག་ཅར་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དང་པོ་གང་ཞིག གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་ལ་རྟགས་སོགས་
བརྗོད་དགོས་ན། གང་ཐག་ཀུན་ལ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། འཁྲལ་ཐད་སངས་རྒྱས་སྟོ་གོས་ཆེན་པོ་
དེ་ཡིས་དེ་དང་རྩལ་གཅིག་ཀུན་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་ངེས་པས་བརྗོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྟོ་གོས་ཆེན་པོའི་མཐོང་ཉིད་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་
བྱེད། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ལ་གཤགས་བྱེད་ཡོད་ན་དེ་
དག་རྩལ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་གཅིག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
བས་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མེས་དུ་བ་སྦྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་མེ་མཐོང་ནས་དེ་མ་མཐོང་བ་
བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱས་པ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་དུ། གྱུར་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་
མེད་པས། འབྲས་བུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྫོངས་འབྱུར་ངེས་གསལ་མེད་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འཁྲལ་རྒྱ་མེད་ན་དེ་ཡིས་ནི། འོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
རང་དང་ནི། རྩལ་སུ་མ་ཐུན་པའི་སྟོ་སྦྱེད་བྱེད། ཁྱེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཟུགས་

མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་འཁྲལ་བྱེད་དམ་སྒྲིབ་བྱེད་མེད་ན་གཟུགས་དེས་རང་དང་
རང་མི་རྟག་པ་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པས་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་སྒྲིད་པ་ནི།
དེ་ཡིས་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་དང་ནི། །རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་སྒོ་སྒྲིད་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་
དོན་དང་། འཁྲལ་བྱེད་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་མི་སྒྲིད་པ་འཁྲལ་རྒྱ་མེད་ན། ཞེས་པའི་ངེས་གཟུང་གི་དོན་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རང་དང་རང་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེ་
ལྟར་སྒྲིད་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་རྣམ་མཁྱེན་
བྱང་འཕགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོད་ཡུལ་སོགས་ཞེགས་སོ། །

ཡང་སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་དོན་རང་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ན་
རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་རང་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྗེས་གཅིག་རྣམས་རྟོགས་པས་
ཁྱབ་པར་བཤད་པ་ཡིན་རྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཡོན་ཏན་མཐའ་
དག་མཐོང་བ་ཉིད། །ཅེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། ཆ་ཤས་མེད་པ་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་མཐོང་བ་མི་
རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱབས་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་དང་། དེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་
རྗེས་གཅིག་གི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཤེས་པར་གྱིས། ལོངས་སྐྱབས་བྱང་འཕགས་ཡན་ཆད་ཀྱིས་
དེ་ལྟར་མཐོང་བ་འོག་ཏུ་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རང་གི་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱབས་དང་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། དེ་དང་ཐ་དད་དུ་བཞག་
པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་དང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འབྲ་བར་སྤང་བ་
ཇི་ལྟར་མོས་པ་ཐ་དད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་རྟེ། དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་གང་
ཞེག། །ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འབྲ་བར་སྤང་བ་ཇི་ལྟར་མོས་པ་ཐ་དད་པས་བཞག་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དོན་དམ་པར་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རྟེ། འཕགས་པ་ལྷའི་ལུགས་ལས། སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཤེས་པ་ལས། །གཞན་ནི་འགའ་ཡང་

ཡོད་མིན་ཏེ། །གང་ཕྱིར་དཔེན་པ་དཔེན་གྱུར་ལས། །ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་དཔེན་པ་
ཆོས་ཉིད་དཔེན་རྒྱ་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་ལས་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ལེགས་
བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས། །དཔེན་པ་དགག་པ་ཆོས་ཅན་དང་། །དཔེན་གྱུར་དགག་གཞི་ཆོས་ཉིད་
གསུང་བ་ནི་གོ་བོ་བརྒྲག་ན་འགྲིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། །ཡེ་
ཤེས་ཆོས་སྐྱ་སངས་རྒྱལ་ནང་པན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་དང་། །ལོངས་སྐྱ་བྱང་
འཕགས་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་དང་། །མཆོག་སྤྱུལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལམ་མ་ཞུགས་གྱི་
སོ་སྟེ་ལས་དག་དང་བཅས་པ་རྣམས་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེའི་ཆེད་དུ། །ཐན་པ་ཉར་བཞག། ཅེས་སོགས་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་དང་། །མཆོན་ནི་
སུམ་ཅུ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ལོངས་སྐྱ་དང་། །གང་གི། །ཞེས་སོགས་གྱིས་སྤྱུལ་སྐྱ་བྱར་དུ་འཆད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། །འགྲེལ་བར། །ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྗེ་བ་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཇི་ལྟར་མོས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ནི་སངས་
རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་ཀྱི་བྱང་འཕགས་ཡན་ཆད་དང་སོ་སྟེ་ལས་དག་ཡན་ཆད་
ཅེས་བཤད་མི་རུང་སྟེ། །དེ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པར་མ་ཟད། །ཇེ་ཡལ་སྤྱི་གྱི་བཤད་ཚུལ་དང་
མི་མཐུན་པའི་སྟོན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །འདིའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། །སངས་རྒྱལ་ནང་པན་
ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་
སྟོང་ཡུལ་དུ་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་བཞག། ཅེས་དང་། །ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས། །སྐྱ་ལྟག་
མ་གསུམ་པོ་རིམ་པ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་དང་
ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་མ་ངེས་པ་འབྲས་བུ་གང་ལའང་མ་ཞུགས་པའི་སོ་སྟེ་ལས་དག་པ་རྣམས་
ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། །ཁོ་ན་རེ། །རྣམ་མཁྱེན་སྟོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། །རྣམ་

མཁུན་དེའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་དམིགས་པ་
 ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོད་ཡུལ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁུན་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུབ་
 མི་བྱུང་གྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲའི་སྟེང་གི་མི་རྟག་
 པ་དངོས་སུ་རྟོགས་གྱང་སྒྲ་དངོས་སུ་མ་འཇུག་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་རང་ལ། འོ་
 བ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁུན་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲོད་རུས་པར་
 ཐལ། རྣམ་མཁུན་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྲབ་པ་ཁས། རྟགས་བྱུང་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་དེའི་སྟེང་གི་བདེན་བྱུང་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་
 བཅད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྒྲོ་བ་ལམ་ན་སྒྲོ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་ལ་ཅིག་ཅར་མངོན་
 སུམ་དུ་སོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱུ་ནང་པན་ཚུན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོད་
 ཡུལ་མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཅ་ཅོ་ཡིན་པས། ཆོས་གྲགས་
 གིས། ལན་ནི་འབྲེལ་མེད་བཞད་གད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འོས་སོ། །འོན་ཀྱང་། སངས་
 རྒྱུ་ནང་པན་ཚུན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོད་ཡུལ་ཡོད་བྱས་པ་དེ་དང་། སངས་རྒྱུ་གིས་མཁུན་
 སངས་རྒྱུ་གྱི་བཀའ་ཞེས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་རྟག་པ་ཡིན་པའི་སངས་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་
 བྱེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱུ་བྱས་ཆད་དོན་གཅིག་ལ་བྱེད་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ལས། ལ་ལ་ཤུན་དང་ལ་ལ་གཞོན། །ལ་ལ་དར་ལ་
 བབས་པའི་མི། །ཞེས་པའི་ལ་ལ་རྣམས་དོན་གཅིག་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་མཆོན་ནས་ལྟར་སྤང་ལ་
 ལན་འདེབས་ཤིན་ཏུ་སྤོ། །

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ལ། དངོས་དོན། དེའི་ཁྲད་པར། ཅོད་སྟོང་དང་གསུམ། དང་པོ་
 ལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་སྐྱེ་གསུམ་ལས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ། ཐ་མི་དད་དགག་པ། ཐ་དད་བསྟན་པར་

ཚྲོད་སྤྲོད་གསུམ། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་མཆམས་སྤྱར་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱད་དེ་པོ་བསྟན། སོགས་
བྱུང་། གཉིས་པ་ཙ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། ཉན། ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་ཞེས་བརྗོད་པ་
ཡིན། ཞེས་བྱུང་། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ལ་སྟོས་
ཏེ་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཤེས་པ་ཡི་ཤེས་ཆོས་སྤྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་
པའི་མིག་ཤེས་སོགས་དབང་ཤེས་ལྟ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ཡི་ཤེས་ཆོས་སྤྱིར་ཐལ། མཆན་ཉིད་
དེའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡིད་
ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཐུན་
མོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་དབང་ཤེས་
ཀྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་བྱས་སམ་མི་བྱས། དེ་བྱས་ན་དབང་ཤེས་ཡིད་ཤེས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དཀའ་
ལ། མི་བྱས་ན་སྟོབ་པ་དང་བྱང་ཆེད་དུ་ཐལ་བ་སོགས་འགོག་དཀའ་སྟམ་པས་དཔྱོད། ཡང་
ཁ་ཅིག ཡི་ཤེས་ཆོས་སྤྱི་ཡིན་ན་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས་མི་བཞེད་པས་བྱབ་ཟེར་ན། སངས་
རྒྱས་འཕགས་པའི་ཡི་ཤེས་སྟེ་ཆན་ཉེར་གཅིག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་
སོང་། ཉགས་བྱབ་སྟེ། ཙ་བར། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་
སྤྱུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཙ་བར་འདོད་ན། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས་
ཡི་ཤེས་སྟེ་ཆན་ཉེར་གཅིག་པོ་རང་རང་གི་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་སྟོང་གཞིར་ཁས་མི་ལེན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་ནི། །ཟག་
པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡི་ཤེས་དེ་
བདེན་པས་སྟོང་པ་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱིར་མདོར་བསྟན་ཅིང་། དེ་འབྲུབ་པའི་ཡི་ཤེས་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན་སྟེ་
ཆན་ཉེར་གཅིག་ཡོད་ཅེས་འཆད་པར། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན། ཉན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་བར་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོང་གཞི་དངོས་སུ་གསུངས་ནས། དེ་དག་

བདེན་སྟོང་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པར། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཉེར་
 གཅིག་བཞེད་ཀྱང་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་མིང་མི་འདོགས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་དག་ལ་ཆོས་
 སྐྱེའི་མིང་ཡང་མི་འདོགས་ཟེར་རོ། །འོ་ན། འཕགས་པའི་ལུགས་གཞིར་ཞོག དེ་དག་འབྲས་བུ་
 ཆོས་སྐྱར་⁽¹⁾འདི་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་དག་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་སྐྱེའི་གཞི་མཐུན་དུ་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་སྐྱེ་ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་འདི་ཁས་ལེན་ཡིན་ཞིང་། འཁོར་གསུམ།
 འདོད་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་ཀྱང་མ་
 ཡིན། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་། ཉགས་གཉིས་པ་
 སྒྲ། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ་ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། དེ་
 གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་ཡིན། ཉགས་མ་གྲུབ་ན། རྣམ་བཤད་
 དང་ཁྱོད་ཀྱིས་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་བོད་ཁ་ཅིག་ཆོས་སྐྱེ་མ་ཡིན་བྱས་པ་འགོག་དུས་གང་སྒྲས། ཅ་བར་
 འདོད་ན། སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་མཁན་ཁྱོད་ལས་སྟེག་ཆེ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ཡོན་ཏན་ཅམ་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་། སྤར་གྱི་
 རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་འབྲེན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས། ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་གང་ལ་འང་འཕགས་པས་
 ཆོས་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་ཅམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མི་བཞེད་ཟེར་ན། ཡང་དེའི་ལུགས་ལ་འང་ཆོས་སྐྱེ་ལ་རང་དོན་
 དང་གཞན་དོན་གྱི་སྐྱེ་གཉིས་དབྱེ་བའམ་དངོས་འགལ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན། སངས་རྒྱས་
 སའི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་དང་དེའི་ལ་གྲུལ་ཡེ་ཤེས་བརྒྱ་དང་ཞེ་བརྒྱ་དཔོག་གང་རུང་ཡིན་
 བ། ཆོས་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལོངས་སྐྱེའི་ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་། ཉགས་བྱུང་སྟེ། སྡེ་ཆོན་

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། ཆོས་སྐྱར་ཡང་།

ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཏྲགས་བྱལ་སྟེ། རྣམ་མཁུན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་ཉིད་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ།
འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཏྲགས་བྱལ་སྟེ། ལོངས་སྐྱ་དང་སྐྱལ་སྐྱ་གང་
རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། བྱལ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་སྐྱ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་མི་རུང་པའི་
ཕྱིར། མ་བྱལ་མཆམས་ལ། ཏྲགས་དེར་ཐལ། དེ་ལོངས་སྐྱར་ཁྱོད་གྱིས་ཁས་སྦྲངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
བཞིན་དུ་སྐྱལ་སྐྱའང་འཕེན་ནོ། །འདི་དག་རང་ཆོག་དངོས་འགལ་གྱིས་བ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་གྲོལ་
གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་ཐ་སྙད་བསྟན་པའི་ལུང་རྣམ་དག་མི་བཞེད་ཟེར་ན། འོ་ན། སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་
བ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་མངོན་པར་འཆལ་ཤིང་ཤེས་པར་འཆལ་
བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།

ཡང་མདོ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་མངོན་པར་འཆལ་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱོགས་བཅུའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་བྱོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
པ་འཕགས་གྲོལ་གྱིས་སྐྱ་རིམ་བཞིན་པར་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱའི་ཐ་སྙད་མདོ་
བསྟན་བཅོས་གང་ནའང་མེད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མ་བྱལ་སྟེ། འཕགས་པས་མདོ་
དེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་སྤྱི་ལ་དགོངས་པའམ། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་སའི་ཐག་མེད་ཡེ་
ཤེས་སྡེ་ཆུན་ཉིད་གཅིག་དེའི་ཡེ་ཤེས་བཏགས་པ་ལ་དགོངས་ཟེར་ན། འོ་ན། དེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
སྐྱའི་ཐ་སྙད་དང་དོན་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་དེའི་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །དེས་
དེའི་དོན་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱལ་སྟེ། དེས་མདོ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱ་སྤྱི་ལ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་སྐྱའི་མིང་བཏགས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་། ཏྲགས་ཁས། མ་བྱལ་ན། དེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྐྱའི་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་ཐ་སྙད་སྐྱ་སྤྱི་ལ་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་
ན། དེས་སངས་རྒྱས་སའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་འདོད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་མི་འདོད་པའི་བྱང་པར་འཐད་

པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་འགལ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་
 ཉེར་གཅིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བསགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ལུང་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེས་དེ་དག་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེའི་དོན་ཁས་སྦངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་
 སྟེ། སྤྱི་ལུགས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེའི་དོན་དེ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་དག་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དོན་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་ཁས་སྦངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
 གསུམ། གཞན་ཡང་། དེས་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱར་འདོད་པར་ཐལ། དེས་ཆོགས་གཉིས་ལས་སྐྱེས་
 པའི་རང་དོན་ཆོས་སྐྱར་དང་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རང་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཆོགས་ལས་སྐྱེས་པའི་རང་དོན་ཆོས་སྐྱེ་གཅིག་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས།
 སངས་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ། །བསོད་ནམས་ཆོགས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
 མདོར་བསྟུན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ལས་འབྱུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། ཆོས་
 ཀྱི་སྐྱེ། ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ལས་འབྱུངས། ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་ཅིང་། འབྱུངས་ཞེས་བ་
 སྐྱེས་ཞེས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ལས་འབྱུངས་པའི་འགོག་བདེན་ཡང་
 ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ཉན་ས་ལས། སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་
 གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལོ། །ཞེས་དང་། ཅ་བར། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་འཕྲིན་ལས་ནི། །རྣམ་པ་ཉི་
 །ལུ་བདུན་དུ་བཞེད། །ཅེས་དང་། ཉི་ཁྱི་སྦང་བ་ལས། ཆོས་སྐྱེ་དང་མཚུངས་ལྷན་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་
 བཤད་པ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་མི་འདོད། དེ་དང་
 མཚུངས་ལྷན་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་གཅིག་ཀྱང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཤེན་ཏུ་སྟོ་སྟེ། ཡང་ཁ་ཅིག་ །ཡེ་
 ཤེས་ཆོས་སྐྱེ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་
 པའི་གཞུང་འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་འདོད་མི་འདོད་ཅོད་པའི་འཕགས་ལུལ་བ་ལ་འཕགས་

སེང་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པར་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་རྩོད་
མཁན་ལ་འཕགས་པ། བཅུན་པ། འཁྱི་པ། ཨ་མུ་ཀ་ར་རྩ་གཉི་ཙམས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་
ལྟར་བསྟན་པར་འདོད་ཅིང་རྩོད་མཁན་ཞི་འཛོ། སློབ་དཔོན་འདི། ཡེ་ཤེས་ཞབས། ཆོས་བཤེས།
སློབ་དཔོན་ཤེར་འབྱུང་། བུ་རྩ་ཤི། གཞོན་ཀུ་དཔལ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ལེགས་
བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། རྣམ་འབྲེལ་ཡང་ཉི་ལྔ་དང་འདྲའོ། །སྤྱིང་པོ་མཆོག་ལས་ཀྱང་། ཞེས་
དང་། ཐུབ་དགོངས་སུ་ཡང་མངོན། ཞེས་དང་། གྲགས་ཆ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་འབྲེལ་བ་
གང་དུ་གང་གིས་བརྩད་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཆོག་གསལ་
ལས། འདི་ནི་མཁན་པོ་ཡང་དག་རྣམ་སྤང་མཛད་ཀྱི་གདམས་ངག་གཙོ་བོར་བཤད་དོ། །ཞེས་
དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཆོག་གསལ་དང་ཉོགས་དཀའི་བཞེད་པ་ནི་
བཤད་ཟེན་ཅིང་། ཤེར་འབྱུང་དང་བུ་རྩ་ཤིས་ཀྱང་སྐྱེ་བཞིར་འདོད་ལ། གཞོན་ཀུ་དཔལ་གྱིས་ཀྱང་
བཞིར་མི་འདོད་པ་བཀག་ནས་བཞིར་སྐྱབ་པ་རྣམས་ནི་འབྲེལ་བ་འདི་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་གཉིས་ནི་རྒྱན་སྤང་དང་དོན་གསལ་འདི་གཉིས་ཡིན་
ནོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་དག་གི་ཕྱོགས་སུ་གཉིས་པོ་འབྲེལ་བ་འདིར་བཀོད་པའི་དངོས་ཀྱི་ཕྱོགས་
སུ་དང་རྩོད་ལན་ཟེར་ན་འང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་འདིའི་དངོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ལ་འཕགས་
པ་དང་བཅུན་པ་གཉིས་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་འདི་བཀོད་དུས་མཁས་པ་ཕྱི་མ་
གསུམ་གྱི་ལུགས་ད་དུང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་བཀོད་ཀྱི་རྩོད་ལན་ཡང་ཞི་འཛོ་དང་སློབ་
དཔོན་ཙམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་བཤེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་དུས་ཡི་གེ་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འདི་དག་དུས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །འཕགས་སེང་གཉིས་སྐྱེའི་གངས་ངེས་ལ་རྩོད་
ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྐྱེའི་གངས་ངེས་ཙམ་ལ་ཁྱད་ཆེར་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་ཀྱང་འདོད། བཞིར་ཡང་གངས་ངེས་འདོད་པའི་ཕྱིར། སློ་སྤྲྀ

ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་སྐྱུ་གཉིས་སུ་དང་། གསུམ་དུ་དང་། བཞིར་དང་། ལྔར་ཡང་
 གངས་ངེས་སུ་གསུངས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འོ་ན། སྐྱུ་འི་གངས་ངེས་དེ་དང་དེ་ལས་མང་མི་དགོས་
 ལ་ཉུང་ན་མི་འདུ་བར་ཐལ། དེས་གངས་ངེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟུར་དུ་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། སྐྱུ་གཉིས་ལས་མང་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་
 ཏེ། གསུམ་དུ་དབྱེར་དགོས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་སྟེ། གཉིས་ལས་གསུམ་མང་བའི་ཕྱིར་སོགས་སྐྱུ་ལ།
 ཁོ་བོའི་ལུགས་ལ་ཁྱད་པར་མ་སྒྱུར་བར་གཉིས་སོགས་སུ་གངས་ངེས་མི་འདོད་ཅིང་། རང་དོན་
 གཞན་དོན་གྱི་སྐྱུ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པར་འདོད་པ་སོགས་ཡིན་ཟེར་ན་བཞད་གད་དེ། འོ་ན་
 ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྐྱུ་འི་གངས་ངེས་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྐྱུ་འི་གངས་ངེས་གཅིག་
 བས་གངས་མེད་ཀྱི་བར་གང་ཡང་བཞག་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ལྟར་གངས་ངེས་འདོད་པ་
 ལ་དོགས་པ་རྣམ་གཞག་འདི་ལྟར་སྒྲོང་སྟེ། རེ་ཞིག་གངས་ངེས་གཅིག་ལ་སྐྱུས་ན་གཞན་གོ་སྒྲ་
 བས། འོ་ན། སྐྱུ་གསུམ་བཞི་གཉིས་ཀར་གངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། སྐྱུ་ལ་གསུམ་བཞི་རེ་རེར་དབྱེར་
 ཡོད། དེ་ལས་མང་མི་དགོས་ཉུང་ན་མི་འདུ་བ་དེ་དེ་ལ་གསུམ་བཞི་སོ་སོར་གངས་ངེས་པའི་དོན་
 མ་ཡིན། དེ་ལ་དེ་ལྟར་དབྱེ་བ་ཡོད། དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱད་གསུམ་སེལ་བ་དེ་ཡང་དེའི་དོན་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། འོངས་སྐྱུ་འི་དབྱུ་སྐྱ་དང་ཆོམས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་
 ཞེས་རྣམས་རེ་རེ་ནས་དེ་དག་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་བྱུབ་ན། འོ་ན། རོ་བོ་ཉིད་
 སྐྱུ་འོངས་སྐྱུ་ཡི་ཞེས་ཆོས་སྐྱུ་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་བཞི་གང་རུང་མ་བཟངས་པ་དབྱེ་ན་སྐྱུ་རྣམས་དེའི་
 ལྷག་མ་གསུམ་དུ་སྦྱད་མི་ཐུབ་པར་ཐལ། སྐྱུ་ལ་དེ་བཞི་ལས་ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། ལྷགས་ཁས།
 འབྲེལ་སྟེ། ཉུང་ན་མི་འདུ་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱུ་རྣམས་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་འོངས་སྐྱུ་སྐྱུ་ལ་
 གསུམ་དུ་མི་འདུ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱུས་ཆེ་ལན་ཞིབ་པོ་གཅིག་དགོས་འདུག་གོ། ཡང་
 མ་འབྲེལ་སྟེ། ཡི་ཞེས་ཆོས་སྐྱུ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུར་བསྐྱས་པས་སྐྱོན་མེད་ཟེར་དགོས་ལ། འོ་ན་འདྲ་སྐྱུ་

ལྷག་མ་གཉིས་ཀྱང་དེར་འདྲ་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་སའི་
སྟོང་གཞི་རྣམས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་འདྲ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སངས་རྒྱས་སའི་ཤེས་བྱ་ལ་
རང་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། དེ་ལ་རང་ཡིན་གྱི་བདེན་གཉིས་གང་
རུང་གཅིག་མེད་ན་མི་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་རང་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་གཅིག་
ལུས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་རྣམས་དེར་འདྲ་བར་བྱད་སྤྲོད་ཆེ་རྣམ་དཔྱོད་གསར་པའི་
ལན་གཅིག་དགོས་སོ། །དེས་ལྷག་མའི་གངས་ངེས་དབྱུང་ཚུལ་ཡང་ཤེས་སོ། །

ཡང་གསེར་འབྲེང་གི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག །སློབ་དཔོན་གྱི་སྐྱ་གསུམ་ཞེས་པ་ཆོས་ལོངས་
སྤྱལ་གསུམ་ཁོ་ནར་བཞེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་གསུམ་གྱི་གངས་ལ་གཏན་མི་འདྲེན་ཟེར་ན། འོ་ན།
གསེར་འབྲེང་ལས། སྤྱིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ལེ་བརྒྱད་མར་ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་སྤྱལ་གསུམ་ཞེས་
འཕགས་པ་དང་མ་ཐུན་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་
སྐྱ་གསུམ་འདྲན་ཆེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་འདྲན་པ་གསེར་འབྲེང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་
ཁས། ཡང་རྣམ་བཤད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག །སྐྱ་གསུམ་འདྲན་ཆེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་ངེས་པར་གངས་
གཅིག་ཏུ་འདྲན་དགོས་པས་རྒྱན་སྒྲོན་ལམ་ལས། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐྱ་ཞི་
གསུམ་པོ་ངེས་པར་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་གསུམ་ཡང་དེ་ལྟར་ཟེར་ན། འོ་
ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲོན་ལམ་དེ་ལྟར་འདེབས་ཆེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་
པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་བཅས་ལ་བཞེན་པའི་དགེ་བ་རྒྱབས་ཆེན་པོ་དོན་
གཉིས་ཀྱི་རྒྱར་བསྡེས་ཤིང་བྱང་སེམས་དབང་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆེ་སློབ་དཔོན་
གྱིས་རང་དོན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ཆོས་སྐྱ་འཛོལ་ཕྱིར་གཙོ་བོར་བསྡེས་པར་ཐལ། འདོད་
པ་གང་ཞིག །ཅུ་བར། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་
སྟེ། ལྷ་འཐུང་མཁན་གྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོ་ལྷ་ཡིན་ཡང་སྟོད་མེད་པར་མི་རུང་ཆེ་ཐོག་མར་

སྒོད་འཆོལ་བ་བཞིན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཙུག་པོ་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱེ་ཡིན་
 ཡང་རང་དོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཐོབ་པར་གཞན་དོན་མཐར་ཐུག་མི་འབྱུང་བར་ཤེས་ནས་
 གཙུག་པོར་སྐྱེ་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉིས་བའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འདིར། ཡང་
 དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒར་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཆོས་སྐྱེ་
 གངས་གཅིག་བྱས་པའི་སྐྱེ་གསུམ་དག་ཀྱང་འདྲེན་པར་བྱའོ། །འདོད་ན། སྐྱེ་ནི་གསུམ་པོ། ཞེས་
 བའི་གསུམ་ཀྱི་གཙུག་པོ་རང་དོན་སྤངས་རྫོགས་གཉིས་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། དེའི་གཙུག་པོ་རང་དོན་བྱང་
 ཆུབ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་། འབྲེལ་བྱང་ཆུབ་དེ་ལ་སྤངས་རྫོགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་
 བའི་ཕྱིར་ཉ། བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་ནི་གཉིས་ཉ། སྤངས་པ་དང་རྫོགས་པའོ། ཞེས་གསུངས་
 བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒོ་བ་དཔོན་སྐྱེར་སྐྱེ་གསུམ་འདྲེན་ཆུང་གཉིས་ཀ་བཞེད་ཀྱང་། རྒྱུ་སྒྲིབ་གི་
 སྒོན་ལམ་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་པོ་རང་དོན་ཆོས་སྐྱེ་ལོངས་སྐྱེ་སྐྱེ་གསུམ་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐྱེ་བྱེད་རྣམ་དག་འཆད་པར། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་འཕྲེང་བ་ལས། འོན་
 ཀྱང་འགྲེལ་བ་གཉིས་སུ་ནི་མི་བཞེད་པས་རྒྱུ་སྒྲིབ་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཆོས་ལོངས་སྐྱེ་གསུམ་ལ་
 དགོངས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་གཉིས་མ་ཐུན་པར་
 བཤད་མི་ཤེས་པར་གསེར་འཕྲེང་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་ཞིང་འབྲེལ་སྒོར་གཅིག་གཉིས་གྲིས་པའི་དཔེ་
 ཆུང་ལ་ལྟ་བུ་ནི། རང་ཡང་ཕྱང་བར་བྱས་ལ་རང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དག་ཀྱང་ཕྱང་བར་བྱེད་
 པའོ། །སྒོན་སྒོན་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་
 བྱང་དུ་རྣམ་བཤད་དང་གསེར་འཕྲེང་གང་ཁས་ལེན་རྒྱས་ཞུས་ཆེ་ངས་འདི་གཉིས་ལ་དགོངས་
 བ་འགལ་བ་མ་མཐོང་། སལ་ཆེར་རྣམ་བཤད་ཀྱང་གསེར་འཕྲེང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཡིན་ལ། ཆོག་
 ཟེན་འགལ་བ་ལྟར་རེ་རེ་ཅོམ་སྤང་བ་ཕྱི་ཙོམ་དང་དགོས་ཁྱད་ཡིན་གསུངས། ཞེས་དོ་རྗེ་འཆང་
 ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་བཀའ་འབྱུང་བ་ལས་ཐོས་ཤིང་། སྤྱིར་ན་སྐྱེ་ཆང་ལོ་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་། གསེར་འཕྲེང་

མཐོང་ནས། བྱོན་སྒྲོའི་གཞོན་ནུའི་ཉིན་མོའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། །མདོ་དང་རྒྱན་གྱི་པད་ཆེལ་རྒྱས་མཐོང་
ནས། །བདག་ཡིད་ཁེངས་པའི་ཀླ་སྟེ་ལྷག་པར་བྱས། །ཟབ་ཡངས་མཁུན་པའི་གཏེར་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོ་རྒྱན་སྒྲོར་ཚུལ་ཙམ་དུ་མ་བཟད། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡང་
འཕགས་ལུལ་མཁས་པས་བཀའ་ཚུལ་གསེར་འབྲེང་མེད་ན་ངེ་ལྟར་ཤེས། རྣམ་བཤད་ཀྱི་མཐུག་
ཏུ་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པ་ནི། རྒྱུ་བ་བརྒྱུད་ཏེ་གནས་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་
པ་ཤེས་པར་འདོད་པ་དག་གིས་རྟོགས་ཆེད་དུ་བྱས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དེར་མ་བཤད་
ན་ཁས་མི་ལེན་པས་མ་བྱུང་ལ། བྱོན་པར་དུ་གྲ་ཆང་འདིའི་སྒྲ་མ་གོང་མ་ཀྱན་གྱིས་རྣམ་བཤད་
གཉིས་ཀ་བསྒྲིགས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་དུས་བྱིས་ཀྱི་དགོ་བཤེས་སྟག་ལུང་གྲགས་པ་དོམ་འབྲུག་
བཙོན་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མཛད་འདུག་པ་བཞིན། ཁོ་བོས་དཀའ་གནས་འདི་དག་གཤམ་འཛོག་
བྱས་པ་མ་བཟོད་ནས་བྲིས་པར་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་མཛོད།

ཡང་ཁ་ཅིག །འཕགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཆོས་ཉིད་སྐྱུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཅ་བར། ཆོས་
ཀྱི་སྐྱེ། ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག །དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུག་
རྟགས་བྱུབ་སྟེ། ཉི་ཁྱི་སྤང་བ་ལས། རྒྱེན་བྱིས་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས། འོ་ན། འཕགས་ལུགས་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བཛོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་
ཀྱི་སྤངས་པ་གཅིག་ཡིད་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་ཇས་སྐྱེ་ཆོད་ན་ཆོས་ཉིད་
ཀྱིས་མ་བྱུག་པའི་བྱིར། རྟགས་སྐྱེ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་དེ་ལ་སྒྲོང་གཞི་ཙན་
ཀྱིས་བྱུག་པའི་བྱིར་ཏེ། འཕགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས། ནས། ཐམས་ཅད་མཁུན་ཉིད་དང་གི་
བར་གྱིས་སྒྲོང་གཞི་བསྟན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བཛོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་དེ་དག་བདེན་སྒྲོང་ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར། དགོངས་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དེ་རྣམས་སྐྱེ་ཅིས་བསྐྱུས་ཤེ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་སྟེ། བག་ཆགས་དང་བཅས་

པའི་སྐྱེ་བ་མ་ལུས་པས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཅམ་ཡིན་ལ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཅམ་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་
 རེ། དོན་དམ་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་ན་དོན་དམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་བ་
 བྱལ་གྱི་སྤང་འདས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ། དོན་
 དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱམ་སྟེ། དབུ་སེམས་དང་ཐལ་རང་སྤྱིའི་ལུགས་ལ་འང་དོན་དམ་ལ་དོན་
 དམ་བདེན་པས་མ་བྱམ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཐར་བ་དེ་དོན་གྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་པ་
 སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་སྟོང་ཉིད་གཅིག་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་འཕགས་པས་བཤད་ཚུལ། སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་བཤད་ཚུལ། འཕགས་སེང་གིས་
 བཅད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ཡོད་དེ། བྱམ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སོགས་གྱིས་རོ་བོ་ཉིད་
 སྐྱེ་མདོར་བསྟན། བྱང་ཚུབ་སྤྱོད་ཞེས་སོགས་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད། མཚན་ནི་ཞེས་སོགས་
 གྱིས་ལོངས་སྐྱེ་མདོར་བསྟན། དུག་ཞབས་འཁོར་ལོའི། ནས། སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་
 བཞེད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད། གང་གིས་སྲིད་པ་རི་སྲིད་པ། ཞེས་སོགས་གྱིས་
 སྐྱལ་སྐྱེ་མདོར་བསྟན། འགྲོ་ཆམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། ཞེས་སོགས་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་རྒྱས་པར་དེ་ལྟར་འཆད་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་
 ཡིན། ཞེས་བྱང་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་རོ་བོའི་རྒྱུ་ལྟེན་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་
 པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཅ་བའི་མདོར་བསྟན་གྱི། བྱམ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་
 སྐྱེ་ནི། ཞེས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་བཀག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱམ་སྟེ། ཉི་མི་སྤང་བ་ལས། རྒྱུ་
 ཕྱིས་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་

ཕྱིས་པས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། ཚོས་ཀྱི་
སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཚོས་སྐྱེ་དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོས་མཁུན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སྐྱེ་
ལ་བྱེད་པར་ཐལ། འདིའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་ཚོས་དེ། སྐབས་སྟོབས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དང་ཚོས་ཅན་
ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གང་རུང་ལ་སྦྱོར་དགོས་ཚོས་ཉིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་
པ་ཁས། དང་པོ་བྱལ་སྟེ། ཚོས་ཉིད་སྐྱེ་དང་དེའི་ཚོས་ཅན་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆན་རྣམས་གང་
རུང་ལ་སྦྱོར་དགོས་པར་ཆིག་ཟེན་ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཉིད་སྐྱེ་ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་
མ་ཐུན་སོགས་ཀྱི་ཆིག་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། བོང་དུ་འདོད་ན། འདུས་བྱས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མདོར་བསྟན་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཐུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། ཞེས་རྒྱ་རྒྱུ་
ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའི་སྐྱེ་བ་འདད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱས་བ་འདད་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་འདུས་བྱས་ཁོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སོང་། བྱལ་སྟེ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བ་འདད་ཀྱི་སྐྱེ་འཕྲོ་བོ་དོན་གཅིག་དགོས་
པའི་ཕྱིར། འཆད་པར་གསེར་འཕྲེང་ལས། གཞུང་དེ་དག་དང་ཐུབ་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ནི་མདོར་
བསྟན་རྒྱས་བ་འདད་ཡིན་པས་དོན་གཅིག་ཅིང་། ཞེས་གསུངས། འདོད་ན། བརྒྱད་པ་འདིར་གཏན་
ནས་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་བ་འདད་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་དང་། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་རྟོན་བྱེད་
མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་བ་འདད་པར། ཉི་ཁྱི་སྒྲུང་བ་ལས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཉིད་བཀག་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྦྱོར་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་སུ་
འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་དེ། ཞེས་དང་། རྣམ་འབྲེལ་ལས། གཞན་དུ་ན་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་ཚོས་ཀྱི་
སྐྱེ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ན་རོ་བོ་ཉིད་བཀག་པར་འགྱུར་བ་དང་སྐྱེ་དོན་བསགས་པ་ལ་འགྲོ་བའི་
འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ལུས་རྣམ་གཞག་ལས་
ཀྱང་། རོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྤྱལ་བ་ནི། །ཚོས་སྐྱེ་མཛད་པ་དང་
བཅས་པ། །རྣམ་པ་བཞེར་ནི། ཞེས་པས་སྐྱེ་གསུམ་དང་འཕྲིན་ལས་བཞེད་ས་བཟུང་ནས་ཚོས་སྐྱེ་

ཞེས་པ་བསྟན་བཤད་ཁོ་ནར་སྒྲོར་རོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མ་ཐུན། ཉན། ཉག་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་དང་། འོངས་སྐྱེ་ལ་འདྲ་ཞིང་། གང་གིས་སྤིང་པ་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་དང་། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཞེས་སོགས་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་བདག་རྒྱུན་བྱས་པའི་འཕྲིན་ལས་འཆད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ལུས་རྒྱལ་གཞག་ཀྱང་རྒྱུ་རྒྱུ་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འདྲ། ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་དང་ཆོས་སྐྱེའི་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀར་རུང་སྟེ། དེས་བསྟན་བཤད་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་འཕྲིན་ལས་དང་སྐྱེ་ནས་བཤད་པ་དགོས་ཁྱད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་བ་བཞེ་ཞེས་པ་ཆོས་སྐྱེ་ལ་དབྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྟུམ་དུ་དགོངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཚིང་ཚུལ་ལ། རྒྱས་བཤད་ལ་ཚིང་ཚུལ། ལུས་རྒྱལ་གཞག་ལ་ཚིང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་གཉིས་སྐྱེའི་ཀྱངས་ངེས་ཅམ་ལ་མི་ཚིང་དེ། དེ་གཉིས་ཀས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་མདོ་དང་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱུད་སྒྲ་སོགས་ལས་བཤད་པ་མཐོང་མཉམ་དང་ཁས་ལེན་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་འཕགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཁས་མི་ལེན་ན་དེ་འཕགས་པར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཐའ་དག་མེད་པར་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། མེད་ལྟ་མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་སྐྱེའི་བསྟན་ཚུལ་གཅིག་ལ་ཚིང་ཀྱང་སྐྱེ་བཞེ་གའི་བསྟན་ཚུལ་ལ་མི་ཚིང་དེ། འོངས་སྐྱེ་བསྟན་ཚུལ་ལ་མི་ཚིང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱིར་སྐྱེ་དང་པོ་གཉིས་བསྟན་ཚུལ་དང་། ཁྱད་པར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་བསྟན་ཚུལ་དང་། དེའི་རྒྱལ་གཞག་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་གཞུང་ལ་ཚིང་དེ། ལུས་དང་ཡན་ལག་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་དེ་ཟུར་དུ་གཙོ་བོར་བཤད་པ་ཡོད་མེད་ལ་ཚིང་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བཅད་ཚུལ་ནི། ཁ་ཅིག་སྟེ་ཞེ་འཆོ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་ན་རེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་འདི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཁོ་

ན་རྒྱས་བཤད་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཆོས་ཉིད་ཅེས་ཆོག་བཅོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། འདིས་
སྐྱབ་ཞིའི་ཡ་གྲལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱབ་བྱ་བ་ལྟར་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་སའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་
ཕྱོགས་མཐུན་སོགས་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆན་ཉིད་གཅིག་པོ་ཆོས་སྐྱབ་བྱ་བ་བྱས་ནས་འདིའི་མདོ་ལས་
དོན་གྱིས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཆད་པར། ཆོས་ཀྱི་སྐྱབ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་
བར་གསེར་འཕྲེང་ལས། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གྱི་བར་བརྒྱ་
ཞེ་བཞི་མཐའི་དང་གིས་བསྐྱུས་པའི་མཐུན་པ་གཉིས་དང་བཅས་པའི་བརྒྱ་ཞེ་དྲུག་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱབ་ཞེས་མདོ་ལས་དོན་གྱིས་བརྗོད་དེ་ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་དང་
མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ། ནས། ཁ་ཅིག་གིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་སྐྱབ་བཞི་བཤད་ཆུལ་འདི་ལྟར་མི་འདོད་པའི་འཕགས་བཙུན་སོགས་གཞན་དག་ན་རེ།
ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་བསྐྱུས་བཤད་གཉིས་གྱིས་བཤད་པར་ཐལ། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་ནང་
ཆན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཁོ་ནར་ཁས་སྒྲངས་ནས་དེ་དག་བདེན་
མེད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཆད་པར། འགྲེལ་བ་ལས། ཐུབ་པའི་ཞེས་པ་
ན། མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱས་བཤད་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་
ཞེས་འབྲུང་རིགས་པ་ལ་ཆོས་སྐྱབ་ཞེས་བྱང་བ་ཅི་ཞེ་ན། འཕགས་པ་སོགས་ན་རེ། དེ་ལྟར་བྱང་
ཡང་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱབ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་སྡེ་རྣམ་ཏུ་ཀླ་
ཡ་ཞེས་བརྗོད་རྒྱ་ཡིན་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོའོ་ཞེས་རྣམ་ཀླ་ཡ་ཞེས་ངོ་བོའི་རྒྱུན་ཏུ་མི་མདོན་པའམ་
ཕྱིས་ནས་སྡེ་བ་སྐྱོར་སྐྱར་སྐྱའི་ཆེད་དུ་བསྐྱུར་ཏོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཤད་པ་སྡེ་བྱང་པར་དུ་བཤད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བར། དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་ཡིན་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོའོ། །ཞེས་ངོ་བོའི་རྒྱུན་
མི་མདོན་པར་བྱས་ནས་བསྐྱུར་ཏོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཤད་ནས། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་གསུངས་
པའི་རྒྱ་མཚན་བསྐྱུས་བཤད་ཀྱི་སྐྱབ་དོན་གཅིག་སྟམ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་ལས།

མདོར་ན་གཞུང་སྐྱེ་བྱེད་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཁོ་ན་ཆོས་སྐྱུར་བཤད་དོ་སྐྱེ་
 བཤོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྣམ་པར་བཤད་ཅེས་པ་བྱུང་པར་དུ་བཤད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ།
 རྣམ་པའི་སྐད་དོད་ཅི་ཞེས་པ་རྣམ་པ་དང་བྱུང་པར་དང་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ལ་ཆོག་གོགས་དབང་གིས་
 འཇུག་པའི་བྱིར། བྱུང་པར་དུ་བཤད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཉི་མེ་སྒྲུང་བ་ལས། གཞན་དུ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་
 བཀག་པར་འགྱུར་བ་དང་། འདུས་བྱས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་ངོ་བོ་
 དབྱེར་མེད་ཀྱང་སྟོན་གྱི་སྟོབ་ལམ་རིགས་འབྲེལ་སྟོན་ནས་དབྱེར་ཡོད་པ་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་
 ལྟར་བཤད་དགོས་ཏེ། གཞུང་འདི་ཉི་སྒྲུང་རྣམ་འབྲེལ་སོགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འཆད་བྱེད་ཡིན་པའི་
 བྱིར། འོ་ན། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་མཐུན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་མང་པོ་སྟོན་པའི་གཞུང་དོན་
 འབྲེལ་མེད་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་མ་ཡིན་ལ་གཞན་བཤད་ཚུལ་མེད་པའི་བྱིར་
 སྐྱེ་ན་སྐྱེ་མ་འབྲེལ་བའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། གཞུང་སྐྱེ་མའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་གང་
 ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་མཐུན། རས། ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་བར་གྱི་ལེའུར་
 བྱས་པས་དེ་འཆད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར། འབྲེལ་བར། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་གང་དག་གི་ ཞེས་པ་ནས།
 འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་བཀག་ཚུལ་ནི། ཞི་འཆོ་དཔོན་སྟོབ་སོགས་
 སྐྱེ་བཞིར་བསྟན་པར་འདོད་པ་དག་ན་རེ། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་སྐྱེ་གསུམ་ལས་གཞན་དུ་བསྟན་པར་
 མི་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལྟར་ན། དེས་པར་སྐྱེ་གསུམ་ལས་གཞན་དུ་ཁས་སྦྱངས་དགོས་
 པ་ལ་བྱུང་པར་གསུམ་ལྟན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སངས་རྒྱས་སམ་མ་བསྐྱས་པར་ཐལ། སྐྱེ་གཞན་
 གསུམ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱས་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱུང་པ་བྱངས་དེས་ཀྱིས་ཁས་སྦྱངས། འབྲེལ་བར།
 དེ་དག་གི་ལྟར་ན། ཞེས་དང་། གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྦྱངས་དགོས་པ་རྣམས་རི་ལྟར་བསྐྱས།
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདིས་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་སྐྱེ་གསུམ་ལས་གཞན་ཡིན་ན་སྟོན་དུས་སུ་དེ་
 ལྟར་ཅིའི་བྱིར་མི་སྟོན་པར་བྱུགས་ལ་འཕེན། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་དེས་པར་སྐྱེ་གཞན་གསུམ་ལས་

གཞན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ལ་སྐྱེ་གཞན་གསུམ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
བྱེད་པར་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་འགྱུར་གྱི་བྱེད་པར་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྟོག་པ་སྦྲར་སྦྱོ་
མི་རུང་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་ལྟར་ཟག་མེད་དུ་གནས་གྱུར་པ། རོ་བོའི་བྱེད་པར་ཟག་མེད་ཀྱི་
སེམས་སེམས་བྱུང་གང་རུང་ཡིན་པ། བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱེད་པར་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་སྦྱེད་པ་དང་ཆོས་
སྟོན་འོད་ཕྱིར་འགྲེད་སོགས་རྩ་འབྲལ་དུ་མའི་བདག་སྟེན་བྱེད་པའི་བྱེད་པར་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པར་
དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། འགྲེལ་བར། གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། སྐྱེ་གཞན་གསུམ་འདི་ལྟར་གནས་གྱུར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། འགྲེལ་བར།
གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་སེམས་
སེམས་བྱུང་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། འགྲེལ་བར། རྣལ་འབྱོར་བའི་ཀྱན་
རྩེ་བ་དུ་དོན་བྱེད་པར་ཅན་སྤང་བ་སྦྱོ་བའི་སྟོན་པ། ཞེས་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་
ཀྱི་བྱ་བ་མཛད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱིས་འདི་ལྟར་བདག་སྟེན་མི་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་བྱེད་པར་གསུམ་⁽¹⁾པོ་འདི་དང་ལྷག་དུ་བྱེད་པར་ཕྱི་མ་འདི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་སྐྱེ་གཞན་
གསུམ་ལས་བྱུང་དུ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྐྱེ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་
པར་བཤད་པ་གནོད་བྱེད་དང་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་སྐྱེ་བྱེད་རྣམ་དག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེའི་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་འབྲེང་བར། བྱེད་པར་ཕྱི་མ་འདིས་ནི་དེ་དག་
ཁས་སྤངས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་བསྟན་ཏེ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མེད་ན་བདག་སྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་
བདག་འབྲས་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་མེད་པར་ཐལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གདོན་
མི་ཟ་བར་ཁས་སྤངས་དགོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལས་སྐྱེ་གཞན་དུ་ཁས་
སྤངས་ངེས་པར་དགོས་ཞེས་འཆད་དགོས་ཏེ། དགོས་ཅན་སྐྱེ་བ་བྱུབ་ནས་སྐྱེ་བ་འཕམ་འཕགས་

1 དཔར་ཟེངས་གཉིས་པ། བྱེད་པར་གསུམ་པ།

པས་སྐྱེ་དེ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐྱེ་བྱུང་བར་སྐྱབ་པ་རྗེ་ཡབ་སྐུས་གཉིས་ཀའི་
 དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་སྐྱེ་གསུམ་ལས་གཞན་དུ་
 མི་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། ཞེས་དང་། གསེར་འབྲེང་ལས། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་
 གཞན་དུ་མི་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་གསུམ་པོ་འདི་དེ་སྐྱེ་
 བྱུང་བར་སྐྱབ་བྱེད་རྣམ་དག་ཏུ་བཀོད་ཀྱང་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གསུང་བརྒྱུད་པ་མ་ཉོགས་ཤིང་སྟོན་ཆད་
 སུས་ཀྱང་གསལ་བར་མ་བཤད་འདུག་པས་ཉུང་གསལ་ཐོ་ཅམ་གྱིས་སོ། །ཡང་བྱད་པར་གསུམ་
 དང་ལྟན་ཀྱང་སྐྱེ་གསུམ་ལས་བྱུང་དུ་བཤད་མི་དགོས་ཟེར་ན། འོངས་སྐུལ་གཉིས་ཀྱང་སོ་སོར་
 བཤད་མི་རིགས་པ་⁽¹⁾ལ་མཚུངས་པས་ལན་མི་ཐེབས་སོ། །ཚོད་ཚུལ་ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་འདི་རྒྱན་
 རྒྱང་ལས་བཤད་དོ། །ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་དེ་ལྟར་བྱད་པར་གསུམ་དང་ལྟན་ཡང་སྐྱེ་གསུམ་གང་རུང་
 གིས་མ་བསྐྱས་པའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྟོང་
 པར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་བསྐྱས་པ་གང་ཞིག །རྒྱ་མཚན་དེས་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། འོངས་སྐུལ་
 གཉིས་ཀྱང་སྐྱེ་གཞན་པ་བྱས་ནས་བཤད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་སོགས་རིགས་པ་དེ་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་མཚུངས་ཀྱང་གསུམ་དུ་བཤད་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱུད་སྤྱོད་པ་དང་ཐོགས་མེད་དང་སྐྱེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་ལ་སོགས་གསུང་རབ་ལས་སྐྱེ་གསུམ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་
 སྐྱུའང་བྱུང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བཞིར་ཡང་བཤད་རིགས་པར་ཐལ། གསུང་རབ་དང་དགོངས་འབྲེལ་
 ཆད་ལྟན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བཞིར་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་དག་གི་ཤེས་བྱེད་མ་
 བཀོད་དོ། །དེ་དག་རྒྱས་བཤད་ལ་ཚོད་ཚུལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལུས་རྣམ་གཞག་ལ་ཚོད་ཚུལ་ལ། ཚོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཕགས་

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། མི་རིགས་པ་ལས།

བ་སོགས་ན་རེ། རོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་བྱུང་
དུ་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་པ་བཤད་དང་གོ་རིམ་མི་མཐུན་པར་རོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པའི་མཐུག་
དེ་མ་ཐག་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། བསྟན་བཤད་ཀྱི་གོ་རིམ་མཐུན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
དེ་ལུས་བསྟན་བཤད་སྒྱུར་བའི་ཆོག་ཡིན་ཏེ། སྐབས་གཞན་བདུན་ལ་བསྟན་བཤད་སྒྱུར་བའི་
ཆོག་ཡོད་པ་གང་ཞེས། །འདི་ལ་དེ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་སྐྱེ་གསུམ་དུ་བསྐྱེས་ནས་
བཤད་པ་ཁོ་ན་འཐད་ཅེས་ཟེར་ཏེ། འགྲེལ་བར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་བཅས་
དང་། །ནས། སྐྱི་གསུམ་ཁོ་ན་ལོ། །ཞེས་ཟེར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལན་ནི།
སྒོ་བ་དཔོན་སོགས་གཞན་དག་ན་རེ། བསྟན་བཤད་ངེས་པར་གོ་རིམ་མཐུན་མི་དགོས་པར་ཐལ།
དགོས་པ་ཡོད་ན་མི་མཐུན་ཡང་སྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཡོངས་འཛིན་དང་རྟོག་པ་བཞིན།
དེ་ལྟར་སྐྱེ་གསུམ་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཆོས་སྐྱེ་མཛད་པ་ཞེས་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྐར་
བཤད་ཟིན་ལྟར་བྱུང་བར་གསུམ་ལྟན་དེ་སྐྱེ་གསུམ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྐྱུར་ཁས་ལེན་
དགོས་པ་སྟོན་པའི་ཆེད་དང་། དེ་ལྟར་ན་འདྲ་ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་སྒྲོས་ན་ཆོས་སྐྱེའི་བསྟན་བཤད་དང་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་ཀར་གོ་ཞིང་ཆོགས་བཅད་སྐྱུར་སྐྱེའི་རོར་ཏེ་ཆེད་དང་། ཆོས་སྐྱེ་ཁོ་ན་དང་
མཛད་པ་སྐྱུར་བས་དེ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་བདག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བར་རྟོགས་པའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་སྐྱེ་གསུམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་
པ་དེ་ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ་གསུམ་བཤད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་བཤད་པའི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བར། གཞན་དག་ན་རེ། དགོས་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱི། ཞེས་
གསུངས་ལ། རྒྱན་སྤང་དུ། འདིའི་འདོད་པ་ཉེ་བར་བཤད་ཟིན་པའི་དགོས་པའི་དབང་གིས་དང་།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤང་དུ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། སྐར་ལན་ཀྱི་སྐབས་སུ་
ཉེ་བར་བསྟན་ཟིན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྐྱེ་གཞན་གསུམ་དུ་མ་འདུས་ཤིང་ཆོས་སྐྱུར་

འདུ་དགོས་སོ། །ཞེས་བས་དགོས་པ་འདི་ལྟགས་ཀྱིས་ཏེ་ཆེད་དུ་སྐྱེ་གཞན་གསུམ་བཤད་པའི་
འོག་དུ་ཆོས་སྐྱེ་གསུངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ཀྱི་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་
སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་བར། ཆོག་ལེ་འུར་བྱས་པ་སྦྱར་བའི་ངོར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་བར། ཁོ་ན་དང་མཛད་པ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་འདི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་
ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེ་བཞིར་བཤད་པ་དགོས་པ་སྟག་མ་དང་བཙས་ཏེ་ཡོད་པར་
ཐལ། སྐྱེ་བཞིར་བཤད་པ་རྒྱ་གྱི་ཆོག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་གཞན་
སྟགས་ཀྱི་གསུང་རབ་དུ་མ་ནས་སྐྱེ་བཞིར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་བར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
འགྲེལ་བར། དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཞན་ནས་སྐྱེ་བཞིར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འགལ་བར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྟགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསེར་འོད། དེ་ཉིད་བསྐྱེས་པ་ཙ་འགྲེལ། དུས་འཁོར་ལ་སོགས་པས་སྐྱེ་
བཞིར་བཤད། འདི་ལ་ཤེལ། ཨ་མུ། རིན་གྲགས་རྣམས་ཀྱིས་བཙད་ཚུལ་མ་བྱིས། གསེར་འཕྲེང་ན་
ཡོད། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན། སྐྱེ་ལ་གཉིས་ནས་ལྡེའི་བར་རེ་རེ་ནས་སྦྱར་བཤད་པ་ལྟར་གངས་
ངེས་ཏེ། དེ་ལ་གཉིས་ནས་ལྡེའི་བར་དབྱེར་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལས་མང་མི་དགོས་ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་
ཕྱིར། དེ་དག་རེ་རེ་ལས་མང་ཡང་མི་དགོས་པར་ཐལ། དབྱེ་བ་དེ་དང་དེར་མ་འདུས་ནས་ཡང་དབྱེ་
དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱེ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དེ་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གྱི་སྐྱེ་གཉིས་སུ་
སྦྱད་མ་སྦྱབ་པར་དབྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་འདུས་ཀྱང་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི་གཟུགས་སྐྱེ་བྱུང་
པར་ཙན་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སོ་སོར་ཤེས་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་ལའང་འདྲ། དབྱེ་བ་དེ་
དག་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་ཉུང་ན་མི་འདུ་བར་ཐལ། དབྱེ་བ་དེའི་ཡ་གྲུལ་གཅིག་ཆད་པའམ་ཁས་མ་སྦྱངས་
ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་ཤིང་། དབྱེ་བའི་སྡེ་ཆོན་དེའི་ཡ་གྲུལ་རྣམས་སྐྱེ་
གཞན་གང་དུ་འང་འཛོག་མི་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱུང་པར་གཞན་ལ་མེད་པ་

དག་འཆད་པ་དང་སེམས་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེ་བཞིན་དབྱེ་ཆེ་ཡོངས་སྤྱལ་གང་རུང་གཅིག་ཁས་མ་སྒྲངས་ན་དེའི་འཁོར་དང་སྐྱུའི་བྱང་པར་ཞིང་ཁམས་སྐྱེ་ཆོ་སོགས་སྐྱེ་གཞན་ལ་བཤད་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་བྱས་ཆེའང་། གསུམ་བཞི་ལྟ་སོགས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་ཁས་མ་སྒྲངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ནང་དུ་བསྐྱེས་ནས་དབྱེ་ཆོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་ཤེས་ན་སྤར་གངས་ངེས་ཀྱི་ཚོད་ལན་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཆ་དང་ལན་ཐེབས་སོ། །སྤར་གྱི་དེ་ལ་ཞིབ་ཆ་འདིའོ། །ཡོངས་སྤྱལ་གཉིས་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་སྐྱེ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། ཞིང་འཁོར་སྐྱེ་སོགས་གང་ལའང་ཡོངས་སྐྱེ་ནི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ཆེར་སྤྲིན་པ་དང་། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱལ་སྐྱེ་བདག་འབྲས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱལ་སྐྱེ་ལའང་མཆོག་སྤྱལ་རྣམ་སྤྲིན་དང་སྤྱེས་སྤྱལ་སོགས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་ལྟོས་ས་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤར་མ་ལྟར་གྱི་ཕྱིར་ཏེ། རྫོགས་སྤྲིན་སྤྱངས་གསུམ་ལ་བསམ་མོ། །ལྟོས་ས་ལ་ལྟོས་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་མེད་དོ། །རི་ལྷ་རི་སྟེང་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་རྣམ་མཁུན་དོན་གཅིག་དབྱེ་ན་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་མེ་ཡོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སོར་རྫོགས་ཡེ་ཤེས་བྱ་བྱལ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཡོད། མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་ལས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱིས་བྱལ་བེན། སྤགས་ལུགས་ལ་མཁུན་པ་ལའང་ངོ་མོ་ཉིད་སྐྱེ་རུང་ཡང་འདིར་མི་རུང་བ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ། ཡང་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆན་ཉིད་གཅིག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རང་ཡིན་གྱི་ཟག་མེད་སྡེ་ཆན་དང་པོ་བྱང་སྤྱོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ཆད་མེད་བཞི། གསུམ་པ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད། བཞི་པ་མཐར་གནས་དབྱུ་ལྟ་པ་ཟད་པར་བཅུ། རྟག་པ་ཐིམ་གཞོན་བརྒྱད། བདུན་པ་ཉོན་མོངས་མེད་སེམས། བརྒྱད་པ་སྒོན་མཁུན། དབྱུ་པ་མངོན་ཤེས་རྟག་བཅུ་པ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིགས་པ་བཞི། བཅུ་གཅིག་པ་ཡོངས་དག་བཞི། བཅུ་གཉིས་པ་དབང་བཅུ། བཅུ་གསུམ་པ་སྟོབས་བཅུ། བཅུ་བཞི་པ་མི་འཛིགས་པ་བཞི། བཅོ་ལྔ་པ་སྤྱང་བ་མེད་པ་གསུམ། བཅུ་དྲུག་པ་བློན་

བ་ཉེར་བཞག་གསུམ། བརྩ་བདུན་པ་བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད། བཅོ་བརྒྱད་པ་བག་ཆགས་
ཡང་དག་བཅོམ་པ། བརྩ་དགུ་པ་སྤྲུགས་ཇི་ཆེན་པོ། ཉི་ཤུ་པ་སངས་རྒྱུ་གི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་
བརྒྱད། ཉེར་གཅིག་པ་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྟེ་ཆོན་གྱི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་ཡོད་
དེ། དངོས་བསྟན་སྟེ་ཆོན་དང་པོ་ལ་སོ་བདུན་ནས་ཉེར་གཅིག་པ་རྣམ་མཁུན་དང་བཅས་པའི་བརྒྱ་
ཞེ་བཞི། དང་སྐྱུ་བཤད་པའི་མཁུན་པ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱ་ཞེ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྟོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཅེས་པའི་ཟག་མེད་
དེ་ཡེ་ཤེས་ཟག་མེད་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། འདོད་མི་རྩུས་
ཏེ། དེ་དགག་བྱའི་ཟག་མེད་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བསྟན་བཤད་འཕགས་པ་
ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བར་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟག་པ་
མེད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འཕགས་པས་བཤད་པ་ལྟར་
མི་རུང་བར་བཞེད་པར་ཐལ། འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀར་བཀག་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། བཞེར་
བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ལྷག་པོ་མཐོང་ནས་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱིས་གསུམ་དུ་བཤད་མི་རུང་བར་
མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་མི་རྩུས་ཏེ། ལེ་ཏུ་བརྒྱད་མར་སྐྱེ་གསུམ་འཕགས་པ་ལྟར་བཤད་
ཅིང་། སྟེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་གི་མདོ་ཡང་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེའི་མདོར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཡེ་
ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་སྐྱེ་བཞི་པར་ཐལ། ལུས་མདོར་བསྟན་གྱི་སྐྱབས་སུ་བཞི་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་བྲལ་སྟེ། དེ་དགོས་པའི་དབང་ཡིན་པར་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩུས་ཏེ། རྒྱུ་བཤད་
ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བར། དེ་ལྟར་སྐྱེ་དང་པོ་བསྟན་ནས་གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འཕགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེས་མ་བསྐྱེས་
པའི་སྐྱེ་བྱུར་བར་ཁས་སྒྲངས་པར་ཐལ། དེས་དེ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། ཡང་དེས་དེ་སྐྱབས་
བརྒྱད་པར་བྱུར་དུ་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་དེ་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས། ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་

ཞེས་བརྗོད། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ཟུར་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་བྱང་
ཆུབ་ཕྱོགས། ཉན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་གི་བར་གྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པར་འདོད་པ་གང་
ཞིག །གཞུང་འདི་དེའི་བར་གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ།

སྤྲེལ་བ།

ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་འཕྲེང་བ་བཞིན། །

རྣམ་བཞུ་མཛད་པས་མཁས་རྣམས་ཡ་མཚན་ཡང་། །

མོངས་པས་མ་ལྷེབས་བཅུ་གཉིས་བདག་པོའི་གཟེ། །

མཐོང་བའི་བྱ་རོག་དག་བཞིན་མི་བཟོད་བྱེད། །

འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཞུང་མ་མཐོང་ཐལ་བསྐྱས་ཅམ། །བྲིས་པས་པར་ཕྱིན་ཤེས་རྫོམ་མེ་བྲིར་
འོད། །སྤྱི་བཞིར་དབྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད་གྱིས་བཅོམ་དང་། །ལྟན་ཅིག་ཐུབ་བསྟན་བད་ཆལ་མགོ་ལྷོག་
རྒྱས། །དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་རྒྱས་མ་བཏུད་སྒྲེགས་རལ་དག །བསྐྱམས་པ་མིན་ཡང་སྡེ་སྡོད་འབྲམས་
གྲས་གཞུང་། །འཆད་ཅོད་ཅོམ་པས་རྒྱན་བྱག་སྤྲར་བྱོན་ལྟ། །གསལ་མཛད་མཁས་པ་རྣམས་ལ་
མི་གྲུས་སུ། །ཞེས་བར་སྐབས་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ནི། དེ་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཞེས་སོགས་གསུངས།
མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟད་པར་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་ན་འཁྲལ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་
ན། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། དེ་
ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་བར། ཟད་པར་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་འཁྲལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སློབ་པའི་རྒྱུད་
ཀྱི་དེ་ཡིན་ན་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། སློབ་པ་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལམ་བཤེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །མི་སྤྲུག་པའི་

ཉིད་དེ་འཛིན་དང་ཟད་པར་གྱི་ཉིད་དེ་འཛིན་གང་རུང་གི་སྒྲུབ་ཆ་དང་སྒྲུལ་ཆ་ལ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་
 གྱིས་བྱུང་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མི་སྤྱུག་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས། །ཡང་དག་མིན་པའང་མཐོང་
 བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སེམས་ཅན་པལ་བའི་དེ་ལ་དགོངས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་འཕགས་གྱི་ཟད་པར་གྱི་ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུ་སར་བསྐྱར་བ་དང་།
 ས་འམ་ཚུ་གསེར་དུ་བསྐྱར་བ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། ཉགས་
 བྱུང་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་སྤྱེས་གྱིས་གང་སྒྲུལ་བ་དེ་སྤང་བ་ཙམ་ཡིན་ཅིང་དོན་དེ་ལྟར་མ་
 བྱུང་བ་མང་ཡང་འཕགས་པས་དེ་ལྟར་མོས་ནས་བསྐྱར་བ་རྣམས་དེ་དང་དེའི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། སའི་དངོས་གཞིར་གསེར་ལ་སོགས་པ་གང་མོས་
 མོས་སུ་ཟད་པར་གྱིས་བསྐྱར་བ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཞིང་གསེར་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་
 དེ་དང་དེའི་བྱ་བ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བརྒྱས་
 འགྲེལ་བ། སའི་དངོས་གཞི། ཀུན་བརྒྱས་དར་རྟེན་སོགས་ལས་བཤད་ཀྱང་མ་གྲིས་སོ། །འདོད་
 མི་རྒྱས་ཏེ། སྤང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། སྤང་དུ་འབྲེང་ཡང་
 དོན་བྱེད་དག། ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཉགས་བྱུང་སྟེ། བྱེད་རིམ་བཞིན་ས་
 དང་གསེར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་འབྲེང་ལས་ཀྱང་། དེ་དང་དེའི་བྱ་བ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཟད་པར་དང་པོ་བརྒྱད་གང་རུང་ཡིན་ན། སེམས་
 ཉེན་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་བརྟེན་པས་བྱུང་སྟེ། མཛོད་ལས། བརྒྱད་མ་ཆགས། །བསམ་གཏན་
 མཐའ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་དེ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཅུ་བར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་ག་ལ་བརྟེན་པ་ཉི་སྤང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དེ་གཉིས་གཅིག་ཁས་སྤངས་ན་གཅིག་སྤང་མི་དགོས་པར་རྣམ་ཐར་སྐབས་སུ་རྣམ་བཤད་
 ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས། ཉི་སྤང་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་བཞི་ག་ལ་བརྟེན་

ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། སྡེ་མ་ཁས་སྒྲངས་པ་ཉིད་གྱིས་ཕྱི་མ་ཁས་
སྒྲང་དུ་མི་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་གི་ལུགས་ལ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་གང་རུང་གི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་
རང་གི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་ས་སོགས་ལུལ་བཅུ་གང་རུང་གིས་བྱབ་པར་སྟོན་ཅུས་པའི་ཉིང་
དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཅི་རིགས་པ་དེ། ཟད་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད། སྒྲོ་དོན་
ཡོད་དེ། རང་གིས་ངེ་ཙམ་དམིགས་ལུལ་ཟད་པར་ཉི་མ་ལུས་པར་བྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱས་པར་
ཉི་འགོངས་པར་བྱེད་པས་ཟད་པར་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཟད་པར་གྱི་མིང་
དོན་ནི་ཟད་པར་ཉི་མ་ལུས་པར་བྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། མདོན་པ་གཉིས་སོགས་མ་སྟན། དབྱེན་བཅུ་ཡོད་དེ། ས་ཚུ་མེ་རྒྱུད་སྟེ་འབྱུང་བ་བཞི་
ལ་དམིགས་པ་བཞི་དང་། སྟོན་པོ་སེར་པོ་དཀར་པོ་དམར་པོ་སྟེ། འབྱུང་འགྱུར་བཞི་ལ་དམིགས་
པ་བཞི་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་ཉི་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཅུ་བར།
ཟད་པར་བཅུ་ཡི། ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར། ས་དང་རྒྱ་དང་མེ་དང་རྒྱུད་དང་སྟོན་པོ་དང་སེར་པོ་དང་
དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་དང་རྣམ་མཁའ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཟད་པར་རྣམ་པ་བཅུ་དང་།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་སེམས་རྟེན་བྱས་ནས་རང་གི་དམིགས་
ལུལ་སས་བྱབ་པར་སྟོན་ཅུས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཅི་རིགས་དེ། ཟད་
པར་སའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཟུགས་ཅན་བརྒྱད་ལ་འདྲ་ཞིང་ལྷག་མ་གཉིས་ལ་སེམས་
རྟེན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོར། ཟད་པར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་མ་བྱབ་
སྟེ། གཙོ་བོར་སྟོས་པས་དེ་དག་ནི། །སྟོར་རྒྱུད་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
གཙོ་ཆེ་བས་དེ་དག་སྟོས་གྱང་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་
ལས། རོ་བོ་ནི་ཚོས་བཅུ་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་

པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་པར་ཐལ། ས་སོགས་དེ་དང་དེ་སྒྲིམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་ཀུན་མཚུངས་
 པར་འབྱུག་དགོས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཅིག་ཕྱས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དེ་ལ་སེམས་
 གཏོད་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་ཏུ་སྒྲུ། དེ་སྐྱེ་མཆེད་གང་ལ་འཛོག་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱིས་
 བསྐྱུས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་དང་པོ་བརྒྱད་དང་། ཚས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ནམ་མཁའ་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་
 མཆེད་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཟད་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྐྱེ་
 མཆེད་ལ་བརྒྱད་འཛོག་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བརྒྱད་འཛོག་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པོ་
 སོགས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་འཛོག་ །ས་སོགས་བཞི་རེ་གྱུའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། སྟོ་སོགས་བཞི་ཁ་དོག་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ས་སོགས་བཞི་འབྱུང་བ་དང་རེ་གྱུའི་
 སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་ལ་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱ་ལ་རིགས་འབྲའི་རྒྱ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། སྐྱ་ལ་དེ་ཡོད་ན་དེ་ཟད་པར་གྱིས་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་བྱུང་བར་བྱེད་དགོས་ལ་
 རིགས་འབྲའི་རྒྱ་མེད་ན་བྱུང་བར་སྟོ་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རིགས་རྒྱ་གཉིས་ཀ་ཅི་རིགས་བར་
 མ་ཆད་པར་ཡུལ་བྱུང་བར་སྟོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉི་ཁྱི་སྤང་བ་ལས། རྒྱ་མི་འཆད་པར་བྱུང་བར་
 སྟོ་བས་ན་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དབང་པོ་ལྷ་ལ་མ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་
 སྟེ། དེ་ལྷ་ལ་ཟད་པར་ཡོད་ན། དེས་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་སྟོད་ལ་ཡང་བྱུང་དགོས་ལ། སྟོད་ལ་དེའི་
 རིགས་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་རོ་གཉིས་ལ་དེ་མི་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་
 གཟུགས་ཁམས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། འདིར་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཟད་པར་དག་གཟུགས་
 ཁམས་མན་ཆད་ལ་སྟོ་བར་བྱེད་ལ་དེ་ན་རིགས་ཅམ་ཡང་མེད་ན་སྟོ་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། གཟུགས་ཅན་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་ཁམས་ཕྱིན་ཆད་ལ་ཟད་པར་བྱེད་པར་

སའི་དངོས་བཞི་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོད་ལ་རྣམ་ཤེས་མེད་ཅིང་ནམ་མཁའ་རྟག་
པར་བྱས་ཆེ་རིགས་རྒྱན་མེད་པས། ཉི་སྤང་ལུང་དོན་དང་དེ་གཉིས་ལ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་སྟམ་
ན་དེ་གཉིས་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བ་དང་རྣམ་ཤེས་
ནི་ཡུལ་ཟད་པར་གྱི་སྟོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་བཞག་པ་ཡིན་པར་ས་སྟེར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་
གི་དམིགས་པ་གཞན་གོ་སྤྲུལ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་རང་སའི་མིང་བཞི་ཡིན་པར་མཛོད་
འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །སྤར་སྤངས་པའི་དམིགས་པ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ཉིང་རེ་འཛིན་སྟེ་ལ། གསར་
དུ་སྤང་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཉི་སྤང་ལྟར་དམིགས་རྒྱུན་བཅུ་བྱུང་སོགས་བཅོས་ཉེ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ས་
ས་ཞེས་ཟད་པར་ས་དང་ཚུ་ཚུ་ཞེས་ཚུའི་ཟད་པར་སོགས་སོ་སོ་ལ་མིང་ཅམ་ལ་དམིགས་པས་མ་
གྲུབ་པར་དུ་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད། གྲུབ་ནས་ཡང་ཡང་མི་དཔྱོད་པར་ཅེ་གཅིག་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། མཚན་མ་ཡོད་དེ། སོ་སོ་རེ་རེ་ལ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་དགོས་
པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། དང་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྤྲུལ་བ་དང་རྩ་འབྲུལ་སྤྲུབ་བ་དང་།
དགུ་པས་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་འགྲུབ་བྱེད་པ་དང་། བཅུ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོང་བ་དང་སོ་
སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྲུབ་པར་བྱེད་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། ཟེལ་གཞོན་
ཟད་པར་གྱི་སྟེ་མཆེད་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམས་དག་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་ཉེ། རྣམ་
ཐར་ཟེལ་གཞོན་ཟད་པར་དག་སྟེས་པའི་རྒྱ་ནི་སྤྲ་མ་སྤྲ་མས་བྱེད། དག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་ཕྱི་
མ་ཕྱི་མས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྟེ་ཆོན་དུག་པ་ཟེལ་གཞོན་ནི། རྩ་བར། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྟེ་མཆེད་
ནི། །རབ་དུ་དབྱེ་བས་རྣམ་བརྒྱད་དང་། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར། རང་ག་ཟུགས་དང་ག་ཟུགས་མེད་
པར་འདུ་ཤེས་པ་དག་གིས་སོ་སོར་ཚུང་དུ་དང་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་དག་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ག་ཟུགས་རྣམས་
ལ་ལྟ་ཞིང་དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་དང་། རང་ག་ཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་
པ་དག་ཁོ་ནས་སྟོན་སོ་དང་སེར་སོ་དང་དམར་སོ་དང་དཀར་སོ་དག་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་།

ཞེས་བྱ་བ་ནམ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ལྟར་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནམ་པ་བརྒྱད་དང་། ཞེས་བྱུང་།
 འདི་ལ་དོན་སྦྱར་དང་མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཟེལ་གཞོན་
 གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། མདོ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུར་དོན་གྱིས་བཤད་དེ།
 ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆན་ཉིང་གཅིག་གི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སྤྱུགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཙ་བདུན་དང་ཞེས་
 པ་ནས། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་རབ་འབྱོར་འདི་དག་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ་
 ཞེས་པས་དོན་གྱིས་དེ་དག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཙ་བར། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་
 གསུངས་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོ་འདིས་དངོས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུར་
 མ་བཤད་པས་འཕགས་པས་དེ་སྐྱེ་བྱུང་བར་རྒྱན་གྱིས་གྲང་མ་བསྟན་སྟུང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་
 སུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུར་མདོ་ལས་བཤད་ཚུལ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་དོན་སྦྱར་ཡང་དེ་ལྟར་དགོས་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ཙམ་གཙོ་བོས་དོན་སྦྱར་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་
 ཅེས་པ་ཙ་འགྲེལ་སྡེ་ཆན་སོ་སོའི་མཐུག་ཏུ་སྦྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་
 དེ། ཟེལ་གཞོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་འདྲེན་ཆེ་གཞུང་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་འདྲེན་པས་བྱེད་པ་ཤེར་ཕྱིན་རྒྱས་
 འཕྲིང་སྒྲོར་དགྲའི་དགོངས་པ་ཟེར་ན། འོ་ན། རང་གཟུགས་ཅན་དང་དེ་མ་ཡིན་པར་འདྲེ་ཤེས་ནས་
 གཟུགས་རྒྱུད་དུ་དང་ཆེན་པོ་ལ་ལྟ་བུའི་ཟེལ་གཞོན་གྱི་དེ་གཉིས། སྟོན་པོ་སོགས་བཞི་ལ་ལྟ་བ་བཞི་
 སྟེ་ཟེལ་གཞོན་གྱི་དེ་དུག་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཟེལ་གཞོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་དང་བརྒྱད་
 པོ་དེ་ཆོས་ཅན། གཞུང་འདི་ལྟར་བརྒྱད་འདྲེན་ཚུལ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱས་འཕྲིང་བསྐྱུས་པ་སྒྲོར་དགྲའི་
 གང་དུང་གི་དགོངས་པའི་འདྲེན་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། ཉགས་བྱེད་སྟེ། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་
 པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གསེར་འཕྲིང་ལས། རམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཟེལ་གཞོན་དང་
 བཅས་ཉེ་བརྒྱད་དུ་བྱེད་པ་ནི། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་མཐུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཙ་བར་

འདོད་ན། འགྲེལ་བ་འདི་དང་ཉི་མེ་ལས་ཟེལ་གཞོན་གྱི་དེའི་གངས་ལ་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་གྱི་
དེ་གཉིས་བགྲངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉི་མེ་དང་འགྲེལ་བ་འདིར་དེ་མ་
བཤད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཐར་གྱི་དམིགས་པ་སྦྱོར་ཆེད་དུ་ཟེལ་གཞོན་སྒོམ་ཡང་གཟུགས་ཅན་ཟེལ་
གྱིས་གཞོན་དཀའ་བས་གཟུགས་གྱི་ཟེལ་གཞོན་གྱི་དེ་བརྒྱད་བཤད་ནས་གཟུགས་མེད་གྱི་རྣམ་
ཐར་ལ་སྦྱོར་བྱེད་དེའི་ཟེལ་གཞོན་གྱི་དེ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། གཟུགས་ཅན་
གྱི་རྣམ་ཐར་ལ་སྦྱོར་བྱེད་ཟེལ་གཞོན་བཤད་ལ་གཟུགས་མེད་གྱི་རྣམ་ཐར་ལ་མ་བཤད་པ་ཅི་ཡིན་
ཞེ་ན། གཟུགས་ཟེལ་གྱིས་མནན་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ན་གཟུགས་མེད་པ་
ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་དབང་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པར་བཤད་མི་དགོས་པ་བཤད་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་གྱི་ལུང་དོན་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་
བྱུང་སྟེ། དེས་ཆོག་ཀྱང་གཟུགས་མེད་ལའང་དེ་མེད་དམ་སྟེ་མ་བསྒྲིག་ཆེད་དུ་དེ་ཡོད་པར་བཤད་
ཅུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། ཁམས་གོང་གི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་དམིགས་ལུལ་གཟུགས་
སོགས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་དབང་འབྱོར་བའམ་མངའ་བརྟེན་པའི་རྣམ་འབྱོར་དེ། ཟེལ་གཞོན་སྐྱེ་
མཆེད་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཆན་ཉིད། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེ་ལྟར་གཟུགས་ཟེལ་
གྱིས་གཞོན་པར་མངའ་འབྱོར་བའི་རྣམ་འབྱོར་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེའི་མཆན་
ཉིད། འདིའི་དངོས་བསྟན་ལ་གཟུགས་ཟེལ་གཞོན་གྱི་དེས་བྱུང་བོ། ཟེལ་གཞོན་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན།
དབྱེ་ན་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དབྱེ་བས་ཟེལ་གཞོན་བཞི་དང་། ཁ་དོག་ཟེལ་གཞོན་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་བཞི་ཡོད་དེ། རང་རང་ལ་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་དུ་ལ་ལྟ་
བའི་དེ་དང་། དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་ལྟ་བའི་དེ་དང་། ཡང་ན་རང་
རང་ལ་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་ལྟ་བའི་དེ་དང་། དེ་ལྟར་ཕྱི་

རོལ་གྱི་གཟུགས་ཚུང་དུ་ལ་ལྟ་བུའི་དེ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་སྒྲུབ་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་དེ།
 བྱང་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་མེད་རེ་རེ་ལའང་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་ཟེལ་གཞོན་གཉིས་
 གཉིས་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཡོད་དེ། བྱང་བཟུང་གྱི་གཟུགས་ཚུང་
 དུ་དང་། ཕྱི་སྒྲོན་དང་ཁང་པ་སོགས་ཀྱི་དེ་ཆེན་པོ། བཟུང་གྱི་ལྟའི་དེ་བཟང་བ་དང་། མིའི་དེ་ངན་བ་
 དང་། སྒྲོན་གྱི་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་མངེས་པ། མི་འོང་བ་མི་མངེས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་
 ལས། ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་ཤིང་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པར་འགྲུང་
 བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་མཐོང་འདུ་ཤེས་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་གྱིས་ཤེས་
 ལྟག་མཐོང་གིས་མཐོང་ཟེལ་གྱིས་ཞོན་ནས་མ་ཞོན་ཀྱང་རུང་ར་རྒྱལ་མེད་པར་ཞི་ལྟག་གིས་ཤེས་
 མཐོང་ལྟར་གནས་པས་ན་དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་དོག་ཟེལ་གཞོན་གྱི་
 དེ་བཞི་ཡོད་དེ། བྱང་རང་ལ་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པའི་སྒྲོན་སྒྲུབ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁ་དོག་སྒྲོན་པོ་
 ཟེལ་གཞོན་གྱི་དེ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེར་པོ་ཟེལ་གཞོན་གྱི་དེ། དམར་པོ་ཟེལ་གཞོན་གྱི་དེ། དཀར་
 པོ་ཟེལ་གཞོན་གྱི་དེ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཆན་ཉིད་སྒྱུ་འེར་རིགས་འདྲ་སྒྲུབ་སྟེ། འདི་བཞི་རེ་
 རེ་ལའང་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་མདོ་ལས་བཤད་དེ། དཔེར་ན་སྒྲོན་པོ་ཟེལ་གཞོན་གྱི་
 སྐབས་སྟེ། མདོ་ལས། བྱང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྒྲོན་པོ་ཁ་དོག་
 སྒྲོན་པོ་སྒྲོན་པོ་ལྟ་བུར་སྒྲོན་པ་འོད་སྒྲོན་པོར་འབྱུང་བ་ནམས་ལ་བལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཟར་མའི་མེ་ཏོག་
 ཡུལ་མར་ར་ཎ་མིའི་རས་ཕུན་ཕུམ་ཆོགས་པ་སྒྲོན་པོ་ཁ་དོག་སྒྲོན་པོ་སྒྲོན་པོ་ལྟ་བུར་སྒྲོན་པ་འོད་སྒྲོན་
 པོ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྒྲོན་པོ་ཁ་དོག་
 སྒྲོན་པོ་སྒྲོན་པོ་ལྟ་བུར་སྒྲོན་པ་འོད་སྒྲོན་པོ་འབྱུང་བ་ནམས་ལ་བལྟ་ཞིང་གཟུགས་དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་
 མནན་ནས་ཞེས་སོགས་ལྟ་བུས་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་གཟུགས། ཞེས་པ་ནས། ལྟ་སྟེ་ཡན་
 ཆད་མདོར་བསྟན་དང་། དཔེར་ན་མན་ཆད་རྒྱས་བཤད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་བཤད་དེས་ཀྱང་དཔེ་

དོན་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་དེ། དཔེར་ན། ནས། དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དཔེ་དང་། དེའི་ལྷག་མས་དོན་
བཤད་པའི་ཕྱིར། མདོ་དེ་ལས་སྟོན་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། སྟོན་པོ་ཞེས་པ་མདོར་བསྟན་
ཁ་དོག་སྟོན་པོ་ནི་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་དང་སྟོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་ནི་གཞན་གྱི་ཁ་བསྐྱར་བའི་སྐར་བྱང་འོད་
སྟོན་པོ་ནི་དེ་གཉིས་ཀའི་དང་། མེ་ཏོག་ནི་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་དཔེ་དང་རས་ནི་སྐར་བྱང་གི་དཔེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཟར་མའི་མེ་ཏོག་གི་ཆབ་ཏུ་སེར་པོ་ལ་དོང་ཀའི་མེ་ཏོག་གི་དང་དམར་པོ་ལ་བརྩུ་
ངི་བ་ཀའི་མེ་ཏོག་དང་། དཀར་པོ་ལ་སྐར་མ་པ་བ་སངས་དང་སྐར་ནས་གཞན་འདོན་པ་བསྐྱར་ནས་
གསུངས་སོ། །འདི་དག་རྣམ་ཐར་གང་གི་རྒྱ་ལས་བྱང་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོ་བཞི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་
གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱང་། བྱི་མ་བཞི་སྟུག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ།
རྣམ་བཤད་ལས། དང་པོ་བཞི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་དང་། ཞེས་དང་། གསེར་
འབྲེང་ལས། གཉིས་ཆཅན་དེ་གཉིས་ནི་རིམ་བུར་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་སྐྱངས་པའི་མཐུ་ལས་བྱང་
བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། བྱི་མ་བཞི་སྟུག་པའི་རྣམ་ཐར་
ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱང་བའོ། །ཞེས་དང་། གསེར་འབྲེང་ལས། འདི་ནི་སྟུག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་མཐུ་ལས་བྱང་
བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་གོ་སྤྲོ་བས་མ་བྲིས་སོ། །

སྟེས་པ།

མཁས་བྱུང་བྱེ་བའི་བཞེད་གཞུང་འོ་མའི་མཆོ། །

ཡབ་སྟེས་རྣམ་བཤད་འོར་ལྷས་བསྐྱབས་པ་ལས། །

ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་བྱེ་བ་སྟོ་བའི་ཟླ། །

བྱུང་བསྟན་དབང་ཕྱོགས་ས་འཛིན་ཅི་ནས་ཤར། །

ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གསུམ་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་གཞག་འཆད་པ་ལ། མཚན་སྤྱོད་བ་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་
 བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་འཆད་པར། འགྲེལ་བར། གསུམ་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་པའི་སྤྱོད་གཞུགས་
 གི་སྤྱོད་རོ་བོ་ཉིད་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་འབར་བ། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་གི་
 སྤྱོད་པ་འཆད་པ་ལ། ཅ་བར། མཚན་ནི་སྤྱོད་ཅ་ཅ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་
 འདི། ཐེག་ཆེན་ཉི་ལྔ་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། ལུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་སྤྱོད་བཞེད། ཅེས་དང་།
 དེའི་འགྲེལ་པས་འཆད་པ་ལ། མཚན་སྤྱོད་ཅ་ཅ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ། ཞེས་པ་
 རས། ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་པའི་སྤྱོད་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ལུས་དུས་མ་ལས་འཕྲོས་
 དོན་གི་ཚུལ་དུ་མཚན་སྤྱོད་ཅ་ཅ་གཉིས་འཆད་པ་ལ། ཅ་བར། ལུག་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་
 རུས་སྤྱོད་ཞབས། ཞེས་སོགས་དང་། འགྲེལ་བར་འཆད་པར། ལྷ་མ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་བ་དང་བསུ་
 བ་ལ་སོགས་པས། ལུག་དང་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་ལྷན་པ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེའི་རྒྱ་
 མཚན་འཆད་པ་ལ། ཅ་བར། འདི་ལ་མཚན་ནི། ཞེས་བྱུང་དོ། ། འགྲེལ་བར། མཚན་གང་གིས་
 སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དཔེ་བྱད་འཆད་པ་ལ། ཅ་བར། ལུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་
 མདོག་དང་། ཞེས་སོགས་བྱུང་། འགྲེལ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་
 སོགས་བྱུང་། འདི་དག་གི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པ། རོ་བོ་ངེས་པ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ། འཁོར་ངེས་པ་
 ས་བཅུའི་བྱང་སེམས། ལོངས་སྤྱོད་ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ། རུས་ངེས་པ་
 རྒྱན་མི་འཆད་པའོ། ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་རྒྱད་ཕྱེ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག །གནས་ངེས་
 པ་འོག་མིན་ཁོ་ནར་ལས་གཞན་དུ་གཤེགས་པ་མི་སྲིད། ཆོས་ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཁོ་

ན་ལས་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་གསུང་བ་མི་སྲིད། རྣམ་པ་ངེས་པ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྤྱི་རྣམ་
བ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད། འཁོར་ངེས་པ་ས་བཅུའི་བྱང་སེམས་ལས་སོ་སྤྱི་སོགས་ཀྱི་
འཁོར་མི་སྲིད། དུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་ཚུ་ལ་མི་སྟོན་བ་སྟེ།
ངེས་པ་ལྷ་ལྷན་དུ་འདོད་ཟེར་ལ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྤྱིར་གང་ལ་ཡང་མ་སྤྱར་བར་ངེས་པ་ལྷ་ལྷན་
དུ་འདོད་ཟེར། ལ་ལ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོས་ཏེ་ངེས་པ་ལྷ་ལྷན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ངེས་པ་ལྷ་ལྷན་
དེ་ལོངས་སྤྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ངེས་པ་ལྷ་ལོངས་སྤྱི་འཛོག་
བྱེད་དུ་བྱེད་པ་ལ་མདོ་དང་། རྒྱ་གཞུང་རྣམ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་མེད་པ་གང་ཞིག །དེར་མ་ཟད་
ལུང་རིགས་དུ་མས་གཞོད་བྱེད་ཀྱང་སྤང་བའི་ཕྱིར། དང་སོ་བྱུབ་སྟེ། རོན་བསྐྱུས་སྟོན་མེ་ལས།
ངེས་པ་བཞི་ཙམ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་ལྷར་བཤད་པ་ཡང་མེད་ལ། འདིས་ལྷ་བཤད་ཀྱང་ཁུངས་
རྣམ་དག་ཏུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས། འདི་ལ་ངེས་པ་ལྷ་ལྷན་དུ་
སྤྱོད་པ་ལ་ནི། རོན་བསྐྱུས་སྟོན་མེར། ངེས་པ་བཞི་སྟེ་འཁོར་དང་ནི། །གནས་དང་སྟོན་པ་ཆོས་སུ་
སྟེ། །ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་མཐོང་ལ་འདི་ནི་ཁུངས་མི་བྱུབ་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
བ་བྱུབ་སྟེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལྟར་ན་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱང་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གདུལ་བྱའི་མོས་པ་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་ཀན་གཞོན་དར་བབ་སོགས་སྤྱོད་གས་ཤིག་ཏུ་སྤང་བ་ཐེག་བསྐྱུས་ལས་
གསུངས་པས་དེ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དེར་མ་ཟད་ཐེག་
བསྐྱུས་ལྟར་ན་དེ་ལ་གཞོད་པ་ཡང་སྤང་བས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྗེའི་ཕྱི་
ཚོམ་འཕྲུག་རྒྱུ་སོགས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་ལ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་བྱུར་ཙམ་ཡང་མ་གསུངས་པས་དབྱེད་
པར་བྱ་དགོས་པ་ཁོ་ནའོ། །

གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་ངེས་པ་ལྷ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྤྱི་མ་ངེས་པ་སྤྱོད་གས་སུ་སྤང་
བ་དང་། གསུང་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་གདུལ་བྱ་གདུལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སྤྱོད་གས་གསུངས་པ་

དང་། འཁོར་ཡང་ངེས་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་སྒྲུག་གིས་བསྐྱོར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐམས། དེ་ལྟར་མདོ་ལས་ཀྱང་བཤད། ཐུབ་པའི་རྒྱལ་ཆབ་བྱམས་མགོན་གྱིས་ཀྱང་བཤད། ཤིང་
 ཏའི་སྒོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་གཉིས་གྱིས་ཀྱང་མཐུན་པར་བཤད། རྒྱ་གར་གྱི་ཀུན་མཁུན་དབྱིག་གཉེན་
 དང་ཐོད་གྱི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐམས། དང་པོ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་གསུམ་
 པོ་ལ་རེ་རེ་ནས་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། སྐྱ་སྐྱ་ཆོགས་སུ་སྤང་བ་ནི། སྒྲུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་
 ལས། སྒྲུག་པོའི་དགྲིལ་ན་བཞུགས་ཤིང་སྟེ། །སྒྲུག་པོ་དེ་ནི་བྱི་མེད་གནས། །སྐྱོར་ཆེན་རྣམས་གྱི་
 བདེ་བའི་གཞི། །ངན་དང་གཉིས་གྱི་པ་རོལ་མཆོམས། །ཐུབ་པ་གཞུགས་ནི་རྣམ་གཞུང་ནས། །བྱི་
 མེད་སྒྲུག་ན་རྣལ་འབྱོར་ལྡན། །ཆེ་བ་བཞིན་དུ་འགྲོ་ལ་སྤང་། །སྐྱ་ཆོགས་འགྲོ་བ་གང་ཤེས་གྱི། །སྐྱ་
 ཆོགས་གཞུགས་སུ་མཛེས་པ་ནི། །གང་ལ་གང་སྤང་གང་གིས་ཀྱང་། །རི་ལྟར་གང་ལ་དེ་བདེ་
 བ། །དེ་དག་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ། །དེ་ཕྱིར་ཆ་ཕྱིས་མིག་ལ་གནས། །ཞེས་དང་། ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་
 ལས། གཞུགས་རྣམས་དང་ནི་ཡུལ་རྣམས་གྱི། །ཐུབ་པ་རྣལ་འབྱོར་མཁས་པའི་སྟོང་། །གཞུགས་
 གྱི་རྣམ་པ་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱང་། །སྒྲུག་པོའི་དགྲིལ་ན་རྣམ་བཞུགས་ཤིང་། །ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་ཅན་
 གྱིས་བསྟན། །ཞེས་དང་། ཡོངས་སྒྲུབ་གཉིས་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་གསུངས་ཚུལ་ཡང་། མདོ་དེ་ཉིད་
 ལས། ཚུལ་གྱི་གཙུག་ལག་སྟོན་པར་ཡང་། །ཅི་བཞིན་རིགས་པར་རབ་སྟོན་ཅིང་། །ཞེས་དང་།
 འཁོར་བྱང་སེམས་རྒྱང་བ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་སྒྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་བཞུགས་པ་ནི། མདོ་
 དེ་ཉིད་ལས། དེ་དག་སྒྲུག་པོའི་ཞིང་གཤེགས་ན། །སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པ་བྱེ་བ་ཡིས། །ཉག་ཏུ་རྣལ་
 འབྱོར་མཉམ་པར་བཞག །སྒྲུབ་པ་དག་དང་ཐབས་གཅིག་རོལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་
 སྟེ། སྐྱའི་སྐྱབས་སུ། ཆེ་བ་བཞིན་དུ་འགྲོ་ལ་སྤང་། །ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
 སྒྲུབ་སྐྱེལ་འང་སྐྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཞུགས་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱང་། །སྒྲུག་པོའི་དགྲིལ་ན་
 རྣམ་བཞུགས་ཤིང་། །ཞེས་གཞུགས་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱ་ཆོགས་གྱི་སྒྲུག་པོ་བཀོད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་

གྱི་གཙོ་བོར་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། འོག་མིན་སྤྱག་པོ་བཞོད་པའི་གཙོ་བོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་རང་གི་སྤྱལ་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱལ་བ་དག་དང་ཐབས་གཅིག་རོལ། །ཞེས་པའི་ཐབས་གཅིག་དུ་བཞུགས་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཏྲགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་ཀྱང་། རྒྱན་སྤྱག་པོ་བཞོད་པའི་མདོ་ལས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་མ་དེས་བ་སྣ་ཆོག་གས་སུ་འཆར་བ་ནོར་བུ་ཤེས་སྟོང་ལྟ་བུ་དང་། གསུང་བྱང་དོན་དེས་དོན་སྣ་ཆོག་གས་སུ་གསུང་བ་སོགས་སྣ་ཆོག་གས་པ་རྣམས་པ་ལྔ་ཆང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ལྔ་མཇུག་བརྒྱུན་མཛད་རྒྱུན་མི་འཆད་དང་། །མདོར་བར་འདུ་བྱེད་མེད་པ་དང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་མིན་སྟོན་ལ། །འདིར་ནི་སྣ་ཆོག་གས་རྣམས་ལྔར་བརྒྱུད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། ལུང་དེས་སྤྱོད་སྟོན་པ་སྣ་ཆོག་གས། གསུང་བརྒྱུད་པ་སྣ་ཆོག་གས། ཐུགས་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་མཛད་པ་སྣ་ཆོག་གས་སོགས་སྣ་ཆོག་གས་རྣམས་པ་ལྔ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ནི་སྣ་ཆོག་གས་རྣམས་ལྔར་བརྒྱུད། །ཅེས་པའི་དོན་འཆད་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྣ་ཆོག་གས་སྟོན་པ་དེས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྤྱོད་སྟོན་གསུང་བྱང་དེས་སྣ་ཆོག་གས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྩིས་དེ་མ་ཐག་དུ་རྒྱུད་ལྔ་མ་ལས། རྩེ་ལྟར་ཆོན་ནི་སྣ་ཆོག་གས་ཀྱིས། །ནོར་བུ་དེ་དངོས་མིན་སྟངས་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་རྒྱུན་སྣ་ཆོག་གས་པས། །འབྲུག་བདག་དེ་དངོས་མིན་བར་སྟངས་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུང་གི་བྱང་ཆོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཐད་དེ། རྒྱུད་ལྔ་མ་ལས། ཆོས་ཀྱི་ངས་ནི་སྤྱལ་བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་འབྲུག་བདག་འབད་སོགས་དང་། །བྲལ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །སངས་རྒྱུས་གསུང་གིས་འབྲུག་མཛད་དེ། །སྤྱལ་ལྔ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། རྩལ་བདག་ཅེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཏྲགས་གསུམ་པ་ཡང་གྲུབ་སྟེ། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་གང་ཞིག །སྤྱོད་སྟེན་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། ལོངས་སྤྱོད་རྩོགས་པའི་སྤྱོད་ཅེའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

རྒྱ་བྱུག་གི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱར་སྤང་བ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆད་
 མེད་པ་དག་ན་ཐ་དད་པར་སྤང་བ་དང་། མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བས་མ་དེས་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་དུ་སྤང་བ་དང་། གཞན་དང་གཞན་དུ་སྤང་བས་གཡོ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྤང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་དང་ལྟ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་འདྲེས་པས་འདྲེས་པར་
 སྤང་བ་དང་། ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་གནས་གྱུར་པ་
 མི་རིགས་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། ལོངས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། སྐྱ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། རང་གི་འབྱོར་བ་འདི་གཉིས་འདས་
 པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུབ་ལགས་མཛད་བརྒྱུ་ཡི་འབྲས་བུ་ནི། །སློ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བ་བསྐྱེད་
 ཕྱིར་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྤྲོ་ཆོགས་རྒྱས་པར་སྟོན་མཛད་ཅིང་། །རྟག་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱད་
 རྒྱ་ཆེན་འདི་གཉིས་ཀྱན་ཏུ་འཕྲོ་བར་མཛད་པ་ལོ། །སངས་རྒྱུ་ལོངས་སྤྱོད་ཇོགས་སྤྲོ་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱལ་སྤྱིད་གནས་པ་གང་ཡིན་དེ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུབ་སྟེ། ཀྱང་
 པ་དང་པོས་འབྱོར་བ་འདི་གཉིས་ལས་འདས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུབ་པ་ལེགས་པར་མཛད་པ་དེ་
 བསྟན། ཀྱང་པ་གཉིས་པས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྤྱིའི་མཛད་པ་སྤྲོ་ཆོགས་སྟོན་པར་མཛད་ཆུལ་བཤད།
 གསུམ་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱད་ལྟའི་རྩ་བཞིན་དུ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱན་ཏུ་བྱུབ་པར་གསུང་ཆུལ་
 བཤད། བཞི་པས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཇོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་
 པའི་རྒྱལ་སྤྱིད་མཛད་པའི་སྟོན་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱང་པ་དང་པོས། རང་གི་འབྱོར་བ། ཞེས་
 དང་། འདི་གཉིས་འདས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུབ། ཅེས་དང་། ཀྱང་པ་གཉིས་པས། འཁོར་གྱི་ནང་
 དུ་སྤྲོ་ཆོགས་རྒྱས་པར། ཞེས་དང་། ཀྱང་པ་གསུམ་པར། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱད་རྒྱ་ཆེན་འདི་གཉིས་ཀྱན་
 ཏུ་འཕྲོ། །ཞེས་དང་། ཀྱང་པ་བཞི་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཇོགས་དང་། རྒྱལ་སྤྱིད། ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 རོན་བཤད་ཆུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་བཞི་པ་བྱུབ་སྟེ། དབྱིག་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་

ནམས་ཀྱི་འཁོར་དང་། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཞིང་དང་མཚན་དང་། སྐྱ་དང་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ཡོངས་
སྟོང་ཚུལ་དང་མཛད་པ་དག་མི་འབྲ་བ་སོ་སོ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། དེས་པ་ལྷ་ལྷན་ཅམ་
དུ་མཚུངས་ན་དེ་དག་ལ་བྱད་པར་ཐ་དད་འབྱེད་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཀུན་ཆོས་དབྱིངས་
ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡང་མཚུངས་བདེན་པར་མེད་པ་ཡང་མཚུངས་པས། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་དང་
ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་སྟོན་སྟེན་བྱད་པར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སྟེན་བྱད་པར་
མི་ཤོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་མ་བྱུང་མཚམས་ལ་ཉགས་གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱ་
ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་འཁོར་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་དང་། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཞིང་དང་། མཚན་དང་། སྐྱ་དང་། ཆོས་ལ་ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་པ་
དང་། མཛད་པ་དག་གིས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེར་མ་ཐད་དེའི་རྩ་བའི་མདོ་སྟེ་རྒྱ་ལས་
ཀྱང་། ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་པ་ཁམས་ཀུན་ཏུ། འཁོར་ཡོངས་སྐྱད་དང་ཞིང་དང་མཚན། སྐྱ་དང་
ཆོས་རྫོགས་ཡོངས་སྟོང་དང་། མཛད་པ་དག་གིས་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་
ཆོག་མོད་ཀྱང་སྟོགས་ལ་ནམས་ལ་པན་ཆེད་དུ་དེ་དག་ཕྱེ་ནས་ཅུང་ཐད་སྐྱབ་ན།

གཞན་ཡང་། ཐེག་བསྐུས་ལས། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆད་མེད་པ་དག་ན་
ཐ་དད་སྣང་བ་དང་། ཞེས་དང་། མདོ་ལས། སྐྱལ་པ་དག་དང་ཐབས་གཅིག་རོལ། ཞེས་པའི་ལུང་དོན་
མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཡོངས་སྐྱ་དེ་རང་གི་འཁོར་དུ་རང་དང་རྒྱད་གཅིག་པའི་སྐྱལ་པ་མང་པོ་དང་ཐབས་
གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་དེ་དང་རྒྱད་གཅིག་
པའི་སྐྱལ་སྐྱ་དུ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འཁོར་ངེས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འཁོར་གསུམ་སོང་། གཞན་ཡང་། རྒྱད་སྟེ་མ་ལས། ལྷ་ཆོགས་ཆོས་ལ་རྫོགས་ཡོངས་སྟོང་། ཅེས་
པ་ནས། ཡིད་བཞིན་ཞོར་བུའི་རྩ་འབྲེལ་གྱིས། རྫོགས་པར་ཡོངས་སྟོང་ནམ་པར་གནས། ཞེས་
དང་། ཐེག་བསྐུས་ལས། ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ནི་གང་སངས་རྒྱལ་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྣ་

ཆོག་གི་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་བར་མཛད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་
 བར་ཐལ། ལོངས་སྤྱོད་དེ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་འཁོར་ལྗོངས་ཆོག་གི་ས་བསྐྱོར་བ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་པ་
 དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་དོན་ངེས་དོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ་སྤྱོད་བར་མཛད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ།
 དེའི་འཁོར་ན་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་མེད་པའི་བྱིར་རྟེ། སོགས་སྤར་ལྟར་སྤྱོད་ཀུན་ལང་ས་བཅུའི་རྗེས་ཐོབ་ས་
 བཅུའི་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་བཅུ་གཉིས་བརྒྱ་དང་སྟོང་སོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ས་དང་པོ་བ་དེས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་གཉིས་ནས་ས་བཅུ་བ་བ་དེས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་
 དུ་མེད་པའི་རྩལ་གྱི་གངས་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་སྟེང་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པ་མ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། དེས་རང་གི་ལུས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྩལ་གྱི་གངས་རི་སྟེང་
 ཡོད་པ་དེ་སྟེང་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པར་མཛད་ནས་དེ་རེ་རེ་ལའང་འཁོར་རྩལ་དེ་སྟེང་གྱི་གངས་
 དང་མཉམ་པར་སྤྱོད་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། དེར་ཐལ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
 སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པའི་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དེ་ལ་རྩལ་དེ་སྟེང་གྱི་གངས་དང་མཉམ་
 པའི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། དེར་ཐལ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་ལ་རང་
 དུས་སུ་དེ་ལྟར་བསྐྱོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། དེའི་རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་གཙོ་བོ་དེ་
 ལོངས་སྤྱོད་དང་རང་གི་སྤྱོད་པའི་འཁོར་རྣམས་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟར་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། ལོངས་སྤྱོད་
 འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་རང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱིར་རྟེ། ཞེས་སོགས་སྤར་བཞིན། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 རང་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་འཁོར་ལ་སློ་ཅེ་གཏད་ཟེར་ན། འོ་ན། རྒྱུན་སྤྱོད་པོ་བཞོད་པའི་མདོ་ལས།
 དུས་རྣམས་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་དུ། །སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རྣམས་ཀྱི་དུས་དུས་ལ། །སྤྱོད་ན་བཞུགས་པའི་
 དུས་སྤྱོད་ཀྱི། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རབ་ཏུ་མཛད། །ཅེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དག་
 གིས། །རྣམ་པོ་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་དང་། །དེ་ན་བཙུང་ལྟར་ཐབས་གཅིག་བཞུགས། །སྤྱོད་

པོའི་དགྲིལ་བཞུགས་བསམ་གཏན་བཞུགས། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མང་པོ་སྤྱག་པོ་བཞོད་པའི་ལོངས་སྤྱིའི་འཁོར་དུ་བྱོན་ནས་ཐབས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོངས་སྤྱིའི་འཁོར་དུ་བྱོན་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་འཁོར་བྱང་སེམས་དེ་དག་དང་། དེ་ན་སྟེ་གནས་ལོག་མིན་དེ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལོངས་སྤྱིའི་དག་དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་སྤྱག་པོའི་དགྲིལ་ན་བཞུགས་ཤིང་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས། ཞེས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས། ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་ཐབས་གཅིག་ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རེ་བཤད་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་འདིའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཐེག་བསྟུས་ལས། གཟུགས་སྐྱར་སྤང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཐེག་བསྟུས་སུ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་མདོ་འདི་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་སྒོམ་པའི་མདོ་ལང་གཤེགས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་བཤད་གཞི་བྱེད་པའི་མདོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། བ་སྒྲ་གསེར་དང་སྒྲ་འོད་ཅམ་པ་ཀ་དང་མ་བྱའི་མགྱིན་པ་བརྒྱ་དང་། །ཞེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། མཐོང་ངོ་ཉི་མ་སྟོང་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབར་བའི་སྤྱ། །ཞེས་དང་། ཐེག་བསྟུས་ལས། མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བས་མ་ངེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྤང་བ་དང་། ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྤྱི་མདོག་ཀྱང་ངེས་འགར་བ་སྒྲ་དང་གསེར་སོགས་བཞིན་སེར་པོ་དང་སྒྲ་འོད་ཅམ་པ་ཀ་ལྟ་བུའི་དཀར་པོ་དང་མ་བྱའི་མགྱིན་པ་ལྟ་བུའི་སྟོན་པོ་དང་བརྒྱ་ལྟ་བུའི་དམར་པོ་སོགས་སུ་སྤང་བའི་སྤྱིའི་ཆད་ངེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་ངེས་པ་སོགས་སུ་སྤང་ལྟར་རོ། །འདིས་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོས་པའི་ངེས་པ་ལྟ་ཡང་ཞེགས་སོ། །

གཞན་ཡང་། མདོ་ལས། ཐུབ་ཅན་ལ་ལས་རྣལ་འབྱོར་དབང་ལ་སྤྱག་དབྱུས་ཚུ་སྟེ་རེ་རེ་བཞུགས་པར་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་པ་ནས། ལ་ལས་ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་རྒྱ་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་གཟུགས་བཞིན་དུ་ཐུབ་པ་མཐོང་། ཞེས་པའི་བར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་བསྟུས་ལས། གཞན་དང་།

གཞན་དུ་སྤངས་པས་གཡོ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་སྤངས་བ་དང་། ཞེས་བ་དང་། རྗེ་མཆོག་གི་ཐེག་བསྟུན་ལྟར་
 བ་དེ་ལ་གཞོན་པེད་ཀྱང་སྤངས་པས། ཞེས་དང་། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྤྱི་བྱེད་ཀྱིས་སྤྱི་བྱེད་ཀྱིས་སྤྱི་བྱེད་
 ལ་བསྟོན་པར། མོ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བ་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྤྱི་ཚོགས་རྒྱས་པར་སྟོན་
 མཛད་པ། ཞེས་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ལོངས་སྤྱོད་དེ་གདུལ་བྱ་གཅིག་གིས་ཀྱང་
 རང་གི་མོས་པ་བཞིན་དུ་བཞེངས་བཞུགས་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཏུ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། གདུལ་བྱ་ལ་སྟོན་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ངེས་པ་ལྟ་ལྟར་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཁོར་ངེས་པ་
 བྱང་འཕགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཞེས་བ་ནི་སེམས་ཅན་གཞིར་བཞག་ཟེར་ན། ཐེག་བསྟུན་ལས། བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་དང་ལྟ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་སྤྱི་ཚོགས་དང་འདྲེས་པས་འདྲེས་པར་
 སྤངས་བ་དང་། ཞེས་དང་། རྗེ་མཆོག་གི་ཐེག་བསྟུན་ལྟར་བ་དེ་ལ་གཞོན་པེད་ཀྱང་སྤངས་པས། ཞེས་པའི་
 ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདྲིའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཉན་ཐོས་ལྟ་སོགས་མེད་པ་གང་
 ཞིག་། དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཁོར་ངེས་པ་བྱང་འཕགས་ཤིག་སྟེ།
 གིས་བསྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་བ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་
 སྟོན་པའི་མདོ་སོགས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་འགྲེལ་བ་ཆོག་གསལ་གྱི་
 གསུང་དང་། བོད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ལོངས་སྤྱོད་དེ་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་ཆུང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། སྤྱུལ་
 སྤྱི་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་དུ་འགྲོ་བའི་སྤྱུལ་སྤྱི་དང་ཉན་ཐོས་ལྟ་སོགས་མེད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་མེན་སྤྱུག་པོ་བཞེད་པར་སྤྱིས་པའི་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། འོ་
 བ། སྤྱུག་པོ་བཞེད་པའི་མདོ་ལས། འོག་མེན་ཆངས་པ་ཐོར་ཚུགས་ཅན། ཞེས་བ་ནས། གལ་ཏེ་
 ཡང་ན་ཐུབ་པ་སྟེ། རྣམ་འབྱོར་མངའ་བ་ལྟའི་ཡང་ལྟའི། རྣམ་ལྟའི་སྤྱི་ཚོགས་འབྱོར་མཐུན་རྣམས་
 ཀྱིས། ཁོ་བྱང་སྤྱུག་པོ་དེར་འགྲོ་འཇལ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་གནས་གཙང་མར་
 ལྟ་མོ་ལྟ་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་འགྲོ་འཇལ་རང་མཐུས་འགྲོ་ཞེས་བཤད་པའི་ལན་དུ། དེ་

ཡི་ཕྱིར་ན་དེ་འགྲོ་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱང་རང་མཐུས་འགྲོ་མི་ཐུབ་
པར་བཤད་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་མངའ་བ་ལྟའི་ཡང་ལྟའི། །མཐུ་ཡིས་རྣལ་འབྱོར་མཁུན་རྣམས་
ཀྱིས། །པོ་བྲང་སྤྱག་པོ་དེར་འགྲོ་འཇམ། །ཐུབ་པ་དེ་ལ་ཐུག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་ཀྱང་དེར་འགྲོ་བ་ཞིག་བཤད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་འགྲོ་འཇམ་
ཞེས་ངེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་གང་ཟག་དེ་དག་ལྟ་
སྟོས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བ་སྤྱི་ཁྱད་བྱ་རེ་རེར་མངོན་སུམ་
དུ་འགོད་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཐེག་བསྟུས་ཀྱི་གཞུང་དེ་དག་གིས་སྤྱལ་སྤྱོ་བསྟན་པ་ཡིན་ཟེར་བའང་མི་
འཐད་པར་ཐལ། གཞུང་དེ་དག་གིས་ལོངས་སྤྱོ་བྱུང་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཐེག་བསྟུས་ཀྱི་གཞུང་
དེ་ལོངས་སྤྱོ་འཆད་བྱེད་གང་ཞིག །ཁྱད་པར་ཆུང་དུ་ཀྱན་གཞི་འདོད་མི་འདོད་དང་དབུ་སེམས་ཀྱི་
ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒྲོར་ཐོགས་མེད་བཞིན་དུ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་སྒྲ། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་བསྟུས་ལས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱི་ཚེ་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོ་མ་
ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱ་དུག་གི་ཕྱིར་རྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་ལོངས་སྤྱོ་རྒྱ་དུག་གི་ཁྱད་པར་དུ་
བཤད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྤྱལ་སྤྱོད་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱི་ཚེ་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་ལོངས་སྤྱོ་
ཕྱིར། དེ་མ་ཐག་ཐེག་བསྟུས་ལས། སྤྱལ་བའི་སྤྱི་ཚེ་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་མ་ཡིན་ཞེ་ན་རྒྱ་བརྒྱད་ཀྱི་
ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འདིས་དེ་ལྟར་མ་བཤད་ན་ཐེག་བསྟུས་སུ་ལོངས་སྤྱོ་ངོ་
བོ་ཉིད་སྤྱོ་ལས་བྱུང་དུ་འབྱེད་པའི་བཤད་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་བསྟུས་ཀྱིས་ཐེག་
ཆེན་ཀྱི་འཛོལ་བའི་གཙོ་བོ་གཟུགས་སྤྱོ་ཆང་བར་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཐེག་
ཆེན་ཀྱི་གཞི་ལས་འབྲས་གསུམ་བསྟན་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཐེག་བསྟུས་ལས། ཤེས་
བའི་མཆོད་ཉིད་གནས་དང་དེར་འཇུག་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལོངས་
སྤྱོད་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ངེས་པ་ལྟ་ལྟན་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་ཟེར་ན། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་

ན་རེ། འོ་ན། དེའི་འཁོར་གྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་འང་རྣམ་ཤེས་གཅིག་འཛོག་ཐུབ་པར་ཐལ།
 དེས་པ་ལྟ་ལྟ་གྱི་གཙུག་པོ་ལ་འང་རྣམ་ཤེས་གཅིག་འཛོག་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན།
 ལོངས་སྤྱོད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཀྱང་འཛོག་ཐུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་དེའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལ་སྤྱི་བ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ།
 སྤྱི་བ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ན་དེའི་འཁོར་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འཁོར་སྤྱི་བ་
 བཅས་ཀྱི་བྱང་སེམས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་སྤྱོད་ཁྲབ་སྤྱོད་སྤྱི་བ་བཅས་ཀྱི་བྱང་སེམས་དེ་
 དག་གི་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་འཛོག་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པར་འདིར་རུང་། སྤྱིར་མི་
 རུང་། ཡང་ཁ་གཅིག་ ལོངས་སྤྱོད་རྣམ་ཤེས་ལ་དེས་པ་ལྟ་ཆང་བར་ཐལ། དེའི་རྟེན་གཟུགས་ཕྱང་
 ལ་དེ་ཆང་བའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་མ་ཁྲབ་ཟེར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་འོ་ན། དེའི་རྣམ་ཤེས་ལ་སྤྱི་སྤྱི་
 ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་གཟུགས་སྤྱི་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་སྤྱི་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་
 ལ་འང་སྤྱི་སྤྱི་པར་ཐལ། དེའི་གཟུགས་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པ་ལ་སྤྱི་ཅན་གྱིས་ཁྲབ་པར་
 ཐལ་ལོ་ཟེར། ཁ་ཅིག་ ལོངས་སྤྱོད་ལ་དེས་པ་ལྟ་ལྟ་གཏན་ནས་མི་འཐད་ཟེར་ན། དེ་འཐད་པར་
 ཐལ། ལོངས་སྤྱོད་དེ་དེས་པ་ལྟ་ལྟ་མཆན་ཉིད་ལྟ་ལྟ་ན། ཡོན་ཏན་ལྟ་ལྟ་རྣམས་དང་ལྟ་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཆོས་སྤྱོད་ཐོབ་པའི་ཆེ་མཆན་ཉིད་ལྟ་ལྟ་དང་། ཡོན་ཏན་ལྟ་ལྟ་
 དང་། དེས་པ་ལྟ་ལྟ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་འབྲུག་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
 ན་རེ། ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་གྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་བྱང་སེམས་ས་བརྩུ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་
 ཁྲབ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་ལ་འང་ས་བརྩུ་གའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་འདིས་ཀྱང་། རྒྱ་སྤང་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆེན་ས་བཙུ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས།
ཞེས་དང་། གསེར་འབྲེང་ལས། སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ཡང་ས་བཙུ་ག་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཟེར་
ཞིང་། ཤེར་སློན་གྲགས་ཆར་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །ཞེས་དང་། སྐབས་འགོ་བདུན་ཙུ་པ་ལས་ཀྱང་། ས་
བཙུ་པ་ལ་གནས་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སྐྱར་གཟིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
ཅིག་...ལྷ་ལྷོ་རང་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་སློབ་མི་སློབ་སེམས་ཅན་པལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་
མ་ལུས་པ་བསྐྱེམས་པ་བཙུ་འགྱུར་གྱིས་ཐུབ་པའི་བ་སྐྱུ་གསེར་མདོག་གི་བུ་ག་གཅིག་འགྱུར།
དེ་བཞིན་དུ་བ་སྐྱུའི་བུ་ག་མ་ལུས་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཅིག་
འགྱུར། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཙུའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཆན་བཟང་གཅིག་
འགྱུར། འཆད་འགྱུར་མ་ཡིན་པའི་མཆན་གཞན་ཆོའི་བསོད་ནམས་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་མཛོད་སྐྱུ་
གཡས་འབྲིལ་འགྱུར། དེའི་བསོད་ནམས་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཙུག་ཏྲར་འགྱུར།
དེའི་བསོད་ནམས་གངས་མེད་བཙུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་བུག་ཙུ་འགྱུར་
སྟེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལས་བྱུང་དང་། སློབ་དང་མི་སློབ་ལས་བྱུང་
དང་། ཞེས་པ་ནས། ཡན་ལག་བུག་ཙུ་སྐྱེས་པའི་མཆོག་ །ཅེས་པའི་བར་གསུངས་ཟེར་ན། འོ་ན།
དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དེ་རིན་ཆེན་འབྲེང་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆན་དཔེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆད་འཛིན་རྒྱ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གདུལ་བྱ་གཞུག་ཆེད་དུ་དེའི་ཆད་གདུལ་བྱའི་སློང་ར་བཟུང་བ་ཙམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བའི་དར་རྒྱུག་ལས། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འགྱུར་
པའི་བསོད་ནམས་ཆད་མེད་ཀྱང་ངེ་ལྟར་འཛིན་ཏེན་པའི་བསོད་ནམས་ཕྱོགས་བཙུར་སྐྱེས་པ་མ་
ལུས་པ་བཛོད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆད་གཟུང་བར་མི་རུས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་བསམ་
ངོར་གདུལ་བྱ་གཞུག་པའི་ཆེད་དུ་ཆད་དང་ལྡན་པར་བག་ཙམ་བཛོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་དང་། མདོ་འབྲུག་པ་སོགས་དུ་མ་ལས་ཀྱང་སྐབ་པའི་བ་སྤྱིའི་ཁྱད་བྱ་རེ་རེ་ཀྱང་བསོད་ནམས་
 གི་ཚད་གཟུང་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མཚན་དཔེ་འདི་ནམས་བསོད་ནམས་གི་
 ཚོགས་ཁོ་ནས་འབྲུབ་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་དག་ཚོགས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བྱ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་བསོད་ནམས་གི་ཚོགས་ཁོ་ནས་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་ཚོགས་གཉིས་
 མཐར་ཕྱིན་པའི་གཟུགས་གི་སྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཚོགས་གཉིས་གི་ནང་ནས་བསོད་
 ནམས་གི་ཚོགས་ཁོ་ནའི་ལག་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཚན་དཔེ་རེ་རེ་
 ལའང་པར་ཕྱིན་བྱུག་ཀའི་ལག་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྐབ་པའི་མཛོད་སྤྱོད་གཡལ་འབྲིལ་
 གི་ཁ་དོག་དཀར་བ་དང་། གཡལ་སྤྱོད་འབྲིལ་བ་དང་། སྤྱོད་མེ་མཛེས་ཤིང་ཐེལ་གྱིས་མི་ལོན་པ་
 དང་། རིང་བར་གནས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་འབྲིལ་བ་དང་། འོད་མཐའ་ཡས་པ་བྱུག་ནི་རིམ་པ་བཞིན་
 དུ་ཕྱིན་བྱུག་གི་ལག་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྤྱོད་བསྐྱལ་བཟང་ལས། སྤྱིན་མཚམས་གི་མཛོད་
 སྤྱོད་བ་མོ་དང་དྲུང་དྲུང་ཀུན་ཏུ་ལྟར་དཀར་བ་ནི་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བྱའོ། གཡལ་སྤྱོད་འབྲིལ་བ་ནི་ཚུལ་
 བྱིས་པའི་འབྲས་བྱའོ། སྤྱོད་མེ་ཐེལ་གྱིས་མི་ལོན་པ་ནི་བཟོད་པའི་འབྲས་བྱའོ། རིང་བར་གནས་
 པ་ནི་བཙོན་འབྲས་ཀྱི་འབྲས་བྱའོ། ཤིན་ཏུ་འབྲིལ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བྱའོ། འོད་མཐའ་
 ཡས་པས་བྲབ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བྱའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱུད་ཆུ་མ་ལས། རི་ལྷར་རི་མོ་བྱི་བྱེད་པ། གཞན་དང་གཞན་ལ་མཁས་པ་
 དག་ཅེས་པ་ནས། གཅིག་གཅིག་ཡུལ་གཞན་སོང་གྱུར་པ། དེ་ནི་ཡུལ་གཞན་སོང་བས་ན། དེ་
 མ་ཚང་ཕྱིར་རི་མོ་དེ། ཡུན་ལག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་པར། མི་འགྱུར་བཞིན་ཞེས་དཔེར་
 བྱས་སོ། དེ་ནམས་འབྲི་བྱེད་གང་ཡིན་པ། སྤྱིན་དང་ཚུལ་བྱིས་པའི་བཟོད་ལ་སོགས། རྣམ་པ་ཀུན་
 གི་མཚོག་ལྟར་པའི། སྤོང་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་སྤྱོད་བཟོད། ཅེས་པའི་བར་གསུངས་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་པའི་གཟུགས་འབྲི་བའི་ཆོ། ལ་ལ་དབྱུ་འབྲི་ཤེས་པ། ལ་

ལ་ཕྱག་ཞབས་སོགས་འབྲི་ཤེས་པ་དུག་ཚོགས་པའི་ཆེ་དེའི་གཅིག་མ་ཆང་ན་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་
གཟུགས་རྫོགས་པར་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ་པར་བྱིན་དུག་པོ་གཅིག་མ་ཆང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གཟུགས་སྐྱ་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མཆན་དཔེ་རེ་རེ་ལ་དེའི་བྱིར། ཡང་
ཁ་ཅིག །མཆན་དཔེ་དེ་དག་ལ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་གཙོ་ཆེ་ཆུང་སྒར་ལྟར་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན། བདོ་སྤྱད་
པ་ལས། ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་རོལ་བྱིན་ལྟ་འདོ། །དམིགས་བྱ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རེག་
པར་རྒྱས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་
ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱོད་པའི་བྱིན་སོགས། པར་
བྱིན་ནམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱར་སྒྱར་པ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ལ་རག་ལས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།
མཆན་དཔེ་ནམས་འགྲུབ་པ་ལ་ཚོགས་གཉིས་གལ་ཆེ་མཉམ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །ཐུབ་པའི་པགས་པ་གསེར་མདོག་ཟེར། ལ་ལས་ཐུབ་པ་ནམས་
ཀྱི་རང་མདོག་སེར་པོ་ཡིན་ཡང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སྡོན་པོ་སོགས་སྤྱང་བ་ཡིན་ཟེར་ན།
འོལ་ཆོད་དེ་དག་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ་འོ་ན། ཐུབ་པའི་པགས་པ་གསེར་མདོག་ཆོས་ཅན། ཁ་
དོག་ཡིན་པར་ཐལ། སེར་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་དང་། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། རེག་བྱའི་སྤྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། པགས་
པ་གསེར་མདོག་པགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བྱུངས་སྡོན་པོ་བྱུངས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།
བྱུངས་ལ་དབྱེ་བ་གསུམ་མདོར་བཤད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཡང་གཞོབ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་མདོག་སེར་པོ་ཡིན་ལ་གདུལ་བྱ་ལ་སྡོན་པོར་སྤང་ཆུབ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ།
སངས་རྒྱས་དེའི་རང་གི་མདོག་བྱོད་ཀྱི་གཞོབ་བཞིན་དུ་སྤྱེད་པའང་མ་ཡིན། དེ་གདུལ་བྱ་ལ་མི་
སྤང་བའི་སྡོན་ལམ་བཟབ་པའང་མ་ཡིན། གཞན་མི་སྤང་བའི་རྒྱ་མཆན་མེད་པའི་བྱིར་དང་། དེའི་
རང་མདོག་ཅན་གྱི་གཟུགས་སྐྱ་དེ་ལ་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱ་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་

ལས། རྒྱ་གྲུབ་པས་མཚན་གྲུབ་ལོ། །ཞེས་དང་། མཚན་གང་གི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་
པ་དེ་རབ་ཏུ་རྫོགས་པས་མཚན་སྐྱམ་ཏུ་རྩ་གཉིས་པོ་འདི་དག་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ །ངེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཞུགས་སྐྱ་དེ། ལོངས་སྐྱའི་མཚན་
ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། ལོངས་སྐྱ་དེ་དུས་ངེས་པ་དང་གནས་ངེས་གྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་འཛོག་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ལོངས་སྐྱོད་དེ་
ལ་འཛོག་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་ཚུལ་གྱི་ཆ་
ཁོ་ན་ལ་བཞག་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ངེས་པ་ལྷ་དང་མི་ལྷན་པའི་ཆ་ནས་སྐྱལ་སྐྱེ་འཛོག་
ཟེར་ན། འོ་ན། ངེས་པ་ལྷ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཆ་ནས་དེ་འཛོག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེ་དགག་ཕྱོགས་ནས་འཛོག་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་སྐྱབ་
ཕྱོགས་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལྷ་མི་ལྷན་པའི་ཆ་ནས་དེ་འཛོག་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་སྣ་ཆོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་འཛོག་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ལུས་
ཏེ། དེ་སྣ་ཆོགས་སུ་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམས་པས། དཔག་མེད་བསམ་ཡས་
སྐྱལ་བ་ཡིས། །སེམས་ཅན་དོན་ཀུན་སྐྱབ་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ །ངེས་
པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་ལོངས་སྐྱ་ཆུང་བ་དེ་ལོངས་སྐྱ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་དུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་རྩི་
མ་སྟོངས་གྱི་བར་བཞུགས་པའི་སྐྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ།
དེ་སེམས་ཅན་སྟོན་པ་དང་ཆོས་ལ་བཙོན་ཆེད་དང་སྟོ་བ་བསྐྱེད་པ་སོགས་དགོས་པ་ལྷའི་ཆེད་དུ་
སྐྱལ་བའི་སྐྱ་གཏན་དུ་བཞུགས་པ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། མཛད་པ་རྫོགས་པར་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །ཞི་བ་མི་འདོད་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་བརྟེས་པ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར། །སྟོ་
བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །སོ་སོ་རང་བཙོན་བཅས་བྱའི་ཕྱིར། །སྐྱར་དུ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པའི་
ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྐྱལ་བའི་སྐྱ། །གཏན་དུ་བཞུགས་པར་མི་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ངེས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་འདྲ་སྤྱོད་གཏོང་སྟེ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན།
སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་རྒྱན་ཆད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་བསྐྱེད་
ལས། ལ་ལར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་སྟོན། །ལ་ལར་དེ་བཞིན་ཕྱ་ངན་འདས། །ནམ་ཡང་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་པའི་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ལོངས་སྤྱོད་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྤྱོད་བཤད། གནས་སོགས་ཀྱི་བྱང་
པར་བཤད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆ་
ནས་བཞག་པའི་གཟུགས་སྤྱོད་མཐར་ཐུག་དེ། ལོངས་སྤྱོད་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆ་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། མཆོན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱང་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་འདི། ཐེག་
ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྤྱོད་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། དབྱེ་ཆུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་བཤད་རིགས་ཀྱི་དང་
ལམ་བསྟོན་ཆུལ་ཀྱི་དང་འཁོར་ཞིང་སོགས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་དུག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བདག་རྒྱུ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་བཞི་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བཏགས་
པ་བཞི་དང་དེའི་བདག་རྒྱུ་ལས་བྱང་བའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱོད་དངོས་གནས་གཉིས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་རྒྱུ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱོད་བསྐྱེད་པ་
ནི། མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཡེ་ཤེས་གཟུགས་བརྙན་འབྱུང་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཅ་ཐུ་གོ་མིས། དེ་དག་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྤྱོད་ཉིད། །ཁ་ཅིག་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱང་། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱོད་རྒྱ་རྒྱུ་ཉིད་ཕྱིར། །ཉེ་བར་བཏགས། །ཞེས་
དང་། བརྙན་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ལྷོ་ལས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་
ཕྱིར། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གསེར་འཕྲེང་ལས། འདི་ལོངས་

སྐྱར་བཤད་པ་ནི་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་ལདི་ནི་བདག་རྒྱུན་གྱི་སྒྲོན་པ་བཏགས་པར་མ་ཟད། དེའི་དབང་ཤེས་ལ་ཡང་ཡུལ་ལ་རྫོགས་པར་
ལོངས་སྟོང་ཅིང་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ལོངས་སྐྱར་བཏགས་ཏེ། ཅ་རྒྱ་གོ་མིས། དབང་པོ་ལྷ་ཡི་རྣམ་
ཤེས་གང་། །དེ་ནི་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་སྐྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཟུར་གཉིས་པ་
བདག་འབྲས་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱ་དངོས་གནས་པ་ནི། ཅ་བར། མཆོན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས།
སོགས་དང་། ཅ་རྒྱ་གོ་མིས། ཆོས་ལ་རྫོགས་ལོངས་སྟོང་སྟོན་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
རྣམས། །ཆོས་ལ་རྫོགས་ལོངས་སྟོང་ཕྱིར་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལམ་བསྟོད་
ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་པ་དབྱེ་ན་གཉིས་སམ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་རྫོགས་པ་སྟོན་སོང་གི་ལོངས་སྐྱ་
དང་། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་པ་དང་རྒྱད་གཅིག་པའི་ལོངས་སྐྱ་དང་གཉིས་སམ་ཉན་
རང་གི་རྫོགས་པ་སྟོན་སོང་གི་ལོངས་སྐྱ་གཉིས་དང་གསུམ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མི་འདྲ་བ་
དུག་གི་དབྱེ་རྒྱ་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་གྲོལ་རྒྱ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སློ་གྲོས་
མི་ཟད་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་ཐ་དད་པ་ལོངས་སྐྱ་སྟེང་པའི་དང་། ཤེས་དང་བློ་རྒྱ་
ལ་སོགས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་ཞིང་ཁམས་ཐ་དད་པའི་བར་དང་། ལོངས་སྐྱ་འོད་དཔག་མེད། ལོངས་སྐྱ་
རྣམ་སྐྱང་སོགས་མཆོན་ཐ་དད་པའི་དང་། སྐྱའི་མདོག་དམར་བ་དང་དཀར་བ་སོགས་སམ་རྒྱ་ཞིང་ཐ་
དད་པའི་དང་། ས་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐ་དད་པ་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྟོང་པའི་
དང་། འཁོར་གྱི་གདུལ་བུའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་མཛད་པ་ཐ་དད་པ་མི་འདྲ་བ་དུག་གི་སྒྲོན་པ་མཐའ་
ཡས་པ་དབྱེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུ་དེ་དག་ལོངས་སྐྱ་ཅན་དང་། གནས་འོག་མིན་ཅན་དང་།
འཁོར་བྱང་འཕགས་ཅན་ལྟ་བུར་མཚུངས་ཀྱང་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་ཐུགས་རྗེའི་ཤུགས་སྐྱང་ཚུལ་
གྱིས་ལོངས་སྐྱ་དེ་དག་གི་སྐྱ་མཆོན་སོགས་ཀྱང་མི་འདྲ་བར་མ་ཟད། དཔེར་ན། ཞིང་ཁམས་གཅིག་
ལུ་ལ་ཡང་ཁ་དོག་མི་འདྲ་བར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་དབྱེ་བས་བཞོད་པ་སོགས་ཀྱང་མི་

འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། སངས་རྒྱལ་གཅིག་གི་སྟོན་ལས་དང་འཕེན་པ་གང་བྱས་པ་དེ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཉེ། དེ་སྐད་དུ། མདོ་སྡེ་རྒྱལ་ལས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་ཁམས་
 ཀྱན་ཏུ། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་
 ཅད་ན་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ཞེས་སོགས་སྤར་བ་ཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་གཅིག་
 གིས་ཀྱང་མཛད་པ་སྤྱོད་རྫོགས་སྟོན་ཚུལ་ཡང་སྟོན། དེས་ན་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་པའི་
 ཞིང་ཁམས་འོག་མིན་དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་གི་འོག་མིན་ནམ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་
 ཁམས་གཅིག་གི་འོག་མིན་མ་ཡིན་ཉེ། ཕྱོགས་བརྩའི་རེ་རེའང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འོག་མིན་མཐའ་
 ཡས་པ་དང་། ཕྱོགས་བརྩའི་ལོངས་སྤྱོད་ཞིང་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་སངས་རྒྱལ་
 ཀྱན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱར་འཆང་རྒྱ་བ་འོག་མིན་གཅིག་ཁོ་ན་ཟེར་བ་ཡང་ལྷག་མ་མེད་པར་
 བསལ་ལོ། །གསུམ་པ་སྤྱོད་བཤད་པ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པས་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
 པ་དང་། ཆོགས་གཉིས་བསལ་སྟོན་པས་ལས་བྱུང་བ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་ཆོས་རྣམས་
 སྟོག་པས་ན་སྤྱོད་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་རྒྱུད་སྤྱོད་མ་ལས། སྤྱོད་ཆོགས་
 ཆོས་ལ་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད། །ཅེས་དང་། འདི་དེ་ཆོས་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་པའི། ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་
 རྒྱལ་ལས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཉིད། །ཅེས་དང་། ཅུ་བཟ། ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་
 སྤྱོད་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་གནས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལྡེ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམས་ལྟར་ན་གནས་ངེས་པ་འོག་
 མིན་དུས་མའི་གོང་གི་འོག་མིན། སྤྱོད་ངེས་པ་མཚན་དཔེས་བརྒྱལ་བ། ཅུ་བཟེན་གསུལ་བྱའི་འཁོར་
 ངེས་པ་ས་བརྩུག་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ། གསུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་ལྟོས་ཉེ་ཆོས་ངེས་པ་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ། དུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་བཞུགས་

བ་ཀླམས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ལྗེ་སྤྱི་ཀླམ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཏེ་གཞན་ཀླམས་སྤྱི་
 མོངས་སྤྱི་སྤྱི་ལ་ཡང་རྒྱ་འབྲུལ་སོགས་ཀྱིས་ཁ་དོག་སོགས་མ་དེས་ཀྱང་དཀྱུས་མའི་སྤྱི་མཆོན་
 དཔེས་བརྒྱན་པ་དེ་འགྲུར་མི་སྤིང། འཁོར་ཅམ་ལ་བྱང་འཕགས་སུ་མ་དེས་ཀྱང་ཅ་བའི་གདུལ་
 བྱའི་འཁོར་ལ་ས་བརྩའི་བྱང་སེམས་སུ་དེས། ཆོས་གསུངས་ཚུལ་མ་དེས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ལ་རྩོགས་
 བར་མོངས་སྤྱོད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེའི་སྤྱི་ལུས་ཅམ་ལ་བཞུགས་པ་སོགས་
 གང་གིས་ཀྱང་མ་དེས་པ་གང་ཞིག །དཀྱུས་མའི་སྤྱི་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པ་དེ་འགྲུར་མི་སྤིང་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་བྱར་དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེའི་སྤྱི་ལུས་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་མི་འབྲ་བའི་རྒྱ་འབྲུལ་སྟོན་
 བཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དང་ཐེག་བསྟུས་རྒྱུད་བླ་མ་སོགས་བྲངས་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 བྱུབ་སྟེ། དཀྱུས་མའི་སྤྱི་དེ་ལྟར་བཞུགས་པ་འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་གདུལ་བྱའི་ཆད་མས་མཐོང་
 བའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། དེའི་འཁོར་ཅམ་མ་དེས་པར་མ་ཟད་གདུལ་བྱའི་འཁོར་ཡང་
 མ་དེས་པ་གང་ཞིག །དཀྱུས་མའི་གདུལ་བྱ་ལ་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། བྱར་དང་པོ་བྱུབ་
 སྟེ། དེའི་འཁོར་ཅམ་ལ་རང་གི་སྤྱི་ལ་བའི་སྤྱི་ཡང་ཡོད། རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱི་འཁོར་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་
 གཞན་གྱི་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ཡང་ཡོད། གདུལ་བྱ་ཅམ་ལ་ཡང་སྐབས་འགར་སྟོ་སོགས་དང་ཉན་ཐོས་སོགས་
 ཀྱང་ཡོད་སྤིང་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱར་དང་པོ་གཉིས་བྱུབ་སྟེ། དེ་འབྲ་བའི་སྤྱི་ལ་བ་མདོ་ལས་བཤད་
 པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པས་ཀྱང་བསྐྱབས་ཐེན་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། བྱར་གསུམ་པ་ཡང་བྱུབ་སྟེ།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲུལ་མཐའ་ཡས་པས་སྐབས་འགར་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་རང་
 གི་བ་སྤྱིའི་ཁུང་བྱར་འཛོག་ན་གདུལ་བྱ་ཅམ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྫོང་མི་ཤོང་ཡང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མདོ་བསྟན་བཅོས་གཞན་ནས་ཡོངས་སྤྱི་ལོར་བཤད་པའི་སྐབས་
སྟེ་བྱང་འཕགས་བཤད་པ་མང་བ་ལས་ཉན་ཐོས་མ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ལོར་ལ་

ཉན་ཐོས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེའི་ལའོར་དུ་སྤྱོད་པའི་ངན་འགྲོ་བ་སྤྱོད་པར་
 ཐལ། དེའི་ལའོར་དུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་མ་ཁྲབ་ཟེར་ཡང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཐུས་
 མི་འགལ་ཡང་རང་དབང་དུ་འོང་མི་རུས། དེ་རུས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་ལ་དད་པ་སྒྲོམ་པའི་མདོ་
 ལས་ལྷ་སྤྱོད་སོགས་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་འདྲིར་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལྷ་སྤྱོད་ནས་བ་ཅན་གྱི་བྱང་
 འཕགས་ལ་དགོངས་ཞེས་བཤད་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཁོ་རང་ལ། འོ་ན། མདོ་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་
 བས་སྤྱོད་སྤྱོད་ལས་དག་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སོ་སྤྱོད་ལས་
 མ་དག་པ་མང་པོས་ཀྱང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆོམས་མེད་བྱས་པའི་ལྷས་སྤྱོད་ལེགས་སྐར་ཕྱ་
 རྟེན་གས་ངན་བ་སྤྱོད་མིན་དུ་མས་མཐོང་བ་དང་བཅད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། གདུལ་བྱ་པལ་ཆེ་
 བ་ལ་དགོངས་པས་མཐའ་མ་བཀག་ཟེར་ན། འོ་ན། ལོངས་སྤྱོད་ལ་མཐའ་ཇི་ལྟར་འགོག་སོམས་ཤིག་
 གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་དེའི་ལའོར་དཀྱིས་མ་ལ་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་ཁྲབ་སྟེ། ལོངས་སྤྱོད་གནས་
 འོག་མིན་དུ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱང་འཕགས་མ་གཏོགས་པ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་སྤྱོད་
 པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། དེ་ན་ཕྱར་འདུག་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་
 བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱར་འདུག་ནི་ཕྱ་རྟེན་གས་པའོ། །གོང་གི་རྟགས་གསུམ་
 བ་ཆོས་གསུངས་ཚུལ་ཅུ་མ་ངེས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པར་ངེས་ཏེ། ཆོས་
 གསུངས་ཚུལ་མ་ངེས་པ་གང་ཞིག་ ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པར་ངེས་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་སྤྱོད་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེས་གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་གསུང་
 དབྱངས་ཡན་ལག་དུག་ཅུ་སོགས་ཀྱིས་འཛིན་ཏེ་ཁྲོད་ཀྱི་ཁམས་ཁྲད་པར་ལྷའི་རྩ་བ་ཞིན་སྤྱོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལྷ་མ་ལས། དེ་བཞིན་ཁྲབ་བདག་འབད་སོགས་དང་། །བལ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་
 བ། །སངས་རྒྱུས་གསུང་གིས་ཁྲབ་མཛད་དེ། །སྤྱོད་ལྷན་ནམས་ལ་ཆོས་སྤྱོད་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཆོག་ཤང་དང་པོའི་ཁྲབ་བདག་ཅེས་པས་ལོངས་སྤྱོད་བསྟན། འབད་སོགས་

དང་བྲལ་ཡང་ཞེས་པས་འབད་ཚེ་ལ་མི་དགོས་པའི་མཛད་པ་ལྷན་གྱུ་བ་དེ་བསྟན། འགྲོ་བ་མ་ལུས་
བ་ཞེས་པས་གསུང་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་བསྟན། སངས་རྒྱས་གསུང་གིས་ཁྱབ་མཛད་དེ། །སྐལ་
ལྷན་ནམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱན་
ཁྱབ་ཀྱང་སྐལ་བ་དང་མི་ལྷན་པ་ནམས་ཀྱིས་མི་ཐོས་ལ། སྐལ་ལྷན་ནམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཞིང་ཐོས་
བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱུ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པའི་ནང་ནས་ལོངས་
སྤྱོད་ལ་བསྟོད་པའི་སྐབས་ལས། ཏྲག་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲ་སྤྲ་རྒྱ་ཆེན་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་ཏུ་འཕྲོ་
བར་མཛད་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་ཀྱན་ཏུ་ཞེས་པའི་འཛིག་རྟེན་
ཀྱན་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན། རྒྱལ་ཆབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཆ་མ་དང་མདོན་རྟོགས་རྒྱུན་གྱི་ནམ་བཤད་དག་
ལས་ངེས་པ་ལྷ་འདྲེན་ཚུ་ལ་སྤྱི་ནམ་དང་མཐུན་ནམ་སྟམ་ན། རྒྱུད་ཆ་དར་རྟེན་ལས། དེས་སྤྱུ་སྟོན་
བ་གསུང་རྒྱུན་མི་འཆད་ལ། རོ་ཐོངས་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ངེས་པ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་པ་སྤྱུ་སྟོན་
བ་དང་གསུང་གཉིས་རོ་ཐོངས་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ངེས་པར་བསྟན་འདུག་པ་དེ་ལྟར་ན་འཁོར་དང་
དུས་དང་གནས་ངེས་པ་བསྟན་ཏེ་ངེས་པ་ལྷ་འདྲེན་པར་མདོན། དེས་ན་ལོངས་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཀྱི་གནས་སོགས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་གནས་འོག་མིན་ནི་གནས་དང་། རང་
ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་ལྷ་ཆང་བ། ས་བརྩའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱི་འཁོར་གྱིས་
བསྐྱོར་བ། སྤྱལ་བའི་སྤྱུ་མཐའ་ཡས་པ་སྤྱོད་པའི་བྱང་པར་ནམས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུ་བ་ཉི།
གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བརྒྱ་བདུན་ལས་བཀྲལ་བའི་སྟེང་ན། དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་གནས་
འོག་མིན་ཞེས་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་ལྷ་དང་མི་ལས་འདས་པ་རྒྱན་ཁྲི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྒྱ་ཡོངས་
སུ་མ་ཆད་པ་དེར་འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དུས་ཏྲག་ཏུ་བཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་
འཁྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས། གནས་གཙང་མ་ནམས་ལས་འདས་པ་ན་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་གནས་
ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བརྩལ་གནས་པ་ནམས་ཀྱིས། ས་བརྩལ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམ་ནས་

གང་དུ་སྤྱོད། ཞེས་དང་། དཔལ་ལྷན་ཆེ་བའི་སྤྱབ་ས་གསུམ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། འོག་མིན་གཞལ་
 ལས་ཁང་དུ་ནི། ཉེ་ཉིད་མངོན་སུམ་བྱ་བར་བཞེད། ཞེས་དང་། རྒྱན་སྤྲུག་པོ་བཀོད་པའི་མངོ་
 ལས། གཞལ་མེད་ཁང་གནས་གཞན་ལ་ཡང་། འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་དང་། མཚན་
 བཟང་ནམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ། ས་ལ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་ནི། སྤྱར་འདུག་འདུས་པའི་བྲེགས་པ་
 སེལ། ཞེས་དང་། མངོ་སྤྱེ་འདྲིའི་སྤྱིང་གཞིའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་། བཞེངས་ནས་ཀྱང་པོ་བྱང་འཇམ་དང་
 སྤྱོད་གི་འོད་ཅན་རྒྱན་དང་ལྷན་སྤྲུག་དུ་མས་བརྒྱན་ནས་མངོན་པར་བྱང་སྟེ། ཆེ་བ་བྲི་མ་མེད་པའི་
 སྤྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁང་སྤྱིང་དུ་གཤེགས་སོ། གཤེགས་ནས་ཀྱང་སྤྲུག་པོའི་རིས་ཀྱིས་རྒྱན་སེང་
 གའི་གདན་དམ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་སོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འདྲིའི་འོག་མིན་དེ་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་འོག་མིན་དུ་མི་སྤྱོད། གནས་
 རིགས་བཅོ་བརྒྱད་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་འཛོག་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རྒྱ་སྟོམས་འདུག་དང་འབྲས་བུའི་ཆེ་སྤྱོད་གི་རིམ་པའི་སྟོན་པ་འཛོག་པ་བཞེན་
 དུ། འདྲིར་ཡང་དེར་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་བསམ་གཏན་སྟེལ་སྟོམ་སོགས་ལས་འདས་པའི་ཚོགས་གཉིས་དང་
 སྟོན་ལམ་མཐའ་ལས་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུས་གནས་ཀྱང་གནས་གཞན་བཅུ་བདུན་ལས་སྤྱོད་གི་
 གི་བྱང་པར་ཡང་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་རྒྱ་དེ་ལྟར་གང་ཞིག གནས་
 ལའང་སྤྱོད་གི་བྱང་པར་ཡོད་པས་བཅོ་བརྒྱད་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་འབྱོར་
 སྤྱོད་པའི་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་ལ་གནས་པ་ནམས་ཀྱིས་ས་བཅུ་ཡོངས་སུ་སྟོམ་
 བས་གང་དུ་སྤྱོད་པའོ། ཞེས་དང་། སྤྱབ་ས་འགོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་དཔག་
 མེད་ལས། བྱང་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། ས་བཅུ་ལ་ནི་གནས་ནམས་ཀྱིས། ཉེ་ལྟ་བུ་ཡི་སྤྱར་
 གཟིགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ས་སྟེ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནི་
 གནས་གཞན་བཅོ་བརྒྱད་དེ། ཞེས་དང་། གནས་གཅིང་མ་ནམས་ལས་འདས་པ་ན། དབང་སྤྲུག་ཆེན་

པོའི་གནས་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབུ་མེས་སྐུ་འདི་ལྟར་མ་སྟུན་པས་ན།
མཛོད་ལས། རོ་མོའི་དབང་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དག །མ་གཏོགས་གཟུགས་གཏོགས། ཞེས་གསུངས་
པས་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ། དེས་ནི་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་གྱི་ལྷ་ལ་པོ་མོའི་དབང་པོ་
མེད་པར་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་ཁམས་ལ་གནས་རིགས་བཅུ་
བདུན་གྱི་འོག་མིན་ལས་མཐོ་བའི་གཟུགས་ཁམས་མ་བཤད་ཅིང་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གོང་གི་བྱང་པར་གཉིས་པ་ནི། འོངས་སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་ལྷ་རྣམས་
གྱི་ལྷན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་ལྷ་ལྷན། མཆོན་ཉིད་དང་གནས་སྐྱར་ལྷ་ལྷན། དབང་ཐེབ་ལྷ་ལྷན་
རྣམས་སོགས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་ལྷ་དང་ལྷན་དེ། མཆོན་དཔེས་སྤྲས་པ་
སོགས་གྱི་སྐྱ་སྐྱ་ཆོགས་པར་སྟོན་པ་དང་བྱང་དེས་གྱི་གསུང་སྐྱ་ཆོགས་པ་བཛོད་པ་དང་། ཐུགས་
མཛོད་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་རྟོག་པའི་ཀུན་སྒྲོང་མེད་པའི་སྤྱན་གྲུབ་དང་། དེ་ལྟར་
སྐྱ་དང་གསུང་དང་མཛོད་པ་དུ་མར་སྟོན་ཀྱང་བདེན་ཞིང་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པའམ། དེ་དང་དེའི་
རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྐྱ་གསུང་མཛོད་པ་སྐྱ་ཆོགས་སྟོན་པའི་སྐྱ་ཆོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
ལྷ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ཁྲ་མ་ལས། བཛོད་སྟོན་མཛོད་རྒྱན་མི་འཆད་དང་། །ཞེས་སོགས་
དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས། བྱང་པར་ལྷ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། སྐྱ་སྟོན་པ་དང་གསུང་བཛོད་
པ་དང་ཐུགས་མཛོད་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་ཀུན་རྟོག་པའི་འདུ་བྱེད་མེད་པ་དང་།
དུ་མར་སྟོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོངས་སྐྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་སྐྱ་ཆོགས་
པར་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གསུང་བྱང་དེས་སྐྱ་ཆོགས་གསུངས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་
ཏེ། སྐྱ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གང་ལ་གང་འདུལ་སྐྱ་ཆོགས་སྟོན་པ་དང་། གསུང་ཡན་ལག་རྒྱུག་ཅུའི་
དབྱངས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་འདི་གཞིན་གྱི་ཁམས་ཀུན་རྟོག་སྐྱ་ཆོགས་པ་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ཁྲ་མ་ལས། སྐྱ་ཆོགས་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་མངའ་བའི་སྤྱས། །ཞེས་དང་། དེའི་

དར་རྒྱུ་ལས། ལྷ་ཆོག་གསལ་པའི་དམ་ཆོས་ཀྱི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་མངའ་བའི་སྐྱུ་ཞེས་པས་སྐྱུ་ཉོན་
 པ་དང་གསུང་བརྗོད་པ་གཉིས་བསྟན་ལ། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། ལྷ་སྐྱ་ཆོག་གསལ་པའི་དངོས་པོར་
 ལྷ་དང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། ལྷ་ཆོག་གསལ་དམ་ཆོས་ཀྱི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་ཞེས་སྐྱུ་
 ལྷ་ཆོག་གསལ་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤར་གྱི་མདོ་དང་ཐེག་བསྟུས་ཀྱི་ལུང་དེ་དག་གི་ཕྱིར་རོ། རྒྱུད་
 གླ་མ་ལས། ལྷ་ཆོག་གསལ་ཆོས་ལ་རྗོགས་ཡོངས་སྟོང་། །རང་བཞིན་ཆོས་ནི་སྤར་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོས་ཡོངས་སྟོང་བྱ་ཆོས་སྐྱ་ཆོག་གསལ་དང་། གཉིས་པས་ཡོངས་སྟོང་བ་པོ་
 ལྷ་མཚན་དཔའི་རང་བཞིན་ཅན་གསུང་ཆོས་དེ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་ཏོ། །ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་
 དངོས་སུ་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་བྱང་འཕགས། བརྒྱད་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀའི་འགོ་དོན་མཛད་
 པ་དང་ཀུན་རྟོག་མེད་པས་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་གཉིས་ཡོད་དེ། བསྐྱལ་བ་བྱངས་མེད་དུ་མར་སྟོང་
 རྗེ་ལ་གོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྟོན་ལམ་སོགས་མཐར་ཕྱིན་ནས་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་ནོར་བུ་ལ་ཀུན་སྟོང་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་སྟོང་བ་བཞིན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་གླ་མ་
 ལས། ཐུགས་རྗེ་དག་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ། །འགོ་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་ཕྱིར་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་
 ལྷན་གྲུབ་པར། ཞེས་དང་། འགོ་བའི་རྣམ་གྲོལ་དོན་གྲུབ་ལ་བཅོན་པ། །མཛད་པ་ཡིད་བཞིན་ནོར་
 བུ་རྒྱལ་བཞིན་ཏེ། ཞེས་དང་། འདིའི་དར་རྒྱུ་ལས། ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི། འགོ་བའི་རྣམ་གྲོལ་
 ཀྱི་དོན་གྲུབ་པ་ལ་བཅོན་པར་མཛད་ལ། དེའི་ཁྱད་པར་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་ལྷན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་རྒྱལ་བོ་བཞིན་ཏེ་འོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷ་སྐྱ་
 ཆོག་གསལ་སྐྱུ་ཉོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་དེ། ཡོངས་སྐྱའི་སྐྱུ་རང་གི་དབང་དུ་
 བྱས་ན། བེམ་ལུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་སུ་སྤང་ཡང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱུ་ལྷ་
 དང་སྤར་ཆེ་སྐྱུ་ལ་གཞི་སྐྱུ་ལ་བ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྷན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་གླ་མ་ལས། ལྷ་ཆོག་གསལ་དངོས་ཀྱང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མིན། ཞེས་དང་། དར་རྒྱུ་

ལས། སྐྱ་སྐྱ་ཆོགས་པའི་དངོས་པོར་སྤང་བ་དང་། དེ་ལྟར་སྤང་ཡང་སྤང་བ་ལྟར་དེའི་རང་བཞིན་དུ་
བྱལ་བ་མིན་པ་ནི། སྤང་བ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱལ་བ་དང་གདུལ་བྱ་ཁ་ཅིག་ལ་རྩལ་སྤྲོ་རབ་
བསགས་པའི་ལུས་ལྟར་སྤང་ཡང་དེ་ལྟར་མ་བྱལ་བའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་ཐ་དད་པ་སྐྱ་ཆོགས་སུ་
མ་བྱལ་གྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་ཕྱི་མ་འདིས་སྦྱལ་སྦྱལ་སྦྱལ་ཚུལ་ཡང་བསྟན་པས་
སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་ལོངས་སྦྱུ་ལའང་དེའི་སྦྱལ་བ་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
མཆན་ཉིད་ལྟ་དང་ལྟན་ཏེ། སྤྱིབ་སོགས་གཞན་དབང་རྣམ་བྱང་གི་གཞན་དབང་དུ་གནས་སྒྱུར་གྱི་
མཆན་ཉིད་དང་། དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཆན་
ཉིད་དང་། རྒྱན་གྱིས་རྟག་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་མཆན་ཉིད་ལྟ་དང་ལྟན་
ཏེ། སྤྱིབ་སོགས་ཀྱི་གཞན་དབང་གི་ཡོན་ཏན་དུ་དག་པ་དང་། དབང་བཅུ་ཐོབ་པ་དང་། ཡོད་མེད་
ཀྱི་དང་། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་རྣམས་ཀྱི་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པ་
དང་རྟོག་གི་དང་དཔེ་མེད་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པར་སོ་སོར་རང་རིག་པར་བྱ་བ་རྣམས་དང་ལྟན་པ་
དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་བསྟུས་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཞེས། ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །

མདོར་བསྟུས་ན་མཆན་ཉིད་ལྟ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལོངས་སྦྱལ་
ཀུན་ལ་ཡོད། རྣམ་བཤད་ལས་མཆན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་བཤད་པ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་སྦྱེའི་དུས་ཀྱི་དེའོ། །དེའང་
ལོངས་སྦྱལ་གཉིས་ཀར་ལྟན་འོ། །དེ་ཆོས་ཅན། དབང་འབྱོར་ལྟ་དང་གནས་འགྱུར་ལྟའི་ཡོན་ཏན་
དང་ལྟན་དེ། བྱང་པོ་ལྟ་གནས་སྒྱུར་པའི་རིམ་པ་ལྟར། ཞིང་ལུས་ལ་དབང་འབྱོར་བ། བདེ་བར་གནས་
པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། བསྟན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ། དཀར་པོའི་ཆོས་བསྟུ་བ་ལ་དབང་འབྱོར་
བ། ཡེ་ཤེས་བཞི་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་ལྟ་ཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐེག་བསྟུས་ལས། གཟུགས་ཀྱི་བྱང་པོ་
སྒྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞིང་དང་ལུས་དང་མཆན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དང་། དབྱངས་མཐའ་ཡས་པ་དང་།
སྤྱི་གཙུག་ལྟར་མི་མཐོང་བ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་ཆོར་བའི་བྱང་པོ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁ་ན་མ་ཐོ་

བ་མེད་ཅིང་ཚད་མེད་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདེ་བར་གནས་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་
 བོ་གྲུར་པའི་ཕྱིར་མིང་གི་ཚོགས་དང་ཚིག་གི་ཚོགས་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟན་
 བ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་བོ་གྲུར་པའི་ཕྱིར་སྤྱུལ་བ་དང་བསྦྱར་བ་དང་འཁོར་
 བསྦྱར་བ་དང་དཀར་པོའི་ཚོས་བསྦྱར་བ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་བོ་གནས་
 གྲུར་པའི་ཕྱིར་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོགས་པ་དང་བྱ་བ་སྦྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ལ་དབང་འབྱོར་བས་དབང་འབྱོར་བ་འཛོལ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ཡེ་ཤེས་བཞི་
 ཡང་ལོངས་སྤྱུལ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལ་འདི་ལེགས་པར་གོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 དང་མཛད་པ་མང་པོ་གོ་བར་སྤང་བས་བྲིས་སོ། །སོགས་སྒྲ་སྒྲོས་པས་ནི་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 གྲུག་ཅུ་དང་ལྗན་པར་བཤད་དེ། འདིར་མ་བྲིས་རྒྱུད་སྒྲ་མར་བལྟོ། །གསུམ་པ་འཁོར་ས་བཅུའི་བྱང་
 སེམས་ཡོད་པ་དང་བཞི་བ་སྤྱུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོ་ཚུལ་རྣམས་ཡོད་དེ། འཁོར་ས་བཅུ་ཀའི་བྱང་
 འཕགས་འདོད་གཟུགས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་
 དུ་མེད་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་གངས་ལས་ཀྱང་འདས་པའི་འཁོར་འོང་བ་གང་ཞིག །རྩལ་དེ་སྟེད་ཀྱི་
 གངས་ལས་འདས་པའི་སྤྱུལ་སྤྱུ་འབྱུངས་ཁྲམས་བ་དུས་རེ་རེ་འང་སྟོ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། བྱང་
 སེམས་ས་བཅུ་པ་ལའང་འཁོར་རྩལ་དེ་སྟེད་ཀྱི་གངས་འོང་ན་ལོངས་སྤྱུ་ལ་རྩལ་དེ་ལས་འདས་པ་
 ལྟ་ཅེ་སྟོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེན་གཉིས་ལས། ཡང་དག་པ་ཡི་ཚོགས་ཐོབ་ཅིང་། །བསོད་ནམས་
 རབ་ཆེའི་ལས་མངའ་བ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མིག་གི །ཡུལ་དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་
 འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྤར་གྱི་ཡུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལོངས་སྤྱུ་རང་གིས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་ན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་པ་བཞིན་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་མཐོང་སྤྲོད་ཀྱི་གཞན་ལོངས་
 སྤྱུ་དེ་མིག་གིས་མཐོང་མཁན་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་བྲབ་སྟེ། མདོ་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་
 ལས་དེའི་གདུལ་བྱ་ལ་བྱང་འཕགས་བཤད་པ་མང་བ་དེའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་སྐད་དུ། རྟེན་ཆེན་དགོངས་

བ་རབ་གསལ་ལས། ལོངས་སྐྱེའདི་ནི་བྱང་སེམས་སྟོས་བ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་རང་གི་ཚོགས་གཉིས་
ལས་ཤེས་རབ་ཅི་མ་མེད་པའི་མེ་ལོང་ཐོབ་པའི་ས་ཐོབ་པ་ནམས་ཁོ་ན་ལ་སྤང་བར་འགྱུར་གྱི། སྟོས་
བ་དང་བཅས་བ་སོ་སྟེ་ནམས་ལ་ནི་དངོས་སུ་སྤང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་
ཀྱང་སོ་སྟེ་དམིགས་གིས་བཀར་ལ་ཉན་རང་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་ཁོ་ནས་བཅད་དམ་དབྱེད།
གཉིས་བ་བྱབ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། སེམས་ཅན་སོ་སོའི་འདོད་པའི་དོན། །དུས་བཞིན་རབ་ཏུ་
བྱབ་བྱའི་ཕྱིར། །དེ་ལས་སྤྱལ་བའི་སྤྲིན་གྱི་རྒྱན། །ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནས།
སྤྱལ་བ་ཡིས་ནི་སྤྱལ་བ་ཡང་། །རྗེ་ལྟར་བཞེད་བཞིན་མཆན་ཉིད་དེ། །མཛད་པ་ཀུན་ལ་འཇུག་པ་
བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཆེན་དགོངས་བ་རབ་གསལ་ཡང་འདི་ལྟར་ལ་སྤྲར་བྱངས་
བ་དག་གིས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །དེས་ན་སྤྱལ་བ་མེད་པའི་ལོངས་སྐྱེ་དང་། འོད་མེད་པའི་ཉི་མ་སོགས་
ཁས་སྤང་བར་ག་ལ་རིགས་ལ། ལེགས་ལྡན་ལྟར་ན་བཏགས་དོན་བཅུ་ཆེ་ལོངས་སྐྱེའི་ནམ་ཤེས་
ལོངས་སྐྱེར་འཛོག་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་ལ་ལོངས་སྐྱེའི་དུས་གི་ནམ་ཤེས་རྒྱན་འཇུག་
བཞིན་བ་དེ་ལོངས་སྐྱེར་འཛོག་པ་པར་ཕྱིན་ལམ་བསྐྱིགས་ལྟར་དང་། རྒྱན་སྤང་གི་འང་དགོངས་པར་
འགོ་། དེ་ལོངས་སྐྱེར་ཁས་སྤངས་པའི་ཆེ་ཆོས་གཟུགས་གྱི་སྤྱའི་བྱང་བར་དང་། དེས་བ་ལྔ་ལྡན་གྱི་
ཆེ་སྤྱི་ལྟོག་ལས་མི་དགོས་པའི་ཞིབ་ཆ་དགོས། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར། མཆན་དཔེའི་རྒྱ་ཆད་བཟུང་
བ་གདུལ་བྱའི་སྟོང་ར་འཆར་སྤྱའི་ཆེད་དུ་བཏགས་པ་མཐའ་བཟུང་ཡིན་གྱི་ཆད་དེ་ལས་མེད་ཟེར་མི་
ཅུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་གྱི་བ་སྤྱའི་བྱ་གར་རེའི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཆད་མེད་པར་མདོ་སོགས་དང་རིགས་
པས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། མཆན་དཔེ་འདི་དག་ཚོགས་གཉིས་འབྲས་བྱ་ཅམ་ལག་རྗེས་ཡོད་མེད་
ཅམ་དང་འདི་ནམས་འགྲུབ་པ་ལ་ཚོགས་གཉིས་དགོས་ཅམ་མཚུངས་ཀྱང་ལག་རྗེས་ལ་གཙོ་ཆེ་
ཆུང་ཡོད་དེ། བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་གྱི་ལག་རྗེས་གཙོ་བོར་གཟུགས་སྐྱེ་ལ་འབྱུང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་
ཚོགས་གྱི་ལག་རྗེས་གཙོ་བོར་སྤངས་ཏྟགས་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོས་པས་ཆོག །

བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁོ་རང་ལ་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། སོ་སྤྱིའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་
གཟུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་འགྲིག་ཏུགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་
མིག་ཤེས་ལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མེད་པ་གསལ་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
མ་ཁྲབ་ན། གསལ་བར་སྒྲུང་ཡང་མཐོང་བའི་གོ་མི་ཆད་པར་ཐལ། མ་ཁྲབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
ཆོས་ཅན། མཐོང་མཁན་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ན་ཡོད་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཡོད་པ་མི་མཐོང་མེད་མཐོང་བ། །འདི་འབྲེལ་སྤྱན་ནག་ནམ་པ་
ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་མི་ཤེས་པར་རྒྱུ་མ་མང་
པོས་དེའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་མ་མཐོང་ལོངས་སྤྱོད་གཟུགས་མཐོང་ཟེར་བ་རྗེའི་རྟེན་ཆེན་
གཉིས་དང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་སོགས་དང་དར་རྟེན་རྒྱུ་རྣམས་ལ་སྟོས་ཤིག་ཤིན་ཏུ་སྤྱོས་པས་ཆོག་
གོ། གོང་གི་རྩ་བའི་ཐལ་ཆོས་གཉིས་ལ་འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཟུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་
ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། ལོངས་སྤྱོད་དང་དེའི་མིག་ཤེས་གཉིས་འཛིན་བྱ་འཛིན་བྱེད་དུ་ཐལ། དེ་དེས་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁོ་རང་ལ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། དེའི་མིག་ཤེས་དང་
གཟུང་བྱ་འཛིན་བྱེད་དུ་ཐལ། དེས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་འགྲིག་ །འདོད་ན། ཕྱི་དོན་དེའི་གཟུང་
བྱར་ཐལ། དེའི་མིག་ཤེས་ཕྱི་དོན་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལོངས་སྤྱོད་གནས་འོག་
མིན་དེ་གཟུགས་ཁམས་སུ་ཐལ། ལོངས་སྤྱོད་དེ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏུགས་
སོང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཟུགས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁམས་གསུམ་གང་དུའང་མ་
གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་སྒྲུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་
ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་པོ་བྲང་སྤུག །ཅེས་པ་ནས། གཟུགས་མེད་གཟུགས་དང་འདོད་
པ་ལས། །ཡང་དག་འདས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཐེག་བསྐྱས་ལས། ཁམས་གསུམ་པ་

ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་སྤྱོད་ལུལ་གྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། འཁོར་བས་
 བསྐྱུས་པའི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པར་བཤད་ཅིང་འདས་ཚུལ་ལའང་དུ་མའི་སྤྱོད་ནས་བཤད་
 འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ཀྱང་འཁོར་བས་བསྐྱུས་
 པའི་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་སྤེལ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་
 ཁམས་ནི་གནས་གཞན་བཅོ་བརྒྱད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་
 ལ་འཆང་བྱུ་ཚུལ་བསམ་དགོས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་འདོད་ཁམས་
 ཀྱི་བྱུང་འཕགས་ཡིན་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་འོག་མིན་དུ་འགྲོ་མི་ཐུབ་པར་ཐལ། མདོ་ལས། དེ་ཡི་
 ཕྱིར་ན་དེར་འགྲོ་བ། ཆངས་པ་ཡིས་ཀྱང་མི་ཐུབ་པས། གཟུགས་མེད་འདོད་དང་གཟུགས་ཅན་
 རྣམས། དེར་འགྲོ་ཡོད་པ་ཡོངས་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཁམས་གསུམ་
 ཀྱི་འགྲོ་བ་པལ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བྱུང་སེམས་ཀྱང་དེར་མི་འགྲོ་
 པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་ན་འཁོར་བྱུང་འཕགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བས་བྱུང་པར་ཐལ།
 བྱུང་གིས་ཀྱང་ངེས་པ་ལཱའི་འཛོག་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་
 དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ན། ཁ་ཅིག་ཅོད་གཞི་སྤྱོད་ཅན་སོགས་སྤྱོད་ཆོགས་
 སྤྱོད་ཡང་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ནས་སངས་རྒྱུས་རེས་ཀྱི་སྤྱར་ལྟར་
 རེས་པ་ལཱ་ལོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྫོགས་སྤྱོད་སྤྱངས་གསུམ་གྱི་ཆད་མདོན་དུ་མ་བྱས་པར་སངས་
 རྒྱུས་པའི་གང་ཟག་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། འིན་ཏུ་སྤྱོད་པས་ཆོག་གོ། །

དེས་ན་མང་པོ་ཞིག་རྫོགས་སྤྱོད་སྤྱངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་སངས་རྒྱུས་པ་མེད་ཟེར་ཞིང་།
 ལོངས་སྤྱོད་ལ་འཁོར་མེད་པ་གཅིག་འདོད་པ་དག་ནི་ནང་འགལ་བ་ལྟ་བུ་ཅི་སྤྱོད་བཞད་གང་ཆེ་ཤོས་
 ཡིན་ནོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་པ་ཡོད་
 པར་ཐལ། དེའི་དུས་ཀྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་བྱུང་གོ། ཁོ་རང་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

སངས་རྒྱས་པའི་སངས་འཕགས་ཀྱི་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་ཀྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་
ཁས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཆེ་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་པ་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་སེམས་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་བྱུང་། །ཁོ་རང་ལ་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་བྱང་
སེམས་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆེ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
གདུལ་བྱའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཐེག་པ་གསུམ་
གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་འཁོར་སྐྱོར་བཞིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱོས་པས་ཆོག་གོ། །འདི་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་
ལའི་སྤྱོད་བཞིན་དེའི་ཆེ་འཆང་རྒྱ་རྒྱ་དང་དེའི་ཆེ་འཆང་མི་རྒྱ་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་མེད་མ་ཤེས་པས་
ཁོངས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་བ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་
མེད་པའི་དུས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་དུས་ཀྱི་འོངས་སྤྱོད་ལ་འཁོར་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་
ན། རྩ་བར་མི་འདོད་ཀྱང་འདི་འདོད་པ་ཁོ་ན། ཁོ་རང་ལ་འོ་ན། དངོས་སོ་ཞིག་པའི་དུས་མེད་པར་
ཐལ། དངོས་སོ་མེད་པའི་དུས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། བྱམ་པར་ཐལ། དེ་དེ་མེད་དུས་སུ་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། བོད་དུ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཆེ་དངོས་སོའི་འབྲས་བུ་སོགས་
དངོས་སོ་དུ་མ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་འབྲས་བུ་གྲུབ་དུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་འགྲིག་གོ། །ཡང་ཁོ་
ན་རེ། འཁོར་བ་གང་ཉམས་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་དུས་ཡོད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་དམ་སེམས་ཅན་ཡིན་ཆད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འོ་ན། འཁོར་བ་གང་
ཉམས་སུ་གྱུའི་ས་སོན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་དུས་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱ་གྱུའི་ས་སོན་ཐམས་ཅད་དམ་སུ་
གྱུའི་ས་སོན་ཡིན་ཆད་ཞིག་ནས་མེད་པའི་དུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་འགྲིག་། ཉམས་བྱུང་སྟེ། ཕྱིའི་
ས་སོན་ལ་བྱི་མཐའ་མེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱམ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཡིན་ཆད་སངས་རྒྱས་དུས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཅེས་ངོས་འཛིན་

ཐུབ་པར་ཐལ། དེའི་དུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ་སྟེ། ལྷན་པོ་ཚོ་འདི་འདྲ་ལ་འཁྲལ་ནས་ས་བོན་
 ཡིན་ཆད་ཞིག་དུས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཅེས་ངོས་འཛིན་རྒྱུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཐུབ་པ་འགྲིག་གཉིས་ཀ་ལ་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་དག་དུས་གཅིག་ལ་ཚོགས་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་དག་དུས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་འཁོར་བ་མཐའ་ཡོད་
 སོགས་བཞེད་ཀྱང་འདི་ནས་འཁོར་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཅེས་ཆད་མི་འཛིན་པ་སྡོན་པོའི་དཔེས་
 བཤད་པ་བཞིན་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་དང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་ཚུལ་དོན་
 འཛིན་པའི་ལྟར། དུས་འདི་ཙམ་ཞིག་ན་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཆར་བེན་
 ཞེས་བཤད་པའི་དུས་གཅིག་ངོས་འཛིན་མི་ཐུབ་པར་ཐལ། སྤྱིར་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཙམ་ཡོད་པ་
 གང་ཞིག །མཐའ་འདིའི་དུས་ཞེས་ངོས་འཛིན་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤྲོ་ཞིང་གྲགས་ཀྱང་ཆེ།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པས་བྱུང་བོ། །གཉིས་པ་དེར་ཐལ། འཁོར་
 བ་ལྡོག་བྱེད་ཀྱི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཆང་བ་རྣམས་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་བའི་མཐའ་འདི་ཞེས་ངོས་
 འཛིན་ཐུབ་ལ། གཏན་ནས་རིགས་ཆད་མེད་ཀྱང་ལོག་སྲིད་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འཁོར་མཐའ་
 འདི་ཞེས་ངོས་འཛིན་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཤེ་ལས། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མཐའ་མེད་དེ། །དེ་ལ་སྡོན་
 མེད་ཕྱི་མ་མེད། །ཅེས་བ་དང་། འགྲེལ་བ་བྱུང་བུ་ལི་ཏ་ལས་ཀྱང་། དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་
 པར་གསུངས་པས། ཞེས་བ་དང་། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། ཉན་པོ་མཉན་བྱ་འཆད་པོ་རྣམས། །འབྱུང་
 བ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་སྟེ། །དེས་ན་མདོར་ན་འཁོར་བ་ནི། །མཐའ་མེད་མ་ཡིན་མཐའ་བཅས་
 མིན། །ཞེས་བ་དང་དེའི་དར་རྒྱུ་ལེགས་བཤད་སྤྲོད་པོ་ལས། འཁོར་བ་ནི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་བའི་
 དགོན་མཆོག་གསུམ་ཚོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་ལྟོས་ཏེ་མཐའ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འཁོར་བ་ལྡོག་པའི་
 རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་མ་ཚོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་ལྟོས་ཏེ་མཐའ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། འདི་ཙམ་ན་འཁོར་བ་ལྡོག་ངས་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བ་དང་། ཅ་ཤེའི་འགྲེལ་བ་ཚོགས་

གསལ་ལས་ཀྱང་། དེ་དག་ཁོ་ནའི་འཁོར་བ་དེ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་གི་ཤུགས་ཀྱིས་མ་རིག་པའི་ལྷོན་ཤིང་བྱུངས་ལྷུང་བ་ནམས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཀྱི་མེས་ཉོན་མོངས་པའི་ལྷོན་ཤིང་མ་ལུས་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་
ལ་ནི་མཐའ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་
སོགས་སུ་གསུངས་པས་རྗེ་ཡབ་སྲས་དང་སྐུ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་འབྱུང་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་
ནོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། དེའི་དུས་ཀྱི་བྱུང་བར་བྱས་ནས་གང་ཟག་དེ་ལ་འདི་ལྟར་བྱང་མི་བྱང་བཤད་
མི་བྱང་བར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་དུས་ཅམ་ཡང་འདི་ཞེས་ངོས་འཛིན་རྒྱ་མེད་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས།
བྱབ་སྟེ། བྱུང་གཞི་མེད་པར་དེའི་བྱུང་ཆོས་འཛིན་མི་བྱབ་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་ན། དེ་དུས་ཀྱི་
ལོངས་སྐྱེའཁོར་མེད་ཅིག་ངོས་འཛིན་མི་བྱང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་ཀ་ཁས་
བྲངས་སོ། །གཞན་ཡང་། རྒྱུད་སྟེ་སྟེ་ནམ་ལས། དུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་བྱུང་ན་
ལས་འདའ་ཚུལ་མི་སྟོན་པ་སྟེ། ཞེས་ལོངས་སྐྱེའཁོར་བ་མ་སྟོངས་བར་དུ་བཞུགས་པའི་བྱིར་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་འགྲེལ་སོགས་དང་རྟེན་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལོངས་སྐྱེའི་སྐྱེ་ཆེ་དང་འཁོར་བའི་བྱི་མཐའ་ཆད་ཡོད་ན་ཡོད་མཉམ་མེད་
ན་མེད་མཉམ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འཁོར་བ་སྟོངས་ཆར་རྗེས་སུ་ད་དུང་ལོངས་སྐྱེ་ཞིག་
བྱེད་ནམས་མང་པོས་འདོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་རིགས་པ་འདི་དག་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་པར་བྱིན་
ཆུང་བའི་དགོངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྟོན་དེ་ལྟར་འོང་བ་ནི་འཁོར་མཐའའི་དུས་ངོས་བཟུང་བ་དང་
དེའི་དུས་ཀྱི་བྱུང་བར་ངོས་བཟུང་བ་ཁོ་ནའི་སྟོན་ནོ། །ཤེས་པ་བཤད་འདི་ཡང་འཇམ་མགོན་ལྷ་
མ་ཡབ་སྲས་བཞི་སོགས་མཉེས་པའི་རོལ་མོར་འབྱུང་ལོ། །

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཤིན་ཏུ་ལོག་སྟེད་ཅན་ཀྱི་འཁོར་མཐའ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་འཁོར་བ་ལ་
ཐོག་མཐའ་གཉིས་གང་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཅུ་ཤེ་ལས། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མཐའ་མེད་དེ། ཞེས་

དང་། དེའི་འབྲེལ་བ་ཚིག་གསལ་གྱི་ནག་འབྲམས་ལས། དེ་དག་ཁོ་ནའི་འཁོར་བ་ཐོག་མ་དང་ཐ་
 མ་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། འདི་ཞེས་ངོས་བཟུང་མེད་པ་ལ་
 དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱ་བའི་དར་རྒྱུག་ལས། དེ་དག་མ་ཚོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་ལྟོས་ཏེ་མཐའ་
 དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཅམ་ན་འཁོར་བ་ལྟོག་ངེས་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བྱུང་དང་དེའི་སེམས་རྒྱུད་སྟེང་གི་
 ཁྲི་མ་འབྲལ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཁྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་
 མ་ཞུགས་ཤིང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་
 གསལ་བ། ཁྲི་མ་རྣམས་ནི་སྒྲོ་བྱུང་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་འཁོར་བའི་ཐོག་མའི་
 མཐའ་མེད་ཀྱང་ཐ་མའི་མཐའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱེད་ཀྱིས་
 འཁོར་བ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནན་ཏན་བྱའོ། ཞེས་དང་། བརྒྱ་བ་ལས། ཇི་ལྟར་ས་བོན་མཐའ་མཐོང་
 ཞིང་། །དེ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྒྱ་ནི་མ་ཆང་ཕྱིར། །སྦྱེ་བའང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་
 རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་འདི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ཏེ་
 འཆད་རྩེ་ལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་ཐོག་མ་མེད་པ་འདི་འཁོར་བ་གཅིག་ཤུར་མ་ཟད་དངོས་པོ་མཐའ་དག་
 ལ་འང་རྒྱན་གྱི་དབང་གིས་ཐ་མ་ཡོད་མེད་མི་འདྲ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་མཚུངས་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་
 བྱང་ཆོན་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུ་ལ་འང་དུས་ཀྱན་ཏུ་གཟུགས་རྒྱན་བརྒྱུད་ནས་འོངས་པ་མིན་ཡང་
 གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ས་བོན་ཁམས་ཅི་རིགས་རྒྱན་མ་ཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡན་ཆད་དུ་དེའི་
 རིགས་འབྲའི་རྒྱན་ཅམ་ཡང་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་སྦྱེན་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་
 ཅ་ཞེ་ལས། འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་སྟོན་གྱི་མཐའ། །ཡོད་མ་ཡིན་པ་མ་ཟད་ཀྱི། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིང་
 དང་ནི། །མཆན་ཉིང་དང་ནི་མཆན་གཞི་ཉིང་། །ཆོར་དང་ཆོར་བོ་ཉིང་དང་ནི། །དོན་ཡོད་གང་དག་
 ཅི་ཡང་བྱུང་། །དངོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཉིང་ལ་ཡང་། །སྟོན་གྱི་མཐའ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་དང་།

བརྒྱ་ལྷ་ཡི་ཏ་ལས། འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་ལ་སྟོན་གྱི་མཐའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་གྱི་དངོས་པོ་
འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྟོན་གྱི་མཐའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། ཇི་
ལྟར་འཁོར་བ་ལ་སྟོན་གྱི་མཐའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་ཡིན་
ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་དང་རྒྱ་གཞུང་གི་གསུང་རབ་ལས་ལོངས་
སྟུ་ལ་ངེས་པ་ལྟའི་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་མ་བཤད་པར་ཐལ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། འདི་ལ་
ངེས་པ་ལྟ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱུང་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ལོངས་སྟུ་ལ་དེ་ལྟའི་ཐ་སྙད་འདོགས་མི་
བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་ངེས་པ་ལྟའི་ཐ་སྙད་མ་སྟུར་ཡང་དོན་ཆང་པའི་
བྱིར། ཅ་བའི་མཆོན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ངོ་བོ་ངེས་པ། ཆོས་ངེས་པ་འཁོར་ངེས་པ་གསུམ་
ཀྱི་དོན་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལྷགས་ལ་བསྟན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཅ་བར། མཆོན་ནི་སུམ་
ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་འདི། ཞེས་ངོ་བོ་ངེས་པའི་དོན་བསྟན། ཐེག་
ཆེན་ཉི་ཤེར་ལོངས་སྟོད་བྱིར། ཞེས་པས་ཆོས་ངེས་པའི་དོན་དང་འཁོར་གྱི་དོན་དངོས་སུ་བསྟན་
པའི་བྱིར་ཏེ། འདིས་ལོངས་སྟུའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ངེས་པ་ལྟ་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས།
མཆོན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད། ཅེས་པ་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྩོགས་པར་
ཉི་ཤེར་ལོངས་སྟོད་པ་སོགས་ངེས་པ་ལྟས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྟུ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་
པ་གཞུང་འདིའི་དོན་སྟོར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་དོན་མི་འགལ་ཏེ།
གསེར་འབྲེང་གི་གསུང་རབ་ན་ངེས་པ་ལྟའི་ཐ་སྙད་མ་བཤད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་སྟོར་ལུགས་ལ་སྟོན་
བསྟན་ཅིང་། རྣམ་བཤད་ལས་དོན་བཤད་རུང་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར་རོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ།
སྐབས་བརྒྱད་པ་འདིར་དེ་ལྟའི་དོན་དངོས་སུ་མ་བཤད་པར་ཐལ། ལོངས་སྟུའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་
སུ་དཔེ་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དུས་ངེས་པ་དང་། གནས་ངེས་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡང་
འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཅ་བར། དེ་ཉིད་ཟད་པ་མེད་པའི་བྱིར། །ཏྲག་པ། ཞེས་པས་

དུས་ངེས་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྐབས་སྤྱོད་ཅུ་བར། སངས་རྒྱལ་ཞིང་རྣམས་དག་པ་དང་། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་གནས་ངེས་པ་བསྟན་པའི་བྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོས་ལོངས་སྤྱོད་གཉིས་ཀའི་དུས་
 ཀྱི་བྱང་པར་བཤད། གཉིས་པས་ས་བརྩུ་བ་རང་ཉིད་གང་དུ་འཛང་རྒྱ་བའི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཞིང་དང་
 དེར་འགོད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པའི་
 མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱལ་དེ་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། མཚན་
 བེ་སྤྱི་མ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱང་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པའི་ཐུབ་
 པའི་གཞུགས་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱར་བཞེད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། འདོད་ན། ལོངས་སྤྱོད་སྤྱི་མ་བའི་འོག་མིན་ཉེན་ཅན་ཀྱི་སངས་འཕགས་ཆོས་ཅན། ལོངས་སྤྱོད་
 ཐལ། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་ཅིང་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པའི་ཐུབ་དབང་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱས་པ་
 ཁས། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར་ན་འགལ་བྱུང་ཡིན་ཏེ། དེ་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་རང་གི་གདུལ་
 བྱ་གར་ཡོད་དུ་ཕེབས་པའི་མཛད་པ་བྱེད་མཁན་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྤྱི་མ་སྤྱོད་པའི་
 བྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དཀྱུས་མའི་སྤྱོད་ངེས་པ་དང་། གསུང་ངེས་པ་གཉིས་ངེས་པ་ལྡེའི་རེ་རེར་
 འདྲེན་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོད་
 ལ་ངོ་བོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་ངེས་པ་དང་ཆོས་ངེས་པ་གཉིས་འདྲེན་རིགས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་
 དང་པོ་གཉིས་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་བྱིར། ཁོ་རང་ལ། ཤེས་བྱ་ལ་རྟག་མི་
 རྟག་གཉིས་འདྲེན་ཆེ་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པའི་ཆོས་གཉིས་འདྲེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སྐད་
 ཅིག་མ་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གཉིས་འདྲེན་རིགས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་འགྲིག །དེ་ལྟར་
 བ་ལོངས་སྤྱོད་རྣམ་གཞག་ཉུང་གསལ་འབྲུལ་བྱུང་བཤད་བྱིན་ཏོ། །

འདིར་སྤྲུམ་པ།

ངོ་མཆར་རྒྱ་མཚོའི་བཀོད་པར་ངེས་པ་ལྟ།

ཏྲག་མིན་ཏྲག་པར་རོལ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས།

མཐོང་བ་མིན་ཀྱང་གསང་གསུམ་མཛད་པའི་གར།

སེམས་ངོར་གྲིས་ལ་ངོ་མཆར་ཅི་ཡང་སྤྲེས།

ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་སྤྱོད་བཞིའི་གཞལ་ཡས་སྒོར། ཚོགས་གཉིས་ཐེམ་སྤྲུམ་བཅུ་གཅིག་
སའི་རིམ་པར། རྒྱལ་སྤྲུམ་འཁོར་བཅས་པར་བྱིན་བཅུས་བཟོད་པར། ཡལ་མེས་རྒྱལ་ལྷམས་དབྱེས་
བསྐྱེད་རྫོགས་གར་ཆད། ཞིང་གིས་རིང་ཡང་ཐུགས་རྗེས་ཤིན་ཏུ་ཉེ། མཐོང་བར་དཀའ་ཡང་ནམ་ཡང་
འཆར་བའི་སྤྱོད། དབྱངས་གཅིག་ཡིན་ཡང་དུག་ཅུའི་ཡན་ལག་ཅན། བསྐྱེས་མིན་དཔལ་སྤྲུག་ཀྱང་
འདུས་དེར་བྱུག་འཆལ། ལ་ལར་མ་ཡིན་གསང་གསུམ་ཀྱང་ཏུ་བྱུག། དུས་འགའ་ཅམ་མིན་ཏྲག་
པར་རྒྱན་མི་འཆད། ཉི་ཆེ་བ་མིན་སྤངས་རྫོགས་པ་མཐར་བྱིན། ཁྱོད་བཞིན་གྱུར་ཅིག་བདག་ཅག་
མ་རྣམས་བཅས། ཐུབ་བསྟན་རིན་ཆེན་ཐེམ་སྤྲུམ་ཐོས་བསམ་དང་། སྒྲོམ་པའི་གོམ་སྤྲུམ་རྣམ་དཔྱོད་
ཤེལ་མིག་ཏུ། ཞལ་འཇུག་གཤེགས་ལུལ་མཐོང་བ་ལ་བཀོད་པར། མ་འདྲེས་མཛད་བཤེས་ཁྱོད་ཀྱི་
བྱུག་དེས་སྤྱོདས། ཞེས་བར་སྤྲུམ་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ།

ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་ཡོད་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མོངས་སྐྱའི་སྐྱ་དངོས་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ལོ། འདོད་ན། སངས་འཕགས་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་
ཟེས་ཀྱི་དེའི་གདུལ་བྱ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། འདོད་པ་རིགས་སུམ་ཅུ་
ཅ་བྱལ་གི་གང་ཟག་དང་དེའི་བར་བདོ་ཅི་རིགས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་དུ་ཐལ་ལོ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་
ཚོ་ཅི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པའི་བཅུད་ཀྱི་ལུས་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཐལ་ལོ། འདོད་
མི་རྒྱས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་བ་ཡིན་ན་སྤྱལ་སྐྱ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་དགོས་དབང་གིས་སེམས་ཅན་ཚུ་སོགས་སུ་སྤྱལ་བའི་སྤྱལ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོས་དབང་གིས་སེམས་ཅན་ཚུར་
མོས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། བྱང་སེམས་དབང་ཐོབ་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མོས་ཅམ་
ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྤྱལ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་བཅུའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། ཆོས་
སྐྱར་ཐལ་ལོ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་སྤྱལ་བ་དཔག་མེད་
ལ། སྤྱལ་བའི་སྐྱ་ནི་འདོད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་བ་
མཐའ་ཡས་པ་སྤྱལ་སྐྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་སྐྱ་ལ་རང་ཡིན་
ཀྱི་སྤྱལ་བའི་དབྱེ་བ་གངས་མེད་པར་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་པར་དབྱིག་
གཉེན་གྱིས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱལ་བའི་སྐྱ་ནི་སྤྱལ་བའི་བྱེ་བྲག་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག བཟོ་སྐྱའི་སྤྱལ་སྐྱ་གཉིས་འགལ་ཟེར་ན། འོ་ན། སྐྱེ་སྤྱལ་ཡིན་ན་གཅིག་ཤོས་
མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གདུལ་བྱ་དེ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་གར་
མཁན་གྱི་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་སྐྱེ་སྤྱལ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་

མ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སྤར་སངས་རྒྱས་པ་དེའི་སྤྱལ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྤྱལ་པའི་མཆོག་སྤྱལ་དུ་བསྟན་ལ་ཐེག་དམན་ལས་དེ་ལྟར་ཅིའི་ཕྱིར་མ་བསྟན། དེ་བས་ན་ཐེག་
ཆེན་གྱི་མདོ་འདི་བཀར་མི་རིགས་ཞེས་བཤད་པ་དེའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་
པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་མ་བཤད་རིག་པ་ལས། ཅི་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་མི་འདོད་
དམ། ཞེས་སོགས་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་བཀག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ན་མ་བཤད་རིག་པར། མིའི་སྦྱོལ་བ་ཉིད་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཉིད་མེད་ན། རི་ལྟར་མི་
ནམས་སུ་མ་སྦྱོས་པར་སངས་རྒྱས་ཤེ་ན། ཞེས་པ་ནས། གང་དུ་མིར་སྤྱལ་པ་ཁོ་ནས་མདོན་པར་
རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟོན་པ་དེར་ཅི་ལྟར་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ། གལ་ཏེ་སྤྱལ་པ་དེ་མི་འདོད་
ན་ཅིར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་སྡེ་སྡོད་ནས་ལས་
ཀྱང་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག ། བྱེ་མདོའི་ལུགས་ལ་དེའི་སྤྱལ་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་ཉན་ཐོས་སྡེ་
པས་འཛུལ་གྱིང་བྱེ་བ་སྤྲག་བརྒྱར་ཤུག་ཕུབ་པ་བྱེ་བ་སྤྲག་བརྒྱས་མཛད་པ་ཅིག་ཅར་བསྟན་པར་མི་
འདོད་པར་ཐལ། དེས་དེ་བྱེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ་པོ་རྒྱུད་གཅིག་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་ནམས་
པན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་གི་སྤྱལ་བར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་སྤྱལ་བར་མི་འདོད་པའི་
ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་།

རང་ལུགས་ལ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་རྒྱལ་བའི་མོས་དབང་གིས་གདུལ་བའི་དོན་སྟོན་གྲོལ་
གསུམ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སྟོན་བཅུད་གང་རུང་གི་ནམ་པར་སྤྱལ་བའི་གཞུགས་སྦྱེད། སྤྱལ་སྦྱེད་
མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས། འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་ལོངས་
སྦྱེད་དབང་གིས་བྱང་བ་སྟེ། རྒྱུད་ཆ་མར་མི་རྟག་སྤྲུག་བསྐྱེད་བདག་མེད་དང་། །ཞི་བའི་སྤྱ་ཡིས་

ཐབས་མཁུན་པས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། དེས་པ་ལྷ་དང་མི་ལྷན་པའི་གཟུགས་སྐྱུ་
འདོག་པར་ནམ་བཤད་ལས་སོ། །དབྱེ་ན་བཟོ་བ་སྐྱུ་ལྷ་སྐྱུ་བ་སྐྱུ་ལྷ་སྐྱུ་མཆོག་གི་སྐྱུ་ལྷ་སྐྱུ་སོགས་
ཡོད་དེ། རྒྱན་ལས། བཟོ་དང་སྐྱུ་བ་བྱང་ཆུབ་ཆེ། །སྤྲ་དན་འདས་པ་རྟག་སྟོན་པ། །སངས་རྒྱས་སྐྱུ་ལྷ་
པའི་སྐྱུ་འདི་ནི། །ནམ་པར་གྲོལ་པའི་ཐབས་ཆེན་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཆོན་གཞི་ནི་རིམ་
བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་ལྷ་པའི་བེ་ལུ་ཀམ་དང་། རི་ཟའི་རྒྱལ་སོ་རབ་དགའ་འདུལ་ཕྱིར་དུ་བེ་ལང་
དགྲོལ་མཁན་སྐྱུ་ལྷ་བ་དང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ནམས་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་དེས་བདག་རྒྱུན་
བྱས་ནས་སྐྱུ་ལྷ་བ་ལ་དེ་དང་སྤྱི་ཕྱིས་བྱབ་ཀྱང་དེས་སྐྱུ་ལྷ་ཙམ་ལ་དེ་དང་སྤྱི་ཕྱིས་མ་བྱབ་སྟེ། ཅིག་
ཙམ་དང་གཙོ་འཁོར་དུ་སྐྱུ་ལྷ་བ་དང་རྩ་འབྲུལ་ཡ་མ་རྩུང་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དཔེར་ན་སྟོན་
པ་མ་གཞི་བཟང་མོས་སྐྱུ་ལྷ་དངས་ཆེ་དེའི་ཕོ་བྲང་ལ་སྟོ་བཙུན་ཡོད་པས་རང་འདྲ་བཅུ་བདུན་
རང་ཉིད་དང་བཙུན་དུས་མཉམ་པར་སྐྱུ་ལྷ་ནས་ཐེབས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོན་
པ་འདི་ལ་སྐྱུ་ལྷ་ཞིང་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་དེ། ཐུན་མོང་བ་ལ་ནི་ཞིང་འཇམ་གླིང་
བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་སྟེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་གཅིག་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟོང་ཆེན་པོ་དེ་བྱེ་
བ་ཕྱག་བརྒྱ་རྒྱུད་དང་སོ། །དེ་གངས་དེ་སྟེད་རྒྱུད་གཉིས་པ་དང་། དེ་གངས་དེ་སྟེད་རྒྱུད་གསུམ་པ་
སྟེ། དེ་གངས་དེ་སྟེད་རབ་འབྲུམས་རྒྱ་མཆོ་གཅིག་སྟེ་གཤམ་པ་ལྟར་ལྷ་ཀྱུ་ཐུབ་པ་ཡང་གངས་དེ་
སྟེད་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ལ་འདི་ལྟར་དང་གཞན་འདེན་ཆུལ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་
མོད་མཐའི་གངས་འདྲའོ། །

གསུམ་པ་ཙོད་པ་སྟོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོངས་སྐྱུ་དང་དངོས་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཆར་གཅིག་ལ་
རག་ལས་ཀྱི་སྐྱུ་ལྷ་སྐྱུ་ཆོས་ཅན། འོངས་སྐྱུའི་དབང་གིས་བྱང་བར་ཐལ། གསེར་འབྲེང་ལས།
འོངས་སྐྱུའི་དབང་གིས་བྱང་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འོངས་སྐྱུ་ལས་བྱང་
བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འོ་ན། ཉི་འོད་ཆོས་ཅན། ཉི་མ་ལས་བྱང་བར་ཐལ། ཉི་མའི་

དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་འགྲིག །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་བའི་ལུགས་ལ་སྤྱིང་འདྲི་
ཤྱུ་ཐུབ། སྤྱིང་བཞི་གཞན་གྱི་ཤྱུ་ཐུབ་ཀྱི་སྤྱལ་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། སྤྱིང་གཞན་གྱི་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འོ་ན། བན་ཚུན་སྤྱལ་བྱ་
སྤྱལ་བྱེད་ཡིན་པ་མི་སྤྱིད་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བན་ཚུན་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་
དང་། གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་ཡིན་པ་མི་སྤྱིད་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བེན་ཏུ་སློ་སླ། ཡང་ཁོ་ན་
རེ། སྤྱལ་སྤྱིའི་མཆན་དཔེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སྤྱར་ཐལ། གཟུགས་གང་ཞིག །སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་ཁྲབ་ཅིང་ཅ་ཅོའོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྷོན་ཤིང་རྣམ་ཅན་གྱི་སྤྱལ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཡིན་
བར་ཐལ། དེ་འདྲི་གཟུགས་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་ཁྲབ་པོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན།
ཤིང་ཡིན་བར་ཐལ། ཤིང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་སྤྱལ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁྲབ་བར་ཐལ། འཕགས་
བས་གསེར་ཏུ་སྤྱལ་བ་ལ་དེ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལ་དེ་ཡིན་མིན་ཏུ་མ་
ཡོད་ཅིང་དེའི་དོན་བྱེད་རུས་བས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འཕྲིན་ལས་ལ། མཚམས་སྐྱར་ནི། དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བདག་ཉིད། ཅེས་
 སོགས་བྱང་། ཅུ་བར། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་རི་སྤྱོད་འདིའི། །ལས་ནི་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འདོད། །ཅེས་
 པ་ནས། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་བཞེད། །ཅེས་པའི་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་པར།
 དང་པོར་⁽¹⁾འགྲོ་བ་བཟང་པོ་དང་བཟང་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་གནས་པའི་
 མཚན་ཉིད་འགྲོ་བ་རབ་རྒྱ་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་ནས། ཞེས་སོགས་བྱང་། །མཐའ་དབྱེད་པ་
 ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཕགས་པ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་ཞེས་པའི་དེ་སྐྱེ་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་
 ཁོ་ནར་སྐྱོར་ཟེར། ལ་ལས་དེ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ལྟར་ན་འདྲ་དེ་ལྟར་ཟེར་ན། འོ་ན་འཕགས་
 པ་སོགས་ཀྱིས་འདིའི་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་པོ་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་ཁོ་ནའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་
 པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་འཕྲིན་ལས་
 བེ། །ཞེས་པའི་ཆོས་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་ཁོ་ནས་ཁྲབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་ཅུས་ཏེ། ཆོས་ལོངས་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་གསུམ་ག་དེའི་ཆོས་སྐྱར་བྱས་ནས་དེའི་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་
 བཤད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་འགྲེལ་དང་
 དག་ལྡན་དུ་འང་འབྱུང་ཞིང་དེ་གསུམ་གས་སྐྱེ་གསུམ་ག་ལ་ཆོས་སྐྱར་བྱས་ནས་དེའི་འཕྲིན་ལས་
 སྐྱེ་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེ་གསུམ་གས་ཞེས་པའི་གང་ཟག་དེ་གསུམ་
 དང་སྐྱེ་གསུམ་ག་ལ་ཆོས་སྐྱར་བྱས་ནས་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་བཙུན་
 པས། རྣམ་འགྲེལ་དང་ཤེད་བས་དག་ལྡན་དུ་སྐྱེ་གསུམ་ག་ཅ་བའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་དང་
 དེའི་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་དུ་བཤད་པ་གསེར་འཕྲེང་བཞིན་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བཞེད་པ་

1 དཔར་ཟེངས་གཉིས་ལ། འགྲོ་བ་བཟང་པོ་མ་ཡིན་པ།

རྣམ་བཤད་གྱི་འདུ་གྲོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཅུ་བ་འཕགས་པའི་
བཞེད་པར་མཛད་ནས་བརྗེ་ཏུ་མཁས་པ་གཞན་གྱི་བཤད་སློབ་ལྟར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཕགས་ལུགས་ལ་གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་ལོངས་སྤྱིའི་
འཕྲིན་ལས་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྤྱལ་སྤྱིའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་
འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལོངས་སྤྱིའི་འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་ས་བཅུ་
བར་དབང་སྦྱར་བ་དང་དེས་དེ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་འཕྲིན་ལས་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་བར།
སངས་རྒྱས་བསྟན་སོགས། ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་ཐད་གྱི་མདོ་ལས། འཁོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་གང་གྲུའི་སྤང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་ཏུ་མཆིས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་ན་
སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་ཇི་སྟེད་ཅིག་བཞུགས་ཤིང་འཆོ་སྦྱང་བ་དང་ཆོས་སྟོན་པ་དེ་
དག་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བའི་བ་དང་ཆོས་ཉན་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སློབ་
དཔོན་མེད་བཟང་གིས་དེ་སྤྱི་ཆོས་སྤྱོད་ཁོ་ནར་སྦྱོར་ཟེར་ནའང་། འོ་ན། སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ལ་
འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལོངས་སྤྱལ་གྱི་འཕྲིན་ལས་དུ་མ་མི་བཞེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤྱལ་སྤྱིའི་འཕྲིན་ལས་དུ་མ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ལོངས་སྤྱིའི་དེ་དུ་མ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། ཆོགས་སྦྱོར་མན་ཆད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་སྤྱལ་སྤྱིའི་འཕྲིན་ལས་གཙོ་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མན་ཆད་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བསྟན་པ་ལ་སྤྱལ་སྤྱིའི་བསྟན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལས་དང་མི། །བསྐྱུ་རྣམ་བཞི་ལ་འགོད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། ས་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ལོངས་སྤྱིའི་
བསྟན་པ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ལོངས་སྤྱལ་གང་ལའང་ཆོས་ཉན་ཐུབ་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འཇུག་པར། དེ་ཆེ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལ་ཁོ་ན་རེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱིའི་འཕྲིན་ལས་སུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་

ལ་ལོངས་སྤྱུལ་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་གཉིས་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་ཅ་བ་
 ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལ་རག་ལས་པས་དེར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བར། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་
 ཁོ་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་སོགས་པར་སྤང་བ་བསྐྱེད་པའི་སློན་ས་དོན་བྱ་བ་མཛད་པས་
 བ། གདུལ་བུའི་སྐུ་བོའི་སྤང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་དེའི་བདག་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་
 བེ་ཆོས་གྱི་སྐུའི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་རང་ལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཁོ་ནས་གདུལ་
 བུའི་དོན་བྱས་པར་ཐལ། འཕྲིན་ལས་རྣམས་དེ་ཁོ་ནའི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་བ་ཁས། ཉགས་བྱབ་
 སྟེ། བྱང་སེམས་གྱི་ཆོགས་གཉིས་ལ་འབད་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུ་
 ཞེས་པའི་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་གྱིས་ཁྲེགས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་བདག་
 རྒྱུན་ལས་བྱང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་
 བཞིན་ཏུ་སྐུ་ལ་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ལའང་སྒྱུར་ཟེར་ན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་རང་ཉིད་དང་ཏུས་མཉམ་ཏུ་
 བྱབ་པའི་འཕྲིན་ལས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་བ་ཁས། ཉགས་བྱབ་སྟེ། དེའི་འཕྲིན་
 ལས་ལ་བྱེད་པ་སོ་རང་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དང་། བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་འཕྲིན་ལས་གཉིས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དང་ཏུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་སྤྱུལ་སྐུ་དེའང་ཁྲེགས་སོ། །ཡང་
 ཁ་ཅིག །རང་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལས་བྱང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་
 འཕྲིན་ལས་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་བཞིན་ཏུ་སྐུ་ལ་སྐུ་ལའང་སྒྱུར་ཟེར་ན། འོ་ན། རང་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
 སྐུ་དེ་ལས་བྱང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་དེ། རང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེའི་འཕྲིན་ལས་
 ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་འཛོག་རིགས་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་ལ་དང་སྐྱ་སྒྱུར་བའི་རྒྱུ་མཆོན་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། སྤྱུལ་སྐུ་ལའང་རིགས་འདྲ་སྒྱུར་ཚུལ་ཁ་སློས་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་ཡེ་
 ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ན། རང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེའི་རྗེས་སུ་བྱང་བས་ཁྲབ་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤར་ཉྟར། ལོངས་སྤྱུལ་གང་ལ་སྐུར་ཡང་འདྲ།

ཡང་ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་གདུལ་བྱ་འཕྱིན་ལས་ཉེར་བདུན་པོ་གང་རུང་ལ་འགོད་
བ་པོ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་བྱེད་ཅེས་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འགྲོ་བ་དཔྱལ་
བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཞི་བའི་འཕྱིན་ལས་ལ་འགོད་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
བྱེད་པ་ཁས། ཉགས་བྱུང་སྟེ། ཉེར་བདུན་གྱི་དང་པོར་འགོད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེའི་དངོས་
བསྟན་གྱི་བྱང་སེམས་རྩ་འབྲུལ་སྣ་ཆོགས་པས་དཔྱལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་འཕྱིན་
ལས་མཛད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར། འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལས་ཞེས་པའི་
བཞུགས་པའི་ཅུ་བའི་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་ངས་འདི་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུག་གིས་འཛིག་ཉེན་ལ་
རྣམ་པར་གཟིགས་པ་ན་ཞུགས་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་གང་གྲུའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་ན་བྱང་
ཆེན་དག་ཆེད་དུ་བསམ་སྟེ། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་དག་ཏུ་དོང་ཞིང་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་
རྣམས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཞི་བར་བྱས་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུག་མ་པལ་ཆེར་
ལའང་བྱང་སེམས་ཡོད། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་ངག་གི་འཕྱིན་ལས་ཀྱིས་བྱེད་ཅེས་ན། རྩ་འབྲུལ་གྱིས་དེ་
ལྟར་བཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་ལ་གདུལ་
བྱ་དེ་ལྟར་འགོད་པ་པོ་ལ་ཐེག་ཆེན་གང་ཐག་གིས་བྱེད་ཅེས་ན། ཉན་རང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞུགས་པ་
མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཉ། དེ་དག་གིས་རྩ་འབྲུལ་ལ་བཞེན་ནས་གདུལ་བྱ་
བདུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །དེའི་འཕྱིན་ལས་ལ་གདུལ་བྱ་འགོད་མཁན་ལ་
ལམ་ཁྱེད་ཀྱིས་བྱེད་ཅེས་ན། འོ་ན་གདུལ་བྱ་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་ལ་འགོད་མཁན་ལ་ལམ་
ཁྱེད་ཀྱིས་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིའི་འཕྱིན་ལས་ཉེར་བདུན་
ལ་འགོད་བྱེད་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་ཀྱི་ཡིན་པ་མེད་ཅེས་ན། འོ་ན་སངས་རྒྱས་གཅིག་གིས་བྱང་སེམས་སྤིང་
བ་ཐ་མ་བ་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐུགས་དམ་བསྐྱལ་ཉ། དེས་ཀྱང་དང་དུ་བཞེས་ནས་སངས་རྒྱས་
པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་གི་འཕྱིན་ལས་སྤྲུག་མ་ཉེར་དུག་མཛད་པ་གཅིག་གིས་བྱས་པ་མེད་པར་

ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བར་བྱད།
གཞན་ཡང་། ས་བརྩ་བ་མན་ཆད་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་འགལ་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སོགས་རེ་རེ་གསུངས་ཆེ་འད་གདུལ་བྱ་ངན་སོང་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ལ་ལའི་ཐོག་
པ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལ་ལ་རིགས་གྱི་⁽¹⁾ས་ཐོབ་པ་དང་། གཞན་མང་པོས་
ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་གྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་བྲི་མ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་
པར་བཤད་པའི་དོན་མེད་པར་ཐལ། མདོ་དེ་དག་གསུངས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དུས་གཅིག་ལ་དེ་དག་འབྱུང་
བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་གསུངས་པ་རྣམས་འཕྲིན་ལས་དེ་དང་དེ་དག་ལ་འགོད་བྱེད་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དུས་གཅིག་ཀྱང་འགལ་ནའང་། དེ་དག་འགོད་བྱེད་གྱི་
འཕྲིན་ལས་མི་འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། འཕགས་པའི་ལུགས་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་བཤད་པ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤུལ་སྤྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་གྱི་འཕྲིན་ལས་
ཀྱང་རྒྱན་མི་འཆད་དེ། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོངས་བར་དུ་ཁྱོད་གྱི་ལས་ཏེ་འཕྲིན་ལས་གདུལ་བྱ་
ལ་འཇུག་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་སྤྱིའི་ཡོན་ཏན་དང་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་གང་
བྱུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ། ཆོས་སྤྱིའི་འཕྲིན་ལས་གྱི་མཆན་ཉིད། སྤུལ་སྤྱུ་
ལའང་ཁ་སློལ་སྤྲ། དེ་ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་རང་ཡིན་གྱི་ཉེར་བདུན་ཡོད་དེ། ལམ་ལ་འགོད་པ་ཉེར་
དུག་འབྲས་བྱ་ལ་གཅིག་སྟེ་ཉེར་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉེར་དུག་ཡོད་དེ། ཆོགས་ལམ་ལ་གསུམ།
སྦྱོར་ལམ་ལ་བཞི། མཐོང་ལམ་ལ་གཅིག་སྟེ་སྦོམ་ལམ་ལ་འགོད་པའི་དེ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་བྱལ་སྟེ། ཅ་བར། འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་གྱི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་
བྱུང་། གཉིས་པ་བྱལ་སྟེ། ཅ་བར། སེམས་ཅན་རྣམས་དོན། ནས། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་བྱུང་།

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་ལ། ལ་ལ་རིགས་གྱིས་ཐོབ་པ།

གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཅ་བར། གཉིས་ཟད་དང་། །ཞེས་བྱུང་། བཞི་པ་སྒོམ་ལམ་ལ་འགོད་པའི་དེ་
བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པར་གཅིག །ས་བཞི་པ་ས་ལྔ་པ་ས་དྲུག་པ་གསུམ་
ལ་གཅིག །ས་བདུན་པ་ལ་གཅིག ས་བརྒྱད་པ་ལ་བཞི་དང་། ས་དགུ་པ་ལ་གཉིས་དང་། ས་བརྩ་
པ་ལ་འགོད་པའི་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཅ་བར། བརྒྱུད་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཅ་བར། དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
གྲུབ་སྟེ། ཅ་བར། ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྒྲིབ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་
སྟེ། ཅ་བར། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི། རྣམ། རྣམ་པར་དག་དང་། །ཞེས་གསུངས། ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ།
ཅ་བར། དེས་པ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཆད་མེད་དང་། །ཞེས་གསུངས། དྲུག་པ་གྲུབ་སྟེ། ཅ་
བར། སངས་རྒྱལ་བསྟན་སོགས། རྣམ། བ་དད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་དང་། །ཞེས་གསུངས། འབྲས་
བུ་ལ་གཅིག་ཡོད་དེ། ལྔ་དན་འདས་ལ་འགོད་པ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས་ཀྱང་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཁས་ལེན་པ་དང་ཉེར་བདུན་དེའི་འཕྲིན་ལས་སུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟེན་གཤིས་སྐབས་
སུ། རྣམ་བཤད་ལས། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་⁽¹⁾བདུན་མདོ་
ལས་བཞེད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག །རྣམ་བཤད་ཀྱི་ཅ་རྟེན་འདི་ལྟར་བཤད་པ་འཕགས་
ལུགས་ལྟར་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཅ་བ་འཕགས་པའི་བཞེད་པར་མཛད་ནས། བརྟེ་
ཏ་མཁས་པ་གཞན་གྱི་བཤད་སྟོལ་ལྟར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་སོ་སོར་འགོད་པའི་
འཕྲིན་ལས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་རྒྱན་དང་འབྲེལ་ཚུང་གཉིས་ཀ་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་
ཞེས་པ་འཕགས་པ་ལྟར་ན་སྐུ་དང་འབྲེལ་ཆེ་སྟེ། དེ་བཤད་མ་ཐག་དང་སྐུ་གཞན་ལ་མཛད་པ་
མི་གཙོ་ལ་སྐུ་ལ་སྐུའི་དངོས་སུ་འཕྲིན་ལས་སྒྲ་ཆོགས་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཅ་བའི་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་བཞིན་ཞེས་པ་སྐུ་ལ་སྐུ་དང་

1 དཔར་ཟེངས་གཉིས་ཀ། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་མདོ་ལས་བཞེད་དེ།

འབྲེལ་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་གོ་སྒྲ།

གཉིས་པ་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ལ། ཡེ་ཤེས་ཚས་སྐྱེ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་ཁྱོད་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་དེ། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོངས་བར་དུ་ཡོངས་སྒྲུལ་གྱི་
 སྐྱེའི་སྤང་བ་བསྐྱེད་ཅིང་འཕྲིན་ལས་གདུལ་བྱ་ལ་འཇུག་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་བྱིར། དེ་སོ་སོའི་རྒྱ་
 ཚོགས་པ་མཐར་བྱིན་སྟོན་སོང་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡེ་ཤེས་ཚས་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་དང་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་
 བ་གང་རུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ། ཡེ་ཤེས་ཚས་སྐྱེའི་འཕྲིན་ལས་གྱི་མཆོན་
 ཉིད། ས་མཆོམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ལ་འབགས་སེང་གཉིས་ཀས་འདོད།
 དབྱེ་ན་རང་ཡིན་གྱི་ཉེར་བདུན་ཡོད་དེ། ལམ་ལ་འགོད་པའི་ཉེར་དྲུག་དང་འབྲས་བུ་ལ་གཅིག་ཡོད་
 པའི་བྱིར། ཉེར་དྲུག་ཡོད་དེ། ཚོགས་ལམ་ལ་དྲུག་། སྦྱོར་ལམ་ལ་གཅིག་། མཐོང་ལམ་ལ་གཅིག་། རྫོམ་
 ལམ་ལ་འགོད་པའི་བཙུང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཅ་བར། འབྲོ་རྣམས། རས། སངས་
 རྒྱས་ལམ་དང་། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་སོ། གསུམ་
 པ་བྱུང་སྟེ། གཉིས་ཟད་དང་། ཞེས་སོ། དེའི་བཙུང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ས་གཉིས་པ་ནས་ལྷ་པའི་བར་ལ་
 གཅིག་། དྲུག་པ་ལ་གཅིག་། བདུན་པར་གཅིག་། བརྒྱད་པར་གཉིས། དགུ་པར་གཅིག་། ས་བརྩ་བར་
 འགོད་པའི་བརྩ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གསུམ་བྱུང་སྟེ། བཟུང་དང་། ཞེས་དང་། དམིགས་པ་
 མེད་པ། ཞེས་དང་། ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྤོང་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བཞི་པ་བྱུང་
 སྟེ། བྱང་ཆུབ་ནས། བརྒྱུག་པ་དང་། ཞེས་སོ། ལྷ་པ་བྱུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དང་། ཞེས་སོ། དྲུག་
 པ་བརྩ་གཉིས་ཡོད་དེ། ས་བརྩ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་ལ་གཅིག་། སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོག་གི་གསུམ། སྲིད་པ་ཐ་
 མ་ལ་འགོད་པའི་བརྒྱད་ཡོད་པའི་བྱིར་ཉེ། རྒྱགས་གསུམ་རིམ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཞིང་། རྣམ་
 པར་དག་དང་། ཞེས་དང་། དེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཆོད་མེད་དང་། སངས་རྒྱས་བསྟེན་
 སོགས་ཡོན་ཏན་དང་། ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཡམ་ལག་ནས། ཐ་དད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་དང་། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུའི་དེ་དང་ལྷག་མ་སྤར་བཞིན། དེས་ན་འཕགས་སང་འཕྲིན་ལས་ལའང་
ཅོད་དེ། དེ་ངོས་འཛིན་འདི་ལྟར་གཉིས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བཙུན་པ་ཤེར་བ་དག་སྐྱབས་པ་ཆོས་
སྐྱར་བྱས། དེའི་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་དང་། ཀྱུ་ལ་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་སྐྱབས་པའི་འཕྲིན་ལས་སུ་འདོད་
པར། ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་བཞིན་ཞེས་པའི་དེ་སྐྱེ་འཕགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ལ་དངོས་སུ་
བཤད་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་དོན་རྣམས་བཤད་ཅི་ལྟར་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་ཅིང་། འདོད་
མི་བྱས་ཏེ། དེ་ཡེ་ཤེས་དང་སྐྱེ་ལ་གང་ལ་བྱེད་མི་གསལ་བར་གསེར་འཕྲེང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ཁོ་ན་རེ། སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ལ་འདིར་བསྟན་འཕྲིན་ལས་ལ་སངས་འཕགས་ཀྱི་ཐུགས་ཁོ་
ནའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་ཁྲབ་ཅིང་། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ལ་མ་
བརྟེན་པར་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐུགས་ལ་མ་དགོངས་པའི་ལུས་དག་གི་བྱ་བ་དེ་ལ་མི་མངའ་
བའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། སྐྱེའི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྡོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་
སུ་འབྲང་བ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ན་
དེའི་བསྟན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞུང་འདིས་དངོས་བསྟན་ཉེར་བདུན་ལམ་ལྔ་ལ་སྦྱོར་བའི་
རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཏྲགས་བྱུང་སྟེ། སྤར་བཤད་ཀྱི་མདོན་ཏྲོགས་ཆོགས་
ལམ་གང་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་རི་ལྟ་བུས་བཀོད་ཅིང་སྦྱེད་ཚུལ་ཤེས་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཕྱི་རོལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རྒྱ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱུང་བ་ཁོ་ནས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། སྦྱོང་འབྲུག་ལས། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱུས་མཐུ་ཡིས་བརྒྱ་ལམ་
ན། །འཛིག་ཏེན་བསོད་ནམས་སྒོ་གོས་ཐང་འགའ་བྱུང་། །ཞེས་དང་། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས།

ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ལས་འགྲོ་བ་དག །མ་བྲངས་རྒྱད་པ་དེ་གང་མཆིས། །ཞེས་སོགས་དང་། སྟོན་ལས་
ལས། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བསྟན་པ་རྟེན་དང་བཀུར་སྟེ་དང་། །བཅས་ཏེ་ཡུན་
རིང་གནས་ཞེས་སོགས་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ་དག་ལས་བྱུང་བོ། །

འདིར་སྟུས་པ།

མཐོང་ན་མི་མཐུན་མེད་ཅིང་ནམ་ཡང་བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་བྱུང་དབང་མཆོན་
དཔེའི་སྟུ། །གང་དེའི་མགྱར་ལས་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཀུན་ཁྲབ་དུས་གསུམ་དགེ་
བའི་ལས་སྟོན་གསུང་། །ཆོས་ཀུན་བཟ་བར་གཞིགས་ཀྱང་སྤངས་རྟོགས་རོ་གཅིག་དབྱིངས་ལས་
མི་བཞེངས་ཏིང་འཛིན་འབྲུམ་འགྲེད་བྱགས། །ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག་འཁོར་དང་
ཆབས་ཅིག་རྒྱལ་ཡུམ་སྟོན་མཛད་དེ་ལ་བྲུག་འཛུལ་ལོ། །རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆབ་དེ་སྤྲས་ཐོགས་
མེད་སོགས། །འཕགས་མཆོག་གྲེ་བའི་གཞུང་ལམ་པར་བྱིན་གཞུང་། །པ་རོལ་བྱིན་ལྟར་སྟོ་ཡིས་
དེང་སྟོང་པ། །སྟོན་བསགས་མི་དམན་མི་ལམ་མིན་ནམ་ཅི། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱལ་བ་གཉིས་
པ་བཞིན། །སྟེ་སྟོང་རྒྱ་འབྲས་ཐེག་ཀུན་ཉི་མ་ལྟར། །གསལ་མཛད་ལེགས་བཤད་བྲ་པ་མེ་ལོང་
ལ། །འཕགས་བོད་ལུགས་བརྒྱ་གསལ་བའི་དད་འདུན་རྒྱས། །ལྷག་བསམ་དག་བས་རབ་བསྟན་
འདིར་བསགས་ཀྱི། །དགེ་བ་དཔག་ཡས་གང་བསགས་ལུས་ཅན་གྱིས། །དུས་གསུམ་པ་རོལ་བྱིན་
པ་ལ་སྟོང་ཅིང་། །བྱུང་དབང་གོ་འཕང་འཛོལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྟོ། །བདག་ཀྱང་རིགས་གསུམ་མགོན་
དང་ཀུན་བཟང་བཞིན། །དཔག་ཡས་རྒྱལ་སྤྲས་སྟོང་པའི་སྟོང་སྟོབས་བྱུང། །མཁའ་ཁྲབ་མ་རྣམས་
འཁོར་མཆོ་ལས་བསྐྱལ་ཏེ། །སྟུ་བཞིའི་གླིང་བཞོད་དེད་དཔོན་གྱུར་ཅིག་གྱ། །མཆོག་གསུམ་མཐུ་
དང་ཆོས་དབྱིངས་འགྱུར་མེད་གཤིས། །རྟེན་འབྱུང་བསྟེ་མེད་ལྷག་བསམ་ལྷན་ཅིག་མཐུས། །གཞུས་
ས་སྟེང་ཅ་ཅ་སྟོག་དེ་སྟེད། །ལེགས་བཤད་འདིས་ཀྱང་གསར་བཤད་སྟོག་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་འབྲུལ་སེལ་གཏུ་འུ་རྒྱལ་མ་པམ་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་། དགེ་བ་ཤེས་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་ཆོག་པ་སྲུ་འཕྲིན་ལས་འབེལ་གཏམ་ཅུང་ཟད་བྱས་པར་བརྟེན་ནས། གཞུང་ལུགས་
རབ་འབྲུམ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟར་བློ་བཟང་དང་། དཀའ་ཆེན་བཅུ་སྟོགས་སྤྱོད་བརྒྱལ་མཆན་བཀའ་ཤིས་
གཉིས་ཀྱིས་ནན་ཆེར་བསྒྲུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དང་སྤྱོད་
སྟོགས་ཀྱི་སྡོད་ནས་རང་གཞན་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དགེ་སྟོང་མང་དུ་ཐོས་
པ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྩོམ་གྱིས། འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་
རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག ། །

༢༡། །པར་ཕྱིན་སྐབས་བརྒྱད་པའི་མཐའ་དཔྱད་བསམ་འཕེལ་
ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་འཕྲེང་མངེས་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་
ཅས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ། །
མཁས་དབང་གྲེ་བ་འབྲུམ་གྱི་གཙུག་ཏོར་རྒྱ། །
ཉོན་མོངས་དྲུག་གིས་མི་འཆིའི་ཅི་མ་ཟླ། །
ཤེས་རབ་པར་ཕྱིན་མ་ལ་གྲུས་བཏུང་དེ། །

གཞོན་ནུའི་དུས་ན་བརྒྱད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྐུའི། །དོ་བོ་དབྱེ་བ་རྣམ་གངས་འཕགས་མེད་
གཉིས། །གཅིག་གྱུར་ལྟ་བུའི་རྒྱས་བཤད་མང་དགས་ཞེས། །བསྐྱལ་ངོར་སྐུ་བཞི་འཕྲིན་ལས་མྱེད་
བྱུང་སྟོན། །

སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པས་སྐད་
ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དོ་བོ་ཉིད་
ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས་ཞེས་སོགས་ལ་འཕྲོས་སྟོར་བ་མཐའ་དབྱེད་
བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྟོན་པའི་ཆོ་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་ཉིར་ལེན་
ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་གནས་ཤིང་སྐྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ནས་ཤེས་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམ་ཞེས་པའི་

དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བའི་རྗེས་
སྦྱོར་སྦྱོར་བའདུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་སྦྱོར་བའི་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བས་
སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཚོས་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་ལས། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཚོས་ཀྱི་
སྦྱོར་བྱུང་བས་ཞེས་བྱུང་།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། འབྲས་བུ་ཚོས་སྦྱོར་བའི་གནས་དང་། ཉེན་དང་། འབྲུབ་དུས་དང་།
བྱུང་བའི་སྦྱོར་བཞི་དང་། འཕྲིན་ལས་བཞད་པ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གསར་དུ་འཆང་
རྒྱ་བའི་ཉེན་ལ་འདོད་ཁམས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཡང་གཤེགས་ལས། སྦྱུལ་པ་པོ་གཅིག་འདིར་སངས་
རྒྱ། །ཞེས་དང་། གཞོན་ཏུ་དོན་འབྱུང་གིས་དཀའ་བ་སྦྱོད་དུས་སངས་རྒྱས་པར་བཞད་པའི་ཕྱིར་
དང་། མདོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་དག་ཉན་ཐོས་སྡེ་བའི་
ལུགས་ཀྱི་འཆང་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ཅམ་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་
ཆེན་ལུགས་ལ་འདོད་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་གཉིས་ན་གསར་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་མེད་པར་
བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཤེགས་ལས། འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་དུ། །སངས་རྒྱས་
ནམ་པར་འཆང་མི་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་དཔོན་ཚོས་བཤེས་ན་རེ། འོག་མིན་དུ་
སངས་རྒྱས་ནས་འདོད་ཁམས་འདིར་མཇོད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པའི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དང་།
འདོད་ཁམས་ཉིད་དུ་མཇོད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་ཅིང་སངས་རྒྱས་མདོན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་
ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འོག་མིན་དུ་སངས་མ་རྒྱས་པར་འདོད་ཁམས་སྦྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
མཇོད་པ་མི་མཇོད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འོག་མིན་
དུ། །སངས་རྒྱས་མ་གྱུར་འདོད་ཁམས་སྦྱ། །སངས་རྒྱས་མཇོད་པ་མི་མཇོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་གཞོན་ཏུ་དོན་འབྱུང་གི་བདུན་ལས་རྒྱལ་བའི་བར་བྱང་སེམས་ཀྱི་
མཇོད་པ་དང་། མདོན་པར་སངས་རྒྱས་པ་ནས་སྦྱ་ངན་ལས་འདས་ཀྱི་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཇོད་

བར་བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཞོན་ལྷ་དོན་འབྲུག་སངས་རྒྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ།
 གུན་བུས་ལས། གང་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་གནས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པ་ལས་
 འདོད་པའི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཡང་
 འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྟོན་པའི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་
 རེ། ཁྲབ་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཡང་
 འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྟོན་པའི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་
 སྟོན་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ཉན་ཐོས་སྟེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་འཆང་རྒྱ་ཆུ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས་ཀྱང་། སྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཆུབ་བར། །བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་
 གཅིག་ལ་གྱུ། །དེ་ཡི་སྟོན་དུ་ཐར་ཆ་མ་བྱུ། །ཞེས་སྟོན་པ་དང་བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་གཉིས་ཆོགས་
 ལས་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་མཉམ་བཞག་བྱན་གཅིག་ལ་རང་རང་གི་མི་
 སྟོབ་ལས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་སྟོགས་མ་བྱུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་གསར་
 ཏུ་འཆང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ལ་འོག་མིན་ཁོ་ནར་ངས་བར་དབུ་སེམས་གུན་འདོད་པར་ཐལ། ཐོགས་མེད་
 གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་གང་ཞིག །ལྷ་སྐྱབ་ཀྱང་བཞེད། འཕགས་པ་དོན་སྟེ་ཡང་བཞེད། སྟོབ་
 དཔོན་ལེགས་ལྡན་ཡང་བཞེད། ཡུམ་འབྲུམ་པ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་
 བྱུབ་སྟེ། རྟག་གོ་འབར་བ་ལས། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་ནི་དེའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་སྐྱ་
 ཞེས་བསྟན་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 གཞག་གི་བསྟན་བཅོས་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟག་གོ་འབར་བ་ལས། ལྷ་གསུམ་རྣམ་
 བར་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རང་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདི་སྐད་བཤད་དེ་
 འོག་མིན་པོ་བྱང་དུ་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་པའི་མདོ་ལས་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འཕགས་པ་དོན་སྟེ་སྟེ་ལེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་འོག་མིན་

གྱི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བཞི་པ་བྱལ་སྟེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་
སྟོང་ན་འོག་མིན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ཡོངས་སྐྱའི་པོ་བྲང་དུ་འཆང་རྒྱ་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲག་
གོ་འབར་བ་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་སྟོང་ན་འོག་མིན་ཞེས་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་
ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ལྔ་པ་བྱལ་སྟེ། གནས་གཙང་ལྔའི་སྟོང་ན་དབང་ལྷག་ཆེན་
པོའི་གནས་དེར་ཡོངས་སྐྱར་སངས་རྒྱས་པ་གང་ཞེས། །འཛམ་བུ་སྤྱིར་དུ་བྲང་རྒྱལ་སྟོང་པོ་དོ་རྩེ་
གདན་དུ་སྐལ་སྐྱར་འཆང་རྒྱ་རྩལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བྲུང་དང་པོ་བྱལ་སྟེ། ཡུམ་འབུམ་པ་ལས།
བྲང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་གྱི་སྟོབས་ནི་དབང་ལྷག་ཆེན་པོའི་ལྷའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་ཤིང་
གནས་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱལ་སྟེ།
འབུམ་ལས། ཤེས་རབ་གྱི་བྲད་པར་ནི་བྲང་རྒྱལ་གྱི་སྟོང་པོར་འགྲོ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་མ་ཐག་གི་སངས་འཕགས་ལ་ཡོངས་སྐྱས་ཁྱབ་ཟེར་ན།
སྐལ་པ་མི་སྟོན་པའི་སངས་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་གི་གང་ཐག་ལ་ཡོངས་
སྐྱས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་ནས་སྟོན་ལམ་དབང་
གིས་སྐལ་པ་མཐའ་ཡས་སྟོབ་པའི་ཕྱིར། ཏྲག་གོ་འབར་བ་ལས། སྟོང་པ་གང་དང་སྐད་ཀྱི་རྣམ་པ་
གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་བར་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་དེ་དག་དང་ཆ་བྲད་དེ་ལྷ་བྱ་དང་སྐད་ཀྱི་
རྣམ་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་རྟེན་མེད་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་གྱུར་ཅིང་ཞེས་དང་། ཉི་ལྟང་ལས། ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཐོབ་པ་ནི་འཁོར་བ་རི་སྤྱིད་པར་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་
སུ་སྐལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷན་གྱིས་བྱལ་ཅིང་རྒྱན་མི་འཆད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྣ་ཆོགས་པ་
འཇུག་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་མཆོག་
གི་སྐལ་སྐྱ་ཡོད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་སྐལ་སྐྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཏྲགས་བྱལ་
སྟེ། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་སྐྱ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐལ་པའི་

བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱོད་དང་དངོས་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཆར་གཅིག་ལ་རག་ལས་
 གྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་ཐོབ་ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་ལོངས་
 སྐྱའི་བདག་རྒྱུན་སྒྲུལ་པའི་སྐྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྒྱ་འབྲས་རིམ་ཅན་དུ་བྱུང་བའི་བྱིར། རྟགས་དང་
 བོ་བྱུང་སྟེ། རྟག་གོ་འབར་བ་ལས། དམིགས་སུ་མེད་པའི་སྐྱབས་སུ་རྒྱུད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་
 བྱའོ། །དེ་ཉིད་ན་བཞུགས་བཞེན་དུ་འཛམ་བུ་སྤིང་བྱེ་བ་ཐག་བརྒྱ་དག་ཏུ་དགའ་ལྡན་གྱི་པོ་བཅན་
 བཞུགས་པ་ཐོག་མར་མཛད་དེ། འཕོ་བ་དང་། ལྷམས་སུ་འཇུག་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རྟག་གོ་འབར་བ་ལས། འཁྲུ་བྱུང་བ་ཡང་སྐྱལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ།
 འོག་མིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་བརྟེན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་
 བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། མཆོག་གི་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་དེའི་ཆེ་ཆོགས་པ་གཅིག་ཏུ་
 མེད་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ནི། འོག་མིན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་
 སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་སྟོང་ན་འོག་མིན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ནས་མཁའ་ཆད་
 དང་མཉམ་པའི་དབྱས་སུ། རྟོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་ཅོད་པན་བཅིངས་
 ཏེ་དབང་སྐྱར་བ་དང་འཆང་རྒྱ་ཞིང་སྐྱ་བཞི་ཅིག་ཅར་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འོག་མིན་
 གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སངས་རྒྱས་པ་གང་ཞིག །འཁོར་བྱང་སེམས་བཞེད་པ་ཅམ་གྱིས་སངས་རྒྱ་བ་
 དག་གིས་མཆོད་པར་ཡང་བྱེད། རྟོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་དག་གིས་ཅོད་པན་བཅིང་སྟེ་འཆང་རྒྱ་
 བའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྐྱབས་འགོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། འོག་མིན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ནི། །དེ་
 ཉིད་མདོན་དུ་བྱ་བར་བཞེད། །ཅེས་དང་། རྟག་གོ་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་
 གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྟོང་ན་འོག་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དཀྱིལ་ན་
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། གཞལ་ཡས་ཁང་རྒྱ་དང་དབང་སྐྱར་ནས་མཁའ་དང་མཉམ་པ་

རིན་པོ་ཆེའི་ཀ་བ་དང་ལྷ་ཉིག་གི་ཕྱེད་བ་སོགས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤྲུམ་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྤྱིང་པོ་
ལས། སྤྱིང་གཡོགས་ཀ་བ་འབར་བའི་དགལ། །ལྷ་ཉིག་འཕྱེད་བ་འཕྱུང་བ་དང་། །ནས། ཤིན་ཏུ་
མཐོ་བ་མཁའ་མཉམ་བ། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། མཐོ་བྱད་ནམ་མཁའ་ལ་རིག་བས་ནི་ཤིན་
ཏུ་མཐོ་བ་ནམ་མཁའ་མཉམ་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་དེ་སོགས་
སྤྲུལ་ནས་མཆོད་པར་ཡང་བྱེད། ཅ་ཉགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ཉོག་གོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་འདྲོད་པ་ཅམ་གྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བའི་མཐུ་ཡོད་པ་དཀྱིག་པ་དག་གིས་
མཆོད་ཅིང་ཞེས་སོ། །ཅ་ཉགས་གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། ཉོག་གོ་ལས། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཕྱོགས་
བཅུ་ན་བཞུགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་དག་གིས་ཕྱག་གིས་སྐྲ་ན་མེད་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་
ལ་མངའ་གསོལ་བའི་ཅོད་པན་དང་དབུ་རྒྱ་གསོལ་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སངས་རྒྱུ་ལ་མཆོན་ཉིད་དང་། སྤྱོད་བཞད། དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཆོགས་
གཉིས་བསགས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་དེ་ཆོས་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་
འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་འདིར་མཐར་ཐུག་
ཅིང་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཆོས་སྤྱི་
ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཆོས་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་ཆོས་སྤྱི་
ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྤྱིང་པོའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་བདག་ཉིད་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཐག་གངས་མེད་པར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཉེ་བར་བསགས་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུངས་ཞེས་དང་། བྱམས་པས། མཉམ་
པ་མེད་པའི་མཐར་ཐུག་པའི། །ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ཡང་དག་པར། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ལྡན་དེ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱི་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཐོགས་མེད་ཀྱང་བཞེད། སྟོབ་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན་ཡང་བཞེད།

འབྲས་ལས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རྟག་གི་འབར་བ་ལས། འབགས་བ་
 རོགས་མེད་གིས་ནི་ཞེས་བ་ནས། སྟོབས་དང་མི་འདིགས་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་
 བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་བ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་བསྟན་ཅེས་སོ། །གཉིས་བ་བྱུང་སྟེ། ཀུན་
 མཁུན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་པའོ་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། གང་འདུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གསུམ་བ་བྱུང་སྟེ། དུམ་ཆེན་ལས། གཟུགས་
 ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ལྟ་བུར་འདོད་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ལྷུང་དེས་ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་སྐྱེ་བསྟན་པར་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་ཡང་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྟག་གི་འབར་བ་ལས། འདིར་
 ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བཞེད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དེ་ལ། ཞེས་བ་ནས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ལྟ་བུར་འདོད་པས་གསུངས་ཏེ་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེ་བཞིར་དབྱེ་རིགས་པར་ཐལ། ཆོས་སྐྱེ་གཉིས་ཆོས་སྐྱར་བསྟན་
 བ་གསུམ་ཡིན་ཅིང་སོ་སོར་བྱེན་སྐྱེ་བཞིར་ཡོད་པས་སྟོབ་དཔོན་སང་བཟང་གིས། ཅ་བར། བྱང་
 རྒྱུ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་ཆད་མེད་དང་། །ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 བཞེད་པ་འདི་འབྲུལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསལ་འཕྲེང་ལས། བྱེན་བཞི་ཡིན་པས་སྟོབ་དཔོན་གྱང་
 འདི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ་སྐྱེ་ལ་དབྱེན་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། ལྷུང་དབྱེ་
 བ། བཞིར་དབྱེ་བ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། རང་དོན་ཆོས་སྐྱེ་དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་
 སྐྱེ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ཆེ་མ་ལས། རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྐྱེ་དང་ནི། །དེ་ལ་བཞེན་པའི་ཀུན་
 རྗོད་སྐྱེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །དམ་

བ་གཉིས་པོ་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་སོ། །གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། ཆོས་ལོངས་སྤྱལ་གསུམ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྤྱི་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། སྤྱི་བསྤྱུས་པར་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷར་བཞེད་ཚུ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། འགྲེལ་བཤད་ལས། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱི། ས་དང་པོ་
སོགས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལོངས་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་། ས་བཅུ་ཁོ་ནས་མཐོང་བའི་ལོངས་སྤྱི་ཆེན་པོ་དང་ལྷར་
འདོད། གསེར་སྒྲིང་པས། རོ་བོ་ཉིད་སྤྱི། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱི། ལོངས་སྤྱི། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྤྱལ་སྤྱི་དང་།
རྣམ་སྒྲིན་མིན་པའི་སྤྱལ་སྤྱི་དང་ལྷར་འདོད། འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་སྤྱི། ཆོས་ཀྱི་སྤྱི། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྤྱི། ལོངས་སྤྱི། སྤྱལ་སྤྱི་དང་ལྷར་འདོད་དེ། སངས་རྒྱས་སྤྱི་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན་འཆད་པར་འགྲེལ་ཆེན་ལས། རོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་སྟེ་ཆོས་སྤྱིའི་དབྱེ་
བ་གསུམ་དང་། ལོངས་སྤྱི་དུ་རྫོགས་པའི་སྤྱི་དང་སྤྱལ་སྤྱིའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་གཞིར་དང་སྤྱི་ཉི་
དང་། གྲུབ་པའི་དབང་ལྷན་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉིན་གསུམ་ཀྱི་ལུགས་ལའང་སྤྱི་ལྷར་འདོད་དེ། སྤྱི་ག་
ཞིར་ཀྱིས་རོ་བོ་ཉིད་དང་ལོངས་སྤྱི་དུ་རྫོགས་པ་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་སྤྱལ་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་ཞེས་
དང་། སྤྱི་ཉིའི་འགྲེལ་བ་ལས། དབྱེ་ན་སྤྱི་ལྷ་སྟེ། ལོངས་སྤྱི་དུ་རྫོགས་སྤྱི་དང་། སྤྱལ་པའི་སྤྱི་དང་། རྣམ་པར་
སྒྲིན་པའི་སྤྱི་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་ཞེས་དང་། གྲུབ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་འགྲེལ་བ་
ལས། རོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་དང་། ལོངས་སྤྱི་དུ་རྫོགས་པ་དང་། སྤྱལ་བ་དང་། ཆོས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཉི་སྤྱི་ལྷ་པོ་དེ་
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་སྤྱི་བཞིར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་སྤྱི་བ་དཔོན་སོ་སོར་ཡོད་
དེ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེ། འཁར་ཉི་ཤ། ཨ་རྒྱ་ཀ་ར་དང་། རྒྱ་གཉིན་རྣམས་སྤྱི་བཞི་སྐབས་འདིར་མི་འདོད།
སྤྱི་བ་དཔོན་སེང་བཟང་། མཁས་མཆོག་ཤེར་འབྱུང་། ལ་ཆེ་བུ་རྒྱ་ཤི་རྣམས་སྐབས་འདིར་སྤྱི་བཞི་བཏུན་
པར་འདོད་མཁན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་ཚུ་ལ་ཡོད་དེ། ཉི་སྤྱང་ལས། དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་
པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཉི་སྤྱང་ལ་རྩར་ཟ་བའི་ཚུ་ལ་དུ་འགྲེལ་པ་འདིར། དེ་ཡང་རོ་བོ་
ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས་ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་

འབྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་
 སྐྱེ་དང་། སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱེ་འོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་སོགས་ཀྱི་གསུང་ན་རེ། སྐྱེ་
 གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པར་འདོད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅ་བར། རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་
 བཟོད། ཁྱེས་དང་། རྒྱས་བཤད་དུ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་ཆད་མེད་དང་། །ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
 ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན། །ཞེས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་འཇམ་ངོ་བོའི་རྒྱུ་རྒྱས་ཏེ་ཞེས་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་གསུངས་པ་
 ལ། འཕགས་པའི་གསུང་ན་རེ། སྐྱོན་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་ཉིད་དམ་རྒྱས་ཏེ་ཞེས་
 པའི་ངོ་བོའི་རྒྱུ་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉི་སྤང་ལས། རྒྱུ་བྱིས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཆོས་
 ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འཕགས་པའི་གསུང་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པའི་བྱིར།
 དེར་ཐལ། གཞུང་དེས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་བསྟན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། ཐུབ་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། །སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དེ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། ཉི་སྤང་ལས། གཞན་
 དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་ཆོས་སྐྱེ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ལུང་བྱངས་པའི་སྤོན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ལ་མ་བྱུང་གསུངས་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པའི་སོགས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་སྟོན་བྱེད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་སོགས་ཀྱི་
 གཞུང་སྐྱེ་གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་འཆད་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་
 ལས། ཆོག་གིས་ཟེན་ཆོད་ལ་ནི་སྐྱེ་ལོགས་པར་གསུངས་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་།
 སློབ་དཔོན་ཤུག་ཏི་པའི་གསུང་ན་རེ། སྐྱེ་བཞིར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱེ་གསུམ་ཁོ་ན་ཡིན་
 པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་ཤར་མདོར་སྐྱེ་གསུམ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མདོ་ཆོན་གསུམ་ལས་བཞི་
 མ་བྱུང་བའི་བྱིར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དག་ལྡན་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལས་སྐྱེ་གསུམ་ཉིད་དུ་

གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གསུམ་དང་མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་ན་མ་
བྱེད་ཀྱི་ རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་
ཆོན་གསུམ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། །སྒྲིབ་
གཉིས་དག་པའི་མཆོན་ཉིད་དེ། །ཞེས་དང་། ཀྱན་མཁུན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་དེའི་འགྲེལ་བར།
ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལས་བརྩམས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྤགས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་སྐྱེ་བཞི་བཤད་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་གཅིག་ཏུ་གྲངས་
འདྲེན་མི་རུང་བར་ཐལ། སྤགས་ལས་སྐྱེ་གསུང་སྤགས་གསུམ་ནང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལས་སམ་མཉམ་
ཉིད་ཡེ་ཤེས་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྱེད་ཀྱི། སྤགས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་འདིར་ཡང་སྐྱེ་གཅིག་ཏུ་
བཞག་པའི་ཕྱིར། མ་བྱེད་མཆོམས་ཀྱི་རྟགས་བྱུང་སྟེ། དག་ལྡན་ལས། སྐྱེད་དང་གསུང་དང་སྤགས་
ནི་སྐྱེ་གསུམ་ཡིན་ལ། བཞི་བ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལས་སམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཨ་རྒྱས་ཀྱང་སྐྱེ་བཞིར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཆད་ལྡན་གྱི་གསུང་རབ་ལས་
མ་བཤད་པས་རང་བཟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤབ་དགོངས་ལས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་
བོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བཞི་བའོ་ཞེས་གང་དུ་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་ཀྱི་ཞེས་སོ། །སྐྱོན་དེ་ཡང་
མེད་པར་ཐལ། སྐྱེ་གསུམ་དང་ཆོས་སྐྱེ་ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ཕྱེ་བའི་འདུས་
བྱས་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པར་མཐུན་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱིག་གཉིན་འགྲེལ་བ་ལས། ཆོས་
ཀྱི་སྐྱེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་གཉི་
ན་རེ། ལུས་མདོར་བསྟན་ལས། རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བཟོད། །ཅེས་པས་སྐྱེ་བཞི་བསྟན་པ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོར་བསྟན་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་སྐྱེ་སྟེ། གྲགས་ཆ་ལས། མདོར་བསྟན་པའི་ཆོག་དང་བཅས་པ་སྐྱེ་བཞིར་ཁས་སྦྱངས་པ་
དེ་ནི་རང་དགའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་སྟོང་ཇིའི་གནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་སངས་

རྒྱལ་སའི་བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་སོགས་སྐྱེ་ལོགས་སུ་བགྱང་བར་སྤྱིང་ཇེ་བར་བྱས་ནས་དེ་དག་
ལོངས་སྐྱར་བཤད་པ་དེ་སྤྱིང་ཇེ་བ་ལས་ཀྱང་སྤྱིང་ཇེ་བའི་གནས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལོན་ཏུ་ཐ་ཆད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱར་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་
གང་ཞིག། །ཤེར་མདོ་དང་ཡང་འགལ། རོགས་མེད་ཀྱི་ལུགས་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་
དང་པོ་བྱབ་སྟེ། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། ཡེ་ཤེས་དང་གཟུགས་དང་གསུང་གི་སྐྱེ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་
དག་ནི་སྟོམ་པ་གསུམ་ལས་ངེས་པར་འབྱུངས་པ་ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདིར་ཡེ་ཤེས་ནི་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་བཞེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། ཡུམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱར་ལྟ་བུར་འདོད་པས་
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསུམ་པ་བྱབ་སྟེ། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། འཕགས་པ་རོགས་
མེད་ཀྱིས་ནི་ཞེས་པ་ནས། སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་དང་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་བསྟན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐབས་འདིར་སྐྱེ་བཞིར་འདོད་མི་འདོད་བཅད་པ་དེ་དབྱེ་བསྐྱེད་མ་གྱངས་
ངེས་བཅད་ཅམ་ཡིན་ཟེར་ན། སྐབས་འདིའི་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་རང་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཞིག་
མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དབྱེ་བའམ་གྱངས་ངེས་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་
ལུས་ཏེ། འབྲེལ་བ་ལས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་
ཁས་སྦངས་དགོས་པ་ནམས་ངེ་ལྟར་བསྐྱེད་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས།
འདིར་སྐྱེ་བཞིར་བཞག་པ་ནི་སྐྱེ་དེ་དང་དེ་ཡིན་མིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་གསུམ་དུ་འདུ་བར་སྟོབ་དཔོན་སང་བཟང་མི་བཞེད་
པར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་གི་ལུང་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། སྐྱེ་བཞིར་བཞག་མི་བཞག་བཅད་དུས་དེ་
དང་དེར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་མིན་ལ་བྱེད་ཅིང་གྱངས་ངེས་ཅམ་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཡང་གསུམ་དུ་གྱངས་ངེས་

པར་བཞེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱུས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤའ་ལས། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་སེང་
གེ་བཟང་པོས་ཀྱང་སྐྱབ་ཞེས་མཛད་པ་ནི་དབྱེ་བསྐྱུ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྐྱབ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པར་བཞེད་
པ་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱབ་སྤྱེ་ཚན་ཉིད་གཅིག་ཚོས་
ཅན། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་ཡིན་པར་ཐལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་ཆེ་ཤས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་
ན་རེ། དེ་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་ཆེ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཁྲབ་པ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སངས་རྒྱས་སའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་
ཏེ། སངས་རྒྱས་སའི་ཚོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཏྲགས་བྱུབ་སྟེ། སངས་
རྒྱས་སའི་ཚོས་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་སའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་སའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པར་གཏོགས་
པར་ཐལ། དེའི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ།

སྒྲུ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲུ། མཛད་སྒྲུ། སྒྲུ་ལ་སྒྲུ་
 བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་འཆད་པར། འགྲེལ་པ་ལས། དང་པོ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ། ཐུབ་པའི་རོ་བོ་
 ཉིད་སྒྲུ་ནི། །ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་གི་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་བ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།
 །ཞེས་སོགས་ལ་འཕྲོས་སྒྲུ་ར་བ་མཐའ་དབྱུང་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་
 གཞན་ཡང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་
 པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པར་ཅ་
 འགྲེལ་དག་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། ཐུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ཆོས་ཅན། །བྱང་པར་གསུམ་དང་ལྷན་ཏེ།
 །ལྷན་པའི་བྱང་པར་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆན་ཉེར་གཅིག་དང་ལྷན། ཐུབ་པའི་བྱང་པར་སྤྱི་བ་གཉིས་
 བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ། རོ་བོའི་བྱང་པར་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་བདེན་པས་སྟོང་བའི་རང་
 བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར།

མཐའ་དབྱུང་པ་ལ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་དེ། རོ་བོ་
 ཉིད་སྒྲུའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 བྱིར། །བྱང་པ་ཁས། ཉགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་བྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་དེ་
 བཞིན་ཉིད། །སྤྱི་བ་གཉིས་དག་པའི་མཆན་ཉིད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། །བྱང་སྟེ། དབྱིག་གཉེན་
 འགྲེལ་པ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་ཞིག་རྣམ་
 པར་དག་པའི་མཆན་ཉིད་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། །སྤྱི་བ་གཉིས་དང་བྲལ་
 པའི་ཆོས་དབྱིངས་དེ། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན་སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་བྱར་རྣམ་
 དག་གི་ཆར་བྱུང་པའི་སྤངས་པ་ལྷན་ཆོགས་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་གྱུར་པའི་རང་
བཞིན་ཅམ་དག་གི་ཆ་དང་། སྐྱོ་བྱར་ཅམ་དག་གི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅམ་བཤད་ལས། རང་
བཞིན་ཅམ་དག་གི་ཆ་དང་དེའི་སྟེང་གི་སྐྱོ་བྱར་ཅམ་དག་གི་ཆ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། རོ་བོ་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ཞེས་བྱ་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་སྐྱུ་དེ་ཉིད་
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་འབའ་ཞིག་
ལ་བྱུང་བར་ཐལ། སྐྱུ་བཞིའི་ཐོབ་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རེས་འགའ་བ་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་ཉག་པར་ཐལ། རེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ།
རེས་འགའ་བ་ལ་དངོས་པོ་རེས་འགའ་བ་དང་། འདུས་མ་བྱས་རེས་འགའ་བ་གཉིས་བྱེད་དགོས་
པའི་ཕྱིར། ཅམ་བཤད་ལས། དངོས་པོ་རེས་འགའ་བ་དང་འདུས་མ་བྱས་རེས་འགའ་བའི་ཁྱད་པར་
མ་བྱེད་པས་འོངས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྐྱུ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་ཉི་ལྔ་དག་གི་ལུང་བྱི་མས་བཤད་ཟེར་ན། འོ་ན་ཉི་ལྔ་དག་ལས། དེ་ལ་སྐྱུ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ནི་ཞེས་པས་དེ་སྐྱུ་བཏགས་པ་བར་བསྟན་པར་ཐལ། གཞུང་དེས་དེ་བསྟན་ཚུལ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། ཉི་ལྔ་དག་གི་ཆོག་བྱི་མས་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་སྐྱུ་བཏགས་པ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་
ཞེས། ལེགས་པར་མ་སྐྱུངས་པ་ཁ་ཅིག་སྐྱུ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཡོན་ཏན་ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་སྟོབ་མི་སྟོབ་ཀྱི་ས་གང་གི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། དེ་ནི་སྒྲིག་
པ་ཆེན་པོ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅམ་བཤད་ལས། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་
སངས་རྒྱས་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱུ་བཞི་སྒྲིག་པ་བས་ཀྱང་ཆེས་སྒྲིག་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉི་ལྔ་དག་ལས། སྟོན་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་ཞེས་གསུངས་པས་
སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དབྱེངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཀྱང་ཡོ་ཞེས་སྟེ་ཆོན་ཉིད་གཅིག །འབྱེད་པ་རྒྱུའི་

དབང་གིས་འབྱེད་ཅེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་དེས་སྐྱ་དེ་བཏགས་པ་བར་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཉིད་གཅིག་
 བསྐྱས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་སོ་སོར་བརྒྱ་ཞེ་བྱལ་འབྱེད་པ་སྡོན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་
 པ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱལ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། སྐྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལ་སྡོན་གྱི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སྐྱ་འབྲང་བའི་ཉི་ཤར་གདགས་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བྱལ་སྟེ། དགོངས་རྒྱན་
 ལས། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སྐྱ་འབྲང་བས་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐྱ་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱའི་མཆོན་ཉིད།
 དབྱེ་ན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་དེ་དང་། སྐྱ་བྱར་རྣམ་དག་གི་དེ་གཉིས་ཡོད། ས་མཆོམས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་དེ། རྒྱད་ཟླ་མ་ལས། འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་ཕྱིར། །ཞེས་
 དང་། གསེར་འཕྲེང་ལས། འབའ་ཞིག་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའོ། །ཞེས་སོ། །

ཅོད་སྤོང་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱད་ཟླ་མ་ལས། ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་ཟད་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། འོ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་ལམ་མ་ཞུགས་དང་སློབ་ལམ་
 བ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་བྱད་
 པར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་མ་ཞུགས་དང་སློབ་ལམ་ན་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་སྤྱིབ་དང་
 སྟོམས་འཇུག་གི་སྤྱིབ་པ་གསུམ་ཀ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དག་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་ལ་མཆོན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱད་ཟླ་མ་
 ལས། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་མཆོན་ཉིད་ལ། །མདོར་ན་ཡོན་ཏན་ལྟ་
 དང་ནི། །ལྟན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་ལྟ་ནི་སྐྱེ་

འདིག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་དང་དབྱེར་མེད་པ་དང་གཉིས་མེད་དང་།
སྤྱི་བ་པ་གསུམ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་མིན་པ་དང་།
སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟ་དགོས་པའི་བྱིར། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། འདུས་མ་བྱས་
ཤིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །མཐའ་གཉིས་དག་ནི་སྤངས་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟོམས་འཇུག་
གི་སྤྱི་བ་གསུམ་ལས་ནི་ངེས་གྲོལ་སྟེ། །ངི་མེད་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་དང་། །རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་
ཡུལ་ཡིན་བྱིར། །ཆོས་དབྱིངས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །དག་པའི་བྱིར་ན་འོད་གསལ་བའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། །བྲལ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ལྟའི་གསུམ་པ་སྤྱི་བ་གསུམ་ལས་གྲོལ་བ་སྟོབ་ལམ་
དང་ལམ་མ་ཁྱུགས་ན་མེད་པའི་བྱིར། །གསེར་འབྲེང་ལས། མཚན་ཉིད་གསུམ་པས་ནི་འདི་སྟོབ་
ལམ་དང་ལམ་མ་ཁྱུགས་ན་ཡོད་པའང་བཀག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། །གཞན་ཡང་དེ་ལམ་
མ་ཁྱུགས་དང་སྟོབ་ལམ་ན་མེད་པར་ཐལ། །དེ་ལ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་དང་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྡན་དུ་མ་
ཟད་ཡོན་ཏན་ལྟ་ལྡན་ཞིག་ཡོད་དགོས་པའི་བྱིར། །དེར་ཐལ། རྒྱ་ཆེ་བས་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་
ཏན། གངས་སོགས་ཀྱིས་མི་དཔོག་པའི་གངས་མེད་དང་། རྟོག་གའི་མངོན་སུམ་ལས་འདས་
པའི་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། མཉམ་པ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་གི་སྤྱི་བ་གཉིས་བག་
ཆགས་དང་བཅས་པས་དག་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་སྟེ་ཡོན་ཏན་ལྟ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། རྒྱུད་སྒྲ་
མ་ལས། །གཞལ་མེད་གངས་མེད་བསམ་མེད་པ། །མཉམ་མེད་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི། །ཡོན་
ཏན་རྣམས་དང་ཡང་དག་པར། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྟུ་ལྡན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། །དེ་ལྟའི་
དོན་འཆད་པར། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། རྒྱ་ཆེའི་བྱིར་དང་གངས་མེད་བྱིར། །རྟོག་གའི་ཡུལ་ནི་མིན་བྱིར་
དང་། །འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་བྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མཉམ་པ་མེད་པའི་
ཡོན་ཏན་དང་། །དག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་སྟོབ་ལམ་དང་ལམ་མ་ཁྱུགས་ན་མེད་
པའི་བྱིར། །གསེར་འབྲེང་ལས། །ཡོན་ཏན་བྱི་མ་འདི་གཉིས་དང་མཚན་ཉིད་གསུམ་པས་ནི་སྟོབ་

ལམ་དང་ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཡོད་པའང་བཀའ་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ རོ་བོ་
 ཉིད་སྒྲུ་ཐོག་མེད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་དྲུས་ཁོ་ནར་བྱུང་ན་རེས་ལགའ་
 བ་ཡིན་པས་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ཟེར། འོ་ན་སྤྱོད་ཁང་བ་ཞིག་པ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ།
 རེས་ལགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྤྱོད་ཁང་བ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཞིག་པ་རེས་ལགའ་བ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཞིག་པ་རེས་ལགའ་བའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རེས་ལགའ་
 བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཀ་བྱམ་རེས་ལགའ་བ་སོགས་ཀྱི་ལྷོག་པ་སོགས་ཀྱང་
 འཕེན། གཞན་ཡང་སློབ་ལམ་ན་སྟོབས་བཅུ་ཡོད་པར་ཐལ། སློབ་ལམ་ན་རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། དེ་དེའི་ལྷན་ཚོས་དུག་ཅུའི་ནང་ཆེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས། དང་པོའི་སྒྲུ་
 བེ་སྟོབས་ལ་སོགས། བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྷན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྒྲུ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲུ་དང་པོ་བསྟན་ནས་གཉིས་པ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུ་
 སྟོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཟག་པ་མེད་པའི་བྲན་པ་ཉི་པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་
 རོ་བོ། ཞེས་སོགས་ལ་འཕྲོས་སྒྲུ་ར་མཐའ་དབྱེད་གསུམ། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། ཟག་པ་མེད་པའི་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་གང་ཞེས་ངེས་པའི་ལན་དུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་དང་
 བས། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དེ། རབ་འབྱོར་འདི་དག་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་སྟོན་པར་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྒྲུ་ཚོས་
 ཅན། དབྱེ་ན་སྟེ་ཆེན་ཉེར་གཅིག་ཡོད་དེ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ནས་རྣམ་མཐུན་བར་གྱི་ཆེན་པ་
 ཉེར་གཅིག་དང་། བྱེ་ན་བརྒྱ་དང་ཞེ་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རི་ལྟ་རི་སྟེད་ཐམས་ཅད་མདོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་
 ཤེས་པ་དེ། ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྒྲུའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཡེ་

ཤེས་ཚུལ་སྐྱེ་ཡིན་པར་ཐལ། རི་ལྷ་རི་སྟེང་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། བཙུག་ལྷན་འདས་
ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་དགོངས་ལས། བཙུག་ལྷན་
འདས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་པར་འདོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
རྩ་བར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་ཁྲབ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་
ཀྱི་སར་བེམ་པོ་མེད་པས་དབང་ཤེས་ཡིད་ཤེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་དགོངས་
ལས། མི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་
ན་སྤངས་པས་ན་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་སྒྲོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པས་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་སར་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོམས་འཇུག་བྱེད་པ་
བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཉོགས་པར་
ཐལ། དེའི་དབུ་སྐྱ་དང་མཛོད་སྐྱ་སོགས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དེར་སྤང་ཞིང་བེམ་
པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་གཙུག་ཏྱར་གྱིས་ཀྱང་གཟིགས་སོ། །ནས། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་རེ་རེས་ཀྱང་གཟིགས་
སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་སུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་ཐམས་
ཅད་དུ་གཟིགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཉིད་
གཟུགས་སྐྱར་ཤར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དབང་
པོའི་སྒྲོར་སྟོན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། རབ་འབྱམས་ཐམས་
ཅད་དུ་གཟིགས་སོ་དེ་ལྟར་དབང་པོའི་སྒྲོར་སྟོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བོད་སྐྱ་ཕྱིའི་མཁས་སློན་འགའ་ཞིག་ན་རེ། འཇུག་པ་ལས། སེམས་འགག་
པས་དེ་སྐྱེ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། །གསུངས་པས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་མེད་ཟེར་

ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་འཛམ་གླིང་གྲེ་བ་སྤྲལ་བ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་གནས་པ་མ་ཡིན་
 བར་ཐལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སར་སེམས་སེམས་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། བསྟོད་
 བ་ལས། ཁྱོད་འབའ་ཞིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཁྲབ་ལགས་ཀྱི། །ཞེས་གསུངས་
 བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་རྒྱལ་སྤྱོད་ལྟ་བུ་
 བ་སྤྲལ་བ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྒྲུང་རྟེན་ལས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་
 གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་སྤྲལ་བ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་གནས་
 བར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་དེ། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཅམ་ཡིན་ཀྱི་སེམས་མེད་ཟེར་ན།
 འོ་ན་སྤྲལ་སྤྱལ་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱོད་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 ལྟར་སྤྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དབྱིག་གཉེན་
 སོགས་པ་ཏ་བྱུང་མས་བཤད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྤྱོད་རྒྱུ་དབྱིག་གཉེན་འགྲེལ་པ་ལས། རྒྱུད་
 གསུང་དང་སྤྲལ་སྤྱལ་བའི་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ཀྱི་ལས་ཅན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་སྤྲལ་སྤྱལ་བས་དུད་འགོ་ཚུ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་བྲན་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྲལ་སྤྱལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་དག་མདོ་བརྟན་
 བཅོས་དུ་མས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱབ་དགོངས་ལས། སྤྲལ་སྤྱལ་བ་ནི་ཞེས་པ་ནས། གང་
 གིས་ཤེས་རབ་དམན་པས་ཀྱང་ཆོས་སྤྱོད་ཡང་སོ་སོར་རྟོགས་པར་མཛད་པ་དང་། དན་པ་ཉམས་
 པས་དན་པ་ཐོབ་པོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མདོ་སྤྱོད་རྒྱུ་
 འགྲེལ་བཤད་ལས། སྤྲལ་སྤྱལ་བ་ནི་གང་གིས་ན་དེས་རྟོགས་པར་གྱུར་པར་གཞན་ཀྱི་སེམས་
 སྤྱལ་ནས་ཆོས་སྤྱོད་པར་མཛད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྲལ་སྤྱལ་ཏེ་སྤྱོད་པོ་
 གཞན་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཤེས་ཤིང་། སྤྱོད་པར་སྤྱལ་བ་ཞིག་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤྲལ་

ཀུན་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཚོ་འབྲུལ་མེད་པར་ཐལ། ཐུགས་ཀུན་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཚོ་འབྲུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་
ཚོས་མི་ཤེས་པ་ཚོས་ཤེས་པར་མཛད་པ་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། ཅ་
བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཚོ་འབྲུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། རྩ་འབྲུལ་དང་།
ཀུན་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚོ་འབྲུལ་དང་བཅས་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ས་བརྩ་བར་དུ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་མི་འཆད་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་རིག་
པ་རྒྱུན་ཆད་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན་སངས་རྒྱས་སར་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱ་
མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱ་ལོངས་སྐྱ་སྐྱལ་སྐྱ་གསུམ་ག་ཡང་
དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་བྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྐྱ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
སྒྲུང་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་སྐད་དུ་རྒྱུད་ཆ་དར་རྟེན་ལས། གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་ཀྱང་ཡང་
དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛིན་ཉེན་པའི་རྩོལ་སྟོན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། བདེན་གཉིས་
ལས། མཐུན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་བྱ་བ་ཅན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གཅིག་གིས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་
སྟོམས་འཇུག་ཡང་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གཅིག་པོ་དེ་
སྟོམས་འཇུག་དགུ་ག་ཡང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱ་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉིང་རེ་
འཛིན་གཅིག་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་འཇུག་ཀྱང་སྟོམས་འཇུག་དགུ་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་
བྱིར། འཇུག་འགྲེལ་དུ་མདོ་བྲངས་པ་ལས། ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་སྟོན་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་དུ་སྟོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་འདྲེས་པ་གང་
ཡང་མེད་ཅིང་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དག་མ་

དག་གི་སྒྲིབ་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་བར་ཐལ། དེས་དེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྒྲིབ་ དེས་
 མཐུན་ན་སྒྲིབ་ནས་མཐུན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ཚུང་དུ་ལས། དེས་ན་རིམ་སྒྲིབ་བ་མཐུན་
 བ་ལ་རིམ་སྒྲིབ་པའི་དོན་ཅམས་སྒྲིབ་དགོས་ཤིང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱུས་
 གྱིས་མ་དག་པའི་སྒྲིབ་བཅུད་གཟིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་དག་པའི་སྒྲིབ་
 བཅུད་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་རིག་པའི་སྒྲིབ་བ་གཟིགས་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་སྒྲིབ་གཟིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ་ བདེན་སྒྲིབ་གང་ཟག་གཞན་ལ་སྒྲིབ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྟུགས་ལ་སྒྲིབ་བར་ཐལ། ཅམ་
 མཐུན་གྱིས་བདེན་སྒྲིབ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ལ་རང་ངོས་ནས་དེ་མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ཚུང་དུ་ལས། གཞན་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་བ་ལ་མ་ལྟོས་
 པར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རང་ངོས་ནས་སྒྲིབ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་རང་ལ་སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་སར་དག་པའི་སྒྲིབ་བཅུད་དང་མ་དག་པའི་སྒྲིབ་བཅུད་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱེད་པར་མེད་པར་
 ཐལ། བདེན་སྒྲིབ་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིབ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྟུགས་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སར་དང་པོ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །མ་དག་པའི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་བྱེད་སྒྲིབ་ ལམ་རིམ་ལས། དེའི་དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སར་ལྟོག་དོན་མེད་ལ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་བ་བྱེད་སྒྲིབ་ ལམ་རིམ་ལས། གཉིས་བ་ནི་ས་དེར་རྒྱ་ལོག་པས་ལྟོག་བ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་དེ། འོ་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་འབྲུལ་སྒྲིབ་ཡོད་
 པར་ཐལ། དེས་མ་དག་པའི་སྒྲིབ་བ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད། ཉགས་བྱེད་སྒྲིབ་ དེ་
 འབྲུལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚེས་མ་འབྲེས་བ་བཅུ་གཅིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་
 བ་དྲངས་བ་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྒྲིབ་ཡོངས་སུ་ཡེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 པའོ་ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་རབ་གང་ཞེ་ན། གང་ཚེས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་པ་སྟེ་གཞན་གྱི་བྱིང་མི་

འདྲི་ག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། གཟིགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ཡེ་
ཤེས་ཚོས་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད། ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྤལ་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས། མཚུངས་
མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། གོང་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས། རྣམ་མཁུན་རྣམས་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཏེ། འབྲུག་འགྲེལ་
ལས། ལྷ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་ཞེས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་སྤལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་
མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱིས་ཕྱེ་ན་རི་ལྟ་བུ་མཁུན་པའི་དེ་དང་། རི་སྙེད་པ་མཁུན་པའི་དེ་གཉིས།
བྱེད་ལས་སྒོས་ཕྱེ་ན་ཡེ་ཤེས་ལྡ་སྟེ། ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་།
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱ་བ་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལྡ་ཡོད་
དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་མི་གཡོ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན། མཉམ་པ་
ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོགས། བྱ་བ་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ལོ། ཞེས་དང་། སྤལ་དགོངས་ལས། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
དང་ཡེ་ཤེས་ལྡ་ལོ་འདི་རྣམས་དང་ཞེས་དང་། མདོ་རྒྱན་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཚོས་ལྡ་ལོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་བཞིས་བསྐྱུས་སོ་ཞེས་དང་།
མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་ཐམས་ཅད་ནས། བསྒྲོམ་པ་ལས་ནི་ཡང་དག་འབྱུང་། ཞེས་
དང་། མཚན་བརྗོད་ལས། བྱུང་བ་དག་ཡེ་ཤེས་ལྡ་བ་དག་ཅན། ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་བཤེས་
གཉེན་གྱི་འགྲེལ་བཤེས་ལས། མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སོ་སོར་རྟོགས་པ་དང་། བྱ་བ་
བྱུང་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ལྡའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། སྡེ་ཚན་གྱིས་ཕྱེ་ན་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐུན་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་སྡེ་ཚན་ཉིད་གཅིག་
དང་། སོ་སོར་ཕྱེ་ན་བརྒྱ་དང་ཞེ་བྲུག་ཡོད་དེ། སྡེ་ཚན་ཉིད་གཅིག་ནི་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐུན་དང་
གཅིག་ ཁོད་མེད་བཞི་དང་གཉིས། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་གསུམ། མཐར་གྱི་གནས་སྟོམས་

འཇུག་དགུ་དང་བཞི། ཟད་པར་བཅུ་དང་ལྔ། ཟེལ་གཞོན་སྟེ་མཆེད་བརྒྱད་དང་བྲུག། ཉོན་མོངས་
མེད་དང་བདུན། སྟོན་ནས་མཁུན་དང་བརྒྱད། མངོན་ཤེས་ལྔ་དང་དགུ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞི་
དང་བཅུ། ཡོངས་སུ་དག་བཞི་དང་བཅུ་གཅིག། དབང་བཅུ་དང་བཅུ་གཉིས། སྟོབས་བཅུ་དང་བཅུ་
གསུམ། མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་བཅུ་བཞི། སྤང་བ་མེད་པ་གསུམ་དང་བཙེ་ལྔ། སྤམ་པ་ཉེར་བཞག་
གསུམ་དང་བཅུ་བྲུག། བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་བཅུ་བདུན། བག་ཆགས་ཡང་དག་
བཙེམ་པ་དང་བཙེ་བརྒྱད། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བཅུ་དགུ། མ་འབྲས་པ་བཙེ་བརྒྱད་དང་ཉི་ཤུ་ཐམ་
པ། རྣམ་མཁུན་སོགས་མཁུན་གསུམ་དང་སྟེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་སྤར་
བཤད་ཟིན། རྣམ་མཁུན་ཉི་སྤང་ལས་འདོད་ཚུལ་བཞི་བཤད་ནས་ཐ་མ་ལེགས་གསུངས་ཤིང་། ཤེས་
བྱ་བཅུས་བསྟུས་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་རྣམ་མཁུན་རང་ལུགས་བྱས་སོ། རི་ལྷ་རི་སྟེད་གྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་དེ། རྣམ་མཁུན་གྱི་མཆོན་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། མཁུན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་། ཤེས་བྱའི་དགྲིལ་འཁོར་
ཀྱན་བྲབ་ཅན། ཞེས་དང་། འཇུག་འགྲེལ་དུ་མདོ་བྲངས་པ་ལས། མཐར་མ་བྱིན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འཕགས་སེང་བརྒྱད་ཚུལ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ན་རེ། སྟུ་བཞེར་བཤད་དེ། བྱང་ཕྱོགས་སོགས་
སངས་རྒྱས་སའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་པོ་སྟུ་གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྟུར་མངོན་པར་བཤད་
པའི་ཕྱིར། རྒྱན་སྤང་ལས། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ནས། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ནི་གཉིས་
པ་ཆོས་གྱི་སྟུར་མངོན་པར་བརྗོད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་གི་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། གསེར་འབྲང་
ལས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་གི་ཡིན་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་
ངོ་ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། མཁུན་པོ་རྣམ་སྤང་མཛད་དང་། སྟོབ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་
གིས་བཞེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་ནས། ཆོས་

ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཆོས་སྐྱེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ལ་མི་བྱེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་བྱེད་
པར་ཐལ། སྐྱེ་གསུམ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་
འབྱུང་རིགས་ཀྱང་སྒྲེབ་སྦྱོར་དབང་གིས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སྒྲོས་ཅམ་ཡིན་
པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱང་ཆུབ་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་
པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མེད་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྐྱེ་དེ་ཡང་འདུས་བྱས་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། གཞན་དག་ནི། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། །ནས།
དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལོ། །ཞེས་ངོ་བོའི་རྒྱན་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་
བསྟན་ཏོ་ནས། འབྲུག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། འཕགས་པ་གྲོལ་སྒྲེ་ལ་སོགས་པ་
གཞན་དག་ནི་ཐུབ་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་ཞེས་སོ། །གསེར་འཕྲེང་ལས། སྐྱེ་བཞིར་འདོད་པ་ལས་གཞན་
པ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ཀྱང་མི་གཞོད་པར་ཐལ། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། །སོགས་དང་།
བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གཉིས་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་དུ་སློབ་དཔོན་སངས་
བཟང་མི་བཞེད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་ན་རེ། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་བྱང་ཆོས་གསུམ་ལྟན་ཀྱི་སེམས་
དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེས་མ་བསྐྱས་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེས་
མ་བསྐྱས་པ་གང་ཞིག །ལོངས་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བསྐྱས་པའི་བྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདིས་
ནི་རྣམ་བཤད་རང་ལུགས་ལ་སྐྱེ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པར་འདོད་པ་དག་ཀྱང་ལེགས་པར་ཞེགས་
སོ། །གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་སྒྲ། དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེས་མ་བསྐྱས་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེས་
དེ་མ་བསྐྱས་པར་ཐལ། དེས་དེ་རང་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་བསྐྱས་པ་གང་ཞིག །ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་
ཆོས་ཅན་བསྐྱས་པའི་ཚུལ་དུ་ཡང་མ་བསྐྱས་པའི་བྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་

སེམས་བྱུང་རྣམས་ཚེས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། རོ་བོ་ཉིད་སྟུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
 ཁས། ཉགས་གཉིས་པ་མ་བྱུབ་ན། འོངས་སྟུ་ལ་གཉིས་ཀྱང་རོ་བོ་ཉིད་སྟུ་ས་བསྟུས་པར་ཐལ། དེས་
 དེ་ཚེས་ཉིད་ཀྱིས་ཚེས་ཅན་བསྟུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རོ་བོ་ཉིད་སྟུ་ལས་
 དེ་གཉིས་ཟུར་བའི་སྟུ་འཆད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རོ་བོ་ཉིད་སྟུ་ས་བསྟུས་པ་དེའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་པ་རིམ་བཞིན་ཁས་སྒྲངས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་རྒྱན་སྒྲུང་ལས། གཞན་དག་ན་རེ། རྣལ་འབྱོར་
 པའི་ནས། འོངས་སྟུ་ད་རྫོགས་པ་དང་སྟུ་ལ་པ་གཉིས་ཀྱང་བསྟན་པ་ཡིན་པས། ལོགས་ཤིག་ཏུ་
 བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོངས་སྟུ་ལ་གཉིས་སྟུ་
 ཟུར་བར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་ཉར་དུ་རྒྱུད་སྒྲ་མ་སོགས་གསུང་རབ་དུ་མས་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྟུ་ཡང་ཟུར་བར་བྱས་ནས་བཤད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཟུར་བ་
 བྱས་ན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྡན་དང་མཁས་བྱུབ་ཆེན་པོ་འཇམ་གྲགས་དང་རྒྱུད་དང་འབྲུམ་
 སོགས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དབུ་མ་སྟོང་པོའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཡེ་ཤེས་དང་
 གཟུགས་དང་གསུང་གི་སྟུ་གསུམ་པོ་ཞེས་པ་ནས། འདིར་ཡེ་ཤེས་ནི་ཚེས་ཀྱི་སྟུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 དང་། མཆན་བརྗོད་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཚེས་ཀྱི་སྟུ་གཉིས་པ་ནི་ཚེས་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ནས་ངེ་སྟོན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐར་
 ཐུག་པའི་བར་དུ་སྒྲུང་བའི་ཚེས་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་
 སྟེ། རྒྱུད་ལས། སྟུ་ལྟེ་བདག་ཉིད་ཅན་ཞེས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ཆེན་མོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་དེ་ལ་ཚེས་ཀྱི་སྟུ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྟུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟུ་ལྟ་བུར་འདོད་པས་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟུ་ཟུར་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། རིགས་པ་འདི་ཉིད་
 ཀྱིས་ནས་ཚེས་ཀྱི་སྟུ་ཡང་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །སྟུ་བཞིར་བཤད་པ་
 ལ་སྟུ་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་འཕགས་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟུ་གསུམ་ཁོ་ནར་ངེས་པར་ཐལ།

མདོར་བསྟན་དུ་རོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱིའི་མཐུག་ཐོག་སུ་ཆོས་སྤྱིའི་སྤྱི་མི་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་
སྤང་ལས། ཁ་ཅིག་ །སྤྱི་བཞིར་བཤད་ལ་རོ་བོ་ཉིད་ལོངས་ཇོག་ས་བཅས་དང་ནས། རོ་བོ་ཉིད་ཅེས་
བྱ་བའི་སྤྱིའི་མཐུག་ཐོག་སུ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་མི་འབྲུང་བས་སྤྱི་ནི་གསུམ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་
ཟེར་རོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གཞན་སྤྱི་བཞིར་འདོད་པ་དག་ན་རེ། མདོར་བསྟན་གྱིས་ཆོས་སྤྱི་མཛད་པ་
སྤྱར་ནས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་དང་མཛད་པ་ལྟ་བུ་ཅིག་སྤྱར་བའི་ཆེད་དང་།
མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱིའི་མཛད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་
གཞན་དུས་འཁོར་སོགས་སྤྱི་གསུངས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་
སྐད་དུ་རྒྱ་སྤང་ལས། གཞན་དག་ན་རེ། ཉེ་བར་བསྟན་ཟིན་པའི་དགོས་པའི་དབང་གིས་དང་།
ཕྱོགས་གཞན་ནས་སྤྱི་བཞིར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ་
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཚད་སྤོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྤོང་ཉིད་ཉོག་ས་པའི་རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་ཀྱན་
རྫོབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་ཡང་དག་
ཀྱན་རྫོབ་དང་རྣམ་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། ཡང་
དག་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ལ་ནས། ལྟོས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གཅིག་ལ་གཉིས་པའི་རོ་བོ་
ཉིད་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཁོ་
ནར་ངེས་པར་ཐལ། རྒྱ་འདིར་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
མཚན་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་གང་རུང་
ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱའི་གངས་ལ་འདྲེན་རྒྱུའི་ཆོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
མ་འདྲེས་པ་བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ས་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་

བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་ཡོད་དེ། སྤྱི་ལོ་ཆེན་པོའི་མཚན་གསུམ་ཅུ་ཙམ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་
 དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་བཞི་དང་། དེ་བའི་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། བླ་
 པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ་དང་། སྤང་བ་མེད་པ་གསུམ་དང་། སྤྱགས་ཐེ་ཆེན་པོ་དང་། བསྐྱེལ་བ་
 མི་མངའ་བའི་ཚོས་ཉིད་དང་། བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་
 མཁུན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་
 ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་མ་འདྲེས་པ་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་གང་
 རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མཐའ་དབྱས་མེད་པའི་བཅུ་ཆེན་དང་པོ་ནས་
 བཅུ་ཆེན་སྟུ་ཅུ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཅུའི་བར་ཚོས་ཅན། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་
 མ་འདྲེས་པ་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། ཁྱབ་པ་ལས། ཉགས་བྱུ་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་སྟུ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་
 བྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མཐའ་དབྱས་མེད་པར་བཅུ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 ཐར་པ་བཅུའི་བར་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཅུ་བའི་མདོ་རྟོག་གེར་བྲངས་པ་ལས།
 དེ་དག་གི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མཐའ་དབྱས་མེད་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནས། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཅུ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་སྟུ་བརྒྱ་པོ་འདི་དག་ཅེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། སྤྱེ་ཆེན་ལྷ་པ་འཆད་པར། ཟད་པར་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་།
 འགྲེལ་པ་ལས། ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་སྟོན་པོ་དང་ནས། ཟད་པར་རྣམ་པ་བཅུ་དང་ཞེས་
 བྱུང་། དེ་ཡང་མདོ་ལས། ཟད་པར་སྤྱེ་མཆེད་བཅུ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་
 སྟོན་པོ་དང་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་སྟེ་ཟད་པར་བརྒྱད་དང་། ཟད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་དང་། ཟད་པར་རྣམ་པ་མཁའོ་ཞེས་པའི་དོན་སྟོན་པར་རྩ་འགྲེལ་བྱུང་།

མཐའ་དབྱུད་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་

ཡུལ་བཅུ་གང་རུང་གིས་བྱུང་བ་ལྟར་སྤྱོད་ཀྱིས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་
དེ། ཟད་པར་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོག་ཟེར་ན། ཟད་པར་ནམ་མཁའ་དང་ཟད་པར་ནམ་
ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ལྷན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཟད་པར་ཐ་མ་གཉིས་
གཟུགས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། ཟད་པར་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཐ་མ་གཉིས་ནི་གཟུགས་
མེད་པ་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་དག་ཡིན་ཞོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟད་པར་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་
ཡིན་ན་ཉིང་རེ་འཛིན་ཤེས་རབ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཟད་པར་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་དང་ཆོར་འདུ་སོགས་སེམས་བྱུང་
གཞན་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཟད་པར་ཀྱི་སྟོམས་
འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་ལས། ཟད་པར་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་
ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་ཟད་པར་
ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟད་པར་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ན་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ན། ཟད་པར་ཀྱི་སྐྱེ་
མཆེད་ཀྱི་དམིགས་པའི་རྒྱང་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟད་པར་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདོད་མི་ལྷན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ལ་
ཟད་པར་རྒྱང་གི་དམིགས་པ་གཟུགས་དང་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀར་འགྱུར་ལ་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟད་པར་གཟུགས་ཅན་བདུན་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་
ཡིན་པར་ཐལ། གསེར་འབྲེང་ལས། ཟད་པར་གཟུགས་ཅན་བདུན་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་
སྐྱེ་མཆེད་དུ་མཛོད་འགྲེལ་ལས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། འདོད་པ་

ན་སྟོང་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོན་ཀྱང་ཐར་དང་ཟེལ་གཞོན་གྱི་དམིགས་པར་འབྱུང་བཞི་མ་བཞག་ཀྱང་ཟད་པར་གྱི་དམིགས་པར་འཛོག་པའི་བྱང་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཟད་པར་གྱི་དམིགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གནས་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུར་ལ་དབང་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ས་སོགས་འབྱུང་བ་བཞི་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བརྟུས་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཟད་པར་སྟེ་མཆེད་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་གདགས་པ་ཞེ་ན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཀུན་བརྟུས་དར་སྤྲིག་ལས། རྣམ་ཐར་དང་ཟེལ་གཞོན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་འབྱུང་བཞི་མ་བཞག་པར་ཟད་པར་གྱི་དམིགས་པར་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་ཆེན་པོ་མང་པོ་འང་འབྱུང་པར་གསེར་འབྲེང་ལས་གསུངས་པས་ཅུང་ཟད་དབྱད་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟད་པར་དང་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཐལ། མཛོད་ལས། བསམ་གཏན་མཐའ་ན་ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཁོ་ནར་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཅུང་ཟད་མ་བྱབ་སྟེ། དེ་ཐེག་དམན་ལུགས་དང་མཐུན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་སྐབས་འདིར་ཉི་ལྟང་ལྟར་བསམ་གཏན་བཞི་ག་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། ཉི་ལྟང་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་བཞི་ག་ལ་བརྟེན་ནོ་ཞེས་དང་། ཉི་ལྟང་ལས་ཀྱང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་མ་སྤངས་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཟད་པར་གྱི་རྣམ་གཞག་མདོ་དང་རྒྱ་གཞུང་གཞན་ལས་ཉི་ལྟང་གསལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཟད་པར་གྱི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་དང་རྟེན་དང་སྦྱོང་རྒྱུ་དང་མཚན་མ་དང་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་རྒྱུ་དང་བྱེད་ལས་དང་སྟེ་མཆེད་གཞན་ལ་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་ངེས་ཚིག་གི་བར་དབྱར་གསེར་འབྲེང་གིས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་སྤར་མེད་པས་ནོར་འབྱུང་མཁས་པ་དག་ལའང་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། རྒྱུ་ལ་འདི་ལྟར་ཟད་པར་འཆད་པ་

ནི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་ཉི་ལྔ་དང་འབའ་ཞིག་གི་བྱང་ཚུལ་སྤྲོད་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་ཟད་པར་ས་ལ་ས་དངོས་གནས་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
མཆེད་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་མཛོད་འགྲེལ་ཀྱི་ལུང་དོན་ལྟར་
འཐད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། འཕགས་པས་སྤྲུལ་པའི་སྤྲོ་བ་དངོས་གནས་པ་མེད་པར་ཐལ།
དེས་སྤྲུལ་པའི་ཟད་པར་ལ་ས་དངོས་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་འགལ་ཞིང་། ཟད་པར་
ས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བྱུང་པར་བྱད། འདོད་ན། གསེར་ལ་སོགས་པ་གང་མོས་མོས་
ལྟར་གསེར་སོགས་སྤྲོ་བ་སྤྲུར་མི་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་ལ་གསེར་དངོས་གནས་པར་གྱུར་པ་ཞིག་
མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། སའི་དངོས་
གཞིར་གསེར་ལ་སོགས་པ་གང་མོས་མོས་སྤྲོ་བ་ཟད་པར་བསྤྲུར་བ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འགྱུར་
ཞིང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སའི་དངོས་གཞི་ལས། འཕགས་པས་མོས་པ་དང་ཞེས་
བ་ནས། དེ་རི་ལྟ་རི་ལྟར་མོས་པ་དང་རི་སྤིང་ཀྱི་བར་དུ་བསྤྲུར་བ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་དེར་འགྱུར་ཏེ་
ཞེས་པའི་དོན་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་ཚུ་མེ་སོགས་གང་དུ་རི་སྤིང་མོས་པ་དེ་སྤིང་ཀྱི་བར་དངོས་
གནས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རི་སྤིང་ཀྱི་བར་དུ་ཞེས་པས་གང་དང་གང་ལ་རི་
སྤིང་དུ་བསྤྲུར་བ་དེ་བསྟན། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པས་དེ་དངོས་གནས་པར་འགྱུར་བ་
དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཟད་པར་སེར་པོའི་དབང་གིས་དངོས་
པོ་དེ་གསེར་དུ་བསྤྲུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཕགས་པས་སྤྲུལ་པས་ས་སོགས་གསེར་དུ་བསྤྲུར་
བ་ཞིག་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་ཅན་ཀྱི་ཟད་པར་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བྱུང་
པར་བྱད། འདོད་ན། ཉི་ལྔ་དང་ལས། ཟད་པར་སེར་པོའི་དབང་གིས་ནི་གཟུགས་སེར་པོར་སྤྲུལ་བ་
དང་གསེར་དུ་རྣམ་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
ཟད་པར་སེར་པོས་ས་སོགས་གསེར་དུ་རྣམ་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ།

གསེར་དུ་རྒྱུ་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཀྱི་འཕགས་
 བས་གསེར་དུ་སྦྱུལ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་གསེར་མིན་ཟེར་ན། འོ་ན་སའི་དངོས་གཞི་ལས། རི་སྤྱི་གྱི་
 བར་དུ་བསྐྱར་བ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་དེ་གསེར་དུ་
 བསྐྱར་བ་གསེར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། ས་ལས། རི་སྤྱི་གྱི་བར་དུ་བསྐྱར་བ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་
 དུ་དེར་འགྱུར་ཏེ་གསེར་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བྱ་བ་བྱེད་རྒྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། འཕགས་པས་ཟད་པར་མེས་བསྟེན་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། དེས་སྦྱུལ་པའི་ཟད་པར་མེ་
 མེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་འདྲའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱང་ན་འདའ་དུས་རང་གི་གཏུང་
 མེས་བསྟེན་པ་སོགས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཉི་སྤང་ལས། ཟད་པར་མེའི་དབང་གིས་ནི་ཞེས་བ་ནས།
 ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་དུས་ན་མེའི་ཁམས་གྱིས་ལུས་སྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པར་
 འགྱུར་རེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཉི་སྤང་ལས། ཟད་པར་མེའི་དབང་གིས་ནི་ནས། མེ་
 ཀྱན་ཏུ་ལེན་པ་དང་གང་དང་གང་འདོད་པ་དེ་དང་དེ་བསྟེན་པར་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་ཞེས་པའི་དོན་
 ཞིག་མེད་པར་ཐལ། ཟད་པར་མེའི་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་མེ་དངོས་གནས་པ་སྦྱུལ་བ་ཞིག་མེད་པའི་ཕྱིར།
 རྩལ་སྟེ། དེའི་མེ་དངོས་གནས་པ་སྦྱུལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་གང་དང་གང་འདོད་པ་དེ་
 དང་དེ་བསྟེན་རྒྱས་པ་དངོས་སུ་སྦྱུལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། ཆ་ཞིང་སྟེན་པ་མེའི་མཆན་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་བརྟུས་ལས། མེའི་ཁམས་གང་ཞེ་ན། ཆ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་དང་། ཀྱན་བརྟུས་དར་
 རྟེན་ལས། མཆན་ཉིད་ནི་རིམ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་བ་ནས་ཆ་ཞིང་སྟེན་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟད་པར་སྒོམ་པའི་རྟེན་མི་ཁོ་ན་ལ་སྦྱེ་ཟེར་ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཟད་པར་
 རྒྱུ་མཁའ་དང་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཚོས་ཅན། མི་ཁོ་ནར་སྦྱེ་བར་ཐལ། ཟད་པར་སྒོམ་པའི་རྟེན་
 མི་ཁོ་ནར་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་བསྒོམ་པའི་ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་
 ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་ཁམས་གསུམ་གྱི། རྟེན་ཅན་ཞེས་དང་།

གནད་སློན་ལས། གཟུགས་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཟད་པར་དགའི་
ཁམས་གསུམ་པའི་རྟེན་ཅན་དག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཟད་པར་ལྷག་མ་བརྒྱད་ཀྱང་ཁམས་
གསུམ་གའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷག་མ་ལུང་ལས་སྐྱེ་དགོས་ཤིང་ལྷ་སོགས་
ལ་ལུང་མེད་པས་མིའི་རྟེན་ཁོ་ནར་ངས་པའི་བྱིར། ཅ་བར། ལྷག་མ་མི་ལ་སྐྱེ་ཞེས་དང་། གང་སྤེལ་
ལས། དེ་དག་ནི་མིའི་རྟེན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ལུང་གི་མཐུས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་དང་།
ལྷ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ན་ལུང་མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ལ། ཟད་པར་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྟེན་སྦྱོང་ཚུལ། མཆོན་ལ། དེ་
ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ། བྱེད་ལས། སྐྱེ་མཆེད་གཞན་ལ་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆོན། དེས་ཆིག་དགུ་ལས།
རོ་བོ་ཉིད་ནི་ཆོས་བརྒྱ་ཅི་རིགས་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་དང་དེ་དང་མཆུངས་ལྡན་
གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རིག་པ་དེ། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཟུས་ལས། ཉིང་ངེ་འཛིན་
དང་ཤེས་རབ་དང་དེ་དང་མཆུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་
ནི་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་བ་བརྒྱ་ཡོད་དེ། ཟད་པར་ས་དང་།
རྩ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་། སློན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་སྟེ་ཟད་པར་
བརྒྱད་དང་། ཉམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཟད་པར་གཉིས་དང་བཅུ། རྟེན་གཟུགས་མེད་གཉིས་
ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་ཅན། ལྷག་མ་བརྒྱད་མིའི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ནར་མཛོད་འགེལ་འགེལ་བཤད་
དག་གིས་སོ། །སེམས་རྟེན་དང་པོ་བརྒྱད་བསམ་གཏན་བཞེ་བ་དང་ཐ་མ་གཉིས་གཟུགས་མེད་
དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པར་མཛོད་དང་བསམ་གཏན་བཞེ་བ་ལའང་བརྟེན་པ་ལེགས། བཞེ་བ་ནི།
སྤར་གོམས་པར་དམིགས་པ་ཅུང་ཟད་དེ་དེའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་འབྱུང་སྟེ། རྩ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ཟད་པར་
རྩའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །གསར་དུ་སྐྱབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། བརྒྱ་ཀའི་དམིགས་རྟེན་དང་། དེ་
ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། དམིགས་རྟེན་ཡོད་དེ། ཅིག་པའམ་རིབ་མས་བསྐྱོར་བ་

སོགས་ཡིད་མཐུན་གནས་སུ་སྡེ་སོགས་བྲལ་བའི་སྟོང་ཆུས་གང་བ་དང་། ཅིག་པ་སོགས་ལ་མཐོ་
 གང་སོར་བཞིའི་ཆད་ཀྱི་བྱ་ཁང་འོག་ཁང་གི་མེ་འབར་བ་མཐུག་པོའི་ཕྱང་པོ་དང་། ཅིག་པ་སོགས་
 ཀྱི་བྱ་གནས་རྒྱང་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་ལ་སོག་པས་རྒྱང་དང་གོས་དང་སྟོང་དང་ཟ་མ་ཉོག་གང་རུང་
 སྟོན་པོ་དང་སེར་པོ་མདོང་ཀའི་མེ་ཉོག་དང་རས་སེར་པོ་ལྟ་བུ་དང་དམར་པོ་བན་རྩི་⁽¹⁾པ་ཀའི་མེ་
 ཉོག་དང་། རས་དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་ལ་སྐར་མ་བ་སངས་སམ་རས་དཀར་པོ་ལྟ་བུའི་ཟད་པར་
 དང་པོ་བརྒྱད་དང་། ཅིག་པ་དང་རེ་ལྗེ་དང་སྐམ་བྱ་གང་རུང་གིས་གཡོགས་པའི་གནས་སུ་མཐོ་གང་
 སོར་བཞིའི་བྱ་གཞི་དཔའི་ནམ་མཁའ་དང་། བྱམ་ནང་དུ་མར་མེ་སྐར་ཞིང་ཁ་བཅད་ནས་དེ་ལ་བྱ་
 ག་ཏ་ཅང་མི་ཆེ་བ་བཏོད་པའི་མར་མའི་འོད་ཀྱིས་ཅིག་པ་ལ་སོག་པས་སྒྲིང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཟད་
 པར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་བར་བརྩ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཅིག་པ་འམ་
 རེ་ལྗེ་འམ་སྐམ་བྱ་གང་རུང་གིས་གཡོགས་པའི་གནས་སམ་ཤིང་རྒྱང་སོགས་དམིགས་པ་དེ་དག་
 མཐོང་བའི་གནས་ཡིད་དང་མཐུན་པར་སྟོན་བདེ་བར་འདུག་ནས་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ས་
 ས་ཆུ་ཆུ་ཞེས་སོ་སོའི་མིང་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བདུན་པ་ཟད་པར་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། ཟད་པར་གཟུགས་ཅན་བརྒྱད་ཀྱིས་སྒྲུལ་པ་དང་ས་
 གསེར་དུ་བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱར་བའི་རྩ་འབྲུལ་བསྐྱབ། ཟད་པར་ནམ་མཁས་ནམ་མཁའ་ལ་
 འགོ་འོང་བྱེད། ཟད་པར་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྟོང་བ་དང་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་སྟོན་ནས་
 ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པར་སའི་དངོས་གཞིར་བཤད། ཟད་པར་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་བཞི་ཁོ་ནར་
 འཛོག་རིགས་ཏེ། གཟུགས་རིག་གཉིས་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་ཅིང་དབང་པོ་
 ལྟ་གཞན་རྒྱད་ལ་མེད། བྱི་རོ་གཉིས་གཟུགས་ཁམས་ན་མེད་པས་མ་བཞག་པར་སའི་དངོས་གཞིར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་བཤད་ཡོད་དེ། ཉི་སྒྲིང་ལས། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱལ་པར་སྟོོ་བས་ན་ཟད་པར་

1 དཔར་ཟེངས་གཉིས་ཀྱི་བན་རྩི་བ་ཀའི།

སྤྱི་མཆོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཅོད་སྤོང་ལ་བོད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱུ་ལ་དབྱེད་མི་བཟོད་པའི་རྩལ་སྤང་ཡོད་དེ།
སངས་རྒྱུ་གི་མི་སྤྱུག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ས་གཞི་ཀའ་རུས་གིས་བྲབ་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་
ན། སངས་རྒྱུ་གི་མི་སྤྱུག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ས་གཞི་ཀའ་རུས་གིས་བྲབ་པར་མི་སྤང་བར་
ཐལ། དེ་ལ་ས་གཞི་ཀའ་རུས་སུ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་ཀའ་རུས་གི་གཟུགས་བརྟན་
གཟུགས་བརྟན་དུ་སྤང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གུན་བཏུས་དར་ཁྲིག་ལས། ཀའ་རུས་གི་གཟུགས་
བརྟན་གཟུགས་བརྟན་དུ་སྤང་བ་ཡིན་གྱི་ཀའ་རུས་སུ་མི་སྤང་བས་འབྲུལ་བ་མངའ་བ་ག་ལ་འབྲུར་
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱུ་ལ་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱེད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་
བརྟན་བྱེད་བཞིན་དུ་སྤང་ཟེར་ན། འོ་ན་སངས་རྒྱུ་ལ་གཟུགས་བརྟན་རང་རེ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་སྤང་
བར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་ལ་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱེད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱེད་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་
ཕྱིར། ཏགས་ཁས། འདོད་ན། སངས་རྒྱུ་དེ་འབྲུལ་བ་གཏན་ཟད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཟུགས་
བརྟན་སྤང་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སངས་འཕགས་དེ་ཟག་པ་གུན་ཟད་གྱི་སྟོབས་ཐོབ་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཆི་མེད་མཛོད་ལས་ཀྱང་། མཛོན་ཤེས་དུག་དང་སྟོབས་བཅུ་པ་ཞེས་དང་།
བདེན་གཉིས་ལས། ཉེས་པ་གུན་གྱི་ས་མ་ཡིན། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་གུན་གྱི་ས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
མི་སྤྱུག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཡང་ས་གཞི་ཀའ་རུས་གིས་བྲབ་པར་སྤང་བ་སྤང་ཙམ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་
ཤེས་པར་གྱིས།

སྤྱི་པ།

རི་ལྷ་རི་སྟོད་མཛོན་གཟིགས་ཡེ་ཤེས་སྤྱིར། ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བྱངས་མེད་
གུན། ཤེས་པར་དཀའ་ཡང་སྡེ་ཚོར་ཉིར་གཅིག་ཏུ། རྒྱན་ལས་གསུངས་པའི་དཀའ་གནད་ཤིང་ཏྲ་
ཆེ། སོ་སོའི་ཕྱགས་བཞིན་མ་འདྲེས་མ་འོར་བར། ཤེ་ལོང་ཚུལ་བཞིན་བཤད་འདིས་རྒྱལ་རྣམས་

མཆོད། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྐུ་ས་ལེགས་བཤད་ཀྱིས། །འཕགས་སེང་དགོངས་འགྲེལ་མ་
ལུས་ལེགས་བཤད་སྐབས། །ཁྲོ་གསལ་རྐང་རྒྱལ་མང་ནམས་ལེགས་བཤད་དབྱངས། །དར་དིར་
དཔྱོགས་གྲགས་སྒྲུབ་རྒྱལ་མང་ཕྱིར། །ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གསུམ་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐྱེ་འཆད་པ་ལ། མཆོན་ནི་སུམ་ཙུ་ཅ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་
བརྒྱད་ཙུའི་བདག་ཉིད་འདི། རྟེན་ཆེན་ཉི་ལྔ་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། ལྷུ་བ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
སྐྱེར་བཞེད་ཅེས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་སྐྱེ་གཉིས་པ་བཤད་ནས་སྐྱེ་གསུམ་པ་ལོངས་
སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེའི་ཞེས་པ་ནས་སངས་རྒྱལ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་
སྐྱེ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་དོན་ལ་འཕྲོས་སྤྱོད་བ་མཐའ་དབྱེད་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས།
རབ་འབྱོར་ཡུམ་འདི་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་ནས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས་ལྷུ་ཆེན་པོའི་
མཆོན་སུམ་ཙུ་ཅ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཙུས་བརྒྱན་པ། བྱད་ཆེན་རྣམས་
ལ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལོངས་སྤྱོད་སྐྱེ་ན་མེད་པའི་དགའ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལོངས་སྐྱེ་ངེས་
པ་ལྷུ་ལྷན་དུ་བཤད་པ་སྟོན་པར་ཙུ་འགྲེལ་དག་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། མཆོན་དཔེས་སྐྱས་པའི་འོག་
མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པའི་གཞུགས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེར་བཞེད་དེ། ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་ངེས་པ་ལྷུ་ལྷན་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་དབྱང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་དེ། དེས་བ་ལྟ་ལྟ་གི་སྐལ་སྐལ་ཡོད་
ཟེར་ན། འོན་སྐལ་སྐལ་དུས་དེས་བ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་བར་སྐལ་དེས་བ་མཆན་དཔེས་བརྒྱབ་བ་
སོགས་ཁོ་ནར་བཞུགས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐམ། དེ་ལ་དེས་བ་ལྟ་ལྟ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་
ན། འོར་ས་སྐལ་མཆན་དཔེའི་སྐལ་དེས་བར་རྒྱབ་མི་འཆད་ཅིང་། སྐལ་སྐལ་སྐལ་སྐལ་ཆོགས་མི་འད་བ་ཡང་
ཡང་སྟོན་པའི་བྱང་པར་མི་འཐད་པར་ཐམ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་གཞིས་གི་བྱང་

པར་དེ་འདྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་བསྐྱེས་ལས། འོངས་སྟོན་རྫོགས་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། སྤྱལ་
བ་ཡང་དང་ཡང་སྟོན་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གནས་ངེས་པ་གཟུགས་
ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་གྱི་འོག་མིན་ཁོ་ནར་སངས་རྒྱས་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
གནས་གཙང་ལྷ་སྤངས་ཏེ། དེའི་སྟེང་གི་གནས་རིགས་བཙུག་དབང་སྤྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་
སྤྱ་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། མི་གཡོ་བའི་རྒྱད་ལས། གཙང་མའི་གནས་ནི་རབ་སྤངས་ནས། །འོག་
མིན་སྤྱུག་པོ་ཉམས་དགའ་བར། །ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེར་སངས་རྒྱས། །སྤྱལ་བ་པོ་ནི་འདིར་
འཆང་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་གཟུགས་ཁམས་སྤྱ་སངས་མ་རྒྱས་
པར་ཐལ། དེ་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་སྤངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ།
འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་དབུ་སེམས་ལུགས་ལ་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཙུག་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་གྱི་འོག་མིན་གཞན་པའི་འོག་མིན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
ཏེ། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཙུག་མ་གནས་གཙང་ལྷའི་སྟེང་ན་དབང་སྤྱུག་ཆེན་པོའི་
གནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་ས་ལས། གནས་གཙང་མ་རྣམས་ལས་འདས་པ་ན་
དབང་སྤྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ས་
བཅུ་བསྐྱོམས་ནས་གང་དུ་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པོ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འོག་མིན་ཡིན་
ན་གནས་གཙང་ལྷའི་འོག་མིན་ཡིན་པས་བྱུང་བའོ་ཞེས་ཐེག་པ་འདིར་ཐལ། འོག་མིན་སྤྱུག་པོ་བཞེད་པ་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འོངས་སྟེང་བཞུགས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་
དབང་གྲགས་པའི་གསུང་ལས། དཔལ་ལྷན་སྤྱུག་པོ་ཉིད་དུ་དོན་དམ་སྤྱུགས་རྒྱུད་ཅིང་། །དགའ་ལྷན་
སྐྱེ་བའི་དོན་མཛད་ཕྱིར་ན་དམ་པ་ཏོག་དཀར་གྱུར། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། འོངས་
སྟེང་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཉན་རང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །མ་བྱུང་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་
སྐྱེ་བ་ལ་ས་བཅུ་སྐྱོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་ས་ལས། ས་བཅུ་ལ་གནས་པ་རྣམས་

ཀྱིས་ས་བཅུ་བརྒྱུ་མས་ནས་གང་དུ་སྤྱོད་བའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འོག་མིན་
སྤྱག་པོ་བཀོད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་སངས་རྒྱ་བའི་གནས་མིན་ཟེར་ན། འོ་ན་རྡོ་རྗེ་གདན་དེ་མཆོག་
གི་སྤྱལ་སྤྱོད་བདུན་བརྒྱལ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འོ་ན་མིན་སྤྱག་པོ་བཀོད་པ་ལོངས་སྤྱོད་
སངས་རྒྱ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འོག་མིན་སྤྱག་པོ་བཀོད་པ་སངས་རྒྱས་
སྟོང་སོགས་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་དང་། རྡོ་རྗེ་གདན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བདུན་བརྒྱལ་བའི་
གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ལས། གཙང་མའི་གནས་ནི་རབ་སྤངས་ནས། འོག་མིན་སྤྱག་པོ་ཉམས་
དགའ་བར། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེར་སངས་རྒྱས། །སྤྱལ་བ་པོ་ཞིག་འདིར་འཆང་རྒྱ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་བཞིན་ཟག་མེད་དབྱིངས་ནས་ཀྱང་། །སངས་
རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་འབྲས་ཤིང་། །མཛད་པ་གཅིག་གི་མཛད་པ་ལ། །ཡེ་ཤེས་སྤྱང་བ་མཛད་པར་
འདོད། །ཅེས་གསུངས་པས་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཅད་ཀྱི་གནས་གཅིག་སྟོམས་འཇུག་གཅིག་ཟེར་ན།
སེམས་ཅན་རིགས་དང་མོས་པ་ཐ་དད་པས་སྟོན་ལམ་སོ་སོར་བཏབ་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་སྟོན་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཅད་ཀྱི་ཞིང་དང་སྟོམས་འཇུག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱགས་ཁས།
འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱང་ཆོགས་དང་སྟོན་ལམ་དབང་གིས་འཁོར་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་། མཆོན་དང་སྟོམས་འཇུག་དང་། ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
པ་དང་། མཛད་པའི་བྱེ་བྲག་བདུན་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་འགྲེལ་བ་
ལས། ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཅད་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་དང་།
དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། འཁོར་ལོངས་སུ་སྤྱད་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱེ་བྲག་
གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ལོངས་སྤྱོད་ཞིང་སྤྱང་ཆོགས་པའི་ཞིང་ལ་
ལ་ཤེས་དང་། ཞིང་ལ་ལ་བེད་ཀྱི་ལས་བྱུང་བ་སོགས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་ལས་སངས་རྒྱས་

གྱི་ཞིང་དང་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཞིང་གི་བྱེ་བྲག་ནི་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱལ་ལའི་
སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ནི་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ལ་ལའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ནི་བྱི་རྒྱུའི་རང་
བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྟགས་གསུམ་པ་བྱལ་སྟེ། མཚན་
ཡང་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་འགྲེལ་བཤད་ལས། མཚན་གྱི་བྱེ་བྲག་ནི་དཔེར་ན་
འོད་དཔག་མེད་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར་དང་། འདིས་ཆེ་དཔག་མེད་ལོངས་སྟོང་ཞིང་གསལ་བར་བཤད་དོ། །རྟགས་བཞི་པ་བྱལ་
སྟེ། སྐྱལ་དཀར་པོ་སོགས་དང་ཆེ་ཆུང་ཡང་སྣ་ཆོགས་ཡོད་པའི་བྱིར། འགྲེལ་བཤད་ལས། སྐྱའི་
བྱེ་བྲག་ནི་ཤེལ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་བཤད་ལས། འགའ་
ཞིག་ཏུ་མཐོང་ངོ་ཞེས་དང་། རྒྱན་སྐྱག་པོ་བཀོད་པ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱང་། །སྐྱག་
པོ་དཀྱིལ་ན་རྣམ་བཞུགས་ཤིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྟགས་བྲག་པ་བྱལ་སྟེ། ཆོས་ས་བརྩ་
པའི་རྣམ་གཞག་དང་། གློ་བྲོས་མི་ཟད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
མི་འབྲ་བ་འཁོར་གྱི་བསམ་པ་ལྟར་སྟོན་པའི་བྱིར། འགྲེལ་བཤད་ལས། ཆོས་ལ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པ་
དང་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཆོས་ལ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་ས་བརྩ་བ་དང་གློ་
བྲོས་མི་ཟད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་ཐ་དད་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རྟགས་བདུན་པ་
བྱལ་སྟེ། བསམ་པ་ཐ་དད་པ་འདུས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མཛད་པ་སོ་སོར་བསྟན་པའི་བྱིར། བྱང་པར་
དེ་བདུན་ཡང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པ་ཁམས་ཀྱང་ཏུ། །འཁོར་ལོངས་སྟོང་དང་
ཞིང་དང་མཚན། །སྐྱུ་དང་ཆོས་རྫོགས་ལོངས་སྟོང་དང་། །མཛད་པ་དག་གིས་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་དང་།
འགྲེལ་བཤད་ལས། མཛད་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདུས་པའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་
ནས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་ལེ། འོད་དཔག་མེད་ལོངས་སྟོང་མེད་པར་
ཐལ། ཞིང་བཀོད་ཀྱི་མདོ་གསུངས་པའི་འོད་དཔག་མེད་སྐྱལ་སྐྱུ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། དེ་སྐྱལ་

སྤྱི་ཡིན་པས་དེ་སྤྱི་ཡ་མཁན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། འོད་དཔག་མེད་
ལོངས་སྤྱོད་གནས་པ་སྤྱི་ཡ་ཅན་དང་བདེ་ལྡན་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཏིའི་མཆན་བརྗོད་འགྲེལ་བ་
ལས། ལོངས་སྤྱོད་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་འོག་མིན་དང་གནས་པ་སྤྱི་ཡ་ཅན་དང་། བདེ་བ་ཅན་དང་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །ལོངས་སྤྱོད་མཆན་ཉིད་ངེས་པ་ལྟ་ལྟ་བུས་ནས་གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་གྱི་
གནས་ཁོ་ན། སྤྱི་ཡ་པ་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པ་ཁོ་ན། ཆོས་ངེས་པ་ཐེག་ཆེན་འབའ་ཞིག །འཁོར་
ངེས་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཤ་སྟག་གསུམ་ཁོ་ནས་བསྐྱོར་བ། ཏུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་བར་
དུ་བཞུགས་པར་ངེས་པ་ཟེར་ན། འོ་ན་ལོངས་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། འོག་མིན་གྱི་གནས་ཁོ་ནར་བཞུགས་
པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གནས་ངེས་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འོག་མིན་གྱི་ས་གཞི་ཁོ་ནར་གནས་
པར་ཐལ། འོག་མིན་གྱི་གནས་ཁོ་ནར་གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འོག་མིན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་
དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སོ་བྱང་འཇའ་དང་སྟོག་ལྟ་བུའི་
འོད་ཅན། རྒྱན་སྒྲ་ཆོགས་དང་ལྟ་བུ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་བཞུགས་
པའི་ཕྱིར། རྒྱན་སྒྲ་པོའི་མདོ་ལས། སོ་བྱང་འཇའ་དང་སྟོག་གི་འོད་ཅན། རྒྱན་དང་ལྟ་བུ་སྒྲ་བུ་མས་
བརྒྱན་པ་ནས་མདོན་པར་འབྱུང་སྟེ་ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྟོང་པོའི་འགྲེལ་བ་ལས། གནས་གཙང་མ་
ན་གནས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གནས་ངེས་པ་དེ་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྟོང་ན་འོག་
མིན་ཞེས་བྱ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ནས་མཁའ་ཁྱོན་ལྟར་ཡངས་པའི་སོ་བྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་མཐོ་བ་གང་
ཞིག །གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་སྟོང་གཡོགས་དང་ཀ་བ་རྣམས་འོད་ཟེར་ཉི་མའི་འོད་དང་མཉམ་ཞིང་
རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་འོད་ཟེར་འབར་བ་ཡང་ཡིན། ལུ་ཏིག་དང་ཨ་རྒྱ་རྟེན་དང་བྱི་རྩ་སོགས་
ཀྱི་ཕྱིར་བ་འབྱུང་བ་དང་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་བཞོ་སྤྱར་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་འོད་ཟེར་བརྒྱས་

མཆོན་པས་གྲངས་མེད་འཕྲོ་བའི་གནས་ཀྱི་བྱང་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བྱང་པར་དང་པོ་
ཡིན་ཏེ། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྟེང་ན་འོག་
མིན་ཞེས་བྱ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཞེས་དང་། མཐོ་བྱང་ནམ་མཁའ་ལ་རེག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ་ནམ་
མཁའ་དང་མཉམ་པའོ་ཞེས་གསུངས། སྐབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། འོག་མིན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་
ནི། །དེ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱ་བར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྟོག་གོ་འབར་བ་ཡང་ཡང་
བྲངས་པ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་ངེས་པའི་ལས་འདག་ཚུལ་སོགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་ཡང་ལེགས་ལྡན་
གྱི་རིགས་པ་སྒྲང་བར་མཐོང་ནས་ཡིན་ནོ། །བྱང་པར་གཉིས་པ་སྟེང་གཡོགས་ཀ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་
ཆོགས་ལས་གྲུབ་ཅིང་འོད་འབར་ཚུལ་ཡང་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མངོ་དང་མཁས་པས་བཤད་
པའི་ཕྱིར། ལྷག་པོ་བཀོད་པ་མདོ་ལས། ཞིང་དེ་ནི་མེད་བསོད་ནམས་དེ། །ལྷག་པོའི་སྟེང་པོ་ཤིན་ཏུ་
མངེས། །དེ་བཞིན་ཐར་པ་ཐར་ཤེས་ལ། ཞིང་གི་ནང་ན་ཞིང་གི་མཆོག་ཅེས་དང་། དབུ་མ་སྟེང་པོ་
ལས། རིན་ཆེན་འབར་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་། །འོད་ཟེར་སྟོན་མ་བརྒྱ་སྟེང་འབར། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། བྱང་པར་གསུམ་པ་ཡང་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་ཏིག་གི་བྲ་བ་དང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་བཟོ་སྦྲར་
བའི་འོད་ཟེར་ཉི་མའི་འོད་ལྟར་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། སངས་རྒྱལ་གྱི་འོད་ཀྱིས་ཀྱང་། །ཀྱན་
ནས་བཟང་པོའི་ལྷག་པོ་དེ། །ཉི་མ་བཞིན་དུ་ཀྱན་ནས་སྦྲང་། །དུས་ཀྱི་⁽¹⁾སྐྱེ་འགྲེལ་དེ་ན་མེད། །ཅེས་
དང་། དབུ་མ་སྟེང་པོ་ལས། ལྷ་ཏིག་སྟངས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །རིན་ཆེན་སྣ་ཆོགས་དུ་མ་ལས། །སྣ་
ཆོགས་ལས་ཀྱི་བཟོ་སྦྲར་བ། །ཞེས་དང་། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། གང་ལ་ལྷ་ཏིག་གི་སྟངས་པ་འབྱུང་
བའི་ངང་ཚུལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ལྷ་ཏིག་གི་སྟངས་པ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་ནམ་བུ་མའི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་
ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ངེས་པ་བྱང་འཕགས་ཁོ་ནས་བསྐྱོར་
པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་འཁོར་ནས་སངས་རྒྱལ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཟང་

1 དཔར་ཟེངས་གཉིས་ལ། དུས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲེལ།

པོའི་དུས་དང་གསུམ་ལྟན་གྱི་དུས་གཉིས་ལྟན་གྱི་དུས་ཚོད་ལྟན་གྱི་དུས་བཞིར་སངས་རྒྱུ་ཐམས་
 ཅད་སྤྱུག་པོར་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དོན་རྣམས་པར་འབྱེད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། སྤྱུག་པོ་བཀོད་པ་ལས།
 དུས་རྣམས་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་དུ། །སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཀྱིས་དུས་དུས་ལ། །སྤྱུག་ན་བཞུགས་པའི་དུས་
 སྤྱུལ་ཏེ། །རྣམས་པར་བྱེ་བ་རབ་ཏུ་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་
 ལྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཀྱི་སྤྱུག་པོ་བཀོད་པ་ཁོ་ནར་བཞུགས་ཟེར་ན། སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཀྱི་ལོངས་
 སྤྱོད་ཞིང་ལའང་སྤྱུག་པོ་བཀོད་རུང་ཅམ་ཡོད་མོད། ལྟོན་པ་འདི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱུག་བཀོད་
 གཅིག་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱུག་པོ་མ་ཡིན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དུ་མའང་
 །ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱུག་
 པོ་འབའ་ཞིག་ཅེས་པ་ནས། སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྤྱུག་⁽¹⁾བཀོད་མ་ཡིན་པའི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ལྟོང་
 གསུམ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཀྱི་ཞིང་གྱེ་བ་སྟོང་ཐག་བརྒྱད་འདས་པའི་སྟོང་སངས་རྒྱུ་
 ཆངས་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ས་ལའི་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ཞིང་དང་། སྐར་མའི་རྒྱལ་
 པོ་ཞིང་སོགས་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཀྱི་ཞིང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཀྱི་
 ཞིང་གྱེ་བ་སྟོང་ཐག་བརྒྱ་མང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་གྱི་ཆོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཤིན་ཏུ་
 ཡངས་ཤིང་ཆེ་བ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་འཁོར་བྱང་སེམས་
 ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇུག་པ་ལྟར་རང་རེས་སྤྱུལ་པའི་འཁོར་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཀྱི་ཞིང་རྒྱལ་གྱི་
 བྱངས་སྟོང་གྱི་འཁོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱུག་པོ་བཀོད་པར་རང་གིས་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུལ་སྤྱོད་
 དེ་སྟོང་དང་ལྟན་ཅིག་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། དེ་དག་སྤྱུག་པོའི་ཞིང་གཤེགས་ན། །སངས་
 རྒྱུ་ཐམས་ཀྱི་སྤྱུལ་པ་གྱེ་བ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་མཉམ་པར་བཞག །སྤྱུལ་པ་དག་དང་ཐབས་གཅིག་

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་ལ། སྤྱུག་པོ་བཀོད་མ་ཡིན་པའི།

རོལ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཁོར་བྱང་སེམས་ཀྱང་ས་བཅུ་པ་འབའ་ཞིག་
ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་འཁོར་ས་བཅུ་གའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་དང་
པོ་བསྐྱོམ་ནས་དེར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་སྒྲུང་ལས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ས་བཅུ་ལ་ཞེས་དང་།
ཆེ་བླགས་ཀྱིས། ས་བཅུ་ལ་ནི་གནས་ནམས་ཀྱིས། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སྐྱར་གཟིགས་སོ། །ཞེས་དང་།
གསེར་འབྲེང་ལས། སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ཡང་ས་བཅུ་ག་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འདིར་སྟོ་མང་གི་སྒྲ་མ་དག་གི་གསུང་ལས། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་
དུ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡོངས་སྐྱོད་ཅིག་དང་པོ་དང་དངོས་རྒྱ་ཚོགས་པ་
གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བའི་སྐལ་སྐྱོལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འོག་མིན་དུ་ཡོངས་
སྐྱར་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་གི་མདོ་ལ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལས་ཀྱི་འཁྱུགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐལ་པའི་སྐྱས་
འདོད་གཟུགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་པན་ཆེད་དུ་ཆེ་བླགས་རྒྱ་དངོས་ཐམས་ཅད་ན་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། སྐྱ་གསུམ་ནམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རང་
གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདི་སྐད་བཤད་དེ། འོག་མིན་གྱི་པོ་བྱང་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་
བྱང་ཆུབ་པའི་མོད་ལ་ཞེས་པ་ནས། སྟོན་གྱི་འཁྱུགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐལ་པའི་སྐྱས་ཐམས་ཅད་ལ་
པན་འདོགས་པར་བཟོད་པ་ཞེས་དང་། རྒྱན་སྐྱག་པོ་ལས། ཐམས་ཅད་ཞིང་དུ་ཆེ་བ་ལྟར། །གང་
ལ་གང་གིས་དབང་འབྱུར་བ། །དེ་ལ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་གསར་དུ་འཛང་རྒྱ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འོག་མིན་དུ་
ཡོངས་སྐྱར་སངས་རྒྱས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དགའ་ལྡན་གྱི་པོ་བྱང་དུ་བཞུགས་པའི་སྐལ་སྐྱའི་
ཐོག་མར་མཛད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། འོག་མིན་གྱི་པོ་བྱང་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་
བྱང་ཆུབ་པའི་མོད་ལ་ཞེས་དང་། དགའ་ལྡན་གྱི་པོ་བྱང་ན་བཞུགས་པ་ཐོག་མར་མཛད་དེ་ཞེས་
དང་། རྣམ་བཤད་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐལ་པའི་སྐྱའི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ཡོངས་སྟོད་རྫོགས་

པའི་སྐྱོད་དང་དངོས་རྒྱ་ཆོག་གས་པ་ཆར་གཅིག་ལ་རགས་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱལ་པའི་ཚུལ་དུ་ཐོབ་
 པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་ཟེར་
 བ། དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱལ་སྟེ། ལོངས་སྤྱོད་ལ་བྱང་འཕགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཀྱི་སྤྱོད་
 ཡུལ་གྱིས་བྱལ་པའི་བྱིར། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། སྤྱོད་པར་མངོན་པ་འདི་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་
 སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ས་བཅུ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་ཅེས་དང་། ཆོག་གསལ་ལས་
 གྱང་། ཐམས་ཅད་སྒྲུང་མོད་ཀྱི་ཞེས་དང་། སྤྱོད་པར་འགྲོ་བུན་ཅུ་པ་ལས། ས་བཅུ་ལ་ནི་གནས་
 རྣམས་ཀྱིས། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སྤྱོད་གཞིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་འཕགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་དེ་ལྟར་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱལ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་པར་བྱལ་པའི་བྱིར། དབྱ་
 མ་སྤྱོད་པོ་ལས། འདི་ལ་ཆོག་དག་བསྐྱོད་འགྱུར་ཞིང་། །འདི་ནི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །ཞེས་
 དང་། དེའི་རང་འབྲེལ་ལས། དངོས་པོ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་ཆོག་གས་དུག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་
 ཀ་སྟེགས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། དེས་པ་ལྟ་བུ་ཀྱི་གཞུགས་སྤྱོད་མཐར་ཐུག་དེ། ལོངས་སྤྱོད་མཆན་
 ཉིད། དེས་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། གནས་དེས་པ། སྤྱོད་དེས་པ། འཁོར་དེས་པ། ཆོས་དེས་པ། དུས་དེས་པ་ལྟ་
 ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། གནས་ལོག་མིན་གཞུགས་ལས་ཁང་རྒྱ་དཔངས་ནས་མཁའ་དང་མཉམ་ཞིང་། ཉི་མ་
 གྱེ་བའི་འོད་ཅན་རྒྱན་སྒྱུག་པོ་བཀོད་པར་དེས་པར། སྤྱོད་དེས་པ་མཆན་དཔེས་སྤྱོད་པ། འཁོར་དེས་
 པ་བྱང་འཕགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་དཔང་པོས་བསྐྱོར་བའི་མཐའ་མི་གཞིགས་པ། ཆོས་དེས་

བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས། དུས་ངེས་པ་ལྷ་པོ་ལས་འདེམ་བའི་ཚུལ་མི་སྟོན་པར་རྟག་ཏུ་བཞུགས་
པར་ངེས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་གཞུང་གིས། འོག་མིན་གཞུང་ཡས་ཁང་དུ་
འོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། གནས་ལས་འདས་པ་སངས་རྒྱས་དབང་། །བཞུགས་སོ་སྦྱག་པོའི་དགྲིལ་
འཁོར་ན། །བསྐྱེད་བའི་གཞུང་ཡས་ཁང་། །ཞེས་དང་། རྟག་གི་འབར་བ་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་
ཆེན་པོའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྟོང་ན་འོག་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་མེད་ཁང་སོགས་དང་། དབུ་
མ་སྟོང་པོ་ལས། རིན་ཆེན་འབར་བའི་གཟུང་ཡས་ཁང་། །འོད་ཟེར་སྟོན་མ་བརྒྱ་སྟོད་འབར། །ཤིན་
ཏུ་མཐོ་བ་མཁའ་མཉམ་པ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། མཐོ་བྱང་ནམ་མཁའ་ལ་རེག་པ་ནི་
ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ་ནམ་མཁའ་མཉམ་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་པར་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཅ་བར།
མཆན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་འདྲི། །ཞེས་དང་། མཆན་བརྗོད་
འགྲེལ་པ་ལས། སྟོན་པ་བྱང་པར་ཅན་མཆན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བྱང་པར་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ལས། སྦྱག་པོ་དགྲིལ་བཞུགས་བསམ་གཏན་བཞུགས། །སངས་
རྒྱས་ས་མཆོག་རྣམས་ཞིང་ལ། །དེ་ལ་བཞུགས་ཤིང་གཟུགས་འཛིན་པ། །རྣལ་འབྱོར་མཁས་པ་ཉིད་
ཚུལ་གྱིས། །དེ་ཡི་མཐའ་མ་མི་གཟིགས་པ། །ཞེས་དང་། སྤྱི་ཉིས་འཁོར་བྱང་པར་ཅན་ཀྱན་ཏུ་བཟང་
པོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་དང་། རྒྱ་བས། ས་བརྩལ་ནི་གནས་རྣམས་གྱིས། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སྦྱར་གཟིགས་
སོ། །ཞེས་དང་། གསེར་འཕྲེང་ལས། རྒྱན་སྒྲུང་དུ་འདྲེང་བྱང་ཆེན་ས་བརྩལ་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་
ཞེས་འབྱུང་བས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་པ་ས་བརྩལ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཤེར་སྟོན་དང་གཞུང་
ཆར་ཡང་དེ་ལྟར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་པར་བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། འཁོར་སངས་རྒྱས་བྱང་
སེམས་རྣམས་ལ་བྱང་འཕགས་ཡན་ཆད་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་སྟོང་ཡུལ་གྱི་
གཏམ་མདོ་སྟེ་ས་བརྩལ་དང་། སྟོང་པོ་བརྒྱན་པའི་མདོ་པལ་ཆེན་ལྟ་བུ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་
གནས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་པར་སྦྱང་བའི་མདོ་དང་། དཔལ་ཕྱེད་མདོ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་མཐའ་

བསྟན་པ་སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་པ་དང་། ལྷག་པར་ཟབ་པ་རྒྱན་སྤྱད་ལྟ་བུ་གདུལ་བའི་བསམ་པ་ལྟར་རྟག་
 པར་རྒྱན་མི་འཆད་པར་སྤྱི་མཐའི་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། འཁོར་གྱི་ཆོག་གས་དེ་དག་དང་།
 དེ་དག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་བདག་གི་སོ་སོར་རང་གི་འཕགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་གྱི་གཏམ་དང་། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་
 ཆོས་ནས་སྤངས་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མའི་མཐའི་སྤར་གཏུགས་པར་སྟོན་ཏེ་ཞེས་
 གསུངས། སྤྱི་ཏིས་ཀྱང་། ཆོས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་ཞེས་དང་། ཤེས་མདོ་ལས།
 བྱང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལོངས་སྟོང་ལྷན་མེད་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དང་ཆོས་པ་
 རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྟོན་པར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མདོ་དེ་དག་ལོག་མིན་ལས་བྱུང་བ་
 སྤྱུལ་པའི་བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱིས་འདིར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པོའི་མདོ་ལས། ས་བཅུ་
 པ་ཡི་མདོ་ཆོག་དང་། ཞེས་བ་ནས། མདོ་སྡེ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་དག །སྤྱག་པོའི་རྒྱན་ནས་རྣམ་པར་
 འབྱུང་། །སྤྱག་པོའི་རྒྱན་གྱི་མདོ་སྡེ་འདི། །མདོ་སྡེ་ཀུན་ལས་འཕགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འདི་ལྟར་ཤེས་ན་ལོངས་སྤྱོད་ཐེག་ཆོས་ཆོས་འདིར་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྤོངས་པའི་སྤྱན་
 ཆོགས་ཆེན་པོ་བསམ་ཡོད་པའི་ལེགས་བཤད་སྤང་བའི་དགའ་སྟོན་མཛོད། །བྱང་པར་ལྷ་བ་དུས་
 དེས་པ་འཁོར་བའི་ཕྱི་མཐའི་བར་སྤངས་མི་འདའ་བར་དུས་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་
 ལས། འགྲོ་གྲོལ་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་འབྱོར་སྤང་རྟག་ཅེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། སྤྱི་འདི་ནི་འཁོར་
 བ་ཇི་སྤྱི་མཐའ་འཇིག་རྟེན་གྱི་འབྱོར་བའི་སྤང་དུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ལོ་ཞེས་དང་། རྒྱུད་ལྷ་མ་ལས།
 སྤྱི་དང་བལ་ཕྱིར་རྟག་པ་སྟེ། །འགག་པ་མེད་ཕྱིར་བརྟན་པ་འདི། །ཞེས་དང་། ཐོགས་འགྲེལ་ལས།
 འདུ་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། །རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པར་འཇུག་པ་ཡང་སྤྱི་མཐའ་ཇི་སྤྱི་དེ་གྱི་བར་
 དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞེས་དང་། དར་རྟེན་ལས། ཤེས་སྤྱི་བ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་འབྲས་སྤར་
 བཤད་པ་བཞི་ཟད་པར་སྤངས་པས་བརྟན་པ་དང་། །ཞི་བ་དང་། རྟག་པ་དང་། འཕྲོ་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཙོད་སྤོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལོངས་སྐྱ་ངེས་པ་ལྷ་ལྟོན་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ངེས་པ་ལྷ་
ལྟོན་གྱི་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་མདོ་བསྐྱུས་སྟོན་མེ་ཙམ་ལས་ཁྱད་མེད་ཅིང་།
དེས་ཁྱད་མེ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། འདི་ལ་ངེས་པ་ལྷ་ལྟོན་
དུ་སྐྱ་བ་ལ་ནི་དོན་བསྐྱུས་སྟོན་མེར། ངེས་པ་བཞི་སྟེ་འཁོར་དང་ནི། །གནས་དང་སྟོན་པ་ཆོས་སྐྱ་
སྟེ། །ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་མཐོང་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ལྷ་ར་བཀག་པའི་ངེས་
པ་ལྷ་ལྟོན་ལ་ཁྱད་མེད་ཞེས་པའི་དོན་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་སྐྱ་ཐོབ་མ་ཐག་གི་ལོངས་སྐྱ་
ངེས་པ་ལྷ་ལྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ངེས་པ་ལྷ་ལྟོན་མཆོན་ལྷ་ལྟོན་གྱི་སྐྱ་འབྱུང་པའི་
ཕྱིར། རྒྱུད་མ་དར་ལྷིག་ལས། ཆོས་སྐྱ་ཐོབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ལྷ་ལྟོན། ཡོན་ཏན་ལྷ་ལྟོན་ངེས་པ་ལྷ་
ལྟོན་གྱི་ལོངས་སྐྱ་དུ་རྫོགས་པའི་སྐྱ་འབྱུང་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ།
དེས་ཁྱད་མེ་ཐུབ་པ་མ་ཟད་ཐེག་བསྐྱུས་དང་འགལ་བས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས།
འདི་ནི་ཁྱད་མེ་ཐུབ་ཅིང་དེར་མ་ཟད་ཐེག་བསྐྱུས་ལྷ་ར་དེ་ལ་གཞོད་པ་ཡང་སྤང་བས་དབྱུང་པར་
བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དོགས་པ་ཙམ་ལས་གཞོད་མི་གཞོད་དབྱུང་གཞིར་
བཞག་པའི་ཕྱིར། དབྱུང་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐེག་བསྐྱུས་ལས།
འདི་ག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ལོངས་སྐྱ་དུ་རྫོགས་པ་དང་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་
དང་ཞེས་པའི་དོན་མ་བྱུང་པར་ཐལ། ལོངས་སྐྱ་འདི་ག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྟོན་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཉགས་བྱུང་སྟེ། གནས་ངེས་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ངེས་པ་ལྷ་ལྟོན་གྱི་
སྐྱལ་སྐྱ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་སྤང་བར་བྱས་ནས་སྐྱལ་པ་སྟོན་པའི་སྐྱ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་ངེས་པ་སྤིང་མཐའི་བར་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མ་བྱུང་ན། སྐྱ་ངེས་པར་བྱད། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཤི་ཟའི་རྒྱལ་པོའི་ཆེད་དུ་ཤི་ཡང་མཁན་དང་

སོགས་ཁོང་ནས་རྩོན་པ་བརྩོན་པར་སྦྱལ་བ་དང་། མི་དབང་བརྒྱ་སྟེས་འདུལ་བའི་ཕྱིར་ཀན་པོའི་
གཟུགས་སུ་སྦྱལ་བ་སོགས་གངས་མེད་ཅིག་ཅར་སྦྱལ་བའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བཟོ་དང་
སྦྱེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། སྦྱལ་བའི་སྦྱ་ནི་རྟག་ཏུ་འདུལ་བའི་དོན་དུ་བི་ཕང་
ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་བཟོ་དང་ཞེས་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
རྩོན་པ་འདུལ་བའི་དོན་དུ་རྩོན་པའི་གཟུགས་སུ་སྦྱལ་བ་དང་། མི་དབང་བརྒྱ་སྟེས་འདུལ་བའི་དོན་དུ་
ཀན་པོའི་གཟུགས་སུ་སྦྱལ་བ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཐེག་བསྟུས་ལས། སྦྱལ་བའི་སྦྱ་ནི་རྒྱན་གྱིས་དེ་མི་སྤང་བར་བྱས་ནས་ཡང་
ཡང་དུ་སྦྱལ་བ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱིང་མཐའི་བར་དུ་
མཚན་དཔེའི་སྦྱ་མི་འགྱུར་བར་བཞུགས་པའི་སྦྱལ་སྦྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བ་ལྷ་ལྡན་
ཀྱི་སྦྱལ་སྦྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། སྦྱལ་བའི་སྦྱ་ཡང་ཡང་མི་
སྤང་བར་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེས་བ་ལྷ་ལྡན་ཀྱི་སྦྱལ་སྦྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་ལྷན་
པོ་ཁ་ཅིག་། དང་པོ་རིགས་སོ་སོར་དེས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མི་སྟོབ་པའི་
སྦྱེས་བྱ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་བར་ཐལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་བཞུགས་ན་དེ་དག་
ཀྱན། །རྟེན་ཡང་གཅིག་ཅིང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱེད་སྟེ། དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་གནས་སམ་རྟེན་ཆོས་སྦྱ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་བསྟུས་ལས།
དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཐ་དད་པ་མེན་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་
འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་ཅན་རིགས་ཅན་ལ་ཡང་རིགས་ལྷགས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ལྟ་བུས་འགོ་བ་སོགས་
ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་བ་དང་མ་དེས་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་འདི་ལྷ་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྷ་སྟེ། ལྷགས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ལྟ་བུའི་འགོ་བ་དང་། སྤང་པོ་ཆེའི་
ཤིང་རྟ་ལྟ་བུའི་འགོ་བ་དང་། རྩ་བ་དང་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་འགོ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ལྟ་བུའི་

འགྲོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩ་འབྲུལ་ལྟ་བུས་འགྲོ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་
སངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་ན་སངས་རྒྱས་གཅིག་ཁོ་ན་འཇམ་མང་པོ་ཡིན་ཀྱིས་པའི་ལན་གསུམ་ཡོད་
དེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ན་སངས་རྒྱས་ཡོད་དུས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
གཞན་ན་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བེད། གཞན་དག་ན་རེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་
སངས་རྒྱས་གཅིག་གིས་མཛད་པ་མཛད་ཀྱི། མང་པོས་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་མི་མཛད་བེད།
ལ་ལ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱང་མང་ལ། སྤྱི་བ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཆོས་སྐྱེ་ཡང་མང་བར་འདོད་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཇི་སྲིད་
དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ན་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་
མི་འབྱུང་བེད་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་བ་འདད་དེ་ཉིད་ལས། འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་སངས་རྒྱས་གཅིག་ཁོ་ན་ཞིག་ནས། མང་པོ་མངོན་པར་རྫོགས་པས་
རྒྱས་པ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བེད་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་བ་གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་བ་འདད་དེ་ཉིད་
ལས། སངས་རྒྱས་ནི་མང་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ནས། སྤངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོ་ཉིད་
དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བེད་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་
གཅིག་ལས་མེད་པའི་མི་འཐད་པར་ཐལ། རིགས་ཐ་དད་པའི་བྱང་སེམས་དུ་མ་ཡོད་པས་སངས་
རྒྱས་གཅིག་མི་འཐད། ཆོགས་གཉིས་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བས་དེ་མི་འཐད། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
མཛད་པ་རྫོགས་པ་ཡོད་པས་ཀྱང་མི་འཐད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཆོགས་བསགས་ལུལ་གྱི་
སངས་རྒྱས་མེད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་མདོ་བླེ་རྒྱན་ལས། ཐ་དད་རིགས་དོན་མེད་ཕྱིར་
དང་། རྫོགས་དང་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་གཅིག་མིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
སོགས་སྟོལ་སྟོལ་སྟོལ།

སྒྲུབ་པ།

རྒྱན་དང་རིན་ཆེན་ཡོད་དོ་ཅོག་གི་ཡོད། །
 ཉི་མའི་ཡོད་བཞིན་རྒྱ་སྐར་བཟུང་བཞིན་མང། །
 དཔལ་དང་འབྱོར་བས་སྒྲུག་པོའི་པོ་བྲང་མཆོག། །
 ཉམ་མཁའི་ཁྱོན་ལྷ་ཡངས་ཚུལ་འདི་དོ་མཆོད། །

དོ་མཆོད་ཆེ་མང་འདི་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །དུས་བཞིར་འདུས་པའི་པ་མཐའ་ནམ་མཁའི་
 མཐའ། །སོང་བ་གཟིགས་པའི་ཡུལ་མིན་ས་བཅུ་ཡི། །རྒྱལ་སྐས་འཁོར་གྱི་པ་མཐའ་ཅི་ལ་ཡོད། །དེ་
 ལྟའི་བྱུང་ཆོགས་འཁོར་ལ་བཀའ་སྒྲུབ་མོད། །ས་བཅུ་སྟོང་བཀོད་མདོ་སོགས་རྒྱལ་སྐས་ཀྱི། །ཡུལ་
 འདི་སྐྱ་ཅམ་ཐོས་ཆེ་འོག་མིན་གྱི། །པོ་བྲང་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བྱིན་ནམ་སྒྲུབ། །ཞེས་བའང་བར་
 སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་བའོ། །

བཞི་པ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ཀྱི། ཅ་བར། གང་གིས་སྲིད་བ་ཇི་སྲིད་པར། །ནས། ཐུབ་པའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་
 རྒྱན་མི་འཆད། །ཅེས་དང་། འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་གསུམ་བཟུང་ནས་བཞི་པ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་
 གྱིས་པའི་སྒྲུབ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྱུང་མོང་བ་ནས། །ཤུག་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སྒྲུབ་གང་
 གིས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་འདོད་པའི་
 དོན་མཉམ་བ་ཉིད་དུ་མཛད་པའི་སྒྲུབ་དེ་ཞེས་བ་ནས། རྒྱན་མི་འཆད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱུང་། འདིར་
 གསུམ་གྱི་དང་པོ། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞལ་ཡང་ཡུམ་འདི་ལ་སྟོབ་བ་ནི་ཞེས་བ་ནས། རྩོགས་
 བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་མེད་མཐའ་མེད་པར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པས་སྒྲུབ་བ་སྒྲུབ་ཆོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་

མཛད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པར་རྩ་འགྲེལ་འདི་བྱང་། གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ཀྱ་ཐུབ་པ་སོགས་
ངེས་པ་ལྷ་མིན་གྱི་སྐྱ་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱུལ་པའི་སྐྱ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་མཐའི་བར་དུ་དག་མ་དག་གི་འགྲོ་
བ་ལ་དངོས་སུ་སྤང་ནས་པན་པ་སྤྲོ་ཆོགས་མཛད་པའི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་
པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱས་ནས་སོགས་
ཁོང་ནས་ཡེ་ཤེས་སྟག་མ་གསུམ་འདོན་ཟེར་ན། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་དང་ཟེག་ཆེན་འཕགས་
པ་དང་ཉན་ཐོས་སོགས་གསུམ་ལ་སྤང་ཚུལ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་
འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ནས།
སྐྱ་གསུམ་བསྟན་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། འདིས་
སངས་རྒྱས་ནང་པན་ཚུན་ཡུལ་དུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་བསྟན། བྱང་འཕགས་ཡུལ་དུ་ལོངས་སྐྱ་བསྟན།
ཉན་ཐོས་དང་སོ་སྟེ་ལས་དག་ཡན་ཆད་དོན་དུ་མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྐྱ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་
སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱར་བཏགས་སོ་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཏགས་གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས་མཆོག་ཏུ་དག་པའི་འགྲོ་བ་འབའ་ཞིག་
ལ་མཆོན་དཔེ་རང་མཆོན་པར་སྤང་བའི་གཟུགས་སྐྱ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོངས་སྐྱ་དང་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དག་པའི་འགྲོ་བ་འབའ་ཞིག་ཅེས་པས་བྱང་འཕགས་ཁོ་ནར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
ཏགས་གསུམ་པ་བྱབ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། དག་མ་དག་གཉིས་ཀའི་གདུལ་བྱ་ལ་མཆོན་དཔེའི་
གཟུགས་ཅན་དུ་སྤང་བའི་གཟུགས་སྐྱ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྱུལ་སྐྱར་བཏགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། པར་ཕྱིན་མངའ་བདག་བྱང་ཡེ་ན་རེ། ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེས་པའི་དོན་ཡེ་
ཤེས་དེ་ཆོས་སྐྱ་དང་སོགས་ཁོང་ནས་ལོངས་སྐྱའི་སྤང་བ་སྤྱུལ་སྐྱའི་སྤང་བ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་
རྒྱས་པ་གཉིས་ལ་སྐྱོར་ཟེར་ན། དེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཕྱགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་དེ་ཡེ་ཤེས་

ཆོས་སྐུ་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གས་གང་ཞིག །སོགས་ཁོང་ནས་ལོངས་སྐྱུའི་མཆན་དཔེ་
 བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་གས་དང་། མཆོག་གི་སྐུ་ལྷ་སྐུ་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་གས་གཉིས་ཀྱི་ཆ་དག་
 ལ་ལུས་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཉགས་དང་སོ་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཐད་ཀྱི་
 རྒྱན་སྒྲུང་ལས། རྣམ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དོན་བྱུང་པར་ཅན་སྒྲུང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཞེས་བ་ནས།
 རྣམ་བཤམས་ཅན་མཁུན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཆོག་གས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། རྣམ་བཤམས་ལས་ཀྱང་། སངས་
 རྒྱུ་ཁོ་ནའི་མདོན་སུམ་ཀྱི་སྦྱོང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རང་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གས་
 བསགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཉགས་གཉིས་བ་བྱུང་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་
 ལས། མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བ་ནས། གཞལ་དུ་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་གས་བསགས་པ་
 མཆན་དཔེས་རྣམ་པར་མཛེས་པའི་སྐུ་ནི་ལོངས་སྦྱོང་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 རྣམ་བཤམས་ལས་ཀྱང་། བྱང་འཕགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཉགས་གསུམ་བ་བྱུང་
 སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གས་ཀྱི་ཆ་ལས་བྱུང་བ་བྱིས་པ་དང་ཉན་
 ཐོས་དེ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། རྣམ་བཤམས་ལས། མཆོག་
 གི་སྐུ་ལྷ་སྐུ་ནི་ཆོག་གས་གཉིས་ཀའི་ཆ་བསགས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ན་
 རེ། སྤྲ་མ་བཀག་ནས་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆེན་ཉེར་གཅིག་དང་སོགས་ཁོང་ནས་ལོངས་སྐུ་ལྷ་སྐུ་བསྟན་པར་
 འཆད་པའང་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གས་དང་སོགས་ཁོང་ནས་བསོད་ནམས་
 ཀྱི་ཆོག་གས་དང་། ཆོག་གས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་དང་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་ལྟོས་ནས་སྐུ་གསུམ་བྱུང་
 བར་བཤམས་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གས་ཀྱི་ལག་རྩེས་གཙོ་བོར་ཆོས་སྐུ་བྱུང་།
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་གས་ཀྱི་ལག་རྩེས་གཙོ་བོར་ལོངས་སྐུའི་མཆན་དཔེ་དང་ལོངས་ཡུལ་སོ་བྱུང་
 འབྱོར་བ་རྣམས་འབྱུང་། ལོངས་སྐུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ལས་མཆོག་སྐུ་ཀྱི་ཐུགས་དང་བསོད་ནམས་

ཀྱི་ཆ་ལས་མཆོག་སྤྱལ་གྱི་མཆོན་དཔེ་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་བྱལ་སྟེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མདོར་བསྟུས་ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ལས་འབྱུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་བྱལ་སྟེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱད་དང་། །བསོད་ནམས་ཆོགས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱལ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཐུགས་གཅིག་གི་སྟེང་གི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ཆ་གཅིག་གིས་ཞིང་གྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱའི་གཟུགས་སྤྱེ་གྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་སོགས་སྤྱལ་སྤྱུ་མཐའ་ཡས་པ་གཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་གནས་པའི་ཕྱིར། རིག་པ་དུག་ཏུ་བ་ལས། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །དམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་ཅེས་དང་། རྒྱུད་སྤྲ་དར་ཤིག་ལས། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་གཟུགས་སྤྱེ་གྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དུ་ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་སྤྱལ་སྤྱུ་སངས་རྒྱུ་མིན་པ་དང་། ཐུགས་མེད་ཟེར་བ་དག་ཞིགས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུའི་མཛད་པ་བཏུ་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་ཟེར་ན། འོ་ན་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུའི་སྤྱལ་པའི་གངས་དང་མཛད་པའི་གངས་འཛིན་ཐུབ་པར་ཐལ། མཛད་པ་བཏུ་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྱལ་པ་གངས་མེད་པས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་འབེབས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། གདུལ་བྱ་རྩི་བཞིན་སྤྱལ་པ་ཡིས། །སྤྱལ་པ་ཡིས་ནི་ཕྱོགས་བཀང་ནས། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཆར་པ་ལས། །འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་བདེ་བ་སྦྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གདུལ་བྱའི་གངས་ལྟར་སྤྱལ་པས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐར་པ་བསྦྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། གདུལ་བྱ་གང་དང་ང་ལ་སྤྱལ་པ་གང་གིས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་འགྱུར་བའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུ་དང་བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཆོངས་པ་དང་འཛིག་རྟེན་སྦྱོང་བ་དང་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་

དང་མེད་མེད་ཀྱི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་སྐུ་ལ་པ་དེ་དག་གིས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་བྱས་པར་བྱས་ནས་ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དུས་གསུམ་ཆད་མེད་པའི་ལུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་ཡོང་བས་
མིག་ཐོབ་པ་དང་འོན་པས་རྣ་བ་ཐོབ་པ་སོགས་མེད་པར་ཐལ། མཛད་པ་བརྟུ་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་
པའི་བྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དབང་པོ་ལྷ་སོགས་ཐོབ་པ་དང་། མ་དག་པའི་ཞིང་
དག་པའི་ཞིང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སོགས་ཡོད་པའི་བྱིར། དབྱ་མ་སྤྲོད་པོ་ལས། དུས་གསུམ་
ཆད་མེད་འདུས་ཉིད་དང་། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་ཕུན་སུམ་ཆོགས། །ཞེས་དང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་
ལས། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་དུས་རྣམས་སུ་དབག་ཏུ་མེད་པའི་ལུས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པར་བྱེད།
ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཞིང་དག་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱ་
སྟེ། དེར་མ་ཐད་རང་ལུས་སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་བྱེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རང་ལུས་སུ་བསྐྱར་བ་
སོགས་བྱེད་པའི་བྱིར། ཐུབ་པའི་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་གྲངས་ཅུ་ལ་དོན་དུ་མཛད་
པ་བརྟུ་གཉིས་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་ཡོངས་སྐུ་སྐུ་ལ་ཚུལ། རྒྱུད་ལྷ་མ་ལས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཛིག་
ཏེན་མཁྱེན། །འཛིག་ཏེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་པར། །སྐུ་ལ་པའི་
རང་བཞིན་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་དར་ཁྱིལ་ལས་བཤད། སྐྱེ་བ་མཛོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་།
དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། །ལྷུ་མས་སུ་འཇུག་དང་བལྟམས་པ་དང་། །བཟོ་ཡི་གནས་ལ་
མཁས་པ་དང་། །བརྟན་མོའི་འཁོར་གྱིས་རོལ་བ་དང་། །ངེས་འབྱུང་དགའ་བ་སྦྱད་པ་དང་། །བྱང་
ཆུབ་སྤྲོད་པོར་བཞེགས་པ་དང་། །བདུད་སྡེ་བཙུང་དང་རྫོགས་པར་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་དང་། །བྱང་ལྡན་འདུལ་བར་གཞེགས་མཛད་རྣམས། །ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། །སྤྲིད་པ་
རི་སྤྲིད་གནས་པར་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་ལ།

པོད་ཀྱི་པཎ་ཆེན་རིགས་རལ་ན་ལེ། དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བ་དང་པོར་བྱེད་ཟེར། དེ་ལ་མཁས་
པ་རྒྱུད་རོང་པ་སོགས་དགའ་ལྡན་ན་གནས་པ་བྱེད་དགོས་ཟེར། དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བ་ཐོག་མ་

བྱས་པ་གཏན་ནས་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སྤྱ་སྤྱབ་དང་ཐོགས་མེད་གིས་
འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཞད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིན་ཆེན་འཕྲུང་བ་ལས། སྤྱིང་རྗེའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་
ནམས། །གཤེགས་དང་བལྟམས་དང་རོལ་བ་དང་། །ཞེས་དགའ་ལྡན་ནས་གཤེགས་པ་ཐོག་མར་
བཞད། ཐོགས་མེད་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འཛིག་རྩེ་གི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱལ་པའི་སྤྱས་དང་པོ་
དགའ་ལྡན་གི་གནས་ནས་བབས་པ་ཞེས་པ་ནས། ཐ་མ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་
སྟོན་པའི་བར་གི་སངས་རྒྱས་གི་མཛད་པ་བཙུག་ཉིས་ཅིག་ཅར་སྟོན་ཞེས་དང་། དར་རྟེན་ལས། དེ་
ནས་མཛད་པ་བཙུག་ཉིས་གི་དང་པོ་དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་འཕོ་བ་དང་། གཉིས་
པ་ཡུམ་གི་ལྷམས་སུ་འཇུག་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བ་གཙོ་
བོར་འཛིན་པ་སྤྱ་སྤྱབ་ལ་བརྟེན་པར་སྤང་། ཡར་དགའ་ལྡན་ན་གནས་པ་དང་པོར་བྱེད་པ་ཡང་ཤིན་
ཏུ་མང་སྟེ། ཐོགས་མེད་དང་དབྱིག་གཉེན་དང་ལེགས་ལྡན་དང་སེང་བཟང་ནམས་གིས་བཞད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་བསྐྱས་ལས། སྤྱལ་པའི་སྤྱི་ནི་དགའ་ལྡན་གི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ནས་བཟུང་
སྟེ། འཕོ་བ་དང་ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གི་འགྲེལ་བར་དབྱིག་གཉེན་གིས། རི་ལྷར་སྟོད་གི་འཛིག་
རྩེ་གི་འབྱོར་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་ལས་བྱུང་བ་ལྟར། དགའ་ལྡན་གནས་ན་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་
པ་སྟོན་པའི་སྟོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གི་དོན་བྱ་བ་ནམས་དེ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་ཀྱང་། ཅ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱ་ལས་དགའ་ལྡན་གི་གནས་
ན་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་གི་སེམས་ཅན་ལ་ཐན་པའི་ཐབས་
སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། དགའ་ལྡན་
གི་གནས་ནས་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པར་བྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགའ་
ལྡན་ན་གནས་པ་དང་། དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བ་གཉིས་གང་བྱང་མཛད་པ་བཙུག་ཉིས་གི་ཐོག་མ་
བྱས་པས་མི་ཆོག་པར་ཐལ། དགའ་ལྡན་ན་གནས་པ་ཐོག་མར་བྱེད་ན་ལྷམས་ཞུགས་དང་བལྟམས་

བ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་དང་ཐེག་བསྟུས་དང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་།
 ལྷམས་ཁྱེད་མ་གསུངས་པར་བལྟམས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་མདོ་
 ལས། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་མཆོག་ན་བཞུགས་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། གཞོན་ཏུ་
 རོལ་བ་དང་། ཞེས་དང་། ཐེག་བསྟུས་ལས། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ནས་བརྩེ་སྟོང་།
 འཕོ་བ་དང་། བལྟམས་པ་དང་། ཞེས་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་གནས་
 པ་དང་། འཕོ་བ་དང་། བལྟམས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དར་རྒྱུག་ལས། དགའ་ལྡན་ཏུ་སྐྱེ་
 བ་དང་པོར་བྱེད་ན་ལྷམས་སུ་ཁྱེད་མ་གསུངས་པ་བཞུགས་པ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྩ་
 གཉིས་པོ་གང་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་ཐེག་པ་སྟོན་མོང་ལུགས་ཀྱི་འདོད་ཁམས་དང་། བྱེད་པར་འཇུག་གླིང་
 གྱེ་བ་ཐལ་བ་ཀྱི་ལྷམས་སུ་མཛད་པ་བརྩ་གཉིས་གྱེ་བ་ཐལ་བ་ཀྱི་ཅེག་ཅར་ཏུ་བསྟན་པར་ཀྱི་ཆེར་རོལ་
 བ། ཐུབ་པ་དགོངས་ཀྱིན་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་དག་གིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབྱ་མ་
 སྟོང་པོའི་འགྲེལ་པ་ལས། འཇུག་གླིང་གྱེ་བ་ཐལ་བ་ཀྱི་དག་ཏུ་དགའ་ལྡན་གྱི་པོ་བྱང་ན་བཞུགས་པ་
 ཐོག་མར་མཛད་དེ། འཕོ་བ་དང་། ལྷམས་སུ་ཁྱེད་མ་གསུངས་པ་དང་། གཞོན་ཏུ་རོལ་བ་དང་། བརྩ་མོའི་
 འཁོར་གྱི་ནང་ན་བཞུགས་པ་དང་། མདོན་པར་བྱུང་བ་དང་། དགའ་བ་སྐྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སྟོང་པོར་གཤེགས་པར་དང་། བདུད་འདུལ་བ་དང་། མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་
 པ་ཀྱི་ཏུ་སྟོན་པ་ཉིད་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་དགོངས་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྷམས་བལྟམས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པར་མཛད་པ་དེ་མ་ལུས་པར་སྐྱེ་གཅིག་
 ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཛད་པ་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་དགའ་ལྡན་
 རས་འཕོ་བ་གྱེ་བ་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ཅེག་ཅར་དང་། ལྷམས་ཁྱེད་མ་གསུངས་པ་གྱེ་བ་
 བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ཅེག་ཅར་མཛད་པ་སོགས་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་

པོའི་སྤྱིང་བཞིའི་འཛམ་སྤྱིང་གྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་ཟེལ་གཞོན་མེ་ལོ་རྟའི་ལོ་དགའ་ལྡན་དུ་ཆོས་སྤང་བའི་
སྒོ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བསྟན་ཏེ། དེའི་ས་ག་ཁྲ་བའི་ཆེས་བཙོ་ལྷ་ལ་ཡུམ་སྒྲུ་མ་ལྷུ་མས་མཛེས་ཀྱི་ལྷུ་མས་
སུ་ཞུགས་ཤིང་ཤོལ་དང་བཅས་པའི་ཁྲ་བཅུ་ཚྲོགས་པའི་མེ་རྟའི་དགུན་ཐ་ཆུང་རྟ་ཁྲའི་ཆེས་བདུན་གྱི་
སྒྲ་འོ་སྐར་མ་རྒྱལ་འཆར་བའི་དུས་བལྟམས་པ་གྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། རྒྱགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་མཛེས་པ་
ཇི་སྟེད་པ་ཞེས་བ་ནས། སྤྱིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོང་གསུམ་
གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཞེས་མཆོད་རྩས་སྐབས་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགོངས་
འབྲེལ་ལས། འཛམ་དབལ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་སྟོན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་
པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་པོར་གྲགས་པ་འཕམ་སྦྱིན་གནས་སུ་གྲགས་པའི་བྲིམ་
དུ་མངལ་དུ་འཇུག་པ། ⁽¹⁾བཙས་པ་དང་། སྦྱེ་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་འོངས་སྦྱོང་མངོན་པར་འབྱུང་
བ་དང་། དཀའ་བ་སྦྱོང་པའི་ཅིག་ཅར་དུ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། དེ་གཏོང་བ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་
པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ།
དེར་ཐལ། ཐུབ་བསྟན་གྱི་དོར་ལས། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤུགས་རྒྱལ་པོ་འདིས་མི་མཛེད་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཉིད་ལ། སྤྱིང་བཞིའི་འཛིག་རྟེན་གྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཡོད་པ་དག་གི་འཛིག་རྟེན་རེ་
རེར་ཡང་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་རེ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་གྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་
བསྟན་ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱད་ཕྱེ་སྦྱི་རྣམ་ལས། འཛམ་སྤྱིང་གྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་ཤུ་ཐུབ་པས་མཛད་
པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཕོ་བ་
གྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ཏེ་ནས། སྐལ་རྒྱལ་བྱ་དོན་གྲུབ་སྒྲུ་བལྟམས་པའི་ཚུལ་གྲེ་བ་ཕྲག་
བརྒྱ་ཅིག་ཅར་སྒྲ་ཆོགས་སྟོན་ནོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། བཙས་པ་དང་།

གཞན་ཡང་ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་ཞིང་འདྲིའི་འཛམ་གླིང་གྲེ་བ་སྤག་བརྒྱར་མཛད་པ་བཅུ་
གཉིས་གྲེ་བ་སྤག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་བསྟན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་མདོ་དང་
བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀས་བཤད། རྗེ་ཡབ་སྐུ་གི་སྤྱགས་བཞེད་ཚུལ་དར་ཤིག་རྒྱུད་ཕྱི་སྤྱི་ནམ་
དང་སྟོན་གསུམ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་བྱུ་བ་སྟེ། དགོངས་འབྲེལ་གྱིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་
སྟོང་ཆེན་པོར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཅིག་ཅར་བསྟན་པར་བཤད། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས་གྲེ་བ་
སྤག་བརྒྱའི་གླིང་ན་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པར་བཤད་གཤེགས་བཟུམས་སོགས་ཤུགས་ལ་འཕེན་
བ་ལྟར་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགོངས་འབྲེལ་གྱི་འཛམ་དབལ་གྱིས་
ཁུས་བ་ལས། སྐུ་ལ་འདྲི་སྐྱེ་སྟོན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་གྱི་
ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་དང་། དཀའ་བ་སྟོང་པའི་ཅིག་ཅར་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་ཞེས་དང་། གཟུངས་
རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས། རྒྱལ་བ་ཉི་མ་རྗེ་བཞེན་འཕགས་ཏེ་ཞིང་རྣམས་གྲེ་བ་བརྒྱ་དག་ཏུ་ཡང་རབ་ཏུ་
གདལ། རྒྱལ་བའི་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་ཞིང་རྣམས་ཐམས་ཅད་བརྒྱན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་མཛད་
པ། །ཞེས་དང་། ཐུབ་དགོངས་སྟུ། འདྲི་གཉེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱུངས་མ་ལུས་བ་ཐམས་ཅད་དུ་
དགའ་ལྡན་གྱི་པོ་བྲང་ན་བཞུགས་པ་སོགས་མཛད་ནས་འཕོ་བ་དང་། འཇུག་བ་དང་། ལྷུ་མས་ན་
བཞུགས་བ་དང་། བཟུམས་བ་དང་། རང་གི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་བཞུགས་བ་དང་། མདོན་པར་འབྱུང་བ་དང་།
དཀའ་བ་སྟོང་བ་དང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྟོང་པོར་ཡང་དག་པར་གཤེགས་བ་དང་། བདུད་འདུལ་བ་དང་
མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་བ་དང་། གསོལ་བ་བཏབ་བ་དང་། ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་རབ་
ཏུ་བསྐྱོར་བ་དང་། ལྷ་ལྟ་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོར་འཕོ་བའི་ཆེད་དུ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། འཛམ་གླིང་གྲེ་བ་སྤག་བརྒྱར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་གྲེ་བ་སྤག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་བསྟན་པར་ཐལ།
དེ་ལྟར་དུ་སྤར་བཤད་པའི་མདོ་མ་ཟད་རྒྱ་རོལ་དང་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རྗེ་ཡབ་
སྐུ་གིས་ཀྱང་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཆེ་རོལ་བ་ལས། འདྲི་གཉེན་གྱི་ཁམས་འདི་ལ་སོགས་པ་གླིང་

བཞི་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་སྤག་བརྒྱ་དང་ཞེས་པ་ནས། འོག་མིན་གྱི་ལྷའི་རིས་བྱེ་བ་
སྤག་བརྒྱ་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཅེས་བྱ་ཞེས་དང་། རྟོག་
གེ་འབར་བ་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྟེང་ན་འོག་མིན་ཞེས་བྱ་
བའི་ནས། དེ་ཉིད་ནས་བཞུགས་བཞིན་དུ་འཛམ་གླིང་བྱེ་བ་སྤག་བརྒྱ་དག་ཏུ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཕོ་བྲང་
ན་བཞུགས་པ་ཐོག་མ་མཛད་དེ་འཕོ་བ་དང་། ལྷམས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ལྷམས་ན་བཞུགས་པ་དང་།
བལྟམས་པ་དང་། གཞོན་ཀྱུ་རོལ་བ་དང་། བཅུན་མོའི་འཁོར་གྱི་ནང་ན་བཞུགས་པ་དང་། མངོན་
པར་འབྱུང་བ་དང་། དཀའ་བ་སྟོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། བདུད་འདུལ་
བ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ་དང་།
ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱལ་བ་དག་གི་ཞེས་སོགས་དང་།
རྗེའི་བཞེད་པ་ལྟར་སྤྲས་ཀྱི་བྱ་བོ་གཉིས་ཀས་བཤད་དེ། རྒྱུད་མྱ་དར་རྟེན་གྱི་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱ་བྱེ་བ་སྤག་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དུས་ཅིག་ཅར་
དུ་བཞེན་ནས་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་དང་། སྟོན་གསུམ་ལས། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤུག་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་འདིས་མི་མཛད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཉིད་གླིང་བཞིའི་འཛིག་རྟེན་བྱེ་བ་སྤག་བརྒྱ་ཡོད་པ་
དག་གི་གླིང་བཞིའི་འཛིག་རྟེན་རེ་རེར་ཡང་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་རེ་རེ་སྟེ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་བཅུ་
གཉིས་བྱེ་བ་སྤག་བརྒྱ་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྟེ་སྟེ་ནམ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་རྒྱལ་བ་
ཤུག་ཐུབ་པས་ཞེས་པ་ནས། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་བྱེ་བ་སྤག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ནོ། །དེ་
ཡང་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཕོ་བ་བྱེ་བ་སྤག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཡབ་རྒྱལ་
པོ་ཟས་གཙང་མ་བྱེ་བ་སྤག་བརྒྱ་དང་ཡུམ་སྦྱུ་མ་ལྷམས་མཛེས་བྱེ་བ་སྤག་བརྒྱ་དང་། སྤས་རྒྱལ་བུ་
དོན་བྱུང་སྦྱ་བལྟམས་པའི་ཚུལ་བྱེ་བ་སྤག་བརྒྱ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞོན་ཀྱུ་
རོལ་ཅེད་མཛད་པ་དང་། བཅུན་མོའི་འཁོར་གྱིས་རོལ་བ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། དཀའ་བ་

སྒྲོན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་དུ་གཤེགས་པ་དང་། བདུན་འདུལ་བ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལས་འདས་པའི་ཆུལ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲོན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་བསྐྱོན་པར་ཐལ། དེ་བསྐྱོན་པར་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲུབ་བྱང་དང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྤིང་གཞན་གསུམ་དུ་མི་སྤྱེ་བར་འཛམ་གླིང་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱར་སྤྱེ་བ་གཅིག་ཐོག་གི་བྱང་སེམས་ཆུལ་བརྒྱང་དམ་པ་ཏོག་དཀར་འཕོས་ཏེ་བར་དོ་བ་མཆོན་དཔེས་སྤྲས་པ་གླིང་བཞི་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་འོད་ཀྱིས་གསལ་བ་མེ་རྟའི་ལོ་ས་ག་རྒྱ་བའི་ཉ་ལ་ཡུམ་ཡུམས་མཛེས་ཀྱི་ལུས་སུ་ཞུགས་པས་སྒྲོང་གསུམ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་ཡང་སྤྱང་བས་བྲབ་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་གཞག་རིམ་ལྔ་ལས། དེ་ཡང་དབང་པོ་རྫོ་བར་འགྱུར་ཏེ་རྗེ་ལྷར་སྤྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མཆོན་དང་དཔེ་བྱང་དང་ལང་ཆོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྤིང་པ་བར་མ་ན་གནས་པ་ཡང་མའི་རུམ་དུ་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ། བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་ཡང་འདིའི་འོད་ཀྱི་སྤྱང་བས་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྲབ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་མཛོད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛིན་དཔེར་ན་གཞོན་ལུ་དོན་གྲུབ་ལྟ་བུ་མཆོན་དང་དཔེ་བྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། སྤིང་པ་མ་བར་མ་ལ་གནས་པ་ཡུམ་གྱི་ཡུམས་སུ་ཞུགས་པ་གླིང་བཞི་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་སྤྱང་བར་མཛད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྲབ་སྟེ། རྣམ་གཞག་གི་ལུང་མཛོད་འགྲེལ་གྱི་ལུང་གཉིས་ཀས་ཞིང་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བའི་བར་དོ་ངོས་བརྒྱང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྗེའི་རྣམ་གཞག་རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་སེམས་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བའི་བར་དོ་ངོས་བརྒྱང་བ་དང་འདི་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྤྱར་བཤད་པ་དེ་དག་འཐད་པར་ཐལ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལུང་མང་པོ་དེ་འདྲར་དགོངས་ནས་སྒྲོམ་གསུམ་ལས། དེ་ལྷར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོན་པར་

མདོ་སྤེ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་དང་། ཉན་ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པ་དབྱིག་གཉིན་སོགས་ཆད་ལྡན་དག་གིས་བཤད་དེ། ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུས་མཐའ་གྲས་པའི་ལུས་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་རེ་རེས་ཀྱང་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་ཤི་འཕོ་བ་དང་། སྤྱི་བ་དང་། མདོན་པར་འབྱུང་བ་དང་ནས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་ཅོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལུས་མཐའ་གྲས་པ་ཞེས་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་སྒྲ་ལྟར་ཚུལ་གཅིག་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགོངས་འབྲེལ་ལས་རིགས་མཐོན་པོའི་བྲིམ་མམ་མངལ་དུ་འཇུག་པ་དང་གཅིག་བཅས་པ་དང་། སྤྱི་བ་གཉིས་དང་གསུམ། འདོད་པ་ལོངས་སྤྱོད་དང་བཞི། མདོན་བྱུང་དང་ལྔ། དཀའ་སྤྱོད་དང་དྲུག དེ་གཏོང་བ་དང་བདུན། སངས་རྒྱས་པ་དང་བརྒྱད། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ཆོས་འཁོར་དགྲ་དངོས་སུ་གཙོ་བོར་བསྟན་ཅིང་། བདུད་བརྒྱལ་བ་དང་། དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བ་དང་། ཐ་མ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་རྣམས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདིར་དཀའ་སྤྱད་ལས་དཀའ་ཐུབ་བཏང་བ་མཛད་པར་འབྲེན་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་ནས་དཀའ་སྤྱད་གཅིག་སུ་མཛད་པར་བྱངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་བརྒྱལ་ཞུགས་ངན་པས་དག་གོལ་དུ་འཛིན་པ་བཅོམ་པའི་ཆེད་ཡིན་པས་དགོས་པའི་སྟོས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དཀའ་སྤྱད་བཏང་བ་རྒྱལ་བ་ནས་མཁའ་གང་བས་ལམ་དེ་འབྲས་སངས་⁽¹⁾རྒྱ་མི་བྱས་ཞེས་བསྐྱལ་བའི་མཛད་པ་ཆེ་པོས་ཤིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རེས་ལྔ་ལས། དེ་སྐད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས་གསུངས་པ། ཤུག་སེང་གེ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །མདོན་པར་བྱང་རྒྱུ་བཞེད་པ་འདི། །ནས། དེ་ཆེ་རྒྱལ་བ་མཁའ་རྗེ་ེ། །བཞུགས་པ་ཉིལ་གྱི་གང་བུ་ལྟར། །གང་བས་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དེ་ལ། །སེ་གོལ་དབྱངས་གཅིག་གིས་གསུངས་པ། །ནས། སྤྱི་རེངས་ཤར་བའི་དུས་སུ་

1 དཔར་བེངས་གཉིས་པ། སངས་རྒྱས་མི་བྱས།

ནི། རྡོ་རྗེ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། བདུད་ནི་བཙུང་བ་མཛད་པར་འགྱུར། རྒྱུ་མགོན་པོ་དེ་
 ཉིད་གྱིས། ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མེད་ལེགས་ཐོབ་ནས། ཞེས་དང་། སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཀྱང་། ཅིའི་
 ཕྱིར་རྒྱུ་བྱལ་བ་ཡིས། བྱངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོག་པ་བསགས་ཀྱང་། རྡོ་རྗེ་མ་རྟོགས་ནི་
 རན་ཇར། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཉིང་འཛིན་གནས། དེ་ཆེ་བའི་གཤེགས་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་། ཐལ་བྱང་སྒོ་
 ཅན་དེ་བསྒྲོགས་ནས། ཞས། བྱང་རྒྱལ་སྤྱིང་པོར་བཞུགས་བྱས་ནས། དབྱང་ཆེན་བདུད་རྣམས་
 རབ་བཙུང་སྟེ། སེམས་ཅན་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་བཤད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཐེག་བསྐྱུས་ནས་
 བཤད་པ་དང་། ཀྱན་བརྟུས་ཅ་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་དང་། དབྱ་མ་སྤྱིང་པོའི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་པ་
 དང་། རྒྱུ་སྒྲ་ཅ་འགྲེལ་ལས་བཤད་ཚུལ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱལ་སྟེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས།
 དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་འཕོ་བ་དང་བཞུགས་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་སྦྱོད་པ་
 དང་། མཛོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གན་དུ་གཤེགས་པ་དང་། དགའ་བ་སྦྱོད་པ་དང་།
 མཛོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་
 འདས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་སྦྱུ་ཅལ་འགྲན་པ་དང་བདུད་བཙུང་གཉིས་བསྐྱེད་དགོས།
 རྟགས་གཉིས་བ་བྱལ་སྟེ། ཀྱན་བརྟུས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་གང་ཞེ་ན།
 གང་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་གནས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་བྱ་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོད་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྟོན་པའི་
 གང་ཟག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་པའི་ཚུལ་མ་བསྐྱེད་གོང་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 ཚུལ་བསྐྱེད་པ་དེའི་སྦྱོད་པ་དང་ལྷག་མ་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དར་ཁྲིག་ཆོས་
 མཛོན་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་པོ་ལས། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ཐམས་

ཅད་དར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འདོད་ཁམས་སུ་སྟོན་པ་ནི་ནས། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱིའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དབུ་མ་སྤྱིང་པོའི་འགྲེལ་པ་རྟོག་གི་འབར་པ་ལས།
སངས་རྒྱས་མང་པོས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་བྱེད་སྤྱལ་པ་སྤྱལ་པ་སྟེ། གང་དགའ་ལྡན་
ཀྱི་གནས་ན་གནས་པ་དང་འཕོ་བ་དང་བལྟམས་པ་དང་བཟོ་བའི་གནས་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་དང་།
བཙུན་མོའི་འཁོར་ན་བཞུགས་པ་དང་། མངོན་བྱང་དང་། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། བདུད་འདུལ་བ་
དང་། མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་
པ་ཆེན་པོ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྟོན་
པར་མཛད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིར་ཤིང་བྱང་དུ་གཤེགས་
པ་མ་བགང་བར་དམ་པའི་ཆོས་གནས་པ་མཛད་ཆེན་དུ་བགང་བའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་
འདིག་པའི་མ་རུང་བ་འབྱུང་ཚུལ་ལུང་བསྟན་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་འདུས་པ་
བྱམས་པ་སྐལ་བཟང་བྱང་སེམས་སོགས་འཁོར་ས་གང་བའི་དབུས་སུ་བསྟན་འབར་མ་དང་བསྟན་
པ་འབར་བའི་སྤྲལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུག་ཏུ་
གཡོས་ཤིང་མེ་རྟོག་གི་ཆར་བབས་མ་བརྒྱང་བའི་རྩ་གསལ་པ་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཟླ་བའི་སྟོང་
པོ་ལས། བྱམས་པ་ལ་སོགས་སྐལ་བ་ནི། །བཟང་པོ་བ་ཀྱན་ལངས་པར་འགྱུར། །བྱམས་པའི་འཁོར་
དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ། །ཐལ་སྒྱར་ནས་ནི་འདི་སྐད་དུ། །བདག་ཅག་གང་དུ་མི་འགྲོ་ཞིང་། །རྒྱལ་བའི་
བསྟན་པ་བསྐྱང་བར་བགྱི། །རི་ལྟར་སྟོབས་དང་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས། །སེམས་ཅན་བྱང་ཚུབ་བྱེད་སྤྱིན་
བགྱི། །ཞེས་པ་ནས། སྤྲལས་ཆོག་འདི་གསུངས་པ་ན། སྟོང་ཆེན་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ཐམས་
ཅད་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དུག་ཏུ་གཡོས། མེ་རྟོག་གི་ཆར་བབས། མ་བརྒྱང་བའི་རྩ་དག་སྤྱོད་འབྱེན་པར་
གྱུར་ཏེ། རི་ལྟར་འདུས་པའི་འཁོར་ས་གཞི་གང་བ་རབ་ཏུ་མགུ་ནས་ཞེས་པ་ནས། ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་
བ་བྱེན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་རྒྱུད་སྐྱེ་མ་ལས་བཤད་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་སྐྱེ་མ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་མ་གཡོས་
 པར། །སྐུ་ལ་བའི་རང་བཞིན་སྣ་ཆོག་གས་ཀྱིས། །ནས། ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་ནམས་སུ། །སྲིད་པ་
 རི་སྲིད་གནས་པར་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དར་རྟེན་ལས།
 དེ་ནས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་ནི་འཛམ་གྲུ་གླིང་དུ་འཕོ་བ་དང་
 བཅས་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་གི་དྲུང་དུ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
 པའི་སྟོན་ལམ་བཏབ་ཅིང་ཆངས་པར་སྦྱོང་བ་སྤྱད་ནས་ལྷའི་བྱ་དམ་པ་ཉོག་དཀར་དུ་སྦྱེས་ཏེ། ལོ་
 གྲེ་བ་ལྔ་བཅུ་ཙ་བདུན་དང་ས་ཡ་དྲུག་ཏུ་གནས་ནས་ལྷ་ནམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། གདགས་པ་
 ལས། དེ་དེའི་ཆེ་ཆད་རི་སྲིད་པ་དེ་སྲིད་དུ་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེས་དགའ་
 ལྡན་པའི་ཆེ་ཆད་ཙ་མ་ཐུབ་པར་བཤད་ཅིང་རྒྱ་གདགས་པར་ལས་ཀྱང་། དགའ་ལྡན་པའི་ཆེའི་ཆད་
 གྲེ་བ་ལྔ་བཅུ་ཙ་བདུན་དང་ས་ཡ་དྲུག་ཏུ་གནས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་དབང་
 དུ་བྱས་ན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བ་གྲེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ་དང་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་
 བ་སྟོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོ་ཐམས་ཅད་དུ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་
 ནས་འཕོ་བ་གྲེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོའི་
 དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བ་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དགོངས་
 འགེལ་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་པོར་གྲགས་
 པའམ། སྦྱིན་གནས་སུ་གྲགས་པའི་ཁྱིམ་དུ་མངལ་དུ་འཇུག་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ཐུན་མོང་མིན་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་པལ་པོ་ཆེ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོགས་བཅུའི་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ལྷས་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐའ་གཉུགས་པ་རབ་འབྱམས་
 རྒྱ་མཚོ་ཐམས་ཅད་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རེ་རེ་དང་གླིང་རེ་རེ་དང་སྐྱའི་ཁྱོན་ཙ་མ་རེ་རེར་དགའ་
 ལྡན་གྱི་གནས་ནས་ཤི་འཕོ་བ་དང་ལྷམས་སུ་འཇུག་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྷམས་སུ་ཞུགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེའི་ལྷས་དང་པོ་བྲིམ་དེར་ཆེར་མ་གསེག་མ་
སོགས་མེད་པར་མཉམ་པ་དང་། ལྷས་གཉིས་པ་ནི་ཙོ་རི་ཤང་ཤང་ཏེ་འུ་སོགས་སྒྲོ་གཤོག་མངོས་
པ་རྒྱལ་པོའི་ཁང་སྟེང་དུ་སྐད་སྟན་འབྲིན་པ་དང་། ལྷས་གསུམ་པ་ནགས་ཆེལ་ཉམས་དགའ་བ་དང་
སྟེང་ཆེལ་དག་ཏུ་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་སྟོན་པ་སྤྲོ་ཆོགས་དུས་ཐ་དང་པ་ཞིག་ལ་ཁ་འབྲས་
ཤིང་མེ་ཏོག་རྒྱས་པ་དང་། ལྷས་བཞི་པ་རྩིང་བུ་ཐམས་ཅད་པད་མ་འདབ་མ་བྱེ་བ་ཐྲག་ཁྲིག་སོགས་
ཆད་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཅམ་གྱིས་ཁེབས་པར་གྱུར་པ་དང་། ལྷས་ལྔ་པ་མར་དང་ཤ་ཁ་ར་སོགས་མི་
ཟད་པ་དང་། ལྷས་དྲུག་པ་རྒྱལ་པོའི་རྩ་བོ་ཆེ་རྩ་རྩ་འཁར་རྩ་སིལ་གྲོལ་པེག་སྤྲུབ་ཆལ་སོགས་རང་
གྲགས་པ། ལྷས་བདུན་པ་བྲིམ་དུ་གསེར་དཔུལ་ལོར་བུ་སྤྲུའི་གཤེན་པོ་སྤྲུའི་སོགས་ཀྱི་གཏེར་བ་བྱེ་
བ་དང་། ལྷས་བརྒྱད་པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། ལྷས་སེམས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་འོད་དང་
བརྒྱད་འབྲུང་པའི་བྱེད། དེས་ན་ཞིང་འདིར་ཟེལ་གཞོན་མེ་པོ་རྟའི་ལོའི་དབྱིད་ཆེ་ཐ་རྒྱུད་གི་ཆེས་
བཙོ་ལྡེའི་ཆེ་བ་ཉལ་སྐར་མ་རྒྱལ་གྱི་དུས་སུ་ཡུམ་གསོ་སྦྱང་ལ་གནས་པའི་རུམ་དུ་སྒྲུང་ཆེན་ཐལ་
དཀར་མཆེ་བ་དྲུག་ལྷན་ཞུགས་པར་མིས་པ་དང་མཉམ་དུ་ཞིང་བྱེ་བ་ཐྲག་བརྒྱ་དང་ཞིང་ཁམས་རབ་
འབྲམས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷམས་ཞུགས་ཅིག་ཅར་མང་དེ། དེའི་ཆེ་དགའ་ལྷན་ནས་འཆི་འཕོའི་ཚུལ་
བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བར་དོ་བ་བྱེ་བ་ཐྲག་བརྒྱའམ་རབ་འབྲམས་ཞིང་བྱེ་བ་ཐྲག་བརྒྱའམ་ཞིང་
ཁམས་རྒྱ་མཆོའི་ཆོགས་པར་གསལ་བར་བྱས་ནས་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་འཇུག་པ་དེ་སྟེང་ཅིག་ཅར་
བསྟན་པའི་བྱེད། ཉགས་དང་པོ་བྲུབ་སྟེ། སྒོ་བ་དཔོན་སྤྱི་བྱང་གི་གསུང་ལས། རི་ལྷར་སྟེ་བ་གཅིག་
གིས་ཐོགས་པས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་ལང་ཆོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་
བཞིན་དུ། མིད་པ་བར་མར་གནས་པ་ཡང་མའི་རུམ་དུ་རབ་དུ་འཇུག་གོ། །བྱེ་བ་ཐྲག་བརྒྱ་ཡང་
འདིའི་འོད་ཀྱི་སྤྱང་བས་གསལ་བར་བྱེད་⁽¹⁾དོ་ཞེས་དང་། དེའི་ནམ་བཤད་རྩེའི་གསུང་ལས། མྱིང་

1 དཔར་ཟེངས་གཉིས་པ། གསལ་བྱེད་དེ།

བཞི་བྱེ་བ་སྐུ་བརྒྱུ་ཡང་བྱང་སེམས་བར་དོན་གནས་པས་གསལ་བར་བྱེད་དོན་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ནས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྱོད་པར་
 བར་མ་ལ་གནས་པ་ཡུམ་གྱི་ལྷུ་མས་སྐུ་འཇུག་པ་སྤྱིང་བཞི་བྱེ་བ་སྐུ་བརྒྱུ་སྤྱང་བར་མཛད་དོ་
 ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། ཆོས་བཅོ་ལྷའི་རྒྱ་བ་ཉ་ལ་སྐར་མ་རྒྱལ་གྱི་དུས་སྐུ་ཡུམ་གསོ་
 སྤྱོད་སྤངས་པའི་རུམ་དུ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་དམ་པ་ནས་འཕོས་ཏེ་ནས། མའི་སྒོ་གཡས་པ་ནས་
 རྒྱགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཏྲགས་གཉིས་པ་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོར་མངལ་འཇུག་རབ་
 འབྱམས་རྒྱ་མཚོའི་གངས་ལྡན་བསྟན་པར་བྱུང་སྟེ། མདོ་པལ་ཆེན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
 རྩོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོ་ཐམས་ཅད་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རེ་
 རེ་དང་། སྤྱིང་རེ་རེ་དང་ནས། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཆི་འཕོ་བ་དང་། ལྷུ་མས་སྐུ་འཇུག་པ་
 དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་མས་སྐུ་རྒྱགས་ཏེ་ཡུམ་གྱི་ལྷུ་མས་ན་རིན་པོ་ཆའི་ཁང་པའི་ནང་ཕྱི་
 གསལ་ནང་གསལ་གྱི་ཚུལ་དུ་རྒྱ་བ་བཅུའི་བར་དུ་བརྒྱགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། ལྷ་
 དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ན་དེའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་འབྲ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ནས། གསེར་
 བཞིན་དུ་ཁང་པ་བཅེགས་པ་དེ་རྣམ་པར་མཛེས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མའི་རུམ་ན་འཇུག་པ་དེ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་
 པ་ལ་གདོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱང་བ་བཞིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྐུ་བལྟམས་པ་བྱེ་བ་སྐུ་བརྒྱུ་ཅིག་ཅར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཟེལ་གཞོན་མེ་རྟའི་ལོ་
 ས་གའི་ཉ་ལ་ལྷུ་མས་སྐུ་རྒྱགས་ཤིང་རྒྱ་སྟོད་རྒྱ་བ་ཤོལ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་བ་བཅུ་རྩོགས་པའི་དགུན་
 རྒྱ་ཆ་སྤང་མཚུའི་རྒྱ་བའི་ཉ་དང་སྐར་མ་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་སྐུ་བལྟམས་པའི་ཆེ་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱེན་
 གཉིས་ཀྱིས་ལྷའི་གོས་ཀ་ཤི་ཀའི་སྟེང་དུ་གདན་སྤངས་པས་སངས་རྒྱས་ཁང་བཅེགས་ཀྱི་ནང་ན་ཁྱི་
 ལ་བརྒྱགས་པ་དེ་ལ་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་རྩ་ཡབ་སོགས་ཀྱི་མཚོད་རྩས་དག་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

འདུལ་བ་ནམ་འབྲེད་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བྱང་སེམས་རྒྱ་བ་བཙུ་འདས་ནས་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་
ནས་བལྟམས་པ་དེའི་ཆེ་ཞེས་དང་། འདུས་བ་ཉོག་ལས། ང་ནི་ས་ལ་མངལ་དུ་རྒྱ་བཙུ་གནས་པ་དེ་
ནས་ཞེས་དང་། མངོན་བྱང་གི་མདོ་ལས། ཡུམ་ལ་གཟེགས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་
རྒྱ་བ་བཙུ་རུ་འཛིན་ཀྱས་ཞེས་དང་། མདོ་ལས། དེ་རྒྱ་བ་བཙུ་ཆང་ནས་མའི་སྒོ་གཡས་པ་ནས་བྲན་
ཤེས་བཞིན་དུ་མངལ་གྱི་དེ་མས་མ་གོས་པར་སྦངས་ཏེ་ཞེས་དང་། དེའི་ཆེ་ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་དང་
མི་མཐེད་གྱི་ཆངས་པ་གཉིས་མདུན་ན་འཁོད་དེ་ནས། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་སྦངས་སོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། དེར་མ་ཟད། གཞན་ཡང་མདོ་ལས། བྱང་སེམས་ཁང་བ་བཅེགས་པ་གང་གི་
ནང་དུ་འདུག་ཅིང་ཞེས་དང་། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་དང་ཉེར་དགའ་གཉིས་ཀྱིས་ནས། བྱང་སེམས་
ཀྱི་ལུས་བཀྲས་སོ། །བརྒྱ་བྱིན་དང་ཆངས་པ་དང་འཛིག་རྟེན་སྒྲོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷའི་བྱ་བརྒྱ་སྟོང་
མང་བོ་དག་བྱང་སེམས་བཅས་མ་ཐག་ཏུ་སྒོས་རྩ་སྒྲ་ཆོགས་དང་། མེ་ཉོག་སེལ་མས་ལུས་འབྱུ་ཞིང་
མངོན་པར་འཛོར་རོ། །བར་སྤང་ལས་ཀྱང་རྩལ་གཡལ་གྱི་རྩ་མ་གཉིས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་
བྱང་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སངས་རྒྱལ་བཅས་དུས་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེད་ཆལ་དུ་ལྷས་
སུམ་རུ་ཅ་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། བལྟམས་ནས་སུས་བསྟན་པ་མེད་པར་ཕྱོགས་བཞིར་གོམ་པ་བདུན་
བདུན་བོར་ནས་སེང་གའི་སྐྱ་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་ཅ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོན་དུ་འགོ་བར་བྱའོ་
ཞེས་ཤར་དུ་གོམ་པ་བདུན་བོར་བས་གོམ་པ་བོར་བ་དེ་དང་དེར་པད་མ་བདུན་བདུན་སྟེས། ལྷ་
མའི་སྐྱིན་གནས་སུ་འགྱུར་བར་བྱ་ཞེས་སྒྲོར་གོམ་པ་བདུན་བོར། རུབ་ཏུ་གོམ་པ་བོར་བདུན་པར་
གནས་ཏེ། ང་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་སུལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །འདི་ནི་ངའི་སྐྱེ་ཁན་འཆིའི་ཐ་མར་དབྱུང་ངོ་ཞེས་
ཆོམ་པས་སེང་གའི་སྐྱ་བསྐྱགས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་རྒྱ་ན་མེད་པར་བྱའོ་ཞེས་
བྱང་ཕྱོགས་ལོགས་སུ་གོམ་པ་བདུན་བོར་རོ། །བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་སྒྲེ་གཞོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱང་
ཕྱོགས་ལོགས་སུ་གོམ་པ་བདུན་བོར་རོ། །སེང་གའི་སྐྱ་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་པལ་ཆེན་ལས།

བལྟམས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་ཆོངས་པས་སྦྱངས་པ་དང་། གནས་བཞུགས་པ་དང་། གོམ་པ་བདུན་
འདོར་བ་དང་། རྩོགས་བཅུར་རྣམས་པར་གཟིགས་པ་དང་། སེང་གཏེ་སྤྲ་ཆེན་པོ་སྤྲོག་པ་དང་། ཞེས་
དང་། མདོ་ལས། སྤྲུལ་གྱི་འཕྲུལ་པ་མེད་པར་ཞེས་པ་ནས། བདུན་དང་བདུན་གྱི་སྤྲེ་གཞོམ་པར་
བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་བཟོ་གནས་སོགས་ལ་སྦྱངས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཛིག་ཏེན་པའི་བསྟན་
བཅོས་གང་ཡོད་དང་གངས་དང་ཡིག་རིགས་ཐུག་ཅུ་ཅ་བཞི་དང་། ཅིས་དང་སྦྱུ་ཅལ་ཐུག་ཅུ་ཅ་
བཞི་དང་། འཛིག་ཏེན་པའི་བཟོ་སོགས་ཐམས་ཅད་མ་བསྐྱབ་པར་མཐུན་ཅིང་བྱིས་པ་སྦྱོར་ཐག་
བཅུ་སོགས་སྤྲོན་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱངས་པའི་བྱིར། མདོ་ལས། མི་ཡི་འཛིག་ཏེན་འདི་ན་བསྟན་བཅོས་
གང་ཡོད་དང་། གངས་དང་ཡི་གེ་ཅིས་དང་ཁམས་ཀྱི་རྒྱུད་དག་དང་། འཛིག་ཏེན་བཟོ་ཡི་སྦྱོར་བ་
ཆད་མེད་མང་པོ་དག །སྐུལ་པ་བྱེ་མང་སྤྲོན་ཆད་འདིས་ནི་དེ་དག་བསྐྱབས། །ཞེས་དང་། པལ་པོ་
ཆེ་ལས། ལས་དང་། བཟོ་དང་། སྦྱུ་ཅལ་དང་། རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་སྦྱོབ་པ་དང་། གཞོན་
བྱའི་ས་ཀུན་སྦྱོན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེའི་ཡིག་རིགས་ཐུག་ཅུ་ཅ་བཞི་ཡོད་དེ།
རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། གྱེ་མཁན་པོས་བདག་ལ་ཡི་གེ་གང་བསྐྱབས། ཆོངས་པའི་ཡི་གེ་འཕྲུལ་ །
རྩོམ་པའི་ཡི་གེ་འཕྲུལ་ །བད་མའི་སྤྲིང་པོ་ཡི་གེ་འཕྲུལ་ །ཨ་རྒྱའི་ཡི་གེ་འཕྲུལ་ །ཐུག་པའི་ཡི་གེ་འཕྲུལ་ །
ལུལ་མ་ག་
རྒྱའི་ཡི་གེ་འཕྲུལ་ །བཀྲ་ཤེས་པའི་ཡི་གེ་འཕྲུལ་ །སོར་མོ་བའི་ཡི་གེ་འཕྲུལ་ །ཤ་ཀ་ནའི་ཡི་གེ་འཕྲུལ་ །ཡ་
བ་ནའི་ཡི་གེ་འཕྲུལ་ །རྩ་ནའི་ཡི་གེ་འཕྲུལ་ །ཡི་གེ་འབྲིང་ངམ། རྒྱས་པར་བྱི་བེ་ཡི་གེ་འཕྲུལ་ །རྒྱལ་གྱི་ཡི་
གེ་འཕྲུལ་ །ལྷའི་ཡི་གེ་འཕྲུལ་ །སྤྲིང་ཡི་གེ་འཕྲུལ་ །གཞོན་སྤྲོན་གྱི་ཡི་གེ་འཕྲུལ་ །བྱི་ཟའི་ཡི་གེ་འཕྲུལ་ །མིའམ་ཅིའི་
ཡི་གེ་འཕྲུལ་ །སྤྱོད་ཆེན་པོའི་ཡི་གེ་འཕྲུལ་ །སྤྱོད་མ་ཡིན་གྱི་ཡི་གེ་འཕྲུལ་ །ནམ་མཁའ་ལྷིང་གི་ཡི་གེ་འཕྲུལ་ །
རི་དྲགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཡི་གེ་འཕྲུལ་ །ཁྱ་སྤྲད་ཤེས་པའི་ཡི་གེ་འཕྲུལ་ །ས་སྤྲིང་ལྷའི་ཡི་གེ་འཕྲུལ་ །བར་
སྤྲང་གི་ལྷའི་ཡི་གེ་འཕྲུལ་ །བྱུང་གྱི་བ་ལང་སྤྲོད་གྱི་ཡི་གེ་འཕྲུལ་ །བྱང་གི་སྤྲོ་མི་སྤྲོན་གྱི་ཡི་གེ་འཕྲུལ་ །ཤར་

གྲི་ལུས་འཕགས་པོའི་ཡི་གེའམ། བཞག་པའི་ཡི་གེའམ། བསྟན་པའི་ཡི་གེའམ། རྒྱ་མཚོའི་ཡི་གེའམ། རྩོམ་པའི་ཡི་གེའམ། སྤྲོད་ཡིག་དང་། ལན་གྲི་ཡི་གེའམ། རྣམ་མཐོང་གྲི་ཡི་གེའམ། རིངས་མེད་གྲི་ཡི་གེའམ། བསྟན་བཅོས་བསྟོར་བའི་ཡི་གེའམ། ཅིས་བསྟོར་བའི་ཡི་གེའམ། གདེགས་པ་བསྟོར་བའི་ཡི་གེའམ། བཞག་པ་བསྟོར་བའི་ཡི་གེའམ། ཁྲ་པས་བྲིས་པའི་ཡི་གེའམ། ཆོག་ལན་གཉིས་སུ་གདབ་པའི་ཆོག་གི་མཚམས་གྲི་ཡི་གེའམ། ཆོག་གི་མཚམས་བཅུར་བརྒྱད་པའི་བར་གྲི་ཡི་གེའམ། སྒྲ་ཐབས་སུ་བསྟན་པའི་ཡི་གེའམ། སྒྲ་ཐབས་ཅད་ཀུན་ཏུ་བསྟུང་པའི་ཡི་གེའམ། རིག་པ་དང་མཐུན་པའི་ཡི་གེའམ། རྣམ་པར་འབྲས་པའི་ཡི་གེའམ། དང་སྟོང་གི་དཀའ་ཐུབ་སྟུང་པའི་ཡི་གེའམ། ལྷ་ངེས་པའི་ཡི་གེའམ། ས་བཟླ་བའི་ཡི་གེའམ། རྣམ་མཁའ་བཟླ་བའི་ཡི་གེའམ། ལྟོ་སྟོགས་པའི་ཡི་གེའམ། དྲག་ཤུལ་ཅན་གྲི་ཡི་གེའམ། གངས་གྲི་ཡི་གེའམ། སྤྱི་ལུ་ཚུགས་པའི་ཡི་གེའམ། རྩིས་སུ་མཐུན་པའི་ཡི་གེའམ། བྱ་ཤེའི་ཡི་གེའམ། ཀ་ཤེའི་ཡི་གེའམ། རྒྱའི་ཡི་གེའམ། སྤུ་ནའི་ཡི་གེའམ། སྟན་ཐབས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པའི་ཡི་གེའམ། སྟོང་པོ་ཐབས་ཅད་ཀུན་ཏུ་སྟུང་པའི་ཡི་གེའམ། འབྲུང་པོ་ཐབས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་སྟུང་པའི་ཡི་གེའམ། གྲེ་སྟོབ་དཔོན་གྲི་ཡི་གེ་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞི་པོ་དག་གི་ནང་ནས་བདག་ལ་གང་བསྟུང་ཅེས་གསུངས་པའི་བྲིད། འདིར་ཡི་གེ་ཞེས་པ་བདུན་ཅུ་བྱུང་བས་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞིར་སྟུང་ཚུལ་ཤེས་སོ། །འདིར་རི་མི་བཞི་དོར་བས་དབྱངས་བཅུ་གཉིས་དང་། གསལ་བྱེད་ཀ་སོགས་སོ་བཞི་ཡིན་ཏེ། གཞོན་དུ་ཁྱི་ཁྱག་ཕྱག་དང་ལྷན་ཅིག་ཨ་བརྩོད་པས་འདུ་བྱས་ཐབས་ཅད་མི་རྟག་པའི་སྒྲ་བྱུང་དེ་བཞིན་དུ་ཨྲ་བརྩོད་པས་བདག་མེད་པའི་སྒྲ་དང་། ཨི་བརྩོད་པས་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པའི་དང་། ཨྲི་བརྩོད་པས་འགྲོ་བའི་ཡམས་ནད་མང་བའི་དང་། ཨྲུ་བརྩོད་པས་འགྲོ་བ་ནི་འཆེ་བ་མང་བའི་དང་། ཨྲུ་བརྩོད་པས་འགྲོ་བ་ནི་དཔའ་བོ་དམའ་བ་དང་། ཨི་བརྩོད་པས་ཉེས་པ་བཅའ་བ་ལས་བྱུང་བའི་དང་། ཨི་བརྩོད་པས་འཕགས་པའི་ལམ་ནི་དགོལ། ཨོ་བརྩོད་པས་ཚུ་བོ་བཀལ་བའི་དང་། ཨོ་བརྩོད་པས་རྩུ་འབྲུལ་འབྲུལ་བའི་

དང་། ཨི་བཟླ་དཔལ་བདག་གི་བ་མི་འབྱུང་བའི་དང་། ཨུམ་བཟླ་དཔལ་སྒྲིབ་པ་ལུབ་པའི་སྒྲུབ་བའི་ཕྱིར། འདིར་གསལ་བྱེད་སོ་བཞི་ཡིན་ཏེ། ཀ་བཟླ་དཔལ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་ཡི་ཚོས་ཀུན་ནམ་མཁའ་འབྲུ་བའི་དང་། ག་ཡིས་ཚོས་ཟབ་པའི་དང་། ལྷ་ཡིས་མ་རིག་གི་གཏི་ཐུག་གི་ཡིང་ཏྲོག་སྒྲུག་པོ་བསལ་བའི་དང་། ང་ཡིས་ཡན་ལག་རྣམ་པར་དག་པའི་དང་། ཅ་ཡིས་བདེན་པ་བཞི་དང་། ཆ་ཡིས་འདོད་ཆགས་སྤངས་པའི་དང་། ཇ་ཡི་རྒྱུ་ཤི་ལས་འདས་པ་དང་། ཉ་ཡིས་འཆི་བྱེད་ཀྱི་དབྱུང་ཚར་གཅད་པས་དང་། ཉ་ཡིས་ཤེས་པར་བྱེད། ཏ་ཡིས་ལམ་ཤིན་ཆད་པ་དང་། ཐ་ཡིས་བྲི་བ་བཞག་པའི་དང་། ཏ་ཡིས་དགྲུག་མ་དང་བདུད་ཚར་བཅད། ཉ་ཡིས་ལུལ་མི་གཅང་བ་དང་། ཏ་ཡིས་ཉོན་མོངས་ནི་སྤྲ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་བའི་བར་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་བཅུ་དགུ་ཡོད་དེ། ཏ་ཡིས་དེ་ཉིད་མ་འཇེས་པ་དང་། ཐ་ཡིས་སྟོབས་བྱུགས་མི་འཇིགས་པ་དང་། ད་ཡིས་སྤྲིན་དང་དུལ་དང་ཡང་དག་སྟོམ་དང་ངེས་པའི་དང་། ཉ་ཡིས་འཕགས་ཅོར་བདུན་དང་། ཏ་ཡིས་མིང་གཟུགས་ཤེས་པའི་དང་། ཐ་ཡིས་དོན་དམ་པའི་དང་། ལ་ཡིས་འབྲས་བྱ་རྟེན་པ་མཛོན་དུ་བྱ་བ་དང་། ཐ་ཡིས་བཅིངས་པ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ལྷ་ཡིས་སྤྲིད་པ་འཇིག་པ་དང་། མ་ཡིས་ང་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པ་ཞི་བར་བྱ་བ་དང་། ཡ་ཡིས་ཚོས་ངེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས། ང་ཡིས་དགའ་བ་ལ་དགའ་བ་མེད་པར་དོན་དམ་པར་དགའ་བ་དང་། ལ་ཡིས་འཁྲི་ཤིང་ཆད་པ་དང་། ལྷ་ཡིས་ཐེག་པ་མཆོག་གི་དང་། ལ་ཡིས་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་། ཏ་ཡིས་སྤྲི་མཆེད་དུག་གཞོལ་ཅིང་མཛོན་ཤེས་དུག་དང་ཡི་ཤེས་ཐོབ་པའི་དང་། མ་ཡིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡི་ཤེས་དང་། མཛོན་པར་བྱང་རྒྱུ་བའི་དང་། ཏ་ཡིས་ཉོན་མོངས་བཅོམ་ཞིང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྒྲུབ་དང་། ཏ་ཡིས་ཐུག་པའི་གཏི་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བཟླ་དུ་མེད་པའི་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་སོགས་པ་ཚོས་ཀྱི་སྟོ་བརྒྱ་སྟོང་གངས་མེད་བྱུང་བས་ཡི་གཏི་བྲན་གྱིས་པ་སུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་སྟོང་མེད་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་སྒྲུབ་ལྷན་དུ་བྱུར་པའི་ཕྱིར། སྒྲུ་ཅལ་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་ཡོད་དེ། ལྷན་ཆེགས་

ཀྱི་འབྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཛད་པ་ལས། སྐྱུ་ཅལ་བྱག་ཅུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལ། སྐྱུ་ཅལ་རོལ་མོའི་མཆན་ཉིད་དང་། སྐྱུ་མའི་གཡུལ་དང་མེ་ཉོག་ལས། རྩེ་དཔོན་
བྱམ་དང་བདག་ཉིད་ཅན། གཡལས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་ལོ། གང་ཞེག་ཆོང་དང་ཁམས་སྤྲ་དང་། རྒྱན་
དང་ལག་ཅིས་བརྟུང་ལེན་དང་། འཁྱལ་འཁོར་སྤྱར་དང་ཞལ་ཞལ་དང་། འཕོང་སྤྱད་དང་ནི་ཅེ་སྤྱང་
སྐད། ཡི་གེ་དང་ནི་ཁ་སྐད་དང་། ལྷན་ངགས་མཆོན་ཆས་བརྟག་པ་དང་། འཕྲིག་ཐབས་དང་
ནི་སོག་ལེ་དང་། སོ་སོར་དང་ནི་སློབ་དང་། འགྲོ་དང་འོང་བ་ཤེས་པ་དང་། ཁྲིམ་གྱི་མཆན་
ཉིད་དག་ཀྱང་རོ། མཐུང་ཐུང་རྩེ་རྩེ་བརྟག་པ་དང་། རྟེན་བོ་དག་གི་མཆན་ཉིད་དང་། ཟུག་
རྩ་འབྲིན་དང་མི་འཕྲུལ་གྱི། བསྟན་བཅོས་པ་ཏ་དང་ཞེས་བྱ། བཅེངས་པ་བསྟན་དང་སྒྲོམ་པ་
དང་། དེ་བཞིན་རྩེ་རྩེ་འཕེན་པ་དང་། འཕ་མཆན་བཅད་དང་བྲག་པ་དང་། རྒྱུ་ཡི་སྤྱོད་བ་ཉིད་
དང་ནི། དྲུང་སྐད་དེ་བཞིན་རིག་བྱེད་འདོན། ཁྲོང་ནལ་དང་ནི་སྒྲེགས་འབྲ་དང་། མཆན་མོ་ཆོས་
རྒྱན་ཤེས་པ་དང་། བྱིས་པ་རྣམས་ནི་གསོ་བ་དང་། མི་རྣམས་གཉིད་ནི་ལོག་བྱེད་དང་། སློ་
ལྷགས་འབྲེད་པར་བྱེད་པ་དང་། མཆོན་དང་སྤྱིང་བྱ་འབྱུང་པ་དང་། སྤྱེས་པ་བྱུང་མེད་སྤང་སོ་
རྟ། མཆན་ཉིད་དང་ནི་གར་སློབ་དང་། འབྱུང་སོ་རྣམས་ཀྱི་གསོ་བ་ལོ། ཟངས་དང་མཁར་བ་
གསེར་དང་ནི། འཁོར་དང་དྲུང་གི་མིང་ཤེས་དང་། དེ་མོ་ཆོན་དང་སོ་དག་ནི། ལས་རྣམས་དེ་
དག་གོམ་རིམ་བཞིན། རྒྱ་སྐར་གཏན་ཆོགས་རིགས་པ་དང་། ལྷས་དང་གསུང་གི་དེས་ཆོག་
ཉིད། ཤེས་པ་ཤེས་བྱ་དེ་དག་ནི། སྐྱུ་ཅལ་བྱག་ཅུ་ཅ་བཞི་ཤེས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་
སེམས་གཞོན་ནུའི་ས་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཞང་སྟོན་གྱི་བྱ་དག་ལྷན་ཅིག་ཞིང་མཐའ་ཀྱན་ཏུ་
སོང་ཞིང་སྐབས་ཤིག་ནས་གཅིག་ཕྱར་སའི་མཐའ་ཞིག་ཏུ་འཛུལ་བྱ་བྱིས་པ་ཡལ་ག་ལོ་མ་
ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་གྲིབ་མར་སྐྱེལ་གྱུང་གི་བསྟོམས་པས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་མདོན་
དུ་བྱས་ཏེ་བྱི་རྩོའི་དུས་སུ་ཡང་འཛུལ་བྱའི་གྲིབ་མས་སྐྱེལ་བྱུང་བར་གནས་པ་ཡབ་སོགས་མང་

པོས་བྱུག་བྱས་ཤིང་བསྟོད་པར་མཛད་པའི་བྱིར་ཏེ། སལ་ཆེན་ལས། ས་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

ལྷ་པ་བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱིས་རོལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་གཞོན་ནུ་ལས་ཆེར་སྐྱེས་པས་
འབྲུག་ཀན་པ་ནམས་ཀྱིས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ལ་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་འདི་ལྟས་མཁན་དང་ལྟ་ནམས་ཀྱིས་
གཞོན་ནུ་འདི་རབ་ཏུ་བྱང་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། ཁྱིམ་ན་གནས་ན་འཁོར་ལོས་
སྐྱར་པའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་དང་ལྷན་པར་བཤད་པས། བཙུན་མོ་སྒང་བར་བྱ་ཞེས་ཞུས་
ནས་འབྲུག་ལག་ན་བེ་ཅོན་གྱི་བྱ་མོ་དགོས་སྤྲས། སྐྱུ་རྩལ་མི་ཤེས་པ་ལ་མི་གཏོང་སྤྲས་སོ། །དེ་ནས་
སྐྱུ་རྩལ་འགྲན་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། མེས་པོ་སེང་གེ་འགྲམ་གྱི་གནམ་རུའམ་གཞུ་སྒངས་པས་
འབྲུག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྒྱུད་མ་རྒྱས་པར་བྱང་སེམས་དེས་སྒངས་ཏེ་སྟན་ལས་སྐྱེལ་ཀྱང་
བཅས་ཏེ་ལག་པ་གཡོན་པས་སྒངས་ནས་གཡས་པས་སོར་མོ་གཅིག་གིས་བརྒྱུད་ཏེ་གཞུ་སྐྱ་
བྱས་པས་སེར་སྐྱའི་གྲོང་ཁྱིམ་ཐམས་ཅད་སྐྱག་སྐྱོག་པོར་གྱུར་ཏེ། འདི་ཅིའི་སྐྱེད་སྤེས་པས་གཞོན་ནུ་
དོན་གྲུབ་ཀྱི་མེས་པོའི་གནམ་རུའི་སྐྱའི་ཟེར་བས། ལྷ་མི་བརྒྱ་སྟོང་ཨ་ལ་ལ་ཟེར་ཞིང་། རྒྱུད་གསལ་
བཙུའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་འབེན་ལྷག་རྩ་བཙུགས་པ་དང་། ཤིང་ཏ་ལ་བདུན་སྐྱིག་དང་། བག་
ཁྱོད་ཀྱི་གཟུགས་འཁྲལ་འཁོར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལུད་དེ་མདའ་གཏིང་དུ་བྱག་པའི་ཤུལ་ཁྱོན་པའི་
ཁུང་བུ་བྱང་བར་མདའི་ཁྱོན་པར་གསལ་ཤིང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྐྱུ་རྩལ་པའི་སྐྱུ་རྩལ་ནི་དགྲ་བཙུ་གོ་
དུག་སྟེ། མདོ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་མཆོངས་པ་དང་། ཡི་གེ་དང་། ལག་ཅིས་དང་། བྱངས་དང་། བྱང་
ཀྱི་འཛིན་སྐྱེངས་དང་། རྒྱུད་ནས་ལོག་པ་དང་། བང་དང་། ཆར་དང་། སྐྱལ་དང་། འཕང་དབྱེད་
དང་། སྒང་པོ་ཆེའི་གཉར་ཞོན་པ་དང་། ཏྲ་རྩལ་དང་། ཤིང་རྟའི་ཐབས་དང་། མདའ་གཞུའི་ཐབས་
དང་། བརྟན་པ་དང་། མཐུ་དང་། དཔའ་བ་དང་། འབྲེད་སྟོབས་དང་། ལྷགས་ཀྱས་སྐྱུར་ཐབས་དང་།
ཞགས་པའི་ཐབས་དང་། མདུན་དུ་སྐྱར་བ་དང་། བྱིར་སྐྱར་བ་དང་། བཟུར་བ་དང་། འཛིན་སྐྱེངས་

དང་། གོམ་སྟོབས་དང་། རོར་ཚུགས་དང་། གཅད་པ་དང་། རྩལ་བ་དང་། དབྱག་པ་དང་། གཞིག་
པ་དང་། གཤག་པ་དང་། མི་འཛོར་བར་འཕོག་པ་དང་། གནད་དུ་འཕོག་པ་དང་། སྤྲ་གྲགས་པར་
འཕོག་པ་དང་། ཆབས་ཆེ་བ་དང་། ཆོ་ལོའི་ཅེ་མོ་དང་། སྟན་ངགས་སྦྱར་བ་དང་། ལམ་དང་། རི་མོ་
དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ལས་དང་། ཐགས་ཀྱི་དབྱད་དང་། མེའི་ལས་དང་། རོལ་མོའི་
དབྱངས་སྒྲ་དང་། གར་དང་། སྒྲ་དང་། ཡི་གེ་ལྷགས་པའི་མིག་འོར་དང་། གཏམ་དང་། བཞད་གད་
དང་། ཅེད་མོ་དང་། རྩོ་དང་། སྒྲིག་པ་དང་། འབྲེང་བ་རྒྱ་བ་དང་། རྒྱང་ཡབ་གཡོབ་པ་དང་། རོར་བུ་
ཆོན་གྱིས་སྦྱར་བ་དང་། གོས་ཆོན་གྱིས་བསྦྱར་བ་དང་། མིག་འབྲལ་གྱི་དབྱད་དང་། མི་ལམ་གྱི་
དབྱད་དང་། འཁྱེད་དང་། འཁྱེད་མེད་ཀྱི་མཆོན་དང་། སྒྲིས་པའི་མཆོན་དང་། སྒྲང་པོ་ཆེའི་མཆོན་
དང་། རྟའི་མཆོན་དང་། བ་ལང་གི་མཆོན་དང་། རའི་མཆོན་དང་། ལུག་གི་མཆོན་དང་། ཁྱིའི་མཆོན་
དང་། ཤེས་གསལ་དང་། སྤྲ་རིས་པར་སྦྱར་བ་དང་། ང་རོ་སྦྱར་བ་དང་། སྟོན་གྱི་རབས་དང་། སྟོན་
བྱུང་བ་དང་། རིག་བྱེད་དང་། ལུང་བསྟན་པ་དང་། རིས་པའི་ཆིག་དང་། ཡི་གེ་ལྷུ་ཡང་དང་། ཆིག་
སྟེབ་པ་དང་། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཆོ་ག་དང་། སྐར་མའི་ལུགས་དང་། གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དང་། ལྷལ་
འབྱོར་གྱི་ལུགས་དང་། ལས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་དང་། རོར་གྱི་རིག་པ་དང་། ལུར་
བུ་བའི་ལུགས་དང་། རྩའི་ལུགས་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ལུགས་དང་། བྱ་དང་རི་དྲགས་ཀྱི་སྐད་དང་།
གཏན་ཆིགས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། རྒྱ་སྒྲིགས་ཀྱི་འབྲལ་འཁོར་དང་། སྒྲ་ཆོལ་གྱི་ལས་དང་། འབྲལ་
ལྷུང་དང་། བརྟོ་བཞོག་དང་། ལོ་མ་བྲ་བ་དང་། སྟོས་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱ་རྩལ་འཛིག་རྟེན་
པ་དང་། ལྷ་དང་མི་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་འབའ་ཞིག་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཉེར་ལྷ་པ་ལྷགས་པོ་རྟའི་ལོ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་
འཛིག་རྟེན་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ས་འཛོམས་སོགས་བཙུན་མོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་ནང་
དུ་བཞུགས་ཏེ་དགའ་ཞིང་ཅེ་ལ་ལོངས་སྟོན་ཅིང་ས་འཛོམས་བཙུན་མོའི་མཆོག་ཏུ་དབང་བསྐྱར་ཅིང་།

ས་འཆོ་མས། འདུག་དང་འབྲེང་དང་འཆགས་པ་ལ། །འཕགས་པ་དག་ནི་མ་གཡོགས་མཛེས། །ཁོར་
བྱ་རིན་ཆེན་འོད་གསལ་བ། །རྒྱལ་མཆོན་ཅེ་མོར་གསལ་ན་མཛེས། །སོགས་སྤྲས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལ་ཟས་གཙང་དགྲེས་ནས་རས་བཟང་པོ་རིན་ཆེན་དུ་མས་སྤྲས་པ་དང་ལུ་ཏིག་གི་དོ་ཤལ་སྤང་བརྒྱ་
སྟོང་རི་བ་དང་། ལུ་ཏིག་དམར་པོ་བཟང་པོས་སྤྲས་པའི་གསེར་གྱི་འབྲེང་བས་མཆོད་དེ་བསྤྲགས་པར་
མཛད་པ་དང་། བྱང་སེམས་གྱི་འཁོར་ལྷ་སྤྲུ་སོགས་ནས་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཆངས་པ་དང་འཛིག་ཏེན་སྟོང་
བ་དག་གིས་དགའ་བའི་སྤྲ་འབྲིན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཙུན་མའི་འཁོར་
གྱི་ནང་ན་འདུག་པ་ན་ནས། ལྷ་དང་། ལྷ་དང་། གཞོད་སྤྱིན་དང་། བེ་ཟ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། གས་
མཁའ་ལྷིང་དང་། མིའམ་ཅི་དང་། ལྷོ་འབྲེ་ཆེན་པོ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཆངས་པ་དང་། འཛིག་ཏེན་
སྟོང་བ་དུ་མ་དེ་དག་རང་རང་གི་དགའ་བའི་སྤྲ་འབྲིན་ཅིང་ལྷག་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཉེར་ལྷ་པ་ལྷགས་ཏེ་ནས་ཉེར་བརྒྱད་པ་ཆུ་མོ་བྱའི་བར་པོ་བཞིའི་བར་དུ་ཁབ་ཏུ་
བཞུགས་ཤིང་། ཉེར་དགུ་པ་དངོས་པོ་ཞེས་པ་ཤིང་པོ་བྱི་ལ་རོལ་མོའི་སྤྲ་སོགས་གྱིས་སྟོ་བཞིར་
ཐེབས་པས་ཤར་སྟོར་རྒྱས་ཤིང་འཁོགས་པ་གཟིགས། དུས་གཞན་ཞིག་ཏུ་ལྷ་སྟོར་ནད་པ་དུས་
རྩིང་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱབ་སྟོར་ཐེབས་པས་ལམ་ན་མི་ཤི་བ་ཁྲོགས་ལ་བཏེགས་ཏེ་དུ་དུ་
བ་གཟིགས་པས་ཤིན་ཏུ་སྟོ་ཆུལ་བསྟན་ཅིང་། བྱང་སྟོ་ནས་སྟེད་ཆལ་དུ་ཐེབས་པའི་ལམ་ཀར་
ལྷའི་སྤྲལ་པའི་དགེ་སྟོང་ཞི་བ་དུལ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་གཟིགས་ནས་དད་པ་སྟེས་པས་རབ་ཏུ་
འབྱུང་བར་བཞེད་པས། སྟོང་ཁྲིར་གྱི་སྟོ་བཞིར་དབྱང་གི་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞིས་བསྤངས་ནས་
ཡོད་པར་ནམ་བུ་སྐར་མ་རྒྱལ་འཆར་དུས་བྱང་སེམས་གྱིས་འདུན་པ་ལ་སྤྲས་པ། ང་ཡི་བཀའ་ཤིས་
དོན་ཀུན་འབྱུང་། དོན་རྒྱབ་གདོན་མི་ཟ་བར་དོན་འབྱུང་གི། །འདུན་པ་ཕྱི་བཞོལ་མ་བུ་དལ་གོར་
དུ། །རྟ་རྒྱལ་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ང་ལ་བྱིན། །གསུངས་ཤིང་ནམ་བུ་དེ་གྱི་དུས་སྐར་མ་རྒྱལ་འཆར་
དུས་མདོན་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དུས་ལྷའི་བྱ་ཞི་བའི་སྟོ་གོས་གྱིས་སེར་སྤྲའི་མི་རྣམས་གཉིད་པར་

བྱས། ལྷའི་བཀོད་པས་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་སྤྲུལ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སློ་བྲེ། རྒྱལ་ཆེན་
 བཞིས་ཆེབས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བཏེགས་ནས་ཤུག་འཛི་ཡུལ་དང་། ཀོ་ཡུལ་དང་། གུད་ཡུལ་ལས་འདས་ཏེ་
 མེ་མོ་ཡའི་ཡུལ་གྱི་ཁྲོང་རྩལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་དཔག་ཆོད་དྲུག་ཏུ་བྱང་སེམས་ཕྱིན་པས་ནམ་ལངས་
 པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། དགོ་སྒྲོང་དག་དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཁྲོང་ཁྲིར་གྱི་སྤྱོ་པོ་
 ཀུན་གཉིད་གྱིས་ལོག་པར་རིག། རྣམ་གྲུང་ལ་བབ་པར་རིག། སྐར་མའི་བདག་པོ་རྒྱལ་དང་ལྷན་པར་
 རིག། ཁེས་དང་། དགོ་སྒྲོང་དག་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མདོན་པར་བྱང་ནས་ཤུག་འཛི་ཡུལ་
 དང་། ཀ་ཏའི་ཡུལ་དང་། གུད་ཡུལ་ལས་འདས་ཏེ། མེ་མོ་ཡའི་ཡུལ་གྱི་ཁྲོང་རྩལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
 དཔག་ཆོད་དྲུག་ཏུ་བྱང་སེམས་ཕྱིན་པས་ནམ་ལངས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་
 རྣ་བྱང་སེམས་གྱིས་ཉེར་དགྲུ་བ་དངོས་པོའི་ལོར་རང་བྱུང་གི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་ཆེ་འཁོར་ལྷ་སྤྱོད་གཞིར་སྤྱིན་བྱི་བ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་སོགས་སྤྱར་བཤེ་ཞིང་རྒྱན་དང་ན་བཟའ་
 ཆེབས་ལ་བཀལ་ནས་འདུན་པ་ཕྱིར་ལོག་པས་ས་དེ་འདུན་པ་སྤྱར་ལོག་གི་མཆོད་རྟེན་བཅེགས་པ་
 དེང་སང་ཡང་འདུན་པ་སྤྱར་ལོག་གི་མཆོད་རྟེན་དུ་གྲགས། དེ་ནས་གཙུག་ལྷན་རལ་གྱིས་བཅད་དེ་
 བར་སྤང་ལ་འཁོད་པ་སྤྲུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པས་ཁྲིར་ནས། དེང་སང་ཡང་ལྷ་རྣམས་གཙུག་ལྷན་གྱི་དུས་
 ལྟོན་བྱེད་ལ། དེར་མཆོད་རྟེན་བཅེགས་པས་གཙུག་ལྷན་སྤངས་པའི་མཆོད་རྟེན་དུ་གྲགས། དེས་
 ར་གནས་གཙང་གི་ལྷ་རྣམས་བཟོས་ནས་ལྷ་ཞིག་རྫོན་པའི་གཟུགས་གྱིས་གོས་དུར་སྤྲིག་གྲོན་པ་
 སྤངས་ནས་མཉམས་ཏེ། རབ་བྱུང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་ཅིང་། ཉེར་དགྲུ་བ་དངོས་པོའི་
 ལོ་ས་དེར་འདུན་པས་མཆོད་རྟེན་བཅེགས་ཏེ། དེང་སང་ཡང་དུར་སྤྲིག་སྤངས་པའི་མཆོད་རྟེན་དུ་
 གྲགས་པའི་ཕྱིར། མན་སྟེ་ལས། དུས་སྤྱོད་བཅད་དེ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་བཏད་དེ་གོས་དུར་སྤྲིག་གོན་ནས་
 དགོ་སྒྲོང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་གྱིས་བྱང་སེམས་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་སངས་རྒྱུས་
 ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོ་ལས་བསྐྱལ་ནས་འཆི་མེད་

ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འགོད་དོ་ཞེས་དགའ་བའི་ཅ་ཅ་འོག་མིན་པར་བྱའི་ཅིང་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས།
 གྲོགས་པོ་དག་གཞིན་ལུ་དོན་གྲུབ་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་པ་ནས། ཨ་ལ་ལ་ཞེས་དང་། ཅ་ཅ་དང་ག་
 ཞེས་སྐད་བྱུང་བར་རོ། །སྐྱ་དེ་ཡང་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་གྲགས་
 པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་རི་སྐྱ་པོ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་སྐྱེགས་
 རངས་བྱེད་ཀྱི་བུ་ལྷག་སྦྱོང་འཁོར་སྐྱམ་བརྒྱ་ཅན་ཅེ་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པ་ལ་
 ཉིང་རེ་འཛིན་གསན་ཏེ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་མན་ཆད་ཐོབ་ཚུལ་བསྟན། དེ་ནས་ཡངས་པ་ཅན་ན་
 སྐྱ་རྒྱལ་ཞེས་ཞེས་བྱ་བའི་བུ་རུང་འཕྱར་འཁོར་ལྷ་བརྒྱ་ཅན་ཡོད་མིན་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཐོབ་པ་
 ལ་གདམས་དག་བཞེས་ནས་སྤིང་ཅེ་མན་ཆད་ཀྱི་སྐྱེ་མས་འབྱུག་ཐོབ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་དགའ་བ་སྦྱོང་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། དེ་དུས་ནས་འཛམ་གླིང་ན་ལྷ་རན་སྐྱམ་བརྒྱ་དུག་
 རུམ་ཉིས་བརྒྱ་དང་སྐྱམ་ཅུ་ཅམ་ཡོད་པ་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་དངོས་པོའི་ལོའི་དགུན་རྒྱ་ར་བའི་ཆེས་
 བརྒྱད་ཀྱི་ལུ་མོ་ནས་རྒྱ་པོ་ནི་རན་ཇ་རའི་འབྲམ་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་མཁའ་བྲུབ་ཀྱི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ལ་ཤུགས་ཤིང་དང་པོར་རྒྱ་ཤུགས་འབྲུ་གཅིག་བཞེས་ནས་དགའ་བ་སྦྱོང་པས་མདོག་སྡོ་སང་
 དུ་གྱུར། དེ་ནས་འབྲམ་འབྲུ་གཅིག་ཁོན་བཞེས་ནས་དགའ་བ་སྦྱོང་པས་མདོག་སྡོ་སང་ཉི་མེད་
 ཀྱན་ཏའི་མདོག་ཏུ་གྱུར། དེ་ནས་ཟས་དེ་བས་ཀྱང་རྒྱུང་ཉིལ་འབྲུ་གཅིག་ཁོན་བཞེས་པས་སྤར་ལྷར་
 ལས། དེ་ནས་ཟས་ཅེ་ཡང་མི་ཟ་བར་བཞུགས་པས་སྐྱ་སྐྱམ་ཤིང་རིད་པ་རུས་པ་བགས་པ་སྡོན་པོས་
 གཡོགས་པ་ལྷར་གྱུར་ཅིང་བདུད་ཀྱིས་བརྒྱོགས་ཀྱང་མ་གསན་པར་ལོ་དུག་གི་བར་དུ་དགའ་བ་སྦྱོང་
 པས་ལྷ་དང་མི་ཁྲག་ཁྲིག་བཅུ་གཉིས་ཆང་བ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སྤིན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས།
 མཁའ་བྲུབ་བསམ་གཏན་བསམ་གཏན་བྱེད། །ལྷ་མི་ཁྲག་ཁྲིག་བཅུ་གཉིས་ཆང་། །ཐེག་པ་གསུམ་རབ་
 ཏུ་བཏུལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་འདོད་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་ཤིང་། དེ་ཡང་
 དགའ་སྦྱོང་ཀྱི་མཐར་སངས་རྒྱས་ན་ངའི་འཁོར་རྣམ་བཞི་ངལ་དུ་བ་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་སྐྱམ་ནས་སྐྱན་ལས་

བཞེངས་ཏེ་བདག་གིས་ཁ་ཟས་རག་པ་བྱ་རམ་དང་མོན་སྟན་གེུའི་ཁྱ་བཅུད་ཟེའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
བྱང་སེམས་ཀྱིས་དང་པོ་དཀའ་བ་སྤྱད་དུས་ནས་བྱ་མོ་ལེགས་སྦྱེས་མས་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་བྲམ་
རེ་བརྒྱད་བརྒྱ་ལ་ཟས་སྟར་ཅིང་བདག་གི་ཟས་ཟོས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱ་བར་ཤོག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཏབ་ཅིང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྲན་མོ་གྲུབ་
མ་གཤིབ་པའི་རོལ་ནའི་རས་ཀྱིས་དཀྱིས་པ་བཟུས་པས། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་གྲོགས་པོ་དག་འཁོར་སྦྱར་གོས་
བོར་ནས་ཕྱག་དར་ཁྲིད་བསྟེན་ཞེས་ངོ་མཆར་ཞེས་བརྗོད་པས་འདྲི་ལྷ་དྲུག་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་
གྲགས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། ངས་ཕྱག་དར་ཁྲིད་པ་དེ་སྦངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། འཁོར་ལོས་
སྦྱར་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་དཔོན་ཏེ་ཕྱག་དར་ཁྲིད་པ་ལ་སེམས་བརྟུང་པ་ངོ་མཆར་ཏེ་འདི་མེད་དུ་བྱུང་བའོ་ཞེས་
སྟོན་གཅིག་དང་བརྗོད་པ་གཅིག་གིས་འོག་མིན་བར་དུ་བརྗོད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ནས་ས་ག་རྒྱ་བའི་བཅུ་བཞིའི་སྔ་རོལ་ཐབས་དང་ཆོས་གོས་བཞེས་གོང་དུ་རྒྱ་བར་ཉེང་
རྒྱས་ཕྱེ་དཔོན་གྱི་གོང་མི་དགའ་བྱེད་ཀྱིས་ལེགས་བསྐྱེས་མར་བསྐྱལ་བས་སྦྱར་བ་སྦྱ་བར་བ་སྟོང་
གི་འོ་མ་ལན་བདུན་དུ་ཉིང་ཁྱར་བའི་སྟོང་པོའི་འོ་མར་འབྲས་སྒྲག་པ་བཙོས་པའི་འོ་མར་དཔལ་
བེུ་སོགས་བཟུ་གིས་རྟགས་བརྒྱད་ཤར་ཞིང་ལྷས་དེས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ཤེས་ཤིང་མེ་ཏོག་གཏོར་
སྟོས་རྒྱས་བཏབ་ནས་གཡོག་མོ་གོང་མས་བྱང་སེམས་སྦྱན་བྲངས་ཏེ་ལེགས་སྦྱེས་མའི་ཁྱིམ་དུ་སྟན་
ལ་བཞུགས་ཏེ་ལེགས་སྦྱེས་མས་འོ་ཐུག་སྦྱང་ཅི་ཅན་གྱིས་གསེར་སྟོད་ཆེན་པོ་བཀའ་བྱང་སེམས་ལ་
ཕུལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཟས་དེ་ཐོགས་ཏེ་ཉེང་རྒྱས་གོང་ནས་བྱུང་སྟོང་ལ་བབས་པ་དང་། རྒྱ་སྦྱང་ན་
རེན་ཇ་ནའི་སྦྱའི་བྱ་མོས་ཡིད་ལས་བྱུང་བའི་སེང་གའི་ཁྱི་ལ་འདུག་པར་ཟས་དང་འོ་ཐུག་བཞེས་ནས་
གསེར་སྟོད་རྒྱར་བོར་བ་སྦྱའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཆོས་ཁྲིར་བ་བརྒྱ་བྱིན་མཁའ་ལྷིང་དུ་སྦྱལ་ནས་འཕྲོག་པར་
བརྩམས་ཀྱང་ལེན་མ་ཐུབ་པར། བརྒྱ་བྱིན་རང་གཟུགས་ཀྱིས་སྦངས་ནས་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དུ་ཁྲིར་
ཏེ་ས་ག་རྒྱ་བའི་ཆེ་བཅུ་བཞི་ལ་དགའ་འདུན་གྱིས་སྟོད་ཆེན་པོའི་དུས་སྟོན་དང་། སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དུ་སྟོན་

ནམས་ཀྱང་ལོ་རེ་བཞིན་དེར་དུས་ཡང་ས་ག་ལྷ་བའི་བཅུ་བཞིའི་དུས་སྟོན་བྱེད་དོ། །ཁ་ཟས་དེས་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྐྱེའི་སྟོབས་དང་ཤེས་རབ་རྒྱས་ཤིང་སྐྱ་གསེར་འོད་འབར་རོ། །

བརྒྱད་པ་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོར་གཤེགས་ཆུང་ལོད་དེ། དེ་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
རྒྱས་པར་བཞེད་པ་ལ་རྩོམ་གདན་དུ་གྲགས་པ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆུང་བསྟན་པ་དེ་མ་གཏོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་འདེགས་པར་མི་ནུས་
པ་ཡིན་པས། དེར་གཤེགས་པའི་ལམ་ཁ་རུ་རྩ་ཆོང་བཀྲ་ཤིས་བྱ་བ་ལས་དུར་བ་སྟོན་པོ་བཞེས་
ནས་རྩོམ་གདན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཤིང་ཁ་ཅིག་མེ་ཏོག་གི་རང་བཞིན་དུ་འཕང་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཡོད་
པ་ཅན་སོགས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བརྒྱད་ཁྲིའི་དུང་ན་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ཡང་དེ་སྟོང་བཞེད་ཅིང་བྱང་
སེམས་དང་ཤིང་དུང་གི་དེ་སྟོང་ལ་ཡང་བཞུགས་ཀྱང་། དམན་པ་ལ་མོས་པའི་འཁོར་བྱང་ཆུབ་
ཤིང་དུང་བྱིན་ཏེ་བསྐྱོར་བ་བདུན་མཛད་ནས་རྩེ་ཆེ་མོ་མདུན་དང་རྩ་བ་བྱིར་བསྟན་ཏེ་བཀྲ་པར་
བཞུགས་ཆུང་མཛད་པའི་བྱིར། མདོ་པལ་པོ་ཆེ་ལས། དཀའ་བ་སྟོང་པ་དང་ཞལ་ཟས་གསོལ་བ་
དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོར་བཞུད་པ་དང་བཞུགས་པ་དང་ཞེས་དང་། མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་
བརྒྱད་ཁྲི་བརྒྱན་པར་གྱུར་ཅེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
བྱང་ཆུབ་ཤིང་དུང་ན་སང་གའི་ཁྲི་ལ་འདུག་པར་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཐུན་མོང་སྣང་
ངོར་དེ་ཡོད་དེ། ལོ་ལྷ་པ་ལྷགས་འབྲུག་གི་ལོ་ལྷ་ས་ག་ལྷ་བའི་ཆེས་བཙུའི་སྟོང་ལ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་
དུང་དུ་རྩེ་སྟོན་ལ་བཞུགས་ཏེ་བདུད་བདུལ་བའི་བར་མཛད་པའི་བྱིར། མདོ་ལས། དམན་པ་ལ་
མོས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྟོ་གྲོས་ཡོངས་སུ་ཆོམ་པར་བྱ་བའི་བྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྩ་སྤར་གང་ཐོགས་གོ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ལ་སྐྱོར་བ་བདུན་བྱས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྩེ་ཆེ་
མོ་ནང་བསྟན་རྩ་བ་བྱིར་བསྟན་ཏེ་རྩེ་གཏིང་བ་ནས། ཆོགས་ལྟ་བུར་སྐྱེལ་མོ་གྱུང་བཅས་ནས་རྩ་
བཏིང་བ་དེ་ལ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་ཏེ་འདུག་ནས་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དགུ་པ་བདུད་ལྡེ་མ་ལུས་བཅོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྐྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྟན་འདི་
ལས་མི་ལྡང་ཞེས་དམ་བཅས་སྟེ། སྟིན་མཆམས་ཀྱི་མཛོད་སྟུ་ནས་བདུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་
ཅད་འཛོམས་པའི་འོད་ཟེར་སྟོས་པས་བདུད་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་གཡོས། ས་འདི་ཡང་རྣམ་པ་
དྲུག་ཏུ་གཡོས་པས་བདུད་ཀྱི་དམག་མགོ་གཅིག་ནས་སྟོང་གི་བར་དང་། མགོ་མེད་པ་དང་། ལག་
པ་གཅིག་ནས་སྟོང་གི་བར་བསྟན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལག་པ་མེད་པ་དང་། ཀླུང་པ་གཅིག་ནས་སྟོང་
གི་བར་དང་། ཀླུང་པ་མེད་དང་། ཁ་སྟོན་པ་ལུས་དབྱིབས་སྟོང་གས་པ་མི་སྟུག་པ་མཆོན་ཆ་སྟོང་
ཆོགས་བསྟན་པས་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཅུ་ཁྲིར་ཡུག་ཁེངས་པ་མཐོང་བ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་བདུད་
མཐུ་ཆུང་བའི་ཆེད་དུ་གང་མཐོང་བའི་བདུད་དབྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཁའི་ནང་དུ་ཞུགས་སོ་སྟུག་དུ་
བྱོས་པས། སྟིན་ཅན་གྱིས་བྱོས་པ་ཅང་མིན་སྟུ་ནས་སྒྲར་ལོག་སྟེ་མཆོན་ཆ་སྟོང་གས་འཕངས་
པ་མེ་ཉོག་གི་འཕྲང་བ་དང་མེ་ཉོག་གི་སྐྱ་ཐེ་དང་ཆུན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕིང་ལ་བརྒྱན་པར་གྱུར་པའི་
ཕྱིར། དེ་ནས་སྟིན་ཅན་གྱིས་ལོང་ལ་སོངས་ཤིག་ཁྲོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་དེ་ཅམ་གྱིས་ཐར་པ་ག་
ལ་འཐོབ་སྟུ་པས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གཅིག་གིས་འདོད་པའི་
དབང་སྟུག་ཐོབ་ན་ངས་གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྲངས་མེད་པས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཐོབ་སྟུ་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ནས་བདུད་ཀྱིས་འདི་མཆོད་སྦྱིན་དབང་པོ་ཁྲོད་ཡིན་ན་ཁྲོད་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་དབང་པོ་
སུ་ཡིན་ཞེས་སྟུ་པས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྟིན་ཅན་ས་འདི་ནི་ངའི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ་སྟུ་པ་ནས་
བྱུག་གིས་སར་རེག་མ་ཐག་ཏུ་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོས། ལུར་ལུར་ཆེམ་ཆེམ་གྱི་སྐྱ་ཆེན་པོས་སྟོང་
གསུམ་བྱུང་ཅིང་། སའི་ལྷ་མོ་བརྟན་མ་འཁོར་བྱེ་བ་སྟུག་བརྒྱད་དང་བཅས་པས་ས་བརྟོལ་ཏེ་ཐོན་
ནས་བྱང་སེམས་ལ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་རི་སྐད་གསུངས་པ། དེ་དེ་བཞིན་ཏེ་འདི་ནི་བདག་མཛོན་
སུམ་མོ། འོན་ཀྱང་ལྷ་དང་མིར་བཅས་དབང་པོ་དམ་པའི་སྟུ་པ་ཏེ། བདུད་བྱ་རོག་ལ་དོ་འཕང་བ་
ལྟར་བྱོས་སོ། །སྒྲར་ཡང་བྱ་མོས་བྱུད་མེད་ཀྱི་འཇུ་མ་པ་སོགས་སོ་གཉིས་བསྟན་ཀྱང་བྱང་སེམས་

འཕྱི་རྒྱ་བཟུང་བ་ལྟར་པོ་དང་ཁོར་ལུག་གི་རི་དང་དབང་པོ་བསྐྱེད་བ་སྐྱེད་པོ་ལྟར་འཕྱི་རྒྱ་དུ་ལ་བས་
འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་བརྗོད་ནས་ཕྱིར་བཏོགས་ཀྱིས། གནས་གཙང་གི་ལྷའི་བྱ་རྒྱུ་ལྱིས་བདུད་
རྒྱུ་ལ་བཅུ་དྲུག་གིས་སྤྲད་དེ་བདུད་དཔུང་མི་འབྱུག་གི་གངས་དང་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམ་ཏེ་
ཞག་བདུན་བར་དུ་མ་འཕྲད་པར་འཛོམ་བར་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་བདུད་བྱེ་བ་སྐྱེས་ཅུ་སོ་དྲུག་དང་ཞག་
ཁྲིག་ཉེ་བར་བརྟུལ་ཏེ་སངས་རྒྱུས་མཐོང་བས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་
ལས། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་རྩལ་སྐྱེས་མཐོང་བ། །བྱེ་བ་སྐྱེས་ཅུ་དྲུག་དང་
ཞག་ཁྲིག་ཉེ་ལུ་བཞི། །དེ་དག་སངས་རྒྱུས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཡིད་ཀྱིས་སྟོན། །ཞེས་དང་། སལ་
ཆེན་ལས། བྱང་ཆུབ་སྤྱིང་པོར་བཞུད་པ་དང་། བཞུགས་པ་དང་། བདུད་བརྟུལ་བ་དང་ཞེས་དང་།
མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་། ལ་ལ་དག་གིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ལ་འདུག་པ་དང་། ལ་ལ་དག་གིས་
ནི་བདུད་འཛོམས་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཅུ་པ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི། སོ་དྲུག་པ་ལྟ་མཆོག་ལྷགས་སྐུལ་གྱི་ས་ག་རྩ་བའི་ཆེས་
བཙོ་ལྷའི་སྟོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་དུ་ཕྱིར་རྒྱོད་པའི་བདུད་བཙོམ་པ་དང་དག་བརྟུལ་བ་དང་
གཡུལ་ལས་རྒྱུ་པར་རྒྱལ་བ་དང་། བདུད་ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན་དང་བ་དན་བསྐྱེདས་པར་
མཛད་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་དྲུག་བཞེས་པའི་ལྟ་མཆོག་ལྷགས་
སྐུལ་གྱི་ས་ག་རྩ་བའི་ཆེས་བཙོ་ལྷའི་སྟོད་ལ་བདུད་བཙོམ་རྩེས་ནས་གྱི་ཐུན་དང་པོ་ལ་བསམ་གཏན་
བཞི་དང་ལྷའི་མིག་ལས་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་རིག་པ་མངོན་དུ་བྱས། དེ་ནས་གྱང་ཐུན་ལ་སྟོན་གནས་
རྩེས་སྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་རིག་པ་མངོན་དུ་བྱས། དེ་ནས་ནས་གྱི་སྤྲད་སྐྱེད་པའི་ལུང་ལུང་
དུས་ཀྱི་ཆེ་རྩ་བརྟུང་བའི་ཆོད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་ཤིང་ཟག་པ་ཀུན་
ཟད་མཐོང་བའི་རིག་པ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྲད་ཅིག་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུས་
པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། དེ་ནས་བྱང་སེམས་ཞེས་པ་ནས། རྒྱུ་གྱི་ཆ་སྟོད་ལ་ལྷའི་མིག་

ལས་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་རིག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། ཉན་གྱི་གྲང་ཐུན་ལ་སྡོན་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་རིག་པ་ཞེས་དང་། དགེ་སྟོང་དག་དེ་ལྟར་བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནས་གྱི་ཆ་སྤྲད་སྐྱེ་རེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་མ་བརྒྱུད་པའི་ཆོད་ཅམ་ན་ཞེས་པ་ནས། མངོན་སུམ་བྱ་བ་གང་ཅི་ཡང་བྱུང་སྟེ་དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་སྤྲད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྲང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་རིག་པ་གསུམ་ཐོབ་པོ་ཞེས་དང་། འདུལ་བ་གཞུང་དམ་པའི་བམ་སོ་སོ་བདུན་པ་ལས། བཙུག་ལྷན་འདས་སྐྱེ་བ་གང་ལ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྲང་ཆུབ་མངོན་དུ་མཛད་པར་གསལ་བས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱིས་བདག་དབྱིད་སྐྱེ་བ་ཆུང་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སོ་བྲག་ཁོ་ན་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་ཞེ་ལྷའི་བར་དུ་བཞུགས་ཤིང་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བཞད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། རྒྱ་བྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་བསགས་པ་ལས་ལོ་བཞེ་བཅུ་ཙུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་མ་གྱུར་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོ་ལྷ་དང་སོ་བདུན་ལ་སངས་རྒྱས་པ་མི་འཐད་པ་ཁོ་ནའོ། །རིག་པ་གསུམ་ཡང་ལྷའི་མིག་ལས་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་རིག་པ་དང་། སྡོན་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་རིག་པ་དང་། ཟག་པ་ཀུན་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་རིག་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྤྲད་ཅིག་དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྤྲང་བར་བྱས་ཤིང་། ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ནམ་པ་བྲག་ཏུ་གཡོ་བ་སོགས་མཛད་པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ལེགས་སོ་བྱིན་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་དག་བསྐྱར་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་འདི་རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་གཅིག་གིས་ཁེབས་པར་གྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་བཅུའི་ཁམས་ཀུན་སྤྲང་བས་ཕྱོགས་བཅུའི་བྲང་སེམས་དང་ལྷ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱགས་བཞེད་དུ་མ་མཛད་དོ། །སྡོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱིས་བད་སྤུལ་པ་ལྟར་སངས་རྒྱ་ཀྱིས་ཀྱང་ཤིང་ཏ་ལ་བདུན་

ཅམ་གྱིས་ནམ་མཁར་འཕགས་ཏེ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་བརྗོད་པས་ལྷ་རྣམས་གྱིས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཕྱས་
 མོ་རྒྱབ་ཅམ་བཀའ་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲོད་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཁྱི་ཆེན་པོར་བཞུགས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐོང་ཁྱེར་དུ་ཞུགས།
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་དགོངས་པ་ཡང་དག་པར་ནི་འདྲེས་ཤིང་ཆོས་དབྱིངས་ཐུགས་སུ་ཆུད་
 པ་ལས་དབྱིར་མེད་པར་གྱུར་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞག་བདུན་ཐག་བདུན་དུ་རྒྱ་རོལ་
 ལྟར་ཐུན་མོང་པའི་འོར་ཆོས་འཁོར་མ་བསྐྱོར་བ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དབྱེ་ནག་སོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་བདུད་
 བརྒྱལ་བ་དང་། བདུན་ཐག་གཉིས་པར་གཞན་འབྲུལ་གྱི་གནས་སུ་མདོ་སྤེ་ས་བརྩུ་བ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། མདོ་སྤེ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་ཏེ།
 བདུན་ཐག་གཉིས་པའི་ཆེ་གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞིང་འདིར་གསུངས་པ་ཞིང་བྱེ་བ་ཐག་བརྒྱའི་གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་པོ་བྲང་
 བྱེ་བ་ཐག་བརྒྱ་དང་རབ་འབྲུམས་རྒྱ་མཆོ་ཐམས་ཅད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྩུ་པའི་མདོ་
 ལས། འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་བདག་ཇི་ལྟར་ཕྱིན་པ་བཞིན། འོགས་བརྩའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་བཞི་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རེ་རེའི་གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་གནས་སུ་ལྟའི་
 རྒྱལ་པོ་དབང་སྐྱུར་གྱི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་ཁོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་པར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བྱེ་
 བ་ཐག་བརྩའི་རྒྱལ་སྤེད་ཀྱི་བྲང་སེམས་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་དང་། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱིང་བཞིའི་
 ཞེས་པ་ནས། ཁང་པ་ན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཆོས་བསྟན་པ་
 མཐའ་ཡས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷང་ཕྱི་མ་འདིས་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཆོར་ཆོས་
 བསྟན་པར་བཤད་དོ། །དེར་མ་ཟད་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གྱང་། སྤྲོད་གསུམ་གྱི་སྤྲོད་ཆེན་པོའི་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་པ་ནས། མངལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། བཅས་པ་དང་། སྤྱི་བ་དང་།
 འདོད་པ་ལ་ཁོངས་སྤྱོད་པ་དང་། མཛོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། ཅིག་ཅར་ཀུན་ཏུ་

སྟོན་པ་དང་། དེ་གཏོང་བ་དང་། མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་རིམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པར་ཀུན་ཏུ་ཞེས་པ་གྲེ་བ་སྤག་བརྒྱ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྗེའི་ཆུམ་བཤད་དང་། རྒྱུད་ཆ་དར་རྒྱུ་ལས། སངས་རྒྱུ་གི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་གཟུགས་
གི་སྐྱེ་གྲེ་བ་སྤག་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་གནས་པར་ཤེས་
པར་བྱའོ་ཞེས་དང་། ལྷ་བྱང་གིས། རི་ལྷར་སྐྱེ་བ་གཅིག་གི་ཐོགས་པའི་ནས། གྲེ་བ་སྤག་བརྒྱ་ཡང་
འདིའི་འོད་གིས་སྤང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་དང་། རྗེས་དེའི་ཤི་ཤར། སྤང་བཞི་གྲེ་བ་སྤག་བརྒྱ་ཡང་བྱང་
སེམས་བར་དོན་གནས་པ་འདིའི་སྤང་བས་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་དང་། ལུབ་བརྟན་གྲེ་དོར་
ལས། འཛིག་རྟེན་གྲེ་བ་སྤག་བརྒྱ་ཡོད་པ་དག་གི་སྤང་རེ་རེར་ཡང་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་རེ་རེ་སྟེ་
ཞེས་དང་། དེ་ཡང་རྒྱལ་ཟས་གཙང་མ་གྲེ་བ་སྤག་བརྒྱ་སོགས་དང་། རྒྱུད་སྟེ་སྟེ་ཆུམ་ལས། དགའ་
ལྷན་གྱི་གནས་ནས་འཕོ་བ་གྲེ་བ་སྤག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ལས་འདས་
པའི་ཚུལ་གྲེ་བ་སྤག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ཆ་མ་ལས། ཡོངས་སུ་
མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། །སྲིད་པ་རི་སྲིད་གནས་པར་སྟོན། །ཞེས་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་
ཅད་དུ་དུས་འཁོར་མ་སྟོངས་བར་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དར་རྒྱུ་ལས།
མཛད་པ་གང་དུ་སྟོན་ན་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཞིང་རྣམས་སུའོ། །དུས་ནི་སྲིད་པ་རི་སྲིད་གནས་
པར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཟེལ་གཞོན་མེ་རྟར་འབྱུངས་པའི་སངས་རྒྱུ་
པའི་འོའི་འདོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སོ་ལྷ་བ་ལྷགས་འབྲུག་ལ་སངས་རྒྱུ་པར་ཀུན་དོར་སོགས་དང་། སོ་
བཅུན་པ་ཚུ་རྟ་ལ་སངས་རྒྱུ་པར་མཁས་མཆོག་གཡུང་ཆོས་སོགས། སོ་དུག་པ་ལྷགས་སྐྱལ་ལ་
སངས་རྒྱུ་པར་མཁས་མཆོག་སྐྱུན་སྤྱོད་སྐྱབ་དཔལ་དང་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་འོད་ཟེར་གྱི་འདོད་ཚུལ་
གསུམ་ཡོད་པས་ཕྱི་མ་སོ་དུག་པ་ལྷགས་སྐྱལ་ལ་སངས་རྒྱུ་པར་འདོད་པ་ལེགས་པའི་ཕྱིར། སོ་
ལྷ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུ་ནས་ལོ་ཞེ་དུག་དགོས་པས་ལོ་གཅིག་ལྷག་ཅིང་། སོ་བདུན་ལ་ཡིན་ན་

སངས་རྒྱལ་ཉམས་ཞེ་བཞིར་འགྱུར་བས་ལོ་གཅིག་ཆད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱལ་ཉམས་ཞེ་
ལྷ་ཡིན་པར་གྱེ་བྲག་བཤད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གཉིས་མཐུན་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། རྒྱ་གངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་བསགས་པ་ལས་ལོ་བཞི་བརྩ་ཅ་ལྷར་འབྲས་བུ་
འབྱུང་བར་མ་གྱུར་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་དང་། གྱེ་བྲག་བཤད་པ་ལས། ཆོས་འཁོར་གནས་དང་
ཡངས་པ་ཅན། །ས་དཀར་ཅན་ལྷ་ཡི་གནས། །བྱིས་པ་གསོད་དང་གོ་ཤམ་གྱི། །འཕྲོག་དང་མཆོད་
རྟེན་རི་དང་ནི། །འོ་མའི་⁽¹⁾གྲོང་དང་སྤྱོད་བཅས་དང་། །སེར་སྤྱི་གནས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཏེ། །དེ་རྣམས་སུ་
ནི་ཐུབ་པ་ཡི། །སྤྱེས་མཆོག་ལོ་རེ་ལོ་རེ་བཞུགས། །ཉི་ཤུ་ཅ་གསུམ་མཉན་ཡོད་དུ། །སྤོང་གི་ནགས་
སུ་ལོ་བཞི་སྟེ། །འབར་བའི་ཕྱག་གི་གནས་སུ་གཉིས། །རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་གྲོང་དུ་ལྷ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འདིར་སེར་སྤྱི་གྲོང་པན་གྱི་བརྩ་གཅིག་དང་། མཉན་ཡོད་དུ་ཉེར་གསུམ་དང་བཅས་པའི་
སོ་བཞི་དང་། སྤོང་གི་ནགས་སུ་བཞི། འབར་ཕྱག་གི་གཉིས་དང་ཕྱག་བསྐྱོམས་པས་བཞི་བརྩ་ཐམ་
བ། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་ལོ་ལྷ་དང་ཞེ་ལྷ་པོ་འདི་སངས་རྒྱལ་ཉམས་དབྱར་གནས་པའི་གངས་ཀྱང་ཡིན་
ཏེ། སངས་རྒྱལ་ཉམས་ཞེ་ལྷ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་ལོ་
དྲུག་ཀྱང་རབ་བྱུང་གི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བརྩ་གཅིག་པ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཚུལ་ཡོད་དེ། སོ་དྲུག་པ་ཁུ་མཆོག་ལྷགས་མོ་སྤྱལ་གྱི་ལོ་འེ་
ས་གའི་ཉ་ལ་སངས་རྒྱལ་ཚུལ་བསྟན་ནས་ཐུན་མོང་བའི་འོར་བདུན་ཕྱག་བདུན་དུ་ཆོས་མི་གསུངས་
ལ། དེ་ཡང་བདུན་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཤིང་བྱུང་དུ་བཞུགས། བདུན་གཉིས་པར་སྟོང་གསུམ་དུ་འཆག་
པར་མཛད། བདུན་གསུམ་པར་བྱང་ཆུབ་ཤིང་ལ་སྤྱོད་མི་འཇུག་པར་གཟིགས། བདུན་བཞི་པའི་ཆེ་
ཤར་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་མཆོའི་བར་འཆག་ཅིང་། བདུད་ཀྱིས་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བར་བྱས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་
དུ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱོད་པོ་དང་བྱང་སེམས་དཔག་མེད་ལུང་མ་བསྟན་པར་སྤྱོད་

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་ལ། འོ་མའི་སྟོང་དང་།

ངན་ལས་མི་འདའ་ཞེས་གསུངས། བདུན་ལྔ་པར་ཡུལ་ངན་བྱང་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཏང་
བཟུང་གི་གནས་ན་བཞུགས། བཏང་བཟུང་སོགས་སྐྱ་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་
ལ་ལན་བདུན་རེ་དགོས་སོ། །དེའི་སྐྱ་དེ་དག་གིས་བདེ་བ་སྦྲ་མེད་བརྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་དང་
བསྐྱོར་བ་བྱས་སོ། །བདུན་དྲུག་པའི་ཆེ་ཤིང་ཅུ་གོ་རྩ་སྟོང་དྲུང་དུ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཁམས་ངི་
ཞུས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ། ཆོས་ཐོས་པ་དང་མཐོང་བ་དང་། དཔེན་པར་དགའ་བ་
བདེ་བ་ཡིན་སོགས་གསུངས། བདུན་བདུན་པའི་ཆེ་ཆོང་དཔོན་ཀ་གོན་དང་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱང་
ཅི་ཕུལ་ཆེ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིས་གསེར་གྱི་ལྷང་བཟེད་བཞི་ཕུལ་བ་དགེ་སྟོང་གི་ཆ་མིན་པར་དགོངས་
ནས་མ་བཞེས། དེ་བཞིན་དུ་དཔུལ་གྱི་བཞི་དང་། བེའུ་ཅུའི་བཞི་དང་། ཤེལ་གྱི་བཞི་དང་། སྤྱག་གི་
བཞི་དང་། རྫོང་སྤྱང་པོའི་བཞི་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱས་པའི་ལྷང་བཟེད་བཞི་རྣམས་མ་
བཞེས་པར། རྒྱལ་ཆེན་བཞིས་རང་ཉིད་འཁོར་དང་བཅས་པས་མེ་ཉོག་སྟོས་འཕྲེང་བ་སོགས་འབྲུལ་
ཆེ་སྐྱ་དབྱངས་ལེན་ཅིང་ཕེག་རྫོབ་པ་དང་སིལ་སྟན་དང་བཅས་ཏེ་རྫོང་ལྷང་བཟེད་བཞི་ཐོགས་ཏེ་མེ་
ཉོག་གིས་བཀང་ནས་ཕུལ་བ་ལྷང་བཟེད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱར་བར་མཛད་ནས། སྤྱང་ཅི་སྤྱངས་ཤིས་པ་
བརྗོད་ལུང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཤིང་སྟོལ་རྒྱུའི་དྲུང་ན་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་པའི་སྤྱགས་ལས་
ཁུང་བར་བཞུགས་པར། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་ཀྱང་མ་གསུང་། ཆངས་པས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་
ཅིབས་སྟོང་དང་ལྗན་པ་ཕུལ་ཏེ། མ་ག་རྩ་འདི་སྟོན་ཆད་ཆོས་གསུངས་པ། །དག་པ་མ་ལགས་ངི་
མར་བཅས་པ་བྱུང་། །ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་བྱེ་མཛོད་ལ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ངི་མ་མེད་པ་
གསུངས། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ན་སེམས་ཅན་ཡང་
དག་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་རིགས་དང་མ་ངེས་པའི་རིགས་དང་ལོག་པར་ངེས་པའི་རིགས་གསུམ་ཡོད་
པས། དང་པོར་རིགས་ས་ངེས་འདུལ། དེ་ནས་མ་ངེས་པར་འདུལ། རིགས་ཆད་དམ་ལོག་པའི་
རིགས་བཏང་སྟོམས་བྱེད་པས་ན། སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་གཉིས་འདུལ་སྟམ་པས་སྤྱག་སྟོད་ཤི་ནས་

ཞག་བདུན་དང་། རིང་འཕུར་གི་ནས་ཞག་གསུམ་ལོར་མཁུན་ཅིང་། ལྷ་ར་ཏ་སིར་ལྷ་སྒྲེ་ལ་ཁྱོད་དག་
གོ་ཏམ་ལྟོད་སོགས་མ་བསམས་སམ། དགོ་སྟོང་དག་དེ་སྐད་མ་ཟེར་སྒྲུས་བས། དེ་དག་དགོ་སྟོང་དུ་
གྱུར་ཏེ་ཞབས་ལ་བརྟུང་དེ་བཤགས་བ་བྱས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་དང་
གྲུས་སྒྲིམ། དེ་ནས་ཚུ་སྟོད་ཆེ་བའི་ཆེས་བཞིའི་ཉིན་ལྷ་སྒྲེ་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བས་ལྷ་སྒྲེས་དག་
བཅོམ་ཐོབ། ལྷ་བརྒྱད་ཁྲིས་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་། ས་འདི་ཡང་རྣམ་པ་བྱུག་དང་རྣམ་ཆེན་པོ་བཅོ་
བརྒྱད་དུ་གཡོས་ཤིང་། ཞིང་གྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་ཆོས་འཁོར་གྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱོར་བ་
ཡིན་པའི་བྲིད། བལ་ཆེན་ལས། སྐྱ་ཅེ་གཅིག་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་ཅིང་། རམས་ཅད་རྩལ་མེད་
སྒྲ་ཆོགས་དབྱིབས་སུ་གནས། གུན་ན་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་བཞུགས། ཞེས་དང་།

ཡང་པལ་ཆེན་ལས། རྟོགས་རྣམས་གུན་ན་ཞིང་རྣམས་རྒྱ་མཆོ་སྣང་། ལ་ལ་རྒྱུ་པོ་ལ་ལ་
བྱར་གསུམ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ལ་རྟོགས་ན་གྲུ་བཞིར་གནས། ཞེས་དང་། དེས་མ་དེས་ལ་འཇུག་
བ་བྲུག་རྒྱའི་མདོ་ལས། དེས་གཅིག་བཤད་ཀྱི་བར་ལ་མོ་འུ་འགལ་གྱི་བྱས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
བརྒྱད་ཁྲི་རྩ་འཕྲུལ་གྱིས་འདའ་རུས། དེ་གཅིག་འདའ་བའི་བར་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་རེ་རེར་མཛད་བ་བཅུ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་བ་
དང་། དམ་པའི་ཆོས་གནས་བ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་བྲིད། རྒྱུད་སྒྲེ་སྒྲི་རྣམ་ལས་ཀྱང་། འཛམ་
བུ་སྒྲིང་གྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་རྒྱལ་བ་ཤུ་བྱ་བྱལ་བས་མཛད་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་
སྟོན་ལོ་ཞེས་དང་། ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུ་གསུམ་རྣམ་གཞག་ལས། འོག་མིན་གྱི་ཕོ་བྲང་དུ་མདོན་བར་
རྫོགས་པར་བྱང་རྩལ་པའི་སེམས་ཀྱི་མོད་ལ་ཞེས་བ་ནས། འཛམ་བུ་སྒྲིང་གྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་དག་
ཏུ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཕོ་བྲང་ན་བཞུགས་བ་ཐོག་མ་མཛད། འཕོ་བ་དང་། བཅས་པ་དང་བདུད་འདུལ་
བ་དང་མདོན་བར་རྫོགས་པར་བྱང་རྩལ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྒྲུ་
ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་བ་གུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཉིད་འབྱུང་ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཛམ་གླིང་གྲེ་བ་ཐག་བརྒྱ་ཞེས་དང་། མཛད་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་
རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་བརྒྱད་ཁྲི་བདེན་པ་མཐོང་། གྲགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བའི་ལྟ་
སྟེ་དང་། གྲོང་བའི་ཁྲི་ལྟ་ལྟ་བུས་ཀྱང་དག་བཅོམ་ཐོབ། སྤར་གྲོང་ཁྲིར་བདེན་ལྟ་དུ་གཤེགས་
ནས་དགའ་མོ་དང་དགའ་སྟོབས་མ་བདེན་པ་ལ་བཀོད། དེ་ནས་ཚུ་སྤྱང་ནི་རྩལ་ནའི་འགྲམ་ན་ལྟེང་
རྒྱས་འོད་སྤང་འཁོར་ལྟ་བརྒྱ་དང་། ཚུ་སྤྱང་འོད་སྤང་དང་གྲ་ཡ་འོད་སྤང་གཉིས་རེ་རེ་ལ་འཁོར་
ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་རེ་སྟེ་དེ་དག་སྟོང་པོ་ཐམས་ཅད་དག་བཅོམ་ཐོབ། དེ་རྗེས་ཤུ་རིའི་བྱ་དང་མོ་ལྟ་
འགལ་གྱི་བྱ་གཉིས་འཁོར་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་བུས་དག་བཅོམ་ཐོབ་ཅིང་། དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་དགེ་
སྟོང་བརྒྱ་ཐག་ཕྱེད་དང་བུ་གསུམ་དང་བཅས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཉེ་ཆོ་བ་བུ་གཉིས་ན་ཚུ་ཉི་
ན་གླ་ལ་ཕྱི་རྟ་ན་ཀ་ཀ་ཀ་ཀ། རྒྱལ་པོ་ཆོ་བཟང་འཁོར་ཡུལ་རྒྱལ་གོ་དུག་དང་དེ་རེ་རེ་འཁོར་སྟོང་
སྟོང་སྟེ་འཁོར་དགུ་ཁྲི་དུག་སྟོང་དང་བཅས་པར་དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱད་བསྟན་པ་དང་དུས་མཉམ་པར་
བྱ་རྟོད་ཕྱང་པོའི་རིར་ཤེར་ཕྱིན་སྐྱེ་གཅིག་གིས་གསུངས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་མཛད་དེ། དུས་
འཁོར་ཅ་རྒྱད་ལས། སྟོན་པས་བྱ་རྟོད་ཕྱང་པོ་དུ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་བཞིན། །ཆོས་
བསྟན་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤྱངས་སུ། །དེ་བཞིན་གསང་སྤགས་ཚུལ་རབ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འཛམ་པའི་དབྱངས་ཀྱང་སྤང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་དུག་བརྒྱ་ན། །ཤམ་རྩ་ལའི་
ཡུལ་དུ་ཤུ་ཀྱའི་རིགས་ལ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྐྱེ་སྤང་ན་ལས་འདས་སྟམ་དུ་མི་བྱ་སྟེ། འདིའི་སྤང་
ངན་ལས་འདས་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་དུས་ལ་སྟོར་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་སྤྱི་བ་ཀུན་ཟད་པའི་སྤང་
འདས་ཐོ་ནས་ལོ་དུག་བརྒྱ་ན་རིགས་ལྡན་འཛམ་གྲགས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། ཡེ་ཤེས་ལེ་ལྟ་འདི་སེམས་ཅམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྤང་འདས་པར་གནས་དབྱུ་མ་པས་སྤང་
འདས་འདོད་ཚུལ་སྟོན་པའི་ལེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་འགྲུར་ཡེ་ཤེས་ལེ་ལྟའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། བྱེ་
བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་དང་། མདོ་སྟེ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་པོ་སྤྲག་མ་དང་བཅས་

བཤོ། །དབུ་མ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་བ་དོར་ནས་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་ཕུང་
འདས་ཞེས་བ་ནས། དེས་ན་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་བ་སྤངས་པའི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཕུ་
ངན་ལས་འདས་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བཤོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་
ལས། ས་གའི་ཉའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤུག་ཕུབ་བ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས་ཐེག་བ་གསུམ་སྟོན་པར་མཛད་དེ། རྒྱ་བ་བཅུ་
གཉིས་བ་ནག་པའི་ཉ་ལ་ཕྱི་རྩ་ན་ཀ་ཏ་ཀར་ནས། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་པར་སྒྲོས་སོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། ཐུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་མང་པོ་སོང་ན་ལོ་གཅིག་ཀྱང་མི་གསུང་བར་རྒྱ་
བ་བཅུ་གཉིས་གསུང་དོན་མེད་པའི་བྱིར། རྟེན་ཆེན་ལས་ཀྱང་། ཉག་པའི་རྒྱ་བ་དང་པོ་ཡིན་ཀྱང་
ས་ག་རྒྱ་བ་དེ་ནས་བཟང་བའི་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་བ་ནག་བ་ཡིན་ཞིང་ཞེས་གསུངས་བ་ལེགས་པར་
བཤད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དགུང་ལོ་སོ་དགུ་བ་ཉི་ལྔ་ལ་བྱེད་ཤིང་སྟེལ་ལ་ཡུམ་གྱི་དོན་དུ་ལྷ་ཡུལ་དུ་
ཕྱོན་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་དང་ཆངས་བ་སོགས་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་ཡིད་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་
རྒྱ་བ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བརྟན་པས། ལྷ་སྐྱ་གཞོད་སྒྱིན་སྒྱིན་པོ་བྲི་བ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་ནམ་མཁའ་ལྗིང་
མིའམ་ཅི་སོགས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་ལྟར་སྒྱིན་ཅིང་གོལ་བར་མཛད་ནས། ཡུལ་ཀ་ཤིར་
ཏོར་རྒྱ་དགུ་བ་ཐ་སྐར་རྒྱ་བ་སྟོན་འབྲིང་པོའི་ཉ་ལ་ལྷ་ཡུལ་ལས་ཐེབས་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། མན་སྟེ་
ལས། སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་ཡུལ་དུ་གཤེགས་ནས་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཆངས་བ་ལ་སོགས་པའི་
འདོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྒྱུ་ད་པའི་ལྷའི་ཡིད་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་བརྟན་ཏོ་ནས། ལྷ་དུ་མ་དང་།
སྐྱ་དུ་མ་དང་། གཞོད་སྒྱིན་དང་། སྒྱིན་པོ་དང་། བྲི་བ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། ཉམ་མཁའ་ལྗིང་དང་།
མིའམ་ཅི་སྟོང་སྟག་བརྒྱ་སྟོང་ནས། ཆོས་སྟོན་པའི་ཞེས་དང་། རྟེན་གཤེགས་པ་ལས། ཆོས་འཁོར་
གནས་དང་ཡངས་བ་ཅན། །ས་དཀར་ཅན་དང་ལྷ་ཡི་གནས། །ཞེས་སངས་རྒྱས་པའི་ལོ་བཞི་བར་
བཤད་པའི་བྱིར། དེ་ནས་ཡལ་སོ་སོར་སྟོན་བ་འཁོར་བཅས་ཐེབས་ནས། ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྱི་

བཞི་སྟོང་དང་རྒྱད་ཕྱེ་སྟོང་ཕྱག་སྐུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་སོགས་བསྟན་ནས་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་སྟེན་
གྲོལ་ལ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། བན་སྟེ་ལས། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་གནས་རྣམས་
སུ་བསྐལ་ཞིང་། ལྷ་ཆོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱུང་བྱ་དེ་ལྟ་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་
གྱི་ཕུང་པོ་ལ་ནས། རྩི་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་པ་མཛད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱུ་ནས་ལོ་ཞེ་ལྔ་པ་ཁོ་བོ་ཞེས་ཤིང་།
སྤང་འདས་ནས་ཟད་པ་མེ་སྟག་གི་ས་ག་རྩེ་བའི་ཉའི་ནམ་ཕྱེད་ལ་གུད་ཡུལ་རྩ་མཆོག་གི་ཤིང་ས་
ལ་རྩུང་གི་རྩུང་དུ་གཤེགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་བཤའ་པ་ལས། རྒྱལ་བ་དེ་ལྟར་
བརྒྱད་ཅུ་ལ། །ཐུབ་མཆོག་དམ་པ་ཐུང་འདས། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཞིང་ལ་ལར་སྐྱའི་སྤང་
བསྐུས་ཀྱང་ལ་ལར་བལྟམས། ལ་ལ་རོལ་ཅིང་། ལ་ལར་ཆོས་འཁོར་སོགས་བྱེ་བྲག་བརྒྱ་སྟོན་
ཏེ། སྤྱི་རྣམ་ལས། ཞིང་འདིར་ཐུང་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བྱེ་བྲག་བརྒྱ་སྟོན་ལ། ཞིང་གཞན་
དུ་ལ་ལར་སྐྱ་བལྟམས་པ་དང་། ལ་ལར་འཆང་རྒྱ་བ་དང་། ལ་ལར་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཚུལ་བྱེ་བྲག་
བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྐུས་པ།

སངས་རྒྱུ་ནས་ཕྱི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཚུལ། །

བྱེ་བྲག་བརྒྱར་སྟོན་པའི་ཕུང་རིགས་ཆོགས། །

བཅུ་གཉིས་བདག་པོའི་འོད་ལས་ཆེས་གསལ་བ། །

ཕུང་བཞིན་རིགས་པ་བཞིན་དུ་མ་འཁྲལ་གསལ། །

བཅུ་གཉིས་འབྲེན་ཚུལ་མང་ཐོས་སྟོན་གྱི་ལྟས། །མ་ཁྱོང་མདོ་རྒྱད་བསྟན་བཅོས་བཤའ་ཚུལ་
དང་། །ངེས་པ་ལྟ་ལྟན་གསུང་རབ་གསྒྲའི་རྒྱུ། །འདིར་བྲངས་རྩི་ཏུ་བྱ་དེས་ཡིན་པར་རྫོམ། །ཞེས་

བཤང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ལྷ་པ་འཕྲིན་ལས་བཤད་པ་ལ། འཕྲོས་སྒྲོར་མཐའ་དབྱེད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་
ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ནས་སངས་རྒྱུ་གི་སྒྲུབ་གིས་འཛིག་རྟེན་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་ནས། རྣམ་
སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཞི་བར་བྱས་ནས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པར། དེ་
བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་འདིའི། །ལས་ནི་རྒྱུ་མི་འཆད་པར་འདོད། །ཅེས་སོགས་བྱུང་། སྒྲོར་བ་ནི་
སྐབས་འདིའི་ཉར་བདུན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲུའི་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟོགས་
པ་ཆོས་སྒྲུ་ཡོངས་སྒྲུལ་གི་སྒྲུང་བ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོས་ཁྱོད་སོགས་གཞན་དོན་གི་བྱ་བ་མཛད་པའི་
ཕྱིར། འབྲེལ་པར། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུའི་ཡིན་མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཕྲིན་ལས་སྒྲུ་བཞི་གའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོབ་དཔོན་
རིགས་ཀྱི་གིས་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཏྲགས་བྱུབ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། རིགས་
ཀྱི་ནི་སྒྲུ་བཞི་གའི་མཛད་པར་འདོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་
དང་འཕྲིན་ལས་ཉར་བདུན་གཉིས་ལ་ལས་དང་ལས་ཅན་གི་འབྲེལ་བ་བྱུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་དང་འཕྲིན་ལས་ཉར་བདུན་གཉིས་ལ་ལས་དང་ལས་ཅན་གི་
འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འབྲེང་ལས། སྒྲུ་དང་པོ་དང་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་
སྒྲུ་གསུམ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཕྲིན་ལས་ཉར་བདུན་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཁོ་ནའི་འཕྲིན་
ལས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཕགས་པས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲོབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་ལྟར་ན་མ་
ཁྲབ། ཏྲགས་དེར་ཐལ། ཉར་སྒྲུང་ལས། ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གི་ཁམས་རྣམས་སྒྲུལ་བ་རྣམས་
གིས་སྒྲུབ་གིས་བྱུབ་ཅིང་རྒྱུ་མི་འཆད་པར་སེམས་ཅན་གི་དོན་སྒྲུ་ཆོགས་པ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་
སྒྲོས་གནས་ཡོངས་སྒྲུ་གྲུང་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་

ལས། འཕྲིན་ལས་སྐྱུ་ལྷག་མ་གསུམ་དང་ལས་དང་ལས་ཅན་དུ་འབྲེལ་གྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡི་ཤེས་ཆོས་སྐྱུའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། ཆོས་སྐྱུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ཆེན་ལས། ཡི་ཤེས་ཁོ་ན་དང་མཛད་པར་སྐྱར་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ལེ་དེ་བཞིན་ཞེས་པའི་དེ་སྐྱུ་སྐྱུ་ལ་སྐྱོར་མི་རིགས་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཡི་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་དང་སྐྱར་བའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་བྱལ་སྟེ། སློབ་དཔོན་གྱི་མདོར་བསྟན་དང་། ཆོས་གྱི་སྐྱུ་ཡི་འཕྲིན་ལས་ནི། །ཞེས་པའི་ཆོས་སྐྱུ་ཡི་ཤེས་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། དེ་བཞིན་ནི་སློབ་དཔོན་ལྟར་ན་ཆོས་སྐྱུ་ཡིན་ལ་འཕགས་ལྟར་ན་སྐྱུ་ཡིན་པར་བཤད་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་ཁུས་ཏེ། ཅ་བའི་འབྲེལ་བྱས་ན་སྐྱུ་དང་སྐྱོར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། བྱལ་བའི་སྐྱུ་སྐྱུ་རྒྱན་མི་འཆད། །དེ་བཞིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཅ་བའི་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་བཞིན་ཞེས་པ་སྐྱུ་སྐྱུ་དང་འབྲེལ་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཆོས་སྐྱུ་ལ་མཛད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། སངས་རྒྱས་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ན། ལམ་ཁྲགས་ཡན་ཆད་ན་ཡོད་པས་བྱལ་ཟེར་ན། ལམ་ཁ་ཁྲགས་གྱི་ངན་འགོ་གསུམ་ལྷ་མིའི་སྤྱག་བསྐལ་ཞི་བར་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱལ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ངན་སོང་གསུམ་དང་ལྷ་མིའི་འགོ་བ་རྣམས་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཞི་བ་བསྐྱབ་པའི་ལས་མཛད་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་སངས་རྒྱས་གྱི་འཕྲིན་ལས་འགོ་བ་སྤྱག་གི་རྒྱད་དུ་ཡོད་པར་ཤེས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། སངས་རྒྱས་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ན། ལམ་ཁ་ཁྲགས་ན་ཡོད་པས་བྱལ་ཟེར་ན། འཕྲིན་ལས་ལྷག་མ་ཉིར་སྤྱག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་མཁས། ཉགས་སྟེ། འདོད་མི་ཁུས་ཏེ། ལྷག་མ་ཉིར་སྤྱག་ལམ་

ལ་བཀོད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོགས་ལས་ལ་འཁོད་པའི་གསུམ། སྒྲོར་
 ལས་ལ་འཁོག་པའི་བཞི་དང་། མཐོང་ལས་ལ་འཁོག་པའི་གཅིག་དང་། སྒྲོམ་ལས་ལ་འཁོག་པའི་
 འཕྲིན་ལས་བཙུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འགྲོ་ལྷན་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། །བསྐྱ་
 ལྷན་ཞི་ལ་འཁོད་པ་དང་། །ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་བཅས་པ་ཡིས། །རྣམ་པར་བྱང་བ་རྟོགས་པ་
 དང་། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་དོན་རི་བཞིན་གྱིས། །དོན་དང་པ་རོལ་
 ཕྱིན་དུག་དང་། །སངས་རྒྱས་ལས་དང་རང་བཞིན་གྱིས། །སྟོང་བ་ཉིད་དང་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་
 གྲུབ་སྟེ། གཉིས་ཐད་དང་། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། བད་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། །ནས། ཐ་
 དད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་དང་། །ཞེས་སོ། །ལམ་གྱི་མི་གནས་པའི་ཐུ་འདས་ལ་འཁོད་པའི་དེ་ཡོད་
 དེ། ཐུ་ངན་འདས་ལ་འཁོད་པ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །ཉིར་བདུན་ཡོད་ཚུལ་སྟོན་པར། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཡི་འཕྲིན་
 ལས་ནི། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་བཞེད། །ཅེས་སོ། །འཕྲིན་ལས་ཉིར་བདུན་ཡང་སྤྱི་མཐའ་བར་དུ་
 དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་ལས། འདིའི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བདུན་ཡང་
 འཁོར་བ་རི་སྤྱི་པར་བཞེད་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྒྲུལ་པ།

ཨེ་མ་སྒྲོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྒྲུལ་བཅས་དང་། །

ཉན་རང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱལ། །

སྒྲི་མཛད་དུས་གསུམ་ཐར་པར་བཟོད་པའི་ལམ། །

གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་ཡུམ་རྣམས་མད། །

ཀྱེ་མ་མདོ་སྒྲགས་གཞུང་མང་གྲུབ་མཐའ་ཀྱལ། །ཡུན་རིང་ངལ་བརྒྱས་དུབ་པའི་ངལ་བསོའི་
 གནས། །པར་ཕྱིན་གཞུང་དོན་ལེགས་སྟོན་ལམ་རིམ་ལས། །མདོ་སྒྲགས་ལམ་གྱི་སྒྲོ་རྟེན་ངལ་

གསོ་ཐོབ། །རིགས་བརྒྱའི་བྱེད་བཀའ་སྒྲེ་བརྗོད་ཤིང་འཆང་། །མགོན་དེའི་ཞབས་བརྟེན་མདོ་སྒྲགས་
གསང་བའི་གནད། །མ་ལུས་ཀྱན་བསྐྱེད་ཁྱིམ་ཆེན་ཨ་མི་ཏྲ། །སྤྱོད་བཅད་གྲགས་ཐོབ་ལེགས་སྟོན་
དགའ་བདེས་བྱེད། །ལོངས་སྤྱོད་མེས་པོས་མངགས་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །དག་བྱེད་མཆོད་
ཡོན་སྟོན་བྱོན་ཤིང་ཏྲ་ཆེའི། །སྒོ་སྒྲོས་རབ་བར་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱར་བཟུང་། །བདག་སྒོ་སྐལ་ལྡན་
ཤིང་ཏྲས་རྒྱན་འདི་བསྐྱེད་སྤྱོད། །འདིར་འབད་དགོ་བ་ཆེས་དཀར་མཁའ་བྱེད་འབྱེད། །ལེགས་བྱས་
འདབ་བརྒྱ་བྱེ་བའི་ཆོགས་བཞད་ཅིང་། །སྐལ་བཟང་བྱུང་བས་དར་དེར་མགོན་སྤྱོད་དང་། །ལེགས་
བཤད་སྤང་བས་ཅིག་ཅར་ཀྱན་བྱེད་ཤོག། །རྒྱལ་བ་སྤྱས་བཅས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་དང་། །རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བསྐྱེད་མེད་བདེན་པའི་མཐུས། །ཆོས་འདི་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག།

ཅེས་པར་བྱིན་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་བསམ་འཕེལ་ཡིད་བཞེན་རྟོག་བྱེད་འཕྲེང་མཛེས་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ཅེས་བྱ་
བ་འདི་ནི་གངས་ཅན་གྱི་བྲག་ན་བད་དཀར་འཆང་བས་བཀའ་སྤྱོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཡང་གནང་ཞིང་། །ཉེ་ཆར་མཁས་འདུས་
དཔལ་ལྡན་བཀའ་ཤིས་སྒོ་མང་གིས་ལན་གསུམ་ཆོས་གྲུང་ཁང་ཆོན་ཀྱན་དང་གྲུ་གན་འདུལ་བ་ཆོས་རྗེས་དྲུང་དཀར་གསེར་
གཤོག་ཅན་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་མོ་ལ་བྱེད་སྟོན་མའི་དབྱ་ཐོད་རིང་བསྐེལ་ཅན་འབྲས་བུ་སྤྱོད་ཆོགས་དང་
སྤྱོད་མཆོས་བརྒྱན་བ་དང་བཅས། །རབ་འབྱམས་སྤྱོད་བཀའ་དབང་དགོ་འདུན་གྱིས་དཀར་ཡོལ་མཆོད་དང་བཅས། །ཆོགས་ཀྱི་
མཆོད་རང་གི་འབྲེལ་ཆོན་དང་། །བྱུང་བར་མང་ཐོས་མདོ་སྒྲགས་སྤྱོད་པའི་དབང་པོ་དཔོན་སྟོན་གྱུ་ཏ་མ་ཏི་དང་། །རང་གི་བྲ་
གན་རྒྱ་མ་སྒྲགས་རམས་བ་དཔལ་འབར་གཉིས་ཀྱིས་ལམ་རིམ་མཆོད་རྟེན་མཆོད་ཆེ་ལེགས་འབྲེལ་ཆོན་དང་བཅས་ཏེ་
བསྐྱེད་པའི་རྩལ་ཤིས་སྒོ་མང་ནས་དབྱ་བརྒྱལ་སྤྱོད་སྐབས་ལྔ་པ་ཡན་བྱེད་ཅིང་། །རྒྱལ་བས་ལུང་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་གྲུ་
ཆེན་པོ་བཀའ་ཤིས་འབྲེལ་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཟེམ་གཞོན་མེ་ཏྲ་སྤྱོད་འཕྲུལ་མས་ནས་པོ་ཉིས་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་དང་སོ་
གསུམ། །སངས་རྒྱས་ཤིང་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ནས་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དང་གོ་བརྒྱའི་ལོན་བ་རྣམས་འབྱུང་ཞེས་པ་སོ་བྱེད་པོ་
ལོ་མགོ་རྒྱ་བའི་ལྔ་མཆོད་ཆེན་པོའི་དུས་སྤྱོད་། །ཤུ་ཀྱའི་དགོ་སྟོང་མང་ཐོས་འཇམ་དབྱུངས་བཞད་པའི་རྗོད་རྗེས་སྤྱོད་བ་འདིས་
ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག། །

པར་བྱང་སྟོན་ཆིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་གྲུང་།
ཆིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲུག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།

དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ།
རེས་ལེགས་ཞོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་བའདི་ཡང་དེང་དུས་ཡིད་སྐྱབ་ཀྱི་རྒྱད་བརྒྱམས་པའི་སྐྱོའི་སྤྲིག་སྟོང་མི་ཟད་བས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལུན་གྱི་ཞིང་དུ་སྐབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྤང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམ་ཉེས་བར་བསྐྱུས། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ན་རྩལ་ཕྲན་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་ཆེ་གྲ་བུའི་སྟོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྟོ་ཀྱན་ནས་ལྷ་བདོའི་རྒྱད་ཆོགས་མཚོ་ལྟར་བརྗོད་བའདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཙན་དུ་བསྐྱུན་པའི་མེ་རྩྭ་ཡང་སྤར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་སྐབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་སྤང་དང་། འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲོན་ན་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འཛེན་ཤྲ་གྲ་སེལྟེའི་རིང་ལུགས་སྟོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕལ་ལུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་བྱུང་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟོའི་སྟོན་ཆིག་ཏུ། ཤྲ་གྲའི་དགེ་སྟོང་ཆོས་སྤྱོད་བཤད་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤར་བའོ། །

༡༡ ། ཀྱུན་མཁུན་གསུང་འབྲུམ་པར་སྤྱོད་ཆེད་ཞལ་འདེབས་བྱུང་ཁག

མཆན།	ཤོར	མཆན།	ཤོར
བསམ་སྒོ་ཞི་བ་ལྷ་རིན་པོ་ཆེ་ནས།	༥,༠༠༠	མངའ་དགེ་བཤེས་སྒོ་བཟང་དབྱིན་གཉིན་ནས།	༨',༠༠༠
མངའ་དགེ་བཤེས་སྤྱིན་པ་བསོད་ནམས་ནས།	༡༠,༠༠༠	ཆེ་འདས་པ་རྒྱ་མིའི་ཆེད།	༡༥,༠༠༠
ཆེ་འདས་བག་ཤེས་མགོ་དམར་གྱི་ཆེད་དུ།	༩,༠༠༠	དད་ལྡན་དགེ་བཤེས་ཉི་མ་ནས།	༣༠༠
སྒོ་མེ་སྒོ་བཟང་བཟང་ལྷ་གཉིས་ནས་པ་མའི་དགེ་ཅན།	༣༠,༥༥༥	ཆེ་འདས་དགེ་སྒོར་འཕེལ་རྒྱས་ཆེད།	༥༠,༠༠༠
སྤྱ་སྒོ་ཤོས་རྒྱ་མཆོས་པ་མའི་དགེ་ཅན།	༡༠,༠༠༠	ཆེ་འདས་ནོར་བུ་བག་ཤེས་ཆེད།	༡,༠༠༠
བསམ་དགེ་བཤེས་བསྐྱན་པ་དར་རྒྱས་ནས།	༡༥,༠༠༠	ཆེ་འདས་དགེ་དབང་ཆེད།	༡,༠༠༠
ཆེ་འདས་བསོད་སྒོར་ཆེད།	༣,༥༠༠	གྲུང་དགེ་བཤེས་བྱུང་བསྐྱན་སྒོ་བས་རྒྱས་ནས།	༣,༣༠༠
དགེ་བཤེས་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཆོ་ནས།	༣,༠༠༠	དད་ལྡན་སྤྱད་དགེ་བཤེས་སྒོ་བསྐྱན།	༥,༠༠༠
ཆེ་འདས་དགེ་དབང་ཆེད།	༡,༠༠༠	ཆེ་འདས་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་རིང་ཆེད།	༡,༠༠༠
སོག་ལུལ་གནས་བཞུགས་བསམ་དགེ་བཤེས་བརྗོད་པ་རྒྱ་མཆོ་ནས།	༣,༩,༩༩༩	དད་ལྡན་མ་སྤྱོད་ནང་མིའི་ཆེད།	༡༩,༩༩༩
རེབ་ཅ་དགེ་བཤེས་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཆོ་ནས།	༡,༥༠༠	དད་ལྡན་རྗོ་རྗོ་ཐར་ནང་མིའི་ཆེད།	༥༠༠
ཆེ་འདས་རྗོ་རྗོ་ཐར་ནང་ཆེད།	༡༠,༠༠༠	དད་ལྡན་རྗོ་ཐར་ནང་རྗོ་རྗོ་ཐར་མིའི་ཆེད།	༡༠,༠༠༠
ཆེ་འདས་དབང་ཆེན་ཆེ་རིང་གི་ཆེད།	༦,༠༠༠	ཆེ་དང་ལྡན་པ་བསྐྱན་འཛིན་ཉི་མ་ནང་མིའི་ཆེད།	༡,༠༠༠
གྲུང་དགེ་བཤེས་དགེ་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་ནས།	༥,༠༠༠	ཆེ་འདས་ཚུལ་ཁྲིམས་དབང་མོའི་ཆེད།	༡,༠༠༠
ཉི་ཤོད་གནས་བཞུགས་སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་གཟུང་ལྷ་གཉིས་ནས།	༡༦,༥༠༠	ཆེ་འདས་དགེ་བཤེས་དགེ་འདུན་བརྗོད་འགྲུལ་ཆེད།	༣,༨'༠༠
ཆེ་འདས་སྒོ་རྒྱའི་ཆེད།	༡,༨'༥༠	ཆེ་འདས་པ་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཆེད།	༡༠,༠༠༠
དད་ལྡན་ལོ་རྒྱུ་ནང་མི་ཡོངས་ནས།	༩༠,༠༠༠	ཆེ་འདས་པ་བག་ཁོ་དང་མ་པ་ཁོ་ཆེད།	༩,༥༠༠
ཆེ་འདས་མཐར་བྱིན་དང་གནས་མཆོ་ཆེད།	༩,༥༠༠	ཆེ་འདས་ཁྲིང་ཉིག་ཆེད།	༡,༠༠༠
ཆེ་འདས་འཛམ་གླིང་ཆེད།	༡༣,༩༠༠	ཆེ་འདས་ལྷ་དཔལ་རྗོ་རྗོ་ཆེད།	༣,༣༠༠
དད་ལྡན་པག་སྒོར་སོ་མའི་སྤྲུག་ལྷ་ཐར་ནང་མི་ནས།	༡༠,༠༠༠	ཆེ་འདས་དགེ་སྒོར་བུན་ཆོག་ཤེས་འོད་ཟེར་ཆེད།	༩,༨'༥༠

དཔར་སྒྲན་ཆུ་སྒྲིར་བ།

ཨ་རི་ཨ་མ་སེན་ཀྲོ། Ama-Sandra Esner

དཔེ་སྒྲན་ཕྱིད་པོ་དང་བདག་དབང་།

དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲངས་བཀྲིས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

སྤྱི་ཁབ་འགན་འཛིན།

སྤྱ་དགེ་བཤེས་འཛིགས་མེད་བསྟན་འཕེལ།

འགན་འཛིན་གཞིན་པ།

སྤྱ་དགེ་བཤེས་སུན་ཆོགས་དར་རྒྱས།

སྒོ་གྲ་ཁྲད་པར་ཅ་སྒྲིག་སྒྲིར་བ།

གྲུང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ།

སྒོ་གྲ་ཁྲད་ཡིག་འཕྲུག་པ།

ཏར་ལྗོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། ཏར་དགེ་ལེགས་གྲགས་པ། བྱ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ།

ཏར་དག་དབང་འཇམ་དཔལ། སྤྱ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་།

པར་ཅ་ཞིབ་སྒྲིར་བ།

ཏར་དགེ་བཤེས་རྒྱུད་བདག་ སྤྱ་དམ་ཆོས་སྒོ་གསལ། བྲ་ཉེ་བསྟན་འཛིན་ཉིན་ཕྱིད།

འབྲེམས་སྒྲེལ་བ།

བྱ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོ། སྤྱ་སྒོ་གོས་རྒྱ་མཚོ། སྤྱ་མ་མགུར་བྱམས་པ།

ཀྱན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ།

སྤྱིགས་བམ་བརྒྱད་པ།

༡༠༡༥ ལོའི་ ༤ ཆེས་ ༡༡ བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༩༣ བོད་ཟླ་ ༥ ཆེས་ ༥

ཡགོང་ས་ཡཾམྱ་བས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྤྱི་ཁྱོན་ཉིན་དཔར་ཐེངས་དང་པོ་བཏབ།

དེབ་ཚད་ཨང་། 17.3x24 CM

མ་ནི་པལ་དཔར་ཁང་དུ་ཐེངས་དང་པོར་དེབ་གངས་ ༡༠༠༠ དཔར་དུ་བསྒྲན།